INSCRIPTIONES ANTIQUAE
ORAE SEPTENTRIONALIS PONTI EUXINI
GRAECAE ET LATINAE.

IUSSU ET IMPENSIS

SOCIETATIS ARCHAEOLOGICAE IMPERII RUSSICI

EDIDIT

BASILIUS LATYSCHEV,

PHIL. MAG., EIUSDEM SOCIETATIS NEC NON SOCIETATIS HISTORICAE ET ARCHAEOLOGICAE ODESSITANAE ET INSTITUTI ARCHAEOLOGICI IMPERII GERMANICI SOCIUS.

I.

VOLUMEN PRIMUM,

INSCRIPTIONES TYRAE, OLBIAE, CHERSONESI TAURICAE, ALIORUM LOCORUM A DANUBIO USQUE AD REGNUM BOSPORANUM CONTINENS.

PETROPOLI
TYPIS ACADEMIAE IMPERIALIS SCIENTIARUM
MDCCCLXXXV.

INSCRIPTIONES ANTIQUAE
ORAE SEPTENTRIONALIS PONTI EUXINI
GRAECAE ET LATINAE.

IUSSU ET IMPENSIS

SOCIETATIS ARCHAEOLOGICAE IMPERII RUSSICI

EDIDIT

BASILIUS LATYSCHEV.

VOLUMEN PRIMUM.

PETROPOLI.
MDCCCLXXXV.

INSCRIPTIONES
TYRAE, OLBIAE, CHERSONESI TAURICAE,
ALIORUM LOCORUM
A DANUBIO USQUE AD REGNUM BOSPORANUM.

IUSSU ET IMPENSIS

SOCIETATIS ARCHAEOLOGICAE IMPERII RUSSICI

EDIDIT

BASILIUS LATYSCHEV.

ACCEDUNT TABULAE DUAE LITHOGRAPHICAE.

PETROPOLI.
MDCCCLXXXV.

Напечатано по распоряженію Императорскаго Русскаго Археологическаго Общества.
22 Апрѣля 1885 г. Секретарь *И. Помяловскій.*

Типографія Императорской Академіи Наукъ (Вас. Остр., 9. л., № 12).

PRAEFATIO.

Quintum iam decennium labitur ex quo illustrissimus ille Corporis inscriptionum Graecarum editor Augustus Boeckhius inscriptionibus orae septentrionalis Ponti Euxini, quae tunc temporis erant notae, ultimam imposuit manum. Per hoc temporis spatium longa ibidem lapidum inscriptorum series in lucem prodiit, e quibus res utiles ad coloniarum Graecarum, quae ibi olim floruerant, historiam, instituta, mores cognoscendos tanquam ex uberrimo fonte hauriri possent, nisi tituli recens reperti in syllogis, libris, operibus periodicis aliis alio sermone scriptis nec aditu facilibus dispersi iacerent, nonnulli adhuc inediti laterent, alii ab hominibus imperitis foedati potius ac depravati quam emendati et suppleti proponerentur. Quibus de causis dudum omnibus Graecorum historiae, archaeologiae, epigraphices studiosis necesse videbatur, ut quotquot adhuc innotuissent tituli Graeci et Latini Ponti Euxini orae septentrionalis denuo in unum thesaurum conlecti ederentur. Quod opus anno 1879 Societas archaeologica Imperii Russici auctore A. Harkavy v. cl. socio suo suscepit, suscepto Ioannem Basilii f. Pomialovskium et Theodorum Theodori f. Sokolovium socios praeposuit, anno autem 1882, cum ego in patriam e Graecia revertissem, ubi per biennium rebus archaeologicis et epigraphicis operam navaram, Sokolovio suadente incohatum iam opus continuandum mihi proposuit. Equidem quamvis viribus meis diffiderem, non dubitavi tamen morem gerere Societati, praesertim cum epigraphices Graecae studio iam antea deditus paratum aliquatenus ad hoc opus accessurum me putarem.

Quae leges in novo corpore condendo essent tenendae, Pomialovskius et Sokolovius Societatis iussu mecum elaborarunt. Statuimus omnes titulos antiquos Graecos et Latinos usque ad IV fere p. Chr. saeculum recipiendos esse, quicunque in ora Ponti septentrionali a Danubio usque ad Caucasum essent reperti; ex inscriptionibus Caucasicis, quas ante hos tres annos separatim edidit Pomialovskius, in hoc opere non repetentur nisi Anapae repertae, quippe quae ad regnum Bosporanum pertineant. Etiam titulos in nummis expressos exclusimus et ex vasorum titulis eos, qui tam arcte cum pictis imaginibus coniuncti sunt, ut

separari non posse videantur, veluti nomina figuris appicta etc. Totum opus in tria volumina divisum est, quorum primum nunc in publicum emittitur, alterum inscriptiones regni Bosporani continebit, tertium omnes inscriptiones, quaecunque in varia supellectile, atque in primis in diotarum ansis leguntur. In singulis titulis tractandis id agendum esse inter nos convenit, ut omnium primum lapides, qui adhuc exstant, quam accuratissime exscriberem exscriptosque typis quam exactissime excudendos curarem (quod ut fieri posset, Academiae scientiarum officina novas litterarum formas sat multas curavit fundendas), mutilatos quantum fieri posset restituerem, commentarium adderem brevissimum eaque sola continentem, quae ad unumquemque titulum explicandum quam maxime essent necessaria; simul visum est eis nostratibus esse subveniendum, qui titulorum sermonis minus essent periti: quorum gratia gravissimum quemque titulum in vernaculum sermonem accurate esse vertendum.

His ita constitutis ad opus cum accessissem, primum lapides qui Petropoli in museis servantur exscripsi. Tum viri excellentissimi Ioannis Davidis f. Delianovii, qui institutioni publicae in imperio Russico est praefectus Societatisque archaeologicae praesidis vices tenet, benevolentia factum est, ut vere a. 1883 in meridionales Russiae provincias proficiscerer insriptiones, quae illic in museis adhuc exstant, conquisiturus. Adii Charkoviam, Kertschiam, paeninsulam Tamaniam, Theodosiam, Sebastopolin, Odessam, Chersonem, Kischinevum, denique eiusdem anni m. Augusto Mosquam; ubique a viris, qui museis praepositi sunt aut ipsi antiquitatum collectiones possident, humanissime exceptus et adiutus tot titulos exscripsi et editos et ineditos, quot inventurum me nunquam speraveram. E viris amplissimis, qui consilio et opere titulos conquirendi laborem mihi sublevarunt, prae ceteris gratissimo animo mihi nominandi sunt Ladislaus N. f. Jurgevicz et Nicodemus P. f. Kondakov professores Odessitani, Plato Ios. f. Buratschkov Chersonensis, Ioannes C. f. Surutschan Kischineviensis, Iulianus A. f. Kulakovski professor Kioviensis, Paulus B. f. Freiberg sodalis olim Petropolitanus, nunc gymnasii Kertschiensis praeceptor, Alexius M. f. Podschivalov Mosquensis, Stephanus Ph. f. Orlóvski praeceptor olim Odessitanus, nunc Petropolitanus. Quibus viris quantum debuerim in comparanda materia et huius voluminis et reliquorum, in unaquaque fere pagina licebit videre. Praeterea Pomialovskium v. cl. quam e libris conligere incohasset materiam liberalissime mihi concessisse grata mente refero. Etiam Theodori Mommseni viri illustrissimi beneficio factum est, ut titulorum 171 et add. 178[1] apographa emendata huic operi inserere liceret.

Hac priore laboris parte perfecta ad alteram accessi non minus illam quidem arduam ac difficilem. Etenim in titulis disponendis supplendis explicandis quam bene mihi res cesserit cum non meum sit diiudicare, paucis tamen monitos velim lectores. Nempe in titulis per genera et classes distribuendis quamquam auctoritatem virorum optime de hoc litterarum genere meritorum sum secutus, tamen non ab omni parte omnibus me satisfacturum facile concedo: nam quod Dittenbergerus in praefatione C. I. Att. v. III monuit hanc rem in titulis Atticis posterioris aetatis haud exiguis implicari difficultatibus, idem optimo iure ad meam provinciam referri potest. Item singulos titulos in unaquaque classe ex temporum ordine

disponere quam fuerit difficile, facile videbit quicunque animadverterit certa temporis indicia in eis non nisi rarissime inveniri multoque saepius me solis scripturae rationibus niti debuisse, quae quam lubricae sint praecipue in titulis aetatis Romanae, nemo ignorat. In titulis transscribendis, uncis adhibendis etc. eas leges secutus sum, quas novissimi Corporum inscriptionum editores statuerunt quibusque omnes iam quodammodo tenemur. Quod si quid in hoc primo operis volumine, quod nunc e manibus emitto, minus bene cesserit, lectores benevolos uti veniam dent rogatos velim, in reliquis eorum consiliis, qui de hoc iudicabunt, sublevatum me iri spero.

Quod superest, ex animo gratias ago viris doctissimis ornatissimis, qui in altera illa laboris parte me adiuverunt, Ioanni B. f. Pomialovskio, qui et plagulis corrigendis mecum operam dedit et locupletissimi quem habet librorum thesauri usum qua solet esse liberalitate semper concessit, Augusto C. f. Nauckio, cuius consilium prudentissimum roganti mihi nunquam defuit, Theodoro Th. f. Sokolovio studiorum meorum auctori et fautori benevolentissimo, Victori C. f. Jernstedtio et Petro B. f. Nikitino, qui titulorum aliquot locos corruptos acutissime ut solent restituerunt. Quibus viris si videbitur hoc opus haud indignum esse, in quo eorum nomina legantur scripta, maximo opere gaudebo.

Scribebam Petropoli
exeunte m. Aprili a. MDCCCLXXXV.

Basilius Latyschev.

CONSPECTUS.

I. VICUS KARTAL

(in Bessarabia, prope sinistram Danubii ripam).

1. «Mense Maio a. 1844 in colonia cui nomen est Kartal, distr. Kaguliensis in Bessarabia, dimidio verstae [MDCCL fere ped.] a vico ad occidentem versus... aliquot fragmenta cum inscriptionibus latinis casu inventa sunt duobus locis LXXVII fere pedes (саженяхъ въ 11) distantibus... Persuasum mihi habeo utroque loco antiquis temporibus parva aedificia stetisse, quorum parietes... ex parte e lapidibus calcariis dolatis facti erant; quos cum attente examinassem, vidi sex fragmenta inscriptionum reliquias habere, reliqua quinque ornamenta tantummodo». N. Mursakevicz in actis societatis hist. et archaeol. Odessitanae (Записки Одесскаго Общества исторіи и древностей) v. I (a. 1844) p. 627. Inde repetierunt: E. Muralt, Bulletin hist.-philol. de l'Académie des sciences de St. Pétersbourg v. III, p. 351 (cf. eiusdem commentationem «les colonies de la côte Nord-Ouest de la mer Noire depuis le Danube jusqu'au Boug» in mém. de la société d'arch. et de numism. de St. Pétersb. v. III p. 182 sq.); Th. Mommsen, C. I. Lat. III, 1, n° 780.

Fragmenta hodie Odessae asservantur in museo societatis hist. et archaeol., ubi exscripsi omnia excepto *b* (= Mursak. n° 6) cuius apographum Mursakeviczianum repetitur. Tabula *a* (= M. n° 4) 0,56 metra gall. alta totidemque lata, crassa 0,30 m., superficiem habet tam graviter laesam, ut exigua inscriptionis pars supersit, cuius litterae fere 0,06 m. altae sunt. — Fragmentum *c* (= M. n° 2) est 0,34 m. altum, 0,30 latum, 0,21 crassum, litteris 0,06 altis; a sinistra marginis pars superest hederae foliis sculptis ornati. — Fragm. *d* (= M. n° 3) altum est 0,31, latum 0,37, crassum 0,15, litteris 0,05 altis; in margine sinistro, cuius pars superest, item ornamenta sculpta erant, quae nunc deleta sunt. — Fragm. *e* (= M. n° 1) de medio titulo superest; est 0,32 altum, 0,39 latum, 0,21 crassum; litterae 0,06 altae valde laesae sunt. — Fragm. *f* (= M. n° 5) altum est 0,28, latum 0,44, crassum 0,25, litteris 0,06 altis; a dextra marginis pars exstat uvis et foliis ornati. — Omnia

fragmenta ad unum magnum titulum videntur pertinere, incisum compluribus lapidibus, qui muri partem olim efficiebant. In fragmentis disponendis restitutionis exemplum ab Io. B. f. Pomialovskio v. cl. propositum secuti sumus.

a

vac.? O *vac.* Λ
NO SΛLVTE
Ꮜ.ΛRΛNTON

b

SACR[u]M

c

LV
VS
TC
FIL

d

RES
RES
P·B

e

I\ΛÆF
\ I I
I

f

VΛL
FGVM
·IBV̄ I

Editionis Mursakeviczianae variae lectiones hae sunt:

a: . . . . O	*c* v. 1: EV	*d* vv. 1 et 2: RES	*e*: J. . . . . VÆÆF	*f*: . . . . RE
OSALVTE		v. 3: . . B		CVM
			P.	IBV.I

Io. Pomialovski professor amplissimus putat, dubitanter sane, fragmenta quae exstant praeter *e* omnium pessime habitum hoc modo coniungi et restitui posse:

. . . .
. . . . *o*. *A*[*ug*. . . . .
. . . . . . *sacr*[*u*]*m* . . . . *p*]*ro salute* [*et inco*]-
lu[*mitate* . . . *Imp. Caes.*] *M. Aur. Anto*[*nini Aug*]-
us[*ti* . . . . *divi An*]-
to[*nini Augusti Pii Patris patriae* . . . .]
fil[*ii* . . . .
. . . .
res[*publica* . . . .]
res[*publica* . . . .]
. *B* [. . . . . *curante* . . . . *Gal*(*eria*)
[. . . . . *leg*(*ato*)? *l*]*eg*(*ionis*) *V M*(*acedonicae*)
. . . . *IBV*. *I*
. . . .

Ex iis quae in fr. *a* leguntur colligi potest ad Antoninorum tempora titulum pertinere. Legionem V Macedonicam, quam Pomialovski in fragmento *f* agnovit, iis temporibus in Moesia inferiore stativa habuisse, inde Severo imperante in Daciam venisse, postea ab Aureliano in Moesiam reductam esse constat (v. C. I. Lat. III p. 146 et 160).

Cuius oppidi antiqui agrum Kartal vicus hodiernus obtineat, nondum satis constat. Mursakevicz cum primum titulos ederet, nihil de hac re dixit, postea vero in Indice musei soc. hist. et archaeol. Odessitanae (ed. 8 a. 1880 p. 19, ad n° 30) Aepolio oppido eos adscripsit. Quae tamen opinio improbabilis est: e Plinio enim, qui solus Aepolii mentionem fecit (N. h. IV, 82), in litore Ponti Euxini id fuisse apparet inter Istri et Tyrae ostia, remotissimum ab eo loco, ubi fragmenta reperta sunt[1]). Eduardus Muralt in commentatione de situ coloniarum graecarum scripta, cuius supra mentionem fecimus, fragmenta Kartali reperta ad Callatin urbem pertinere coniecerat improbabiliter, cum autem ea in Bull. hist.-philol. l. c. ederet, ad Arrubium oppidum rettulit. Eadem Mommseni prior sententia fuit, qui postea (C. I. Lat. III, 2, add. p. 1009 n° 6218 in lemmate) Arrubium ibi stetisse sibi videri dixit, ubi nunc esset Matschin, Kartali autem quae inventa essent magis videri pertinere ad Noviodunum.

II. TYRAS ET VICINIA

(e regione oppidi Akkerman).

2. «L'inscription... a été trouvée en 1881 à Tchobroutchi, village situé sur la rive gauche du Dniester, dans le gouvernement de Cherson, district de Tyraspol, à cent kilomètres environ de la ville d'Akkerman, où l'on s'accorde à placer l'ancienne Tyra, par un paysan qui creusait un fossé autour de sa maison. Elle est gravée sur une dalle de marbre de 1,42 de hauteur, sur 89 centimètres de largeur et 17 d'épaisseur. La pierre étant brisée en plusieurs morceaux dont on n'a pas retrouvé ceux de la partie supérieure, il nous manque presque la moitié du décret, contenant l'énumeration des services rendus à la ville par un de ses citoyens» (Jurgevicz l. c. infra). Margines lapidis quadro sculpto ornati sunt; infra restat spatium vacuum non politum, altum 0,31. Tabula nunc in 5 maiores (*a*—*e*) totidemque minores (*f*—*k*) partes diffracta est. Omnes inscriptionis litterae 0,02 fere altae admodum diligenter exaratae sunt multaeque inter se ligatae; etiamnunc optime leguntur exceptis versuum 25—27 partibus quae sunt in fragmentis *c* et *e*, nec non litteris aliquot

1) Muralt in mém. de la soc. d'archéol. et de numism. v. III p. 183 Aepolium nihil aliud esse quam Ἑρμώνακτος κώμην a Strabone dictam coniecit, P. Becker vero ibid. v. VI p. 133 (= Зап. Од. Общ. ист. и древн. т. III стр. 190) affirmavit hoc oppidum supra vicum hodiernum cui nomen Schabalat stetisse, ubi vestigia quaedam habitationis antiquae superessent.

quae lapidis fractura haustae sunt. — Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XIII (a. 1883) p. 7 sq., et Revue archéolog. sér. 3 v. 2 p. 79 (hic quidem minusculis litteris).

Fragmenta Odessae asservantur in museo societatis, ubi exscripsi omnia praeter *h* (quod versuum 17—20 fines continet) cuius exemplum Jurgeviczianum repetendum curavi. De loco ubi lapis repertus sit cf. quae ad tit. 3 adnotavi.

·Ι
Κ/
ΣΕΙ
ΧΡΗΣ/
ΘΕΙΟΤ/
ΡΗΥΞΗΣ
ΕΙΣΤΑΚΑΤ
a ΝΑΗΜΕΙΝΕΘΙ
ΔΙΑΤΗΣΤΩΝΔ
ΠΑΡΑΤΟΥΣΗΓΟ
ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩ
ΔΡΟΣΓΕΓΟΝΟΤ *b*
ΔΟΧΘΑΙΤΗΒΟΥΛΗΚΑΙΤΩΔΗΜΩΚΣ *f* *c*
ΝΟΝΕΤΕΙΜΗΣΘΑΙ[illegible]ΚΡΥΣΩΣΤΕΦΑΝΩΚΑΙΙ ΩΕΠΙ
ΤΟΤΕΨΗΦΙΣΜΑΤΕΛΕΙΩΘΕΝΥΠΟΤΟΥΓΡΑΜΜΑ
ΤΗΣΠΟΛΕΩΣΟΥΑΛΕΡΙΟΥΡΟΥΦΟΥΔΟΘΗΝΑΙΤΩΤ
ΑΥΤΟΥΚΟΚΚΗΙΩΟΥΑΛΕΝΤΙΚΑΙΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝΑ[...Ε]
ΘΗΝΑΙΕΙΣΤΑΔΗ[illegible]ΜΟΣΙΑ·ΕΓΕΝΕΤΟΕΝΤΥΡΑΠΡΟ·Ε·ΚΑ[Λ·ΜΑ] *h*
ΙΩΝΑΥΤΟΚΡΑΤΟ[illegible]ΡΙΚΟΜΟΔΩΤΟ·Γ·ΚΑΙΑΝΤΙΣΤΙΩΒ[ΟΥΡ]
ΡΩΥΠΑΤΟΙΣΩΣΔΕΤΥΡΑΝΟΙΑΓΟΥΣΙΝΕΤΟΥΣ·ΕΚΡ·Α[ΡΧΟΝ]
ΤΩΝΔΕΤΩΝΠΕΡΙΘΕΟΔΩΡΟΝΒΟΗΘΟΥΜΗΝΟΣΑΡΤΕΜΕΙΣΙ
ΩΝΟΣ·Λ· ΕΣΦΡΑΓΙΣΑΝΤΟ ΘΕΟΔΩΡΟΣΒΟΗΘΟΥΠΡΩ
g ΤΟΣΑΡΧΩΝ·ΚΑΙΣΑΡΖΟΥΡΗΑΡΧΩΝ·ΛΑΙΣΘΕΝΗΣΜΟΚΚΑ *i*
ΑΡΧΩΝ·ΑΙΛΙΟΣΛΟΥΚΙΟΣΑΡΧΩΝ·ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΣΠΟΝ
ΤΙΚΟΥΕΙΣΗΓΗΤΗΣ·ΤΙΒ·ΚΛΑΥΔΙΟΣΑΝ[illegible]Σ·ΣΕΠΤΟΥ
ΜΙΟΣΙΕΡΟΣΩΝΟΣ·ΠΙΔΑΝΟΣΠΙΤΦΑΡ[illegible]ΑΓΙΟΣ
ΒΑΣΣΙΑΝΟΥ·ΙΕΡΩΝΥΜΟΣΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ·ΘΕΟΔ[illegible]Ι·ΖΗΝ
ΔΩΡΟΥ·ΧΡΥΣΙΠΠΟΣΧΡΥΣΙΠΠΟΥ·ΝΙΓΕΡΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ·ΜΑ *k*
ΚΑΡΙΟΣΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ·ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΣΑΧΙΛΛΑΙΟΥ
ΛΟΥΚΙΟΣΣΑΤΟΡΝΕΙΛΟΥ·ΦΙΛΟΚΑΛΟΣΦΙΛΟΚΑΛΟΥ·ΔΙΟ
ΝΥΣΙΟΣΠΙΣΚΑ·ΗΡΑΚΛΕΩΝΡΩΜΑ·ΔΕΛΦΟΣΔΕΛΦΟΥ
ΘΑΛΕΡΙΟΣΡΟΥΦΟΣΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣΕΤΕΛΕΙΩΣΑΤΟ
ΨΗΦΙΣΜΑ
d *vacat* *e*

Var. l. Jurgevicz cum titulum in actis soc. Odess. maiusculis litteris vulgaribus ederet, facere non potuit quin omnes litteras ligatas disiungeret, eas autem, quarum particulae in lapide restant, aut integras daret, aut omitteret. Praeterea notanda haec sunt: v. 14: ΣΤΕΦΑΝΩΚΑΙ... — v. 21 extr. ΜΙΣΙ — v. 25 extr. ΑΝ.....Σ.Σ.ΠΤΟΥ — v. 26 extr. ΦΑΡ......ΙΟΣ — v. 27 extr. ΑΡ.ΕΜΙΔΩ...ΘΕΟΔ......

V. 5—6: [ὁ] θειότ[ατος — — — Ῥωμαίων αὐτοκράτω]ρ ηὔξησ[ε τὴν πόλιν ἡμῶν — —] Jurg. — V. 7: — εἰς τὰ κατε . . . — V. 8: — να ἡμεῖν ἐθ . . . . . . — V. 9: διὰ τῆς τῶν δ . . . — V. 10: παρὰ τοὺς ἡγο[υμένους? . . . V. 10—11: — τῶν τῷ δήμῳ] συμφερόντω[ν . . . Jurg. — V. 11—12: ὠφελίμου ἀν]δρὸς γεγονότ[ος . . . Jurg. Tum haec sequuntur:

. . . . δε]-
δόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ Κο[κχήιον — — — — —]-
νον τετειμῆσθαι χρυσῷ στεφάνῳ κ[αὶ τύπ]ῳ ἐπι[χρύσῳ?],
τό τε ψήφισμα τελειωθὲν ὑπὸ τοῦ γραμμ[ατέως]
τῆς πόλεως Οὐαλερίου Ῥούφου δοθῆναι τῷ π[ατρὶ]
αὐτοῦ Κοκκηίῳ Οὐάλεντι καὶ τὸ ἀντίγραφον ἀ[ποτε]-
θῆναι εἰς τὰ δημόσια. — Ἐγένετο ἐν Τύρᾳ πρὸ ε' καλ(ανδῶν) Μα-
ίων αὐτοκράτορι Κομόδῳ τὸ γ' καὶ Ἀντιστίῳ Βούρ- *d. 27 m. Aprilis a. 181 p. Chr. n.*
ρῳ ὑπάτοις, ὡς δὲ Τυρανοὶ ἄγουσιν, ἔτους εκρ', ἀρχόν-
των δὲ τῶν περὶ Θεόδωρον Βοήθου, μηνὸς Ἀρτεμεισι-
ῶνος λ'. Ἐσφραγίσαντο· Θεόδωρος Βοήθου πρῶ-
τος ἄρχων· Κ[α]ῖσαρ Ζουρη ἄρχων· Λαισθένης Μοκκα
ἄρχων· Αἴλιος Λούκιος ἄρχων· Οὐαλεριανὸς Πον-
τικοῦ εἰσηγητής· Τιβ(έριος) Κλαύδιος Ἀντ[ισθένη]ς· Σεπτού-
μιος Ἱεροσῶντος· Πίδανος Πιτφαρ[νάκ]ο[υ· Οὐα]λ[έρ]ιος
Βασσιανοῦ· Ἱερώνυμος Ἀρτεμιδώρο[υ]· Θεοδ[ᾶς Ἀρτε]μι-
δώρου· Χρύσιππος Χρυσίππου· Νίγερ Ἀρτεμιδώρου· Μα-
κάριος Ἀρτεμιδώρου· Διονυσόδωρος Ἀχιλλαίου·
Λούκιος Σατορνείλου· Φιλόκαλος Φιλοκάλου· Διο-
νύσιος Πισκα. Ἡρακλέων Σωμᾶ· Δελφὸς Δελφοῦ.
Οὐαλέριος Ῥοῦφος γραμματεὺς ἐτελείωσα τὸ
ψήφισμα.

De restitutione singulorum verborum pauca monebimus. Vs. 13 nomen viro fortasse [Οὐαλεντινια]νός fuit a nomine patris Οὐάλεντος derivatum. — Vs. 14 Jurgevicz in editione francogallica restituendum proposuit (ὅπλ)ῳ ἐπι(χρύσῳ), sed litterae vestigium, quod est post ΚΑΙ, ad Ο pertinere non potest. — Vs. 25 idem restituit Τιβ. Κλαύδιος Ἀν(τέρωτο)ς; constat tamen imperatorum romanorum temporibus persaepe Graecos praenomina et nomina gentilicia romana, in primis imperatorum, sumpsisse, nomina autem graeca cognominum loco

retinuisse; cf. in Olbiopolitanis Μάρκιος Οὔλπιος Πύρρος, Πόπλιος Αἴλιος Ἀργαμηνός, Π. Αἴλιος Ἀχιλλεύς, cet. (v. indices). — V. 26 Πιτφαρ[νάκου] restitui conlato titulo Tanaitico a L. Stephanio in *Compte-rendu de la comm. Impériale archéol. pour l'a. 1870—71* p. 239 n° 5 edito, ubi Πιτοφαρνάκου legitur. In fine eiusdem versus litterarum aliquot vestigia a nobis enotata nomen a priore editore non tactum supplere permiserunt. — Vs. 27 propter litterarum ductus qui in lapide exstant nomen Θεόδ(ωρος Θεο)δώρου ab Jurgeviczio suppletum ferri non potest. Θεοδᾶς nomen notum (cf. Papii et Benseleri lex. nom. propr. graec.). — V. 32 prior editor ἐτελειώσατο legit, sed vox ψήφισμα quae sequitur articulo carere vix potest.

Finem solum decreti habemus, cuius pars principalis periit praeter reliquias exiguas vv. 1—12, e quibus nihil certi colligere licet. Jurgevicz in versibus 5—6 restituendis respexit ad immunitatem Tyranorum e titulo anni 201 quem infra dabimus (n° 3) notam, et coniecit Cocceium hunc ad Commodum a Tyranis missum esse oraturum, ut hanc immunitatem Tyranis imperator confirmaret, quae urbis opes augeret; ad id verbum quod est ηὔξησε spectare[1]). Quae sententia omnino erit improbanda, si cum Henzeno et Mommseno statuerimus alteram illius tituli epistulam, quae est ad Heraclitum, ab imperatoribus Severo et Caracalla datam esse, non a Commodo, ut Jurgevicz putat Beckeri auctoritate adductus. Nihilo minus ex epitheto quod est θειότατος conligendum videtur in enumerandis Coccei meritis re vera imperatorem ob quamlibet causam nominatum esse.

Constat imperatorem Commodum III et L. Antistium Burrum Adventum a. 181 p. Chr. consules fuisse (v. Clinton, Fasti rom. I p. 180. Klein, Fasti p. 82), quem annum aerae Tyranae centesimum vicesimum quintum fuisse titulus docet. Id optime concinit cum titulo 3, unde compertum habemus annum p. Chr. 201 Tyranis fuisse centesimum quadragesimum quintum. Quod non monerem nisi vidissem ab Jurgeviczio titulum nostrum ad annum 182 sive 183 minus recte esse relatum.

Dies 30 mensis Artemisionis anni Tyrani in titulo in diem 27 m. Aprilis anni Iuliani incidit; id Jurgeviczio difficile explicatu visum est, quippe quod cum calendario solari Asiano non concinat, quo Beckerus et Jurgeviczius Tyranos usos esse putant: in hoc enim, si hemerologiis Florentino et Leydensi fides est, primus Artemisionis dies in diem 24 m. Martii incidebat (v. Ideleri *Handbuch d. Chronol.* I p. 416; C. F. Hermann, *Ueber griech. Monatsk.* p. 85); apparet igitur inter titulum nostrum et hemerologia quinque dierum discrepantiam esse, quae tamen maior etiam in titulo a. 201 est, nempe dierum XVII. Quod cum videret qui primus hunc titulum edidit Beckerus (v. act. soc. Odess. II p. 468), proposuit pro Η littera, quae ibi diei numerum indicat, Μ legendum quasi vocis μηνός compendium,

1) «Quant au supplément dans les lignes 5 et 6, θειότ(ατος Αὐτοκράτω)ρ ηὔξησε, je l'ai fait en pensant à l'immunité des droits de douane, accordée à la ville de Tyra par l'empereur Commode, et confirmée en l'an 201 par Septime Sévère... Le verbe ηὔξησε s'applique mieux que tout autre à cette faveur impériale, qui augmenta la richesse et le bien-être de la ville. C'est pour solliciter ce privilège que Cocceius aura été envoyé auprès de Commode, et c'est après avoir réussi qu'il est devenu εὔχρηστος τῇ πατρίδι».

quamquam ipse non potuit quin fateretur H litteram tam bene in lapide conservatam esse, ut vix ullam permitteret mutationem, et supra lineolam exstare, quae hanc litteram numeri vim habere significaret; quae re vera in lapide ita se habere ipse vidi. Cum igitur tituli neque inter se, neque cum hemerologiis in hac re consentiant, manifesto apparet nullum anni Tyrani cum anno solari Romanorum consensum fuisse, usosque esse Tyranos vel tertii p. Chr. saeculi initio anno lunari Graecorum, sine dubio ex anno Milesiaco derivato, unde Tyram originem duxisse constat; id quod mensium quoque Tyranorum nominibus probatur, quae multis calendariis ionicis communia sunt (cf. quae dixi in libro «De calendariis aliquot aeolicis et doricis» lingua russica conscripto (Petrop. 1883) p. 30 sq. Annum solarem a Graecis sero admodum receptum esse ibid. monui p. 43; cf. praeterea quae H. Droysen de calendario Ephesio dixit Hermae v. XV p. 363). Anno lunari Tyranos usos esse iam Mommsenus vidit, qui haec verissime monuit (C. I. Lat. III, 1, p. 148): «Qui in hanc rem inquisiverunt viri docti, Lenaeonem anni Milesiaci credunt respondere Atheniensium Gamelioni in universum comparando mensi anni Iuliani Ianuario, scilicet quatenus comparare licet annum lunarem cum anno solari. Cur autem Lenaeonis dies 8 a. 201 p. Chr. Tyranis inciderit in anni Iuliani Febr. 17, eius [rei] tum tantum ratio videtur reddi posse, cum de anni Tyrani natura principio intercalatione accuratius constiterit».

Reliquum est ut moneamus in titulo nostro satis multa inveniri, quae Tyranorum institutis publicis cognoscendis inserviant. Iam in titulo a. 201 ἄρχοντες, βουλή, δῆμος Tyranorum memorati sunt; nunc cognovimus archontes qui rei publicae praefuerint quattuor fuisse quotannis creatos, e quibus unus, qui anni eponymiam habuerit, πρῶτος ἄρχων appellatus sit ut Olbiae, cuius institutis Tyrana similia videntur fuisse; nec mirum: Olbia enim et ipsa Milesiorum colonia fuit. Verissime autem Jurgevicz v. cl. observavit nunc iam dubium non esse quin P. Aelius Calpurnius in fine tituli a. 201 adscriptus Tyranorum archon eponymus fuisset; quod iam antea Philippus Brunn (act. soc. Odess. v. III p. 63) et Mommsen demonstraverant. Praeterea e titulo nostro εἰσηγητής et γραμματεὺς τῆς πόλεως innotuerunt et mos memorabilis acta publica archontum et τοῦ εἰσηγητοῦ et testium quindecim — si quidem tot testes semper adfuerunt — sigillis consignandi.

Переводъ.[1]) .... да постановитъ совѣтъ и народъ почтить Ко(ккея — — — —)на золотымъ вѣнцомъ и вызолоченнымъ рельефнымъ изображеніемъ (?), и это постановленіе, редактированное городскимъ секретаремъ Валеріемъ Руфомъ, выдать (отцу) его Коккею Валенту, а копію положить въ общественный архивъ. — Состоялось въ Тирѣ за 5 *дней* до Майскихъ календъ въ консульство императора Коммода въ третій разъ и Антистія Бурра, а по счету Тирянъ въ 125 году, при архонтахъ Ѳеодорѣ сынѣ Вонеа съ товарищами, мѣсяца Артемисіона 30-го *дня*. — Печатями скрѣпили: Ѳеодоръ с. Вонеа первый архонтъ. Кэсарь с. Зуры архонтъ. Лаисѳенъ с. Мокки архонтъ. Элій Луцій архонтъ. Валеріанъ с. Понтика докладчикъ. Тиб. Клавдій Антисѳенъ. Септумій с. Іеросонта. Пиданъ с. Питѳарнака. Валерій с. Вассіана. Іеронимъ с. Артемидора. Ѳеода с. Артемидора. Хрисиппъ с. Хрисиппа. Нигеръ с. Артемидора. Макарій с. Артемидора. Діонисодоръ с. Ахиллэя. Луцій с. Саторнила. Филокалъ с. Филокала. Діонисій с. Писки. Ираклеонъ с. Сомы. Дельфъ с. Дельфа. Я, секретарь Валерій Руфъ, редактировалъ постановленіе.

---

1) Курсивомъ набраны въ переводахъ тѣ слова, которымъ соотвѣтствующихъ нѣтъ въ греческомъ текстѣ. При переводѣ мы вездѣ придерживались какъ можно ближе греческаго текста.

3. Tabula marmoris candidi superne fracta, alta nunc quidem 1,34 m., lata 0,77, crassa 0,14. Margines qui ad dextram sinistramque et infra exstant, ornati sunt quadro eminenti, lato fere 0,04; infra desinit tabula in spinam basi infigendam; quae basis, una cum tabula reperta, lapidis est calcarii, alta fere 0,26 m., lata c. 0,97, crassa c. 0,71. Titulus diligentissime incisus est litteris admodum elegantibus, altis 0,02, quae ubique fere bene conservatae facillimaeque sunt lectu. Infra plus 0,14 scriptura vacant. Primus edidit P. A. Becker act. soc. hist. et arch. Odess. v. II p. 2 (a. 1850) p. 416—469 cum commentario copioso, adiecta tituli imagine in tabula lithographica (cf. eiusdem commentationem de Tyranorum statu civili russice scriptam: Гражданскій бытъ Тиритовъ. Одесса 1849). Ph. Brunn in dissertatione quam de Tyrae situ scripsit in actis soc. Odess. v. III (a. 1853) p. 47—66 titulum repetiit adiecitque Beckeri tabulam correctiorem, cum lapide denuo a se conlatam (eadem dissertatio pertractata et contracta Brunnii scriptorum syllogae inserta est «Черноморье» inscriptae, quae a. 1879 prodiit, part. I p. 3—13). Beckeri tabulam cum commentario repetiit L. Mercklin in Gerhardi archäol. Zeitung v. XI (1853) p. 161—166, unde sumpserunt: Guil. Henzen, Monumenti, annali e bull. pubbl. dall' Inst. di corr. archeol. nel 1854 p. 67 sq., adiecta Borghesii epistola ad se scripta, et Inscr. latin. sel. coll. v. III n° 6429; Th. Mommsen, C. I. Lat. III, 1, n° 781 (cf. III, 2 p. 1009); inde C. G. Bruns, Fontes iuris Romani ant. (ed. 4 a. 1879) p. 192.

Reperta est tabula a. 1846 prope vicum cui nomen est Corotnoje (Коротное) inter oppida Tyraspolin et Akkerman situm, 35 verstis ab illo, 90 fere verstis ab hoc distantem. Ph. Brunn loco, quo tabula inventa erat, diligenter explorato, haec ad Mommsenum scripsit (C. I. Lat. III, 2, p. 1009. Eadem russice in act. soc. Odess. v. III p. 48): «Le village de Corotnoïé est situé dans la vallée du Dnièstre à deux verstes du courant principal sur la rive gauche du fleuve. A une demi-verste au dessus du village se trouve un courgane ou tumulus assez grand, à cent pas de roseaux qui s'étendent de là jusqu'au bras principale du fleuve et que traversent ses ramifications. A quelques pas de ce tumulus on remarque une autre élévation beaucoup plus petite qui se détache par une pente douce de la plaine qui l'entoure. C'est sous cette élévation que fut trouvée notre inscription par le neveu du staroste ou chef du village, Pétrov, lorsq'en labourant la terre dans cet endroit, il donna avec sa charrue contre la partie supérieure du monument. D'après le témoignage unanime de Pétrov, de son neveu et d'autres paysans qui assistaient au déblaiement ultérieur de ce monument, ce dernier se trouvait placé debout sur un piédestal, qu'on me fit voir dans la cour de Pétrov et que j'ai fait transporter à Odessa, pour être gardé au musée de la société d'histoire.... Sous ce piédestal on trouva encore, au dire de Pétrov, une poignée de charbon qu'il n'eut garde de ramasser, voyant que ce charbon avait tout-à-fait l'air du charbon de bois actuel». Quomodo factum esset, ut titulus inveniretur tam procul ab oppido Akkerman, ubi Tyram antiquam stetisse credunt[1]), varie explicare conati sunt viri docti. Beckerus puta-

1) Vide I. Stempkovskii Изслѣдованія о мѣстоположеніи древнихъ греч. поселеній на берегахъ Понта Евксинскаго. Спб. 1826. Cf. Beckeri et Brunnii opp. citt.

bat lapidem in eum locum, ubi repertus esset, Tyra ab aliquo transportatum esse, ut pro ornamento poneretur aut alii cuidam usui inserviret[1]). Brunnius ex eis quae a rusticis vici Corotnoje de lapide invento cognoverat, persuasum habuit titulum olim eo ipso loco stetisse, quo repertus esset, non Akkermani, ipsumque Tyranorum oppidum Vespasiani temporibus in ea loca translatum, ubi nunc est Corotnoje. Mommsenus cum illud probaret, addidit limitis loco lapidem positum fuisse apparere cum ex aliis indiciis, tum praesertim ex subditis carbonibus, conlato August. de civ. dei 21, 4, 2: *in carbonibus . . . tanta firmitas, ut nullo umore corrumpantur, nulla aetate vincantur, usque adeo, ut eos substernere soleant qui limites figunt ad convincendum litigatorem, quisquis post quantalibet tempora extiterit fixumque lapidem limitem non esse contenderit*, et Sic. Flacc. p. 141 Lachm. Inde apparere lapide quem habemus quasi termino signatum fuisse finem immunitatis Tyranis concessae; plane ut lapides circa urbem Romam positi essent ab imp. Marco. At nuper Jurgevicz cum titulum Tschobrutschianum ederet, Brunnii et Mommseni sententias probare se non posse dixit, persuasumque sibi habere utrumque lapidem posterioribus demum temporibus in ea loca transportatum, ubi uterque repertus esset; si lapides olim eis ipsis locis stetissent, futurum fuisse ut reliquae eorum partes ibidem invenirentur aliaque urbis antiquae vestigia exstarent; lapides aliunde esse transportatos iam inde apparere, quod vici, ubi reperti essent, novem verstis distarent, explicarique eo, quod Tyra flumine facillime transportari possent a Moldavis, qui saepissime per id flumen navigarent; utrumque vicum Moldavos etiamnunc incolere[2]). Ergo professor amplissimus ad eandem sententiam rediit, quam olim Beckerus pronuntiaverat; et re vera lapis Tschobrutschianus ad huius sententiae auctoritatem restituendam multum facit: nunc iam nullo modo affirmari potest utrumque lapidem in situ repertum esse; nam etiam si quis Brunnii sententiam probarit, nemo tamen affirmare potest urbem totum illud novem verstarum spatium occupasse, quod inter utrumque vicum est, lapidesque in diversis urbis partibus fuisse positos; at si necesse est statuere alterutrum lapidem esse transportatum, idem probabiliter de altero conici potest. Addo ea quae Brunnius attulit ut sententiam suam probaret, levissimi momenti omnia esse, Mommseni vero sententiam, quamvis Augustini loco nixam, omnino esse improbabilem: quis enim animum inducere potuit monumentum in

1) «Спрашивается: какимъ именно образомъ найденъ былъ камень на сказанномъ мѣстѣ? Изъ различныхъ предположеній, которыя каждый готовъ представить, самое естественное можетъ быть слѣдующее: красивый и большой камень этотъ вмѣстѣ съ пьедесталомъ своимъ вѣроятно привезенъ былъ съ противоположнаго берега (а на немъ, какъ видѣли, по свидѣтельству всѣхъ писателей находился Тирасъ), для украшенія какого нибудь сада или тому подобнаго употребленія, на настоящее мѣсто, гдѣ онъ поставленъ былъ». Becker l. c. p. 422.

2) Francogallice v. cl. haec ita exposuit (russice paulo aliter): «Sans discuter les opinions citées [sc. Brunnii et Mommseni], je ferai observer: 1° que les deux inscriptions ont été déterrées dans des villages éloignés de neuf kilomètres l'un de l'autre; 2° que les fragments qui manquent n'ont pu être retrouvés; 3° qu'on n'a trouvé jusqu'à présent sur les lieux où les pierres furent découvertes ni décombres, ni monnaies, ni morceaux de vaisselle cassée, ni autres preuves de l'existence d'une ville; 4° que le transport par eau étant facile, nous avons tout droit de croire que les pierres ont été transportées par les Moldaves qui, pendant la domination turque, s'étaient établis sur la rive gauche du Dniester, d'autant plus que ce sont eux qui étaient chargés de fournir, avec leurs galères, du bois de construction et de chauffage pour les forteresses turques. Les villages de Korotnoïé et de Tchobroutchi sont jusqu'à nos jours habités par les Moldaves».

primis grave marmori pretioso accuratissime incidere eo tantum consilio ut in solitudinem ab urbe remotissimam transportaretur ibique limitis poneretur loco? Immo oppidanis necessarium fuit quasi optimus immunitatis concessae testis, servandumque fuit in tabulario publico aut ἐν τῷ ἐπισημοτάτῳ τῆς πόλεως τόπῳ, non loco deserto; si quidem termino necesse fuisset finem immunitatis Tyranis concessae signare (quod per se non est probabile: immunitatem enim, ut Mommsenus ipse monuit, aut per Illyricum universum habuerunt Tyrani, aut in solo portu Tyrano), certe lapidem vilem cum brevi inscriptione posuissent, non item omnia documenta incidissent, quae ad immunitatem pertinerent.

Lapis brevi postquam repertus est, Odessam transportatus et museo soc. hist. et arch. inlatus est, ubi hodie servatur. — Beckeri tabulam a Brunnio correctam et a nobis cum lapide diligenter conlatam repetendam curavimus; quam cum conferremus, tam accurate exscriptam lapideque expressam esse apparuit, ut nihil nisi has res minutissimas sane in schedis nostris notaremus: versuum 32 et 42 primae litterae (illic O, hic I) ceteris aliquanto maiores in lapide sunt; v. 45 post Π litteram punctum erat omissum; v. 43 consulum nomina et v. 44 litterae ΥΠΑΤ in rasura exaratae sunt.

(v. tabulam I.)

Versus 7 priores, qui in lapide non exstant integri, varie restituerunt editores; nos Mommseni supplementis, ut par erat, sumus usi.

[*Exemplum epistulae ad Teriullum*].
[*Misimus tibi epistulam ad Heraclitum, unde*
intelleges, quid statuerimus de immunitate,
quam Tyrani sibi concessam esse contendunt.
Quam licet admittere non soleamus nisi pri-
vile]*gii auct*[*oritate perpensa et origine immu*]-
nitatis inspecta, quod us[*urpatum esse diu qua*]-
qua ratione videbatur, cum iusta[*moderati*]-
one servavimus, ut neque ipsi cons[*uetudi*]-
ne diuturna pellerentur et in poste[*rum*]
decreta civium adsumendorum consi[*liis*]
praesidis provinciae c(*larissimi*) *v*(*iri*) *perpenderentu*[*r*].

Exemplum epistulae ad Heraclitum.

Quamquam Tyranorum civitas or(*i*)*ginem*
dati beneficii non ostendat nec facile, quae
per errorem aut licentiam usurpata sunt, prae-
scriptione temporis confirmentur, tamen,

quoniam divi Antonini parentis nostri litteras, sed et fratrum imperatorum cogitamus, item Antonii Hiberi gravissimi praesidis, quod attinet ad ipsos Tyranos quique ab iis secundum leges eorum in numerum civium adsumpti sunt, ex pristino more nihil mutari volumus. Retineant igitur quaqua ratione quaesitam sive possessam privilegii causam in promercalibus quoque rebus, quas tamen pristino more professionibus ad discernenda munifica mercimoniorum edendas esse meminerint. Sed cum Illyrici fructum per ambitionem deminui non oporteat, sciant eos, qui posthac fuerint adsumpti, fructum immunitatis ita demum habituros, si eos legatus et amicus noster v(ir) c(larissimus) iure civitatis dignos esse decreto pronuntiaverit. Quos credimus satis abundequ⟨a⟩e sibi consultum, si grati fuerint, existimaturos, quod origine beneficii non quaesita dignos honore cives fieri praeceperimus.

Οὐίνιος Τέρτυλλος ἄρχουσι, βουλῇ, δήμῳ Τυρανῶν χαίρειν.
Ἀντίγραφον τῶν θείων γραμμάτων, πεμφθέντων μοι ὑπὸ τῶν κυρίων ἡμῶν ἀνεικήτων καὶ εὐτυχεστάτων Αὐτοκρατόρων, τούτοις μου τοῖς γράμμασιν προέταξα, ὅπως γνόντες τὴν θείαν εἰς ὑμᾶς μεγαλοδωρίαν τῇ μεγάλῃ αὐτῶν τύχῃ εὐχαριστήσητε. Ἐρρῶσθαι ὑμᾶς καὶ εὐτυχεῖν πολλοῖς ἔτεσιν εὔχομαι. Ἀπεδόθη πρὸ ιγʹ καλανδῶν Μαρτίων, Ληνεῶνος ηʹ.
Ἀνεστάθη ἐπὶ Μουκιανοῦ καὶ Φαβιανοῦ ὑπάτων, ἐν τῷ εμρʹ ἔτει, ἀρχῆς Π(οπλίου) Αἰλίου Καλπουρνίου.

d. 17 m. Februarii a. 201 p. Chr.

Ad v. 2 cf. quae Mommsenus dixit C. I. Lat. III, 2, p. 1009: «Brunnius me docuit v. 2 in lapide post QVOD superesse litteras dimidiatas non VO, ut contendit Beckerus, sed VSVRP; itaque pro eo quod ego proposui *u*[*su receptum esse*] iam apparet substituendum esse *usurp*[*atum esse diu*] eadem fere sententia».

Tres epistulas lapidi incisas videmus, duas imperatorias, quarum prioris non exstat nisi pars extrema (v. 1—7), altera superest integra (v. 8—31), tertiam Ovinii Tertulli magistratus Romani ad magistratus senatumque et populum Tyranorum datam (v. 32—41); infra tempus, quo titulus positus fuit, aerae Tyranae anno 145 indicatum est et consulum Romanorum nominibus, Muciani et Fabiani, qui a. 201 p. Chr. munere functi sunt, imperantibus Septimio Severo et Caracalla.

Becker probare studuit epistulam quae est ad Heraclitum ab imperatore Commodo datam esse, altera autem, quae ei in lapide praeposita est, ab imperatoribus Severo et Caracalla Commodi edictum confirmatum; quam sententiam Brunn, Mercklin, Jurgevicz (v. supra ad tit. 2) secuti sunt, quamquam in titulo nihil fere Beckerus invenit, quo eam confirmaret, nisi quod divus Antoninus, quo nomine et ille et alii viri docti M. Aurelium designatum esse putant, imperatoris parens dictus est. At contra Henzenus rectissime observavit vocem communem quae est *parens* pro *patris* voce consueta usurpatam magis Severo et Caracallae convenire, quia ille se M. Aurelii filium lubenter dixisset, tumque hic eiusdem non filius sed nepos fuisset; praeterea notavit Henzenus, si epistula ad Heraclitum a Commodo scripta esset, Severum et Caracallam eius exemplum suae ipsorum epistulae addituros non fuisse, sed memoraturos solum, sicut M. Aurelii et fratrum imperatorum et Antonii Hiberi epistulas[1]). Nec alia est Th. Mommseni sententia[2]).

De hominibus, ad quos imperatorum epistulae datae erant, post Henzeni et Borghesii quaestiones subtilissimas Mommsenus haec scripsit: «Praeses, cuius haec est epistula ad Tyranos, L. Ovinius Tertullus est legatus Augustorum Moesiae inferioris imperantibus Severo et Caracalla, notus praeterea tam ex nummis Nicopolis ad Istrum inscriptis Augustorum ex illorum legatique nominibus (Borghesi dec. XV, 8 opp. 2 p. 224), quam rescriptis quibusdam (Dig. 38, 17, 1, 3; 49, 15, 9. Cod. Iust. 8, 51, 1). Eodem officio antea functus est Antonius Hiberus (v. 15) fortasse non diversus ab eius nominis consule ordinario a. 133. Mittit Tertullus Tyranis epistulam de eorum immunitate ad se datam ab imperatoribus Severo et Caracalla (34 sq.), cuius non extat nisi pars extrema (v. 1—7); integra tamen superest altera epistula, cuius simul exemplum accepisse videtur Tertullus, de eadem re ab impera-

1) Ipsa Henzeni verba adponere placet: «In primo luogo credo non abbisognar di giustificazione veruna, se li attribuisco ambedue agli Augusti Severo e Caracalla, al cui impero appartengono i consoli Muciano e Fabiano citati in ultimo e corrispondenti all' anno 201 dell' era nostra; nè so intendere, come mai il Mercklin abbia potuto assegnarne il secondo a Commodo, opinando che gli anzidetti Augusti nell' atto di confermare i privilegi de' Tyrani con apposito loro rescritto, vi avessero aggiunto la copia di quell' epistola del loro predecessore, in luogo di citarla semplicemente, come fu fatto cogli antecedenti rescritti di M. Aurelio, de divi fratelli e di Antonio Hibero. Imperocchè non posso credere, che il dotto professore di Dorpat sia stato indotto a quel parere dal nome di *parens noster*, del quale vien designato il divo Antonino, essendo notissimo che Settimio Severo amava di chiamarsi figlio del medesimo, mentre puranco l'espressione più generica di *parens* in luogo del consueto *pater* convien bene agli imperatori Severo e Caracalla, visto che quest' ultimo non era figlio, ma nipote di M. Aurelio».

2) In epistula ad Th. Struvium data, cuius partem Ph. Brunn act. soc. Odess. v. VIII p. 349 attulit, haec vir clarissimus scripsit: «Je soutiens que les deux lettres impériales viennent des mêmes empereurs, et je ne comprends pas pourquoi on attribue la seconde à Commode».

toribus scripta ad Heraclitum quendam, quem apparet in reditibus Illyrici pro magistratu tunc versatum esse et fortasse obtinuisse procuratoris Augustorum officium in eadem provincia»[1]). Quae cum ita sint, facile intellegi potest, cur imperatores eodem tempore de eadem re duas scripserint epistulas. Nimirum in altera ad procuratorem data singillatim ea exposuerunt, quae de Tyranorum privilegio statuerant, altera provinciae praesidem de iisdem breviter certiorem fecerunt; cumque consentaneum esset hunc, non procuratorem, civibus Tyranis nuntiare, quid de privilegio eorum imperatores statuissent, hoc munus ita absolvit, ut exempla epistularum imperatorum suae ipsius epistulae praeponeret, non ut ipse earum argumenta exponeret. Haec fere Henzenus, qui cum ita rem intellegeret, supplementa epistulae prioris proposuit, quibus ex parte Mommsenus usus est.

Cui provinciae Romanae adscriptus fuerit ager Tyranus quandoque ei adiunctus, Mommsenus post alios verissime explicavit, cuius verba integra hic proponenda videntur: «Regionem Tyranam non Daciae provinciae, sed Moesiae inferiori attributam esse item ostendit Ptolemaeus (3, 8. 10), Daciam orientem versus terminans fluvio Hieraso (Sereth) totamque Bessarabiam quam hodie dicimus oramque adeo maritimam universam ita secernens a Dacia, ut Tyra sit in Moesia, Olbia vero extra provinciam in Sarmatia[2]). Quod confirmatur cum Dionis loco 68, 12, ubi Decebalum scribit petiisse a Traiano ut sibi agrum ad Istrum usque concederet, tum, sicut observavit Borghesius, nummis Tyranorum incipientibus (v. elenchum *mém. de la soc. d'arch. de St. Pétersbourg* 3 a. 1849 p. 192) ab Vespasiano, qua aetate nulla etiam tum fuit Dacia provincia. Finiunt autem tam hi quam Olbiopolitani imperatorii incipientes demum a Septimio Severo (Köhne *musée Kotschubey* 1 p. 83 sq.) utrique sub Severo Alexandro. Videtur igitur Moesiae inferioris pars trans Danuvium barbaris cessisse imperante Maximino (v. vita Maximi et Balb. c. 16: *sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit et Scythici belli principium et — excidium eo tempore — Histricae civitatis*), aliquanto ante quam relicta est Dacia provincia universa sub Gallieno. Quando vero redactus sit in provinciae formam ager Tyranus, videmur doceri hoc ipso decreto, unde (v. 42 sq.) innotuit epocha Tyranorum annum p. C. 201 numerans 145 incipiensque ita anno p. C. 56 aut 57 imperante Nerone. Nam Tyranorum omnino haec clausula est, ut non legatus diem notarit epistulae acceptae (ἀπεδόθη), sed magistratus urbicus (scilicet archon P. Aelius Calpurnius in fine memoratus) adscripserit et diem acceptae epistulae et annum, quo publice proposita est. Monuit autem optime Borghesius eo ipso tempore (cf. eundem *annali dell' Inst.* 1839 p. 157) Ti. Plautium Silvanum legatum Moesiae praefuisse et provinciae fines Chersonesum versus protulisse secundum notissimum elogium (Orell. 750): *legat. pro praet. Moesiae, in qua plura quam centum mill(ia) ex numero Transdanuvianor(um) ad praestanda tributa cum coniugib(us) ac liberis et principib(us) aut regibus suis transduxit .... pacem provinciae et confirmavit et protulit*».

1) Heraclitum procuratorem fuisse iam Beckerus coniecerat, qui tamen non recte Ovinium Tertullum eodem munere functum esse putabat.

2) Id iam Brunnius probaverat act. soc. Odess. v. III p. 61 sq. contra Beckerum qui Tyram Daciae provinciae adscriptam esse putaverat.

Tyranorum immunitas quid esset, idem vir doctissimus ita definivit: «Privilegium de quo agitur est immunitas, id est ut liceat civibus Tyranis merces ita accipere, ut conductoribus portoriorum edantur quidem (v. 22), nec tamen portorium solvant idque fiat non solum in usuariis mercibus, id est quas emptor suo ipsius usui destinat, sed etiam in promercalibus (v. 20; cf. Marquardt enchir. 3, 2, 209). Utrum privilegium personis datum sit an loco, id est utrum hanc immunitatem Tyrani habuerint per Illyricum universum an quod magis crediderim in solo portu Tyrano, ex titulo diiudicari non potest». De *munificis mercimonionum* (v. 22) Beckerus Borghesius Mommsenus Pauli verba conferri iubent Dig. 39, 4, 4: *divus Hadrianus scripsit, ut quoties* (praeses) *usus sui causa mittet quendam empturum, significet libello manu sua subscripto eumque ad publicanum mittat, ut si quid amplius quam mandatum est transferet, id munificum sit.*

De singulis pauca adnotabimus. Beckerus in commentario (p. 430) quaestionem instituit, quo modo edicta v. 13—15 memorata temporis ordine sese exciperent, et postquam diversas explicationes copiose exposuit, M. Aurelii solius edictum eo antiquiorem esse statuit, quod idem cum L. Vero dedisset, referendumque ad id tempus esse, quo L. Verus bello Parthico a. 162—165 occupatus in Oriente esset, Marcus solus imperium administraret; epistulam vero fratrum imperatorum post Veri Romam reditum intra annos 166—169 datam. At enim Verus cum in Oriente degeret, imperator esse non cessabat edictisque amborum fratrum nomina praescribebantur. Ideo probabilius nobis videtur omnia edicta temporis ordine in titulo enumerata esse, sed ita ut quod novissimum fuit solius M. Aurelii edictum primo loco sit positum, fratrum imperatorum edictum antiquius sequatur, Antonii Hiberi edictum antiquissimum ultimo memoratum sit loco; cumque admodum sit probabile unoquoque edicto in eo quod praecederet aliquid mutatum esse vel antiquatum, facile intellegitur Severi et Caracallae temporibus M. Aurelii edictum novissimum prae ceteris magis valuisse ideoque primo loco esse positum.

De Illyrico (v. 23) haec docuit Henzenus: «...tutte le provincie comprese da' Romani sotto il nome comune d' *Illyricum* formavano un sol complesso doganale, corrispondente a quello delle Gallie col quale confinava (cf. Mommsen, *die Schweiz in Römischer Zeit* p. 8). Ed erano quelle provincie, secondo ci narra Appiano Illyr. 6 [τὸ τέλος τῶνδε τῶν ἐθνῶν ἀπὸ ἀνίσχοντος Ἴστρου μέχρι τῆς Ποντικῆς θαλάσσης ὑφ' ἓν ἐκμισθοῦσι (Ῥωμαῖοι) καὶ Ἰλλυρικὸν τέλος προσαγορεύουσιν], oltre l' Illirico proprio tutte le altre situate al meriggio del Danubio, vuo' dire la Rezia, il Norico, le Pannonie e le Mesie. Di esse narraci espressamente il lodato autore, essersi unitamente affittate le rendite doganali, qualificandosi come *portorium Illyricum*, ossia in greco τέλος Ἰλλυρικόν. La quale cosa adunque vien egregiamente confermata dalla lapide nostra, in cui vengono ordinate misure per impedire che il frutto dell' *Illyricum* non vada diminuito soverchiamente mediante l' accordata immunità de' Tyrani (vv. 24 segg.), nonchè dall' epigrafe Gruteriana 83, 5 [= C. I. Lat. III, 1, n° 4015; cf. ibid. nn° 751, 752, 753 et quae ibi adnotavit Mommsenus], che, benchè ritrovata a *Poetovio* della Pannonia, fa nonpertanto menzione d'un *conductor portorii Illyrici*».

De epocha et anno Tyranorum cf. quae ad tit. 2 dicta sunt.

Consulum nomina v. 43 in rasura exarata esse supra monuimus. Utrum autem quadratarius, postquam in nomine alteriusutrius consulis erraverit, postea id correxerit, an prius aliorum consulum nomina incisa fuerint, diiudicari non potest.

Переводъ. [*Копія письма къ Тертуллу.* — Мы послали тебѣ письмо, *адресованное* къ Гераклиту, изъ котораго ты узнаешь сдѣланное нами постановленіе относительно свободы отъ пошлинъ, которую присвоиваютъ себѣ Тиряне. Хотя мы обыкновенно допускаемъ ее не иначе, какъ по обсужденіи основаній *этой* привилегіи и по разсмотрѣніи происхожденія свободы отъ пошлинъ], но *въ данномъ случаѣ* мы съ справедливою снисходительностью сохранили то, что казалось вошедшимъ въ употребленіе на какомъ бы то ни было основаніи, какъ для того, чтобы не лишить ихъ давнишняго обычая, такъ и для того, чтобы впослѣдствіи постановленія о принятіи *тѣхъ или другихъ лицъ* въ число гражданъ были представляемы на благоусмотрѣніе сіятельнѣйшаго правителя провинціи.

Копія письма къ Гераклиту. — Не смотря на то, что гражданская община Тирянъ не объясняетъ происхожденія данной ей льготы, и что присвоенное неправильно или произвольно не можетъ быть подтверждаемо давностью времени, однакоже, принимая во вниманіе граматы родителя нашего, блаженной памяти Антонина, а также и братьевъ императоровъ и почтеннѣйшаго правителя Антонія Гибера, мы, что касается до самихъ Тирянъ и тѣхъ, которые приняты ими въ число гражданъ по ихъ законамъ, не желаемъ никакого измѣненія прежняго обычая. По сему право на привилегію, на какомъ бы то ни было основаніи испрошенное или пріобрѣтенное, пусть остается за ними и относительно предметовъ торговли, съ тѣмъ однакоже, чтобы они помнили о необходимости заявлять ихъ *подлежащимъ властямъ* по прежнему обычаю, для различенія товаровъ, подлежащихъ оплатѣ пошлиною. Но такъ какъ доходы Иллирика не должны уменьшаться вслѣдствіе происковъ, то да будетъ имъ извѣстно, что тѣ, которые впослѣдствіи будутъ принимаемы *въ число гражданъ*, только въ такомъ случаѣ будутъ *имѣть право* пользоваться свободою отъ пошлинъ, если сіятельнѣйшій легатъ и другъ нашъ *особымъ* декретомъ объявитъ ихъ достойными права гражданства. Мы полагаемъ, что если они не будутъ неблагодарными, то оцѣнятъ всю величину и важность оказанной имъ милости, такъ какъ мы, не входя въ разсмотрѣніе происхожденія ихъ льготы, повелѣли признавать ихъ достойными чести гражданами.

[*Письмо Тертулла.*] Овиній Тертуллъ властямъ, совѣту и народу Тирянъ *желаетъ* здравствовать.

Копію благоговѣйно-чтимыхъ посланій, присланныхъ мнѣ отъ владыкъ нашихъ, непобѣдимыхъ и благочестивѣйшихъ императоровъ, я предпослалъ моему настоящему письму, для того, чтобы вы, узнавъ божественныя къ вамъ щедроты, благодарили ихъ высокую судьбу. Желаю вамъ здравія и благополучія на многія лѣта. — Дано въ 13-й *день* до Мартовскихъ календъ, Линэона 8-го *дня*. — Поставлено въ консульство Мукіана и Фабіана, въ 145-мъ году, въ архонтство П. Элія Кальпурнія.

---

4. «Akkerman, ubi Tyra fuit, rep. aestate a. 1867 *im Fundament eines alten Ofens*[1]). Nunc Odessae in museo societatis. Ectypa misit Struvius ex Odessa a. 1869». **Mommsen**, C. I. Lat. III, 2, add. p. 1010, n° 6222.

ab una parte:

A *ugusto*
II T *rib. pot.*

ab altera:

C A E
leg. aug. p R · PR

---

5. Lapis sepulcralis marmoris subcaerulei altus 0,41, latus 0,43, cr. 0,10; pars superior periit. Inest anaglyphum exhibens virum alto toro incumbentem, cui mensa tripes ad-

1) Cf. quae ipse Struvius de hoc fragmento dixit musei Rhen. v. XXIV p. 558 n. 1.

posita est; iuxta viri pedes mulier copiose amicta sellae insidet, pedibus subsellio impositis; viri et mulieris capita superiore lapidis parte fracta perierunt; utrimque adstant pueri. Sub anaglypho in dextra lapidis parte defuncti nomen exaratum est.

Lapis Akkermani a. 1860 in Tyrae fluminis ripa repertus est, cum locus portui exstruendo purgaretur, una cum duarum statuarum antiquarum fragmentis (v. Rationes redd. soc. hist. et arch. Odessit. a. 1859—60 p. 17). Odessae in museo societatis exscripsi et ectypon chartaceum confeci.

Α . ΕΣΤοΣ	Ἄ[ρ]εστος
ΑΙΣΧΙΝοΥ	Αἰσχίνου

Var. l. In ration. redd. soc. Od. v. 1 legitur ΑΡΕ etc. Nunc Ρ littera evanuit.
Quantum e litteratura colligi licet, lapis saeculo II a. Chr. recentior esse vix potest.

---

6. «... Fragmentum lapidis cum inscriptione graeca. L. A. Bielikovicz [in oppido Akkerman] nuper id ab Iudaeo quodam accepit, qui dixit .... fragmentum a puero quodam in tumulo arenoso loci Bugas repertum esse... In lapide 0,087 m. (2 вершка) alto, 0,10 (2,2 в.) lato, 0,083 (1,9 в.) crasso haec leguntur:

ΟΣΕΙΔ
ΔΟΝΤΟ
ΩΝΤΟΣ
ΜΟΥ

Manifesto hic tria nomina apparent: Π(ΟΣΕΙΔ)ΟΥ — ΜΕ)ΔΟΝΤΟ(Σ — ΞΕΝΟΦ)ΩΝΤΟΣ. Quartum nomen fortasse fuit ΝΕΟΠΤΟΛΕ(ΜΟΥ». Th. Struve act. societ. hist. et arch. Odess. v. VI (1867) p. 608 (russice). Lapidem dixit Struvius a se societati Odess. donatum esse, in cuius museo tamen eum non vidi.

Struvii supplementa cave certa credas: primo enim versu cum ipsius dei marini nomen, tum omnia ab eo derivata restitui possunt, et v. 3 litterae quae exstant ad multa alia nomina praeter Ξενοφῶντος pertinere possunt, v. autem 4 de omnibus nominibus in -μος exeuntibus licet cogitare.

De loco ubi fragmentum repertum sit haec fere Struvius: «Loco qui hodie est Bugas proxima Graecorum habitatio fuit «Neoptolemi turris» et «Hermonactis vicus», cf. Strab. VII, 3, 16: Ἐπὶ δὲ τῷ στόματι τοῦ Τύρα πύργος ἐστὶ Νεοπτολέμου χαλούμενος καὶ κώμη Ἑρμώνακτος λεγομένη. Becker putat [v. act. soc. Odess. v. III p. 162 sq. = mém. de la soc. d'arch. v. V p. 377 sq.] turrim illam in ripa septentrionali lacus Kimbetiani (Кимбетскій лиманъ) stetisse eique proximum fuisse Hermonactis vicum. Et re vera his locis fundamenta aedificii rotundi reperta sunt, sed lapides inscripti nulli adhuc ibi apparuerunt. Omnino in

tota ora maritima ab Istro usque ad Hypanim perraro inscriptiones inveniuntur . . . Hoc fragmentum undis valde laesum esse videtur... ideo perquam probabile est id undis marinis esse eiectum, olim autem in altera lacus ripa fuisse, ubi Νικώνιον antiquum stetisse Beckerus admodum probabiliter statuit».

---

7. «Prope Adjeder (Ovidiopol) in sinistra ripa *Tyrae* fluvii, haud procul ab ostio . . . . in basi statuae marmoreae, cuius pedes ex parte adhaerent. Ed. Leo de Waxel, Recueil de quelques antiquités trouvées sur les bords de la Mer-Noire[1]), n° 6 in aere». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2057. Duobus basis lateribus singuli versus incisi sunt, qui integri exstant, si Waxelii delineationi fides est. Tituli *b* litterae in aere valde opaco difficile dispiciuntur.

Cum nemo archaeologorum, qui meridionales Russiae regiones post Waxelium viserunt, huius lapidis mentionem fecerit, veri simile est eum denuo periisse brevi postquam Waxelius delineasset.

a *b*

«*a* legas Μησ[ί]ϑεος, antique scriptum, ut in columna Naniana; alterum nomen non extrico: et nimis incerta sunt Waxelii apographa». Boeckh. — Quae de titulo *a* legendo vir clarissimus dixit, videntur improbanda. Neque enim in columna Naniana (C. I. Gr. I n° 3 = Roehl, I. Gr. Ant. n° 412), nec usquam in titulis graecis antiquissimis quantum scimus ΤΗ litterae pro ⊗ positae inveniuntur: haec enim nota iam in alphabeto Phoenicio exstabat, cuius signa Graeci ad exprimendos linguae suae sonos adaptarunt; longe aliter res sese habet, cum ΚΗ et ΠΗ ad χ et φ consonas exprimendas eos adhibuisse videmus et in columna Naniana et in aliis titulis permultis: cum enim Phoenicum alphabetum notis Φ et Χ careret, Graeci ipsi eas invenerunt, non tamen extemplo postquam Phoenicum alphabetum receperunt, sed spatio quodam temporis interiecto, per quod sonos illos binis notis ΠΗ et ΚΗ designabant. Quae cum ita sint, ea posteriorum grammaticorum et scholiastarum testimonia, quae Boeckhius in commentario inscriptionis columnae Nanianae attulit, summo iure reici posse putamus, quantum ad ⊗ litteram attinent; admodum enim probabile est ea nullo alio fundamento niti, nisi quod latine ϑ sonus per ΤΗ expressus esset. Sed etiam si temporibus antiquissimis Graeci pro ⊗ littera ΤΗ posuissent, in nostro tamen titulo hoc utique maxime esset mirabile: nam et aliarum litterarum omnium formae archaicis non sunt similes et Ω nota inter eas comparet, quae omnium ultima a Graecis recepta est (cf. Kirchhoff, *Studien zur Gesch. d. griech. Alphab.*³ p. 39). Si exemplo opus est, in titulis Abu-Simbelianis (Roehl, I. G. A. n° 482), quos anno 590 a. Chr. recentiores esse non posse constat, Ω non-

---

1) Waxelii liber russice quoque prodiit: Изображенія разныхъ памятниковъ древности, найд. на берегахъ Чернаго моря, принадлеж. Россійской имперіи... изданные Н. С. Л. Вакселемъ. Въ Санктпетербургѣ, 1801 г. 4°.

dum comparet, ⊗ autem constanter usurpatur. Ceterum cf. quae exposuit I. Franz elem. epigr. Graecae p. 18.

Cum igitur Boeckhii coniecturam probare non possimus, fatemur tamen nos nullam aliam probabiliorem invenisse neque minus inextricabilem nobis videri titulum *a*, quam *b*, aut etiam magis: in hoc enim fortasse legendum est [N]ι[κ]ώ[ν]ι(ο)ς aut [N]ι[κ]ω[ν]ίς, quod sit ἐθνικόν masculini aut feminini generis a nomine oppidi Νικώνιον aut Νικωνία derivatum; quod oppidum eis locis fuisse constat, ubi haec basis reperta est (cf. quae P. Becker disputavit act. soc. arch. Petropol. v. VI p. 110 sq. = act. soc. Odess. v. III p. 174 sqq.). Stephanus quidem Byzantinus huius oppidi incolas Νικωνιάτας nominat, sed in titulis et nummis persaepe ἐθνικῶν formas inveniri, quae ex scriptoribus non sint notae, inter omnes constat.

III. OLBIA

(rudera exstant iuxta vicum Iljinskoje sive Parutino in dextra Hypanis ripa inter oppida Nicolajev et Oczakov situm).

CLASSIS PRIMA.

Decreta.

a. Decreta senatus et populi.

8. «Tabula marmorea inscripta». Primus edidit N. Mursakevicz act. soc. Odessit. v. II p. 2 (1850) pag. 404, alieno apographo usus. Comes A. Ouvaroff, Recherches sur les antiquités de la Russie méridionale[1]) (Paris. 1855), tab. XXIV n° 3 lapidis integri imaginem dedit, ad quam minusculis litteris titulum expressit L. Stephani in epicrisi Uvarovii libri, Bulletin hist.-philol. de l'académie des sciences de St. Pétersbourg v. X p. 28 = Mélanges greco-romains v. I p. 210.

Lapis in Olbiae parietinis a. 1847 repertus est. Petropolin eum translatum ibique in aedibus comitis Kuschelevi-Besborodko, qui Olbiae solum possidebat, servatum esse Uvarovius et Stephanius testantur; hodie ubi sit, equidem non novi. Uvarovii delineationem in tab. 2 repetendam curavi.

---

1) Idem liber lingua Russica conscriptus Petropoli prodiit a. 1851: Изслѣдованія о древностяхъ южной Россіи и береговъ Чернаго моря. Графа А. Уварова. Выпускъ 1-й.

Τύχηι ἀγαθῆι.
Ὀλβιοπολῖται
ἔδωκαν Χαιριγένει
Μητροδώρου Μεσημ-
βριανῶι αὐτῶι καὶ ἐκ-
γόνοις προξενίαν,
πολιτείαν, ἀτέλειαν
πάντων χρημάτων,
ὧν ἂν αὐτὸς εἰσάγηι
ἢ ἐξάγηι, ἢ παῖδες, ἢ ἀ-
δελφοὶ οἷς κοινὰ τὰ
πατρῶια, ἢ θεράπων,
καὶ εἴσπλουν καὶ ἔκπλουν
καὶ ἐ(μ) πολέμωι καὶ ἐν
εἰρήνηι ἀσυλε(ὶ) καὶ
ἀσπονδε(ί).

Var. lect. In tabulario societatis hist. et arch. Odess. huius tituli apographum manuscriptum servatur nescio a quo factum d. 2 m. Septembris a. 1847, quod ab eo, quo Mursakeviczius usus erat, non esse alienum maxime est veri simile. Id ab Uvarovii delineatione ea re differt, quod O littera plerumque reliquis aliquanto minor est nec unquam in ea punctum comparet, et variis lectionibus hisce: v. 2: oΓo — v. 7 extr. ΑΤΕΛΠΑΝ — v. 11 extr. ΤΑΙ — v. 12: ΘΓΡΑΓΟΝ — v. 15 in. ΚΑΙΕΜ. Ea, quae in Mursakeviczii exemplo edito ab hoc apographo recedunt, fortasse typothetarum erroribus tribuenda sunt (v. 6: ΠΡΟΞΕΝΕΙΑΝ — v. 7: ΑΤΕΛΗΑΝ — v. 11: ΔΕΛΦΟΙΣΚΑΝΑΤΑΙ — v. 14: ΕΝΠΟΛΕΜΩΚΑΙ — v. 15: ΕΙΡΙΗΝΗ).

V. 3 Stephani Χαιρ[ε]γένει legit, sed et apographum utrumque I litteram certissimam habet et Χαιριγένης forma alibi invenitur.

Maxime doleo, quod ipsi mihi lapidem videre non contigit: interest enim certo scire, num revera ο littera Θ formam habeat, qualis in Uvarovii delineatione aliquot locis comparet; si ita, referendus erit titulus ad V a. Chr. saeculum (cf. ex. c. titulum Halicarnassium a Roehlio I. G. A. n° 500 novissime editum, quem optimo iure Kirchhoffius Stud.[3] p. 4 sq. ad Olymp. 80 fere rettulerat: huius litteratura ei quae in nostro comparet titulo simillima est atque Θ nota pariter ο et ϑ litterarum vim habet). Equidem puto Uvarovii delineationi fidem habendam ideo maxime, quod Θ nota pro O non passim posita sit: nam is qui titulum exscripsit, nisi studuisset, ut singulas notas quam accuratissime exciperet, sine dubio ubique sive O sive Θ posuisset; accedit quod in alio titulo Olbiopolitano admodum vetusto, quem suo loco exhibebimus in sepulcralibus (n° 120) O littera eandem formam (Θ) habet, ut dubium iam non sit, quin antiquitus re vera haec forma usu recepta fuerit ab Olbiopolitis.

Ceterum etiam si Uvarovii apographum non esse accurate factum statuamus atque apographum manuscriptum musei soc. Odess. sequi malimus, propter litteraturam brevitatemque et simplicitatem decreti et E litteram bis (vv. 15 et 16) pro EI positam utique titulus ad prima saeculi quarti a. Chr. decennia referendus erit locumque primum obtinebit inter paucissima huius saeculi monumenta Olbiopolitana, quae adhuc innotuerunt.

Quod ad tituli argumentum attinet, est decretum de proxenia et civitate aliisque privilegiis donandis Chaerigeni cuidam Mesembriano. Nullam videmus rationem, cur cum Mursakeviczio statuamus hoc titulo «Olbiopolitarum cum Mesembrianis commercium institui, Chaerigenemque primum fuisse Mesembrianorum, qui cum Scythia eiusque portu Borysthenitarum celeberrimo mercari coepisset».

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Ольвіополиты дали Хэригену Митродорову Месимвріанцу самому и потомкамъ *его* проксенію, право гражданства, освобожденіе отъ пошлинъ за всѣ товары, какіе бы ни ввезъ или вывезъ *онъ* самъ, или дѣти *его*, или братья, у которыхъ отцовское *имущество* общее [т. е. не раздѣлено], или слуга; *дали* и право входа въ *гавань* и выхода, какъ въ военное, такъ и въ мирное время безъ разграбленія и безъ перемирія.

---

9. «Fragmentum tabulae marmoreae supra et infra fractae, latae 0,26 m. (5$^{3}/_{4}$ вершковъ), altae 0,23 (4$^{3}/_{4}$ в.), crassae 0,065 (1$^{1}/_{2}$ в.)». Ed. L. Jurgevicz act. societ. Odess. v. V (a. 1863) p. 592 n° 3.

Exstat Odessae in museo societatis. Utor apographo manuscripto accuratissimo, quod Jurgeviczii beneficio acceptum refero.

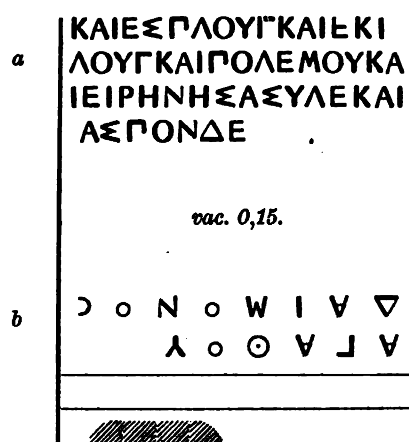
	. . . ἀτέλει]-
ΑΝΙ	αν [πάντων χρημά]-
ΤΩΝΩΝΑΝΑΙΙΟ<	των ὧν ἂν α[ὐτ]ὸ[ς]
ΕΙΣΑΓΗΙΗΕΞΑΓΗΙ	εἰσάγηι ἢ ἐξάγηι
ΗΠΑΙΔΕΣΗΘΕΡΑΠΟΝ	ἢ παῖδες ἢ θεράπον-
ΤΕΣΚΑΙΕΙΣΠΛΟΥΝΚΑΙ	τες, καὶ εἴσπλουν καὶ
ΕΚΚΠΛΟΥΝΚΑΙΕΜΠ	ἔκ⟨κ⟩πλουν καὶ ἐμ π[ο]-
ΛΕΜΩΙΚΑΙΕΝ	λέμωι καὶ ἐ[ν εἰρήνηι κτλ.].

Etiam hoc decreti honorarii fragmentum propter litteraturam et similitudinem, quam cum tit. 8 habet, sine dubio ad IV a. Chr. saeculum referendum est.

---

10. Tabula marmoris candidi superne fracta, infra epistylio ornata, omnibus lateribus politis, alta 0,35 m., lata 0,24, crassa 0,055. Duos habet titulos incisos, inter quos 0,15 scriptura vacant; superioris tituli litterae sunt 0,016 altae, inferioris fere 0,02 (O littera ceteris paululum minor); tituli *a* singuli versus nullis fere interstitiis disiuncti sunt.

Mosquae servatur in museo historico Imperii Russici (in collectione Pl. Ios. f. Buratschkovii viri docti Chersonensis museo nuper inlata). Exscripsi.

. . . .
καὶ ἔσπλουγ καὶ ἐκ[π]-
λουγ καὶ πολέμου κα-
ὶ εἰρήνης ἀσυλε(ὶ) καὶ
ἀσπονδε(ί).

Ἀγαθοῦ
δαίμονος.

In superiore parte habemus decreti honorarii clausulam eis similis, quae antea dedimus (nn° 8 et 9). Quantum e litteratura conligi licet et Ε littera pro ΕΙ posita, hic quoque titulus est quarti a. Chr. saeculi. Nunc videamus, quomodo titulus *b* sit explicandus. Eius litteratura eadem fere tempora indicat, atque tituli superioris; C forma sola est quae hos duo versus aliquanto recentiores esse indicet, sed quominus ad idem saeculum eos referamus, mea quidem sententia nihil obstat (cf. ad n° 16 p. 40). Sed cum hi versus in inferiore lapidis parte ita scripti sint, ut ad eos legendos lapidem invertere opus sit, apparet eos ad titulum *a* pertinere non posse. Ideo veri simillimum nobis est visum lapidem aliquanto postquam decretum incisum esset alii usui adhibitum esse, fortasse ut termini loco poneretur terrae cuiusdam Bono genio sacrae; tum marginem, qui lapide inverso evenisset superior, epistylio ornatum et sub eo dei nomen incisum esse (eodem fortasse tempore eam lapidis partem, in qua decreti initium esset, fractam esse). De lapidibus qui deorum nomina casu genetivo inscripta referunt cf. quae P. Foucart observavit Bull. de corr. hellén. v. II (1878) p. 515: «Elles (i. e. ces inscriptions) étaient plantées sur le terrain appartenant à la divinité dont elles portaient le nom et constataient sa propriété».

---

11. «In der Sammlung des hiesigen [h. e. Constantinopolitani] griechischen literarischen Vereins (Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος) befindet sich seit einigen Wochen eine Stele mit Inschrift, welche jüngst bei der Fundamentirung eines türkischen Hauses in Anadolu Kavak auf der asiatischen Seite des Bosporos zum Vorschein gekommen ist[1]). Von den 32 Zeilen

1) Mordtmannus ut explicaret, quomodo fieri potuisset ut Olbiopolitarum decretum in Bospori Thracii litore inveniretur, haec proposuit (p. 376): «Wir müssen entweder annehmen, dass unsere Stele in neuerer Zeit als Ballast von der Krim [?] nach dem Bosporus gewandert ist, oder dass die Olbiopoliten eine Copie ihres für die fremden Seefahrer wichtigen Beschlusses zur weiteren Verbreitung am Hieron aufstellten.... In der That war zu diesem Zwecke kaum ein geeigneterer Punkt zu finden als der Tempel des Juppiter Urius, das sog. Hieron, der Fundort der Stele: hier war im Alterthum der Ausgang des Bosporus, hier legte jeder Schiffer an, welcher auf der Fahrt nach dem Pontus die Meerenge passirte» etc. Hanc Mordtmanni coniecturam Dittenbergerus alteri illi praeferendam censet.

ist keine einzige mehr vollständig erhalten, indem die Buchstaben an der rechten und linken Kante des Steins mehr oder minder stark zerstört sind; die theilweis zweifellosen Ergänzungen ergeben, dass die Zeilen von ungleicher Länge waren, indem ihre Buchstabenzahl zwischen 27 und 33 schwankt. Das Material der Stele ist Marmor, ihre Höhe und Breite beträgt 0,67 : 0,32^m^, die Höhe der Charaktere, mit Ausnahme der kleiner geschriebenen Δ Ξ Θ Ο Ω, 0,01^m^.» I. H. Mordtmann, qui edidit Hermae v. XIII (1878) p. 373 sq. ad ectypa chartacea. Inde sumpsit Guil. Dittenberger, Sylloge inscr. graecarum (1883) n° 354.

Utor ectypo chartaceo, quod benignissime suppeditavit A. Papadopulos-Kerameus.

▨ΡΥΣΣΘΕΝΗΕΙΣΠΛΕΙΝΤΟΝΒΟΥ
▨ΝΘΝΚΑΤΑΤΑΔΕΕΔΟΞΕΒΟΥΛΗΙ
▨ΜΩΙΚΑΝΩΒΟΣΟΡΑΣΥΔΑΜΑΝΤΟ▨
▨ΞΕΙΝΑΙΠΑΝΤΟΣΧΡΥΣΙΟΥΕΠΙΣΗΜC
▨ΛΙΑΡΓΥΡΙΟΕΠΙΣΗΜΟΥΕΙΣΣΑΓΩΓΗΙ▨
▨ΑΙΞΞΑΓΩΓΗΝΟΔΕΘΕΛΩΝΠΩΛΕΙΝ▨
▨ΕΙΣΟΑΙΧΡΥΣΙΟΝΕΠΙΣΗΜΟΝΗΑΡΓΥ
▨ΝΕΠΙΣΗΜΟΝΠΩΛΕΙΤΩΚΑΙΩΝΕΙΣΘ▨
▨ΤΟΥΛΙΘΟΥΤΟΥΕΝΤΩΙΕΚΚΛΗΣΙΛΣ▨
▨Ο▨ΔΑΝΑΛΛΟΘΙΑΠΟΔΩΤΑΙΗΠΡΙΗ▨
▨ΞΕΙΤΑΙΟΜΕΝΑΠΟΔΟΜΕΝΟΣΤΟ▨
▨ΟΥΑΡΓΥΡΙΟΥΟΔΕΠΡΙΑΜΕΝΟΣΤΗ▨
▨ΟΣΟΥΕΠΡΙΑΤΟΠΩΛΕΙΝΔΕΚΑΙΩΝ▨
▨ΠΑΝΤΑΠΡΟΣΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΟΤΗ▨
▨ΞΩΣΠΡΟΣΤΟΝΧΑΛΚΟΝΚΑΙΤΟΑΡΓΥΡΙΟ▨
▨ΟΛΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝΟΣΔΑΝΠΡΟΣΑΛΛΟ▨
▨ΩΤΑΙΗΠΡΙΗΤΑΙΣΤΕΡΗΣΕΤΑΙΟΜΕΝ▨
▨ΟΜΕΝΟΣΟΑΝΑΠΟΔΩΤΑΙΟΔΕΠΡΙΑΜ▨
▨ΟΣΟΣΟΥΑΝΠΡΙΗΤΑΙΠΡΑΞΟΝΤΑΙΔΕΤΟ▨
▨ΡΑΤΟΨΗΦΙΣΜΑΤΙΠΑΡΑΝΟΜΟΝΤΑΣ
▨ΟΙΑΝΤΗΝΩΝΗΝΠΡΙΩΝΤΑΙΤΩΝΠΑΡΑΝΟ
▨ΜΗΣΑΝΤΩΝΔΙΚΗΙΚΑΤΑΛΑΒΟΝΤΕ▨
▨ΤΟΔΕΧΡΥΣΙΟΝΠΩΛΕΙΝΚΑΙΩΝΕΙΣΘ▨
▨ΝΜΕΝΣΤΑΤΗΡΑΤΟΝΚΥΖΙΚΗΝΟΝ▨
▨ΤΟΗΜΙΣΤΑΤΗΡΟΚΑΙΜΗΤΕΑΞΙΩΤΕΡΟ▨
▨ΤΕΤΙΜΙΩΤΕΡΟΝΤΟΔΑΛΛΟΧΡΥΣΙΟΝΤΟ▨
▨ΗΜΟΝΑΠΑΝΚΑΙΑΡΓΥΡΙΟΝΤΟΕΠΙΣΗ▨
▨ΠΩΛΕΙΝΚΑΙΩΝΕΣΘΑΙΩΣΑΝΑΛΛ▨
▨ΓΕΙΩΣΙΤΕΛΟΣΔΕΜΗΔΕΝΙ▨
▨ΡΥΣΙΟΥΕΠΙΣΗΜΟΥΜΗΤΑΡΓΥ▨
▨ΛΟΥΜΗΤΕΠΩ▨ΟΝΤΑΜΗΤ▨
▨Μ▨Ο▨ΡΓΑΜΙ▨

Var. lect. V. 2 primum Ν omisit M., v. 3 prim. Μ, v. 4 in. Ξ, v. 5 extr. Ι, v. 6 priores litteras quattuor, v. 7 in. dedit ΘΑΙ, extr. Υ omisit, v. 8 in. ΝΕ om., extr. dedit ΩΝΕ▨Θ▨,

v. 9 in. omisit **T**, extr. dedit **IA▨**, v. 10 primum **O** om., v. 12 extr. **T▨**, v. 13 extr. **N** om., v. 14 extr. **TII≶** dedit, v. 15 in. **Ξ** om., v. 15 duas priores notas om., v. 18 in. **O** om., v. 19 in. **O≶** om., v. 20 extr. **≶** om., v. 21 in. **▨O▨AN** dedit, extr. tres litteras om., v. 26 extr. **TO** om., v. 27 extr. quattuor litt. om., v. 28 in. **Γ** litterae reliquias om., extr. addidit **O**, v. 29 in. **▨O▨E∴Ω** (sive **OEIΔΩ≶I** s. **OHΔΩ≶I** p. 376), v. 30 tres litt. priores et duas extr. om., v. 31 tres priores omisit, v. 32 nihil nisi **O▨TΛΛ**. Spatia oblitterata utrimque nimis lata idem saepius indicavit.

Pleraque eorum, quae lapide prope margines corroso legi non possunt, Mordtmannus iam restituerat, eis autem, quae hic non tetigerat aut minus bene suppleverat, Dittenbergerus consuluit, cuius supplementa ubique fere sequor, quia et ipse eadem fere inveneram antequam viri doctissimi sylloge publici iuris facta est; ubi ab eo recedam infra adnotabo. Per versus supplementa saepius aliter erant disponenda.

[Εἰς Βο]ρυσσθένη εἰσπλεῖν τὸν βου-
[λόμε]νον κατὰ τάδε· ἔδοξε βουλῆι
[καὶ δή]μωι, Κάνωβος Θρασυδάμαντο[ς
εἶπε·] εἶναι παντὸς χρυσίου ἐπισήμο(υ)
[κα]ὶ ἀργυρίο(υ) ἐπισήμου εἰσαγωγή[ν
κ]αὶ ἐξαγωγήν· ὁ δὲ θέλων πωλεῖν [ἢ
ὠν]εῖσθαι χρυσίον ἐπίσημον ἢ ἀργύ-
[ριο]ν ἐπίσημον πωλείτω καὶ ὠνείσθ[ω
ἐπὶ] τοῦ λίθου τοῦ ἐν τῶι ἐκκλησιασ[τη-
ρίωι·] ὅ[ς] δ' ἂν ἄλλοθι ἀποδῶται ἢ πρίη-
[ται, φευ]ξεῖται ὁ μὲν ἀποδόμενος το[ῦ
πωλουμέν]ου ἀργυρίου, ὁ δὲ πριάμενος τῆ[ς
τιμῆς?,] ὅσου ἐπρίατο· πωλεῖν δὲ καὶ ὠν[ε-
ῖσθαι] πάντα πρὸς τὸ νόμισμα τὸ τῆς
[πόλε]ως, πρὸς τὸν χαλκὸν καὶ τὸ ἀργύριο[ν
τὸ] Ὀλβιοπολιτικόν· ὃς δ' ἂν πρὸς ἄλλο [τι
ἀποδ]ῶται ἢ πρίηται, στερήσεται ὁ μὲν [ἀ-
ποδ]όμενος ο(ὗ) ἂν ἀποδῶται, ὁ δὲ πριάμ[ε-
ν]ος ὅσου ἂν πρίηται· πράξονται δὲ το[(ὺ)ς
πα]ρὰ τὸ ψήφισμά τι παρανομο(ῦ)ντας
οἳ ἂν τὴν ὠνὴν πρίωνται τῶν παρανο-
μησάντων δίκηι καταλαβόντε[ς·]
τὸ δὲ χρυσίον πωλεῖν καὶ ὠνεῖσθ[αι τὸ]-
ν μὲν στατῆρα τὸν Κυζικηνὸν [ἐνδεκά?]-
το(υ) ἡμιστατήρο(υ) καὶ μήτε ἀξιώτερο[ν μή]-
τε τιμιώτερον, τὸ δ' ἄλλο χρυσίον τὸ [ἐ-

πίση]μον ἅπαν καὶ ἀργύριον τὸ ἐπίση[μον
π]ωλεῖν καὶ ὠνε(ῖ)σθαι ὡς ἂν ἀλλ[ήλους]
πείθωσι· τέλος δὲ μηδὲν [πράττειν μήτε
χρ]υσίου ἐπισήμου μήτ' ἀργυ[ρίου ἐπισή-
μ]ου μήτε πωλο(ῦ)ντα μήτ' [ὠνούμενον. .
. . . .

De v. 11, ubi M. [στερ]εεῖται dubitanter dederat, haec D. notavit: «φεύγειν (*in ius vocari*) cum genetivo χρημάτων etiam apud Demosthenem XXXVIII, 20 coniungitur. Cum ΞΕΙΤΑΙ exstet in lapide, iure Mordtmannus aut Ξ aut Ε primam litteram fuisse statuit. At quod ipse posuit [στερ]εεῖται, Graecum non est, et v. 17 recte στερήσεται legitur». Vv. 12—13 τ[οῦ ἀρ|γυρίου] D.; τιμῆς supplevi dubitanter propter Η litterae vestigia, quae v. 12 extr. satis bene dispexisse mihi visus sum. Vv. 19—22 sententiam D. ita interpretatus est: «Quo maiore studio investigaretur, si quid contra leges factum erat, civitas hominibus privatis certa pecunia locabat multas exigendas. Qui conduxerant (οἳ ἂν τὴν ὠνὴν πρίωνται τῶν παρανομησάντων), eorum erat inquirere si cui multa irroganda esset eumque ad iudicium adducere; ac si damnatus esset, pecuniam in suam ipsorum rem familiarem redigere. καταλαμβάνειν vox Ionica et de iudice dicitur qui condemnat et de accusatore qui efficit ut condemnetur». V. 24—25 quid dictum esset, idem ingeniosissime explicuit Hermae v. XVI p. 189 sq. Inde potiora quaedam hic adponenda videntur: «Von dem kyzikenischen Halbstater ist hier nicht die Rede und überhaupt von keiner Goldmünze. Denn der gesetzliche Curs des Kyzikeners kann nur durch sein Verhältniss zum einheimischen Geld ausgedrückt werden, zumal der folgende Paragraph zeigt, dass alle anderen fremden Goldmünzen gar keinen Legalcurs haben, sondern einfach als Waare gelten sollen, und Z. 13—16 ausdrücklich das olbiopolitische Geld als einzig zulässiger Werthmesser für die fremden Münzen vorgeschrieben wird. Das einheimische Geld von Olbia war zur Zeit unserer Inschrift ausschliesslich Silber und Kupfer, wie Z. 15, 16 zeigen .... Damit verschwindet zugleich die Möglichkeit, das ΤΟ vor ΗΜΙΣΤΑΤΗΡΟ als Genetiv des Artikels zu fassen, und es unterliegt keinem Zweifel, dass wir hier die bekannte Redeweise vor uns haben, die Pollux IX 62 durch das Beispiel τρίτον ἡμίδραχμον αἱ δύο ἥμισυ δραχμαί erläutert. Ja es wird sich noch mit ziemlicher Sicherheit sagen lassen, welches Ordinalzahlwort zu ergänzen sei, indem nur zwischen [ἑνδε|κά]του oder [δωδε|κά]του ἡμιστατήρου die Wahl bleibt; also 10½ oder 11½ olbiopolitische Silberstater soll der Kyzikener gelten». Cf. quae in nota addidit: «δευτέρου, ἑβδόμου, πέμπτου, ἕκτου, ἐνάτου, δεκάτου durch die Raumverhältnisse ausgeschlossen, denn die Vergleichung der benachbarten Zeilen zeigt, dass wahrscheinlich sechs, mindestens aber fünf Buchstaben fehlen. Es bliebe also neben den beiden im Text genannten Zahlen nur [τε|τάρ]του übrig, was aber sachlich undenkbar ist. Denn einen Silberstater, von dem 3½ Stück dem kyzikenischen Goldstater gleichwerthig gewesen wären, kann es nicht wohl gegeben haben». — Vv. 28—9: ἄλλο[θι | θ]έ[λ]ωσι M., ἄλλο [τι, ὅσου | ἂν θέλ]ωσι D. Quos

ego dedi ductus in ectypo satis bene dignoscuntur, ita ut de veritate restitutionis meae nihil dubitem. — V. 29 M. restituit τέλος δὲ μηδέν[α μήτε etc. et vertit «schliesslich soll Niemand beim Kauf und Verkauf von gemünztem Silber und Gold...» D. hac interpretatione iure improbata ita supplementa instituit, ut τέλος pro portorio acciperet: τέλος δὲ μηδέν[α φέρειν μήτε etc. Sed cum videretur potius cautum fuisse decreto, ne portorium *exigeretur*, quam ne solveretur, verbum quod est πράττειν praetuli.

Mordtmannus titulum argumento litteratura sermone nixus ad finem quarti a. Chr. saeculi rettulerat, Dittenbergerus propter ο frequenter pro ου scriptum ad initia eiusdem saeculi referendum censuit; hoc mihi quoque videtur probabilius.

Переводъ. Въѣзжать въ Ворисѳенъ *дозволено* всякому желающему на слѣдующихъ *условіяхъ*. Совѣтъ и народъ постановили по предложенію Канова Ѳрасидамантова: разрѣшается ввозъ и вывозъ всякаго чеканнаго [т. е. въ видѣ монеты] золота и чеканнаго серебра; всякій желающій продать или купить чеканное золото или чеканное серебро долженъ продавать и покупать на камнѣ въ екклисіастиріи; кто же продастъ или купитъ въ другомъ мѣстѣ, подвергнется конфискаціи продавецъ — продаваемаго серебра, а покупатель — цѣны, за которую купилъ; продавать же и покупать все на городскія деньги, на мѣдь и серебро Ольвіопольское; кто же продастъ или купитъ на другія *деньги*, будетъ лишенъ продавецъ — той суммы, за которую онъ продастъ, а покупатель — того, что купитъ; взыскивать будутъ съ нарушившихъ въ чемъ либо это постановленіе тѣ, которые возьмутъ на откупъ штрафы съ нарушителей закона, преслѣдуя ихъ судебнымъ порядкомъ. Золото продавать и покупать по десяти (?) съ половиною статировъ за статиръ Кизикскій, не дешевле и не дороже, а всякое другое чеканное золото и чеканное серебро продавать и покупать по взаимному соглашенію [дословно: какъ убѣдятъ другъ друга]; пошлины никакой не взыскивать ни за чеканное золото, ни за чеканное серебро, ни съ продавца, ни съ покупателя....

---

12. Basis marmoris leucophaei alta 0,355 m., l. 0,74, cr. 0,58; in plano superiori foramina statuae pedibus infigendis destinata exstant. Frontis, ubi titulus incisus est, parte superiore fracta versus fere 8 aut 9 perierunt; item anguli dextri inferioris particula satis magna (*b*) fracta est, quae tamen cum parte *a* arcte cohaeret. Tituli litterae elegantes archaicis similes (a. circa 0,013) etiam nunc optime dispiciuntur. Ultimus versus litteris maioribus (a. c. 0,02) incisus est. Edd. comes A. Ouvaroff, Recherches sur les ant. de la Russie mérid. p. 55 cum supplementis Graefii[1]), totius lapidis delineatione accuratissima addita in tab. XXIV n° 2. P. Becker act soc. Odess. v. IV (a. 1858) p. 131 sq. (inde repetitus est titulus litteris minusculis Philologi v. XIV p. 419). Ex Uvarovii delineatione et Beckeri apographo apparet lapidem in partes *a* et *b* etiam tum non fuisse diffractum (cf. quae Th. Struve monuit act. soc. Odess. v. VI p. 21).

---

1) Lapidis dimensiones Uvarovius veris multo maiores indicavit: «Le côté où se trouve l'inscription a quatre archines et demi de longueur, les autres côtés trois archines six verchoks, la hauteur de la pierre est presque de deux archines». E lapidis descriptione ab eodem data haec adponere placet: «Les Turcs se servirent de ce monument, et l'inscription grecque devint une pierre tumulaire musulmane. Ils pratiquèrent au côté opposé de la pierre deux trous ronds, comme ils les font ordinairement pour leurs monuments funéraires, afin de pouvoir y mettre de l'eau et du millet».

Lapis in Olbiae parietinis a. 1848 repertus hodie Odessae in museo societatis servatur, ubi exscripsi et ectypum chartaceum sumpsi.

a

ΛΕΩΝΕ
ΑΝΤΟΣΑΥΤΟΙ ΙΚΑΙΑΝΔΡΙΑΙ
ΝΤΕΣΕΒΛΑΠΤΟΝΤΒΑΦΕΙΡΗΚΕΝΚΑΙΤΗΝΚΟΠΗ
ΟΙΑΛΛΟΙΦΙΛΟΤΙΜΟΤΕΡΟΝΕΧΩΣΙΠΡΟΣΤΟΚ *b*
ΔΟΤΕΣΟΤΙΤΙΜΗΣΚΑΙΔΩΡΕΑΣΑΞΙΑΣΕΚΑΣΤΟ ΙΑΡΑΤΟ ΗΜΟ
ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΩΝΔΕΔΟΧΘΑΙΤΩΙΔΗΜΩΙΕΠ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΝΕΥΞΕΝ
ΑΡΕΤΗΣΕΝΕΚΕΝΚΑΙΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣΤΗΣΕΙΣΤΟΝ ΗΜΟΝΚΑΙΣΤΕΦΑΝΩΘΗΝΑ
ΑΥΤΟΝΧΡΥΣΟΙΣΧΙΛΙΟΙΣΚΑΙΑΝΔΡΙΑΝΤΙΤΟΝΔΕΣΤΕΦΑΝΟΝΑΝΑΓΟΡΕΥΘΗΝΑΙ
ΤΟΙΣΔΙΟΝΥΣΙΟΙΣΕΝΤΩΙΘΕΑΤΡΩΙ
Ο Δ Η Μ Ο Σ Δ Ι Ι Σ Ω Τ Η Ρ Ι

Var. lect. V. 1: ΕΩΝΕ Uv. tab., ʽΕΩΝΕ Becker. — V. 2: ΑΥΤΟΙ Uv. tab., ΑΥΤΟΝ B. — V. 3 in. ΤΕΣ B.; tum ΤΒΑΦΕΙΠΗΚΕΝ Uv. tab. (ΤΗ ΒΑΦΗΙ ΥΦΗΚΕΝ Graefe); extr. ΠΕ Uv. tab. — V. 4 extr. ΤΟΝ Uv. tab., ΤΟΚ B. — V. 5 fragm. *b* ΑΡΑΤΟ ΙΜΟ edd. — V. 6: ΕΠ ΙΚΑ etc. Uv. tab., ΕΠΑ.....ΙΚΑ B. — V. 7: ΤΟΝΔΗΜΟΝ edd., extr. ΘΗΝ edd. — V. 8: ΤΟΝΔΕ edd., extr. ΡΗΘΗΝΑΙ B. fortasse typothetae errore.

.... α.εων ε ....
.....αντος αὐτο[ῦ ....]ι καὶ ἀνδριά[ντες ....
...ὄ]ντες ἐβλάπτοντο, ἀφείρηκεν καὶ τὴν κοπὴ[ν .... ἵνα οὖν
καὶ] οἱ ἄλλοι φιλοτιμότερον ἔχωσι πρὸς τὸ κ[αλοὺς κἀγαθοὺς εἶναι τῆι πολει(?), εὖ
εἰ]δότες ὅτι τιμῆς καὶ δωρεᾶς ἀξίας ἕκαστο[ς τεύξεται π]αρὰ το[ῦ δ]ήμο[υ τῶν]
εὐεργετημάτων, δεδόχθαι τῶι δήμωι ἐπ[αινέσαι] Καλλίνικον Εὐξέν[ου]
ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐεργεσίας τῆς εἰς τὸ[ν δ]ῆμον καὶ στεφανωθῆνα[ι]
αὐτὸν χρυσοῖς χιλίοις καὶ ἀνδριάντι, τὸν δ[ὲ] στέφανον ἀναγορευθῆναι
τοῖς Διονυσίοις ἐν τῶι θεάτρωι.
Ὁ δῆμος Διὶ Σωτῆρι.

Graefio (apud Uv.) in vv. 1—4 restituendis et explicandis minus bene rem cessisse iam Beckerus vidit, qui tamen ne ipse quidem supplementa dedit ea, in quibus possimus acquiescere, praesertim cum v. 3 in. et v. 4 extr. cum apographo nostro non plane consentiant. Nimirum Beckerus vv. 1—4 ita restituit: ....αντος αὐτόν, [πρὶν ἢ οἱ βωμο]ὶ καὶ ἀνδριά[ντες οἱ ἐν τῷ Διὸς ναῷ | ἑστηκό]τες ἐβλάπτοντο, ἀφ(ῄ)ρηκεν καὶ τὴν κοπὴ[ν τοῦ ἱεροῦ ἀπέτρεψεν, | ἵνα καὶ] οἱ ἄλλοι φιλοτιμότερον ἔχωσι πρὸς τὸ κ[τῆμα τῆς πόλεως] etc.

In tituli argumento praeter orationis simplicitatem et brevitatem nihil est quod aetati eius definiendae inserviat; sola igitur litteratura niti debemus: at haec a scriptura Romanae aetatis titulorum adeo differt proprietatesque formarum IV a. Chr. saeculi tam bene servat (maxime in ΜΝΞΠΣΩ litteris), ut titulum ad hoc saeculum pertinere persuasum habeam. (Ita de tituli aetate longe aliter statuo, quam editores priores, qui eum ad primum a. Chr. saeculum rettulerant). Utique tamen hic titulus eo qui proxime praecedit (n° 11) aliquanto posterior est: illius enim aetate nummis aureis Olbiopolitas nondum usos esse apparet, hic autem urbem iam auro abundare demonstrat, cum Callinico mille aureorum praemium decretum sit.

Verbum quod est στεφανόω et substantivum στέφανος ad praemium quod pecuniae summa constaret interdum transferri apud Polybium (XIII, 9, 5. XXII, 13, 10. XXII, 17, 4) et Athenaeum (XII p. 538 b) Beckerus monuit. Similia exempla in titulis haud raro inveniuntur.

Переводъ съ стр. 4-й: .... итакъ для того, чтобы и другіе ревностнѣе старались быть отличными гражданами (?), хорошо зная, что каждый получитъ отъ народа достойную честь и награду за благодѣянія, да постановитъ народъ похвалить Каллиника с. Евксенова за его доблесть и благодѣяніе народу и наградить его тысячью золотыхъ и статуею, а объ *этой* наградѣ объявить въ праздникъ Діонисій въ театрѣ. — Народъ Зевсу спасителю.

---

13. Fragmentum tabulae marmoris albi a partibus dextra et inferiore mutilum, altum 0,17 m., latum 0,10, cr. 0,04, litteris 0,01 fere altis (excepto v. 1, cuius litterae multo maiores sunt) et bene servatis inscriptum.

Mosquae servatur in museo historico (in collectione Buratschkoviana). Exscripsi et charta madida expressi.

Α Γ Α	Ἀγα[θῆι τύχηι].
ΕΔΟΞΕΤΗΙΒ	Ἔδοξε τῆι β[ουλῆι καὶ τῶι]
ΔΗΜΩΙΟΙΑ⁝	δήμωι, οἱ ἄ[ρχοντες καὶ οἱ]
ΕΠΤΑΕΙΠΑΝ	ἑπτὰ εἶπαν· [Ἐπειδὴ.....]
ΡΑΣΕΥΕΡΓ	ρας εὐεργ[ετεῖν ἀπαγγέλλε]-
ΤΑΙΤΟΥΔΗ	ται τοῦ δή[μου Ὀλβιοπολιτῶ]-
ΝΤΟΥΣΚΑ	ν τοὺς κα[ταπλέοντας εἰς]
ΤΗΝΙΕΡΑΝ	τὴν ἱερὰν [νῆσον τὴν Λευ]-
ΚΗΝΔΕΔΟ	κήν, δεδό[χθαι βουλῆι καὶ δή-
ΩΙΣ	μ]ωι σ[τεφανῶσαι αὐτὸν κτλ.

Cum singulorum versuum plus dimidio perierit, non possumus contendere supplementa proposita ubique esse vera; confirmantur tamen quodammodo cum litterarum numero in singulis versibus fere pari (fluctuat inter 19 et 22 litteras; versus 2 et 3, quorum supplementa certissima, vicenas litteras habent), tum comparando cum titulo 151 in insula Leuce

reperto, quem, quamvis pessime habitus et exscriptus sit, tamen patet ab Olbiopolitis in honorem viri cuiusdam, qui eis similia beneficia in ea insula praestitisset, positum fuisse.

Titulum propter scripturae rationes ad quartum sive potius ad tertium a. Chr. saeculum referendum puto. Οἱ ἑπτά qui fuerint, videbimus ad n° 46.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Совѣтъ и народъ постановили по предложенію архонтовъ и Семи: такъ какъ получаются извѣстія, что ..... ръ оказываетъ услуги тѣмъ изъ народа Ольвіополитовъ, которые пріѣзжаютъ на священный островъ Левку, то да постановитъ совѣтъ и народъ увѣнчать его ... и т. д.

---

14. Fragmentum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus praeter dextram fractum, altum 0,15 totidemque latum, crassum 0,055. Duo priores versus valde detriti sunt, reliqui lectu facillimi. Ed. Boeckh, C. I. Gr. II add. n° 2060*c*, Duboisii Neoburgensis apographo usus.

Odessae servatur in museo societatis (e Blarambergianis). Exscripsi et ectypum sumpsi.

	. . . .
///ΩΝΓΟΛΙ	. . . τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐτῶι τ]ῶν πολι-
Σ·ΙΕΡΓΩΝΕΙΣΑ	[τῶν χρείας παρέχεται] σ[υν]εργῶν εἰς ἅ-
ΦΕΡΟΝΤΑΚΑΙΣΥΝΑ	[παντα τὰ τῆι πόλει συμ]φέροντα καὶ συνα-
ΝΕΞΩΝΑΙΤΕΚΟΙ	[γαγὼν πλῆθος χρημάτω]ν, ἐξ ὧν αἵ τε κοι-
ΗΘΥΟΝΤΑΙΚΑΙΤΑ	[ναὶ θυσίαι?.........]η θύονται καὶ τὰ
ΗΣΧΩΡΑΣΒΑΣΙΛΕΙΣ	[δῶρα λαμβάνουσιν οἱ τ]ῆς χώρας βασιλεῖς
ΑΕΓΑΙΝΕΣΑΙΕΛΛΑΙ///	[εὐκαίρως· δι'ἃ δεδόχθ]α(ι) ἐπ[α]ινέσαι Ἑλλά[ν-
ΟΛΙΟΝΟΤΙΕΥΝΟΥΝ	ικον τοῦ δεῖνος Ῥόδ]ιον (?) ὅτι εὔνουν
ΤΩΙΔΗΜΩ	[ἑαυτὸν καὶ πρόθυμον παρέχει] τῶι δήμ[ωι κτλ.

Var. lect. V. 2 in. ΣΝΙΞΡΓΩΝΕΙΣΑ — v. 4 extr. ΚΟΥ — v. 6 extr. ΛΕΙΣ — v. 7 in. ΟΑΕΠΑ — v. 9: ΤΟΙΛΗΜ Boeckh.

Boeckhii supplementis usus sum aliqua ex parte mutatis, maxime vv. 4—7; quae omnia vera esse non licet adfirmare, cum singulorum versuum minores dimidio partes supersint. Titulus ad eandem fere aetatem pertinere videtur, atque is, qui proxime praecedit.

Переводъ. (Такъ какъ Елланикъ с. такого-то Родосецъ (?) — —) оказываетъ услуги имѣющимъ съ нимъ дѣло гражданамъ, содѣйствуя всему полезному для города и собравъ *большое* количество денегъ, на которыя совершаются общественныя жертвоприношенія — — — и мѣстные цари своевременно получаютъ дары, то поэтому да будетъ постановлено похвалить Елланика с. такого-то Родосца, за то, что онъ являетъ себя благосклоннымъ и усерднымъ народу ... и т. д.

---

15. Fragmenta duo tabulae marmoris albi: *a* altum 0,15 m., latum 0,17, crassum 0,08; a dextra exstat margo. Repertum est inter Olbiae rudera a. 1882. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XIII (1883) p. 115. Exscripsi Odessae in museo societatis. — *b* altum

0,15, latum 0,18, nuperrime repertum exstat in oppido Cherson apud Pl. Ios. f. Buratschkovium, qui ectypum chartaceum humanissime misit. Composui.

a

-Ν
ΑΣΙΑΔΑ . ΑΛΛΑΤΙΑΝΟΣ
ΛΕΙΤΗΙΠΟΛΕΙΚΑΙΤΟΙΣ
ΩΝΠΟΛΙΤΩΝΕΙΣΚΑΛΛΑ
ΞΤΑΙΜΕΤΑΠΑΣΗΣΦΙ
b ΙΤΗΙΒΟΥΛΗΙΚΑΙΤΩΙΔΗ
ΛΙΝΕΣ/ ΝΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΝΑΥΤΙΜΟΝ
ΠΑΣΙΑΔΑΚΑΛΛΑΤΙΑ.ΙΟΝΑΡΕΤΗΣΕΝΕΚΕΝ
ΚΑΙΕΥΝΟΙΑΣΤΗΣΕΙΣΤ ΙΔΗΜΟΝΔΕΔΟ
ΘΑΙΔΕΑΥΤΩΙΚΑΙΕΚΓΟΝ ΞΕΝΙΑ
ΟΛΙΤΕΙΑΝΚΑΙΕΙΣΠ
ΕΜΠΟΛΕΜΩΙΚΑ
ΛΣΠΟΝΔΕΙΤΟ
ΡΑΨΑΙΕΙΣ
ΗΣΑΙΕΙ
vac.

Var. lect. fr. a. — V. 1 quae exstant omisit Jurgevicz. — v. 2 in. ΙΑΔΑ — v. 4 extr. ΚΑΛ — v. 7: ΝΑΥΤΙΚΟΝ. Ductus qui vv. 3 et 7 in. servati sunt, in textu quidem omisit Jurg., sed in commentario notavit.

. . . ὁ δεῖνα εἶπε]ν·
[Ἐπειδὴ Ναύτιμος Π]ασιάδα [Κ]αλλατιανὸς
[εὔνους ὢν διατε]λεῖ τῆι πόλει καὶ τοῖς
[ἀφικνουμένοις τ]ῶν πολιτῶν εἰς Κάλλα-
[τιν χρείας παρέχ]εται μετὰ πάσης φι-
[λοτιμίας, δεδόχθα]ι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δή-
[μωι ἐπ]αινέσ[αι μὲ]ν ἐπὶ τούτοις Ναύτιμον
Πασιάδα Καλλατια[ν]ὸν ἀρετῆς ἕνεκεν
καὶ εὐνοίας τῆς εἰς τ[ὸν] δῆμον, δεδό[σ]-
θαι δὲ αὐτῶι κ[α]ὶ ἐκγόν[οις προ]ξενία[ν καὶ
π]ολιτείαν κ[α]ὶ εἴςπ[λουν καὶ ἔκπλο-
υν] ἐμ πολέμωι κα[ὶ ἐν εἰρήνηι, ἀσυλεὶ
καὶ ἀ]σπονδεί· τὸ [δὲ ψήφισμα τοῦτο
ἀναγ]ράψαι εἰς [στήλην λευκοῦ λίθου
καὶ στ]ῆσαι ἐ[ν . . . . . .

Jurgevicz in fragmento *a* omnia restituerat praeter patris Nautimi nomen, sed cum primi quattuor versus ab eo suppleti reliquis multo longiores exstitissent, aliquot locis breviora supplementa proposui, quae singillatim persequi vix operae est pretium; supplementa sua pleraque a dextra posuit v. cl., cum non animadvertisset lapidem ab hac parte esse integrum.

Hoc quoque decretum propter scripturae rationes tertii a. Chr. saeculi esse puto, sed eis, quae proxime praecedunt, aliquanto recentius.

Переводъ. (Такой то предложилъ: такъ какъ Навтимъ сынъ) Пасіада Каллатіецъ пребываетъ благосклоннымъ къ *нашему* городу и прибывающимъ въ Каллатію гражданамъ оказываетъ услуги со всевозможнымъ усердіемъ, да постановитъ совѣтъ и народъ похвалить за это Навтима с. Пасіадова Каллатійца, за его доблесть и благосклонность къ народу, *и* дать ему и потомкамъ *его* проксенію, право гражданства и право входа *въ гавань* и выхода *изъ нея* въ военное и въ мирное время безъ разграбленія и перемирія; настоящее же постановленіе вырѣзать на плитѣ изъ бѣлаго камня и поставить въ . . .

---

16. Pila quadrata marmoris candidi inferne fracta, alta 1,74 m., lata in parte superiore 0,44, crassa ibidem 0,24, utrimque inscripta litteris elegantibus, quae in universum etiam nunc bene conservatae facilesque sunt lectu. Primus edidit H. K. E. Koehler academiae Petropolitanae socius in libello qui inscriptus est: Zwei Aufschriften der Stadt Olbia (Petrop. 1822) p. 8 sq. (= H. K. E. Köhler's gesamm. Schriften, herausg. von L. Stephani, Petrop. 1850 sq., v. I p. 62 sq.); mox P. Koeppen, Alterthümer am Nordgestade des Pontus (Vindob. 1823. Russice translatus liber prodiit Mosquae a. 1828) p. 85 sq. cum translatione Eichenfeldii et notis ac specimine litterarum aere expressis, et separatim in libello: Olbisches Psephisma zu Ehren des Protogenes (Vindob. 1823). Adversus Koeppenum multa quidem, sed non omnia vere scripsit Koehlerus in iudicio de eius Antiquitat. orae sept. Ponti p. 47—53 (= Ges. Schriften v. II p. 38 sq.), cui Koeppenus respondit in libello: Nachhall vom Nordgestade des Pontus p. 11 sq. — Boeckh C. I. Gr. II n° 2058 titulum edidit Koehleri et Koeppeni exemplis editis huiusque apographo manuscripto usus. Inde nuperrime repetiit litteris minusculis Guil. Dittenberger Syll. inscript. graecarum fasc. I n° 248. — Titulo explicando praeterea operam dederunt: Malte-Brun (Nouvelles annales des voyages par Eyriés et Malte-Brun v. XIX p. 132 sq.), Raoul-Rochette (ibid. p. 274 sq.), Letronne (ibid. p. 282 sq.), Niebuhr (Opusc. hist. et phil. v. I p. 382 sq.), W. S. Schmidt (Rheinisches Museum für Philol., herausg. von Welcker u. Näcke v. IV a. 1836 p. 357 sq. et 571 sq.), comes A. Ouvaroff (Recherches sur les ant. de la Russie méridionale), alii.

Lapis quando repertus sit, non constat. Postquam diu Stolnae (Стольное, им. въ Черниговской губ.) fuit in aedibus comitis Kuschelevi-Besborodko, qui eam regionem, in qua Olbiae rudera sunt, possidebat, anno 1880 Petropolin asportatus in scala bibliothecae publicae repositus est, ubi exscripsi (versus utriusque lateris inferiores charta quoque madida expressi). Lapidis margines laterales et partis anticae margo superior nonnullis locis laesi sunt postquam Koehlerus et Koeppenus titulum exscripserunt; praeterea infimi versus utrimque caemento hodie obducti, quo lapis solo adfixus est, legi non potuerunt. Quos versus easque

litteras, quae lapide laeso perierant, apud editores priores mutuatus sum; sed in textum ea sola recepi, in quibus Koehleri et Koeppeni apographa plane consentiunt; recepta uncis quadratis notavi; reliqua v. in variantibus. Praeterea monendum est litteras lineolis curvatis compositas (Θ Ο C Ω) in lapide ubique ceteris aliquanto minores esse, sed inter se fere pares exceptis paucis, in marginibus propter spatii angustias minore modulo expressis; Boeckhium igitur, cum has litteras modo maiores modo minores dedisset, a vero aberrasse. Ceterum v. tabulam 2, ubi tituli litterarum specimen vera magnitudine ad fidem ectypi chartacei exprimendum curavi. Pro A ter, nisi fallor, (B, vv. 52 et 53) A positum est.

A.

[ΕΔΟΞΕΒΟ] /ΛΗΙΚΑΙΔΗΜ· ·ΕΙΚΑΔΙοΙΑΡΧο·
·ʟᴜʀʌɪᵛɪʟΠΤΑΕΙΠΑΝΕΠΕΙΔΗΗΡοCΩΝΤΕοΠΡ·
ΤοΓΕΝοΥCΠΑΤΗΡΠοΛΛΑCΚΑΙΜΕΓΑΛΑC
ΧΡΕΙΑCΠΑΡΕΙCΧΗΤΑΙΤΗΙΠοΛΕΙΚΑΙΕΙCΧΡΗ
ΜΑΤΩΝΚΑΙΕΙCΠΡΑΓΜΑΤΩΝΛοΓοΝΠΡΩΤο
ΓΕΝΗCΤΕΔΙΑΔΕΞΑΜΕΝοCΤΗΜΠΑΡΑΤοΥΠ/
ΤΡοCΕΥΝοΙΑΝΠΡοCΤοΝΔΗΜοΝΔΙΑΒΙοΥΔΙΑ
ΤΕΤΕΛΕΚΕΝΛΕΓΩΝΚΑΙΠΡΑΤΤΩΝΤΑΒΕΛ
ΤΙCΤΑΚΑΙΠΡΩΤοΜΜΕΝΠΑΡΑΓΕΝοΜΕ
ΝοΥCΑΙΤΑΦΑΡΝοΥΤοΥΒΑcΙΛΕΩCΕΙCΚΑΓΚ`
ΤοΝΚΑΙΑΠΑΙΤοΥΝΤοCΤΑΔΩΡΑΤΗCΠΑΡοΔο[Υ]
ΤΩΝΔΕΚοΙΝΩΝ˙ΕΞΗΠοΡΗΜΕΝΩΝΕΠΙΚΛΗθΕΙC
ΥΠοΤοΥΔΗΜοΥΕΔΩΚΕΧΡΥCοΥCΤΕΤΡΑΚοCΙο[Υ]
ΤΩΝΤΕΑΡΧοΝΤΩΝθΕΝΤΩΝΤΑΙΕΡΑΠοΤΗΡ[Ι]
ΑΕΙCΤΗΝΤΗCΠοΛΕΩCΧΡΕΙΑΝΠΡοCΠοΛΥΧΑ.
ΜοΝΠΡοCΧΡΥCοΥCΕΚΑΤοΝΚΑΙοΥΚΕΧοΝΤΩΝ
ΛΥCΑCθΑΙΤοΥΔΕΞΕΝοΥΦΕΡοΝΤοCΕΠΙΤοΝ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΑΥΤοCΥΠΕΡΑΠοΔοΥCΤοΥCΕΚΑ
ΤοΝΧΡΥCοΥCΕΛΥCΑΤοΤΩΝΤΕΠΕΡΙΔΗΜοΚΩΝ
ΤΑΑΡΧοΝΤΩΝΑΓοΡΑCΑΝΤΩΝΛΥCΙΤΕΛΩCοΙΝοΝ
ΧΡΥCΩΝΤΡΙΑΚοCΙΩΝοΥΚΕΧοΝΤΩΝΔΕΤΗΝΤΙΜΗΝ
ΔΙΑΛΥCΑΙΕΠΙΚΛΗθΕΙCΥΠοΤοΥΔΗΜοΥΕΔΩΚΕΤοΥc
ΤΡΙΑΚοCΙοΥCΧΡΥCοΥCΕΠΙΤΕΗΡοΔΩΡοΥΙΕΡΕΩCΙΤο
ΔΕΙΑCοΥCΗCΚΑΙΠΩΛοΥΜΕΝοΥΤοΥCΙΤοΥΕΙCΠΕΝ
ΤΕΚΑΙΔΙΑΤοΝΚΙΝΔΥΝοΝΤοΝΕΠΙΦΕΡοΜΕΝοΝοΙο
ΜΕΝοΥΔΕΙΝΤοΥΔΗΜοΥΠΑΡΑθΕCθΑΙCΙΤοΝΙΚΑ
ΝοΝΚΑΙΕΙCΤΑΥΤΑΠΑΡΑΚΑΛοΥΝΤοCΤοΥC
ΕΧοΝΤΑCΠΡΩΤοCΠΑΡΕΛθΩΝΕΠΗΓΓΕΙΛΑ
ΤοΜΕΔΙΜΝοΥCΔΙCΧΙΛΙοΥCΕΙCΔΕΚΑΚΑΙ

ΤΩΝΛοΙΠΩΝΠΑΡΑΧΡΗΜΑΚοΜΙϹΑΜΕ
ΝΩΝΤΗΝΤΙΜΗΝΑΥΤοϹΕΝΙΑΥΤοΝϹΥΜΠ.
ΡΙΕΝΕΓΧΘΕΙϹΤ^ΚοΝοΥΘΕΝΑΕΠΡΑΞΑΤοΕ
ΠΙΤΕΤοΥΑΥΤοΥΙΕΡΕΩΑΘΡοΩΝΠΑΡΑΓΕΝ[Ο]
ΜΕΝΩΝϹΑΙΩΙΙΕΠΙΤΗΝΤΩΝΔΩΡΩΝΚοΜΙ
ΔΗΝοΥΔΥΝΑΜΕΝοΥΔΕΤοΥΔΗΜοΥΔοΥ
ΝΑΙΑΥΤοΙϹΑΞΙΩϹΑΝΤοϹΔΕΠΡΩΤοΓΕΝΗΝ
ΒοΗΘΗϹΑΙΤοΙϹΚΑΙΡοΙϹΠΑΡΕΛΘΩΝΕΠΗΓΓΕ.
ΛΑΤοΧΡΥϹοΥϹΤΕΤΡΑΚοϹΙοΥϹΑΙΡΕΘΕΙϹΤΕ
ΤΗϹΤΩΝΕΝΝΕΑΑΡΧΗϹοΥΚΕΛΑΤΤοΝΩΛ
ΜΕΝΗΧΙΛΙΩΝΚΑΙΠΕΝΤΑΚοϹΙΩΝΧΡΥϹΩΝ
ΠΡοΘΕϹΙΝΕΠοΙΗϹΑΤοΕΠΙΤΑΙϹΜΕΛΛοΥϹΑΙϹ
ΠΡοϹοΔοΙϹΕΞΩΜΠοΛΛοΙΜΕΝϹΚΗΠΤοΥΧο[Ι]
ΕΘΕΡΑΠΕΥΘΗϹΑΝΕΥΚΑΙΡΩϹοΥΚοΛΙΓΑΔΕ
ΔΩΡΑΠΑΡΕϹΚΕΥΑϹΘΗΤΩΙΒΑϹΙΛΕΙΑΥϹΙΤΕΛΓ▨
ΠΡΑΘΕΝΤοϹΤΕΤοΥϹΤοΛοΥΕΙϹΒΑϹΙΛΕΙΑ
ΚΑΤΑΤοΨΗΦΙϹΜΑΕΝΩΙΕΔΕΙΤοΥϹΑΓοΡΑ
ϹΑΝΤΑϹΛΑΒΕΙΝΠΑΡΑΤΗϹΠοΛΕΩϹΧΡΥϹο▨
ΤΡΙΑΚοϹΙοΥϹΚΑΙΑΓοΡΑϹΑΝΤοϹΚοΝΩΝοϹΔΙ
ΑΤοΔΕΤΑΧΡΗΜΑΤΑΜΗΔΥΝΑϹΘΑΙ
ΔοΥΝΑΙΤοΥ[Ϲ]ΑΡΧοΝΤΑϹΑΛΛΕΙΝΑΙΠΑ
ΡΑΤοΙϹΤΕΛΩΝΑΙϹΔΙΑ.ΥϹΑΜΕΝΩΝΤΗΝΩ
ΝΗΝΠΡοϹΤΗΜΠοΛΙΝΚΑΙΔΙΑΤΑΥΤΑΤΡΙ.
ΑΝΑΠΡΑΘΕΙϹΗϹΤΗϹΩΝΗϹΙ▨ΑΙΤοΤΡΙΤοΝ
ΑΓοΡΑϹΑΝΤοϹΦοΡΜΙΩΝοϹϹΥΝΙΔΩΝ
ΠΡΩΤοΓΕΝΗϹΔΙοΤΙΜΕΓΑΛοΙϹΔΙΑΠΤΓ
ΜΑϹΙΠΕΡΙΠΕϹΕΙΤΑΙΗΠοΛΙϹΑΥΤοϹΠΑΡΕ/
ΘΩΝΕΙϹΤΗΝΕΚΛΗϹΙΑΝΕΔΩΚΕΤοΥϹΤΡΙΑ
ΚοϹΙοΥϹΧΡΥϹοΥϹΠΑΛΙΝΤΕΠΙΠΛΕΙϹΤΑΡΧο
ΙΕΡΕΩϹΙΤοΔΕΙΑϹΓΕΝοΜΕΝΗϹΙϹΧΥΡΑϹΚΑΙΠΩ
ΛοΥΜΕΝοΥΤοΥϹΙΤοΥΕΙϹΜΕΔΙΜΝοΝΚΑΙΔΥοΤΡΙ
[Τ]ΕΙϹΠΡοΔΗΛοΥΔΕοΝΤοϹΕϹΕϹΘΑΙΤΙΜοΥϹΤΕ
ΡοΥΩϹΠΕΡΔΕΚΑΙΕΓΕΝΕΤοΠΑΡΑΥΤΙΚΑοΜΕΔΙ
ΜΝοϹΧΡΥϹοΥΚΑΙΔΥοΤΡΙΤΩΝΚΑΙΔΙΑΤΑΥΤΑ
ΔΙΑΓΩΝΙΑϹΑΝΤοϹΤοΥΔΗΜοΥΚΑΙοΙοΜΕΝοΥ
ΔΕΙΝϹΙΤΩΝΗϹΑΙΕΙϹΔΕΤΑΥΤΑΧΡΕΙΑϹΠΑΡΑ
ϹΧΕϹΘΑΙΤοΥϹΕΥΠοΡοΥΜΕΝοΥϹΠΡΩΤοϹϹΥΝ
ΕΛΘοΥϹΗϹΕΚΛΗϹΙΑϹΕΠΗΓΓΕΙΛΑΤοΕΙϹΤΗΝ
ϹΙΤΩΝΙΑΝΧΡΥϹοΥϹΧΙΛΙοΥϹοΥϹΠΑΡΑΥΤΙΚΑΕ

NEΓKACEΔΩKEΩNTOYCTPIAKOCIOYCATOKC[YC]
EICENIAYTONKAIΔOYCXPYCIONΠANXAΛK[ON]
EKOMICATOEKTETPAKOCIΩNΠPΩTOCΔEΠI[ΗΓ]
ΓEIΛATOΠYPΩNMEΔIMNOYCΔICXIΛIOYCΠEI
TAKOCIOYCΩNTOYCΠENTAKOCIOYCMENEΔΩKEN
EICTETTAPACKAIEKTEATOYCΔEΔICXIΛIOYCEI.
ΔYOKAIEΠTAHMIEKTEAKAITΩNΛOIΠΩNTΩN
ENTOYTΩITΩIKAIPΩIEΠAΓΓEIΛAMENΩNΠA
PAXPHMATACTIMACKOMICAMENΩNAΠOTΩN
ΠOPICΘENTΩNXPHMATΩNAYTOCYMΠEPIE
NEΓXΘEICENIAYTONTHNTIMHNEKOMICATOTO
<ONOYΔENAΠPAΞAMENOCKAIΔIATHMΠPΩTO
ΓENOYCΠPOΘYMIANΠOΛΛAMEΓXPHMATAO
KOΛIΓOCΔECITOCEΠOPICΘHTΩIΔHMΩITOYT[E]
[B]ACIΛEΩCCAITAΦAPNOYΠAPAΓENOMENOME
NOYEICTOΠEPANEΠIΘEPAΠEIANTΩNΔEAPXON
TΩNCYNAΓAΓONTΩNEKΛHCIANKAITHNTEΠA
POYCIANEMΦANICANTΩNTOYBACIΛEΩCKAIΔIO
TIENTAICΠPOCOΔOICECTINOYΔENΠAPEΛΘΩN
ΠPΩTOΓENHCEΔΩKEXPYCOYCENAKOCIOYCTΩ.
ΔEΠPECBEYTΩNΛABONTΩNTAXPHMATAKAIA
ΠANTHCANTΩNBACIΛEIΠPΩTOΓENOYCKAI
[P]''TOKPATOYCTOYΔEBACIΛEΩCTAMENΔΩP.
AMENOYEICOPΓHNΔEK[ATACT]ANTOCK[A]
ANAΞEYΞINΠOIHCA[MEN]
ΔEKAITOYCAPXONT[ACANA]
‾ΛΘΩNO[ΔHMOCΠEPIΦ]
[BEYTACEΠIT]
[CΩ]

B.

ETIΔETOYΠΛEICTOYMEPOYCTOYΠPOCTOMΠOT.
MONTHCΠOΛEΩCATEIXICTOYONTOCTOYTEKA‾.
TONΛIMENAΠANTOCKAITOYKATATOΠPOTEP..
YΠAPXONIXΘYOΠΩΛIONEΩCOYOHPΩCOCΩCIA[C]
TΩNΔEAYTOMOΛΩNEΠAΓΓEΛΛONTΩΓΓAΛ
TACKAICKIPOYCΠEΠOIHCΘAICYMMAXIANKAIΔY
NAMINCYNHXΘAIMEΓAΛHNKAITAYTHNTOYXEI

ΜΩΝΟϹΗΞΕΙΝΕΠΑΓΓΕΛΛΟΝΤΩΝΠΡΟϹΔΕΤΟΥ
ΤΟΙϹΘΙϹΑΜΑΤΑϹΚΑΙϹΚΥΘΑϹΚΑΙϹΑΥΔΑΡΑΤΑϹΕΠΙ
ΘΥΜΕΙΝΤΟΥΟΧΥΡΩΜΑΤΟϹΔΕΔΙΟΤΑϹΩϹΑΥΤΩϹΚΑ[Ι]
ΑΥΤΟΥϹΤΗΝΤΩΓΓΑΛΑΤΩΝΩΜΟΤΗΤΑΚΑΙΔΙΑ
ΤΑΥΤΑΠΟΛΛΩΝΕΧΟΝΤΩΝΑΘΥΜΩϹΚΑΙΠΑΡΕϹΚΕ
ΑϹΜΕΝΩΝΕΓΛΕΙΠΕΙΝΤΗΜΠΟΛΙΝΑΜΑΔΕΤΩΙΚΑΙ
ΑΛΛΑΓΕΓΕΝΗϹΘΑΙΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑΠΟΛΛΑ
ΚΑΤΑΤΗΓΧΩΡΑΝΕΦΘΑΡΘΑΙΜΕΝΤΗΝΟΙΚΕΤΕΙ
ΑΝΑΠΑϹΑΝΚΑΙΤΟΥϹΤΗΜΠΑΡΩΡΕΙΑΝΟΙ
ΚΟΥΝΤΑϹΜΙΞΕΛΛΗΝΑϹΟΥΚΕΛΑΤΤΟΥϹΟΝ
ΤΑϹΤΟΝΑΡΙΘΜΟΝΧΙΛΙΩΝΚΑΙΠΕΝΤΑΚΟϹΙΩΝ
ΤΟΥϹΕΝΤΩΙΠΡΟΤΕΡΩΙΠΟΛΕΜΩΙϹΥΜΜΑΧΗϹΑΝΤΑϹ
ΕΝΤΗΙΠΟΛΕΙΕΓΛΕΛΟΙΠΕΝΑΙΔΕΠΟΛΛΟΥϹΜΕΝ
ΤΩΓΞΕΝΩΝΟΥΚΟΛΙΓΟΥϹΔΕΤΩΜΠΟΛΙΤΩΝΩΝΕ
ΝΕΚΕΝϹΥΝΕΛΘΩΝΟΔΗΜΟϹΔΙΗΓΩΝΙΑΚΩϹΚΑΙΤΟΓ
ΚΙΝΔΥΝΟΝΤΟΜΜΕΛΛΟΝΤΑΚΑΙΤΑΔΕΙΝΑΠΡΟΟ
ΦΘΑΛΜΩΝΠΟΙΟΥΜΕΝΟϹΠΑΡΕΚΑΛΕΙΠΑΝΤΑϹ
ΤΟΥϹΙϹΧΥΟΝΤΑϹΒΟΗΘΗϹΑΙΚΑΙΜΗΠΕΡΙΙΔΕΙΝΤΗΝΕΚ
ΠΟΛΛΩΝΕΤΩΝΤΕΤΗΡΗΜΕΝΗΜΠΑΤΡΙΔΑΥΠΟΧΕ[Ι]
ΡΙΟΝΓΕΝΟΜΕΝΗΝΤΟΙϹΠΟΛΕΜΙΟΙϹΟΥΔΕΝΟϹΔΕΠΙΔ[Ι]
ΔΟΝΤΟϹΕΑΥΤΟΝΟΥΤΕΙϹΑΠΑΝΤΑΟΥΤΕΙϹΜΕΡΗΩΙ
ΗΞΙΟΥΟΔΗΜΟϹΕΠΗΓΓΕΙΛΑΤΟΑΥΤΟϹΚΑΤΑϹΚΕΥΑΝ
ΑΜΦΟΤΕΡΑΤΑΤΕΙΧΗΚΑΙΠΡΟΘΗϹΕΙΜΠΑϹΑΝΤΗΝ
ΕΙϹΑΥΤΑΔΑΠΑΝΗΝΚΑΙΠΕΡΑΥΤΩΙΠΡΟΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΟΥΚΕΛΑϹϹΟΝΩΓΧΡΥϹΩΝΗΧΙΛΙΩΝΚΑΙΠΕΝΤΑΚΟϹΙ
ΩΝΚΑΙΕΥΘΥϹΕΝΕΓΚΑϹΕΙϹΤΗΝΕΚΛΗϹΙΑΝΧΡΥϹΟΥϹ
ΠΕΝΤΑΚΟϹΙΟΥϹΕΙϹΤΟΥϹΑΡΡΑΒΩΝΑϹΑΠΕΔΟΤΟΠΑΝ
ΤΑΤΑΕΡΓΑΥΠΟΚΗΡΥΚΑΚΑΙΠΑΡΑΤΟΤΗΝΑΡΙΘΜΗ
ϹΙΝΠΟΙΗϹΑϹΘΑΙΕΞΕΤΟΙΜΟΥΤΟΥϹΕΡΓΩΝΑϹΟΥΚΟΛ[Ι]
ΓΑΧΡΗΜΑΤΑΠΕΡΙΕΠΟΙΗϹΕΤΗΙΠΟΛΕΙΕΤΙΔΕΠΟΛ
ΛΩΝΕΡΓΩΝΩΝΕΓΚΑΤΑΛΙΠΟΝΤΩΝΤΑΕΡΓΑΠΡΩ
ΤΟΓΕΝΗϹΤΗΙΠΟΛΕΙΤΑΜΕΝΕΡΓΑΑΥΤΟϹϹΥΝΕΤΕΛΕ
ϹΑΤΟΔΙΑΠΤΩΜΑΔΕΤΩΙΔΗΜΩΙΟΥΔΕΝΑΝΗ
ΝΕΓΚΕΝΑΝΑΛΩϹΑϹΤΕΕΙϹΑΜΦΟΤΕΡΑΤΑΤΕΙΧΗ
ΧΡΥϹΟΥϹΧΙΛΙΟΥϹΠΕΝΤΑΚΟϹΙΟΥϹΚΑΙΤΟΠΛΕΙϹΤΟ[Ν]
ΔΙΑΛΥϹΑϹΧΡΥϹΙΟΝΕΚΟΜΙϹΑΤΟΧΑΛΚΟΝΕΚΤΕΤΡΑ
ΚΟϹΙΩΝΚΑΤΕϹΚΕΥΑϹΕΔΕΚΑΙΤΟΥϹΠΥΡΓΟΥϹΚΑΚΩϹΔΙ
ΑΚΕΙΜΕΝΟΥϹΤΟΥϹΠΡΟϹΤΑΙϹΜΕΓΑΛΑΙϹΠΥΛΑΙϹΑΜ
ΦΟΤΕΡΟΥϹΚΑΙΤΟΓΚΑΘΗΓΗΤΟΡΟϹΚΑΙΤΟΓΚΑΤΑΤΗΝ

ΑΜΑΞΙΤΟΓΚΑΙΤΟΝΕΠ.ΔΑΥΡΙΟΥΕΠΕϹΚΕΥΑϹΕΔΕ
ΚΑΙΤΟϹΙΤΟΒΟΛΟΝΚΑΤΕϹΚΕΥΑϹΕΔΕΚΑΙΤΟΜΠΥΛΩ
ΝΑΤΟΝΕΠΙΤΟΥΔΕΙΓΜΑΤΟϹΕΤΙΔΕΤΗϹΠΟΛΕΩϹ
ΝΑΥΛΟΝΤΕΛΟΥϹΗϹΤΟΙϹΑΓΟΥϹΙΤΟΥϹΛΙΘΟΥϹΙΔΙΩ
ΤΑΙϹΔΙΑΤΟΤΑΠΛΟΙΑΤΑΔΗΜΟϹΙΑΚΑΚΩϹΔΙΑΚΕΙϹ
ΘΑΙΚΑΙΜΗΘΕΝΕΧΕΙΝΤΩΝΑΡΜΕΝΩΝΕΠΗΓΓΕΙΛΑΤϹ
ΚΑΙΤΑΥΤΑΚΑΤΑϹΚΕΥΑΝΑΝΑΛΩϹΑϹΤΕΙϹΤΑΥΤΑ
ΠΑΝΤΑΧΡΥϹΟΥϹΔΙΑΚΟϹΙΟΥϹΛΟΓΟΝΗΝΕΓΚΕΠΑΡΑ
ΧΡΗΜΑΩΝΕΝΕΚΕΝΟΔΗΜΟϹΠΟΛΛΑΚΙϹΑΥΤΟΓΚΑΙ
ΠΡΟΤΕΡΟΝΕϹΤΕΦΑΝΩΚΩϹΚΑΙΤΟΤΕϹΤΕΦΑΝΩϹΕΝ
ΕΠΙΤΗΙΤΟΥΛΟΓΟΥΑΠΟΔΕΙΞΕΙΕΤΙΔΕΛΟΙΠΗϹΟΥϹΗϹ
ΑϹΥΝΤΕΛΕϹΤΟΥΤΗϹΚΑΤΑΤΟΜΠΟϹΙΟϹΠΥΡΓΟΝϹΧΟ[Ι]
ΝΙΑΙΑϹΕΙϹΤΟΝΕΠΑΝΩΤΟΠΟΝΕΠΙΚΑΛΕϹΑΜΕΝΟϹ[Ο]
ΔΗΜΟϹΗΞΙΩϹΕΚΑΙΤΑΥΤΗΝϹΥΝΤΕΛΕϹΑϹΘΑΙΤΕ
ΤΑΡΤΗΝΟΥϹΑΝϹΧΟΙΝΙΑΙΑΝΠΡΩΤΟΓΕΝΗϹΔΕΟΥ
ΔΕΜΒΟΥΛΟΜΕΝΟϹΑΧΑΡΙϹΤΕΙΝΥΠΕΜΕΙΝΕΚΑΙΤΑΥ
ΤΗΝΤΗΝΤΕΙΧΟΔΟΜΙΑΝΕΙϹΗΜΠΡΟΕΘΗΚΕΧΡΥϹΟΥϹΕ
ΚΑΤΟΝΕΠΙΤΕΤΗϹΚΟΙΝΗϹΟΙΚΟΝΟΜΙΑϹΚΑΙΤΑΜΙΕΙ
ΑϹΓΕΝΟΜΕΝΟϹΚΑΙΧΕΙΡΙϹΑϹΤΑϹΜΕΓΙϹΤΑϹΤΗϹΠΟΛ.
ΩϹΠΡΟϹΟΔΟΥϹΟΥΔΕΝΑΜΕΝΤΩΝΤΕΛΩΝΩΝΕΚΤΩΝ
ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝΕΞΕΒΑΛΕΟΥΔΕΝΟϹΔΑΠΗΛΛΟΤΡΙ
ΩϹΕΟΥΔΕΝΤΩΝΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝϹΥΜΠΕΡΙΕΝΕΓΧΘΕ⁝
ΔΕΤΟΙϹΚΑΙΡΟΙϹΑΥΤΩΜΠΑϹΙΤΟΙϹΜΕΝΑΦΕϹΕΙϹΕ Ϲ
ΠΟΙΗϹΑΤΟΤΩΓΧΡΗΜΑΤΩΝΤΟΙϹΔΕϹΥΜΠΕΡΙΕΝΕΓ
ΧΘΕΙϹΧΡΟΝΟΝΟϹΟΝΗΒΟΥΛΟΝΤΟΤΟΚΟΝΟΥΔΕΝΑΕ
ΠΡΑΞΑΤΟΠΛΕΙϹΤΑΔΕΧΕΙΡΙϹΑϹΤΩΓΚΟΙΝΩΝΤΡΙΑΔΕ
ΕΤΗϹΥΝΕΧΩϹΠΑΝΤΑΔΙΩΙΚΗϹΕΝΟΡΘΩϹΚΑΙΔΙΚΑΙ
ΩϹΤΟΥϹΜΕΝΛΟΓΟΥϹΕΝΤΟΙϹΩΡΙϹΜΕΝΟΙϹΧΡΟΝΟΙϹΑ
ΠΟΦΕΡΩΝΤΑ[Δ]ΑΠΟΤΩΜΠΡΟϹΟΔΩΜΠΙΠΤΟΝΤΑ
ΕΝΤΟΙϹΤΗϹΠΟΛΙΤΕΙΑϹΧΡΟΝΟΙϹΠΑΡΑΔΕΞΑΜΕΝΟ[Ϲ]
ΕΙϹΚΟΜΙΔΗ▒ΑΥΤΩΙΟΥΓΕΓΕΝΗΜΕΝΟΥΤΟΥΤΟΥΕΠΑ
ΛΗΘΕΙΑϹΕΞΩΝΑΠΕΛΥϹΕΜΕΝΤΗΜΠΟΛΙΝΟΦΕΙΛΗ
ΜΑΤΩΝΠΑΡΕΛΥϹΕΔΕΤΟΚΩΝΤΩΝΔΕΝΤΗΙΠΟΛΕΙ
ΚΑΚΩϹΔΙΑΚΕΙΜΕΝΩΝΠΑΝΤΩΝΔΙΑΤΕΤΟΥϹΠΟΛΕ
▒ΟΥϹΚΑΙΤΑϹΑΦΟΡΙΑϹΚΑΙΤΩΝΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝΕΙϹΤΟ
ϽΕΝΗΚΟΝΤΩΝΖΗΤΗϹΑΝΤΟϹΥΠΕΡΤΟΥΤΩΝΤΟΥ
ΜΟΥΕΠΙΜΗΝΙΕΥϹΑΙΚΑΙΠΡΟΝΟΗϹΑΙΧΡΗϹΙΜΩϹ
ϹΤΕΔΑΝΕΙϹΤΑΙϹΚΑΙΤΟΙϹΧΡΗϹΤΑΙϹΟΦΕΙΛΟΜΕΝΩΝ
[ΥΤΩΙΚ]ΑΙΤΩΙΠΑΤΡΙΧΡΥϹΩΝΕΞΑΚΙϹΧΙΛΙΩΝΠΡΩΤΟ[Ϲ]

[ΠΕ̣ΤΡΕΨΕ]ΤΩΙΔΗΜΩΙΟΝΑΜΒΟΥΛΗΤΑΙΤΡΟΠΟΓΧΡΗ
[ΑΥΤΩ ΙΑΞΙ]ΩCΑΝΤΟCΔΕΑΦΕCΙΜΠΟΙΗCΑC
[ΗCΤΑΙCΑΦΗΚ]ΕΠΑCΙΠΑΝΤΑΚΑΙΟΥΔΕΝΑ
[ΟΤΕΡΟ]ΝΑΥΤΩΙΝΟΜΙCΑCΕΙΝΑΙ
[ΥΠΑ]ΡΧΕΙΝΕΥΝΟΙΑΝΤΟΥΙΔ
[ΕΘΡΑ]ΥCΜΕΝΟCΤΟΙCΥΠ[Α]
[ΑΥΤΟΙ]CΟΥΚΕΛΑCCΟ[ΥC]
[ΟΥCΟΥCΑΠ]ΑCΙΤΟ[ΙC]
[ΔΕΝΑΕ]
[ΤΕΙΧ]

Variae lectiones praeter supplementa textui ex Koehleri et Koeppeni apographis inserta enotandae videntur hae: *A* v. 1 «in fine N solus servat Koehl.» Boeckh. — V. 2 in. ΤΕCΚΑΙΟΙΕΠΤΑ edd., extr. ΠΡΩ Koehl. B. — V. 5 extr. ΠΡΟΤΟ Koepp.— V. 10 extr. Υ edd. — «Vs. 13 extr. C ipsum quadratarium omisisse in litteris ad Butmannum datis notat Koehl.» B. Quod utrum verum sit necne, nunc quidem diiudicari non potest, quia ea quoque littera, quae proxime huic antecedit, detrita est. — «Vs. 15 ultimum Ρ servavit Koehl. (Koepp. ms. !)» B. — V. 19 extr. Ν edd. — Vv. 23 et 59 ΙΕΡΕΩC Koehl. non recte. — V. 32: ΤΟΚΟΝ edd. — «Vs. 34 tertium Ν ex Koehl. addidi. Vs. 37 ultimum Ι ex Koehl.» B. — V. 39 extr. ΝΩΝ Koepp., ΝΩΜ Koehl. B. — «Vs. 44 ultimum Ω ex Koehl. qui C notat a quadratario omissum esse». B. — V. 47 extr. ΟΥC Koehl. B., ΟΥϚ Koepp. — V. 51: ΔΙΑΛΥ Koehl. — «Vs. 52 extr. C ap. Koehl. deest; sed in Koeppenii editis apographis id comparet, et in eiusdem manuscripto vestigia eius adsunt». B. — V. 55: ΔΙΟΤ. . Ε Koepp. — «Vs. 58 extr. Υ omisit quadratarius, quantum ex Koehleri litteris colligo». B. (recte). — V. 60: ΕΙCΔΥΟ Koehl. B. — V. 62 in. ΡΟΥ edd. — V. 69: ΕΔΩΚΕΝ Koepp. B. — V. 72 extr. ΠΕΝ edd. — V. 74 extr. ΕΙC Koehl. B. — V. 75 extr. ΤΩΝ edd. — V. 77 extr. ΤΩΝ Koehl. B., ΤΩ. Koepp. — V. 80 in. ΚΟ Koehl., . Ο Koepp. — V. 81 extr. ΟΥ edd. — «Vs. 83 Koepp. ultima ΝΟΜΕ bis in lapide extare dicit; Koehl. hoc negat. In manuscripto Koeppenii alterum ΝΟΜΕ deletum est». B. Re vera erravit lapicida. — V. 88 in. ΠΡΟ Koepp., extr. ΤΩΝ Koehl. — V. 91 in. ΡΙC edd., extr. ΡΑ Koehl. B. — V. 92 extr. ΚΑΙ Koehl. B. — V. 93 extr. ΜΕΝΟΥΜΕΤΑΓΡ⁻ B. («ΟΥΜΕΤΑ ex Koehl. et seqq. ex Koepp. ms.»). — «Vs. 95 ultima littera Koehlero est Ο; Koepp. in editis nihil habet, in schedis Α obscurum». B. — V. 96 in. CΒΕ Koehl. B. — V. 97: ΙCΩ. . . Ο B. cum nota: «Ι et Ο (hoc ex Koepp. ms. addidi) ap. Koehl. desunt».

B. V. 1 extr. ΠΟ Koepp. — V. 2 extr. ΚΑΤ Koehl. B., ΚΑ Koepp. — V. 3 extr. ΡΟ Koehl. B. — V. 5 extr. ΛΑ edd. — V. 13 extr. ΚΑ Koehl. — V. 19 extr. ΤΑ Koepp. — V. 25 med. Ο.ΤΑ..ΟΗ Koepp. — V. 29 extr. ΑΝ edd. — V. 31: ΑΥΤΩΝΙ Koepp., extr. ΟΝ Koepp., ΩΝ Koehl. B. — V. 37: ΠΟΛΕΙΤΙ Koepp. — V. 47 med. ΕΠΙΔΑΥ Koehl. B., ΕΠ..ΑΥ Koepp. — V. 56: ΤΟΤΕΕC Koehl. B. — «Vs. 65 in voce

τὰς ΤΛϹ p. ΤΑϹ est in lapide teste Koehlero; at Koepp. ms. ΤΛϹ habet in voce μεγίστας [recte], idque in margine iterum adscripsit maximis litteris ex lapide ipso impressis (in editis utroque loco habet ΤΑϹ); in fine Ε est ex Koehl.» B. — V. 77: ΚΟΜΙΔΗΝΑΥΤΩΙ Koehl., ΚΟΜΙΔΗνΕΑΥΤΩΙ Koepp. — V. 81 primum Ο et v. 83 primum Μ omisit Koepp. — V. 84 in. ϹΔΕ Koehl. — V. 88 in. ΗϹΤΑΙϹ B. cum nota: «prima ΗϹ ex Koehl. et vestigiis in Koepp. ms.» — «Vs. 89. Ι vocis ΑΥΤΩ omittit Koepp.» B. — V. 91 init. ΤΕ Koehl. B. — V. 94: ΠΡΟϹΟΥΔΕΝΑΕ Koepp. B., ΔΕΝΑΕ Koehl.

A.

Ἔδοξε βουλῆι καὶ δήμ[ωι] εἰκάδι, οἱ ἄρχο[ν|τ]ες καὶ οἱ ἑπτὰ εἶπαν· Ἐπειδὴ Ἡροσῶν τε ὁ Πρ[ω]|τογένους πατὴρ πολλὰς καὶ μεγάλας | χρείας παρείσχηται τῆι πόλει καὶ εἰς χρη||μάτων καὶ εἰς πραγμάτων λόγον, Πρωτο|γένης τε διαδεξάμενος τὴμ παρὰ τοῦ πα|τρὸς εὔνοιαν πρὸς τὸν δῆμον διὰ βίου δια|τετέλεκεν λέγων καὶ πράττων τὰ βέλ|τιστα· καὶ πρῶτομ μὲν παραγενομέ||νου Σαϊταφάρνου τοῦ βασιλέως εἰς Κάγκυ|τον καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ δῶρα τῆς παρόδου, | τῶν δὲ κοινῶν ἐξηπορημένων, ἐπικληθεὶς | ὑπὸ τοῦ δήμου ἔδωκε χρυσοῦς τετρακοσίου[ς]· | τῶν τε ἀρχόντων θέντων τὰ ἱερὰ ποτήρι||α εἰς τὴν τῆς πολεως χρείαν πρὸς Πολύχα[ρ]|μον πρὸς χρυσοῦς ἑκατὸν καὶ οὐχ ἐχόντων | λύσασθαι, τοῦ δὲ ξένου φέροντος ἐπὶ τὸν | χαρακτῆρα, αὐτὸς ὑπεραποδοὺς τοὺς ἑκα|τὸν χρυσοῦς ἐλύσατο· τῶν τε περὶ Δημοκῶν||τα ἀρχόντων ἀγορασάντων λυσιτελῶς οἶνον | χρυσῶν τριακοσίων, οὐχ ἐχόντων δὲ τὴν τιμὴν | διαλῦσαι, ἐπικληθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου ἔδωκε τοὺς | τριακοσίους χρυσοῦς· ἐπί τε Ἡροδώρου ἱέρεω σιτο|δείας οὔσης καὶ πωλουμένου τοῦ σίτου εἰς πέν||τε, καὶ διὰ τὸν κίνδυνον τὸν ἐπιφερόμενον οἰο|μένου δεῖν τοῦ δήμου παραθέσθαι σῖτον ἱκα|νὸν καὶ εἰς ταῦτα παρακαλοῦντος τοὺς | ἔχοντας, πρῶτος παρελθὼν ἐπηγγείλα|το μεδίμνους δισχιλίους εἰς δέκα, καὶ || τῶν λοιπῶν παραχρῆμα κομισαμέ|νων τὴν τιμήν, αὐτὸς ἐνιαυτὸν συμπ[ε]|ριενεγχθεὶς τόκον οὐθένα ἐπράξατο· ἐ|πί τε τοῦ αὐτοῦ ἱέρεω ἀθρόων παραγενο|μένων Σαΐων ἐπὶ τὴν τῶν δώρων κομι||δήν, οὐ δυναμένου δὲ τοῦ δήμου δοῦ|ναι αὐτοῖς, ἀξιώσαντος δὲ Πρωτογένην | βοηθῆσαι τοῖς καιροῖς, παρελθὼν ἐπηγγε[ί]|λατο χρυσοῦς τετρακοσίους· αἱρεθείς τε | τῆς τῶν ἐννέα ἀρχῆς οὐκ ἐλαττόνωμ || μὲν ἢ χιλίων καὶ πεντακοσίων χρυσῶν | πρόθεσιν ἐποιήσατο ἐπὶ ταῖς μελλούσαις | προσόδοις, ἐξ ὧμ πολλοὶ μὲν σκηπτοῦχοι | ἐθεραπεύθησαν εὐκαίρως, οὐκ ὀλίγα δὲ | δῶρα παρεσκευάσθη τῶι βασιλεῖ λυσιτελῶ[ς]· || πραθέντος τε τοῦ στόλου εἰς βασίλεια | κατὰ τὸ ψήφισμα, ἐν ὧι ἔδει τοὺς ἀγορά|σαντας λαβεῖν παρὰ τῆς πόλεως χρυσο[ῦς]| τριακοσίους, καὶ ἀγοράσαντος Κόνωνος, δι|ὰ τὸ δὲ τὰ χρήματα μὴ δύνασθαι || δοῦναι τοὺς ἄρχοντας, ἀλλ' εἶναι πα|ρὰ τοῖς τελώναις, δια[λ]υσαμένων τὴν ὠ|νὴν πρὸς τὴμ πόλιν, καὶ διὰ ταῦτα τρὶ[ς]| ἀναπραθείσης τῆς ὠνῆς καὶ τὸ τρίτον | ἀγοράσαντος Φορμίωνος, συνιδὼν || Πρωτογένης διότι μεγάλοις διαπτώ|μασι περιπεσεῖται ἡ πόλις, αὐτὸς παρελ|θὼν εἰς τὴν ἐκλησίαν ἔδωκε τοὺς τρια|κοσίους χρυσοῦς· πάλιν τ' ἐπὶ Πλειστάρχο(υ) | ἱέρεω σιτοδείας γενομένης ἰσχυρᾶς καὶ πω||λουμένου τοῦ σίτου εἰς μέδιμνον καὶ δύο τρι|τεῖς, προδήλου δὲ ὄντος ἔσεσθαι τιμουστέ|ρου, ὥσπερ δὲ καὶ ἐγένετο παραυτίκα ὁ μέδι|μνος χρυσοῦ καὶ δύο τριτῶν, καὶ διὰ ταῦτα | διαγω-

νιάσαντος τοῦ δήμου καὶ οἰομένου || δεῖν σιτωνῆσαι, εἰς δὲ ταῦτα χρείας παρα|σχέσθαι τοὺς εὐπορουμένους, πρῶτος συν|ελθούσης ἐκλησίας ἐπηγγείλατο εἰς τὴν | σιτωνίαν χρυσοῦς χιλίους, οὓς παραυτίκα ἐ|νέγκας ἔδωκε, ὧν τοὺς τριακοσίους ἀτόκους || εἰς ἐνιαυτόν, καὶ δοὺς χρυσίον πᾶν χαλκὸν | ἐκομίσατο ἐκ τετρακοσίων· πρῶτος δ' ἐπηγ|γείλατο πυρῶν μεδίμνους δισχιλίους πεν|τακοσίους, ὧν τοὺς πεντακοσίους μὲν ἔδωκεν | εἰς τέτταρας καὶ ἑκτέα, τοὺς δὲ δισχιλίους εἰ[ς] || δύο καὶ ἑπτὰ ἡμιέκτεα, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐν τούτωι τῶι καιρῶι ἐπαγγειλαμένων παραχρῆμα τὰς τιμὰς κομισαμένων ἀπὸ τῶν | πορισθέντων χρημάτων, αὐτὸς συμπεριε|νεγχθεὶς ἐνιαυτὸν τὴν τιμὴν ἐκομίσατο τό||κον οὐδένα πραξάμενος, καὶ διὰ τὴμ Πρωτο|γένους προθυμίαν πολλὰ μὲγ χρήματα, οὐ|χ ὀλίγος δὲ σῖτος ἐπορίσθη τῶι δήμωι· τοῦ τε | βασιλέως Σαϊταφάρνου παραγε(νομέ)|νου εἰς τὸ πέραν ἐπὶ θεραπείαν, τῶν δὲ ἀρχόν||των συναγαγόντων ἐκλησίαν καὶ τήν τε πα|ρουσίαν ἐμφανισάντων τοῦ βασιλέως καὶ διό|τι ἐν ταῖς προσόδοις ἐστὶν οὐδέν, παρελθὼν | Πρωτογένης ἔδωκε χρυσοῦς ἐνακοσίους· τῶ[ν] | δὲ πρεσβευτῶν λαβόντων τὰ χρήματα καὶ ἀ|παντησάντων βασιλεῖ, Πρωτογένους καὶ | [Ἀ]ριστοκράτους, τοῦ δὲ βασιλέως τὰ μὲν δῶρ[α | μεμψ]αμένου, εἰς ὀργὴν δὲ καταστάντος κα[ὶ | τὴν] ἀνάζευξιν ποιησαμέν[ου, μετα . ρ . . . . | . . .] δὲ καὶ τοὺς ἄρχοντας ἀνα[ξίως, ὧν ἕνεκεν (?) || συν]ελθὼν ὁ δῆμος περίφ[οβος ἐγένετο καὶ | πρεσ]βευτὰς ἐπὶ τ— — — — | — — σω— —

B.

ἔτι δὲ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ πρὸς τὸμ ποτ[α]|μὸν τῆς πόλεως ἀτειχίστου ὄντος, τοῦ τε κα[τὰ]| τὸν λιμένα παντὸς καὶ τοῦ κατὰ τὸ πρότερ[ον] ὑπάρχον ἰχθυοπώλιον, ἕως οὗ ὁ ἥρως ὁ Σωσίας, || τῶν δὲ αὐτομόλων ἐπαγγελλόντωγ Γαλά|τας καὶ Σκίρους πεποιῆσθαι συμμαχίαν καὶ δύ|ναμιν συνῆχθαι μεγάλην καὶ ταύτην τοῦ χει|μῶνος ἥξειν ἐπαγγελλόντων, πρὸς δὲ τού|τοις Θισαμάτας καὶ Σκύθας καὶ Σαυδαράτας ἐπι||θυμεῖν τοῦ ὀχυρώματος, δεδιότας ὡσαύτως καὶ | αὐτοὺς τὴν τῶγ Γαλατῶν ὠμότητα, καὶ διὰ | ταῦτα πολλῶν ἐχόντων ἀθύμως καὶ παρεσκε|ασμένων ἐγλείπειν τὴμ πόλιν, ἅμα δὲ τῶι καὶ | ἄλλα γεγενῆσθαι ἐλαττώματα πολλὰ || κατὰ τὴγ χώραν, ἐφθάρθαι μὲν τὴν οἰκετεί|αν ἅπασαν καὶ τοὺς τὴμ παρώρειαν οἰ|κοῦντας Μιξέλληνας οὐκ ἐλάττους ὄν|τας τὸν ἀριθμὸν χιλίων καὶ πεντακοσίων,| τοὺς ἐν τῶι προτέρωι πολέμωι συμμαχήσαντας || ἐν τῆι πόλει, ἐγλελοιπέναι δὲ πολλοὺς μὲν | τῶγ ξένων, οὐκ ὀλίγους δὲ τῶμ πολιτῶν, ὧν ἕ|νεκεν συνελθὼν ὁ δῆμος διηγωνιακὼς καὶ τὸγ | κίνδυνον τὸμ μέλλοντα καὶ τὰ δεινὰ πρὸ ὀ|φθαλμῶν ποιούμενος παρεκάλει πάντας|| τοὺς ἰσχύοντας βοηθῆσαι καὶ μὴ περιιδεῖν τὴν ἐκ | πολλῶν ἐτῶν τετηρημένημ πατρίδα ὑποχεί|ριον γενομένην τοῖς πολεμίοις, οὐδενὸς δ' ἐπιδι|δόντος ἑαυτὸν οὔτ' εἰς ἅπαντα οὔτ' εἰς μέρη ὧν | ἠξίου ὁ δῆμος, ἐπηγγείλατο αὐτὸς κατασκευᾶν || ἀμφότερα τὰ τείχη καὶ προθήσειμ πᾶσαν τὴν | εἰς αὐτὰ δαπάνην, καίπερ αὐτῶι προκειμένων | οὐκ ἐλασσόνωγ χρυσῶν ἢ χιλίων καὶ πεντακοσί|ων, καὶ εὐθὺς ἐνέγκας εἰς τὴν ἐκλησίαν χρυσοῦς | πεντακοσίους εἰς τοὺς ἀρραβῶνας ἀπέδοτο πάν||τα τὰ ἔργα ὑπὸ κήρυκα, καὶ παρὰ τὸ τὴν ἀρίθμη|σιν ποιήσασθαι ἐξ ἑτοίμου τοὺς ἐργώνας οὐκ ὀλί|γα χρήματα περιεποίησε τῆι πόλει· ἔτι δὲ πολ|λῶν ἐργωνῶν ἐγκαταλιπόντων τὰ ἔργα Πρω|τογένης τῆι πόλει τὰ μὲν ἔργα αὐτὸς συνετελέ||σατο, διάπτωμα

δὲ τῶι δήμωι οὐδὲν ἀνή|νεγκεν, ἀναλώσας τε εἰς ἀμφότερα τὰ τείχη | χρυσοῦς χιλίους πεντακοσίους καὶ τὸ πλεῖστον | διαλύσας χρυσίον ἐκομίσατο χαλκὸν ἐκ τετρα|κοσίων· κατεσκεύασε δὲ καὶ τοὺς πύργους κακῶς δι||ακειμένους, τοὺς πρὸς ταῖς μεγάλαις πύλαις ἀμ|φοτέρους καὶ τὸγ Καθηγήτορος καὶ τὸγ κατὰ τὴν | ἁμαξιτὸγ καὶ τὸν Ἐπ[ι]δαυρίου· ἐπεσκεύασε δὲ | καὶ τὸ σιτόβολον· κατεσκεύασε δὲ καὶ τὸμ πυλῶ|να τὸν ἐπὶ τοῦ δείγματος· ἔτι δὲ τῆς πόλεως || ναῦλον τελούσης τοῖς ἄγουσι τοὺς λίθους ἰδιώ|ταις διὰ τὸ τὰ πλοῖα τὰ δημόσια κακῶς διακεῖσ|θαι καὶ μηθὲν ἔχειν τῶν ἁρμένων, ἐπηγγείλατο | καὶ ταῦτα κατασκευᾶν, ἀναλώσας τ' εἰς ταῦτα | πάντα χρυσοῦς διακοσίους λόγον ἤνεγκε παρα||χρῆμα, ὧν ἕνεκεν ὁ δῆμος πολλάκις αὐτὸγ καὶ | πρότερον ἐστεφανωκὼς καὶ τότ' ἐστεφάνωσεν | ἐπὶ τῆι τοῦ λόγου ἀποδείξει· ἔτι δὲ λοιπῆς οὔσης | ἀσυντελέστου τῆς κατὰ τὸμ Πόσιος πύργον σχοι|νιαίας εἰς τὸν ἐπάνω τόπον, ἐπικαλεσάμενος ὁ || δῆμος ἠξίωσε καὶ ταύτην συντελέσασθαι τε|τάρτην οὖσαν σχοινιαίαν, Πρωτογένης δὲ οὐ|δὲμ βουλόμενος ἀχαριστεῖν ὑπέμεινε καὶ ταύ|την τὴν τειχοδομίαν, εἰς ἣμ προέθηκε χρυσοῦς ἑ|κατόν· ἐπί τε τῆς κοινῆς οἰκονομίας καὶ ταμιεί||ας γενόμενος καὶ χειρίσας τὰς μεγίστ(α)ς τῆς πόλ[ε]ως προσόδους οὐδένα μὲν τῶν τελωνῶν ἐκ τῶν | ὑπαρχόντων ἐξέβαλε, οὐδενὸς δ' ἀπηλλοτρί|ωσε οὐδὲν τῶν ὑπαρχόντων, συμπεριενεγχθεὶς | δὲ τοῖς καιροῖς αὐτῶμ πᾶσι, τοῖς μὲν ἀφέσεις ἐ||ποιήσατο τῶγ χρημάτων, τοῖς δὲ συμπεριενεγχ|θεὶς χρόνον ὅσον ἠβούλοντο τόκον οὐδένα ἐ|πράξατο· πλεῖστα δὲ χειρίσας τῶγ κοινῶν, τρία δὲ | ἔτη συνεχῶς πάντα διώικησεν ὀρθῶς καὶ δικαί|ως, τοὺς μὲν λόγους ἐν τοῖς ὡρισμένοις χρόνοις ἀ||ποφέρων, τὰ δ' ἀπὸ τῶμ προσόδωμ πίπτοντα | ἐν τοῖς τῆς πολιτείας χρόνοις παραδεξάμενος εἰς κομιδὴ[ν ἑ]αυτῶι, οὐ γεγενημένου τούτου ἐπ' ἀ|ληθείας, ἐξ ὧν ἀπέλυσε μὲν τὴμ πόλιν ὀφειλη|μάτων, παρέλυσε δὲ τόκων· τῶν δ' ἐν τῆι πόλει || κακῶς διακειμένων πάντων διά τε τοὺς πολέ[μ]ους καὶ τὰς ἀφορίας, καὶ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ | [μη]θὲν ἡκόντων, ζητήσαντος ὑπὲρ τούτων τοῦ | [δή]μου ἐπιμηνιεῦσαι καὶ προνοῆσαι χρησίμως | [τοῖ]ς τε δανεισταῖς καὶ τοῖς χρήσταις, ὀφειλομένων || [α]ὐτῶι καὶ τῶι πατρὶ χρυσῶν ἑξακισχιλίων πρῶτος | [ἐ]πέτρεψε τῶι δήμωι ὃν ἂμ βούληται τρόπογ χρή|[σασθαι] αὐτῶι, ἀξιώσαντος δὲ ἄφεσιμ ποιήσασ|[θαι τοῖς χρ]ήσταις ἀφῆκε πᾶσι πάντα· καὶ οὐδὲν ἄ|[λλο ποθειν]ότερον αὐτῶι νομίσας εἶναι || [τοῦ παρὰ τοῦ δήμου αὐτῶι] ὑπάρχειν εὔνοιαν τοῦ ἰδ|[ίου — — — — — τ]εθραυσμένος τοῖς ὑπα|[— — — —] αὐτοῖς οὐχ ἐλάσσους | [ἢ — — — χρυσ]οῦς οὓς ἅπασι τοῖς | [— — — — πρὸς οὐ]δένα ἐ||[— — — — — —] τειχ — — —

De aetate tituli huius inter paucos memorabilis haec Dittenbergerus: «De aetate huius tituli admodum diversae prolatae sunt sententiae [quas v. apud Boeckhium p. 122]; sed de plerisque earum non opus est dicere post Schmidtii disputationem doctrinae et acuminis plenam; qui quum inprimis quaereret, quinam essent Galli quorum hic mentio fieret, id certe effecit, de Bois Boiohaemum incolentibus, de Cimbris, de Gallograecis Asiae minoris cogitari nullo modo posse. Ipse eos indicari statuit, qui post cladem Delphicam anni 279 a. Chr. Comontorio duce in Thracia consedissent imperiumque suum, cuius caput erat Tylis prope Haemum montem sita, magis magisque propagassent, donec Cauaro regnante a Thracibus rebellantibus deleti essent (Polyb. IV, 46, 4). Quare neque ante a. 278 neque post

213 a. Chr. Protogeni a civibus honores decretos esse. Quae ut sunt disputata tam sagaciter quam probabiliter, tamen ex reliquis sententiis una mihi non refutata videtur a Schmidtio. Nempe quominus Galatas Scordiscos potius esse statuamus et titulum medio circiter saeculo a. Chr. altero incisum, mea quidem sententia nihil obstat: Quod enim S. dicit de hac gente proprio potius nomine usuros fuisse Olbiopolitas, satis refellitur titulo 247, 10 [Syllog. Dittenbergerianae] ubi iidem Γαλάται audiunt; quod vero Scordiscos nimis remotas ab Olbia sedes habuisse dicit, non maius intervallum est inter fines Scordiscorum et Hypanim quam inter hunc et Tylin Thraciae. Ac quod de regno Comontorii sumpsit Schmidtius, id in illas regiones usque propagatum fuisse et partem Gallorum non longe ab Olbia domicilia habuisse, id eodem iure conicere licet altero a. Chr. saeculo de Scordiscis usu venisse. Namque Getarum inter Moesiam et Scythiam interiectorum opes et potentiam altero a. Chr. saeculo maiorem fuisse quam tertio quonam iure dicat Schmidtius, plane non video: Etenim Strabo (VII p. 303. 4) distincte dicit Boerebistam demum, quem medio saeculo a. Chr. primo regnasse constat, gentem paene ad desperationem redactam non modo servasse, sed omnibus finitimis gentibus devictis magnum imperium condidisse. Quid quod nominatim opes Gallorum qui inter Illyrios et Thraces habitarent a Boerebista demum fractas narrat? Ac nonne id quoque, quod ipse Schmidtius observat, nusquam vel nomen Getarum exstare apud Polybium, satis grave testimonium est, eorum opes altero quoque a. Chr. saeculo, ut tertio, nullius momenti fuisse? Iam utrum tertii saeculi sit titulus et ad Thracicos illos Galatas spectet, an altero saeculo scriptus de Scordiscis intellegendus sit, non audeo diiudicare. Illi sententiae sermo favet, huic litteratura; sed neutro argumento multum proficitur, quia illius regionis tituli non tam frequentes sunt, ut sermonis scripturaeve vicissitudines accurate definiri liceat». Equidem quo litem dirimam nihil habere me fateor; id unum addo, tituli litteraturam nequaquam obstare mihi videri, quominus eum cum Schmidtio ad tertium a. Chr. saeculum referamus; iam enim Boeckhius monuit unam litterae sibilantis C formam pro Σ positam recentioris originis indicium videri posse, sed C in Asia maturius quam in Graecia in usu fuisse se iam C. I. Gr. v. I p. 85 *a* dixisse, et Scythiam Asiae vicinam licere fortasse cum Asia componere; et in titulo qui nobis est decimus eandem sibilantis formam inter tales vidimus, quae facile quarti a. Chr. saeculi esse possunt; in Attica quoque ε litterae formam lunarem Є iam quarto a. Chr. saeculo non fuisse ignotam titulus notissimus C. I. Att. II, 17 (Ol. 100,3 = 378/7 a. Chr.) demonstrat, in quo semel (v. 45 in correctura) haec forma occurrit; etiam Ω formam exquisitiorem in titulo quodam Panticapaeensi talibus ceterarum litterarum formis interpositam vidi, quae tituli antiquitatem satis reconditam ostendunt, velut ΘΝΠΣ (titulum hunc, qui in proximo huius sylloges volumine suo loco edetur, nunc v. in *Compte-rendu de la comm. archéol. pour l'a. 1868* p. 17 a L. Stephanio editum litterarum formis non ubique recte expressis). Iota mutum constanter in Protogenis titulo positum scripturasque tales quales essent πρῶτομ μὲν, τὴγ χώραν, ἐγλείπειν etc. vetustioris esse usus Boeckhius monuit; eiusdem est usus ο semel (A, v. 58: Πλειστάρχο) pro ου scriptum.

De tituli argumento in universum disserere non esse opus putamus, cum per se perspicuum sit cumque titulo interpretando multi iam viri doctissimi operam dederint, inprimis Boeckhius. Idem singula tanto ingenii acumine explanavit, ut eius commentarius et introductio, quam Sarmatiae inscriptionibus praemiserat, omnibus qui hunc titulum tractare velint necessario sint consulenda; ideo brevitati studentes eius explicationes hic repetere supersedemus nec quidquam fere nisi ea adnotabimus, in quibus explicandis minus bene vir clarissimus erat versatus; in his Dittenbergerum plerumque secuti sumus.

Οἱ ἑπτά qui v. 2 commemorantur, iam in tit. 13 obversati sunt; dicemus de iis ad n° 46. — Comes Uvarov (Rech. p. 42) cum putaret p. A v. 84 voce τὸ πέραν eundem significatum esse locum, qui v. 10 Κάγχυτος s. Κάγχυτον dictus esset, hunc locum in sinistra Hypanis ripa adversus Olbiam fuisse statuit, ubi hodie est vicus Kisliakovka dictus; sed ego nullam video causam, cur statuamus regem Saïtapharnem iterum in eum ipsum locum venisse, ubi antea fuisset; tum potius eodem nomine locus designatus esset, quo v. 10, non dictum esset simpliciter τὸ πέραν. — Genetivi formam quae est ἱέρεω (vv. 23. 33. 59) a nominativo ἱέρεως descendere vidit Boeckhius introd. p. 108. Quem nominativum nunc testatur titulus Milesiacus primum ab O. Rayet *Revue arch.* XXVIII (1874) p. 106 editus, iterum a Dittenbergero Syll. inscr. gr. n° 376, qui in adnotatione haec monuit: «ab composito ἀρχιέρεως, quod ab ἱερεύς derivatum est ut ἡμιέκτεων ab ἑκτεύς, hanc declinationem etiam in nomen primitivum permanasse iam veteres grammatici non ignorabant (Bekk. Anecd. p. 1179), qui sane iniuria eam Atticis tribuisse videntur. Immo ionismi Milesiorum propriam fuisse nunc tribus testimoniis constat: etenim cum hic nominativum habeamus, genetivus ἱέρεω est in titulis Olbiopolitarum .... et Tomitarum (Archaeol.-epigr. Mitth. aus Oesterreich v. VI p. 8 n° 14, ubi editor iniuria ἱερέω(ς) emendavit), quos utrosque Milesiorum colonos fuisse constat». — De variis frumenti (nimirum tritici, πυρῶν v. 72) pretiis, quae p. A vv. 24. 29. 60. 63. 74 apparent, haec monenda. Cum e v. 29 conl. v. 24 appareat vocabulis εἰς δέκα multo minus indicari pretium, quam εἰς πέντε, Letronnius vidit *aureum* nummum pro pretii fundamento fuisse; aureo quinque medimnos veniisse cum carum esset frumentum, Protogenem vero dimidio pretio obtulisse, i. e. decem medimnos aureo. V. 60 Boeckhius Koehleri pravam lectionem secutus statuit δύο τριτεῖς aurei bessem significare, positumque esse εἰς δύο τριτεῖς pro genetivo δύο τριτέων, conl. v. 62. Contra Dittenbergerus observavit verissime Koeppeni lectionem καὶ δύο τριτεῖς, ubi τριτεύς medimni tertia pars esset intellegenda, praeferendam esse cum quia vocum τεταρτεύς et ἑκτεύς similitudine defenderetur, quae item frumenti mensurae essent, non nummi, tum quia accurate responderet ei pretia significandi mori, qui praeterea in hoc titulo obversaretur (cf. v. 74), a quo nusquam recederetur nisi v. 63. 64 certa de causa; veniisse igitur singulis aureis $1^2/_3$ medimni. Hanc explicationem veram esse nunc ipse testatur lapis. V. 63 vocem τριτῶν iniuria Boeckhium sibi persuasisse nominis τριτεύς genetivum esse, qui τριτέων esse deberet, item monuit Dittenbergerus: «immo τρίτη nominativus est, inquit, quod nummi nomen tam accurate respondet ἕκτῃ Φωκαΐδι, quam τριτεύς frumenti mensura τεταρτεῖ et ἑκτεῖ. Singuli igitur medimni singulis aureis et

binis partibus aurei tertiis constabant. Quum igitur uno aureo ne unus quidem integer medimnus tritici emeretur, facile intellegitur cur hoc solo loco a ratione solita pretia frumenti indicandi discessum sit». V. 74 numerum medimnorum ($4^1/_6$ et $2^7/_{12}$) pro singulis aureis datorum designari Boeckhius vidit. Ita unius medimni pretia quae memorantur sex haec fuerunt:

v. 24:	1 medimnus	$^1/_5$	p.	aurei	constat
v. 29:	»	$^1/_{10}$		»	»
v. 60:	»	$^3/_5$		»	»
v. 63:	»	$1^2/_3$		»	»
v. 74:	»	$^6/_{25}$		»	»
v. 75:	»	$^{12}/_{31}$		»	»

De locutione quae est ἐκ τετρακοσίων (A v. 71 et B v. 43) haec Boeckhius: «verba ἐκομίσατο χαλκὸν ἐκ τετρακοσίων possis ita intelligere, ut pro singulis aureis quadringeni aerei nummi redditi sint, quum praesertim B. v. 43. iterum sit ἐκ τετρακοσίων: sed in hac sententia expectes potius εἰς τετρακοσίους (χαλκοῦς), ut supra εἰς πέντε, εἰς δέκα etc. in frumenti pretiis computandis. Praefero igitur Koehleri et Letronnii sententiam, *ex parte quadringentorum aureorum*, hoc est pro quadringentis aureis aes accepisse Protogenem». At mihi hoc dicendi genus non videtur obstare quominus priorem illam Boeckhii explicationem sequamur; locutio enim quae est εἰς πέντε, εἰς δέκα etc. et ipsa singularis est nec quam facile alibi invenias; potuit igitur etiam aliud peculiare dicendi genus Olbiae in usu fuisse, quod *rationem* (cours) significaret, *quae inter aurum et aes intercederet*. Hoc maxime mihi videtur confirmari eo quod altero illo loco (B v. 43) idem commemoratus est numerus nummorum aereorum, quamquam tum Protogeni plus debebat civitas (nempe 1500 aureos), quam antea. Hanc rationem, qua usus Protogenes pro uno aureo quadringentos nummos aereos accepit, minorem fuisse puta ea, quae tum omnino fuit propter civitatis paupertatem aurique penuriam.

B. v. 15—17 de Μιξέλλησι τὴν παρώρειαν οἰκοῦσι haec monuit Dittenbergerus: «Mixta ex Scythis et Graecis natio, quam in eadem regione iam novit Herodotus IV, 17: Ἀπὸ τοῦ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου — πρῶτοι Καλλιπίδαι νέμονται Ἕλληνες Σκύθαι. Quum montes in illis terris omnino nulli sint, παρώρειαν iure interpretes intellexerunt de praeruptis illis ripis, quibus planicies Scythica a littore maris et fluminum vallibus distinetur». — Idem monuit verborum in -άζω futura contracta (v. 29: κατασκευᾶν) in titulis trium postremorum a. Chr. saeculorum satis frequentia esse, et exemplis probavit Hermae v. XVI p. 172 n. 1. — V. 46 Καθηγήτορος scripsi Dittenbergerum secutus, qui haec adnotavit: «καθ' Ἡγήτορος Boeckhius intellegens κατὰ τὴν Ἡγήτορος οἰκίαν (aut κατὰ τὸ Ἡγήτορος ἱερόν, si heroa quam hominem statuere malis). At ut recte et perspicue dicitur ἐν Διονύσου, quia praepositio ἐν genetivum regere non potest, sic καθ' Ἡγήτορος elliptice dici non licet sine articulo propter ambiguitatem. Immo ut apud Dem. XIX, 249 legimus πρὸς τῷ τοῦ ἥρω τοῦ ἰατροῦ, ita hic

in eadem ellipsi scribendum fuit τὸν κατὰ τὸ Ἡγήτορος». Accedit quod Olbiae turres hominum privatorum impensis nonnunquam exstruebantur eorumque nominibus designabantur: velut in hoc titulo Ἐπιδαυρίου et Πόσιος πύργοι memorantur, et turres a Cleombroto et Anaximene aedificatae (v. nn° 95. 96) sine dubio ex iis, qui condiderant, denominabantur. — De σχοινιαίᾳ (v. 58) v. quae Boeckhius eumque secutus Dittenbergerus adnotaverunt. Addo in titulo Romanae aetatis prope Odessum (Varnam) reperto (C. I. Gr. II add. p. 998 n° 2056*g*) voce σχοινία manifesto muri oppidum cingentis partem quae sit inter duas turres significari: [Ἀ]πολλώνιος Ἀπολ[λ]ων[ί]ου τοῦ Προμα[θ]ίωνος [τ]ὴ[ν] σχοινίαν (fortasse σχοινια[ία]ν legendum; titulus male exscriptus est) τὴν μ[ε]ταξὺ τῶν δύο πύργων οἰ[κ]οδομήσας καὶ στεγάσας [ἐ]κ τῶν ἰδί[ω]ν etc.

Переводъ.

А.

Совѣтъ и народъ постановили 20-го числа, архонты и Семь предложили: Такъ какъ и Иросонтъ, отецъ Протогена, оказалъ городу многія и важныя услуги и деньгами и дѣятельностію, и Протогенъ, унаслѣдовавъ отъ отца благосклонность къ народу, всю жизнь продолжалъ говорить и дѣйствовать лучшимъ образомъ: во первыхъ, когда царь Сантафарнъ прибылъ въ Канкитъ и требовалъ даровъ, *дававшихся ему по случаю* проѣзда, а общественная казна была пуста, онъ по просьбѣ народа далъ 400 золотыхъ; и когда архонты заложили священные сосуды на городскія нужды Полихарму за 100 золотыхъ и не могли ихъ выкупить, а иностранецъ [т. е. Полихармъ] хотѣлъ уже нести ихъ къ мастеру, *Протогенъ* самъ выкупилъ *сосуды*, уплативъ эти 100 золотыхъ; и когда архонты съ Димоконтомъ во главѣ дешево купили вина на 300 золотыхъ, но не могли заплатить эту сумму, онъ по просьбѣ народа далъ эти 300 золотыхъ; и при жрецѣ Иродорѣ, когда случился голодъ и хлѣбъ продавался по 5 *медимновъ за золотой*, и народъ вслѣдствіе угрожавшей опасности считалъ нужнымъ заготовить достаточное количество хлѣба и приглашалъ къ этому имѣвшихъ *запасы*, онъ первый выступилъ и обѣщалъ 2000 медимновъ по 10 *мед. за золотой* и, между тѣмъ какъ другіе немедленно получили плату, онъ, оказавъ снисхожденіе[1]) на годъ, не взыскалъ никакихъ процентовъ; и при томъ же жрецѣ, когда явились во множествѣ Саіи за полученіемъ даровъ, а народъ не могъ имъ дать и попросилъ Протогена помочь его *стѣсненнымъ* обстоятельствамъ, онъ, выступивъ, предложилъ 400 золотыхъ; и будучи избранъ членомъ коллегіи Девяти, онъ предложилъ отъ себя не менѣе 1500 золотыхъ въ счетъ будущихъ доходовъ[2]), изъ которыхъ были во время удовлетворены многіе скиптроносцы и не мало даровъ было выгодно приготовлено для царя; и когда отдано было на откупъ *снаряженіе* посольства[3]) въ резиденцію царя [Сантафарна] по постановленію, по которому откупщики должны были получить отъ города 300 золотыхъ, и взялъ на откупъ Кононъ, но, вслѣдствіе того, что архонты не могли заплатить эти деньги, которыя были у откупщиковъ податей, отказались [Кононъ и его товарищи] отъ откупа и вслѣдствіе этого было три переторжки и въ третій разъ откупъ остался за Форміономъ, — то Протогенъ, увидя, что городъ подвергнется большимъ непріятностямъ, самъ, явившись въ собраніе, далъ эти 300 золотыхъ; и когда при жрецѣ Плистархѣ снова случился сильный голодъ и хлѣбъ продавался по $1^2/_3$ медимна *за золотой*, но было очевидно, что будетъ дороже, — какъ и сталъ вскорѣ же *продаваться* медимнъ по $1^2/_3$ золотаго, — и потому народъ испугался и считалъ необходимымъ сдѣлать закупку хлѣба, а для этого *приглашалъ* зажиточныхъ оказать услуги, Протогенъ первый, когда состоялось собраніе, обѣщалъ на закупку хлѣба 1000 золотыхъ, которые немедленно принесъ и далъ, изъ того числа 300 безъ процентовъ на годъ, и, давъ всю сумму золотомъ, получилъ мѣдью изъ 400; первый же обѣщалъ 2500 медимновъ пшеницы, изъ которыхъ 500 далъ по $4^1/_6$ медимна [за золотой], а 2000 по

---

1) «*Cum venia et patientia sese accommodans nec repetens debitum*». Boeckh.

2) «*In antecessum dedit pecuniam ex futuris reditibus restituendam*». B.

3) «Στόλος εἰς βασίλεια publice missus nihil potest aliud esse, nisi transvectio rerum regi tributi loco mittendarum, sive terra sive mari». B.

$2^7/_{12}$ мед. [за золотой], и между тѣмъ какъ другіе, предложившіе *хлѣбъ* въ это время, немедленно получили *слѣдовавшія имъ* суммы изъ доставленныхъ денегъ, онъ, оказавъ снисхожденіе на годъ, получилъ деньги безъ всякихъ процентовъ, и вслѣдствіе этой услужливости Протогена народу было доставлено много денегъ и не мало хлѣба; и когда царь Саитафарнъ явился на ту сторону за дарами и архонты, созвавъ народное собраніе, объявили о прибытіи царя и о томъ, что въ казнѣ нѣтъ никакихъ суммъ, Протогенъ, выступивъ, далъ 900 золотыхъ; когда же послы Протогенъ и Аристократъ взяли эти деньги и явились къ царю, но царь, недовольный дарами, разгнѣвался и выступилъ въ походъ — — — — и архонтовъ недостойнымъ образомъ, вслѣдствіе чего (?) народъ, собравшись, пришелъ въ ужасъ и пословъ къ — — — —

B.

Еще-же, когда наибольшая часть города со стороны рѣки, именно вся гаванная часть и прилежащая къ прежнему рыбному рынку, до того мѣста, гдѣ герой Сосія, не была окружена стѣною, а перебѣжчики извѣщали, что Галаты и Скиры составили союзъ и собрали большія силы, которыя и явятся зимою, а сверхъ того еще, что Ѳисаматы, Скиѳы и Савдараты ищутъ укрѣпленнаго мѣста, точно такъ же боясь жестокости Галатовъ, и *когда* вслѣдствіе этого многіе впали въ отчаяніе и приготовились покинуть городъ, а вмѣстѣ съ тѣмъ въ странѣ случилось много и другихъ печальныхъ событій, всѣ рабы и пограничные Микселлины, числомъ не менѣе 1500, бывшіе въ предыдущую войну союзниками въ городѣ, были подкуплены *врагами*[4]), и выселились многіе иностранцы и не малое количество гражданъ; вслѣдствіе этого собравшійся народъ, придя въ уныніе и представляя себѣ угрожающую опасность и ужасы, приглашалъ всѣхъ зажиточныхъ *людей* помочь и не допустить, чтобы отечество, съ давнихъ лѣтъ оберегаемое, подпало власти враговъ, и, между тѣмъ какъ никто не предлагалъ своихъ услугъ ни для всего, ни для части того, о чемъ просилъ народъ, *Протогенъ* обѣщалъ самъ выстроить обѣ стѣны и напередъ предложить всѣ расходы на нихъ, хотя народъ былъ долженъ ему не менѣе 1500 золотыхъ[5]), и тотчасъ принесши въ собраніе 500 золотыхъ въ видѣ залога, отдалъ всѣ работы на откупъ чрезъ глашатая и, вслѣдствіе того[6]), что подрядчики сдѣлали разсчетъ на наличныя деньги, сберегъ для города не малую сумму; еще-же, когда многіе подрядчики отказались отъ работъ, Протогенъ самъ произвелъ работы для города и не причинилъ никакого ущерба народу, и, издержавъ на обѣ стѣны 1500 золотыхъ и выдавъ большую часть *этой суммы* золотомъ, получилъ мѣдью изъ 400; отстроилъ онъ и пришедшія въ ветхость башни, *именно* обѣ *башни* у большихъ воротъ, Каѳигиторову, придорожную и Епидавріеву; также исправилъ житницу и построилъ пилонъ у мѣста выставки *товаровъ*; еще-же, когда городъ платилъ фрахты частнымъ лицамъ, возившимъ камни, вслѣдствіе того, что казенныя суда были испорчены и не имѣли ничего изъ оснастки, онъ предложилъ и ихъ починить и, издержавъ на все это 200 золотыхъ, немедленно сдалъ отчетъ, вслѣдствіе чего народъ, и прежде часто награждавшій его вѣнцами, увѣнчалъ и тогда за сдачу отчета; еще-же, когда оставалась не оконченною схиніэя [часть стѣны], что у башни Посія *по направленію* къ верхней части *города*, народъ, пригласивъ его, попросилъ окончить и эту, четвертую по счету, схиніэю, и Протогенъ, не желая отказываться ни отъ какихъ услугъ, взялъ на себя и эту постройку, на которую предложилъ 100 золотыхъ. Принявъ на себя общественное управленіе и должность казначея и распоряжаясь самыми важными городскими доходами, онъ никого изъ откупщиковъ податей не выгналъ изъ имѣнія и ни у кого не отчуждалъ ничего изъ имущества, но, снизойдя къ ихъ *стѣсненному* положенію, однимъ простилъ долги, другимъ далъ отсрочки на столько времени, сколько они желали, и не взыскалъ никакихъ процентовъ. Распоряжаясь большею частію общественныхъ *суммъ*, онъ въ теченіи 3-хъ лѣтъ непрерывно всѣмъ

---

4) «Ἐφθάρθαι manifesto est *corruptos et abalienatos esse* (non *exstinctos*); hoc docet praesens οἰκοῦντας et illud τοὺς ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ συμμαχήσαντας ἐν τῇ πόλει. In priori bello (fortasse cum iisdem gesto Galatis, ut recte Niebuhrius) Semigraeci e vicinia in ipsam urbem recepti Olbiopolitis opem tulerant; postea abalienati sunt. Etiam *servi* (οἰκετεία) abalienati et corrupti». B.

5) «*In antecessum dati debebantur Protogeni mille quingenti aurei*». Ditt.

6) «Non «praeterquam quod», ut Boeckhius interpretatur, sed «propterea quod» praepositio hoc loco valet. Nempe quia praesentem pecuniam accipiebant, minore mercede opera efficiebant, quam si expectandum fuisset dum civitas persolvere posset. Neque opus est τοῖς ἐργῶναις emendare, nam quum Protegenes redemptoribus praesentes pecunias numerasset, hi rursus operariis mercedem sine mora solvere poterant». D.

7) «*quasi sibi soluta accepit*», quum tamen ea non accepisset». B.

управлялъ честно и справедливо, сдавая отчеты въ установленные сроки, а излишки доходовъ за время своего управленія засчитывалъ себѣ въ уплату *за долги*, — хотя въ дѣйствительности этого не было[7]) — и такимъ образомъ освободилъ городъ отъ долговъ и очистилъ отъ процентовъ. И когда все въ городѣ находилось въ упадкѣ вслѣдствіе войнъ и неурожаевъ и средства совершенно истощились, такъ что народъ вслѣдствіе этого попросилъ его сдѣлать мѣсячныя отсрочки и позаботиться о кредиторахъ и должникахъ, онъ первый, хотя долги ему и отцу его простирались до 6000 золотыхъ, предложилъ народу располагать имъ какъ ему угодно, и когда народъ попросилъ его простить должникамъ ихъ долги, онъ всѣмъ все простилъ и, считая, что для него нѣтъ ничего дороже благосклонности къ нему народа — — —

---

17. Tabula marmoris leucophaei a partibus superiori et sinistra mutilata, alta 1 m., l. 0,56, cr. plus 0,09; post ultimum versum scriptura vacant 0,45. Tituli litterae satis minutae (a. 0,01) leviterque incisae in parte superiori valde detritae sunt difficilesque lectu; supra primum versum erant in lapide 4 sive 5 versus nunc omnino deleti. Litterae colore rubro inductae erant, cuius vestigia nonnullis locis etiam nunc servantur; litterarum formae variant: ex. c. α littera modo A est, modo A sive λ. Aliquot locis inter vocabula (et v. 24 inter eiusdem vocis litteras) spatia vacua relicta sunt.

Exstat Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi et ectypa characea sumpsi.

(*Textum vide p. 46.*)

Tituli textum primitivum certo restituisse non ubique mihi contigit; quae inveni, haec sunt: v. 3: ...ους εὐσε[β]ῆ.... v. 4: ...θεν μὲν χειμένας ὑ[π]ὸ... v. 5: ...ρον μεταδιώρθωσ[ε]ν παρο... extr. χρυσῶν...

....ἐπ]ανῆκεν εἰς τὴν πατρίδα· ἐν γὰρ ....Χερρο-
[νησ...........ἐπεὶ εἶδ]ε συνεχέσι πολέμοις καταβυθισ[θε]ῖ[σαν τὴν πόλιν?,] δ[ιέλυσ]εν (?) [μὲν] μεταξὺ α[ὐ-
τῶν τοὺς πολείτας, κατέσ]τησεν δὲ τὴν πόλιν εἰς εἰρήνην, ἐφ' οἷς ἀνδριάντος [ἀν]αστά[σε]ι καὶ εἰκόνος ἀ-
[ναθέσει ἐτιμήθη ὑπ' α]ὐτῶν, ἐν πᾶσιν τῆι πατρίδ[ι] μὲν τὰ συμ[φορ]ώτατα διαπρα[ττόμε]νος, ἑατῷ δ[ὲ
δόξαν καὶ τιμὴν κτώ]μενος. Τούς τε διὰ παντὸς ἐπεγει[ρ]ομ[έ]νους ἐπὶ τ[ὴ]ν [π]όλιν πολεμίους
[ἀμυνόμενος καὶ σωτήριο]ς ὢν τοῖς πολείταις [κ]ατὰ τὸ πλεῖστον [ἐν] ἀσφαλ[ε]ίᾳ τὰ τῆς πατρί[δο]ς πρά-
[γματα κατέστησε, σωφρό]νως μὲν βουλευόμενος ἕκαστα, ἄμεινον δὲ ἐπιτ[ε]λῶν τὰ δοχθέντ[α.
Τὸ δὲ τελευταῖον, διαβά]ντων εἰς τὴν Ὑλαίαν τῶν πολειτῶν οὐδὲν το[ύ]τοις τοῦ προνο[ε]ῖ[ν] τῆς
[πόλεως ἐδεήθη· οἰόμενο]ς γὰρ τῆι ἑαυτοῦ παρουσίᾳ τοὺς ὄχλους εὐφυλακτοτέ[ρ]ο[υ]ς [ἔ]σεσ-
[θαι, ἄνευ στρατεύματος (?) κ]αὶ τῆς καθηκούσης ἀκολουθίας παραγενόμενος αὐτόθι προεφύλασσεν·

Ν . . . . ΟΡΕ
ΗΙ . . ΤΟΛΛΕΙ . . ΙΙ . . . . ΟΣΑΙ
ΟΥΣΕΥΣΕ.ΗΙΤΗ . . ΑΤ . . . . ΣΒΟ
ΘΕΝΜΕΝΚΕΙΜΕΝΑΣΥΙ . Ο . . ΙΙ . . . . ΣΑΤΟ
ΡΟΝΜΕΤΑΔΙΩΡΘΩΣ.ΝΠΑΡΟ . . . ΙΙΛ . ΡΤ . . . . ΧΡΥΣΩΝ
ΑΝΗΚΕΝΕΙΣΤΗΝΠΑΤΡΙΔΑ *vac.* ΕΝΓΛΡΓΡΟ . . . . ΙΙΙΜ . . . . . . ΧΕΡΡΟ
ΕΣΥΝΕΧΕΣΙΠΟΛΕΜΟΙΣ ΚΑΤΑΒΥΘΙΣΟ.ΙΙ . . . . Δ.ΕΓ..ΕΝΙΙΙΙΙΜΕΤΑΞΥΑ
ΤΗΣΕΝΔΕΤΗΝΠΟΛΙΝΕΙΣΕΙΡΗΝΗΝΕΦΟΙΣΑΝΔΡΙΑΝΤΟ..ΙΙΑΣΤΑ ΙΚΑΙΕΙΚΟΝΟΣΑ
ΥΤΩΝΕΝΠΑΣΙΝΤΗΙΠΑΤΡΙΔ.ΜΕΝΤΑΣΥΜ...ΩΤΑΤΑΔΙΑΠΡΑ . . . . ΝΟΣΕΑΤΩΔΙ
ΜΕΝΟΣ ΤΟΥΣΤΕΔΙΑΠΑΝΤΟΣΕΠΕΓΕΙΙΟΜΕΝΟΥΣΕΠΙΤΙΙΝ.ΟΛΙΝ ΠΟΛΕΜΙΟΥΣ
ΖΩΝΤΟΙΣΠΟΛΕΙΤΑΙΣ.ΑΤΑΤΟΠΛΕΙΣΤΟΝ.ΝΑΣΦΑΛΙΑΤΑΤΗΣΠΑΤΡΙ.ΟΣΠΡΑ
ΟΝΩΣΜΕΝΒΟΥΛΕΥΟΜΕΝΟΣΕΚΑΣΤΑΑΜΕΙΝΟΝΔΕΕΠΙΤΛΩΝΤΑΔΟΧΘΕΝΤΑ
ΝΤΩΝΕΙΣΤΗΝΥΛΑΙΑΝΤΩΝΠΟΛΕΙΤΩΝΟΥΔΕΝΤΟ.ΤΟΙΣΤΟΥΠΡΟΝΟΕΙΝΤΗΣ
ΣΓΑΡΤΗΙΕΑΥΤΟΥΠΑΡΟΥΣΙΑ *vac.* ΤΟΥΣΟΧΛΟΥΣΕΥΦΥΛΑΚΤΟΤΕ.ΟΙΣΙΣΕΣ
ΚΑΙΤΗΣΚΑΘΗΚΟΥΣΗΣΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΣΑΥΤΟΘΙΠΡΟΕΦΥΛΑΣΣΕΝ
ΩΝ·ΕΦΟΔΟΝ ΤΟΥΣΜΕΝΠΟΛΕΙΤΑΣΕΞΕΣΤΕΙΛΕΝΕΙΣΤΗΝΠΟΛΙΝΑΥΤΟΣΔΥ.ΕΜΕ
ΝΕΓ ΞΞΟΜΕΝΟΣ ΝΕ.ΕΣΗΤΟΝΓΑΡΗΓΕΙΤΟ ΙΚΟΙΝΗΜΕΝΤΗΣΠΟΛΕΩΣΠΡΟΥΝΟΕΙ
ΟΝΤΙΣΕΙΕΝ *vac.* ΔΙΟΚΑΙΟΙΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΟΑΝΥΠΟΣΤΑΤΟΝΑΥΤΟΥΤΗΣΑΡΕΤΗΣΑΓΙΣΑΝ
ΟΥΚΕΠΑΡΡΗΣΑΝΕΠΙΒΑΛΛΕΙΝΕΝΕΔΡΕΥΣΑΝΤΕΣΔΕΑΥΤΟΝΝΥΚΤΟΡΕΔΟ..ΙΟΝΗ
ΣΑΙΦΝΙΔΙΟΝΣΥΜΦΟΡΑΝΘΕΑΣΑΜΕΝΟΣΤΗΣΠΟΛΕΩΣΑΠΟΒΕΒΛΗΜΕΝΗ.ΑΓΑΘΟΝ
ΝΗΝΕΝΚΕΝΤΟΠΕΝΘΟΣΑΥΤΟΥΔΙΑΤΗΝΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΧΘΩΣΔΕΔΙΑΤΗ.
ΘΑΙΟΥΝΤΗΙΒΟΥΛΗΙΚΑΙΤΩΙΔΗΜΩΙΟΠΩΣΕΠΙΦΑΝΕΣΤΕΡΑΣΤΥΧΗΙΠΑΡΑΠΑΝΤΑΣΤΗ
ΙΣΚΟΜΙΣΘΗΝΑΙΕΙΣΤΗΝΠΟΛΙΝΠΡΟΣΤΗΝΚΑΘΗΚΟΥΣΑΝΚΗΔΕΙΑΝ ΚΛΕΙΣΘΗΝΑΙ
ΤΗΡΙΑΜΕΛΑΝ ΕΙΜΟΝΗΣΑΙΤΕΤΟΥΣΠΟΛΕΙΤΑΣΚΑΙΠΑΡΕΠΕΣΘΑΙΤΗΕΚΦΟΡΑΑ
ΘΗΝΑΙΤΕΑΥΤΟΝΥΠΟΤΟΥΔΗΜΟΥΕΠΙΤΗΣ ΕΚΚΟΜΙΔΗΣ ΧΡΥΣΩΣΤΕ
ΤΟΥ ΚΑΙΑΝΔΡΙΑΝΤΑΕΦΙΠΠΟΝΕΝΩΑΝΤΟΠΩ ΟΙΠΡΟΣΗΚΟΝΤΕΣΑΥΤΟΥ
ΟΥΝΑΙΤΗΝΔΕ *vac.* ΟΔΗΜΟΣΝΕΙΚΗΡΑΤΟΝΠΑΠΙΟΥΤΟΝ ΤΟΠΡΟΓΟΝΩΝΕΥΕΡ
ΗΙΠΟΛΕΙΚΑΤΟΡΘΩΣΑΜΕΝΟΝΑΓΑΘΑ ΑΡΕΤΗΣΕΙ ΕΚΑΚΑΙΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ
ΝΟΥΣΘΑΙΔΕΑΥΤΟΝΚΑΙΚΑΘΕΚΑΣΤΟΝΕΝΙΑΥΤΟΝ ΕΝΤΗΙΑΡΧΑΙΡΕΤΙΚΗΙΕΚ
ΓΩΝΙΤΑΧΙΛΛΕΙΚΑΤΑΤΟΠΥΘΟΧΡΗΣΤΟΝΤΗΣΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΣ ΤΟΥΚΗΡΥΚΟΣΑΝΑ
ΙΓΡΑΦΗΙΤΟΥΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣΠΕΡΙΕΧΕΙ *vac.* ΑΝΑΓΡΑΨΑΙΔΕΚΑΙΤΟΨΗΦΙΣΜΑΕΙΣΤΕ
ΙΑΝΑΘΕΙΝΑΙΕΝΩΑΝΤΟΠΩΟΙΠΡΟΣΗΚΟΝΤΕΣΑΥΤΟΥΒΟΥ ΩΝΤΑΙΟΠΩΣΚΑΙΟΙΛ
ΓΕΡΟΙΓ.ΙΝΩΝΤΑΙΕΥΠΟΙΕΙΝΤΗΝΠΑΤΡΙΔΑΤΟΥΣΕΥΕΡΓΕΤΑΣΤΑΙΣΚΑΘΗΚΟ.
ΟΥΣΟΡΩΝΤΕΣ *vac.*

[ἰδὼν δὲ τὴν τῶν πολεμί]ων ἔφοδον τοὺς μὲν πολείτας ἐξέστειλεν εἰς τὴν πόλιν, αὐτὸς δ' ὑ[π]έμε-
[ινε τὴν εἰσβολὴν αὐτῶ]ν ἐγ[δε]ξόμενος· νε[μ]εσητὸν γὰρ ἡγεῖτο [κα]ὶ κοινῇ μὲν τῆς πόλεως προυνόει,
[ἰδίαι δὲ ὅπως δεινότερ(?)]ον τίσειεν. Διὸ καὶ οἱ πολέμιοι, τὸ ἀνυπόστατον αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς δ[ε]ίσα[ν-
τες, *(vacat?)* βίαι μὲν] οὐκ [ἐθ]άρρησαν ἐπιβαλεῖν, ἐνεδρεύσαντες δὲ αὐτὸν νύκτ[ω]ρ ἐδο[λοφ]όνη-
[σαν· ὥστε ἐπὶ τούτοις ὁ δῆμο]ς, αἰφνίδιον σ(υ)μφορὰν θεασάμενος, τῆς πόλεως ἀποβεβλημένη[ς ἀ]γαθό[ν
πολείτην, χαλεπῶς(?) μὲ]ν ἤνενκεν τὸ πένθος αὐτοῦ διὰ τὴν χρηστότητα, ἐπαχθῶς δὲ διὰ τὴ[ν
τοῦ θανάτου ὠμότητα· δεδόχ]θαι οὖν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ὅπως ἐπιφανεστέρας τύχηι παρὰ πάντας τῆ[ς
τιμῆς, τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ ε]ἰσκομισθῆναι εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὴν καθήκουσαν κηδείαν, κλεισθῆναι
[δὲ τὰ ἐν τῆι πόλει ἐργαστ]ήρια, μελανειμονῆσαί τε τοὺς πολείτας καὶ παρέπεσθαι τῆι ἐκφορᾷ ἅ-
[παντας ἐν τάξει(?), στεφανωθ]ῆναί τε αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τῆς ἐκκομιδῆς χρυσῷ στε-
[φάνῳ· ἀνασταθῆναί τε αὐ]τοῦ καὶ ἀνδριάντα ἔφιππον ἐν ᾧ ἂν τόπῳ οἱ προσήκοντες αὐτοῦ
[βούλωνται καὶ ἐπιγραφὴν δ]οῦναι τήνδε· «Ὁ δῆμος Νεικήρατον Παπίου, τὸν [ἀπ]ὸ προγόνων εὐερ-
[γέτην ὄντα καὶ πλεῖστα τ]ῆι πόλει κατορθωσάμενον ἀγαθά, ἀρετῆς ἕ[ν]εκα καὶ εὐεργεσίας
[τῆς εἰς αὐτόν»· στεφαν]οῦσθαι δὲ αὐτὸν καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν τῆι ἀρχαιρετικῆι ἐκ[λη-
σίαι καὶ ἐν τῶι ....ἀ]γῶνι τἀχιλλεῖ κατὰ τὸ πυθόχρηστον τῆς ἱπποδρομίας, τοῦ κήρυκος ἀν[α-
γορεύοντος καθὼς ἡ ἐπ]ιγραφὴ⟨ι⟩ τοῦ ἀνδριάντος περιέχει· ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψήφισμα εἰς τε-
[λαμῶνα λευκόλιθον κα]ὶ ἀναθεῖναι ἐν ᾧ ἂν τόπῳ οἱ προσήκοντες αὐτοῦ βο[ύλ]ωντ(α)ι, ὅπως καὶ οἱ λ[οι-
ποὶ πολεῖται προθυμότ]εροι γ[ε]ίνωνται εὖ ποιεῖν τὴν πατρίδα, τοὺς εὐεργέτας ταῖς καθηκο[ύ-
σαις τιμαῖς κοσμουμέν]ους ὁρῶντες.

Est decretum in honorem Nicerati cuiusdam Papiae filii, civis de patria optime meriti, factum postquam ab hostibus noctu insidiatis occisus est. Fuit autem, ut Livii verbis utar, belli pacisque artibus facile princeps ideoque post mortem summis honoribus adfectus est, quibuscunque civitas suum erga eum amorem potuit attestari. Hoc decretum cum multa ad miserabilem Olbiae statum, continuo ab hostibus undique invadentibus laceratae, ad reipublicae instituta, religionem, mores cognoscendos utilia praebeat, inter pauca grave est locumque secundum post Protogenis decretum facile obtinet. Eo magis dolendum, quod nihil fere decreto inest, unde de eius aetate certi aliquid conligas. Tituli litteratura ea indicat tempora,

quae aerae Christianae proxima sunt; eisdem temporibus ἑατοῦ (v. 9) formam in usu fuisse constat; quam Dittenbergerus titulis Atticis maxime nisus inprimis Augusti aetate frequentatam esse dicit (C. I. Att. III ad n° 645; cf. Syll. inscr. gr. n° 272 n. 2); sed etiam ante Augustum interdum invenitur (cf. exempli causa prytanum catalogi fragmentum, quod ego primus Bull. de corr. hell. v. V p. 251 sq. edideram, repetiit U. Koehler C. I. Att. II n° 874). Iota mutum decies additum est, octies omissum; semel (v. 31) casui nominativo perperam adiectum videtur; inde conligitur titulum fine alterius a. Chr. saeculi posteriorem esse, nam ad eam aetatem iota mutum constanter fere addebatur. Tituli sermo quamquam prolixitate aliquantum laborat, tamen purus est et concinnus et a stilo tumido et soloeco Romanae aetatis decretorum longe alienus. Omnia igitur indicia eo inclinant, ut titulum ad primum a. Chr. saeculum referamus. Huc aliae accedunt ratiocinationes. Dio Chrysostomus, qui Domitiani aetate Olbiam visit, narrat in oratione Borysthenica (XXXVI p. 75 R) Olbiam in mediis barbaris sitam semper eorum incursionibus laceratam esse saepiusque captam; postremam eandemque maximam expugnationem a Getis (duce Boerebista, cf. Strab. VII, 3, 5 et 11) factam 150 fere annis ante suam aetatem, id est circa a. 50 a. Chr. fuisse. Novimus ex Protogenis decreto iam tertio a. Chr. saeculo admodum lamentabilem fuisse Olbiae statum, undique barbarorum invasionibus petitae; idem videmus in hoc decreto: similiter hostes continuo impetus faciunt (v. 10), ne in vicinam quidem Hylaeam Olbiopolitas transire sinunt (v. 13), si vi et armis aliquid profecturos se non sperant, insidias parant (v. 19); is qui decretum tulit, ne nomine quidem proprio designandos esse hostes duxit, sine dubio propterea quod omnibus civibus noti erant, cum continuo invaderent, sed simpliciter τοὺς πολεμίους nominavit. Getas eos fuisse maxima cum probabilitate conicias Dionis narratione conlata: nam cum post Boerebistae expugnationem urbs a pristinis incolis restituta esset haud invita Scytharum natione, quae hoc emporio egeret, tutior iam a barbaris fuisse videtur: certe Dio postremam fuisse illam expugnationem diserte tradit, et in decretis aetatis Romanae, quae infra dabimus, nulla iam crebrarum incursionum fit mentio, quamquam re vera etiamtum saepius in urbem invasisse Sarmatas idem dicit Dio et in decretis scriptum invenimus vicinos Scytharum et Sarmatarum regulos donis placatos esse ab Olbiopolitis (v. nn° 21, 25, 33). Denique nullum in decreto indicim habemus recentis urbis vastationis, quam nullo modo vitaturum fuisse oratorem puto, si decretum paulo post eam tulisset; neque probabile est urbem recens restitutam adeo fuisse divitem, ut cives vel optime meritos coronis aureis et statuis equestribus publice posset donare; verum enim vero etiam Dionis tempore parva fuit et minime opulenta (σημεῖον δὲ τῆς ἀναστάσεως ἥ τε φαυλότης τῶν οἰκοδομημάτων καὶ τὸ συνεστάλθαι τὴν πόλιν εἰς βραχύ... τειχίον δὲ περιβέβληται πάνυ ταπεινὸν καὶ ἀσθενές etc. Dio l. l.). Haec omnia cum perpendo, facile eo adducor, ut hoc decretum ante Olbiam a Getis dirutam, id est primis extremi a. Chr. saeculi decenniis factum putem.

In singulis explicandis diu morari vix opus est. Admodum dolendum, quod vv. 6—10 tam graviter sunt laesi, ut certo restitui nequeant: in his enim res quaedam memorantur,

quae ad Chersonesi Tauricae historiam pertinent. Videtur Niceratus a Chersonesitis civilibus discordiis fatigatis arcessitus iudex rem ita gessisse, ut cives inter se reconciliaret urbemque pacaret, et propterea statua et imagine esse honoratus. Quod v. 7 Chersonesus continuis bellis demersa dicitur, id fortasse ad Mithridatis VI tempora turbulenta referendum, aut potius ad eas barbarorum invasiones, contra quas Chersonesitae a Mithridate auxilium petierunt, ut legimus apud Strabonem VII, 4, 3. — Hylaea quid sit (v. 13), nemo ignorat. (Herod. IV, 18: διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω ἰόντι οἰκέουσι Σκύθαι γεωργοί... Ibid. 19: ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη γῆ πλὴν τῆς Ὑλαίης. Ibid. 76: ἡ δ' [Ὑλαίη] ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήϊον δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη. Cf. Ephor. ap. Scymn. 845. Anon. per. P. Eux. 19). Conligendum videtur ex titulo Olbiopolitas Hylaeam possedisse, quamquam in eam transitus fuerit periculosus; cur autem frequentes illuc venerint (v. 14: τοὺς ὄχλους), incertum. — Quae vv. 22—25 de Nicerati exsequiis statuta sunt, ideo maxime sunt memorabilia, quod nostrae aetatis morum similitudinem prae se ferunt; rarissime haec tam diserte in titulis exponi vix est quod moneam. V. 24 si quis [πωλητ]ήρια praetulerit, me non habebit refragantem. — Ἀρχαιρετικὴ ἐκκλησία Olbiopolitarum (v. 29) hic primum invenitur, item v. 30 ludi equestres in Achillis honorem instituti ex Pythiae responso. Achillem ut deum cognomento Ποντάρχην ab Olbiopolitis maxime cultum templumque alterum in ipsa urbe, alterum in insula Leuce habuisse inter omnes constat (cf. Dion. or. Borysth. p. 78 et 80. Boeckh, C. I. Gr. II p. 87. Ouvaroff, Rech. p. 46 etc. Titulos Olbiopolitarum dedicatorios et titulos in ipsa Leuce repertos v. infra).

Переводъ съ стр. 6-й: ....Херсонисъ.......когда увидѣлъ (Никиратъ) обуреваемый постоянными войнами городъ (?), примирилъ (?) между собою гражданъ и умиротворилъ городъ, за что и былъ почтенъ отъ нихъ постановкою статуи и посвященіемъ бюста, во всемъ для отечества совершая полезнѣйшія дѣянія, а себѣ пріобрѣтая славу и честь. Отражая постоянно устремляющихся на городъ враговъ и въ большинствѣ случаевъ спасая гражданъ, онъ обезопасилъ положеніе города, при каждомъ случаѣ подавая разумные совѣты и еще лучше исполняя постановленія. Наконецъ, когда граждане переправились въ Илэю, онъ не просилъ городъ позаботиться объ ихъ *безопасности*, ибо полагалъ, что его присутствіе будетъ болѣе важною охраною для народа, и, явившись туда безъ войска и надлежащей свиты, оберегалъ *гражданъ;* увидѣвъ же нашествіе враговъ, онъ отправилъ гражданъ въ городъ, а самъ остался, чтобы отразить ихъ нападеніе, ибо считалъ необходимымъ наказать *враговъ* и заботился какъ вообще о городѣ, такъ въ частности о томъ, чтобы посильнѣе отмстить. Поэтому враги, испугавшись его непобѣдимой доблести, не осмѣлились напасть *открытою* силою, но устроили ночью засаду и вѣроломно умертвили его; вслѣдствіе этого народъ, узрѣвъ неожиданное несчастіе въ томъ, что городъ потерялъ доблестнаго гражданина, съ трудомъ перенесъ свою печаль вслѣдствіе его доблести и съ негодованіемъ вслѣдствіе жестокости его смерти. Итакъ да постановитъ совѣтъ и народъ, для того чтобы онъ получилъ болѣе выдающіяся сравнительно съ другими почести, — чтобы тѣло его принесено было въ городъ для надлежащаго погребенія, чтобы находящіяся въ городѣ мастерскія (или лавки) были закрыты, а граждане одѣлись въ трауръ и всѣ въ порядкѣ слѣдовали въ *погребальной* процессіи; чтобы онъ при выносѣ былъ увѣнчанъ отъ *имени* народа золотымъ вѣнцомъ, а также чтобы ему была воздвигнута конная статуя на томъ мѣстѣ, гдѣ захотятъ его родственники, и дана слѣдующая надпись: «Народъ [поставилъ] Никирата с. Папіева, бывшаго отъ предковъ благодѣтелемъ и оказавшаго множество добра городу, за его доблесть и благодѣяніе къ себѣ»; чтобы онъ былъ увѣнчиваемъ и ежегодно въ народномъ собраніи, *назначенномъ* для выбора властей, и при..... состязаніи въ конскихъ ристаніяхъ, *установленномъ* въ честь Ахилла по предсказанію Пиѳіи, при чемъ глашатай долженъ произносить провозглашеніе *по формулѣ*, заключающейся въ надписи статуи; постановленіе *это* вырѣзать на бѣлокаменной плитѣ и поставить на томъ мѣстѣ, гдѣ за-

хотятъ его родственники, для того чтобы и остальные граждане имѣли болѣе готовности служить отечеству, видя, что благодѣтели украшаются слѣдуемыми имъ почестями.

---

18. Fragmentum tabulae marmoris candidi ab omnibus partibus praeter superiorem mutilum, altum 0,15 m., l. 0,11, cr. 0,075. Supra coni duo et asterisci dimidia pars sculpta sunt; alterum asteriscum ad sinistram fuisse coniecit Boeckhius, hos cum pileis Dioscurorum fuisse insignia monens; quae insignia in nummis quoque repraesentasse Olbiopolitas docuit B. Koehne mus. princ. Kotschubei I p. 57 n° 93. E titulo litteris elegantibus inscripto pauca supersunt eaque ex parte detrita. Ed. Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 1000 n° 2083 *b*, Duboisii Neoburgensis apographo usus.

Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΛΗΝΛΙοΥΤ	[Ἐπὶ ἄρχοντος?] Λην[α]ίου τ[οῦ. . . . .
ΝοΣΑΝΘΕΣΤΗΡ	. . . . μη]νὸς Ἀνθεστηρ[ιῶνος. . . . . . .
ΗΚΑΙΔΗΜΩΙΕΓ	. . . ἔδοξε βουλ]ῆ καὶ δήμωι, ε[ἰσηγησαμένου?
ΤΕΣΕΙΠΑΝΓ	τοῦ δεῖνος, οἱ ἄρχον]τες εἶπαν· Ἐ[πειδὴ κ.τ.λ.
ΛΑΝ	

Var. lect. V. 1: ΙΙ ΝΛΙοΥΙ — v. 3 in. ΗΡΛΙ — v. 4 in. ΤΕΣ — v. 5: ΛΧ Dubois.

Hoc decreti fragmentum propter scripturae rationes ad III aut II a. Chr. saeculum referendum videtur. V. 1 fortasse fuit ἐφ' ἱερέως: antiquioribus enim temporibus sacerdotes Olbiae eponymos fuisse Protogenis titulus docet.

Olbiopolitarum menses adhuc innotuerunt sex: Ἀνθεστηριών in hoc fragmento, Ἀπατουρεών in tit. 28, Βοηδρομιών n° 22, Καλαμαιών n° 30, Ληναιών n° 31, Πάνημος n° 21. Qui cum omnes e fastis Mileti, Olbiae metropolis, sine dubio adsumpti sint (quod iam Boeckhius monuit C. I. Gr. II pp. 87 et 139), alii quinque menses, quibus usos fuisse Olbiopolitas maxime est probabile, e calendario Cyzici, Milesiorum item coloniae, addi possunt: Ἀρτεμισιών, Κυανεψιών, Ποσειδεών, Ταυρεών (v. Hermann, *Ueber griech. Monatskunde* p. 91), Θαργηλιών (*Monatsber. d. Berl. Akad.* 1874 p. 16. *Mittheil. d. D. arch. Inst. in Athen* v. VI p. 42). Duodecimus fortasse Κρονιών fuit (v. Ahrens, *Rhein. Museum* v. XVII p. 329 sq.). Lenaeonem et Artemisionem Tyrae quoque fuisse, quae et ipsa Milesiorum fuit colonia, supra vidimus in tit. 2 et 3. Ex ipsius Mileti mensibus unum adhuc novimus Calamaeonem (Dittenberger, Syll. inscr. gr. n° 240). De ordine quo sese exceperint v. Ahrensii ratiocinationes l. l. conl. quae ego dixi in libro de call. aeolicis et doricis p. 31 sq.

---

19. Fragmentum tabulae lapidis calcarii a. 13 m., l. 0,12, cr. 0,08. Litterae inter lineolas scriptae admodum minutae (a. circa 0,007), sed profunde exaratae optimeque servatae sunt; litterae ΓΘΝΟΠ, interdum etiam Μ et Τ reliquis minores sunt.

Odessae exscripsi in museo societatis inter eos lapides, quos I. H. f. Curis nuperrime societati dono dederat.

ΙΗ∠	.....ης...
ΟΥΣΥΠ	...ους ὑπ...
ꞁΙΑΤΟΥΑΠΟ/	..αια τοῦ Ἀπό[λλωνος?...
·ΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	..ἀν]αγεγραμμένο...
ΑΙΠΑΝΤΑΣΤΟΥΣΗ	..κ]αὶ πάντας τοὺς η...
ΑΥΤΑΔΙΕΚΘΕΜΑΤ	..αὐτὰ δι' ἐκθεμάτ[ων...
ΝΜΕΤΑΠΑΣΗΣ	..ν μετὰ πάσης...
ΠΡΑΚΟΤΑΤΑ	..πε]πρακότα τα....
ΞΝΤΟΙΣΛΟ	...εν τοῖς λο...
⁻ΟΥΣΕΝΗ	...τ]οὺς ενη...
ΕΚΛΟ	...εκλο...
Θ *vac.*	......
''ΙΝ	.....

Videtur esse decreti fragmentum, quod propter litteraturae indicia ad II ante Chr. saeculum rettulerim.

---

20. Frustum tabulae marmoris albi, altum 0,11 m., latum 0,13, cr. 0,07; margo dexter superest, sed superficies ei proxima laesa est. Inscriptionis litterae satis minutae etiamnunc bene dispiciuntur. Ad ectypi chartacei fidem ed. L. Ussing, *Oversigt over det Kong. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger* a. 1881 p. 128.

Lapis a. 1879 repertus exstat in museo Io. C. f. Surutschani, quod est in oppido Kischinev. Exscripsi.

ΝΩΜ_	...........ομ......
ΕΔΟΣΕΙ∠	.........ε δόσεις.....
ΗΡΙΩΝΜΙΣΘΩΣ	......ηρίων μισθωσ...
ΑΖΩΝΚΑΙΚΟΙΝΩ	.....άζων καὶ κοινω[νῶν?
ΑΙΠΑΝΤΑΤΑΥΤ	....κ]αὶ πάντα ταῦτ[α..
ΦΕΡΟΝΤΩΣΜΕ	....δια]φερόντως με ...
ΝΗΙΔΕΤΗΙΠ	.....κοι]νῆι δὲ τῆι π[ο-
ΟΣΟΔΟΥ *vac.*	λει........πρ]οσόδου.

Var. lect. V. 1 reliquias omisit Ussing. — v. 7 extr. Γ — v. 8: ΟΔΟΥ. Reliqua minoris sunt momenti. V. 2 Ussingius legit ἔδος εἰς et v. 4 ..ζῶν καὶ κοινω...

Quantum e litteratura conligere licet, pertinet titulus ad II sive I a. Chr. saeculum. Fragmentum decreti videtur esse, in quo de locationibus quibusdam agebatur (v. 3).

---

21. «Monumentum tetragonum e marmore coloris cineracei sectum, quod venae percurrunt obscuriores; altum est 1,555, latum circa 0,76, crassum circa 0,305. Lapis mansit integer praeter nonnullos locos a sinistra parte faciei; litterae satis altae et multo cum studio incisae sunt» (Surutschan). Litterarum formae adeo sunt variae, ut non eundem quadratarium totum titulum exarasse facile conicias. In angusto eiusdem lapidis latere est titulus multo antiquior, quem infra explicabimus (n° 105). Edd. G. Henzen Bullet. dell' Inst. di corrispond. arch. a. 1876 p. 60 sq. Kondakovii et Korschii proff. apographo usus. L. Jurgevicz act. societ. Odess. v. X (a. 1877) p. 7 sq. litteris vulgaribus ad apographum Ph. Bruunii. L. Ussing l. l. ad tit. 19 p. 120 sq. Th. Langii apographo et ectypo usus (inde repet. litteris minusculis Revue de philologie v. VI a. 1882 p. 196). Io. Surutschan script. academiae ecclesiast. Kioviensis (Труды Кіевской Дух. академіи) m. Maio a. 1882 p. 101 sq. litteris minusculis cum versione latina nec non notis brevioribus.

Lapis a. 1871 «in foro Olbiae» repertus exstat Kischinevi in museo Surutschaniano. Transcripsi ex ectypo chartaceo luculentissimo a Surutschano consilio archaeographico Petropolitano misso, postea apographum meum Kischinevi cum ipso lapide contuli.

(*Textum vide p. 53.*)

E *variis lectionibus*, quae omnino haud ita multae sunt, graviores tantum enumerabimus, cum manifestos quosdam transcribentium errores notare non sit operae pretium. Jurgevicz versuum 10, 12, 13, 15, 33, 37 extremas litteras quasi in lapide lectas dedit, cum tamen ex editione Henzeniana has litteras iam antea legi non potuisse appareat. Monendum est eas horum versuum litteras, quae nunc extremae sint, margini proximas esse, ut nihil amplius incisum fuisse videatur; fortasse lapicida, cum nollet singulas vocis alicuius aut syllabae litteras in alium versum transferre, ipse eas omisit. Ussing v. 13 extr. ΟΙ, v. 16 extr. ΝΙ, v. 22 extr. Ν, v. 37 extr. Ε omisit fortasse ideo, quod ectypum eius laesum erat, nam in lapide hae litterae bene dispiciuntur. — V. 16—17: ΓΕΙΤ|ΩΝΙΑΣ (= γείτονας in transcr.) Jurg. — V. 18 extr. **ΗΤΤΗ** Henzen, ΗΤΤΟΝ Jurg. Sur. — V. 21: **ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ** Jurg. Uss. Sur., **ΦΙΛΝ** etc. Henzen. — V. 30 extr. **ΒΡΟΥ** Henz., ΒΡΟ Jurg., **ΒΙΟΥ** Uss., βρόμου Sur.; **Ρ** nota certissima est. — V. 38: **Β.ΟΝ** Henz., **ΒΙΟΝ** reliqui.

Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν περὶ Ὀμψάλακον Εὐρησι|βίου, μηνὸς Πανήμου ιβ', ἔδοξεν τῇ βουλῇ | καὶ τῷ δήμῳ (ἐπαινέσαι) Καρζόαζον Ἀττάλου ἄνδρα κα|λῶς ἐπιβεβηκότα τοῖς τῆς πολειτείας ἴχνε||σι καὶ ζηλώσαντα βίον ἀλοιδόρητον. Ἐδοκί|μασεν αὐτοῦ ἡ πεῖρα τοὺς κόπους· ἔν τε γὰρ ταῖς | κοιναῖς χρείαις αὐθαιρέτως λειτουργῶν ἀνε|πιζήτητον πόνον εἰςέφε(ρε) καὶ φθάνων τὰς ἐ|πιταγὰς πάσης χειροτονίας ὁλοκληρίαν ἐπε||δείκνυτο. Προαιρέσεως μὲν οὖν ἦν τοιαύτης· ε[ἰ] | δέ ποτε καὶ τὸ πρόθυμον αὐτοῦ ἡ πατρὶς ὑπομνή|σει συνεχέστερον ἐπεσπᾶτο, μειμούμενο[ς] | τῶν ἄριστα πολειτευομένων τὸν βίον ὑπόδειγμα τοῖ[ς] | νέοις ἐγείνετο τῆς τῶν καλῶν ὁμοιότητος ἔν τε ταῖς || ἀρχαῖς πιστῶς καὶ πονικῶς ὑπηρετῶν καὶ ἀόκνως τὰ ἐπ[ι]|τασσόμενα κατορθούμενος ἐν ταῖς πρὸς τοὺς γειτνι|ῶντας βασιλέας πρεσβείαις, ὧν ἰς τὴν

(n° 105).

ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΩΝΤΩΝπΕΡΙΟΜΨΑΛΛΑΚΟΝΕΥΡΗΣΙ
ΒΙΟΥΜΗΝΟΣΠΑΝΗΜΟΥΙΒΕΔΟΞΕΝΤΗΒΟΥΛΗ
ΚΑΙΤΩΔΗΜΩΚΑΡΖΟΑΖΟΝΑΤΤΑΛΟΥΑΝΔΡΑΚΑ
ΛΩΣΕΠΙΒΕΒΗΚΟΤΑΤΟΙΣΤΗΣΠΟΛΕΙΤΕΙΑΣΙΧΝΕ
ΣΙΚΑΙΖΗΛΩΣΑΝΤΑΒΙΟΝΑΛΟΙΔΟΡΗΤΟΝΕΔΟΚΙ
ΜΑΣΕΝΑΥΤΟΥΗΠΕΙΡΑΤΟΥΣΚΟΠΟΥΣΕΝΤΕΓΑΡΤΑΙΣ
ΚΟΙΝΑΙΣΧΡΕΙΑΙΣΑΥΘΑΙΡΕΤΩΣΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝΑΝΕ
ΠΙΖΗΤΗΤΟΝΠΟΝΟΝΕΙΣΕΦΕΚΑΙΦΘΑΝΩΝΤΑΣΕ
ΠΙΤΑΓΑΣΠΑΣΗΣΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΣΟΛΟΚΛΗΡΙΑΝΕΠΕ
ΔΕΙΚΝΥΤΟΠΡΟΑΙΡΕΣΕΩΣΜΕΝΟΥΝΗΝΤΟΙΑΥΤΗΣΕ▒
ΔΕΠΟΤΕΚΑΙΤΟΠΡΟΘΥΜΟΝΑΥΤΟΥΗΠΑΤΡΙΣΥΠΟΜΝΗ
ΣΕΙΣΥΝΕΧΕΣΤΕΡΟΝΕΠΕΣΠΑΤΟΜΕΙΜΟΥΜΕΝΟ▒
ΤΩΝΑΡΙΣΤΑΠΟΛΕΙΤΕΥΟΜΕΝΩΝΤΟΝΒΙΟΝΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤο▒
ΝΕΟΙΣΕΓΕΙΝΕΤΟΤΗΣΤΩΝΚΑΛΩΝΟΜΟΙΟΤΗΤΟΣΕΝΤΕΤΑΙΣ▒
ΑΡΧΑΙΣΠΙΣΤΩΣΚΑΙΠΟΝΙΚΩΣΥΠΗΡΕΤΩΝΚΑΙΑΟΚΝΩΣΤΑΕΠΙ▒
ΤΑΣΣΟΜΕΝΑΚΑΤΟΡΘΟΥΜΕΝΟΣΕΝΤΑΙΣΠΡΟΣΤΟΥΣΓΕΙΤΝΙ
ΩΝΤΑΣΒΑΣΙΛΕΑΣΠΡΕΣΒΕΙΑΙΣΩΝΙΣΤΗΝΑΚΡΕΙΒΕΙΑΝ
ΤΗΣΕΡΜΗΝΕΙΑΣΣΤΕΝΟΧΩΡΕΙΟΛΟΓΟΣΟΥΜΗΝΗΤΤΗ
ΕΠΕΙΡΑΖΕΤΟΕΝΤΑΙΣΠΡοΣΕΝΑΕΚΑΣΤΟΝΥΠΑΝΤΗ
ΣΕΣΙΑΛΛΑΚΑΚΕΙΤΕΛΕΙΩΣΕΠΕΓΕΙΝΩΣΚΕΤΟΑ
ΝΗΡΦΙΛ.ΝΘΡΩΠΙΑΜΕΝΑΠΑΓΟΜΕΝΟΣΤΟΥΣΞΕ
ΝΟΥΣΚΑΙΧΡΗΣΤΟΙΣΗΘΕΣΙΦΙΛΟΞΕΝΩΝΣΥΝΓΕΝΙΚοΝ
ΠΑΘΟΣΕΠΕΔΕΙΚΝΥΤΟΠΟΛΕΙΤΩΝΔΕΕΙΤΙΣΑΥΤΩ
ΣΥΝΕΜΕΙΞΕΝΗΚΑΤΑΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣΑΦΟΡΜΗΝΗΚΑ
ΤΑΣΥΜΒΙΩΣΕΩΣΣΥΝΗΘΕΙΑΝΟΥΔΕΛΟΓΟΣΧΩΡΗ
ΣΑΙΔΥΝΑΤΑΙΤΗΝΕΙΣΑΥΤΟΝΕΥΝΟΙΑΝΑΛΛΑΚΑΙΠΕ
ΡΑΤΩΝΓΗΣΕΜΑΡΤΥΡΗΘΗΤΟΥΣΥΠΕΡΦΙΛΙΑΣΚΙΝΔΥΝοΥΣ
ΜΕΧΡΙΣΕΒΑΣΤΩΝΣΥΜΜΑΧΙΑΠΑΡΑΒΟΛΕΥΣΑΜΕΝοΣ
ΔΙΟΔΗΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΗΤΕΠΑ▒ΤΡΙΣΧΑΛΕΠΩΣΕΝΕΝΚΑ
ΣΑΤΗΝΕΠΑΥΤΩΣΥΜΦΟΡΑΝΚΑΙΤΗΝΜΕΓΑΛΗΝΤΟΥΒΡΟ▒
ΒΑΡΥΝΟΜΕΝΗΕΨΗΦΙΣΑΤΟΕΠΑΙΝΟΙΣΚΑΙΤΑΙΣΠΡΕΠΟΥ▒
ΣΑΙΣΜΑΡΤΥΡΙΑΙΣΠΑΡΗΓΟΡΗΣΑΙΤΟΕΠΑΥΤΩΣΥΜΠΤ▒
ΜΑΙΝΑΚΑΙΤΕΘΝΩΣΗΠΑΡΑΤΟΙΣΖΩΣΙΝΕΝΤΕΙΜΟΣΣ▒
ΦΑΝΩΘΗΝΑΙΔΕΑΥΤΟΝΕΠΙΤΗΣΕΚΟΜΙΔΗΣΟΤΙΟΔΗ
ΜΟΣΣΤΕΦΑΝΟΙΚΑΡΖΘΑΖΟΝΑΤΤΑΛΟΥ▒ΖΗΣΑΝΤΑΚΑ
ΛΩΣΚΑΙΔΗΜΩΦΕΛΩΣΑΝΑΤΕΘΗΝΑΙΔΕ▒ΤΟΨΗΦΙΣ
ΜΑΕΝΕΠΙΣΗΜΩΤΟΠΩΙΝΑΟΙΑΝΑΓΕΙΝΩ▒ΣΚοΝΤΕ.
ΠΡΟΤΡΟΠΗΝΕΧΩΣΙΝΕΙΣΤΟΜΕΙΜΕΙΣΘΑ▒ΙΒιΟΝ
ΕΠΑΙΝΟΥΜΕΝΟΝΖΩΡΣΑΝΟΣΝΕΙΚΗΡΑΤΟΥΤο▒ΨΗ
ΦΙΣΜΑΑΝΕΣΤΗΣΕΚΑΡΖΟΑΖΩΑΤΤΑΛΟΥΜΝΗΜΗΣ
ΧΑΡΙΝ

ΕΥΡΗΣΙΒΙοΝΔΗΜΗΤΡΙοΥΔΙΙΒΑΣΙΛΕΙ *vac.*

ΕΝΕΚΕΝΚΑΙΕΥΝοΙΑΣΤΗΣΕΙΣΑΥΤοΝ *vac.*

ἀκρείβειαν | τῆς ἑρμηνείας στενοχωρεῖ ὁ λόγος· οὐ μὴν ἧττ(ο)ν | ἐπειράζετο ἐν ταῖς πρὸς ἕνα ἕκαστον ὑπαντή||σεσι, ἀλλὰ κἀκεῖ τελείως ἐπεγεινώσκετο ἀ|νήρ· φιλ[α]νθρωπίᾳ μὲν ἀπαγόμενος τοὺς ξέ|νους καὶ χρηστοῖς ἤθεσι φιλοξενῶν συνγενικὸν | πάθος ἐπεδείκνυτο, πολειτῶν δὲ εἴ τις αὐτῷ | συνέμειξεν ἢ κατὰ συναλλαγῆς ἀφορμὴν ἢ κα||τὰ συμβιώσεως συνήθειαν, οὐδὲ λόγος χωρῆ|σαι δύναται τὴν εἰς αὐτὸν εὔνοιαν· ἀλλὰ καὶ (μέχρι) πε|ράτων γῆς ἐμαρτυρήθη τοὺς ὑπὲρ φιλίας κινδύνους | μέχρι Σεβαστῶν συμμαχίᾳ παραβολευσάμενος. | Δι'ὅ δὴ ἐπὶ τούτοις ἥ <τε> πατρὶς χαλεπῶς ἐνένκα||σα τὴν ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν καὶ τὴν με(ταλλαγ)ὴν τοῦ β[ί]ου | βαρυνομένη ἐψηφίσατο ἐπαίνοις καὶ ταῖς πρεπού|σαις μαρτυρίαις παρηγορῆσαι τὸ ἐπ' αὐτῷ σύμπτ[ω]|μα, ἵνα καὶ τεθνὼς ᾖ παρὰ τοῖς ζῶσιν ἔντειμος, σ[τε]|φανωθῆναι δὲ αὐτὸν (χρυσῷ στεφάνῳ καὶ τὸν κήρυκα ἀναγορεῦσαι) ἐπὶ τῆς ἐ(κ)κομιδῆς, ὅτι-ὁ δῆ||μος στεφανοῖ Καρζ(ό)αζον Ἀττάλου ζήσαντα κα|λῶς καὶ δημωφελῶς, ἀνατεθῆναι δὲ τὸ ψήφισ|μα ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ, ἵνα οἱ ἀναγεινώσκοντε[ς] | προτροπὴν ἔχωσιν εἰς τὸ μειμεῖσθαι βίον | ἐπαινούμενον. — Ζώρσανος Νεικηράτου τὸ ψή||φισμα ἀνέστησε Καρζοάζῳ Ἀττάλου μνήμης | χάριν.

Quadratarium in titulo exarando satis neglegenter esse versatum sponte patet. Sic v. 3 infinitivum ex ἔδοξεν pendentem omisit, quod tamen ante nos solus animadvertit Ussing, qui in versione danica [*at haedre*] *K-zos* .... [*med en Guldkrans*] restituit; nobis potius ἐπαινέσαι omissum videtur, quoniam de coronando Carzoazo v. 33 dictum est. — V. 8 ΕΙΣΕΦΕ[ΡΕ] restituerunt Henzen et Ussing; Jurgevicz ΡΕ litteras quasi in lapide lectas dedit non recte et transcripsit εἰς ἔφερε, cum alii εἰσέφερε legerent praeter Surutschanum, qui dedit εἰς ἐφ'ἐ. — V. 20 ἀνήρ legi cum Ussingio. — V. 26—27 omissum aliquid esse animadvertit Ussing et restituendum proposuit ἀλλὰ καὶ πέρα τῶν [τῆς πατρίδος ὁρίων τοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων ζῶσιν ἐπιτα]γῆς; at ultimae vocis tres litteras quadratarium exarasse postquam tot verba omisisset mihi quidem non videtur veri simile; ideo potius ita legendum puto, ut dedi in transcriptione. Sed etiam sic locutio valde obscura est, quamquam sensum vix alium habet, quam quem Ussingius invenit, qui Carzoazum amicis suis in iudiciis usque ad summum, i. e. Imperatorium, opem tulisse putat; quod haud facile in ipsa Olbia factum esse, quippe quae civitas libera fuisset — quamquam vicinis barbarorum regulis penderet tributa, — sed potius eis Olbiae civibus, qui in finibus imperii Romani vixissent, ubi Carzoazus et ipse per aliquod tempus degere potuisset ut legatus aut ob aliam quamlibet causam; ad v. συμμαχία Ussingius decr. Terg. 1,35 conferri iubet: *apud ipsum imperatorem causis publicis patrocinando*[1]). — V. 29 τε particulam omittendam censeo. — V. 30 μεταλλαγὴν τοῦ βίου legendum Korschius (ap. Henzenum) primus ingeniose coniecit; idem postea Ussingius

1) Cf. quae Henzenus adnotavit: «Benchè la lezione sembri esser certa, confesso di non intendere perfettamente la construzione di questo periodo, il cui senso deve essere ad un dipresso che fino da' termini della terra gli si attestava, essersi egli esposto nell' alleanza per i suoi amici a pericoli fino a rivolgersi agli imperatori: il quale senso non si può negare esser qui espresso in maniera assai oscura, di modo che forse si dovrà credere perduta qualche parole sul principio: come ἐκ o παρὰ περάτων γῆς».

invenit. Jurgevicz post μεγάλην accusativum βλάβην, λύπην vel sim., qui ex βαρυνομένη pendeat, excidisse putat (in transcriptione τὴν μεγάλην τοῦ . . . βαρυνομένη dedit). — V. 33 verba, quae in transcriptione cancellis inclusi, a quadratario omissa esse omnes editores viderunt.

De tituli aetate nihil certi statuere licet; id tantum patet, propter litteraturam et sermonem II p. Chr. saeculo antiquiorem eum non esse. Quod Ussingius putat τοὺς Σεβαστοὺς (v. 28) imperatores qui simul regnassent, in primis M. Aurelium et L. Verum (161—169) intellegendos esse, id certo adfirmari non potest. Cf. in tit. 47 v. 6—7 μέχρι τᾶς τῶν Σεβαστῶν γνώσεως προχό[ψ]αντος, ubi de Augusto et Tiberio agi docuit Boeckhius.

Mirum est, quod in praescriptis neque τοῦ εἰσηγησαμένου, neque τοῦ εἰπόντος mentio facta est. Fortasse Zorsanus[1]), Carzoasi sine dubio amicus, qui decretum proprio sumptu lapidi incidendum curavit, exemplum scriptum, quod in tabulario publico invenerat, non ubique fideliter reddidit. Ὀμψάλαχος Εὐρησιβίου, qui in hoc titulo est praetorum princeps, redit in tit. 58.

Переводъ. При архонтахъ Омпсалакѣ с. Еврисивія съ товарищами, мѣсяца Панима 12-го *дня* совѣтъ и народъ постановили (похвалить) Карзоаза с. Атталова, мужа прекрасно шедшаго по слѣдамъ государственной дѣятельности и стремившагося къ жизни неукоризненной. Опытъ провѣрилъ его труды; ибо и въ государственныхъ нуждахъ онъ, добровольно исполняя повинности, несъ нежеланное бремя и, предупреждая порученія, доказывалъ цѣлостность всякаго выбора [т. е. что всякій выборъ его въ ту или другую должность былъ вполнѣ удаченъ]. Таковымъ отличался онъ образомъ мыслей. Если же иногда отечество *своими* напоминаніями слишкомъ часто привлекало его готовность, онъ, подражая жизни лучшихъ государственныхъ дѣятелей, являлся юношеству примѣромъ сходства лучшихъ *людей*, и въ должностяхъ служа вѣрно и трудолюбиво, и немедлительно исполняя порученія въ посольствахъ къ сосѣднимъ царямъ, такъ что для точнаго изложенія ихъ не хватаетъ словъ. Не менѣе испытывался *онъ* въ обращеніи съ отдѣльными лицами, но и тутъ вполнѣ обнаруживалъ себя *этотъ* мужъ: обходительностію увлекая иностранцевъ и выказывая радушіе сообразно съ своими честными привычками, онъ обнаруживалъ *къ нимъ вполнѣ* родственныя чувства, а если къ нему обращался кто либо изъ гражданъ или по поводу дѣлъ, или по привычкѣ сожительства, то его расположенія къ нему нельзя даже выразить словами; но онъ прославился [собств. былъ засвидѣтельствованъ] и (до) *крайнихъ* предѣловъ земли, подвергаясь опасностямъ изъ за дружбы и содѣйствуя *друзьямъ* даже до Августовъ. Вслѣдствіе этого отечество, огорченное его потерею и опечаленное его кончиною, постановило похвалами и приличными свидѣтельствами смягчить понесенную въ лицѣ его утрату, для того чтобы онъ и послѣ смерти былъ въ чести у живыхъ, увѣнчать его (золотымъ вѣнцомъ и чрезъ глашатая объявить) при выносѣ *его тѣла*, что народъ вѣнчаетъ Карзоаза Атталова, жившаго прекрасно и полезно для народа, и это постановленіе выставить на видномъ мѣстѣ, чтобы читающіе имѣли побужденіе подражать похвальной жизни. — Зорсанъ Никиратовъ поставилъ *этотъ* декретъ Карзоазу Атталову на память.

---

22. Tabula marmoris leucophaei a. 1,50 m., l. 0,80, cr. 0,13. Supra ornata est fastigio, in quo «est patera cum aliis ornamentis expressa; etiam prominentes utrinque fastigii partes, quae in altum ascendunt, ornatae sunt» (verba sunt Boeckhii). Sub fastigio in zophoro quattuor versus incisi sunt, civitatium catalogum continentes, quae Theoclem Olbiopolitam coronis aureis donaverunt; earum nomina vv. 2—4 sex columnis disposita sunt.

---

1) Haud scio an idem nomen reponendum sit ap. Tacit. Ann. XII 15, ubi nunc legitur Zorsines (Siracorum rex).

Infra in quadro sculpto decretum in Theoclis honorem ab Olbiopolitis factum exaratum est litteris multo maioribus eis, quae sunt vv. 1—4 (horum litterae sunt 0,013 altae, reliquorum fere 0,02). «Primum edidit Koehlerus in Morgensternii periodico opere «Dörptische Beiträge», t. II. p. 333—347 [= Köhler's gesamm. Schriften v. VI p. 232—237] cum translatione germanica et aliquot animadversionibus. Idem fere exemplum nescio a quo transmissum edidit Rad. Rochettus Antt. Bosp. tab. XII cum explicatione p. 145—203. Varietatem lectionis ex ipso lapide a sese a. 1821 tractato annotavit Koeppen Nordgest. d. Pont. p. 74 sqq. Nonnulla de hoc titulo monuit deinceps Koehlerus adversus Rochettum de Antt. Bosp. p. 118—126 [= Ges. Schriften v. I p. 204—212] et in iudicio de Koeppenii libello p. 37—40 [= Ges. Schr. v. II p. 30—32]. Idem mihi commentationem impressam in libro, cuius index Serapis [= Ges. Schr. v. I], p. 44—49 transmisit». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2059.

Lapis a. 1880 Stolna ex aedibus comitis Kuschelevi-Besborodko Petropolin translatus et in scala bibliothecae publicae positus est. Exscripsi.

(*Textum vide p. 57*).

Cum Boeckhius priorum editorum varias lectiones accuratissime enumerasset, hic eas non esse repetendas duximus eaque sola enotabimus, in quibus apographum nostrum ab exemplo Boeckhiano differt. V. 1: ΕCΤΕΦΑΝΩC...... ΛΕΑ. Foliolum quod in fine versus exstat, omissum erat. — V. 2: ΠΑΝΟΙ — v. 3: ΝΕΙΚΟΜΗΔΕΙC — v. 4: ΑΜΑCCΙΑΝΟΙ Κ . ΛΛΑΤ.. ΝΟΙ — v. 7: ΑΝΤΙΦΩΝΤΟC — v. 8: ΕΠΕΙ teste Koeppenio. — V. 9: ΚΑΙ — v. 10: ΜΕΝΩC, extr. ΑΡ — v. 11 extr. foliolum omissum erat. — V. 12: ΚΑΙΗΚΟΛΟΥΘΗCΕΝ cum nota: «ultimum Η supra inter lineas adiectum est». — V. 13: ΚΑΠΟ (κα[ὶ τ]ὸ in transcriptione). — V. 14: ΔΙΕΔΕΙΞΑΤΟ — v. 18 init. CΑΙ — v. 21: ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙCΕΝΕΚΟΠΙΑCΕΝ (Σ teste Koeppenio). — «V. 23 extr. Ν a Koehl. suppletum ut in lapide agnoscit Roch. (Koepp. non annotavit contrarium)». B. In lapide Ν littera separatim nunquam scripta fuit, sed fortasse intra Ο litteram. — V. 28: ΠΟΛΙ — V. 29 extr. ΥΙΟΙC quasi vitium quadratarii; at in lapide est ΥΙΟC. — V. 31: ΒΑCΚΑΙΝΟΥ — v. 35: ΞΕΝΟΙ. Lapicida Σ pro Ξ vitiose exaravit. — V. 39: ΠΟΛΕΙ — v. 42: CΤΗΛΗΝ, extr. ΤΗC — v. 43 extr. ΓΡΟCΑΝΔΡΕΙΑΝ.. teste Koeppenio, qui lacunam in fine diserte notavit. Eichenfeldt ap. Koepp. p. 74 n. 2 recte coniecit in lacuna μὲν particulam periisse. Boeckhius in transcriptione τε supplevit. — V. 44: ΠΡΟCΠΟΛΕΙΤΑC. In lapide Ε vitiosum certissimum est. — V. 45: ΕΙC. In variis lect. monuit Boeckhius Koehlerum ΗΙC legisse, quod re vera in lapide exstat. Extr. ΤΗ teste Koeppenio. In lapide litterae Τ lineola superior longius producta est, ut quasi litterae ΠΗ inter se ligatae exstiterint. — Ex eis, quae adduximus, simul litterarum formae apparent, quibus Boeckhius titulum exprimendum curavit ex fide Koeppenii Nordgest. d. Pont. p. 76 et tab. II fig. 17.

ΟϹΑΙΠΟΛΕΙϹΕϹΤΕΦΑΝ..ϹΑΝ.ΕΟΚΛΕΑϹΑΤΥΡΟΥΗΡΩΑΧΡΥϹΕΟΙϹϹΤΕΦΑΝΟΙϹ ❦
ΟΛΒΙΟΠΟΛΕΙΤΑΙ ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΙ ΤΙΑΝΟΙ ΤΟΜΕΙΤΑΙ ΜΕΙΛΗΤΟϹ ΧΕΡϹΟΝΗϹϹΟϹ
ΝΕΙΚΟ.ΗΔΕΙϹ ΒΥΞΑΝΤΙΟΙ ΠΡΟΥϹΕΙϹ ΙϹΤΡΙΑΝΟΙ ΚΥΖΙΚΟϹ ΒΟϹΠΟΡΟϹ
ΝΕΙΚΑ.ΕΙϹ ΑΜΑϹΤΙΙΑΝΟΙ ΟΔΗϹϹΕΙΤΑΙ ΚΑΛΛΑΤΙΑΝΟΙ ΑΠΑΜΕΙΑ ΤΥΡΑϹΙΝΩΠΗ

ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΩΝΤΩΝΠΕΡΙΘΕΟΚΛΕΑϹΑΤΥΡΟΥΤΟΔ
ΜΗΝΟϹΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝΟϹΕΤΕΚΚΛΗϹΙΑϹΓΕΝΟΜΕΝΗϹ
ΠΑΝΔΗΜΟΥΕΙϹΗΓΗϹΑΜΕΝΟΥΑΝΤΙΙΩΝΤΟϹΑΝΑΞΙΜΕ
ΝΟΥϹΟΙΑΡΧΟΝΤΕϹΕΙΠΑΝΕΠΙΘΕΟΚΛΗϹϹΑΤΥΡΟΥΑ
ΝΗΡΓΕΝΟΜΕΝΟϹΕΚΠΡΟΓΟΝΩΝΛΑΜΠΡΩΝΚΛΙΠΟΛΛΑ
ΤΗΠΑΤΡΙΔΙΗΜΩΝΚΑΤΑΝΥϹΑΜΕΝΩΝΕΝΤΕΠΡΕϹΒΕΙΑΙϹΚΑΙΛΡ
ΧΑΙϹΠΑϹΑΙϹΚΑΙΕΥΕΡΓΕϹΙΑΙϹΤΩΝΚΑΘΕΝΑΠΟΛΕΙΤΩΝΤΕ ❦
ΚΑΙΤΩΝΕΠΙΔΗΜΟΥΝΤΩΝΠΑΡΗΜΑϹΞΕΝΩΝΚΑΤΗΚΟΛΟΥΘΗϹΕΝ
ΟΑΝΗΡΤΩΤΩΝΠΡΟΓΟΝΩΝΑΞΙΩΜΑΤΙΚΑΙΤΟΛΑΜΠΡΟΝΚΑΙΕΥ
ΝΟΥΝΠΡΟϹΤΗΝΠΑΤΡΙΔΑΔΙΕΛΕΙΞΑΤΟΩϹΚΑΙΟΙΠΡΟΓΟΝΟΙΑΥΤΟΥ
ΕΝΤΕΗΘΕΙΧΡΗϹΤΩΚΑΙΤΡΟΠΩΑΓΑΘΩΚΑΙΕΥΝΟΙΑΤΗΚΟΙΝΗΠΕ
ΡΙΠΑΝΤΑΠΑϹΙΝΔΙΑΦΕΡΟΥϹΗΩϹΔΙΑΤΟΜΕΤΡΙΟΝΑΥΤΟΥΚΑΙΠΕΡΙΤΗΝΠΑ
ΤΡΙΔΑΦΙΛΟϹΤΟΡΓΟΝΚΑΙΠΕΡΙΤΟΥϹΕΛΛΗΝΑϹΦΙΛΟΞΕΝΟΝΝΕΙΚΗ
ΞΛΙΜΕΝΤΟΥϹΠΡΟΓΟΝΟΥϹΤΟΥϹΕΑΥΤΟΥΙϹΟΡΟΠΟΝΔΕΚΑΤΑϹΤΗ
ΝΑΙΤΟΙϹΤΑΜΕΓΑΛΑΤΗΝΠΑΤΡΙΔΑΗΜΩΝΕΥΕΡΓΕΤΗΚΟϹΙΝΕΙϹΤΕΠΡΕϹ
ΒΕΙΑϹΑΥΤΟϹΕΑΥΤΟΝΕΚΟΝΤΗΝΠΑΡΕΧΩΝΑΟΚΝΟΝΕΡΓΩΝΤΕΕΠΙΜΕ
ΛΕΙΑΙϹΚΑΙΚΑΤΑϹΚΕΥΛΙϹΕΝΕΚΟΠΙΑΣΕΝΩϹΔΙΑΥΤΟΝΠΕΡΙΚΑΛΛΕ
ϹΤΕΡΑΝΚΑΙΕΝΔΟΞΟΤΕΡΑΝΤΗΝΠΟΛΙΝΗΜΩΝΓΕΝΕϹΘΑΙΑΡΧΑΙϹΤΕ
ΑΙϹΗΡΞΕΝΚΑΙΙΕΡΑΤΕΙΑΚΑΙϹΤΡΑΤΗΓΙΛΙϹΚΑΙΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙϹΑΠΑϹΑΙϹΕΑΥΤΘ
ΑΦΕΛΩϹΤΗΠΑΤΡΙΔΙΕΙϹΑΠΑΝΤΑΕΠΕΔΙΔΟΥΗΡΕΜΟΝΤΕΕΑΥΤΟΝΠΑΡΕΧΩΝ
ΚΑΙΙϹΟΝΠΑϹΙΝΚΑΘΑΡΩϹΑΠΑΝΤΑΚΑΙΔΙΚΑΙΩϹΔΙΟΙ.ΩΝΑΡΧΩΝ
ΤΕΤΗΝΜΕΓΙϹΤΗΝΑΡΧΗΝΤΟΤΕΤΡΑΚΙϹΚΑΘΟΤΙΤΟΙΟΥΤΩΝ
ΑΝΔΡΩΝΧΡΕΙΑΗΝΑΡΧΕΙΝΚΑΙΠΛΕΙϹΤΑΚΙϹΠΑϹΑΝΟΜΟΝΟΙ
ΑΝΠΟΛΕΙΤΕΥΟΜΕΝΟϹΤΟΙϹΜΕΝΗΛΙΚΙΩΤΑΙϹΠΡΟϹΦΕΡΟ
ΜΕΝΟϹΩϹΑΔΕΛΦΟϹΤΟΙϹΔΕΠΡΕϹΒΥΤΕΡΟΙϹΩϹΥΙΟϹ
ΤΟΙϹΔΕΠΑΙϹΙΝΩϹΠΑΤΗΡΠΑϹΗΑΡΕΤΗΚΞΚΟϹΜΗΜΞΝΟϹ
ΥΠΟΤΟΥΒΑϹΚΑΝΟΥΔΑΙΜΟΝΟϹΑΦΗΡΕΘΗΜΗΔΙΑΤΕΛΕϹΑϹ
ΤΗΝΑΡΧΗΝΩϹΤΕΕΠΙΤΟΥΤΟΙϹΤΟΥϹΠΟΛΕΙΤΑϹΚΑΙΤΟΥϹΞΕΝΟΥϹ
ΔΙΑΤΟΑΦΗΡΗϹΘΑΙΤΟΥΠΡΟΕϹΤΩΤΟϹΤΗϹΠΟΛΕΩϹΑΝΔΡΟϹΛΕΛΥ
ΠΗϹΘΑΙΑΞΙΩϹΑΙΤΕΤΗΝΤΕΒΟΥΛΗΝΚΑΙΤΟΝΔΗΜΟΝΚΑΙΤΑϹΠΟΛΕΙϹΩΝ
ΕΠΕΔΗΜΟΥΝΟΙΣΕΝΟΙϹΤΕΦΑΝΩΘΗΝΑΙΤΟΝΘΕΟΚΛΕΑΧΡΥϹΩϹΤΕΦΑ
ΝΩΚΑΙΑΝΑΓΟΡΕΥΘΗΝΑΙΥΠΟΤΟΥΚΗΡΥΚΟϹΟΤΙΗΒΟΥΛΗΚΑΙΟΔΗΜΟϹ
ΚΑΙΑΙΠΟΛΕΙϹΤΩΝΠΑΡΕΠΙΔΗΜΟΥΝΤΩΝΞΕΝΩΝϹΤΕΦΑΝΟΥϹΙΝΘΕΟ
ΚΛΕΑϹΑΤΥΡΟΥΝΕΙΚΗΤΗΝΓΕΝΟΜΕΝΟΝΤΩΝΑΠΑΙΩΝΟϹΠΕΡΙΤΩΝΚΟΙΝΗ
ΠΑϹΙΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝΚΑΙΤΩΝΤΗΠΟΛΗϹΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝΚΑΙΑΝΑΤΕΘΗΝΑΙΑΥ
ΤΟΥΕΙΚΟΝΑΕΝΟΠΛΟΝΔΗΜΟϹΙΑΕΝΤΩΓΥΜΝΑϹΙΩΟΥΤΗϹΚΑΤΑϹΚΕΥ
ΗϹΤΗΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑΝΑΥΤΟϹΠΕΠΟΙΗΤΟΤΟΔΕΨΗΦΙϹΜΑΤΟΥΤΟΑΝΑΓΡΑΦΗ
ΝΑΙΕΙϹϹΤΗΛΛΗΝΛΕΥΚΟΛΙΘΟΝΚΑΙΑΝΑΤΕΘΗΝΑΙΕΝΤΩΕΠΙϹΗΜΟΤΑΤΩΤΗ ☰
ΠΟΛΕΩϹΤΟΠΩΕΙϹΤΟΜΑΘΕΙΝΠΑΝΤΑϹΤΟΝΑΝΔΡΑΠΡΟϹΑΝΔΡΕΙΝΜΕΝ
ΕΥΤΟΛΜΟΝΚΑΙΠΡΟϹΑΡΕΤΗΝΔΕΑΟΚΝΟΝΚΑΙΠΡΟϹΠΟΛΕΙΤΑϹϹΩΤΗ
ΡΙΟΝΚΑΙΠΡΟϹΞΕΝΟΥϹΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΝΗΙϹΠΡΟΤΡΟΠΗΝΤΩΝΤΗΝΠΟ
ΛΙΝΦΙΛΕΙΝΚΑΙΕΥΕΡΓΕΤΕΙΝΔΥΝΑΜΕΝΩΝ

῞Οσαι πόλεις ἐστεφάν[ω]σαν [Θ]εοκλέα Σατύρου ἥρωα χρυσέοις στεφάνοις·

Ὀλβιοπολεῖται,	Ἡρακλεῶται,	Τιανοί,	Τομεῖται,	Μείλητος,	Χερσόνησσος,
Νεικο[μ]ηδεῖς,	Βυζάντιοι,	Προυσεῖς,	Ἰστριανοί,	Κύζικος,	Βόσπορος,
Νεικαιεῖς,	Ἀμαστ[ρ]ιανοί,	Ὀδησσεῖται,	Καλλατιανοί,	Ἀπάμεια,	Τύρα, Σινώπη.

Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν περὶ Θεοκλέα Σατύρου τὸ δ′, | μηνὸς Βοηδρομιῶνος ει′, ἐκκλησίας γενομένης | πανδήμου, εἰσηγησαμένου Ἀντι[φ]ῶντος Ἀναξιμέ|νους, οἱ ἄρχοντες εἶπαν· Ἐπ(ε)ὶ Θεοκλῆς Σατύρου, ἀ|νὴρ γενόμενος ἐκ προγόνων λαμπρῶν κ(α)ὶ πολλὰ || τῇ πατρίδι ἡμῶν κατανυσαμένων ἔν τε πρεσβείαις καὶ (ἀ)ρ|χαῖς πάσαις καὶ εὐεργεσίαις τῶν καθ' ἕνα πολειτῶν τε | καὶ τῶν ἐπιδημούντων παρ' ἡμᾶς ξένων, κατηκολούθησεν | ὁ ἀνὴρ τῷ τῶν προγόνων ἀξιώματι καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ εὔ|νουν πρὸς τὴν πατρίδα διε[δ]είξατο, ὡς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, || ἔν τε ἤθει χρηστῷ καὶ τρόπῳ ἀγαθῷ καὶ εὐνοίᾳ τῇ κοινῇ πε|ρὶ πάντα πᾶσιν διαφερούσῃ, ὡς διὰ τὸ μέτριον αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν πατρίδα φιλόστοργον καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας φιλόξενον νεικῆ||[σα]ι μὲν τοὺς προγόνους τοὺς ἑαυτοῦ, ἰσόρ(ρ)οπον δὲ καταστῆ|ναι τοῖς τὰ μεγάλα τὴν πατρίδα ἡμῶν εὐεργετηκόσιν, εἴς τε πρεσ||βείας αὐτὸς ἑαυτὸν ἑκοντὴν παρέχων ἄοκνον, ἔργων τε ἐπιμε|λείαις καὶ κατασκευ(α)ῖς ἐνεκοπίασεν ὡς δι' αὐτὸν περικαλλε|στέραν καὶ ἐνδοξοτέραν τὴν πόλιν ἡμῶν γενέσθαι, ἀρχαῖς τε | αἷς ἦρξεν καὶ ἱερατείᾳ καὶ στρατηγί(α)ις καὶ λειτουργίαις ἁπάσαις ἑαυτὸ[ν] | ἀφελῶς τῇ πατρίδι εἰς ἅπαντα ἐπεδίδου, ἤρεμόν τε ἑαυτὸν παρέχων || καὶ ἴσον πᾶσιν, καθαρῶς ἅπαντα καὶ δικαίως διοικῶν· ἄρχων | τε τὴν μεγίστην ἀρχὴν τὸ τετράκις — καθότι τοιούτων | ἀνδρῶν χρεία ἦν ἄρχειν καὶ πλειστάκις —, πᾶσαν ὁμόνοιαν πολειτευόμενος, τοῖς μὲν ἡλικιώταις προσφερό|μενος ὡς ἀδελφός, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ὡς υἱός, || τοῖς δὲ παισὶν ὡς πατήρ, πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένος, | ὑπὸ τοῦ βασκάνου δαίμονος ἀφῃρέθη μὴ διατελέσας | τὴν ἀρχήν, ὥστε ἐπὶ τούτοις τοὺς πολείτας καὶ τοὺς ξένους | διὰ τὸ ἀφῃρῆσθαι τοῦ προεστῶτος τῆς πόλεως ἀνδρὸς λελυ|πῆσθαι ἀξιῶσαί τε τήν τε βουλὴν καὶ τὸν δῆμον καὶ τὰς πόλεις, ὧν || ἐπεδήμουν οἱ (ξ)ένοι, στεφανωθῆναι τὸν Θεοκλέα χρυσῷ στεφά|νῳ καὶ ἀναγορευθῆναι ὑπὸ τοῦ κήρυκος, ὅτι ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | καὶ αἱ πόλεις τῶν παρεπιδημούντων ξένων στεφανοῦσιν Θεο|κλέα Σατύρου νεικητὴν γενόμενον τῶν ἀπ' αἰῶνος περὶ τῶν κοινῇ | πᾶσιν διαφερόντων καὶ τῶν τῇ πόλῃ συμφερόντων, καὶ ἀνατεθῆναι αὐ||τοῦ εἰκόνα ἔνοπλον δημοσίᾳ ἐν τῷ γυμνασίῳ, οὗ τῆς κατασκευ|ῆς τὴν ἐπιμέλειαν αὐτὸς πεποίητο· τὸ δὲ ψήφισμα τοῦτο ἀναγραφῆ|ναι εἰς στήλλην λευκόλιθον καὶ ἀνατεθῆναι ἐν τῷ ἐπισημοτάτῳ τῆ[ς]| πόλεως τόπῳ εἰς τὸ μαθεῖν πάντας τὸν ἄνδρα πρὸς ἀνδρε(ία)ν μὲν | εὔτολμον καὶ πρὸς ἀρετὴν δὲ ἄοκνον καὶ πρὸ(ς) πολείτας σωτή||ριον καὶ πρὸς ξένους φιλάνθρωπον, ἢ (ε)ἰς προτροπὴν τῶν τὴν πό|λιν φιλεῖν καὶ εὐεργετεῖν δυναμένων.

Qui ante nos hunc titulum ediderunt viri docti, cum non animadvertissent nomina civitatium, quae Theoclem coronis aureis donassent, sex columnis esse disposita, versuum ordine ea legerunt (i. e. Ὀλβιοπολεῖται, Ἡρακλεῶται, Πανοί etc.); cumque civitates illae neque geographico ordine, nec secundum auctoritatem quam apud Olbiopolitas haberent nominatae esse viderentur, Boeckhius Koehleri sententiam secutus nominum seriem secundum tempus, quo quaeque civitas decretum misisset, ordinatam esse statuit. Si vero per columnas nomina

legimus, ordinem geographicum ex parte secutum esse lapicidam apparet, nempe ut post Olbiopolitas primum civitates remotiores in Propontidis Bosporique Thracii litoribus et in ora meridionali Ponti Euxini sitas nominarit, tum civitates orae Ponti occidentalis, denique Chersonesi Tauricae. Hic tamen ordo in columnis quinta et sexta turbatus est, fortasse ideo quod civitatium ibi scriptarum decreta serius erant allata.

De duobus civitatium nominibus paulo prolixius disputandum videtur. Koehlerus enim in omnibus commentationibus et animadversionibus quas de hoc titulo scripsit, ultimo columnae 2 loco ΑΜΑϹϹΙΑΝΟΙ et columnae 3 loco primo ΠΑΝΟΙ in lapide esse affirmavit, utque lectoribus id facilius persuaderet, civitatium catalogum litteris maioribus quam ipsum decretum exaratum facillimumque esse lectu falso dixit adv. Roch. p. 118 sq. Illam Koehleri lectionem Koeppenius quoque testatus est, de hac vero nihil adnotavit nisi Rochettum ΤΙΑΝΟΙ legendum proposuisse, quam lectionem Arnethum quoque adoptasse; ipse tamen in textu Koehlerum secutus est. Boeckhius cum utramque Koehleri lectionem recepisset, probavit, quod idem proposuit, illic Amasiae intellegendos esse cives, hic Panii, Thraciae oppidi ad Propontidem inter Heracleam et Selymbriam siti. At Koehlerus ipse dixit Amasiae cives Ἀμασεῖς sive Ἀμασείτας s. Ἀμασεώτας, non Ἀμασσιανοὺς vocatos esse, Panii vero cives Πανίους [sive Πανίτας], neque quidquam habuit ut formas inauditas probaret, nisi quod dicit «in der Bildungsart der Worte, die den Bürger einer Stadt anzeigen, herrschte bei den Alten eine so grosse Willkürlichkeit, dass von einer Stadt zuweilen zwei, drei und mehr Benennungen üblich waren» (Serap. v. I p. 46). Praeterea Rochettus contra Koehleri opinionem haec verissime observavit p. 163: «La situation mediterranée d'*Amasia* ne permet guère, à ce qu'il me semble, de la reconnaître dans une réunion de villes toutes maritimes et commerçantes, et d'ailleurs liées entre elles par les rapports d'une extraction commune»; quam ob causam Ἀμαστριανοί legendum coniecit. Denique addendum in fragmento similis argumenti nuper reperto (nobis 23) item ΑΜΑΣΤΡΙ legi ideoque Jurgeviczio, cum hoc fragmentum ederet, maxime probabile esse visum Koehlerum et Koeppenium a vero aberrasse. Quae omnia rectissime contra Koehlerum dicta esse apparuit, cum lapidem ipse exscriberem: est quidem ultima columnae 2 vox in lapide paululum laesa, sed litteras detritas multo magis ϹΤΡ fuisse quam ϹϹ manifestum est. Pro ΤΙΑΝΟΙ autem ideo ΠΑΝΟΙ legit Koehlerus, quod litterae Τ lineola superior usque ad Ι litteram proxime insequentem producta est; sed ad sinistram quoque tam longe procedit tamque bene servata est, ut dubium non sit, quin ΤΙ, non Π exaraverit lapicida.

Quod Boeckhius observavit post participium ἐπεὶ Θεοκλῆς ἀνὴρ γενόμενος etc. v. 12 haud recte inferri καὶ ἠκολούθησεν ὁ ἀνήρ, ubi καὶ redundaret, transcribentium errore deceptus est: in lapide enim κατηκολούθησεν legitur, ut iam enuntiatorum structura non laboret usque ad v. 34, ad quem haec verissime monuit Boeckhius: «vs. 34 a verbo ἀξιῶσαι debebat apodosis incipere respondens illi ἐπεὶ Θεοκλῆς etc. et pendens ex εἶπαν: sed miro anacolutho scriptum est ἀξιῶσαί τε pendens ex praegresso ὥστε, ita ut potissima orationis pars adiuncta sit sententiae prorsus subordinatae. Quodsi quando etiam in optimis decretis

aliqua reperitur anacoluthia, ut ap. Demosth. de cor. p. 289 Reisk. ubi post ἐπειδή relativum διό δέδοκται in apodosis loco habetur, et sic prorsus n. 2060. 2061 [nobis 47. 26], tamen hoc multo lenius est quam in nostro decreto». Verba ipsa ἀξιῶσαί τε τήν τε βουλὴν etc. ambigua sunt, nam et «*rogarunt senatum* ... *ut* ...» significare possunt, et «*dignum censuit senatus*» etc. Hoc nobis praeferendum videtur, quia melius concinit cum insequentibus infinitivis ex eodem ὥστε pendentibus. — V. 24 adverbium ἀφελῶς, quod in ἀφειδῶς Boeckhius correxit, in lapide exstat, neque sententiae contrarium esse mihi videtur. Reliqua v. in Boeckhii commentario.

De tituli aetate haec Boeckhius: «Aetas huius decreti accurate definiri nequit; Rochettus id ultimis reipublicae Romanae vel primis Principatus temporibus, Koehlerus (adv. Roch. p. 119. Dörpt. Beitr. p. 345) sub aetatem Tiberii vel post Augustum scriptum censet. Urbes quidem initio memoratae ex parte tertio ante Christum saeculo non antiquiores sunt, Nicaea, Nicomedia et Prusiadis atque Apameae nomina; formam C non multum ultra primum ante Christi natales saeculum recedere dixi t. I p. 85. *b*, sed de Olbiopolitarum tamen usu nihil affirmaverim. Iota subscr. omissum est, quod et ipsum primo fere ante Christum saeculo fieri coeptum; stilique inelegantia, tumor, prolixitas, quae tamen Ionismo defendi potest, laudumque nimia copia in Theoclem cumulatarum verboseque expressarum cum reliqua sermonis barbarie labenti Graecarum civitatum flori magis conveniunt quam integro; et novae urbi Olbiae tribui hunc titulum posse in Introd. dixi». Hodie tituli aetas accuratius definiri posse mihi videtur conlato decreto 24, quod quin ad finem secundi post Chr. saeculi aut ad ipsa saeculi tertii initia pertineat, dubium non est: decretorum praescripta Olbiae, ut alibi, aliis temporibus alia fuisse hodie quoque videre licet ex paucis quidem reliquiis, quae ad nostram aetatem pervenerunt; at huius decreti praescripta eadem fere sunt, quae in decr. 24 leguntur, stilique inelegantia, tumore, prolixitate, ut Boeckhii verbis utar, admodum inter se similia sunt; ideo vix a vero aberraturum puto, si quis hunc titulum decreto in Callisthenis honorem facto aetate proximum esse statuerit, id est ad alteram II p. Chr. saeculi partem, aut ad III saeculi initia id rettulerit.

V. 42 quin ΣΤΗΛΛΗ scriptum sit in lapide, noli dubitare; quam scripturam aetate Romana saepe in titulis inveniri inter omnes constat (cf. Le Bas-Waddington, Inscr. d'Asie Min., adnot. ad n° 1065 et 1743). In Olbiopolitanis etiam alibi eam inveniemus (nn° 115. 116).

Переводъ. Какіе города увѣнчали покойнаго Θеокла с. Сатирова золотыми вѣнцами:

Ольвіополиты,	Ираклеоты,	Тіяне,	Томиты,	Милетъ,	Херсониссъ,
Никомидійцы,	Византійцы,	Прусійцы,	Истріяне,	Кизикъ,	Воспоръ,
Никейцы,	Амастріяне,	Одисситы,	Каллатіяне,	Апамія,	Тира, Синопа.

При архонтахъ Θеоклѣ сынѣ Сатира въ 4-й разъ съ товарищами, мѣсяца Воидроміона 15-го *дня*, въ состоявшемся всенародномъ собраніи, по докладу Антифонта сына Анаксименова, архонты предложили: Такъ какъ Θеоклъ Сатировъ, мужъ происходящій отъ предковъ славныхъ и оказавшихъ много услугъ нашему отечеству въ посольствахъ, всякихъ должностяхъ и благодѣяніяхъ какъ отдѣльнымъ гражданамъ, такъ и пребывающимъ у насъ иностранцамъ, послѣдовалъ [этотъ мужъ] достоинству предковъ и обнаружилъ доблести и благосклонность къ отечеству, какъ и его предки, и въ добромъ характерѣ, и въ честномъ поведеніи, и въ благосклонности вообще во всемъ и ко всѣмъ, такъ что своею умѣренностью, любовью къ отечеству и гостепріимствомъ къ Еллинамъ превзошелъ своихъ предковъ и сравнялся съ великими благодѣтелями нашего

отечества, и для посольствъ добровольно предлагая свою дѣятельность [дословно: самъ себя предлагая дѣятельнымъ добровольцемъ], и въ попеченіи о работахъ и въ постройкахъ потрудился, такъ что чрезъ него нашъ городъ сдѣлался красивѣе и славнѣе, и въ должностяхъ, которыя онъ занималъ, и въ жречествѣ и въ стратигіяхъ и всѣхъ общественныхъ службахъ безукоризненно въ всемъ отдавалъ себя въ распоряженіе отечества, относясь спокойно и ровно ко всѣмъ, управляя всѣмъ безупречно и справедливо; занимая въ 4-й разъ высшую должность — какъ слѣдовало такимъ мужамъ занимать ее множество разъ[1]), — направляя свою дѣятельность ко всяческому согласію, обращаясь съ своими сверстниками какъ братъ, съ старшими какъ сынъ, съ дѣтьми какъ отецъ, украшенный всякими добродѣтелями, былъ похищенъ завистливымъ рокомъ до окончанія срока службы, такъ что [вслѣдствіе этого] граждане и иностранцы, вслѣдствіе похищенія смертію мужа, стоявшаго во главѣ города, опечалились, а совѣтъ, народъ и города, изъ которыхъ пребывали *у насъ* иностранцы, сочли достойнымъ, чтобы Өеоклъ былъ увѣнчанъ золотымъ вѣнцомъ и было сдѣлано провозглашеніе чрезъ глашатая, что «совѣтъ, народъ и *родные* города пребывающихъ *у насъ* иностранцевъ увѣнчиваютъ Өеокла Сатирова, превзошедшаго *всѣхъ* отъ вѣка отличавшихся заботами объ общемъ благѣ и приносившихъ пользу городу»; чтобы его изображеніе на щитѣ было поставлено на общественный счетъ въ гимнасіи, о постройкѣ котораго онъ самъ имѣлъ попеченіе; чтобы это постановленіе было вырѣзано на бѣлокаменной плитѣ и поставлено на самомъ видномъ мѣстѣ города, для того чтобы всѣ узнали, что этотъ мужъ былъ дерзновененъ въ мужествѣ, немедлителенъ въ добродѣтели, спасителенъ согражданамъ и человѣколюбивъ къ иностранцамъ, или для поощренія *лицъ* могущихъ любить отечество и благодѣтельствовать ему.

---

23. Fragmentum tabulae lapidis albi (calcarii, ut videtur) ab omnibus partibus mutilatum, a. 0,22 m., l. max. 0,23, cr. 0,055. Supra exstat spatium vacuum, tum sequitur epistylii particula, in qua folioli effigies et litterae ΕΣΤΕ< supersunt, reliqua scripta sunt sub epistylio. Litterae aetatis Romanae, satis diligenter exaratae (a. 0,015), optime leguntur. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. X (a. 1877) p. 4 sq. (russice).

Lapis a. 1875 in Olbiae ruderibus repertus nuperrime ab I. H. Curis museo soc. Odess. donatus est, ubi exscripsi.

❧ ΕΣΤΕ<
ΕΙΤΑΙ❧ΜΕΙΛΗ∠
❧ΝΕΙΚΟΜΗΔΕΙΣ❧
ΖΑΝΤΙΟΙ❧ΠΡΟΥ
‾ΑΙ❧ΑΜΑΣΤΡΙΑ'

[Αἵδε πόλεις] ἐστε[φάνωσαν τὸν δεῖνα . . .
[Ὀλβιοπολ]εῖται, Μειλή[σιοι, ... , . .
. . . .,] Νεικομηδεῖς, [. . . . .
. . . . ., Βυ]ζάντιοι, Πρου[σεῖς, ...
. . . . τ]αι, Ἀμαστρ[ιανοί . . . .

Fragmentum hoc potissimum loco placuit conlocare propter similitudinem, quam cum titulo proxime praecedenti habet. Omnia civitatium nomina, quae in fragmento leguntur, in illo quoque exstant, alio tamen ordine. Jurgevicz in epistylio nihil nisi ἐστεφάνωσαν fuisse, viri autem nomen et praemii designationem, quo civitates eum ornassent, post civitatium demum catalogum stetisse putat; quae tamen opinio qua re possit probari, non video. Cum enim fragmentum undique sit fractum, nihil impedit, quominus titulum eodem modo redactum fuisse putemus, quo tit. 22.

---

24. Tabula marmoris leucophaei plus 0,06 m. crassa, e quinque fragmentis (a—e) composita, alta 0,82, lata 0,91. Margines pilis corinthiacis striatis diligenter elaboratis ornati

1) «Quod, ut tales viri vel quam plurimis annis magistratum gererent, opus erat». Boeckh.

sunt; pilae fastigium elegantissimum sustinebant, cuius non exstat nisi pars dextra cum acroterio eminenti; sub fastigio anaglyphum erat, quod repraesentabat virum insidentem equo dextrorsum spectanti, quem puer nudus tenet; hodie non apparent nisi equi pars adversa cum puero et equitis pede. Tituli litterae diligenter exaratae (altae fere 0,02) etiam nunc optime leguntur. Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana). — His sextum fragmentum *f* addidi undique mutilum, in museo Universitatis Kioviensis servatum; quod quin ad eandem pertineat tabulam, propter litteraturae similitudinem dubium non est. Huius ectypum chartaceum Iul. A. f. Kulakovskii litteras latinas in eadem Universitate docentis beneficio debeo.

a

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΝ ΦΛΕΙΜΝΑΓΟΥ·ΤΟ·Β̄ΜΗΝΟΣ
ΛΗΣΙΑΣΣΥΝΗΘΡΟΙΣΜΕΝΗΣΠΑΝΔΗΜΟΥ
c ΘΕΝΟΥΣΔΑΔΟΥΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣΦΛΕΙ
b ΜΝΑΓΟΥCιΙΡΩι ΙΝ·ΤΟ·Β̄·ΕΙΠΕΝΕΠΕΙΔΗΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΣ
ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΟΥΣΑΝ. ΙΟΜΕΝΟΣΠΡΟΓΟΝΩΝΕΠΙΣΗΜΩΝΤΕ
ΚΑΙΣΕΒΑΣΤΟΓΝΩΣΤΩι ΚΑΙΚΤΙΣΑΝΤΩΝΤΗΝΠΟΛΙΝΚΑΙΠΟΛ
ΛΑΕΝΕΠΕΙ·ΟΥΣΙΚΑΙΡΟΙΣΑΥΤΗΝΕΥΕΡΓΕΤΗΚΟΤΩΝΩΝΟΕΠΑΙ
ΝΟΣΔΥΣΕΦΕΙΚΤΟΣΜΕΝΛΟΓΩΑΙΜΝΗΣΤΟΣΔΕΧΡΟΝΩΤΟΙΟΥ
ΤΩΝΟΥΝΓ.ΓΟΝΩΣΠΡΟΓΟΝΩΝΟΥΜΟΝΟΝΑΥΤΩΝΤΗΝΟΥΣΙ
ΑΝΑΛΛΑΚ ΑΙΤΗΝΑΡΕΤΗΝΚΛΗΡΟΝCΜΗΣΑΣΕΠΕΚΟΣΜΗΣΕΝ
ΟΥΧΥΠΑΝΑΓΚΗΣΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣΔΑΜΑΣΘΕΙΣΑΛΛΥΠΟΘΕΩΝΠΡΟ
d ΝΟΙΑΣΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑΥΤΟΦΥΗΦΙΔΟΣΟΦΙΑΝΑΞΥΝΚΡΙΤΟΝΕΚΤΗΣΑ
ΤΟΑΝΔΡΩΟΕΙΣΔΕΗΨΑΤΟΤΗΣΠΟΛΕΙΤΕΙΑΣΚΑΙΠΙΣΤΩΣΜΕΝΕΣΤΡΑ
ΤΗΣΕΝΠΑΣΑΝΑ ΓΑΘΗΝΠΡΟΝΟΙΑΝΤΗΣΦΥΛΑΚΗΣΠΟΙΗΣΑΜΕΝΟΣ
ΣΕΜΝΩΣΔΕΚΑΙΔΙΚΑΙΩΣΤΑΣΕΠΩΝΥΜΟΥΣΑΡΧΑΣΠΡΩΤΑΣΤΕΤΡΑ
ΚΙΣΗΡΞΕΝΛΕΓΩΝΤΑΑΡΙΣΤΑΚΑΙΠΡΑΤΤΩΝΤΑΣΥΝΦΕΡΟΝΤΑΠΑ
ΤΡΑΠΕΔΕΙΧΘΗΤΗΣΠΟΛΕΩΣΙΕΡΕΥΣΔΕΓΕΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟ
e ΕΣΤΩΤΟΣΤΗΣΠΟΛΕΩΣΗΜΩΝΘΕΟΥΔΙΟΣΟΛΒΙΟΥ ΟΥ
ΣΑΣΤΟΝΘΕΟΝΑΓΝΩΣΤΗΣΤΩΝΑΕΡΩΝΕΥΚΡΑ
ΕΠΕΤΥΧΕΝΕΥΕΤΗΡΙΑΣΤΗΝΤΕΟΥΣΙΑΝΠΑ
ΛΕΟΜΕΝΟΙΣΕΠΙΔΙΑ ΟΥΣΧΡΗΜΑ

f

ΙΟ
ΣΩΤ
.ΥΚΟΣΗ
ΛΙΣΘΕΝΟ
ΣΕΝΕΚΕΝΙ
ΣΑΝΑΤΕΘ
ΤΩΤΗΣΠ
ΛΛ

V. 12 quadratarius ΦΙΔΟ pro ΦΙΛΟ incidit. V. 14 in. ligaturae quae est Ħ lineola superior lapidis fractura laesa est ita, ut vix dispiciatur.

[Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν περὶ] Θρασύβουλον Φλειμνάγου τὸ β', μηνὸς
[τοῦ δεῖνος τῇ δεῖνι, ἐκκ]λησίας συνηθροισμένης πανδήμου,
[εἰσηγησαμένου Καλλισ]θένους Δάδου, Θρασύβουλος Φλει-
μνάγου [ὁ π]ρῶ[τος ἄρχω]ν τὸ β' εἶπεν· Ἐπειδὴ Καλλισθένης
Καλλισθένους ἀν[ὴρ γεν]όμενος προγόνων ἐπισήμων τε
καὶ σεβαστογνώστω[ν] καὶ κτισάντων τὴν πόλιν καὶ πολ-
λὰ ἐν ἐπε[ίγ]ουσι καιροῖς αὐτὴν εὐεργετηκότων, ὧν ὁ ἔπαι-
νος δυσέφεικτος μὲν λόγῳ, ἀίμνηστος δὲ χρόνῳ· τοιού-
των οὖν γ[ε]γονὼς προγόνων οὐ μόνον αὐτῶν τὴν οὐσί-
αν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρετὴν κληρονομήσας ἐπεκόσμησεν·
οὐχ ὑπ' ἀνάγκης ἀνθρωπίνης δαμασθείς, ἀλλ' ὑπὸ θεῶν προ-
νοίας παιδευθεὶς αὐτοφυῆ φι(λ)οσοφίαν ἀσύνκριτον ἐκτήσα-
το· ἀνδρω[θ]εὶς δὲ ἥψατο τῆς πολειτείας καὶ πιστῶς μὲν ἐστρα-
τήγησεν πᾶσαν ἀγαθὴν πρόνοιαν τῆς φυλακῆς ποιησάμενος,
σεμνῶς δὲ καὶ δικαίως τὰς ἐπωνύμους ἀρχὰς πρώτας τετρά-
κις ἦρξεν. Λέγων τὰ ἄριστα καὶ πράττων τὰ συνφέροντα πα-
τὴρ ἀπεδείχθη τῆς πόλεως· ἱερεὺς δὲ γενόμενο[ς τοῦ] προ-
εστῶτος τῆς πόλεως ἡμῶν θεοῦ Διὸς Ὀλβίου [καὶ . . . .]ού-
σας τὸν θεὸν ἁγνῶς, τῆς τῶν ἀέρων εὐκρα[σίας δεόμενος]
ἐπέτυχεν εὐετηρίας· τήν τε οὐσίαν π[ᾶσαν ἐξανήλωσε, τοῖς
δε]ομένοις ἐπιδι[δ]οὺς χρήμ[ατα, ὅσων ἐδέοντο (?) . . .

fragm. f.

. . . . καὶ ἀναγορευθῆ-
ναι ὑπὸ τοῦ κήρ]υκος· ἡ [βουλὴ καὶ ὁ δῆμος στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ
Καλλισθένην Καλ]λισθένο[υς, ἄνδρα ἀγαθὸν τῇ πατρίδι ἀεὶ γενό-
μενον, ἀρετῆ]ς ἕνεκεν [καὶ τῆς εἰς τὸν δῆμον τὸν Ὀλβιοπολειτῶν
καλοκαγαθί]ας, ἀνατεθῆ[ναι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα ἔνοπλον (?) ἐν τῷ
ἐπισημοτά]τῳ τῆς πόλ[εως τόπῳ καὶ ἐπιγράψαι τάδε· Ὁ δῆμος Καλ-
λισθένην Κα]λλι[σθένους (?) κτλ.

Decretum in honorem Callisthenis Callisthenis f. civis de patria optime meriti factum, ideo maxime memorabile, quod eius aetas accurate definiri potest, id quod in titulis Olbiopolitanis perraro contingit: Callisthenes enim procul dubio idem est vir, qui in titulo 97 ad Septimii Severi tempora pertinenti memoratus est; id maxime eo confirmatur, quod utrobique Callisthenes πατὴρ τῆς πόλεως audit, et praeterea qui in eodem titulo archon eponymus est Callisthenes Dadi f., idem est sine dubio, qui hic est rogationis auctor. Ita decretum et

ipsum ad Septimii Severi tempora (193—211 p. Chr.) pertinet, aut ad proxime insequentia, quia factum id fuisse post mortem demum Callisthenis probabile est. Ideo alia quoque decreta, quorum praescripta et stilus huic similia sunt, ad eadem fere tempora referre licet.

Stili inelegantia, laudumque nimia copia et sermonis barbaries hic eaedem sunt, quas in tit. 22 notavit Boeckhius, et enuntiatorum structura v. 5—9 manifesto laborat vitio: nam rogationis auctor, cum post primi enuntiati initium ἐπειδὴ K. K. ἀνὴρ γενόμενος etc. Callisthenis maiores laudibus cumulasset, v. 8—9 ad ipsum Callisthenem transiturus verba τοιούτων οὖν γεγονὼς προγόνων addenda duxit, quibus interpositis factum est, ut primum enuntiatum praedicato careat. Si vis igitur rei grammaticae consulere, haec verba redundantia deleas necesse est, ut verbum finitum quod v. 10 extr. exstat, ad hoc primum enuntiatum retrahatur: Ἐπειδὴ K. K. ἀνὴρ γενόμενος προγόνων —, οὐ μόνον — ἀλλὰ καὶ — κληρονομήσας ἐπεκόσμησεν. Ea quoque enuntiata, quae sequuntur, ita inter se coniuncta sunt, ut illius ἐπειδὴ nulla ratio habeatur; sed hoc in decretis saepissime fieri nemo ignorat.

Переводъ. При архонтахъ Ѳрасивулѣ с. Флимнага вторично и его товарищахъ, *такою то* мѣсяца и *числа*, въ собравшемся всенародномъ собраніи, по докладу Каллисѳена Дадова, Ѳрасивулъ Флимнаговъ, первый архонтъ вторично, предложилъ: Такъ какъ Каллисѳенъ Каллисѳеновъ, мужъ происходящій отъ предковъ славныхъ, извѣстныхъ Августамъ, основавшихъ *нашъ* городъ и оказавшихъ ему много услугъ въ стѣснительныя времена, похвала которыхъ [т. е. предковъ] невыразима словами, но приснопамятна во времени; и такъ, происходя отъ такихъ предковъ, онъ наслѣдовалъ не только ихъ имущество, но и доблести и пріукрасилъ ихъ; не принужденный человѣческою необходимостью, но воспитанный божественнымъ провидѣніемъ, пріобрѣлъ самородную несравненную мудрость; возмужавъ же, приступилъ къ государственной дѣятельности и вѣрно служилъ стратигомъ, оказавъ всевозможное доброе попеченіе объ охранѣ *города*, а также досточтимо и справедливо четыре раза исполнялъ должность перваго архонта-эпонима; за превосходные совѣты и полезную дѣятельность получилъ званіе отца города; сдѣлавшись же жрецомъ покровительствующаго нашему городу бога Зевса Ольвія [Счастливаго] и благочестиво . . . . . . бога, обратился съ мольбою о благорастворенія воздуховъ и вымолилъ счастливый годъ; имущество же свое все издержалъ(?), давая всѣмъ нуждающимся деньги, сколько они просили (?) . . . .

Обл. f: . . . и провозгласить чрезъ глашатая: совѣтъ и народъ увѣнчиваетъ золотымъ вѣнцомъ Каллисѳена Каллисѳенова, мужа постоянно оказывавшаго добро своему отечеству, за его доблесть и безупречное поведеніе *по отношенію* къ народу Ольвіополитовъ, поставить и изображеніе его на щитѣ въ самомъ видномъ мѣстѣ города и сдѣлать слѣдующую надпись: «Народъ Каллисѳена Каллисѳенова . . . .» и т. д.

---

25. «Dieses Fragment einer Marmorplatte, die . . . in Olbia gefunden worden . . . ., hat die Gestalt eines unregelmässigen Fünfeckes und ist an dem Rande der rechten unversehrten Seite 13,7 Par. Zoll lang, in der Mitte 18,6 Z. breit, 2,1 Z. dick. Die Buchstaben sind schön und tief eingeschnitten, ihre Form ist der der Olbiaschen Inschrift C. I. G. № 2062 [nobis n⁰ 27 *b*] gleich, namentlich in ◇ ⊖ Ѡ und in den Ligaturen, die recht zahlreich vorkommen.... Während aber in jener beständig C steht, hat unsere Σ.» Th. Struve, qui edidit russice act. soc. Odessit. v. VI (1867) p. 16 sq. et germanice musei Rhenani v. XXV (1870) p. 345 sq., addita tituli imagine photographica illic lapide expressa, hic ligno incisa. (K. Muellenhoff Hermae v. III a. 1869 p. 443, Struvii exemplo russice edito usus).

Lapis a. 1865 repertus Mosquae asservatur in museo historico (inter Buratschkoviana). Contuli.

...ΣΥΠΑΙΙ	. . . . ς, ὑπα[ντιάσας
ΝDΑΣΙΛΕΙΣΑΟΚΝΩΣΚΑ	καὶ τοὺς Σκυθῶ]ν βασιλεῖς ἀόκνως κα[ὶ
ΜΦΕΡΟΝΤΑΤΗΠΑΤΡΙΔΙ	πάντα τὰ συ]μφέροντα τῇ πατρίδι
ΓΡΑΤΗΓΗΣΑΣΤΕΚΑΙΑΡΞΑΣ	[ἐκτελέσας, σ]τρατηγήσας τε καὶ ἄρξας
ΤΑΤΑΣΑΡΧΑΣΚΑΙΤΑΣΑΛΛΑΣ	[τὰς λαμπρο]τάτας ἀρχὰς καὶ τὰς ἄλλας
ΙΑΣΑΣΕΠΙΦΑΝΩΣΚΑΙΔΙΚΑΙ	[τιμὰς ἀπ]άσας ἐπιφανῶς καὶ δικαί-
ΣΩΣΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΑΠΑΣΙΝ	[ως καὶ ὀρθῶ]ς, ὡς ἐπὶ τούτοις ἅπασιν
ΑΙΚΑΙΘΑΥΜΑΖΕΣΘΑΙΑΥΤΟΝ	[ἐπαινεῖσθ]αι καὶ θαυμάζεσθαι αὐτόν,
ΠΛΕΙΟΝΑΣΥΠΕΧΟΜΕΝΟΣ	[καὶ ἀεὶ] πλείονας ὑπεχόμενος
ΠΟΤΟΥΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΥΔΑΙΝΟ	[ἐλπίδας, ὑ]πὸ τοῦ ἀπαραιτήτου δαί(μ)ο-
ΗΔΙΑΕΔΟΞΕΤΗΒΟΥΛΗΚΑΙ	[νος ἀφηρπάγ]η· δι' ἃ ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ
ΗΝΗΣΘΑΙΜΕΝΑΥΤΟΝΕ	[τῷ δήμῳ ἐπ]ῃνῆσθαι μὲν αὐτὸν ἐ-
ΤΩΕΙΣΤΗΝΠΑΤΡΙΔΑΚΑΛΟ	[πὶ τῇ ἀνυπερβλή]τῳ εἰς τὴν πατρίδα καλο-
ΚΗΡΥΚΑΕΠΙΤΗΣΕΚΚΟΜΙ	[καγαθίᾳ, τόν τε] κήρυκα ἐπὶ τῆς ἐκκομι-
ΡΕΥΣΑΙΟΤΙΟΔΗΜΟΣΣΤΕ	[δῆς αὐτοῦ ἀναγορ]εῦσαι, ὅτι ὁ δῆμος στε-
ΦΑΝΩΠΟΣΕΙΔΗΝΣΑΤΥ	[φανοῖ χρυσῷ στε]φάνῳ Ποσειδῆν Σατύ-
ΚΑΙΑΓΑΘΟΝΤΗΠΑΤΡΙ	[ρου, ἄνδρα καλὸν] καὶ ἀγαθὸν τῇ πατρί-
ΝΟΝΑΡΕΤΗΣΕΝΕΚ	[δι ἀεὶ γεγενημέ]νον, ἀρετῆς ἕνεκ-
ΤΕΘΗΝΑΙΤΕΤΟΨΗ	[εν καὶ εὐνοίας· ἀνα]τεθῆναί τε τὸ ψή-
ΙΤΕΛΑΜΩΝΙΕΝ	[φισμα τοῦτο ἐπ]ὶ τελαμῶνι ἐν
ΤΟΛΕΩΣΤΟΠΩ	[τῷ ἐπισημοτάτῳ τῆς π]όλεως τόπῳ
ΝΔΡΩΝΑΡΕ	[εἰς τὸ μαθεῖν τὴν τοιούτων ἀ]νδρῶν ἀρε-
ΠΑΝΤΟΣ	[τὴν πάντας . . . .] παντὸς
ΝΟΜΕ	. . . . νομε-
vac.	. . . .

Var. lect. V. 1: ΣΥΙΙΑΙΙ — v. 5 in. ΓΑΤΑΣ — v. 6 in. . Α Struvii tabula. Supplementa, quae Struvius dederat, aliquot locis mutanda duxi: nempe vv. 1—2 [πολλάκι]ς ὑπαν[τιάσας | τοὺς etc. scripsit Struvius, v. 8 in. [τιμᾶσθ]αι, v. 13—14 ἐ[πὶ τούτῳ] τῷ — — καλο[κἀγαθῷ], v. 17 in. [χρηστόν τε], v. 19 in. ἕνεκ[α πλείστης]. V. 22, quem non tetigerat Struvius, ipse supplevi. (Muellenhoff Struvii supplementa nusquam mutavit).

Posides Satyri f., quem mortuum hoc decreto honoravit civitas, sine dubio idem est vir, qui in tit. 63, cum praetorum conlegio praeesset, Apollini Prostatae Victoriam auream cum conlegis dedicavit; praetoris munere functum eum fuisse in hoc quoque decreto v. 4 legimus; itaque decretum titulo illo dedicatorio aliquanto recentius sit necesse est. Quo autem tempore vixerit Posides, accurate definiri non potest; saeculo II post Chr. utique non antiquiores esse titulos putamus cum propter litteraturae indicia, tum quia mos ipse Apollini

Prostatae Victoriarum statuas aut alia dona dedicandi antiquiore aetate Olbiae non videtur exstitisse.

Переводъ. .... встрѣчавшій и Скиѳскихъ царей немедлительно и совершившій все полезное для города, бывшій стратигомъ и исполнявшій самыя высшія должности и всѣ прочія почетныя службы славно, справедливо и правильно, такъ что за все это былъ восхваляемъ и уважаемъ, и постоянно подававшій *все* бóльшія надежды, былъ похищенъ неумолимымъ божествомъ; поэтому совѣтъ и народъ постановили, чтобы онъ былъ восхваленъ за отмѣнныя заслуги, оказанныя отечеству, и чтобы глашатай провозгласилъ при его выносѣ, что народъ увѣнчиваетъ золотымъ вѣнцомъ Посидея с. Сатирова, мужа всегда бывшаго отличнымъ гражданиномъ своего отечества, за его доблести и благомысліе; настоящее постановленіе должно быть выставлено на плитѣ въ самомъ видномъ мѣстѣ города для ознакомленія всѣхъ съ доблестью такихъ мужей ... и т. д.

---

26. Tabula marmoris albi superne fracta, a. 1,36 m., l. 0,68, cr. 0,065; margines quadro sculpto ornati sunt; sub inscriptione 0,50 m. in quadro et 0,29 infra quadrum scriptura vacant. Apparet quadratarium tabulae magnitudinis ratione non habita titulum arcte exarare coepisse multis litteris inter se ligatis, postea vero, cum animadvertisset magnam tabulae partem scriptura vacaturam, litteras latius disposuisse nec ligasse amplius (inde a v. 10). Litterae satis magnae et diligenter incisae facillimae sunt lectu. — Edd. H. K. E. Koehler, Zwei Aufschriften der Stadt Olbia, Petrop. 1822 p. 5 (= Gesamm. Schr. v. I p. 59). P. Koeppen, Alterth. am Nordgestade d. Pontus pp. 80 et 97 n. 2, additis tab. II fig. 19 ligaturae speciminibus (inde repetiit Osann, Auctar. Lex. Graec. p. 15). Boeckh, C. I. Gr. II n° 2061, Koeppenii apographo manuscripto usus[1]).

Petropoli exstat in scala bibliothecae publicae (ex ea collectione, quae Stolnae fuit). Exscripsi.

(*Textum vide p. 67*).

Var. l. Lapidis angulo dextro superiore fracto eae quinque priorum versuum litterae, quas uncis quadratis inclusi, hodie iam non exstant; sumpsi e C. I. Gr. — V. 1 init. ıϹ Boeckhius dedit cum nota: «primam lineolam omisit Koepp. in edito; Koehl. pro hoc Y». — V. 2 priores quattuor litterae, quarum partes inferiores in lapide exstant, ab editoribus omissae erant. — V. 3 in. Ε integrum exstat in C. I. Gr. — V. 4 in. nihil nisi L Y dedit B. cum nota: «duo priores ductus a Koepp. in edito et a Koehl. omittuntur». Postea ΤΗΣ — V. 5 in. ΛΕΙ — v. 6 in. ΚΑΙ — v. 8 in. Π — «Vs. 10 lineola interpunctioni inserviens in edito Koeppenii exemplo, non in scripto deest». B. contra Koehlerum sine dubio, qui hanc lineolam omissam vitio Koeppenio tribuit adv. Koepp. p. 42. — Litterarum Ξ et Φ formae non satis accurate expressae sunt a Boeckhio.

---

1) Boeckhius in lemmate haec adnotavit: «Titulum ante Koeppenium iam editum esse perhibet Koehler adv. Koepp. p. 42 [= Ges. Schr. II p. 34], sed a quo, non magis scio quam Koeppenius (Nachhall p. 14)» et Koehleri editionem post Koeppenianam prodiisse adfirmavit non recte: Koehleri enim libellus a. 1822 prodiit, Koeppenii demum a. 1823, cumque in Koeppenium inveheretur Koehlerus, sine dubio suam ipsius editionem laudavit.

ΝΙΣΥΠΟ[ΤΟΥΠΑ]
ΚΑΙΚΑΤΑΞΙΑΝ[ΤΟΥΓΕ]
ΕΑΥΤΟΥΤΗΝΓΝΩΜΗΝΩ[ΟΥ]
ΡΕΣΒΥΤΕ▨ΙΗΣΗΛΙΚΙΑΣΩΣΕΣΟΙΤΟΤΗ[Πο]
ΛΕΙΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣΕΠΑΙΝΟΥΜΕΝΟΣΤΕΥΠΟΠΑΝΤΩ[Ν]
ΚΑΙΕΛΠΙΖΟΜΕΝΟΣΠΑΣΑΣΤΑΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣΕΚ
ΕΛΕΣΕΙΝΚΑΤΑΤΟΑΞΙΩΜΑΤΟΥΓΕΝΟΥΣΥΠΟ
ΠΑΝΤΑΝΕΙΚΩΜΕΝΗΣΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΑΦΗΡΠΑΓΗΚΑΙΤΩΝΓΟΝΕΩΝΚΑΙΤΗΣΠΑΤΡΙ
ΔΟΣΑΝΗΛΕΩΣ - ΔΙΑΕΔΟΞΕΝΤΟΙΣΤΕΑΡ
ΧΟΥΣΙΝΚΑΙΤΗΒΟΥΛΗΙΚΑΙΤΩΔΗΜΩΙ
ΣΤΕΦΑΝΩΘΗΝΑΙΑΥΤΟΝΧΡΥΣΩΙ
ΣΤΕ ΦΑΝΩΙ ΤΟΝΤΕΚΗΡΥΚΑΑΝΑ
ΓΟΡΕΥΣΑΙΕΠΙΤΗΣΕΚΚΟΜΙΔΗΣΑΥΤΟΥ
ΟΤΙ ΗΒΟΥΛΗ ΚΑΙΟΔΗΜΟΣΣΤΕΦΑ
ΝΟΙΧΡΥΣΩΣΤΕΦΑΝΩΙΔΑΔΟΝΤΟΥΜ
ΒΑΓΟΥΠΑΙΔΑΕΛΠΙΔΩΝΑΓΑΘΩΝΑΝ
ΤΕΧΟΜΕΝΟΝΑΝΑΤΕΘΗΝΑΙΤΕΤΟΨΗ
ΦΙΣΜΑΕΝΣΤΗΛΗΛΕΥΚΟΛΙΘΩΚΑΙ
ΑΝΑΤΕΘΗΝΑΙΕΝΤΩΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑ
ΤΩΙ ΤΗΣΠΟΛΕΩΣ ΤΟΠΩΙ

[Ἐπειδὴ Δάδος Τουμβάγου — — — παιδευόμε]νος ὑπὸ τοῦ πα|[τρὸς ἐπιμελῶς τε] καὶ κατ' ἀξίαν τοῦ γέ|[νους, ἀποφαινόμενός τε] ἑαυτοῦ τὴν γνώμην ὡς οὐ|[δεὶς πρε]σβύτε-[ρος] τῆς ἡλικίας, ὡς ἔσοιτο τῇ πό||λει φιλόπατρις, ἐπαινούμενός τε ὑπὸ πάντων | καὶ ἐλπιζόμενος πάσας τὰς λειτουργίας ἐκ|[τ]ελέσειν κατὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ γένους, ὑπὸ | πάντα νεικωμένης εἱμαρμένης ἐπιστάσης | ἀφηρπάγη καὶ τῶν γονέων καὶ τῆς πατρί||δος ἀνηλεῶς· δι' ἃ ἔδοξεν τοῖς τε ἄρ|χουσιν καὶ τῇ βουλῆι καὶ τῷ δήμωι | στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῶι | στεφάνωι, τόν τε κήρυκα ἀνα|γορεῦσαι ἐπὶ τῆς ἐκκομιδῆς αὐτοῦ, || ὅτι ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος στεφα|νοῖ χρυσῷ στεφάνωι Δάδον Τουμ|βάγου παῖδα ἐλπίδων ἀγαθῶν ἀν|τεχόμενον, ἀνατεθῆναί τε τὸ ψή|φισμα ἐν στήλῃ λευκολίθῳ καὶ || ἀνατεθῆναι ἐν τῷ ἐπιφανεστά|τωι τῆς πόλεως τόπωι.

Vv. 1—4 ex parte restitui. V. 18 pro ἀναγραφῆναι falso ανατεθῆναι scripsisse lapicidam monuit Boeckhius. Idem titulum ad secundum vel tertium p. Chr. saeculum rettulit recte sine dubio.

Переводъ. (Такъ какъ Дадъ с. Тумваговъ — — воспитываемый) *своимъ* отцомъ (заботливо) и сообразно съ достоинствомъ *его* рода и выражавшій обѣщаніе, какъ никто старшій его по возрасту, что будетъ патріотомъ *своего родного* города, восхваляемый всѣми и возбуждавшій надежды *на то*, что будетъ исполнять всѣ общественныя службы сообразно съ достоинствомъ *своего* рода, всепобѣждающимъ рокомъ безжалостно былъ похищенъ у родителей и отечества; поэтому архонты, совѣтъ и народъ постановили, чтобы онъ былъ

увѣнчанъ золотымъ вѣнцомъ и чтобы глашатай провозгласилъ при его выносѣ, что совѣтъ и народъ увѣнчиваетъ золотымъ вѣнцомъ Дада с. Тумвагова, отрока подававшаго добрыя надежды; чтобы это постановленіе было (вырѣзано) на бѣлокаменной плитѣ и выставлено въ самомъ видномъ мѣстѣ города.

---

27. Fragmenta tria tabulae marmoris albi, 0,07 m. crassae. — Fr. *a* est 0,33 m. altum, 0,21 latum, a dextra marginis partem quadro ornati, supra epistylii particulam servat; fr. *c* ab omnibus partibus praeter dextram mutilum, a. 0,25, l. 0,21. Mosquae utrumque exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana). — Fr. *b* edd. P. Koeppen, Alterth. am Nordgest. d. Pontus p. 82 n° 6, cum supplementis Eichenfeldii. Boeckh, C. I. Gr. II n° 2062, «litterarum formis diligentius expressis ex Koeppenii manuscripto». Servabatur olim in bibliotheca Universitatis litterariae Charcoviensis, cui a comite S. Potockio donatum erat, sed a. 1883 ibi iam non inveni. Repetii exemplum Boeckhianum et cum fr. *c* coniungere non dubitavi, cum et scripturae rationes et argumentum optime conveniant.

a

⸌ H I
ΚΑΔΔΙΝΟΥ
ΟΠΟΛΕΙΒΩ
ꟷΔΗΜΟΥΕΙ
ˉΟΥΠΑΤΡΟϹ
Λ ꞌ ͺ Γ

b

ΙΤΗ)Ι
ΠΑΡΕΧ
ϹΕΝΑΕΚΑL
ΥΚΑΙΕΛΠΙΖΟΜΕΝ
ΛΕϹΕΙΝΤΗΠΑΤΡΙΔΙΥΠ ΙΒΑϹΚΑΝΟΥ
ΟΥΚΑΙΠΑΝΤΑΝΕΙΚΩΜΓΟϹΠΑΦΥΤΕ
ꟷΙΩϹΑΧΘΕϹΘΗΝΑΙ ΠΑϹΑΝΤΗΝ
ˉΟΙΟΥΤΩΑΝΔΡΙΔΙ ΕΔΟΞΕΝΤΟΙϹ
ΙΤΗΒΟΥΛΗΚΑΙΤ· ΔΗΜΩϹΤΕΦΑ
ΡΥϹΩϹΤΕΦΑΝ ˉΟΝΤΕΚΗΡΥΚΑ
ΤΟΥΟΙΑΡΧΟΝ
ΡΥϹΩϹΤΕ
ʻΑΙΓΝΩ
ΤΛΥ

c

fr. a. [Ἀ γ α ϑ ῆ ι τ ύ χ] η ι.
[Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν περὶ τὸν δεῖνα] Καδδίνου
μηνὸς ...., ... ἐν Ὀλβι]οπόλει Βω-
......., ἐκκλησίας γενομένης πα]νδήμου, εἰ-
[σηγησαμένου (nomen viri et patris) τ]οῦ πατρὸς
τῆς πόλεως κ. τ. λ.

fr. b et c.

. . . . . ιτη . . .
. . . . . παρεχ[όμενος ἑαυτὸν εὔνουν
ἐν ταῖς πρὸ]ς ἕνα ἕκασ[τον ὑπαντήσεσι διὰ
παντὸς τοῦ βίο]υ καὶ ἐλπιζόμεν[ος πάσας τὰς λει-
τουργίας ἐκτε]λέσειν τῇ πατρίδι, ὑπ[ὸ τοῦ] βασκάνου
[καὶ ἀπαραιτήτ]ου καὶ πάντα νεικῶ[ντ]ος Π(λ)ουτέ-
[ως ἀφηρπάγ]η, ὡς ἀχθεσθῆναι πᾶσαν τὴν
[πόλιν ἐπὶ τ]οιούτῳ ἀνδρί· δι' [ἃ] ἔδοξεν τοῖς
[τε ἄρχουσι κα]ὶ τῇ βουλῇ καὶ τ[ῷ] δήμῳ στεφα-
[νῶσαι αὐτὸν χ]ρυσῷ στεφάν[ῳ, τ]όν τε κήρυκα
[ἀναγορεῦσαι ἐπὶ τῆς ἐκκομιδῆς αὐ]τοῦ· «οἱ ἄρχον-
[τες καὶ ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος στεφανοῦσι χ]ρυσῷ στε-
[φάνῳ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος» κ. τ. λ.]

Fr. *a* v. 1 litterae maioris sunt mensurae. Ibid. v. 2 fortasse ΔΔ errore pro ΛΛ incidit lapicida, ut Καλλίνου legendum sit. Similiter fr. *c* v. 6 ΠΑΟΥΤΕ sine dubio pro ΠΛΟΥΤΕ scriptum. Contra eiusdem v. litteram Μ, quae fr. *b* extrema est, a Koeppenio vitiose pro Ν exscriptam puto; qui fortasse νεικωμένης forma quae est in tit. 26 in errorem inductus erat.

Fragmenti *a* praescriptorum particulam continentis versus 2 restitui non potest, cum singularem quandam mentionem contineat, quae in aliis Olbiopolitarum decretis nondum sit reperta. Olbiopolis nomen v. 2 si recte restitutum est, primum hic reperitur graece scriptum: adhuc enim ex solo Plinio (N. h. IV, 26) id novimus, quem ex civium nomine illud nomen urbis conlegisse putabat Boeckhius C. I. G. II p. 86. — V. 5 πατρὸς τῆς πόλεως restitui e tit. 97.

Переводъ обл. *b* и *c*: ... являясь благосклоннымъ въ *своихъ* сношеніяхъ съ отдѣльными лицами въ продолженіе всей *своей* жизни и подавая надежды на исполненіе всѣхъ общественныхъ службъ отечеству, былъ похищенъ завистливымъ, неумолимымъ и всепобѣждающимъ Плутономъ, такъ что весь городъ опечалился по такомъ мужѣ; поэтому архонты, совѣтъ и народъ постановили увѣнчать его золотымъ вѣнцомъ и провозгласить чрезъ глашатая при его выносѣ: «архонты, совѣтъ и народъ увѣнчиваютъ золотымъ вѣнцомъ такого-то ...» и т. д.

---

28. Fragmentum tabulae marmoris albi a dextra parte et infra fractum, a. 0,45 m., l. 0,23, cr. 0,08; supra aetomatis pars cum acroterio superest et a sinistra pars quadri eleganter sculpti, quo titulus erat circumdatus. Litterae bene servatae facillimaeque sunt lectu. Edd. C. Vidua, Inscriptiones ant. in Turcico itinere collectae (Par. 1826) tab. I n° 1; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2083 (cf. add. p. 1000).

Exstat Odessae in museo societatis. Exscripsi et ectypum chartaceum sumpsi.

ΕΠΙΑΡΧΟΝΤ	Ἐπὶ ἀρχόντ[ων τῶν περὶ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος, μηνὸς Ἀπα]-
ΤΟΥΡΕWΝ	τουρεῶν[ος .., ἐκκλησίας γενομένης πανδήμου, εἰσηγη]-
ϹΑΜΕΝWΙ	σαμένω[ν............ ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος εἶπεν· Ἐπει]-
ΔΗΚΑΛΛ	δὴ Καλλ[ισθένης? τοῦ δεῖνος, ἀνὴρ γενόμενος ἐκ προγόνων]
ΔΙΑϹΗΝ	διασήμ[ων....
ΜΕΝΟ	
ΚΙΑΣ	V. 6: ...μενο... v. 7: [τῆς ἡλι]κίας?... v. 8: ...σαν...
ΣΑΝ	v. 9: ἦρξ[εν] sive ἤρξ[ατο...
ΗΡΞ	

Var. l. V. 4 extr. Ν — v. 5: ΤΗΝ — v. 6: ΜΕ — v. 7: ΚΙΑL Vidua.

Est fragmentum decreti in honorem Call(isthenis?) cuiusdam facti. Litteratura ea est, qua imperatorum Romanorum temporibus utebantur Olbiopolitae. In praescriptis restituendis nn⁰ 22 et 24 secutus sum.

---

29. Fragmentum tabulae marmoreae undique mutilum, altum in superficie adversa 0,066 totidemque latum, cr. 0,071. In Olbiae parietinis a. 1879 a Surutschano repertum et in eiusdem museo quod est Kischinevi repositum est. Nos ad fidem ectyporum duorum damus, quae idem humanissime misit.

ΑΓΑΘΗΕΤ	[Τύχῃ] ἀγαθῇ. Ἐπ[ὶ ἀρχόντων τῶν περὶ τὸν δεῖνα
ΟΥΜΗΝΟΣ	.....]ου, μηνὸς [τοῦ δεῖνος .., ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος
ΝΕΠΙΔΗΒΑ	εἶπε]ν· Ἐπιδὴ Βα[............................
ΗΡΚΑΛΟΣΚ	ἀνὴ]ρ κα(λ)ὸς κ[αὶ ἀγαθὸς γενόμενος καὶ ἐκ προγό-
ΑΓΑΘΩΝ	νων?] ἀγαθῶν.....
ΤΗΝΤ	.......την τ...

Hoc quoque decreti honorarii fragmentum Romanae est aetatis.

---

30. «Lapis Olbiopolitanus in museo urbis Nicolaev». Edd. C. Vidua, Inscr. ant. in Turcico itin. collectae tab. I n⁰ 2; inde Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2082.
(Ubi nunc sit, ignoratur).

ΝΡΕΡΙΠΟΠΛΙΟΝ	[Ἐπὶ ἀρχόντων τῶ]ν [π]ερὶ Πόπλιον [———
ΗΝΟΣΚΑΛΑΜΑΙΟ	————— μ]ηνὸς Καλαμαι[ῶνος κ. τ. λ.

«Est initium decreti cum mensis designatione». Boeckh. Romanae aetatis id esse ipsum archontis nomen indicat. De mensibus Olbiopolitanis dixi ad n⁰ 18.

---

31. Fragmentum tabulae marmoreae in museo Universitatis litterarum Kioviensis servatum. Utor ectypo chartaceo, quod Iul. Kulakovski v. cl. benigne praestitit.

vac.	
\ Ο Ν Τ Ϛ	[Ἐπὶ ἀρχ]όντω[ν τῶν περὶ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖ-
ͻΣΛΗΝΕΩΝϹ	νος, μην]ὸς Ληνεῶνο[ς κ. τ. λ.

V. 1 litterae maioris sunt mensurae quam v. 2. Hic quoque decreti initium cum mensis designatione habemus. Scribendi genus quod est Ληνεῶνος (pro Ληναιῶνος) et litteratura imperatorum Romanorum aetatem indicant.

---

32. Fragmentum tabulae lapidis calcarii ibidem servatum, ubi n⁰ 31. Ectypum chartaceum ab eodem accepi.

ͻΝΤΩΝ⁻	[Ἐπὶ ἀρχ]όντων [τῶν περὶ — —
ΠΆΤΟΡΑ	— — Εὐ]πάτορα [κ. τ. λ.

---

33. «Ex ruderibus *Olbiae;* postea fuit in loco Tultschin. Edidit Io. Potocki, Histoire ancienne du gouv. de Cherson p. 31. hinc Clarkius Itin. T. I. p. 621[1]). communicatum cum ipso a Kelsalio Britanno; ex Clarkio Rochett. Antt. Bosp. tab. X. n. 3». Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2065. — Versus 1—8 restituere conatus est Th. Struve act. societ. Odess. v. VI p. 18 = Rhein. Museum für Philol. v. XXV p. 348.

Lapis periisse videtur, ut alii haud pauci, qui eodem loco servabantur[2]). Repraesentatur exemplum Potockianum. A sinistra margo videtur exstare.

ΑΙΤΙΟΣΠΟΛΛΟΙΣΚΑΙ . . .
ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΣΠΟΛΛΑ . . .
ΤΗΣΕΠΑΡΧΕΙΟΣΥΠΑ . . . .
ΣΑΡΜΑΤΙΑΣΒΑΣΙΛΕΙΣ . . . .
ΦΕΙΣΑΜΕΙΝΟΣΜΟΕΠ . . . .
ΔΥΝΑΤΑΙΤΗΕΠ . . . .
ΔΑΣΥΜΦΕΡΟ . . . .
ΘΕΙΗΒΥΛΕΝΣ . . . .
ΚΥΡΙΟΥΣ . . . .
ΤΟΥΑΝΑΒΑ . . . .
ΤΟΙΜΕ . . . .

1) «Travels in various countries of Europe, Asia and Africa by E. D. Clarke LL. D.» Mihi praesto fuit editio quarta (Lond. 1816), in qua hic titulus exstat v. II p. 361.

2) Cf. quae Struvius dixit mus. Rhen. v. XXV p. 347 n. 1: «Man muss vermuthen, dass dieses Fragment, wie viele vom Grafen Potocki . . . veröffentlichte Inschriften nicht genau abgeschrieben . . . Es wäre wünschenswerth, dass die . . . Inschriften, die sich . . . auf dem Gute des Grafen Tultschin befanden, wieder verglichen würden; jedoch muss man nach den Worten Köhlers (Gesammelte Schriften II, S. 8) bezweifeln, ob dieselben noch da sind und nicht vielmehr, ebenso wie die übrigen Steinschriften, von dort verschwunden». (Hic non recte dixit Struvius multos titulos Potockium edidisse, nam in historia praefecturae Chersonensis ab eo scripta tres tantum tituli editi sunt).

Titulum vitiose a Potockio exscriptum esse nemo non videt; ideo certo suppleri nequit. Et Boeckhius quidem, nullis supplementis datis, haec sola adnotavit: «Nihil intelligi potest, nisi decreti honorarii hoc fragmentum esse, Romanae opinor aetatis». Struvium non ubique vera vidisse puto ideo maxime, quod versus ab eo suppleti non pari sunt longitudine quodque a Potockii apographo nonnunquam longius recessit (ex. causa v. 5—6 φεισάμενος [τῶν δημοσίων, καθ' ὅσον ἦν] δυνατ[ός... etc.). Equidem sententiarum tenorem hunc potius fuisse coniecerim:

[....κατ' ἰδίαντε ἀγαθῶν γενόμενος παρ]-
αἴτιος πολλοῖς καὶ [κοινῇ τῇ πατρίδι χρήσιμος,]
αὐθαιρέτ[ω]ς πολλά[κις λειτουργῶν ἐν ταῖς χρείαις]
τῆς ἐπαρχείο[υ], ὑπα[ντιάσας δὲ καὶ τοὺς τῆς]
Σαρματίας βασιλεῖς [ἀόκνως, οὐδενὸς κόπου]
φεισάμε⟨ι⟩νος [.................καθ' ὅσον?]
δύναται τῇ ἐπ[αρχείῳ? λέγων δὲ καὶ πράττων
τ]ὰ συμφέρο[ντα τῇ πατρίδι πατὴρ ἀπεδείχ]-
θ[η τ]ῆ[ς πό]λε[ω]ς· [ἐπρέσβευε δὲ καὶ παρὰ τοὺς]
κυρίους [ἡμῶν ἀνεικήτους Αὐτοκράτορας ὑπὲρ]
τοῦ ἀναβα ....

Haec si recte restituta sunt, fragmentum Septimii Severi temporibus antiquius esse non potest, quo imperante Olbiam in Romanorum dicionem venisse admodum est probabile: quamquam enim apud rerum scriptores nulla huius rei certa indicia inveniuntur, satis tamen probatur cum eo, quod ab his demum temporibus nummi Olbiopolitani imperatorum imaginibus signati incipiunt (v. Koehne, mus. princ. Kotschubei I, p. 83 sq.; Uvarov, Recherches p. 93 et 111), tum monumentis quibusdam in ipsa Olbia in honorem imperatorum positis: pro Septimii Severi et Caracallae salute balneum videntur dedicasse Olbiopolitae (v. tit. 97), Caracallae et Getae statuas posuerunt (n° 109). Praeterea in hoc titulo ἡ ἐπάρχειος memoratur, cuius in eis titulis, qui ad nostram pervenerunt aetatem, nulla fit mentio ante Septimium Severum, quo imperante provinciae praefectus (ὁ διέπων τὴν ἐπάρχειον) in titulo 97 memoratur. His ratiocinationibus adductus vv. 8—10 supplere conatus sum, ubi τοὺς κυρίους pluraliter dictum ad Septimium Severum et Caracallam referendum puto.

Ad v. 5 restituendum nihil inveni quod plane satisfaceret, maxime propter litteras ΜΟΕΠ vitiose transcriptas. Vv. 6—8 restitui conlato tit. 24. Ἡ ἐπάρχειος genere feminino dictum praeter tit. 97 occurrit etiam in titulo Veliterno C. I. Gr. n° 6627 (ubi tamen Franzius neutrius generis subst. τὸ ἐπαρχεῖον fuisse putat) et in titulo Ancyrano nuperrime a W. M. Ramsay in Bull. de corr. hell. v. VII p. 17 edito.

Переводъ. ... бывшій въ частности для многихъ виновникомъ добра и вообще полезнымъ для отечества, часто добровольно исполняя общественныя службы въ нуждахъ эпархіи, встрѣчавшій и Сарматскихъ царей немедлительно, не щадя никакихъ трудовъ — — — — на сколько можетъ эпархіи (?); за полезные совѣты и дѣятельность получилъ титулъ отца города; отправлялся и пословъ къ господамъ нашимъ непобѣдимымъ императорамъ относительно ....

34. «In loco Iljinskoje prope rudera *Olbiae* ex lapide transcripsit Stempkovskius; ed. Rochett. Antt. Bosp. tab. X. n. 2 (cf. Koeppen, Nordgest. d. Pont. p. 78). Fragmentum decreti honorarii». Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2066.

Iam Koeppenius l. l. dixit se non nosse, quid lapidi evenisset. Repetii exemplum Rochettianum.

CENAΞIΩCT	. . . . . . ἐποίη]σεν ἀξίως τ[οῦ δήμου?
ΛONTΩCEAΥ	. . . . . ὑπερβαλ?]λόντως ἑαυ[το . . . .
ΠACIΦIΛAΓAC	. . . . πᾶσι φιλάγα[θον ἑαυ-
EΠIΔIΔOΥCEIP	τόν καὶ εὔχρηστον] ἐπιδιδοὺς εἰ[ς ἅπαντα
.HMΩΔIETE	τὰ συμφέροντα τῷ δ]ήμῳ διετέ[λεσε, καὶ
.KTOΥKAIPOΥΥΠO	. . . . ἐ]κ τοῦ καιροῦ, ὑπὸ [τοῦ
ΥΠEMEINEKAIT	δήμου παρακληθεὶς] ὑπέμεινε καὶ τ[. . . . .
ΘΩCHNAΥTΩI	. . . . κα]θὼς ἦν αὐτῶι [δυνα-
TEIMIANEKENE	τόν? . . . . φιλο]τειμία(ς ἕ)νεχεν (?) ε . .

Quae proposui supplementa non omnia esse certa ipse video; sed meliora non inveni. Ad vv. 6—8 cf. n⁰ 16 B vv. 59—63.

---

35. Frustum tabulae marmoris leucophaei ab omnibus partibus mutilum, a. 0,29 m., l. 0,16, cr. 0,095. Omnes inscriptionis litterae optime servatae sunt.

Odessae in museo societatis exscripsi.

[illegible]	. . . ν . . .
AΘE	. . . . ἀν]αθε[ῖναι? . . . .
NΘPΩΠC	. . . . ἀν]θρωπο . . . .
ΣΥNΦOP	. . . . σ]υνφορ[ὰ. . . . .
ΠAΣANT	. . . . πᾶσαν τ[ὴν . . . .
OKHPΥΞOTI	ἀνακηρυξάτω] ὁ κῆρυξ, ὅτι [ἡ βουλὴ καὶ ὁ
NOIMAPKIAI	δῆμος στεφα]νοῖ Μαρκια[νὸν τοῦ δεῖνος
ΞKENKAIEΥN	ἀρετῆς ἕν]εκεν καὶ εὐν[οίας τῆς εἰς τὸν
ΠPOΣTOM	δῆμον . . . .] πρὸς τὸ μ[αθεῖν τὴν τοιούτων
NEOΥΣ	ἀνδρῶν ἀρετὴν? τοὺς] νέους [κ. τ. λ.
ΛK	

Si quis miretur in textu litteras quae dicuntur vulgares positas esse, sciat eas in lapide re vera similes habere formas admodumque diligenter esse exaratas.

---

36. Lapis Olbiopolitanus supra et in sinistro margine fractus. Edd. P. Koeppen, Alterth. am Nordgest. d. Pontus p. 83 n. 7, et ex eiusdem manuscripto Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2063.

Servabatur olim in bibliotheca Universitatis litterariae Charcoviensis, cui dederat comes Potocki; sed a. 1883 ibi iam non inveni. Repraesentatur exemplum Boeckhianum.

\ΝWΔ	. . . . νωδ . . . . .
ЭΟΣΚΑΙΙΙι	. . . . . . ἀνὴρ ἀγα]θὸς καὶ [πρόθυ-
┤ΣΤΟΤΗΤΑΗΝ	μος . . . . χρ]ηστότητα ἣν
ΕΣΧΕΝΕΙΣΠΡο	[διὰ παντὸς τοῦ βίου?] ἔσχεν εἰς προ
ΙΠ.ΡΟΣΤΟΚΑΙ	. . . . ι πρὸς τὸ καὶ
ΕΙΣΘΛΙΤΗΣΠΕ	[τοὺς ἄλλους ἐπιμελ?] εῖσθαι τῆς πε-
ΠΟΙΙΑΣΑΝΛ	[ρὶ τὸν δῆμον εὐ]ποιΐας, ἀν[α-
ΗΦΙΣΜΑΕΝΣΤΗ	γραφῆναι δὲ τὸ ψ]ήφισμα ἐν στή-
ΑΙΑΝΑΤΕΘΗ	[λῃ λευκολίθῳ κ]αὶ ἀνατεθῆ-
ΟΤΑΤWΤΗΣ	[ναι ἐν τῷ ἐπισημ]οτάτῳ τῆς
	[πόλεως τόπῳ].

---

37. Fragmentum tabulae marmoreae ab omnibus partibus mutilatum, a. 0,18 m., l. 0,17, cr. 0,05. Inscriptionis litterae altae 0,01 valde detritae sunt difficilesque lectu.

Mosquae servatur in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi.

_ΜΗΔΕΝΟΙ
ΣΚΝΙΙΛΟΝΤΛι
.Τ. . .ΙΤΛΟΔ
ΤΟΥΛΝΔΡΟΣ
ΝΙ.ΩΙΙΙΟΝΟΙΞ
ΜΕΛ.ΝΙΜΟΝΗ
ΤΟΥΣΕΠ.ΤΗΝ
ΑΙΠΟΛΕΙΤΑΣΚ/
‘ΤΟΝΥΠΟΤΟ‵
ΙΙΝΙΟΣΟΘΛ

Certo aut probabiliter haec sola restitui possunt: V. 1: μηδὲν οι... — v. 4: τοῦ [ἀ]νδρός... — v. 6: μελ[α]νιμονῆ[σαι... (cf. tit. 17 v. 24). — V. 7: τοὺς ἐπ[ὶ] τὴν... v. 8: ...κ]αὶ πολείτας κ[αὶ ξένους?... — v. 9: ...αὐ]τὸν ὑπὸ το[ῦ... — v. 10: ...ὁ δῆμ]ος ὁ Ὀλ[βιοπολειτῶν]. Ex his conligere licet esse fragmentum decreti in honorem civis alicuius post mortem eius facti.

---

38. Fragmentum tabulae marmoris candidi ab omnibus mutilatum partibus, a. max. 0,175 m., l. 0,20, cr. 0,045. Tituli litterae inter lineolas satis diligenter incisae etiam nunc optime leguntur.

Odessae exscripsi in museo societatis (inter Curisiana).

ＬΙΙΓ	. . . .
ΟΥΑΝΔΡΟΣΑ	. . . . τ]οῦ ἀνδρὸς α[. . . . . δι' ἃ ἔδοξεν τῇ βουλῇ
ΩΕΠΗΝΗΣΘΑΙΙ	καὶ τῷ δήμ]ῳ ἐπῃνῆσθαι [μὲν τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος ἐπὶ τῇ
ΙΤΡΙΔΑΕΝΟΙΑΑΙ	εἰς τὴν πα]τρίδα εὐνοίᾳ, ἀ[ναγορευθῆναι δὲ ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἐπὶ
Λ 'ΤΟΥΟΤΙΟ	τῆς ἐκκομι]δ[ῆς αὐ]τοῦ, ὅτι ὁ[δῆμος στεφανοῖ κτλ.

Supersunt haec e decreto honorario aetatis Romanae.

---

39. Fragmentum tabulae marmoreae in museo Universitatis Kioviensis asservatum. Utor ectypo chartaceo, quod Kulakovski humanissime mecum communicavit.

	. . . ἔδοξε τῇ
Π Μ ΚΕ Π Η	βουλῇ καὶ τῷ δή]μῳ ἐπῃν[ῆσθαι μὲν τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος
ΗΤΚΕΙΣΤΗΝ	ἐπὶ τῇ ἀνυπερβλ]ήτῳ εἰς τὴν [πατρίδα καλοκαγαθίᾳ, τὸν δὲ
ΚΚΟΜΙΔΗΣ	κήρυκα ἐπὶ τῆς ἐ]κκομιδῆς [αὐτοῦ ἀναγορεῦσαι, ὅτι ὁ
ΟΙΧΡΥΣΩΣΤΕ	δῆμος στεφαν]οῖ χρυσῷ στε[φάνῳ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος, καὶ
' ΙΟΥΝΕΝΑΠ	ἔπειτα στεφαν]οῦν ἐν [ἅπασι τοῖς ἀγῶσι? . . .

Fragmentum decreti honorarii aetatis satis recentis. Ad v. 5 cf. tit. 17 v. 29 sq.

---

40. Fragmentum lapidis Olbiae repertum. Edd. P. Koeppen, Alterth. am Nordgest. d. Pont. p. 83 n. 8 cum supplementis Eichenfeldii, et Koeppenii apographo manuscripto usus Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2064.

Servabatur olim in bibliotheca Universitatis Charcoviensis, sed hodie ibi iam non exstat. Repetii exemplum Boeckhianum.

.ΛΕ	. . . τὸ δ]ὲ [ψήφισμα
ΦΗΝΑΙ	τοῦτο ἀναγρα]φῆν[α]ι [ἐν στήλῃ
ΙΑΝΑΤΕΘΗ	λευκολίθῳ κα]ὶ ἀνατεθῆ[ναι ἐν τῷ
ΤΩΤΗΣ	ἐπιφανεστά]τῳ τῆς [πόλεως τόπῳ].

Verborum ordinem a Boeckhio in supplementis propositum paululum mutavi.

His addo fragmenta aliquot, quae item ad decreta videntur pertinere.

---

41. Frustum tabulae marmoris candidi a. 0,15 m., l. 0,17, cr. 0,08, undique praeter sinistram partem mutilum. Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΗΤΗΙΔL	.η τῆι δ[ὲ........
ΤΗΣΠΟΛΕϹ	τῆς πόλεο[ς.......
ΝΟΣΤΗΣΠΑΤΡ	νος τῆς πατρ[ίδος ...
ΑΠΕΚΑΤΕΣΤ	ἀπεκατέστ[ησε .....
ΛΑΛΙΣΤ	μ]άλιστ[α........
ΔΙΛ	..δια ...

Videtur esse fragmentum decreti honorarii, quod propter litteraturam ad initia aerae Christianae referri potest.

---

42. Fragmentum tabulae marmoris albi altum 0,17 m. totidemque latum, cr. 0,065; a dextra marginis pars exstat cum ornamento eleganter sculpto. Litterae aetatem Romanam indicant (a. 0,018—0,02).

Odessae exscripsi in museo societatis.

ΗΣΙ
ΩΝΗ
ΙΣΘΕΝΟΥ
ΝΠΟΛΛΑ
ΟΝΤΩΣ
ΗΑ
ΛΓ

Superesse haec ex initio decreti honorarii admodum est probabile. Vv. 1—3 ita restituendos coniecerim: ....ἐκκλ]ησί|[ας συνηθροισμένης πανδήμου, ...]ων| [τοῦ δεῖνος εἶπεν· Ἐπειδὴ ὁ δεῖνα Καλλ]ισθένου κτλ. V. 4: ..ων πολλὰ... v. 5: [..διαφερό]ντως?...

---

43. Frustum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus mutilum, a. 0,12 m., l. 0,07, cr. 0,085. Litterae 0,01 fere altae optime dispiciuntur.

Mosquae exstat in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi et charta madida expressi.

ΙΛ
ΠΡΟ
ΛΕΩΝ
ΝΤΩΠ
ΕΣΤΑΤ
ΝΠΟΛΙ
ΠΟΛΕϹ
ΛΑΤΟ

V. 3 fuit fortasse πό]λεων sive βασι]λέων, v. 4: ἐ]ν τῷ π..., v. 5 fortasse ἐπιφαν]έστατ[ος] aut alio casu, v. 6: [τῶ]ν πολι[τῶν?] s. [τὴ]ν πόλι[ν], v. 7: τῆς] πό(λ)εω[ς].

---

44. Fragmenta duo tabulae lapidis calcarii leucophaei, crassae 0,072 m., litteris c. 0,015 altis inscripta; *a* undique mutilum, a. 0,10, l. 0,17; *b* item mutilum undique, a. 0,06, l. 0,09.

Exstant Odessae in museo societatis (inter Curisiana). Exscripsi.

a	NC	. . . . νο. . .
	ILNOΣ/	. . . . μ]ενος . . .
	ETHΣEAYT	. . . . ε τῆς ἑαυτ[οῦ. .
	ENTHNXPEIAN	. . εν τὴν χρεία[ν . . .
	KENMHΦF'	. . . χεν μὴ φε . . . .
	ΩM X	. . ω]μ[α . . .

b	IMI
	TAML
	KAITOIΣ
	PO

---

45. Frustulum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus fractum, a. 1881 in Olbiae parietinis repertum. Exscripsi Kischinevi in museo Surutschaniano.

ΦAI	. . . . στε]φα[νωθῆναι? . . .
HTACI.	. . . . . ητας ι . . . .
NAΓPAΦ	τὸ δὲ ψήφισμα ἀν]αγραφ[ῆναι? κτλ.

---

b) Edictum septemvirum.

46. Tabula integra marmoris candidi a. 0,35 m., l. 0,31, cr. 0,095. Litterae leviter incisae et aliquot locis laesae sunt; vv. 1—3 litterae fere 0,01 altae, reliquorum versuum minores. Edidit Th. Struve act. societ. Odess. v. VI (1867) p. 2 sq. et musei Rhenani v. XXIV (1870) p. 559 sq. suo apographo et imagine photographica usus, quam illic lapide exprimendam, hic ligno incidendam curavit. (K. Muellenhoff Hermae v. III a. 1869 p. 442 ad Struvii exemplum russice editum).

Lapis a. 1866 in Olbiae parietinis repertus hodie exstat Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana), ubi exscripsi et ectypum chartaceum sumpsi. Imaginem photographicam qua usus erat Struvius inspicere mihi licuit insigni A. Nauckii v. cl. beneficio.

ΕΠΤΑΔΕΥϹΑΝΤΕϹ	Ἑπταδεύσαντες
ΕΠΕΜΕΛΗΘΗϹΑΝΤΟΥ	ἐπεμελήθησαν τοῦ
ΘΗϹΑΥΡΟΥ	θησαυροῦ·
ΗΡΟΔΟΤΟϹΠΑΝΤΑΚΛΕΟΥϹ	Ἡρόδοτος Πανταχλέους,
ΕΠΙΧΑΡΗϹΔΙΟΝΥϹΟΦΑΝΟΥϹ	Ἐπιχάρης Διονυσοφάνους,
ΠΟϹΕΙΔΩΝΙΟϹΕΥΚΡΑΤΟΥϹ	Ποσειδώνιος Εὐκράτους,
ΑΔΕΙΜΑΝΤΟϹΑΠΑ‾ΟΥΡΙΟΥ	Ἀδείμαντος Ἀπα[τ]ουρίου,
ΙϹΤΙΚϹ▨ΝΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ	Ἰστιχ[ῶ]ν Μητροδώρου,
ΛΕΟΝΤΟΜ▨ΝΗϹΗΡΟϹΩΝΤΟϹ	Λεοντομ[έ]νης Ἡρσῶντος,
ΗΡΑΚΛΕΙΔΗϹΕΥΒΙΟΥ	Ἡραχλείδης Εὐβίου.
ΤΟΥϹΘΥΟΝΤΑϹΑΠΑΡΧΕϹΘΑΙ	Τοὺς θύοντας ἀπάρχεσθαι
▨ΙϹΤΟΝΘΗϹΑΥΡΟΝ	[ε]ἰς τὸν θησαυρόν·
ΒΟΟϹΜΕΝΧΙΛΙΟΥϹΔΙΑΚΟϹΙΟΥϹ	βοὸς μὲν χιλίους διαχοσίους,
ΙΕΡΕΙΟΥΔΕΚΛΙΑΙΓΟϹΤΡΙΑΚΟϹΙΟΥϹ	ἱερείου δὲ x[α]ὶ αἰγὸς τριαχοσίους,
▨Ε▨▨ΟΥϹΔΕΕΞΗΚΟΝΤΑ	[τ]έ[ρφ]ους δὲ ἑξήχοντα.

Var. lect. Cum imago photographica, qua usus erat Struvius, admodum esset opaca, in tabulis eius titulus aliquot locis minus recte redditus est. Sic v. 7 pro littera laesa, quae a fine est septima, in tabulis nota X similis posita est (de qua diserte Struvius ed. germ. p. 568: «in der Mitte des zweiten Namens hat der Stein wahrscheinlich beim Herausgraben mehrere Schläge mit dem Eisen erhalten, so dass statt des T jetzt dort ein unförmliches X entstanden»); in lapide T litterae lineola superior dispici potest, altera laesa. — V. 8 litterae quinque priores in lapide etiam nunc bene dispiciuntur et sextae dimidium exstat, ita ut lectio Ἰστιχ[ῶ]ν, pro qua Ph. Bruun et A. Nauck Ἴστρ[ω]ν proponebant (v. ed. russ. p. 15, ed. germ. p. 568), non sit dubia. — V. 9 litterae MLN vix dispiciuntur in tabulis et duas priores admodum evanidas diserte dixit Struvius, cum tamen in lapide facile distinguantur. — V. 12 in tabulis est LIϹΤΟΝΘΝ; dubium non est, quin lapicida recte ΘΗ scripserit, sed propter rimulam, quae postea exstitit in lapide, in imagine photographica re vera ΘΝ apparet. — Ad v. 13 haec Struvius ed. germ. p. 566: «In Z. 13 ist die Form des ersten Iota in χιλίους N der Form ähnlich, wie sie schon in № 13 der Theräischen Inschriften bei Franz El. ep. Gr. p. 43 erscheint». Sed hanc formam ι litterae, quae vetustissimorum sit temporum, in titulo tertio a. Chr. saeculo utique non antiquiore exstare posse haud facile concedas; et re vera in lapide XI certum est, non XN, ut in tabulis. — V. 15 in tabulis est ΓΟ ΟΥϹ, sed in imagine photographica etiam ΓΕΙ▨ΥϹ legi potest, in lapide ut dedi.

Struvius ad titulum explicandum materiem uberrimam ex scriptoribus et inscriptionibus conlegit; nos, ut pro huius sylloges consilio, paucis absolvemus. Ac primum quidem eo nomine maxime memorabilis est titulus, quod aperte docet, quid gesserint septemviri illi, quos iam in capite decretorum duorum (nn⁰ 13 et 16) cum archontibus inscriptos vidimus. Qui cum in hoc titulo edixerint, quantum pecuniae pro quoque sacrificio pendendum

sit in aerarium, apparet eos rei pecuniariae habuisse curam. Iam quaeritur utrum aerario publico praefuerint, an sacro? Qua de re nihil certi dixit Struvius in editione russica, in ed. autem germanica modo aerarium publicum nominat (p. 561: «Ohne Zweifel war dies der Schatz der Stadt, da die Vorsteher desselben eine so wichtige Rolle neben den Archonten spielen». Cf. p. 563), modo septemviros illos cum quaestoribus Minervae (ταμίαι τῆς θεοῦ), qui erant Athenis, comparat. His addidit aerarium illud Olbiae in aede Iovis videri fuisse, quoniam titulus auctore Buratschkovio una cum Iovis capite repertus esset; quod tamen nullius esse momenti nemo non videt: quis enim affirmare potest neque statuam illam, cuius superest caput, neque lapidem inscriptum unquam loco primitivo motos esse? Immo vero id, quod statuae nil nisi caput repertum est, contrarium indicat. Dittenbergerus (Syll. inscr. gr. p. 364 n. 3) septemviros illos rerum sacrarum curam habuisse inde apparere docuit, quod ὁ θησαυρός aerarium sacrum dei alicuius fuerit. Et re vera hanc vocem aerarium sacrum aut aediculam in qua donaria deis dedicata conserventur saepius designare inter omnes constat (scriptorum locos v. in Stephani Thesauro gr. l., e titulis cf. maxime Halicarnassium C. I. Gr. 2656 = Dittenb. Syll. 371 et Andaniae titulum quem post alios ed. Dittenberger Syll. 388, vv. 87 sq.); praeterea notandum est pendendi verbum esse ἀπάρχεσθαι (non τελεῖν), quod in primis de primitiis deis offerendis usurpatur. Morem apud Graecos fuisse, ut ii, qui sacrificia offerrent, certas victimarum partes sacerdoti ut ἱερεώσυνα relinquerent, omnes novimus (cf. Dittenb. Syll. nn⁰ 371. 373. 376. 378. 379 etc.); sed praeterea in nonnullis civitatibus pecuniam pro quoque sacrificio pendere eos debuisse tituli probant, in primis Halicarnassius ille, quem iam Struvius in partes vocavit (v. 29 sq. κατασκευασάτω δὲ καὶ θησαυρὸν τῆι (θ)εῶι [sc. ἡ ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Περγαίας], ἐν(β)αλ(λ)έτωσαν δὲ ο[ἱ] θύοντ(ε)ς ἐπὶ μὲν τῶ(ι) τελείωι ὀβολοὺς δύο, ἐπὶ δὲ γαλαθ(η)νῶι ὀβολόν etc.). Simile vectigal apud Iudaeos quoque fuisse D. Chwolson professor Petropolitanus per A. Nauckium cum Struvio communicavit.

Iam quod ad singula attinet, ἱερεῖον in hoc titulo idem esse atque πρόβατον Struvius multis scriptorum et inscriptionum locis conlatis probavit. V. 15 in. idem νεωροῦς restituendum proposuit (pro νεαροῦ s. γαλαθηνοῦ), quae tamen vox ut poetica nec usquam de pullis usurpata A. Nauckio minus placuit; quod autem ipse Nauckius coniecit, θύους, spatii rationibus et litterarum vestigiis in lapide servatis non convenit. Recepi igitur V. Jernstedtii conlegae coniecturam ingeniosissimam, quae est [τ]έ[ρφ]ους sive [στ]έ[ρφ]ους; quam vocem licet rariorem et poetis aetatis posterioris potissimum usitatam Nicandri scholiasta ionicam diserte dixit (v. Stephani Thes. s. v.). Pelles victimarum inter ἱερεώσυνα saepissime commemorari vix est quod moneam; notissimum Athenis τὸ δερματικόν (C. I. Att. II, 2, 741 = Dittenb. Syll. n⁰ 374). Quidni igitur statuamus morem Olbiae fuisse, ut sacrificantes, ne in templis relinquerent victimarum pelles, pro quavis pecuniam in aerarium sacrum penderent?

De tituli aetate haec Struvius: «Aus der Reinheit der in der Inschrift vorkommenden griechischen Namen (vgl. Boeckh C. I. t. II p. 123 A med.), aus der Einfachheit und Correctheit des Stiles, endlich aus der Form der Buchstaben . . . möchte ich schliessen, dass

dieselbe den ersten Jahrhunderten vor Chr. Geb. angehört». Dittenbergerus (Syll. p. 364) decreto Protogeniano aetate supparem titulum habet: antiquiorem esse vix posse propter litterarum formas Cω, sed ne multo quidem recentiorem se existimare, quia quattuordecim nomina (septemvirorum et patrum) omnia graeca sint, cum recentiores tituli Olbiopolitani referti sint nominibus barbaris. Fortasse Λεοντομένην Ἡροσῶντος, qui sexto loco perscribatur, Protogenis fratrem fuisse. Equidem cum utrumque titulum ipse viderim, viros clarissimos quos modo nominavi in universum recte iudicasse existimo; sed potius hunc titulum paululum antiquiorem putaverim propter litterarum formas, maxime ΜΠ; litterae sibilantis forma lunari temporibus satis antiquis (fortasse etiam quarto a. Chr. saeculo) usos esse Olbiopolitas tit. 10 probat; quid autem impedit, quominus simul ω formam paulatim in usum irrepsisse putemus? Posterioribus temporibus eam denuo reiecisse videntur Olbiopolitae; nam in titulis aetatis Romanae nusquam fere invenitur, quamquam W forma illi simillima haud raro obvenit.

Переводъ. Члены коллегіи Семи позаботились о сокровищницѣ: Иродотъ Пантаклесовъ, Епихаръ Діонисофановъ, Посидоній Евкратовъ, Адимантъ Апатуріевъ, Истиконъ Митродоровъ, Леонтоменъ Иросонтовъ, Ираклидъ Еввіевъ. Приносящіе жертвы *должны* вносить въ сокровищницу: за быка тысячу двѣсти (мѣдныхъ монетъ), за овцу и козу — триста, за кожу — шестьдесятъ.

---

c) Decreta exterarum civitatium in honorem Olbiopolitarum facta.

47. «In oppido Otschakow s. Oczakow vidit Peyssonelius, in cuius schedis ab Adalb. Zieglero . . . Lutetiae Parisiorum inspectis hic titulus n. 2088 [nobis 103] additur, quasi uterque unus sit. Sed utrumque separatim edidit Chandlerus Inscr. Append. p. 94 et hunc quidem n. 10 ex schedis Rob. Woodii, qui et ipse ab alio acceperat. Postea lapis ad Fauvelium Athenas pervenit; ibi denuo transcriptum et ab Rob. Walpolio secum communicatum titulum rectius dedit Clark. Itin. T. I p. 618 sqq. [ed. 4 v. II p. 357] omisso n. 2088, qui proinde non est in Fauvelii lapide. Ex Chandlero et Clarkio, sed non satis fideliter, reddidit Rochett. Antt. Bosp. tab. XI. Tractavit Koehler Act. Acad. Monac. T. VI class. hist. et phil. p. 130—133 [= Ges. Schriften v. VI p. 295 sq.]. De varietate Clarkiana et Rochettiana dixit nonnulla Koeppen Nordgest. d. Pont. p. 79, sed non omnia vere». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2060. Inde sumpserunt: Franz, Elementa epigr. graecae n° 116; Dethier und Mordtmann, Epigraphik von Byzantion und Constantinopolis, 1 Hälfte (Vindob. 1864) p. 63 n° XLII (litt. minusculis); P. Cauer, Delectus inscr. Graec. pr. dial. memorabilium ed. 1 n° 35, ed. 2 n° 111 (hic quoque litt. minusculis).

E lapidibus inscriptis Olbiopolitanis, qui in collectione Fauveliana dicuntur fuisse (nobis nn° 47. 53. 70. 102. 103), nullum hodie in museis Athenarum publicis exstare P. Eustratiadis v. cl. illis museis praepositus per D. Korolkovium conlegam rogatus scripsit. Titulum ex C. I. Gr. repetii.

ΟΔΑΜΟΣΟΒΥΖΑΝΤΙΩΝ
ΕΔΟΞΕΤΑΒΟΥΛΑΚΑΙΤΩΔΑΜΩΤΟΙΣΤΡΑΤΑΓΟΙΕΙ
ΠΑΝ·ΕΠΕΙΟΡΟΝΤΑΣΟΛΒΙΟΠΟΛΕΙΤΑΣΑΒΑΒΟΥ
ΥΙΟΣΑΝΔΡΟΣΟΥΜΟΝΟΝΤΑΣΠΑΤΡΙΔΟΣΑΛΛΑΚΑΙ
ΣΥΝΠΑΝΤΟΣΤΟΥΠΟΝΤΙΚΟΥΠΡΑΤΙΣΤΕΥΣΑΝΤΟΣ
ΕΘΝΕΟΣΚΑΙΜΕΧΡΙΤΑΣΤΩΝΣΕΒΑΣΤΩΝΓΝΩ
ΣΕΩΣΠΡΟΚΟΙΑΝΤΟΣΠΟΛΛΑΔΕΚΑΙΒΥΖΑΝ
ΤΙΩΝΠΟΛΕΙΚΑΤΑΤΕΤΑΣΔΑΜΟΣΙΑΣΧΡΗΑΣΚΑΙ
ΤΩΝΕΙΣΤΟΕΝΠΟΡΙΟΝΠΛΕΟΝΤΩΝΠΡΟΣΤΑ
ΣΙΑΣΓΕΝΟΜΕΝΟΥΩΦΕΛΙΜΟΥΚΑΙΑΥΤΟΣΩΣ
ΠΕΡΤΑΛΟΙΠΑΤΟΥΠΑΤΡΟΣΟΥΤΩΣΤΑΝΠΟΤΙΤΟΝ
ΔΑΜΟΝΕΥΝΟΙΑΝΚΑΙΠΡΟΞΕΝΙΑΝΔΙΑΔΕΞΑ
ΜΕΝΟΣΥΠΟΠΑΝΤΩΝΜΕΝΜΑΡΤΥΡΕΙΤΑΙΤΩΝ
ΕΙΣΠΛΕΟΝΤΩΝΕΙΣΤΟΝΠΟΝΤΟΝΠΟΛΕΙΤΑΝ
ΕΠΙΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΙΚΑΙΠΕΟΝΟΙΑΙΚΑΙΠΑΡΑ
ΓΕΝΟΜΕΝΟΣΔΕΕΙΣΤΑΝΠΟΛΙΝΣΕΜΝΩΣΜΕΝ
ΠΡΟΕΣΤΑΤΑΣΕΠΙΔΑΜΙΑΣΠΡΟΕΤΡΕΨΑΤΟ
ΔΕΕΙΣΠΛΗΟΝΑΣΕΛΠΙΔΑΣΤΟΝΤΕΔΑΜΟΝΚΑΙ
ΤΟΥΣΙΔΙΩΤΑΣΑΔΕΠΟΛΙΣΔΙΑΤΕΤΑΣΕΙΣΕΑΥ·
ΤΑΝΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣΚΑΙΔΙΑΤΟΤΟΥΑΝΔΡΟΣΚΑΙ
ΤΩΝΠΡΟΓΟΝΩΝΑΞΙΩΜΑΕΠΙΤΑΔΗΟΝΗΓΗΣΑ
ΤΟΜΗΑΣΑΜΗΩΤΟΝΑΥΤΟΥΤΑΝΠΑΡΟΥΣΙΑΝΑΦΕ
ΜΕΝΟΤΕΔΑΜΟΣΕΝΕΚΕΛΕΥΣΑΤΟΤΟΙΣΣΤΡΑ
ΤΑΓΟΙΣΤΕΙΜΑΣΑΙΤΟΝΑΝΔΡΑΔΙΑΔΗΔΕΔΟ
ΧΘΑΙΕΠΑΙΝΗΣΘΑΙΜΕΝΟΡΟΝΤΑΝΑΒΑΒΟΥ
ΟΛΒΙΟΠΟΛΕΙΤΑΝΕΠΙΤΑΙΔΙΑΝΕΚΕΙΠΟΤΙΤΟΝ
ΔΑΜΟΝΚΑΙΔΙΑΠΡΟΓΟΝΩΝΠΡΟΝΟΙΑΙΕΙΜΕΝΔΕ
ΑΥΤΟΝΚΑΙΠΟΛΕΙΤΑΝΚΑΙΤΟΥΣΕΓΓΟΝΟΥΣΑΥ
ΤΟΥΚΑΙΠΟΤΙΓΡΑΦΗΜΕΝΠΟΘΑΝΚΑΘΕΛΗΤΑΝ
ΕΚΑΤΟΣΤΥΩΝΤΕΘΗΜΕΝΔΕΑΥΤΟΥΚΑΙΕΙΚΟ
ΝΑΕΠΙΧΡΥΣΟΝΕΝΤΩΙΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΩΙΕΝ
ΤΟΠΩΙΩΙΜΗΑΛΛΟΣΕΧΕΙΚΑΙΕΠΙΓΡΑΦΑΝΕΠΙ
ΓΡΑΨΑΙΤΑΝΠΡΟΔΕΔΗΛΩΜΕΝΑΝΔΙΑΠΕΜΨΑ
ΣΘΑΙΔΕΚΑΙΤΟΨΑΦΙΣΜΑΤΟΥΤΟΔΙΕΠΙΣΤΟ
ΛΑΣΤΟΙΣΟΛΒΙΟΠΟΛΕΙΤΑΝΑΡΧΟΥΣΙΝΙΝΑΚΑΙΑ
ΠΑΤΡΙΣΑΥΤΟΥΤΑΣΒΥΖΑΝΤΙΩΝΕΥΝΟΙΑΣΠΡΟΣ
ΤΟΝΑΝΔΡΑΚΑΙΤΕΙΜΑΣΑΙΣΘΗΤΑΙ

Boeckhius litterarum formam ex Chandlero et partim Walpolio (qui **Π** habet, fortasse rectius) dedit, textum ex Walpolii apographo accuratiore, Chandleri variis lectionibus (quarum pleraeque nil nisi transcribentis errores videntur esse) in adnotatione accuratissime enumeratis. Quas omnes transcribere cum non videatur esse operae pretium, eas tantum enotabimus, quas Boeckhius secutus est. — «Vs. 3 interpunctionem non habet Walp.» B. — Vs. 7: **ΠΡΟ....ΑΝΤΟΣ** Walp. — Vs. 11: **ΠΑΤΡΟΣΑΥΤΟΥΤΑΝ** Walp. — V. 15: **ΕΥΝΟΙΑΙ** Walp.; «προνοίᾳ, non εὐνοίᾳ scripsi, ut vs. 27. Εὐνοίας mentio modo paulo ante facta erat». B. — Vs. 27 **ΠΡΟΝΟΙΑΝ** Walp. — «Vs. 28. Walp. **ΕΚΓΟΝΟΥΣ**; retinui Chandlerianum ut exquisitius». B. — «Vs. 33 extr. Ch. **ΨΑ....**, Walp. **ΨΑΛ**». B.

Ὁ δᾶμος ὁ Βυζαντίων.

Ἔδοξε τᾷ βουλᾷ καὶ τῷ δάμῳ· τοὶ στραταγοὶ εἶ|παν· Ἐπεὶ Ὀρόντας Ὀλβιοπολείτας Ἀβάβου | υἱός, ἀνδρὸς οὐ μόνον τᾶς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ || σύνπαντος τοῦ Ποντικοῦ πρατιστεύσαντος | ἔθνεος καὶ μέχρι τᾶς τῶν Σεβαστῶν γνώ|σεως προκό[ψ]αντος, πολλὰ δὲ καὶ Βυζαν|τίων πόλει κατά τε τὰς δαμοσίας χρήας καὶ | τῶν εἰς τὸ ἐνπόριον πλεόντων προστα||σίας γενομένου ὠφελίμου, καὶ αὐτὸς ὥσ|περ τὰ λοιπὰ τοῦ πατρός, οὕτως τὰν ποτὶ τὸν | δᾶμον εὔνοιαν καὶ προξενίαν διαδεξά|μενος, ὑπὸ πάντων μὲν μαρτυρεῖται τῶν | εἰςπλεόντων εἰς τὸν Πόντον πολειτᾶν || ἐπὶ φιλανθρωπίαι καὶ π[ρ]ονοίαι, καὶ παρα|γενόμενος δὲ εἰς τὰν πόλιν σεμνῶς μὲν | προέστα τᾶς ἐπιδαμίας, προετρέψατο | δὲ εἰς πλήονας ἐλπίδας τόν τε δᾶμον καὶ | τοὺς ἰδιώτας, ἁ δὲ πόλις διά τε τὰς εἰς ἑαυ||τὰν εὐεργεσίας καὶ διὰ τὸ τοῦ ἀνδρὸς καὶ | τῶν προγόνων ἀξίωμα ἐπιτάδηον ἡγήσα|το μὴ ἀσαμήωτον αὐτοῦ τὰν παρουσίαν ἀφέ|μεν, ὅ τε δᾶμος ἐνεκελεύσατο τοῖς στρα|ταγοῖς τειμᾶσαι τὸν ἄνδρα· δι' ἃ δὴ δεδό||χθαι ἐπαινῆσθαι μὲν Ὀρόνταν Ἀβάβου | Ὀλβιοπολείταν ἐπὶ τᾶι διανεκεῖ ποτὶ τὸν | δᾶμον καὶ διὰ προγόνων προνοίαι, εἶμεν δὲ | αὐτὸν καὶ πολείταν καὶ τοὺς ἐγγόνους αὐ|τοῦ καὶ ποτιγραφῆμεν ποθ' ἄν κα θέλῃ τᾶν || ἑκατοστύων· τεθῆμεν δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκό|να ἐπίχρυσον ἐν τῶι βουλευτηρίωι ἐν | τόπωι ὧι μὴ ἄλλος ἔχει, καὶ ἐπιγραφὰν ἐπι|γράψαι τὰν προδεδηλωμέναν· διαπέμψα|σθαι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα τοῦτο δι' ἐπιστο||λᾶς τεῖς Ὀλβιοπολειτᾶν ἄρχουσιν, ἵνα καὶ ἁ | πατρὶς αὐτοῦ τᾶς Βυζαντίων εὐνοίας πρὸς | τὸν ἄνδρα καὶ τειμᾶς αἴσθηται.

De tituli aetate haec verissime Boeckhius docuit: «Ababus Callisthenis f. floruit Tiberio Imp. (n. 2087 [nobis 102]), qui si pater Orontae est, titulus Tiberii vel Caligulae aetati tribuendus est. Esse vero illum huius patrem non videtur dubium. Nam in nostro titulo pater huius dicitur μέχρι τᾶς τῶν Σεβαστῶν γνώσεως προκόψας: iam vero Ababus Callisthenis f. Augusto et Tiberio dicavit stoam..., quippe illis ob aliquod beneficium addictus: quos esse τοὺς Σεβαστοὺς in nostro titulo commemoratos quis non coniiciat? Ceterum nota et Ἄβαβος et Ὀρόντας nomina esse Syriaca». At parum probabile nobis videtur quod idem vir doctissimus statuit titulum ab Olbiopolitis, quibus decretum missum erat, *publice* esse inscriptum: quod si ita se habuisset, sine dubio eius rei mentio aliqua in titulo esset addita, quae re vera nulla est; praeterea nullam in ipso decreto video rationem, cur Olbiopolitae id publice lapidi incidendum statuerint. Contra exstabant tituli honorarii ab ipsis Olbiopolitis facti et

ab amicis virorum honoratorum privatim lapidibus incisi, cum populus ipse publice eos inscribere statuisset; quod utrum ideo factum sit, quod civitas promisso stare non potuerit aut non festinaverit, an honoris causa virorum laudatorum, diiudicari non potest; ita decretum in Carzoazi honorem factum (n⁰ 21) a Zorsano quodam, Carzoazi sine dubio amico, lapidi incisum et publice propositum est. Quae cum ita sint, magis nobis videtur veri simile titulum nostrum a propinquo quodam Orontae fuisse positum, fortasse a Diomede oeconomo, qui ei exedram aedificasset (v. n⁰ 103). Et re vera quod ornamentum magis exedram decebat magisque erat splendidum, quam exterae eiusque florentissimae civitatis decretum, viri, cui exedra erat dicata, merita conlaudans? Inde vero facile iam unusquisque sibi persuadebit re vera decretum eidem lapidi fuisse incisum, in quo erat titulus a Diomede factus. Boeckhius Peyssonelii indicium (v. supra in lemmate) sequi ideo maxime dubitavit, quod a Clarkio Diomedis titulus erat omissus; quod tamen nostrae sententiae parum videtur obstare: Walpolius enim Diomedis titulum fortasse non animadvertit, aut non esse transcribendum duxit, quippe qui ad Byzantiorum decretum non pertineat. Hic quoque analogiam habemus in Carzoazi decreto, quod supra memoravimus: in altero eiusdem lapidis latere exstat titulus 105, cuius Henzenus, cum decretum ederet, ne uno quidem verbo fecit mentionem; itaque si hic lapis inventus esset antequam Corpus I. Gr. esset editum, eodem iure Boeckhius aliis decreti editoribus diffidere potuisset.

In tituli argumento explicando morari vix opus est, quippe quod per se sit perspicuum. Hanc solam Boeckhii adnotationem addo, quae ad v. 17 pertinet: «V. 17 προέστα τᾶς ἐπιδαμίας Rochetto Antt. Bosp. p. 178 est: functus est patronatu peregrinorum; et similiter Koehlerus noster [Ges. Schr. VI p. 297]. Sed peregrinus non potest peregrinorum patronus esse: Olbiae Orontas, ut Byzantiorum proxenus, Byzantiorum patronus est, non Byzantii peregrinorum. Sententia non est alia nisi haec: *Quum Byzantii esset, magnifice sese gessit in commoratione sua.* Sic n. 1193 legati laudantur ob ἐνδαμίαν utraque civitate dignam». Similia exempla nunc quidem permulta possunt inveniri.

Addo quae P. Cauer in ed. 1 de tituli dialecto observavit: «dialectus est Dorica, qualis decet coloniam Megarensium, eaque postumo studio antiquitatis redintegrata. in quo is, qui hoc decretum conscripsit, non satis constanter versatus est. nam cum *e* et *o* vocales longas plerumque per ει et ου (e. g. βουλᾶ, εἶπαν 2. Ἀβάβου 3)..., tamen *e* longum ubi vel ante vocalem vel in terminatione infinitivi -ῆμεν posita erat, per η scripsit: χρήας 8. πληόνας 18. ἐπιτάδηον 21. ἀσαμήωτον 22. ποτιγραφῆμεν 29. τεθῆμεν 30. (at semel εἶμεν 27)».

Переводъ. Народъ Византійскій. — Совѣтъ и народъ постановили по предложенію стратиговъ: такъ какъ Оронтъ Ольвіополитъ, сынъ Авава, мужа первенствовавшаго не только въ отечествѣ, но и во всемъ Понтійскомъ народѣ, и возвысившагося до извѣстности Августамъ, а также принесшаго много пользы и городу Византійцевъ въ общественныхъ нуждахъ и въ покровительствѣ пріѣзжавшимъ въ торговую гавань, и самъ, унаслѣдовавъ отъ отца какъ все остальное, такъ и благосклонность къ народу и проксенію, всѣми пріѣзжающими въ Понтъ гражданами прославляется [дословно: свидѣтельствуется] за его человѣколюбіе и заботливость, и прибывъ въ *нашъ* городъ велъ себя досточтимо во все время своего пребыванія и внушилъ еще бо́льшія надежды народу и частнымъ лицамъ, а городъ за *оказанныя* ему благодѣянія и за достоинство *самого* мужа и *его* предковъ счелъ удобнымъ не оставить его пребываніе неознаменованнымъ и народъ при-

казалъ стратигамъ почтить *этого* мужа; поэтому да благоугодно будетъ похвалить Оронта с. Авава Ольвіополита за его постоянную и *унаслѣдованную* отъ предковъ заботливость къ народу, а *также* быть ему потомственнымъ гражданиномъ и приписаться къ какой угодно изъ сотенъ; поставить ему и позолоченную статую въ думѣ на мѣстѣ, гдѣ не имѣетъ *статуи кто нибудь* другой, и написать вышеприведенную надпись; настоящее же постановленіе сообщить при письмѣ Ольвійскимъ властямъ, для того чтобы и отечество его узнало о благосклонности Византійцевъ къ *этому* мужу и объ *оказанной ему* почести.

---

48. «Fragmen marmoris inventum in solo *Olbiae*, altum pollices X, latum amplius pollices III; possidebat Koehlerus, qui misit a. 1837. Lapis ad sinistram integer videtur; reliqui margines fracti sunt». Boeckh, C. I. Gr. II, add. p. 998 sq., n° 2060 *b*.

(Ubi nunc lapis sit, explorare mihi non contigit).

ΩΙ\	. ωι . . .
ΥΤΩL	υτω[. . . . . . . ὁ δεῖνα . . . .
ΣΕΙΠΣΕ	ς εἶπ[ε]· Ἐ[πειδὴ ὁ δεῖνα Ποσι-
\ΕΟΥΟΛΒΙΩΙ	δ]έου Ὀλβι[οπολείτας ἄνηρ ἄγαθο]-
ΣΕΩΝΔΙΑΤΕ	ς ἔων διατέ[λει πρὸς τὸν δᾶμο-
ΕΤοΝΤΕΝΕΔL	ν] τὸν Τενεδί[ων καὶ χρείας παρέ]-
ΣΧΗΤΑΙΞΥΝ	σχηται ξύν[ᾳ καὶ κατ' ἰδίαν τοῖς]
ΕΝΤΥΓΧΑ	ἐντυγχα[νόντεσσι αὔτῳ τῶν πολε]-
ΙΤΑΝΛΓΡΟΦ	ίταν [ἀπ]ροφ[ασίστως, φιλοτιμίαν?]
ΕΧΩΝΕΜΠΑ	ἔχων ἐμ πά[ντι καίρῳ, καὶ διὰ τοῦ-
ΓΟΑΥΤΩΤΙΜC	τ]ο αὔτῳ τίμ[αις ἐψαφίσατο ὁ δᾶμ]-
ΟΣΕΓΑΙΝοΝ	ος, ἔ[π]αινόν [τε κατάξιον αὔτω τᾶν]
ΕΥΕΡΓΕΣΙ	εὐεργεσί[αν καὶ χρυσίω? στ]-
ΕΦΑΝΟΝΚΑΤ	έφανον κα[ὶ εἰκόνα χαλκέαν?, δεδό]-
ΧΘΑΙΤΑΒΟΛ	χθαι τᾷ βόλ[λᾳ καὶ τῷ δάμῳ, ὅπω]-
ΣΚΕΦΑΙΝΙ	ς κε φαίν[ηται ὁ δᾶμος ὁ Τεν]-
ΕΔΙΩΜΕΥΧ/	εδίω[ν] εὐχ[άριστός τε ἔων καὶ μ-
ΧΑΜΑΜΠΟΙ	ν]άμαμ ποι[είμενος τῶν ἀγάθ]-
ΩΝΑΝΔΡΩΝ	ων ἄνδρων, [οἵ κε εὖ ποιήσωσι
ΓΑΜΠΟΛΙΝ	τ]ὰμ πόλιν, [καὶ τίμων αὔτοις]
ΑΞΙΩΣΤΣ	ἀξίως τῶ[ν εὐεργετημάτω-
ΙΕΠΑΙΝΙ	ν], ἐπαίν[εσαι μὲν τὸν δεῖνα Π]-
ΟΣΙΛ	οσι[δέου Ὀλβιοπολείταν κ. τ. λ.
Ι	

«Patet esse haec ex decreto relicua, quo Tenedii ornaverant Olbiopolitanum hominem, eumque Posidei filium (vss. 4. 24)... Vs. 4. scripsi Ὀλβιοπ. non Ὀλβιωπ. In apographo est Ω ex utroque mixtum». Boeckh. Supplementa ab eo et a Franzio (v. 18—20) proposita aliquot locis mutavi. Vv. 11—14, in quibus non sibi successisse quod egisset dixit Boeckhius,

ipse conatus sum supplere: in his puto alterius decreti mentionem factam esse, quo antea Tenedii honorassent Olbiopolitam; similes mentiones persaepe inveniri in decretis non est quod moneam; exempli gratia sat est decreti in Protogenis honorem facti (n⁰ 16) lat. B vv. 55—57 in partes vocare. Litterarum formae, si a Koehlero et Boeckhio recte redditae sunt, tempora II aut I a. Chr. saeculo non recentiora videntur indicare; et maxime quidem Θ et Γ formae antiquitatis habent speciem.

Переводъ. (. . . такой то, сынъ такого то) предложилъ: такъ какъ *такой-то* с. Посидея Ольвіополитъ пребываетъ расположеннымъ къ народу Тенедійцевъ и оказываетъ услуги *какъ* вообще, *такъ* и въ частности имѣющимъ съ нимъ дѣла гражданамъ безъ отговорокъ, имѣя ревность во всякое время, и за это народъ опредѣлилъ ему почести, *именно* похвалу достойную его благодѣяній, золотой (?) вѣнецъ и мѣдное изображеніе (?), съ добрымъ счастіемъ да постановитъ совѣтъ и народъ: для того, чтобы народъ Тенедійцевъ показался благодарнымъ, вспоминающимъ о хорошихъ людяхъ, которые окажутъ услуги городу, и почитающимъ ихъ соразмѣрно съ *ихъ* благодѣяніями, похвалить *такого-то* с. Посидея Ольвіополита и т. д.

---

49. Tabula lapidis, ut videtur, calcarii, epistylio ornata, a partibus dextra et inferiore fracta, a. 0,12 m., l. 0,20, cr. 0,06, litteris circa 0,01 altis inscripta.

Odessae in museo societatis exscripsi et charta madida expressi. Olbiopolitanum esse lapidem scripsit Jurgevicz.

ΚΩΙ░ΩΝ	Κωίων.
ΕΔοΞΕ‾ΑΙΒοΥΛΑΙΚΑΙΤ	Ἔδοξε [τ]ᾶι βουλᾶι καὶ τ[ῶι]
ΔΑΜΩΙ░ΝΩΜΑΠΡοΣ‾	δάμωι, [γν]ώμα προσ[τα]-
ΤΑΝΕΠΕΙΔΗΠοΣΙΔΕ	τᾶν· Ἐπειδὴ Ποσίδε[ος . .
‾οΥο░οΓ░	. . . ου Ὀ[λβι]ο[πολίτας κτλ.

Est initium Coorum decreti in honorem Posidei cuiusdam Olbiopolitae facti. Similia praescripta etiam in aliis Coorum decretis inveniuntur (v. Bull. de corr. hellén. v. V p. 212).

Quantum e litteratura conligere licet, titulus II a. Chr. saeculo non videtur esse recentior.

CLASSIS SECUNDA.

Tituli dedicatorii.

Sectio I. Donaria magistratuum et sacerdotum.

Morem Olbiae fuisse, ut annui magistratus pro urbis pace et incolumitate suaque ipsorum salute dis praecipue cultis donaria dedicarent, multi probant tituli. Archontes soli Achilli Pontarchae vota solvisse videntur: certe nullus adhuc repertus est titulus donarii ab archontibus alii deo facti; eidem deo praetores interdum faciebant vota, sed raro: plerumque donariorum a praetoribus dedicatorum subscriptiones Apollinis Prostatae referunt nomen; praeterea Phoebum colebant iidem, si quidem recte titulus 74 a me restitutus est. Aediles

denique Mercurio Forensi, ut par est, obstricti sunt eique faciunt vota (titt. 75. 76). Praeterea exstant aliquot subscriptiones donariorum Achilli Pontarchae a sacerdotibus quotannis creatis oblatorum. Numerus titulorum, qui uniuscuiusque dei referant nomen, admodum est dispar: donariorum enim a praetoribus Apollini Prostatae oblatorum plus viginti adhuc habemus titulos, cum Achillis Pontarchae nomen inscriptum duo tantummodo praetorum lapides habeant, totidemque sint donaria ab archontibus eidem oblata; aedilium tituli item duo adhuc comparuerunt, sacerdotum tres; Phoebi nomen solus tit. 74 refert idemque admodum mutilatus. Quod utrum casu evenerit, an potius eo explicandum sit, quod praetores Apollini Prostatae quotannis donaria dedicare soliti sint, Achilli vero Pontarchae aliisque dis rarius exsoluta sint vota a magistratibus, decerni non potest; veri similius tamen hoc videtur, quia casu tam disparem titulorum numerum in lucem prodiisse minus est probabile. Ad dedicationes inscribendas marmor plerumque adhibebatur; paucissimi exstant tituli in lapide arenario exarati; erravit igitur Koehlerus, cum diceret (Comment. de ins. et cursu Achillis p. 108) titulos in honorem Achillis positos in marmore exaratos esse, aliorum deorum in lapide arenario; cuius erroris etiam alii quidam viri docti sunt participes (ex. c. comes Uvarov Rech. p. 45 et 47, Modestov l. l. ad n⁰ 71, p. 508). Donaria ipsa varia fuerunt: a praetoribus Apollini Prostatae omnium saepissime Victoriae statuae offerebantur aureae (59. 61. 63) vel argenteae (53) vel aureae cum basi argentea (56. 70. 71), interdum torques aurei (50. 54. 57. 64) et phialae argenteae (52. 55? 62 [ubi praeterea memoratur κλείνη λειτή]. 67) et coronae aureae (68). Victoriae statuae argenteae item ab aedilibus Mercurio offerebantur (75. 76). Donariorum Achilli Pontarchae oblatorum subscriptiones ea re a ceteris differunt, quod donarii nomen in eis non indicatur, sed simpliciter dicitur χαριστήριον excepto tit. 81, ubi corona memoratur a sacerdote oblata. Mos ipse in nova demum urbe post Geticam vastationem restituta exstitisse videtur: certe nullus adhuc in lucem prodiit titulus, quem antiquioribus temporibus adscribere liceat; omnes qui exstant recentioris sunt aetatis, plerique, ut videtur, secundi tertiive p. Chr. saeculi. Id primum scripturae rationibus probatur, deinde erroribus orthographicis et soloecismis, qui in multis reperiuntur titulis (exempli causa λόνχαι et παιδήματι pro λόγχη et πηδήματι n° 77; χρύσεος forma gen. fem. nn° 55. 59. 61. 63. 71, ἀργύρεος itidem nn° 55. 71 etc.) quique sermonis pravitatem indicant, Dionis quoque testimonio probatam; tum nominibus originis non graecae, quibus tituli referti sunt, denique nominibus quibusdam romanis, maxime imperatoriis, quibus imperatorum aetate persaepe et ubique usos esse Graeculos vix est quod moneam. Praeterea tenendum multos titulos haud magnis temporis spatiis inter se distare; saepe enim aut eadem nomina in duobus tribusve titulis occurrunt aut nomina quae eiusdem gentis homines ostendunt, exempli causa patres et filios (exempla in adnotationibus indicabuntur). Cum autem desint plerumque indicia, quae uniuscuiusque tituli aetati accuratius definiendae inserviant, ideoque ordine chronologico disponere eos non licuerit, disposui ordine alphabetico e nominibus eorum petito, qui singulis magistratuum conlegiis praefuissent.

---

a. Tituli donariorum Apollini Prostatae oblatorum.

50. Pila oblonga marmoris candidi a. 1,04 m., l. 0,31, cr. 0,20, quae primitus partem epistylii aedificii cuiusdam efficiebat, id quod probatur ornamentis architectonicis, quae adhuc in angusto pilae latere ex parte sunt servata. Partis anticae, in qua est inscriptio, margines dexter et sinister aliquot locis laesi sunt. Litterae elegantes apicibus ornatae sunt (altae circa 0,02) facilesque lectu. «Ex schedis Blarambergii edidit Koeppen. Nordgest. d. Pont. p. 81 n. 4 (hinc Osann. Syll. p. 229). Nos formam litterarum dedimus e manuscriptis Koeppenii schedis ex apographo Blarambergii desumptis; sed quum Blarambergii apographum non videretur satis certum esse, correximus id ad fidem Koehleri adv. Koepp. p. 43» [= Ges. Schriften v. II p. 34 sq.]. Boeckh, C. I. Gr. II n° 2067.

Comes Uvarov Rech. sur les ant. p. 41 tradit hunc lapidem cum n° 122 anno 1818 in castello dicto Adschigolski-gorodok (septem verstis ab Olbiae parietinis meridiem versus distanti) repertum a Kazakio Graeco, qui ibi dominium Jasselky dictum possederit (cf. Koeppen l. l. p. 82); inde in museum societatis Odessitanae pervenit, ubi exscripsi.

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥ
ΧΗΙΑΠΟΛΛΩ
ΝΙΠΙΟΣΤΑΤΙ-
ΟΙΠΕΡΙΑΜΣ
ΜΑΙΟΝΑΜϹ
ΘΑΣΤΟΥΣΤ
ΤΗΓΟΙΑΧΙΛ/
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-
ΝΟΥΜΗΝΙΟΣ
ΡΑΔΑΜΨΩΝ
ΤΟΣΝΕΙΚΙΑΣ
ΠΟΝΤΙΚΟΥ
ΔΡΕΙΒΑΛΙΣ
ΡΑΠΑΚΕΟΥΣ
ΒΡΑΓΟΣΣΑΜ
)ΥΤΟΣΑΝΕ
ΙΚΑΝΣΤΡΕ
-ΟΝΧΡΥΣΕ
ΥΠΕΡΤΗΣ
ΛΕΩΣΚΑΙ
ΣΕΑΥΤΩΝ
—

Ἀγαθῆι τύ|χηι.
Ἀπόλλω|νι Π[ρ]οστάτη[ι] | οἱ περὶ Ἀμώ|μαιον Ἀμ[ω]θάστου σ[τρα]|τηγοί·
Ἀχιλ[λεὺς] | Δημητρίου, |
Νουμήνιος | Ῥαδαμψῶν|τος,
Νεικίας | Ποντικοῦ, |
. δρείβαλις | Ῥαπακέους |
[Ἄ]βραγος Σα[μ|βο]ῦτος
ἀνέ|[θη]καν στρε[π|τ]ὸν χρύσε[ον] |
ὑπὲρ τῆς | [πό]λεως καὶ | [τῆ]ς ἑαυ|τῶν | [ὑγείας].

Var. lect. V. 3 extr. TI Blar. ap. Koepp. «In der dritten Zeile ist ... zu lesen ΠΡΟ-ΣΤΑΤΗΙ, hiervon ist nur das I verschwunden». Koehl. — V. 4 extr. ΑΜΩΣ Bl. «das Σ hat nie am Ende der Zeile gestanden». Koehl. — V. 5 extr. ΑΜΩ edd. — V. 6 extr. ΣΤΡΑ edd. — V. 7 extr. ΑΧΙΛΛΕΟΣ Bl., ΑΧΙΛ Koehl. Boeckh. — V. 10 extr. ΩΝΟΥ Bl. «am Ende der zehnten Zeile nicht stehen konnte ΟΥ». Koehl., cuius sententiam secutus Koepp. has litteras uncis inclusit in edito, Boeckhius omisit. — V. 13 in. lapidem laesum esse non animadverterunt edd. — V. 14 in. ΡΑ edd., extr. ΟΥΣΑ Bl. «am Ende der 14. Zeile findet sich kein A, folglich ist der Name ... nicht Abragus, ... sondern Bragus». Koehl. «Vs. 14 extr. licet ob spatii angustiam Σ minutum scriptum sit, non dubito perisse Α et ipsum minutum, quamquam obest Koehlerus». Boeckh. Recte quidem Koehlerus dixit v. 14 extr. nullum Α fuisse, sed non animadvertit v. 15 in. lapidem laesum; hic sine dubio fuit illud Α. — V. 15 extr. ΣΑΜ edd. — V. 16: ΟΥΤΟΥ ΑΝΕΘ Bl., correxit Koehl. — V. 17 in. ϑΗΚΑΝ Koehl. — V. 18 extr. ΧΡΗΣΕΟΝ Bl., qui inde a v. 17 inscriptionem quasi integram dedit, supplementis suis non distinctis ab eis litteris, quae tum in lapide exstabant (v. 21—22: ΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙ|ΑΣ).

Ἀχιλλεὺς Δημητρίου in tit. 98 redit; qui utrum idem sit vir, an avus, an nepos, diiudicari non potest. Δημήτριον Ἀχιλλέος, huius fortasse patrem aut filium, habemus in tit. 77. Idem dicendum de Νεικίᾳ Ποντικοῦ, qui in tit. 65 inter praetores nominatus est, et de Ποντικῷ Νεικίου, qui n° 52 item praetor est et n° 75 primus archon. Etiam Νουμήνιος Ῥαδαμψῶντος redit in tit. 58 nuperrime reperto. — V. 13 utrum integrum sit nomen, an lapide laeso litterae aliquot perierint, non liquet. Vv. 15—16 Σα[μ|βο]ῦτος restitui (pro Σαμοῦτος, quod dederant editores) conlato nomine quod est Σαμβίων (nn° 62. 76).

Переводъ[1]). Съ добрымъ счастіемъ. Аполлону Простату стратиги съ Амомэемъ сыномъ Амоѳаста во главѣ: Ахиллъ с. Димитрія, Нуминій с. Радампсонта, Никій с. Понтика, .дривалій с. Рапакея, Аврагъ с. Самвута посвятили золотое ожерелье за городъ и свое здравіе.

---

51. Fragmentum tabulae marmoris albi a partibus dextra et inferiore fractum, a. 0,29 m., l. max. 0,33, cr. 0,09. Tituli litterae 0,03 altae admodum diligenter exaratae sunt.

Odessae exscripsi in museo societatis (inter Curisiana).

ΛΓ ΑΓΑΘ	Ἀγαϑ[ῇ τύχῃ].
ΑΠΟΛΛΩΝ	Ἀπόλλων[ι Προστάτῃ]
ΟΙΠΕΡΙΑΝ	οἱ περὶ Ἀν....

1) Этотъ переводъ можетъ служить образчикомъ и для другихъ памятниковъ этого отдѣла. Издатель счелъ излишнимъ давать переводъ каждаго изъ нихъ въ виду того, что всѣ они изложены на одинъ манеръ и разнятся между собою почти только собственными именами и названіями приношеній; переводы будутъ приложены только для тѣхъ памятниковъ, редакція которыхъ отличается какими либо болѣе важными особенностями.

V. 1 vocem quae est Ἀγαθῆ prope marginem incidere coeperat lapicida, sed duabus litteris exaratis omisit et in medio lapide denuo incidit.

---

52. Tabula marmoris candidi infra fracta, a. 0,95 m., l. 0,62, cr. 0,18. Supra finit in fastigium marginibus eminentibus ornatum, sub quo aquila repraesentata est unguibus ramum tenens; fastigium pilis sculptis sustinetur, inter quas titulus exaratus est litteris elegantibus a. 0,025—0,03. Sub titulo viri imago palmam tenentis umero impositam rudi quadam manu addita est. Ed. Th. Struve act. soc. Odess. v. VI (a. 1867) p. 23 et mus. Rhenani v. XXV (a. 1870) p. 352 n° 3, Jurgeviczii usus apographo. (K. Muellenhoff Hermae v. III p. 445 n° VI ad Struvii exemplum russice editum).

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑ
ΤΗΟΙΠΕΡΙΑΡΓΟΥΑΝΑ
ΓΟΝΚΑΡΑΞΤΟΥΣΤΡΑΤΗ
ΓΟΙΠΟΝΤΙΚΟΣΝΕΙΚΙΟΥ
ΑΒΡΑΓΟΣΧΟΥΑΡΣΑΖΟΥ
ΑΡΘΑΜ'' ▨ ΝΟΣΠΙΝΜΑ
ΖΟΥΑΛΟΗΣΜΑΘΑΝΟΥ
ΑΡΣΗΟΥΑΧΟΣΚΑΣΑΓΟΥ
ΑΝΕΘΗΚΑΝΦΙΕΛΗΝ
ΑΡΓΥΡΑΝΥΠΕΡΤΗΣ
ΠΟΛΕΩΣΕΥΣΤΑΘΙΑΣ
ΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙ
ΑΣ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ Ἀργουάναγον Καράξτου στρατηγοί·
Ποντικὸς Νεικίου,
Ἄβραγος Χουαρσάζου,
Ἀρθάμ[μω]ν Ὀσπινμάζου,
Ἀ[δ]όης Μαθάνου,
Ἀρσηούαχος Κασάγου
ἀνέθηκαν φιέλην ἀργυρᾶν ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐσταθίας καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

V. lect. V. 4: ΚΑΡΑΣΤΟΥ — v. 6: ΑΡΣΑ — v. 7: ΑΜΜΩΝΟΣ — v. 8: ΑΛΟΗΣ — v. 9: ΧΟΣΚΑΣΑΓΟΥ Struve. V. 7 idem transcripsit Ἀρθαμμῶνος Πινμάζου.

Nomen quod est Κάραξτος variis scribitur modis: n° 80 Κάραξστος, nn° 55 et 118 Κάραστος. Arguanagus Caraxti f. qui in hoc titulo praetorum princeps est, pater fortasse fuit aut filius Caraxti illius Arguanagi f., qui in tit. 80 inter praetores memoratur. De Pontico Niciae f. vide ad n° 50. Ἀδόης v. 8 recte restitutum esse a Struvio testatur nunc tit. 115, in quo idem redit nomen casu nominativo (Boeckhius cum non nosset nisi genetivum Ἀδόου, putabat nominativum fuisse Ἄδοος, Introd. p. 116).

---

53. «Lapis Olbiopolitanus, Athenas ad Fauvelium translatus, ubi transcripsit Walpolius, ex cuius schedis ed. Clark. Itin. t. I p. 616 [ed. 4 v. II p. 354]. Ex hoc Rochettus Antt. Bosp. tab. VIII n. 1. non tamen sine mutatione». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2069.

De lapide cf. quae ad n° 47 adnotavimus. Repraesentatur exemplum Clarkianum.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣ
ΤΑΤΗΙΟΙΠΕΡΙΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΝΠΡΑΞΙΑΝΑΚΤΟΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙΑΛΟΥΘΑΤΟΣ
ΑΝΤΕΡΩΤΟΣΑΙΛΙΟΣ
ΝΑΥΤΕΙΛΛΟΥΑΡΙΣΤΟ
ΝΙΚΟΣΔΙΟΝΥΣΙΟΥΟ
ΚΑΙΒΑΣΙΛΕΥΣ......
....
............ΑΝΕΘΗ
ΚΑΝΝΕΙΚΗΝΑΡΓΥΡΑΝ
ΥΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙΤΗΣΕ
ΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ
ΛΟΥΚΙΟΣΛΟΥΚΙΟΥ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ Δη-
μήτριον Πραξιάνακτος στρατηγοί·
Ἀλούθα[γ]ος Ἀντέρωτος,
Αἴλιος Ναυτεί[μ]ου,
Ἀριστόνικος Διονυσίου ὁ καὶ βασι-
λεύς,
— — — — — —,
— — — — — —
ἀνέθηκαν Νείκην ἀργυρᾶν ὑπὲρ τῆς
πόλεως καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.
Λούκιος Λουκίου [ὑπηρέτησεν κτλ.]

«Βασιλεὺς videtur sacrificulus rex esse, fortasse unus ex archontibus, ut Athenis; post βασιλεὺς periit fortasse γενόμενος. De duplici quidem nomine (cf. ad n. 2090 [nobis 122]) hic non cogitandum videtur, quod in hac terra duplicium nominum solet alterum barbarum esse. Post haec unius tantum viri nomen perierit. Vocem ὑπηρέτησεν supplevi ex n. 2071 [nobis 57; cf. 68 et 69]. Vs. 5 conieci Ἀλούθα[γ]ος; vide Introd. Γ et Τ facile confunduntur». Boeckh.

Haec non omnia recte disputata a viro illustrissimo facile tibi persuadeas. Primum enim praetorum est titulus, non archontum, ideoque vix potuit Aristonicus ἄρχων βασιλεύς esse, quia eodem anno eundem virum duobus muneribus (scilicet praetoris et archontis) functum esse minime est probabile. Equidem potius eo inclinor, ut regis sacrificuli munus Olbiae διὰ βίου fuisse putem (ut Romae, et apud Graecos multa sacerdotum munera Romanae aetatis) illumque, qui hoc munere fungeretur, simul alios magistratus annuos gerere potuisse. Deinde post βασιλεὺς vocem duorum praetorum, non unius, nomina periisse consentaneum est, quia omnino quinque fuerunt Olbiae praetores praeter principem, non quattuor; ex omnibus praetorum titulis, qui integri ad nos pervenerint, unum tantum habemus 57, qui quattuor nomina referat praeter principem; sed hoc casu aliquo potius factum esse videtur, fortasse ideo quod quintus mortuus erat, antequam magistratu se abdicaret. Et si γενόμενος illud Boeckhianum, quod nobis videtur supervacaneum, omiserimus, spatii satis habebimus ad duo nomina restituenda: cf. vv. 5—7, ubi nomina satis longa quae sunt Ἀλούθα[γ]ος Ἀντέρωτος, Αἴλιος Ναυτεί[μ]ου tantundem fere spatii obtinent. Quod autem Boeckhius Introd. p. 89,9 praetorum conlegii principem archontem eponymum fuisse coniecit, id minime est probabile.

Regis sacrificuli munus Mileti (ut in aliis quibusdam Ionicis civitatibus, cf. Hermanni Staatsalt. § 56, 15 et Gottesd. Alt. § 66, 2 et 4) fuisse testatur titulus post O. Rayetum a G. Dittenbergero editus Syll. inscr. gr. n° 376. Inde sine dubio id sumpserunt Olbiopolitae.

Propter Aelii nomen titulus Hadriani temporibus non est antiquior.

---

54. Tabula integra marmoris candidi a. 0,56 m., l. 0,40, cr. 0,07. Titulus litteris grandioribus diligenter exaratus etiamnunc optime legitur. Primum editus est a. 1814 in opere periodico quod inscriptum est «Періодическое сочиненіе о успѣхахъ народнаго просвѣщенія» (Спб., при Импер. Академіи наукъ) n° XXXVII p. 195 sq. in tabula lithographica cum versione russica. Postea ex Stempkovskii schedis ed. Rochettus, Antt. Bosp. tab. V n° 3 et p. 198; inde Boeckh, C. I. Gr. II n. 2070.

Lapis a. 1810 a comite Severino Potockio in Olbiae parietinis repertus Universitati Charcoviensi dono datus est, in cuius museo exscripsi a. 1883.

....ΛΘΗΙΤΥΧΗΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑ ΤΗ ΟΙΠΕΡΙΚΑΙΝΑΞΑΡ ΘΟΝΑΡΓΟΥΑΝΑΓΟΥ ⸖ ΣΤΡΑΤΗΓΟΙΔΑΔΟΣ ˣ ΔΑΔΟΥ ΧΟΥΝΑΡΟΣΗ ΡΑΚΛΕΙΔΟΥΑΒΝΩΖΟΣΡΑ ΘΑΓΩΣΟΥΧΑΡΑΞΗΝοΣ' ΑΒΡΑΓοΥ ΟΥΑΡΖΒΑΛΟΣΑ ΒΡΑΓοΥ ΑΝΕΘΗΚΑΝΣΤΡΕ ΠΤΟΝΧΡΥΣΕΟΝΥΠΕΡΤΗΣ ΠοΛΕΩΣΕΥΣΤΑΘΙΑΣΚΑΙ ΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ⸖	[Ἀγ]αθῆι τύχηι. Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ Και- νάξαρθον Ἀργουανάγου στρατηγοί· Δάδος Δάδου, Χούναρος Ἡρακλείδου, Ἄβνωζος Ῥαθαγώσου, Χαράξηνος Ἀβράγου, Οὐάρζβαλος Ἀβράγου ἀνέθηκαν στρεπτὸν χρύσεον ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐσταθίας καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

V. lect. In exemplo russice edito totus titulus septem versibus non recte dispositus est. V. 1 in. ibid. ΑΓΑΘΗΙ, ap. Roch. ΑΘΗΙ. — V. 3 extr. ΖΑΡ et v. 4 med. ΑΡΤΟΥ Roch. (recte ed. russ.). — V. 7: ΡΑΚΕΙ ed. russ. — V. 8 extr. ΖΗΝΟΣ Roch. — V. 9 in. ΑΒΡΑΓ.Υ id. p. 198 (recte in tab.). — Vv. 9—10 vox ΑΒΡΑΓΟΥ in ed. russ. a transcribenti omissa postea supra lineam litteris minoribus addita est. — V. 12 med. ΣΤΡΑ Roch., ΣΤΑ ed. russ. — Vv. 4, 5, 8, 13 sigla interpunctioni inservientia non sunt enotata. Iure igitur Koehlerus adv. Roch. p. 126 (= Ges. Schr. I p. 212) titulum a Stempkovskio non accurate esse transcriptum dixit, quamquam dubitare licet, num ipse accuratius habuerit apographum, cum nullas lectiones veriores addiderit.

Nomina in -ξαρθος exeuntia (v. 3) in titulis Panticapaeensibus et Tanaiticis frequenter occurrunt, ut Ἀλέξαρθος, Διδυμόξαρθος, Δοσυμόξαρθος, alia (cf. quae monuit Muellenhoff

Monatsber. d. Berl. Akad.. 1866 p. 572). V. 6 Χούναρος (quod in [Κ]ούνα[γ]ος mutare voluit Boeckhius) et v. 9 Οὐάρζβαλος nulli dubitationi sunt obnoxia.

---

55. «Ein Block von weissem Marmor..., welcher ursprünglich das Eckstück eines mit reicher Relief-Darstellung verzierten Frieses eines grösseren Gebäudes gebildet hat und offenbar bis in das vierte oder fünfte Jahrhundert v. Chr. zurückreicht. Die gegenwärtige Dicke beträgt 5 Verschock (0,22 Mètre), die Höhe und Länge je 13 Versch. (0,56 M.)... In römischer Zeit, etwa im zweiten Jahrhundert v. [leg. nach] Chr., ist das Gebäude, von dessen Fries uns leider nur ein so kleiner Theil erhalten ist, zerstört worden und die einzelnen Marmor-Blöcke haben anderen Zwecken dienen müssen. Der uns erhaltene Block ist benutzt worden, um auf der Rückseite in ganz flacher Form einen Giebel einzumeisseln und darunter die folgende Inschrift anzubringen, deren Ende jedoch noch später mit einem Theil des Blocks wieder verloren gegangen ist». L. Stephani in Compte-rendu de la commission Impér. archeol. pour l'année 1874 p. 100.

Lapis a. 1873 in Olbiae ruderibus ab Io. G. f. Zabelino repertus Petropoli servatur in museo Imperiali quod vocatur Ermitage. Exscripsi.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ	Ἀγαθῆι τύχηι.
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑΤΗΙ	Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ
ΟΙΠΕΡΙΚΑΡΑΣΤΟΝΣΑΡΑΤΟΥ	Κάραστον Σαράτου στρατηγοί·
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙΝΑΜΓΗΝΟΣ	Νάμγηνος Νεικοδρόμου,
ΝΕΙΚΟΔΡΟΜΟΥΟΡΟΝΤΗΣ	Ὀρόντης Ὀρόντου,
ΟΡΟΝΤΟΥΟΥΣΙΓΑ·ΣΟΣΣΙΡΑ	Οὐσίγασος Σιράχου,
ΧΟΥΤΑΝΑΣΙΣΟΣΧΟΥΑΡ	Τανάσισος Χουαρσάζου,
ΣΑΖΟΥΚΑΣΑΙΣΠΑΡΝΟΥ	Κάσαϊς Πάρνου
.:ΝΑΡΓΥΡΑΝ	[ἀνέθηκαν φιέλη?]ν ἀργυρᾶν κτλ.

De nomine quod est Κάραστος v. quae dixi ad n° 52.

---

56. Tabula integra marmoris caerulei a. 1,24 m., l. 0,75, cr. 0,10, infra non polita. Tituli litterae elegantes altae sunt 0,025—0,03; vv. 1—10 litterae ΑΔΛ et inde a v. 11 fere omnes apicibus ornatae sunt. «Ed. Koeppen Nordgest. d. Pont. p. 81 n. 3. ex quo Osannus Syll. p. 229. Nos accuratius damus ex ipsis Koeppenii schedis, in quibus vs. 10 in edito lacunosus exhibetur integer, fere ut eum in lapide scriptum esse docet Koehler adv. Koeppen. p. 43 [= Ges. Schr. v. II p. 34]». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2074 [1]).

1) Quod Boeckhius in fine lemmatis addidit Koehlerum de hoc titulo dixisse etiam in libello «Médailles Grecques», ut ipse e Koeppenii libro videret, id verum non est. Koehlerus enim eo loco, quem laudavit Koeppen (v. Ges. Schr. I p. 34), nomen quod est Νουμήνιος Ῥαδαμψῶντος attulit ex eo titulo, qui nobis est 50, de hoc autem prorsus nihil dixit.

Petropoli exscripsi in scala bibliothecae publicae, quo lapis Stolna a. 1880 adlatus est.

Α.ΑΘΗ▨ΛΗ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑΤΗ
ΟΙΠΕΡΙΜΑΡΚΟΝΟΥΛΠΙΟΝ
ΠΥΡΡΟΝΑΡΣΗΟΥΑΧΟΥΣΤΡΑ
ΤΗΓΟΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΞΗΣΣΑΓΑΡΟΥ ΖΩΙΛΟΣ
ΑΡΣΑΚΟΥ ΒΑΔΑΚΗΣ
ΡΑΔΑΝΨΩΝΤΟΣ
ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΚΟΞΟΥΡΟΥ
ΑΡΙΣΤΩΝΟΥΑΡΓΑΔΑΚΟΥ
ΑΝΕΘΗΚΑΝΝΕΙΚΗΝ
ΧΡΥΣΕΟΝΣΥΝΒΑΣΕΙΑΡ
ΓΥΡΕΩΥΓ▨ΞΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣ
ΚΑΙΤΗΣΕΑΥ▨ΩΝΥΓΕΙΑΣ

vac. 0,67.

Ἀ[γ]αθῇ [τύ]χῃ.
Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ
Μάρκον Οὔλπιον Πύρρον Ἀρσηου-
άχου στρατηγοί·
Δημήτριος Ξησσαγάρου,
Ζώϊλος Ἀρσάκου,
Βαδάκης Ῥαδανψῶντος,
Ἐπικράτης Κοξούρου,
Ἀρίστων Οὐαργαδάκου
ἀνέθηκαν Νείκην χρύσεον σὺν βά-
σει ἀργυρέῳ ὑ[π]ὲρ τῆς πόλεως καὶ
τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

V. lect. V. 1: ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ edd. — V. 7 inter duo nomina foliolum interpunctioni inserviens posuit Boeckhius (sine dubio ex Koeppenii manuscripto), quod tamen in lapide nunquam videtur exstitisse. — «Vs. 10 Koehl. diserte ΟΥΑΠΑΔΑΚΟΥ; Koepp. (Nachhall p. 14) dubitabat, quartus ductus essetne Π an ΡΓ. In edito eius exemplo est Ο.Α..ΑΔΑΚΟΥ». Boeckh. Ego ΡΓ litteras certas esse notavi in schedis. — V. 12 in. ΧρΥ Koepp. in edito, ΧΗΥ Boeckh. — V. 13: ΥΠΕΡ edd.

M. Ulpius Pyrrhus redit in tit. 76, ubi est archontum princeps. Vixisse eum non ante Traianum ex ipso nomine conligitur.

---

57. «Marmor est candidum, 1′ 7″ longum, 1′ latum; supra est anaglyphum, quo globus expressus ad sinistram, et iuxta hunc ad dextram figura animalis, gryps ni fallor, etsi Koeppenius (Nachhall p. 14) sphingem dicit; iuxta hanc ad dextram duo pedes humani. [Der obere Theil des Steines ... ist leider abgebrochen. Koepp. l. cit. infra]. Cetera tria latera sertis laureis ornata sunt; sub ultimi versus litteris ΧΡ clavus ferreus erat, qui lapidi in muro retinendo inserviebat. Vs. 1 inter ἀγαθῇ et τύχῃ ornamentum aliquod sculptum est, ut passim in huiusmodi titulis [?]. Ed. Koeppen. Nordgest. d. Pont. p. 79 n. 1. Nos dedimus ex Koeppenii manuscripto apographo accuratissimo; in hoc comparent etiam ea, quae Koehlerus adv. Koepp. p. 42 [= Ges. Schr. II p. 34] in edito Koeppenii desiderat, nisi quod in rebus duabus minimi momenti differunt, quas tamen ex parte infra notavi». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2071.

Lapis, quem primis huius saeculi decenniis Stolnae servatum esse auctor est Koeppenius, postea videtur periisse: nam inter lapides qui a. 1880 Stolna Petropolin in bibliothecam publicam transportati sunt, non invenitur. Repetii e C. I. Gr.

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙ' ΠΡΟΣΤΑΤΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΟΙΠΕΡΙΝΑΥΤΙ
ΜΟΝΑΡΓΟΥΑΝΑΓΟΥ'ΘΕΟ
ΔΩΡΟΣΤΟΥΜΒΑΓΟΥΤΡΥ
ΦΩΝΤΡΥΦΩΝΟΣΧΩΔΑΡ
ΖΟΣΦΑΡΖΗΟΥ·ΙΣΤΑΙΟΣ
ΣΑΔΑΙΟΥΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΣΤΡΕΠΤΟΝΧΡΥΣΕΟΝΥΠΕΡ
ΕΥΣΤΑΘΕΙΑΣΤΗΣΠΟΛΕΩΣ
ΚΑΙΕΙΡΗΝΗΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥ
ΤΩΝΥΓΕΙΑΣ·ΚΑΙΑΝΔΡΑΓΑΘΙ
ΑΣ' ΘΕΟΔΟΥΛΟΣΜΑΚΑΓΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΗΣΕΝΕΥΑΡΕΣΤΩΣ
ΗΒΟΥΛΗ.ΚΑΙΟΔΗΜΟΣΤΟΥΣ
ΚΑΛΩΣΣΤΡΑΤΗΓΗΣΑΝΤΑΣ
ΕΤΙΜΗΣΕΝΧΡΥΣΩΣΤΕΦΑΝΩ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτῃ στρατηγοὶ
οἱ περὶ Ναύτιμον Ἀργουανάγου·
Θεόδωρος Τουμβάγου,
Τρύφων Τρύφωνος,
Χώδαρζος Φαρζήου,
Ἱσταῖος Σαδαίου
ἀνέθηκαν στρεπτὸν χρύσεον ὑπὲρ εὐσταθείας τῆς πόλεως καὶ εἰρήνης καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας καὶ ἀν(δ)ραγαθίας. Θεόδουλος Μακάγου ὑπηρέτησεν εὐαρέστως. Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τοὺς καλῶς στρατηγήσαντας ἐτίμησεν χρυσῷ στεφάνῳ.

«Siglum vs. 2 post Ἀπόλλωνι positum Koehlerus perhibet esse post προστάτῃ. Vs. 12 septimâ a fine litterâ quadratarius primum Α scripserat, deinde ex eo fecit Δ; hinc figura nata est ex Α et Δ composita, quam tamen Koehlerus quintae a fine litterae tribuit. Cf. Koeppen. Nachhall p. 14». — «Theodulus est ὑπηρέτης Praetorum, qui dicitur munus ita gessisse, *ut placuerit magistratui* (εὐαρέστως). Subscripta est laus Praetoribus a populo data: quippe haec donaria omnia dicabantur tum, ubi magistratu abibant vel abierant ii, qui ea dicabant. Idem patet ex fine n. 2072» [nobis 61]. Boeckh. Cf. etiam n⁰ 68. Χωδάρζου nomen idem esse opinor atque id, quod ap. Tac. Ann. XII, 14 scribitur Gotarzes.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Аполлону Простату стратиги съ Навтимомъ с. Аргуанага во главѣ: Θеодоръ с. Тумвага, Трифонъ с. Трифона, Ходарзъ с. Фарзія, Истэй с. Садэя посвятили золотое ожерелье за благостояніе города и миръ и за ихъ собственное здравіе и мужество. Θеодулъ с. Макага служилъ похвально. Совѣтъ и народъ почтилъ золотымъ вѣнцомъ стратиговъ за прекрасное исполненіе должности.

---

58. Tabula marmoris albi integra, a. 1,87 m., l. 0,695, cr. 0,215. Inscripta est litteris ornatissimis, sed leviter incisis, quae nunc inde a v. 13 in media lapidis parte admodum sunt detritae; prioris tituli partis litterae altae sunt 0,045—0,035, alterius circa 0,023; litterarum ornamenta typis fideliter exscribi non potuerunt.

Lapis m. Augusto a. 1884 in Olbiae parietinis repertus exstat Odessae apud Blockium astronomum. Transcripsi ex ectypo chartaceo, quod diligentissime confecit Steph. Ph. f. Orlovski seminarii eccles. Odessitani magister, a Pomialovskio prof. rogatus; praesto erant etiam apographa duo, quorum alterum vv. 1—18 continens Orlovskius idem, alterum Pomialovskius humanissime accommodaverunt[1]).

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΘΣΤΑ
ΤΗΙ ΟΙΠΕΡΙΟΜΨΑ
ΛΑΚΟΝ ΕΥΡΗΣΙΒΙΟΥ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΠΑΠΙΑΣ
ΠΑΠΑΔΟΝΟΣ ΑΒΝΩ
ΖΟΣΑΒΝΑΚΟΥΑΒΛΩΝΑ
ΚΟΣΑΡΣΗΟΥΑΧΟΥΕΥ
ΠΛΟΥΣΚΛΛΑΝΔΙΩΝΟΣ
ΝΟΨΜΗΝΙΟΣΡΑΔΑΜ
ΨΩΝ¯ΟΣΙΕΠΕΣΚΕΥ
ΑΣΑΝΤΟΥΑΠΟΛΛΩ
ΝΟΣΝ.ΛΟΥΤΗΝΤΕΟΡΟ
ΦΗΝΚΑΙ.ΥΚΛΩΘΕΝΤΑ
ΕΝΛΞΙ.ΓΟΝΤΑΙ.ΑΙΝΙΣ
ΑΝΤΕΣΥΠΕΡΤΗΣΠΟ
ΛΕΟΣΙΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ
ΣΩΝΣΗΚΟΝΠΙΟΠΟ.ΟΙΑΓ¯..ΣΗΙΕΤΟΞΟΤΑ
ΦΟΙΒΕ=ΚΟΣΜΗΣΑ.Ν.ΟΝΚΥΔΕΙΓΗΘΟΜΕ
ΝΟΙ=ΔΥΣΜΕΝΕ_.... ..ΛΟ'Σ.ΤΡΟΠΑΙ
ΟΦΟΡΟΝΚΑΤΑΓΟΝ.Ε.ΝΕΙΚΗΝΗΝΠΑ
ΤΡΗΠΑΣΑΘΥΗ..Ο...Ι *vac.*

Vv. 1—18:

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ Ὀμ-
ψάλακον Εὐρησιβίου στρατηγοί·
Παπίας Παπάδονος,
Ἄβνωζος Ἀβνάκου,
Ἀβλώνακος Ἀρσηουάχου,
Εὔπλους Κ[α]λανδίωνος,
Νουμήνιος Ῥαδαμψῶν[τ]ος
ἐπεσκεύασαν τοῦ Ἀπόλλωνος ν[α]οῦ
τήν τε ὀροφὴν [κ]αὶ [κ]ύκλωθεν τὰ
ἐνλεί[π]οντα, [κ]αινίσαντες ὑπὲρ τῆς
πόλεος [κ]αὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγεί[α]ς.

Var. lect. V. 9 med. ‹Α Pom., ΚΑ Orl. — V. 10 in. ΝΟΥ uterque; at in ectypo Ψ vitiosum satis certum est. — V. 11: ¯ΟΣΙ Pom., ΤΟΣ: Orl. — V. 13: ΝΑΟΥ Orl. — V. 14: ΦΗΝΙ ... ‹ΛΩ Pom., ΦΗΝΚΑΙΚΥΚΛΩ Orl. — V. 15: Λ.. ΙΟ Pom., ΛΕΙΠΟ Orl. —

1) Mense Augusto exeunte ipse Odessae fui ibique primum de titulo reperto audivi a Kondakovio professore doctissimo et quidem ea ipsa die, qua Petropolin eram profecturus; cumque ad ectypum admodum obscurum, quod mihi Kondakovius ostendit, totum exscribendum tempus defuisset, vidissem autem titulum Apollinis Prostatae nomine insignem praetorumque principi nomen esse Ompsalaco, hunc locum titulo servavi; postea cum apographa et ectypa accepissem, vidi potius in sectione III post n° 98 conlocandum eum fuisse, sed quadraginta titulorum numeros mutare iam nolui, praesertim cum ceteris donariorum subscriptionibus simillimus sit.

V. 17: Σ⫽ΑΙ Pom., ΣΚΑΙ Orl. — V. 18 extr. ΑΣ Orl. — Ad textum versuum 19—23 constituendum solo fere ectypo usus sum: Orlovskius enim propter temporis angustias hos versus omisit, Pomialovskius cum lapidem etiamtum loco obscuro incommode positum exscripsisset, minus bene sibi rem cessisse in hac parte ultro professus est.

Titulus a reliquis huius sectionis ea re differt, quod praetores donarii loco, quod Apollini Prostatae offerre solebant, eius templi tectum et quae circa deficiebant refecerunt pro urbe suaque ipsorum salute; factum id esse post victoriam de hostibus quibusdam reportatam epigramma subditum indicat; templum ab iis ipsis hostibus fuisse laesum facile conicias. Praetorum princeps Ompsalacus Heuresibii f. idem est procul dubio, qui in tit. 21 est archontum princeps; e ceteris praetoribus Euplus Calandionis f. redit in tit. 63 et Numenius Radampsontis f. in tit. 50. Haud indignum videtur quod commemoretur Euplum illic in praetorum laterculo tertium a fine locum obtinere, Numenium quartum: quodsi nomina in laterculis non promiscue perscribebantur, sed pro virorum dignitatis gradu, hic titulus necesse est illis aliquanto sit antiquior.

Vv. 19—23 epigramma continentes, quamvis admodum in media parte oblitterati, probabiliter hoc modo restitui possunt:

Σῶν σηκ[ῶ]ν π[ρ]όπολοι, Λ[ητοῦς υ]ἱέ(?), τοξότα Φοῖβε,
κόσμησα[ν] ν[α]όν, κύδεϊ γηθόμενοι,
δυσμενέ[ων ἐν ὄχ]λοισ[ι] τροπαιοφόρον κατάγον[τ]ε[ς]
νείκην, ἣν πάτρη πᾶσα θυη[π]ο[λέει].

In his supplementum quod est Λητοῦς υἱὲ magnae esse dubitationi obnoxium fateor: nona enim a fine littera videtur potius fuisse **H**; sed quid magis conveniret, neque ipse vidi, neque vir poetici Graecorum sermonis longe peritissimus Augustus Nauck, quem de epigrammate restituendo consulueram; idem v. 21 ἐν ὄχλοισι proposuit dubitanter pro simplici ὄχλοισι, quod ipse conieceram. Σηκοί de uno templo pluraliter dictum habes ex. c. in Kaibelii epigr. gr. ex lapid. conl. n⁰ 822, et Νίκης τροπαιοφόρου statuas ap. Diodor. XVIII, 26, 6.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Аполлону Простату стратиги съ Омпсалакомъ с. Еврисивія во главѣ: Папій Пападоновъ, Авнозъ Авнаковъ, Авлонакъ Арсіуаховъ, Евплъ Каландіоновъ, Нуминій Радампсонтовъ отстроили Аполлонова храма крышу и кругомъ недостающее, возобновивъ за городъ и свое здравіе.

Служители твоего святилища, сынъ Латоны (?), стрѣлецъ Фивъ, украсили храмъ, гордые славой, сведя на толпы супостатовъ трофееносную побѣду, которую все отечество празднуетъ жертвоприношеніями.

---

59. Tabula marmoris candidi supra et infra mutilata, a. 0,33 m., l. 0,43, cr. 0,09, marginibus eminentibus. Litterae eleganter exaratae (a. 0,022) et satis bene servatae sunt. Ed. Boeckh C. I. Gr. II add. p. 999 n° 2077*c*, Duboisii Neoburgensis apographo usus.

Odessae exscripsi in museo societatis.

ΑΙΙ ∪/\/\ı
ΟΙΠΕΡΙΠΑΠΙ/,
ΟΥΑΡΟΥΣΤΡΑΤΗΙ∪
ΘΟΚΛΗΣΣΤΡΑΤΩΝΟ
ΜΗΑΓΟΣΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ
ΠΟΠΛΙΟΣΑΙΛΙΟΣΑΡΓΑΜΗ
ΝΟΣΚΑΖΙΝΑΣΦΑΡΝΑΓοΥ
ΜΑΝΙΑΓΟΣΠΟΣΕΙΔΗΟΥΑΝΕ
ΘΗΚΑΝΝΕΙΚΗΝΧΡΥΣΕΟΝ
ᵛΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣΕΥΣΤΑ
Λ Λ ⁻ΙΙΣΓ...ΓΩΝΥΓΕΙ

Ἀπόλλ[ωνι Προστάτηι] | οἱ περὶ
Παπί[αν Οὐμβη]|ουάρου στρατη-
[γοί·
Ἀγα]|θοκλῆς Στράτωνο[ς,
Φλεί]|μναγος Θρασυβούλου,
Πόπλιος Αἴλιος Ἀργαμηνός,
Κασίνας Φαρνάγου,
Μανίαγος Ποσειδήου
ἀνέθηκαν Νείκην χρύσεον ὑπὲρ τῆς
πόλεως εὐστα|[θίας καὶ τῆ]ς ἑ[αυ]-
τῶν ὑγεί|[ας].

Var. lect. V. 1: Λ ΛΛ (Boeckhius Ἀ[χι]λλ[εῖ] restituit). — V. 2 in. ΘΙ, extr. ΠΑΠ// — v. 3 extr. ΤΗΙ — v. 5: ΘΡΑΣΙ — v. 8 in. ΜΑΜΙ — v. 10 in. Υ — v. 11: ⁻ΙΣF ΣΩΝΥΓΕΙ Dubois.

Vv. 2—3 [Οὐμβη]ουάρου restitui e tit. 64 et v. 4 [Φλεί]μναγος e tit. 24, utrumque sane dubitanter (pro hoc potest esse [Ἄ]μναγος). Ad v. 8 haec Boeckhius: «malim Ἄμναγος p. Μαμίαγος; possis etiam legere Μ. Ἄμναγος». At in lapide forma, quam dedi, satis certa est.

Si vv. 4—5 recte [Φλεί]μναγος restitui, titulus ad eam aetatem referendus erit, quae Septimii Severi temporibus paulo est antiquior aut paulo recentior: nam Θρασύβουλος Φλειμνάγου, qui in tit. 24 primus archon est, huius fuerit aut pater, aut filius, decretum autem illud ad Septimii Severi aetatem pertinere satis probasse mihi videor.

---

60. Fragmentum tabulae lapidis albi ab omnibus partibus praeter dextram mutilum, a. 0,19 m., l. 0,26, cr. 0,04. Litterae profunde, sed satis neglegenter exaratae facillime leguntur; priorum quattuor versuum litterae maiores sunt, quam sequentium (a. 0,017—0,013). Ed. Th. Struve mus. Rhenani v. XXV (a. 1870) p. 357 nº 6.

Exstat Odessae in museo societatis (inter Curisiana). Exscripsi et charta madida expressi.

ΓΑ ΤΗ
ιΤΕΡΙ·ΠΑΠΙΑΝ
ΠΑΠΙΟΥ
ϹΤΡΑ ΤΗ ΓΟΙ
ΝΑΥΤΙΜΟϹΚΑΛΛΙϹΤΡΑ
ʼΒΑΙΟΡΜΑΙΟϹΠΑΠΙΟΥ
ΑΓϹѠΜΑΧΟΥ
⁻ΤΑΓ·

[Ἀπόλλωνι | Προσ]τάτῃ [οἱ] περὶ
Παπίαν | Παπίου | στρατηγοί·
Ναύτιμος Καλλιστρά|[το]υ,
Βαιόρμαιος Π(α)πίου,
[..... ος] Σωμάχου,
[ὁ δεῖνα] Ποσι|[δέου κ. τ. λ.]

Var. l. V. 1 extr. Η; v. 2 in. ΙΕΡΙ omisso puncto; v. 5 extr. Α; v. 6 ΠΑ (in lapide Α litterae media lineola nunquam fuit); v. 7 in. ΛΓ; v. 8 ΙΛΓ Struve.

Struvii supplementis usus sum praeter ultimum nomen (v. 8): hic enim litterarum ductus qui exstant Struviano supplemento Πατ[ίου] minus favent.

---

61. «Länglich viereckiger Block aus weissem Marmor; Höhe 12½ Werschok [0,55], Breite 6½ W. [0,30] und Tiefe 6¼ W. [fere 0,32]. Die Buchstaben sind in den 14 ersten Zeilen fast noch einmal so gross, als in den 4 letzten; in jenen messen sie einen halben Werschok in der Höhe» (Becker). His addendum lapidem hunc basis fragmentum esse, cui antiquioribus temporibus statuam impositam fuisse admodum est probabile; alteri basis lateri alius titulus olim incisus erat, cuius hodie paucissimae exstant litterae (ab aliis editoribus non exscriptae), quas suo loco dabimus (n° 112). Titulus recentior, quem hic edimus, ei basis lateri inscriptus est, quod antea ad terram erat versum. «Primum edidit Pallas Itin. Russ. merid.[1]) T. II tab. 5 in aere, non magnopere vitiatum; vitiosius Leo de Waxel Rec. de quelq. ant. n° 1 in aere; tum paulo emendatius Clarkius Itin. t. I p. 615 [ed. 4 v. II p. 353]. Ex Waxelio et Clarkio dedit Rochettus Antt. Bosp. tab. VII n. 4. 5. ex ipso vero lapide emendatissime Koehlerus adv. Koepp. p. 40 sq. [= Ges. Schriften v. II p. 32 sq.], qui Heynium in eo titulo non sufficienter versatum esse scribit». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2072. Denuo e lapide a sese transcriptum edidit P. Becker Bulletin hist.-phil. de l'acad. de St. Pétersbourg v. XV p. 37 sq. = Mélanges gr.-rom. v. II p. 59 sq. (a. 1857) et act. societ. Odess. v. IV (a. 1858) p. 126 sq. (inde minusculis expressus est titulus Philologi v. XIV p. 419).

Lapis, quem Pallasius (Itin. v. II p. 512) et Clarkius in Olbiae ruinis, Waxelius in deserto Oczakoviano repertum tradunt, a. 1840 e tabulario geographico oppidi Nicolajev, ubi servabatur (cf. Koeppen, Nordgest. p. 77), Odessam in museum societatis hist. et arch. transportatus est, ubi hodie exstat. Exscripsi et ectypum chartaceum confeci.

(*Textum vide p. 99*).

Var. lect. Boeckhius Koehleri apographum cum omnium certissimum putaret, editioni suae pro fundamento posuit; at Beckerus id tantam fidem non meruisse ostendit. Horum varias lectiones hic adferemus, cum priorum editorum manifestos errores notare non sit operae pretium. V. 1: ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ Koehl., ΙΑΘΗΤΥΧ Becker; duas priores litteras iam ante Koehlerum fuisse laesas Waxelii delineatio probat, quae habet ΛΑΘΗΤΥΧΗΙ. — V. 4 in. ΠΕ Koehl. — V. 6 extr. ΓΟΙΗΡΟ Koehl. Beck., ΗΡο Boeckh. — «Bei dem Namen ΠΙΔΕΙ am Ende der 12-ten Zeile bemerkt Köhler (Serapis II p. 33) mit Unrecht, dass die Füsse der vier letzten Buchstaben in einem dicken Striche ständen, dessen Bedeutung unbekannt sei; der beim Einmeisseln jener Buchstaben ausgesprungene Marmor bildet nur scheinbar einen Strich. Hinter ΠΙΔΕΙ fehlt nichts». Becker. — V. 14 in. ΧΡΥΤΟΝ Pall., ΧΡΥΣΟΝ

1) P. S. Pallas, Bemerkungen auf einer Reise in die südlichen Statthalterschaften des Russischen Reichs in den Jahren 1793 und 1794 (Leipzig. 1801). 2 vv. Ea pars voluminis 2 (pp. 1—344), quae Crimeae itinerarium continet, nuper russice translata prodiit in actis societ. Odess. v. XII pp. 62—208 et v. XIII pp. 35—92.

///ΙΑΘΗ ΤΥΧ///
ΑΠΟΛΛΩΝΙ
/ΠΡΟΣΤΑΤΗΟΙ
ΠΕΡΙ ΠΑΠΙΑΝ
ΠΡΑΞΙΑΝΑΚΤΟΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΗΡο
ΞΕΝΟΣΣΩΜΑ
ΧΟΥΑΝΘΟΣΚΑΛ
ΛΙΣΘΕΝΟΥΣΑΒΡΑ
ΓΟΣΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΕΥΠΛΟΥΣΣΩΜΑ
ΧΟΥΙΑΦΑΓΟΣΠΙΔΕΙ
ΑΝΕΘΗΚΑΝΝΕΙΚΗΝ
ΧΡΥFΟΝΥΠΕΡΤΗΣΠοΛΕ
ΟΣΚΑΙΤΗΞΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑ.ΕΠΙ
ΤΟΙΣΑΥΤΟΙΣΕΠΕΣΚΕΥΑΣC///
ΑΙΣΤΟΑΙΤΟΥΝΑΟΥΕΙΤΟ///
ΜΟΣΙΟΥΠΟΡΟΥ *vac.*

[Ἀγ]αθῇ τύχ[η].
Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ
Παπίαν Πραξιάνακτος στρατηγοί·
Ἡρόξενος Σωμάχου,
Ἄνθος Καλλισθένους,
Ἄβραγος Δημητρίου,
Εὔπλους Σωμάχου,
Ἰάφαγος Πίδεϊ
ἀνέθηκαν Νείκην χρύ(σ)εον ὑπὲρ τῆς πόλεος καὶ τῆ[ς] ἑαυτῶν ὑγεία[ς]. Ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπεσκευάσ[θησαν] αἱ στοαὶ τοῦ ναοῦ ἐ[κ] το[ῦ δη]μοσίου πόρου.

Wax., **ΧΡΥΣΕΟΝ** Cl. Koehl. Boeckh, recte lapicidae errorem agnovit Becker. Tum **ΤΗΣΠΟ** Koehl. Boeckh (**ΠΠΥ** Wax.). — V. 15 in. **ΩΣΚΑΙΤΗΣ** Koehl. Boeckh (**ΟΣ** Wax.), **ΟΣΚΑΙΤΗΣ** Beck. Tum **ΥΓΕΙΑΣ** edd. — V. 16 extr. **ΣΟΝ** Pall., **ΣΘΙΟ** Wax., ΣΘΗ Koehl., **ΑC** Beck. qui addidit post has litteras duarum vel trium litterarum spatium esse in lapide. Waxelii apographum quamvis manifesto vitiosum eo adducit, ut coniciamus litteras quae theta sequantur ligatas inter se fuisse (**ΘΗCΑΝ**). — Vv. 17—18: ΔΙΑΤΟΑΥΤΟΥΝΑΟΥ-ΑΠΟΛλω|ΝΟΣΙΘΥΠΟΡΟΥ Koehl.; Boeckhius v. 17 in. **ΔΙΑΤΟΥ** scripsit et extr. litteras **ΛΟ** addidit ex Pall. et Wax. (Cl. nihil nisi **ΑΥΤΟΥΝΑΟΥ** habet). — V. 18 in. **ΛΟΣΙΟΥ** Pall., **ΝΟΣΙΘΥ** Wax. (Cl. nihil nisi **ΟΡΟΥ**). — Vv. 15—18 Koehlerus eumque secutus Boeckhius ita restituerunt: Ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπεσκευάσθη διὰ τοῦ αὐτοῦ [ὁ] ναὸ[ς] Ἀπόλλ[ω]-νος Ἰθυπόρου. Hic διὰ τοῦ αὐτοῦ ad principem praetorum rettulit Boeckhius, sed hoc quoque inconcinne dictum confessus est. Beckerus vv. 17—18 eadem invenit in lapide, quae nos, nisi quod v. 17 extr. **ΕΚΤC** dedit.

Beckerus apographo accuratiore nixus titulum omnium rectissime explicuit; potiora igitur quaedam ex eius commentario hic adponere satis erit. «Die Inschrift, welche ... wohl erst im dritten Jahrhundert unserer Zeitrechnung abgefasst sein dürfte, zerfällt in zwei Theile, die sich schon durch die verschiedene Grösse der Buchstaben fast vollständig von einander unterscheiden ... Da die Buchstaben in den vier letzten Zeilen fast noch einmal so klein sind, als in den 14 vorausgehenden, und die letzte Zeile des ersten Theiles also schon mit kleineren Buchstaben geschrieben ist, so unterliegt es keinem Zweifel, dass beide Theile zu einer und derselben Zeit in den Stein eingehauen worden sind. Da es für den ersten Theil,

um in allen Zeilen gleich grosse Buchstaben zu brauchen, nicht an Raum fehlte, so ist der zweite Theil kein späterer Zusatz».

«Im ersten Theile finden sich keine Schwierigkeiten für das richtige Verständniss der Inschrift; Boeckh (C. I. II p. 111) hat schon die Genetivform ΠΙΔΕΙ von dem Nominativus Πίδεϊς erklärt, und der zu Νείκην gehörige Accusativus χρύσεον statt χρυσέαν ist, weil er auch in anderen Inschriften [nobis nn° 56. 57. 59. 63. 70. 71] vorkommt, nicht für einen Schreibfehler, sondern für einen den Olbiopoliten späterer Zeit eigenthümlichen Soloecismus zu halten...»

«In dem zweiten Theile ... soll ..., etwas ganz anderes gesagt werden, als man, durch ungenaue Copien verleitet, in demselben bisher hat finden wollen. Man darf den Steinmetz weder zweier (ganz unerklärlicher) Schreibfehler und einer Auslassung beschuldigen (Köhler Serapis Th. II p. 33), noch an einen sonst nirgends vorkommenden Apollon Ithyporos (Köhler l. l. Böckh C. I. II, 2072 [und] p. 89, 9...) denken, sondern erfährt vielmehr, dass unter denselben Magistraten, nämlich unter dem Papias und den fünf im ersten Theile der Inschrift genannten Strategen, die Säulengänge (στοαί) vom Tempel des Apollon Prostates (denn nur dieser kann gemeint seyn) aus den Einkünften des Staates erneuert worden seien». Iam igitur valere iubeamus necesse est Apollinem illum Ithyporum, qui Koehlero duce in omnes libros et commentationes de Olbia scriptas irrepsit.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Аполлону Простату стратиги съ Папіемъ Праксіанактовымъ во главѣ: Ироксенъ Сомаховъ, Анѳъ Каллисѳеновъ, Аврагъ Димитріевъ, Евплъ Сомаховъ, Іафагъ Пидеевъ посвятили золотую Побѣду за городъ и свое здравіе. — При нихъ же возстановлены портики храма изъ общественнаго дохода.

---

62. Tabula marmorea nuperrime in Olbiae parietinis reperta et in oppidum Cherson translata ad Pl. I. f. Buratschkovium, cuius beneficio apographum accuratissimum acceptum refero. Idem scripsit tabulam esse 1,025 m. altam, 0,75 latam, crassam 0,30; in parte aversa vestigia quaedam anaglyphi hodie prorsus detriti exstare, quae probarent lapidem antiquioribus temporibus ad aliquod aedificium pertinuisse.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ	Ἀγαθῆι τύχηι.
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑΤΗΙ	Ἀπολλωνι Προστάτηι οἱ περὶ
ΟΙΠΕΡΙΠΗΓΑΣΟΝΠΟΥΡΘΑΙ	Πήγασον Πουρθαίου στρατηγοί·
ΟΥΣΤΡΑΤΗΓΟΙΔΩΤΟΥΣΓΟΛΑ	Δωτοῦς Γόλα,
ΜΑΡΚΟΣΑΧΙΛΛΕΟΣΠΗΡΑ	Μάρκος Ἀχιλλέος,
ΚΟΣΕΡΩΤΟΣ ΣΑΜΒΙΩΝ	Πήρακος Ἔρωτος,
ΓΑΓΓΑΙΟΥ ΚΑΣΑΚΟΣΚΑΡ	Σαμβίων Γαγγαίου,
ΖΕΙ ΦΙΕΛΗΝΑΡΓΥΡΑΝΑΝΕ	Κάσακος Κάρζει
ΘΗΚΑΝΚΑΙΚΛΕΙΝΗΝΛΕΙΤΗΝ	φιέλην ἀργυρᾶν ἀνέθηκαν καὶ κλεί-
ΥΠΕΡΕΥΣΤΑΘΙΑΣΤΗΣΠΟΛΕ	νην λειτὴν ὑπὲρ εὐσταθίας τῆς πό-
ΩΣ ΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ	λεως καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

Κασάγου nomen, quod in aliis duobus titulis occurrit (52. 71), non diversum esse opinor a nomine Κάσακος, quod in hoc titulo habemus.

---

63. Tabula integra marmoris candidi, supra fastigio ornata, a. 0,65 m., l. 0,555, cr. plus 0,08. Titulus diligenter incisus (litteris 0,025 fere altis) optimeque servatus est.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑΤΗ ΟΙΠΕ
ΡΙΠΟΣΕΙΔΗΝΣΑΤΥΡΟΥΣΤΡΑ
ΤΗΓΟΙΤΟΥΜΒΑΓΟΣΗΡΑΚΛΕΙ
ΔΟΥΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΣΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΥ ΕΥΠΛΟΥΣΚΑΛΑΝΔΙ
ΩΝΟΣ ΧΑΝΩΣΟΣΒΡΑΙΑΔΟΥ
ΜΑΘΑΝΟΣ ΑΒΡΑΓΟΥ ΑΝΕ
ΘΗΚΑΝΝΕΙΚΗΝΧΡΥΣΕΟΝ
ΥΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣΕΥΣΤΑ
ΘΙΑΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝΑΝ
ΔΡΑΓΑΘΙΑΣ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ
Ποσειδῆν Σατύρου στρατηγοί·
Τούμβαγος Ἡρακλείδου,
Μενέστρατος Δημητρίου,
Εὔπλους Καλανδίωνος,
Χάνωσος Βραιάδου,
Μάθανος Ἀβράγου
ἀνέθηκαν Νείκην χρύσεον ὑπὲρ τῆς
πόλεως εὐσταθίας καὶ τῆς ἑαυτῶν
ἀνδραγαθίας.

Posides Satyri f. praetorum princeps idem est sine dubio, in cuius honorem decretum 25 factum est ab Olbiopolitis. Euplus Calandionis f. redit in tit. 58 (v. quae ibi adnotavi).

---

64. Statua marmorea satis eleganti scalpta opere, alta 1,40 m. Repraesentata est mulier copiose amicta sellae perornatae insidens pedibus subsellio impositis, altera muliere a tergo adstante; capita non iam exstant. Statua cum muro alicui adponenda esset, partis aversae superficiem planam reliquit artifex; huic recentiore aetate praetores titulum donarii ab ipsis dedicati incidendum curarunt; sub titulo manu admodum rudi exaratus est iuvenis nudus imberbis, qui sinistra palmam tenet, dextram ad mensam adpositam porrigit vas quoddam in ea positurus. Tituli litterae satis grandes diligenterque incisae nusquam fere laesae sunt.

Mosquae exstat in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi.

(*Textum vide p. 102*).

In tit. 91 memoratur sacerdos quidam Ἄμναγος Ῥα[θαγώσου?], pater fortasse aut filius eius viri, qui hic est praetorum princeps (nomina enim quae sunt Ἄμναγος et Ἄβναγος sola scripturae varietate differre probabile est). In tit. 77 nomen quod est Ἀ[μωρ]όμαρος Εὐρησιβίου ex hoc titulo maxima cum probabilitate restituitur.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣ
ΤΑΤΗΙ ΟΙΠΕΡΙΡΑΘΑ
ΓΩΣΟΝΑΒΝΑΓΟΥ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙΕΥΡΗΣΙ
ΒΙΟΣΑΜΩΡΟΜΑΡΟΥ
ΟΥΜΒΗΟΥΑΡΟΣΟΥΡΓ
ΒΑΖΟΥ ΤΕΙΜΟΚΛΗΣ
ΦΛΙΑΝΟΥΚΑΡΖΕΙΣΒΩ
ΡΟΨΑΖΟΥΜΗΤΑΓΟΣ
ΠΟΥΡΘΑΚΗΤΟΣΑΝΕ
ΘΗΚΑΝΣΤΡΕΠΤΟΝΧΡΥ
ΣΕΟΝΥ[...]ΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕ
ΩΣΕΙΡΗΝΗΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥ
ΤΩΝΥΓΕΙΑΣΚΑΙΑΝΔΡΑ
ΓΑΘΙΑΣ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ
Ῥαθάγωσον Ἀβνάγου στρατηγοί·
Εὐρησίβιος Ἀμωρομάρου,
Οὐμβηούαρος Οὐργβάζου,
Τειμοκλῆς Φλιάνου,
Κάρζεις Βωροψάζου,
Μήταγος Πουρθάκητος
ἀνέθηκαν στρεπτὸν χρύσεον ὑπὲρ
τῆς πόλεως εἰρήνης καὶ τῆς ἑαυ-
τῶν ὑγείας καὶ ἀνδραγαθίας.

---

65. Tabula marmoris candidi inferne fracta, a. 0,48 m., l. 0,35, cr. 0,06. Titulus litteris elegantibus exaratus etiamnunc bene legitur.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣ
ΤΑΤΗΙ ΟΙΠΕΡΙΣΑ
ΡΑΞΑΖΟΝΠΟΣΕΙ
ΔΗΟΥΣΤΡΑΤΗΓΟΙ
ΝΕΙΚΙΑΣΠΟΝΤΙ
ΚΟΥΠΟΥΡΘΑΚΗΣ
ΖΟΥΡΟΖΙΟΥΑΧΙΛ
ΛΕΥΣΠΟΣΕΙΔΗ
ΟΥΣΘΑΖΕΙΣΙΝ
ΣΑΖΑΓΟΥΕΡΜΟ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ
Σαράξασον Ποσειδήου στρατηγοί·
Νεικίας Ποντικοῦ,
Πουρθάκης Ζουροζίου,
Ἀχιλλεὺς Ποσειδήου,
Σθάζεις Ἰνσαζάγου,
Ἑρμό[δωρος? κτλ.]

Nicias Pontici f. redit in tit. 50. Ubi cum tertio a fine loco inscriptus sit, hic titulus illo fortasse aliquanto est recentior (cf. adn. n° 58).

---

66. Tabula marmoris candidi inferne fracta, a. 0,25 m., l. 0,21, cr. 0,065. Tituli vv. 1—3 valde detriti sunt. Edd. Raoul-Rochette, Ant. gr. du Bosphore Cimm. pl. V

n° 4 et p. 197, Stempkovskii usus apographo; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2075 (cf. add. p. 999, ubi titulum correxit ad fidem apographi a Duboisio accepti).

Odessae servatur in museo societatis (e Blarambergianis; cf. Koeppen Nordgest. p. 77). Exscripsi.

vac.

ΑΠΟΛΛΩΝΙ
ΠΡΟΣΤΑΤΗΟΙ
ΠΕΡΙΣΠΩΤΑΓΑ
ΝΟΝΑΝΤΙΦΩΝΤΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙΦΙΛΩ
ΙΛΩΝΟΣΠ
ΟΣ

Ἀπόλλωνι
Προστ[ά]τ[η] οἱ
περὶ Σπωτάγα-
νον Ἀντιφῶντο[ς]
στρατηγοί· Φίλ[ων
Φ]ίλωνος, Π....
..ος....

Var. lect. V. 1 extr. ΟΝΙ Roch. tab. (typothetae, ut videtur, errore) et B.; recte Roch. p. 197 et Dubois. — V. 2: ΠΡΟΣΤΑΤΗ edd. — V. 3: ΣΠΟΤΑΓΑ Roch. B., ΣΠΩΤΑΤΑ Dub. — V. 4 extr. ΤΟ edd. — V. 6: ΙΛΟΝΟΣΣΙ Roch., ΛΩΝΟΣΠ Dub. — V. 7: ...ΟΣ... Roch. tab. (omisit p. 197) B.

Propter litteraturam hic titulus reliquis eiusdem generis antiquior habendus.

---

67. Lapidis descriptionem v. ad n° 99. «Doch ist die Rückseite dieses Grabsteins ... zu einem anderen Zweck verwendet worden ... indem man oberhalb in ganz flachem Relief einen mit drei Rosetten verzierten Giebel und unter demselben mit Buchstaben, die reichlich mit Häckchen ausgestattet sind, folgende Inschrift eingemeiselt hat». L. Stephani, Compte-rendu de la comm. arch. p. l'année 1874, p. 102.

Usus sum ectypo chartaceo, quod humanissime praestitit G. Kieseritzky. Apices, quibus litterae ornatae sunt, fideliter reddi non potuerunt. Litterarum altitudo variat inter 0,025 et 0,03 m.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣΤΑΤΗΙ
ΟΙΠΕΡΙΣΩΚΡΑΤΗΝΕΥΡΗΣΙΒΙ
ΟΥΣΤΡΑΤΗΓΟΙΑΜΩΣΠΑ
ΔΟΣΑΧΙΛΛΕΟΣΒΩΡΝΩΝΡΑ
ΔΑΜΨΩΤΟΣΖΩΒΕΙΣΖΩΒΕΙ
ΤΟΣΓΕΡΜΑΝΟΣΔΑΔΟΥ
ΑΧΙΛΛΕΥΣΖΗΘΟΥΑΝΕΘΗ
ΚΑΝΦΙΑΛΗΝΑΡΓΥΡΑΝΣΥΝ
ΕΜΒΟΛΙΩΧΡΥΣΕΩΥΠΕΡ
ΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙΤΗΣΕ
ΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἀπόλλωνι Προστάτηι οἱ περὶ
Σωκράτην Εὐρησιβίου στρατηγοί·
Ἀμώσπαδος Ἀχιλλέος,
Βώρνων Ῥαδαμψῶ(ν)τος,
Ζώβεις Ζώβειτος,
Γερμανὸς Δάδου,
Ἀχιλλεὺς Ζήθου
ἀνέθηκαν φιάλην ἀργυρᾶν σὺν ἐμ-
βολίῳ χρυσέῳ ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ
τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

Stephanii exemplum ab eo, quod dedi, nulla fere re differt. Ἐμβόλιον Stephanio est «eine zweite, etwas kleinere Schale, welche als Einsatz für die äussere grössere verwendet wurde». Sed obstat huic explicationi tabula notissima hieropoeorum Deliacorum nuper a Th. Homollio edita (Bull. de corr. hell. VI pp. 29—54 = Dittenberger Syll. n° 367), in qua v. 126 memoratur inter donaria ποτήριον στησίλειον ἐμβόλιον ἔχον Πανίσκον (cf. v. 99). Hic recte videtur editor Gallicus ἐμβόλιον pro poculi rostro accepisse («un troisième [ποτήριον] portait au bec une figure de Pan» p. 112).

---

68. Tabula marmoris candidi a partibus superiore et sinistra mutilata, a. 0,39 m., l. 0,35, cr. 0,05. A dextra pila sculpta cum basi servata est; inferior lapidis pars eminet in modum stylobati, in quo ultimus tituli versus exaratus est. Titulus diligenter incisus multis litteris inter se ligatis; litterarum altitudo variat inter 0,02 et 0,025. Edd. L. Jurgevicz act. societ. Odess. v. V (1863) p. 589, usus imagine photographica, quam Bruunius ei praestiterat (cf. ibid. p. 986). K. Muellenhoff Hermae v. III (1869) p. 441 n° III, Struvii usus apographo, qui titulum ex edito Jurgeviczii exemplo, non e lapide videtur transcripsisse.

Lapis m. Maio a. 1862 in tumulo quodam iuxta Olbiae rudera repertus hodie Mosquae exstat in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi.

ΙΓΕΡΙΦΑΡΝΑΓοΝ	[Ἀπόλλωνι Προστάτῃ ο]ἱ περὶ Φάρναγον
Ι·ΡΗCΠΙΝΔΙΑΛοC	[τοῦ δεῖνος στρατηγο]ί· Ῥησπινδίαλος
‚οC·ΙΑΝΓΕΛοΥ	[τοῦ δεῖνος, ...]ος Ἰανγέλου,
CΩΜΑΧοCΑΤΤΑ	[ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος,] Σώμαχος Ἄττα,
ΥΑΝΕΘΗΚΑΝCΤΕΦΑΝοΝ	[ὁ δεῖνα . . . . ο]υ ἀνέθηκαν στέφανον
ΞΕΑΝΕΝΨΗΦοΝΥΠΕΡ	[χρύσεον καὶ φιάλην? χρυσ]έαν ἔνψηφον ὑπὲρ
CΩΤΡΙΑCΚΑΙΑΝ	[τῆς πόλεως καὶ τῆς ἑαυτῶν] σωτηρίας καὶ ἀν-
‾ΤΗCΕΝΕΥΑΡΙCΤΩC	[δραγαθίας. Ὁ δεῖνα ὑπηρέ]τησεν εὐαρίστως.
ΤΡΑΤΗΓΗCΑΝΤΑC	[Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τοὺς σ]τρατηγήσαντας
ΞΦΑΝΩ	[ἐτίμησεν χρυσῷ στ]εφάνῳ.

Var. lect. Jurgeviczius cum titulum litteris vulgaribus ederet, ligatas litteras disiunxit et Σ pro C, Ω pro Ꙍ (v. 4) dedit. V. 2 in. idem habet ΡΗΣ, v. 3 in. ΟΣΙΑ, v. 5 in. ΟΥ, v. 6 in. ΣΕ, v. 8 in. ΕΤΗ. Muellenhoffii exemplum ab Jurgevicziano non differt.

Jurgeviczii supplementa aliquot locis mutavi. Dubito, num v. 8 καλῶς ante στρατηγήσαντας positum fuerit ut in tit. 57, nam hoc adverbio addito versus ceteris multo fit longior. Neque pro certo affirmarim Ἀγαθῇ τύχῃ titulo praescriptum fuisse, cum exstent tituli hac invocatione carentes (nn° 66, 85 etc.). Adiectivum ἔνψηφος (ita enim legendum, non cum

Jurgeviczio ἐν ψῆφον, nec cum Struvio mus. Rhen. v. XXV p. 354 n. 1 mutandum in εὔψηφον) alioquin, ut videtur, ignotum significare puto *gemmis ornatus;* cf. δακτύλιοι ἄψηφοι ap. Artemid. Onirocr. II, 5 et anulum polypsephum C. I. Lat. II, 3386 (quas voces conferri iubet Struvius l. l.): ἔνψηφος enim eodem iure opponi potest ἀψήφῳ, ut ex. c. ἔμπειρος ἀπείρῳ, ἔμπυρος ἀπύρῳ etc.

De Ῥησπινδιάλου nomine haec Muellenhoffius: «Respendial hiess nach Renatus Profuturus Frigeridus bei Gregor von Tours 2, 9 der Anführer der Alanen, der sich 409 den Vandalen in Gallien mit den Seinigen anschloss. Die vorstehende Inschrift gibt also einen gewichtigen Beleg für die in den Monatsberichten [d. Berl. Akad.] 1866 S. 552 behauptete und nachgewiesene Identität der Alanen und Sarmaten oder Sauromaten. Denn dass die Inschrift der Zeit angehört, wo die jazygischen und rhoxolanischen Sarmaten die südrussische Steppe beherrschten, kann nicht zweifelhaft sein».

---

69. «Die ... Inschrift besteht aus drei neben einander gefundenen Stücken, die ... wie H. Jurgiewicz nach der Farbe des Steines und nach der Form der Buchstaben vermuthen zu müssen meinte, einer Inschrift angehört haben». Ed. Th. Struve act. soc. Odess. v. VI (a. 1867) p. 25 et musei Rhenani v. XXV (1870) p. 353 n° 5, Jurgeviczii apographo usus. (K. Muellenhoff Hermae v. III p. 446 n° VIII ad fidem exempli Struviani russice editi).

Ubi nunc sint fragmenta, explorare mihi non contigit. Sequor Struvii exemplum in museo Rhenano editum.

a	ΟΙ	[Ἀπόλλωνι Προστάτῃ] οἱ
	ΔΕΙ	[περὶ τὸν δεῖνα Πί]δεϊ
	ΠΡΑΖΙ	[στρατηγοί·] Πρα(ξ)ι-
	ΒΟΣΑΛ|ΕΞΑΝ	[άναξ....]βος, Ἀλέξαν-
b	ΠΟΣΙΔΗΟΥ	[δρος] Ποσιδήου,
	ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ	[ὁ δεῖνα] Διονυσίου,
	ΕΒΕΝΟΥ	[ὁ δεῖνα] Ἐβένου,
	ΟΣ ΙΕΖΔΑΓ	......ος Ἰεζδάγ[ου
		ἀνέθηκαν ....
	....ΗΣ ΠΟΛΕ	..... ὑπὲρ τ]ῆς πόλε-
	..ΗΣ ΕΑΥΤΩΝ ΥΓΙ	[ως καὶ τ]ῆς ἑαυτῶν ὑγι-
c	..ΛΤ	[εί]α[ς].
	ΦΑΡΝΑ	[Ὁ δεῖνα] Φαρνά-
	ΣΕΝ	[γου ὑπηρέτη]σεν κ. τ. λ.

Struvius cum russice titulum ederet, litteras ΛΤ quae sunt v. 12 (aut fragm. *c* v. 3) inextricabiles dixit, in editione autem germanica addidit eas vocis ὑγιείας extremas [pro ΑΣ] videri posse. Vv. 13—14 idem Φαρνά[κου] restituit, sed nomen quod est Φαρνάκης inter

Olbiopolitana nondum repertum est, cum Φάρναγος sit frequens (nn⁰ 59. 68. 71. 83). In reliquis Struvii supplementa retinuimus (v. 3 [Πί]δει restituit Jurgevicz e titulo qui nobis est 61), excepto quod v. 9 voces Νείκην χρύσεον ab eo suppletas omisimus, quia praetorum donaria non semper eadem fuisse tituli probant. Ceterum repetenda videntur quae Struvius ipse de sua fragmentorum compositione dixit: «Ich weiss nicht, ob ich richtig das erste Fragment mit dem zweiten auf obige Weise verbunden. Auf jeden Fall kommt, wenn die drei Fragmente wirklich einer Inschrift angehören, nur so die Zahl von 6 Strategen heraus. Aber zwischen dem zweiten und dritten Fragmente muss doch wohl wenigstens eine Zeile verloren gegangen sein mit der Angabe des dargebrachten Geschenkes».

---

70. «In ecclesia oppidi Nicolaev, ex ruderibus *Olbiae*; postea videtur Fauvelius acquisivisse et Athenas deportasse, ubi transcripsit Walpolius: ex huius schedis edidit Clark. Itin. t. I, p. 616 [ed. 4 v. II p. 355]. ex hoc Rochettus Antt. Bosp. tab. VII. n. 2. et Osannus Syll. p. 229». Boeckh, C. I. Gr. II, n⁰ 2073.

De lapide v. quae ad n⁰ 47 adnotavimus. Repetimus exemplum Clarkianum.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ	Ἀγαθῆι τύχηι.
ΛΠΟΛΛΩΝΙΠΡΟΣ	[Ἀ]πόλλωνι Προσ-
ΤΑΤΗΙΟΙΠΕΡΙ	τάτηι οἱ περὶ [τὸν δεῖνα]
ΠΡΑΞΙΑΝΑΚΤΟΣΣΤΡΑ	Πραξιάνακτος στρα-
ΤΗΓΟΙΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ	τηγοί· Ἀσκληπιάδης
ΠΟΣΙΔΗΟΥ	Ποσιδήου,
ΘΡΑΣΙΛΛΗΟΣΘΡΑ	Θρασ[ύ]λλης Θρα-
ΣΙΒΟΥΛΟΥ.......	σ[υ]βούλου, — —
....	— — — — —
....	— — — — —
ΜΟΥΛΙΟΥΡΓΟΣ	Μουλίουργος
ΠΟΣΙΔΗΟΥΑΝΕ	Ποσιδήου ἀνέ-
ΘΗΚΑΝΝΕΙΚΗΝΧΡΥ	θηκαν Νείκην χρύ-
ΣΕΟΝΣΥΝΒΑΣΙ....	σεον σὺν βάσ[ει ἀρ-
....	γυρέῳ? — — —
....	— — — — —
............ΥΠΕΡ	— — —] ὑπὲρ
ΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙ	τῆς πόλεως καὶ
ΤΗΣΕΑΥΤΩΝ	τῆς ἑαυτῶν
......ΥΓΕΙΑΣ	ὑγείας.

«Lacunarum signa plura esse videntur, quam ex rei veritate: certe vs. 20 nulla omnino lacuna statuenda, quod vidit etiam Osannus, nec fortasse vs. 8. aliud quidquam scriptum

erat nisi quod superest, ut vs. 6. Vs. 3. quod nomen supplendum sit non patet». Boeckh. Idem Μουλιούργου nomen (v. 11) dubitationi esse obnoxium signo interrogationis adposito demonstravit.

---

71. «Titulus exaratus est in lapide calcario alto 0,ᵐ51, l. 0,ᵐ33, litteris 0,ᵐ02 altis. Pars superior periit, ea autem quae exstant, excepto initio, quod laesum est, facile leguntur». B. Modestov annal. Universitatis Kioviensis (Кіевскія Университетскія Извѣстія) a. 1875 n° 6 p. 506 sq. (russice).

Lapis in museo Universitatis Kioviensis servatur, quo ex lyceo Cremenezcensi delatum esse putat Modestov. Utor imagine photographica editioni Modestovianae adiectae et ectypo chartaceo luculentissimo, quod praestitit Kulakovskius.

.ΙΣΣ...
..ΥΣΑΒΕΙΝΟ.
ΑΠΟΛΛΟΥΤΟΣ
ΑΒΡΟΑΓΟΣ ΣΟΥ
ΣΟΥΛΩΝΟΣ ΦΑΡ
ΝΑΓΟΣΖΗΘΟΥ
ΚΑΣΚΗΝΟΣΚΑΣΑ
ΓΟΥ ΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΝΕΙΚΗΝΧΡΥΣΕΟΝ
ΣΥΝΒΑΣΕΙΑΡΓΥΡΕΩ
ΥΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣ
ΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ

. . . . ης Σω|[μάχ]ου,
Σαβεῖνος Ἀπολλοῦτος,
Ἀβρόαγος Σουσούλωνος,
Φάρναγος Ζήθου,
Κάσκηνος Κασάγου
ἀνέθηκαν Νείκην χρύσεον σὺν βάσει
ἀργυρέῳ ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῆς
ἑαυτῶν ὑγείας.

Superesse haec e subscriptione donarii a praetoribus Apollini Prostatae dedicati admodum probabiliter coniecit Modestovius, monens Achilli et Mercurio Victorias aureas multo rarius esse dedicatas, titulorum autem Apollinis Prostatae nomen referentium et huic titulo simillimorum longam ad nos pervenisse seriem. (Victoria aurea cum basi argentea memoratur etiam in titt. 56 et 70). Initium igitur tituli, quod periit, hoc modo fuerit scriptum: Ἀγαθῇ τύχῃ. Ἀπόλλωνι Προστάτῃ οἱ περὶ τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος στρατηγοί etc. Quod autem genetivi Σουσούλωνος primam syllabam vitiose a quadratario repetitam et Σούλωνος formam ionicam pro Σόλωνος esse idem putat, me non habet adsentientem: ea enim aetate, ad quam titulus pertinet — est autem propter litteraturam saeculo II p. Chr. vix antiquior — nulla iam ionismi vestigia in inscriptionibus Olbiopolitanis reperiuntur; nobis Σουσούλωνος nomen non videtur esse graecum, ut alia quaedam in eodem titulo et in aliis passim. Primam syllabam bis repetitam alia quoque nomina praebent, quae dicuntur barbara, ut Κουκούναγος in tit. 76. — Vv. 1—2 minus probabilis mihi videtur Modestovii transcriptio quae est

...ησσω[ν] | ...ου. Ἀβρόαγος forma semel hic reperitur; in aliis titulis est Ἄβραγος, quam formam non differre nisi scripturae varietate persuasum mihi habeo.

---

72. Fragmentum tabulae marmoris candidi a partibus sinistra et inferiore mutilatum, altum 0,28 m., l. 0,20, cr. 0,07. A dextra margo exstat et supra fastigii pars. Litterae sunt plus 0,02 altae.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΥΧΗΙ	[Ἀγαθῆι τ]ύχηι.
ΣΤΑΤΗΟΙ	[Ἀπόλλωνι Προ]στάτῃ οἱ
ΝΜΗΤΑ	[περὶ ....]ν Μητά-
ΚΑΛΛΙ	[γου στρατηγοί·] Καλλι-
ΣΛΑ	[σθένης ....]ς, [Δ]ά-
	[δος? κτλ.]

Μητάγου nomen redit in tit. 64.

---

73. Fragmenta quattuor lapidis calcarii inter se coniuncta, a. 0,16 m., l. 0,14, cr. 0,085; litterae fere 0,02 altae; primus versus a reliquis lineola seiunctus est.

Mosquae exstant in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi.

ΙΑΘΗ	[Ἀγ]αθῇ [τύχῃ].
ΤΟΛΛΩΝ	[Ἀπ]όλλω[νι Προσ-
ΗΟΙΓ	τάτ]ῃ οἱ π[ερὶ τὸν
ͻ Χ	δεῖνα στρατηγοί κτλ.

---

74. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei a. 0,35 m., l. 0,20, cr. 0,08. Supra habet fastigium, in quo ornamentum quoddam sculptum est; sub fastigio titulus erat, ex quo admodum pauca servata sunt, quae tamen bene leguntur.

Odessae exscripsi in museo societatis. Olbiopolitanum esse lapidem scripsit Jurgevicz.

ΦΟΙΒΩΙ Ο	Φοίβῳ ο[ἱ περὶ
ΛΗΠΙΑΔ	Ἀσκ]ληπιάδ[ην τοῦ
ΡΑΤΗ	δεῖνος στ]ρατη[γοί·
Ν·ΣΔ	........νης Δι...
ΙΓ	....

Haec si recte restituta sunt, probat titulus praetores Olbiopolitanos Apollinem etiam Phoebi cognomine coluisse. Ceterum n° 58 in epigrammate Apollo Prostates ipse Phoebus nominatus est.

b. Tituli donariorum Mercurio Forensi oblatorum.

75. Tabula marmoris albi integra quidem, sed non abscisa in quadratum, a. 0,59 m., l. 0,42, cr. 0,11. Super titulo Fortunae rota incisa est, infra manu admodum rudi Mercurii protome, dextra marsupium tenentis, sinistra caduceum, utrimque foliola, e quibus id, quod ad dextram spectanti est, caput humanum in medio incisum habet. Tituli litterae leviter satisque neglegenter exaratae sunt neque inter se pares: maximae sunt v. 1 (a. 0,03), minutissimae v. 7 (a. 0,015). Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. X (a. 1877) p. 2 sq.

Lapis a. 1875 in Olbiae parietinis repertus nuperrime e collectione Curisiana in museum societatis Odessitanae pervenit, ubi exscripsi et charta expressi.

ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ
ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΩΝ
ΤΩΝΠΕΡΙΠΟΝΤΙΚΟΝ
ΝΕΙΚΙΟΥΟΙΠΕΡΙΔΙΟΓΕ
ΝΗΣΜΑΚΕΔΟΝΟΣΑΓΟΡΑ
ΝΟΜΟΙΚΙΛΙΚΑΣΜΥΡΟΤΟΥ
fo- ΣΟΣΣΙΟΣΚΑΡΠΟΥ *foliolum*
lio- ΣΩΜΑΧΟΣΣΑΝΑΓΟΥ
lum ΗΛΙΤΑΣΗΛΙΟΥΕΜΙΑΓΟΡΑΙΩΙ
ΑΝΕΘΚΑΝΝΕΙΚΗΝΑΡΓΥΡΕΑΝ
ΥΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣΕΥΣΣΤΑΘΙ
ΑΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ

Ἀγαθῇ τύχῃ.
Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν περὶ Ποντικὸν Νειxίου οἱ περὶ Διογένη(ν) Μαxεδόνος ἀγορανόμοι·
Κιλίxας Μυρότου,
Σόσσιος Κάρπου,
Σώμαχος Σανάγου,
Ἡλίτας Ἡλίου
Ἑ(ρ)μ(ῇ) Ἀγοραίωι ἀνέθ(η)xαν Νείxην ἀργυρέαν ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐσσταθίας xαὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

Var. lect. V. 10 med. NIKHN Jurg. fortasse typothetae errore (in transcriptione Νείxην).

Propter scripturae neglegentiam ruditatemque delineationum et lapicidae errores (vv. 5, 9, 10) titulum aetatis admodum recentis esse putat Jurgevicz. At tamen eaedem litterarum formae etiam in aliis titulis reperiuntur, multo diligentius scriptis, ex. gratia in tit. 52, ubi idem fortasse Ponticus Niciae f. inter praetores nominatus est.

---

76. Tabula marmoris leucophaei integra, marginibus non dolatis, a. 0,44 m., l. 0,26, cr. 0,10. Tituli litterae satis minutae (a. 0,01—0,015), sed diligenter incisae facillimaeque sunt lectu. Ex Stempkovskii schedis ed. Rochettus Antt. Bospor. tab. VII n⁰ 1 et p. 199; inde Boeckh, C. I. Gr. II n⁰ 2078 (cf. add. p. 1000, ubi titulum correxit ad fidem apographi Duboisiani).

Odessae servatur in museo societatis (e Blarambergii collectione, cf. Koeppenii Nordgest. p. 77), ubi exscripsi et ectypum chartaceum sumpsi.

ΑΓΑΘΗΤΥΧΗΙ
ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΟΣΜΑΡΚΟι
οΥΛΠΙΟΥΠΥΡΡΟΥΑΡΣΗΟ *vac.*
ΧΟΥΟΙΠΕΡΙΠΟΣΕΙΔΗΝ
ΖΗΘΟΥΤΟΓ ΑΓΟΡΑΝΟΜοΙ
ΚΟΥΝΟΥΣΑΘΗΝΑΙΟΥΜοΥ
ΚΟΥΝΑΓΟΣΑΛΕΞΑΝΔΡοΥ
ΑΝΘΕΣΤΙΟΣΣΑΜΒΙΩΝοΣ
ΚΟΥΚΟΥΝΑΓΟΣΡΗΧΟΥ
ΝΑΓοΥΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΕΡΜΕΙΑΓΟΡΑΙΩΝΕΙ
ΚΗΝΑΡΓΥΡΑΝΥΠΕΡ
ΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙ
ΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥ
ΓΕΙΑΣ

Ἀγαθῇ τύχηι.
Ἐπὶ ἄρχοντος Μάρκο[υ] Οὐλπίου Πύρρου Ἀρσηόχου οἱ περὶ Ποσειδῆν Ζήθου τὸ γ' ἀγορανόμοι·
Κουνοῦς Ἀθηναίου,
Μουκούναγος Ἀλεξάνδρου,
Ἀνθέστιος Σαμβίωνος,
Κουκούναγος Ῥηχουνάγου
ἀνέθηκαν Ἑρμεῖ Ἀγοραίῳ Νείκην ἀργυρᾶν ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας.

Var. lect. V. 1: ΑΓΑΘΗΙ Roch. B. — V. 2: ΜΑΡΧΟΥ Roch. in tab. (typothetae puto errore), quem secutus est Boeckhius. — V. 6: ΚΟΥΝΟΣ Roch. (recte Dubois). — V. 8 med. ΤΙΟΣΑΜ Roch. (Boeckhius Σαμβίωνος legendum rectissime coniecit). Inde patet Koehlerum adv. Roch. p. 126 (= Ges. Schr. v. I p. 212) nimis severe iudicasse, cum diceret «la copie ... est remplie de fautes grossières».

Ἀρσηόχου vv. 3—4 in lapide scriptum pro Ἀρσηουάχου, quae forma est in tit. 56 (ubi idem M. Ulpius Pyrrhus est praetorum princeps) et 58; in tit. 110 habemus Ἀρσηοάχου. «Τὸ $\bar{\gamma}$ [v. 5] pertinet ad Ποσειδῆν». B.

---

c. Tituli donariorum Achilli Pontarchae oblatorum.

Antequam ad ipsos titulos accedo Achillis Pontarchae nomen referentes, paucis demonstrandum videtur, cur omnes eos Olbiopolitanos esse persuasum mihi habeam. Cum enim plerique eorum non in Olbiae ruderibus, sed alii aliis locis in ipso Ponti Euxini litore positis essent reperti, fuerunt qui Olbiopolitanos eos esse negarent. Ac primum quidem vir doctissimus H. K. E. Koehler in commentatione quam de insulis et cursu Achillis scripsit (p. 108 sq.), contendit Olbiopolitas Achillis templum in insula Borysthenide, quae hodie est Berezan, habuisse ibique titulos, qui nobis sunt 77 et 78, repertos et a Ribasio demum in continentem transvectos esse. Quae sententia Boeckhio quoque probata est. Sed ad eam refutandam ea commemorare satis est, quae Ribasii gener Ph. Bruun, vir de geographia Ponti Euxini orae septentrionalis optime meritus, ad Th. Mommsenum scripsit (v. ad n° 77), de quorum veritate neminem puto dubitaturum. Fortasse non erit inutile addere viros doctissimos Prendelium et Wiedhalmium, cum nuper Borysthenidis solum diligentissime explo-

rarent, neque templi vestigia nec ullam inscriptionem invenisse, quamvis alias res antiquas, quae probarent Graecos olim hanc insulam habitasse, permultas effodissent (de his explorationibus Prendelius ipse rettulit VI archaeologorum congressui, qui fuit Odessae m. Augusto a. 1884). De hac igitur titulorum origine non amplius cogitandum. Ribasianos titulos re vera in continenti repertos etiam inde conicere licet, quod postea alii tres tituli propinquis locis in lucem prodierunt, nempe in vicinia pagi Troitskoje sive Koblevka dicti. Quorum duos (nn° 80 et 82) Mursakeviczius primus edidit coniecitque non fuisse Olbiopolitanos, sed ex eo portu provenire, quem Arrianus (Peripl. P. Eux. 31 in geogr. Gr. min. ed. C. Muelleri v. I p. 397: Ἀπὸ δὲ Βορυσθένους ἐπὶ νῆσον σμικράν, ἐρήμην καὶ ἀνώνυμον στάδιοι ἑξήκοντα· καὶ ἔνθεν εἰς Ὀδησσὸν ὀγδοήκοντα· ἐν Ὀδησσῷ ὅρμος ναυσίν) et anonymus auctor peripli P. Eux. (ibid. I p. 417) Ὀδησσὸν nominaverunt, Plinius (N. h. IV, 26) Ordesum portum, Ὀρδησσὸν Ptolemaeus (III, 5), quemque in ostio Tiliguliani lacus, i. e. in vicinia Koblevkae fuisse Stempkovskius primus statuit[1]). Hanc Mursakeviczii sententiam praeter alios quosdam viros doctos, quos enumerare non refert, Jurgeviczius adeptus est, cum tertium titulum (nobis 83) haud procul a Koblevka repertum ederet; quin etiam alios quinque titulos Odesso adscripsit, e quibus duo (C. I. Gr. 1056 *b* et *c*) Varna Odessam advecti esse dicebantur[2]), alii duo Ribasiani sunt, quintus in oppido Oczakov repertus est auctore Mursakeviczio (nobis 79). Contra Muraltius (mém. de la soc. d'arch. et de numism. de St. Pétersb. v. III p. 189) cum videret titulos a Mursakeviczio Odesso adscriptos simillimos esse Olbiopolitanis et eis, quos in insula Borysthenide repertos fama ferebat, primus eos ex Olbiae parietinis provenire dubitanter coniecit. Idem postea Beckerus adfirmavit (act. soc. Odess. v. III p. 199 = mém. de la soc. d'arch. v. VI p. 180), cuius verba digna sunt quae hic integra repetantur: «Die bezeichneten [Inschriften], in denen mit keiner Silbe der Stadt Odessus oder ihrer Einwohner Erwähnung geschieht, scheinen indessen, wie auch schon Muralt vermuthet, vielmehr aus Olbia zu stammen und nur hierher gebracht worden zu sein, denn die Erwähnung von fünf Strategen und von der Feier öffentlicher Spiele lässt auf eine viel grössere Stadt schliessen, als Odessus gewesen zu sein scheint. Die allgemein bekannte Verehrung des Achilles von Seiten der Olbiopolitaner und die Wiederkehr mehrerer Eigennamen, die uns aus den bestimmt aus Olbia stammenden Inschriften bekannt sind, führt uns vielmehr nach dieser, viel bedeutenderen Coloniestadt der Milesier». Haec recte disputata esse facile sibi persuadebit quicunque titulos de quibus agimus cum eis comparaverit, quorum origo Olbiopolitana nulli dubitationi est obnoxia. Primum enim Achillis Pontarchae templum in ipsa Olbia fuisse constat e Dionis Chrysostomi oratione Borysthenica; deinde si quidem fuit ad ostium lacus Tiliguliani oppidum, quod Odessus vocabatur, admo-

---

1) Изслѣдованія о мѣстопол. др. греч. поселеній на берегахъ Понта Евксинскаго (Спб. 1826) p. 48 sq. Ceterum addendum Mursakeviczium in priore tituli 80 editione ad v. πόλις haec adnotasse: «urbs, πόλις, nobis videtur esse Olbiopolis, sub cuius dicione cetera Graecorum oppida erant extra Chersonesum Tauricam sita, ut Alector, Odessus s. Ordessus, Scopuli, Physce s. Istrianorum portus» etc. De hac tamen dicione nihil novimus.

2) Cf. quae de his titulis exposui in Mittheil. d. D. Inst. in Athen B. IX, 3 Heft.

dum parvum id fuisse inde patet, quod praeter quattuor scriptores, quos supra laudavimus, nemo eius mentionem fecit iique ipsi nihil nisi portum proferunt; tum parvuli illius oppidi instituta publica ea ipsa fuisse, quae Olbiae, scilicet ut archontes quotannis quini cum principe, praetores seni crearentur, qui eundem morem Achilli Pontarchae donaria dedicandi haberent eorumque subscriptiones eisdem fere verbis componerent, quibus magistratus Olbiopolitani, minime est veri simile; denique, quod gravissimum est, permulta nomina in titulis Olbiopolitanis reperiuntur, quae patres aut filios aut propinquos virorum prodant, in titulis de quibus agitur memoratorum. Quae omnia hic enumerare supersedeo, cum de singulis nominibus in adnotationibus ad singulos titulos dicturus sim; unum idque gravissimum exemplum hic adferre satis erit: in tit. 77 e quinque viris, qui memorantur, *solus* est Heuresibius Adoae f., cuius agnatos in aliis titulis nondum liceat agnoscere. Ceterum facere non possum, quin confitear difficile explicatu mihi videri, cur omnes fere tituli Achillis Pontarchae nomine signati (excepto tit. 81, qui ubi repertus sit, non satis constat) non in ipsis Olbiae parietinis, sed in litore maris sint reperti[1]).

Haec habui quae Mursakeviczii et Jurgeviczii sententiae opponerem, cum laetus accepi hunc virum illustrissimum ipsum hodie titulos, de quibus egimus, Olbiopolitanos habere, ea quam ante dixerat sententia reiecta (in commentatione de situ Tyrae, Odessi, Eupatorii, Tanae scripta, quam in VI archaeologorum congressu legit quaeque in actis congressus in lucem prodibit).

---

77. «Länglich viereckiger Block aus weissem Marmor; Höhe 1 Arschin $5\frac{1}{2}$ Werschok [1,07 m.]; Breite 8 Werschok [0,37 m.]; Tiefe 5 Werschok [0,25 m.]. Die ganze Inschrift ist 13 Werschok hoch, von welchen auf die ersten 15 Zeilen $10\frac{3}{4}$, auf die fünf letzten, mit kleinern Buchstaben geschriebenen, $2\frac{1}{4}$ Werschok kommen. Unter der Inschrift sind in den Marmor ein Paar Vögel eingeritzt, und von denselben nimmt der links vom Beschauer dargestellte mit seinem von der Linken zur Rechten gewandten Kopfe und Schnabel den Raum vor dem Worte ΔΡΟΜΩΙ in der 20-sten Zeile zum Theil ein, während der andere, von der Rechten zur Linken abgebildet, unter der Inschrift seinen Platz hat, und in die letzte Zeile nicht hineinreicht. Beide Vögel sitzen auf einem Zweige mit Blättern. Die Buchstaben sind in den ersten 15 Zeilen $\frac{1}{2}$ [circa 0,02], in den 5 letzten $\frac{1}{4}$ Werschok [circa 0,01] hoch. Die 16-te Zeile beginnt gleich neben dem grösser geschriebenen ΑΣ der 15-ten, und

---

1) Ceterum cf. quae dixit comes Uvarov Rech. p. 32: «La ville [d'Olbie] est située à deux verstes d'Illine [Iljinskoje]. L'emplacement sur lequel elle fut construite est couvert de tumulus, et çà et là on aperçoit des fossés et des trous carrés envahis par l'herbe. Voilà tous les vestiges de son antique existence. *Les pierres et les constructions, qui se voyaient à la surface du sol, ont été enlevées. Presque tous les villages environnants, ainsi que la plus grande partie d'Otschakoff, ont été construits avec ces pierres et ces dalles.* On trouve souvent dans les murs des habitations de paysans des morceaux de marbre précieux de différentes couleurs, qui prouvent la beauté et la magnificence de l'ancienne Olbie». Cf. etiam Buratschkovii verba Catal. numm. coloniarum Graec. orae septentr. Ponti Euxini (Общій каталогъ монетъ, принадл. эллинскимъ колоніямъ, существ. въ древности на сѣверн. берегу Черного м. въ предѣлахъ нын. Южной Россіи. Ч. I. Одесса 1884) p. 14.

ist deshalb kürzer, als die drei folgenden. Die letzte Zeile ist, da der eingeritzte Vogel den Raum zu Anfange einnimmt, gleichfalls nicht so lang, als die drei vorhergehenden». (Becker). Addo super titulo epistylii particulam servatam esse. «Ex schedis Stemp[k]ovskii ed. Rochettus Antt. Bosp. tab. V. n. 2. supplementis et incertis litteris non distinctis a certis; idem explicuit p. 15 sqq. De fine tituli ad Rochettianum exemplum aliquid annotatur Journ. de Sav. Aug. 1822. p. 491. Mox rectiorem ex lapide scripturam cum supplementis et notis dedit Koehlerus adv. Roch. p. 12—19 [= Ges. Schr. I p. 92 sq.] atque iterum in commentatione de insulis et cursu Achillis Act. Acad. Petrop. T. X. p. 107 sqq. Postremo nuperrime Blarambergius, qui lapidem Odessae inter reliqua monumenta ipsius custodiae commissa identidem cum cura examinavit, alias lectiones attulit, veriores magna ex parte». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2076. E lapide denuo transcripsit et edidit P. Becker Bulletin hist.-phil. de l'Acad. de St. Pétersb. v. XV (a. 1858) p. 37 sq. = Mélanges gr.-rom. v. II p. 51 sq. et act. soc. Odess. v. IV p. 119 sq. (inde repetitus est titulus litteris minusculis Philologi v. XIV p. 418).

Lapis quo loco repertus sit, non satis constat. Rochettus (Antt. Bosp. p. 16) eum ex Olbiae parietinis in lucem prodiisse tradit; Koehlerus (Mém. sur les îles etc. p. 108) certis quibusdam indiciis («des traditions averées») fretus lapidem in insula Borysthenide repertum indeque a Ribasio ablatum et Blarambergio donatum adfirmavit; at Phil. Bruun in epistula ad Th. Mommsenum data (v. C. I. Lat. III, 2 p. 1009. Idem russice act. soc. Odess. v. III p. 64) adversus Koehlerum haec scripsit: «Ayant entendu fréquemment de ce même Ribas, feu mon beau-père, que l'inscription qu'il avait donnée a Blaramberg, ainsi qu'une autre cedée par lui au comte Felix Potocki [nobis n° 78], avaient été déterrées près du village du Touzla, entre les limans du Tiligoul et de Bérézane, j'ai cru devoir profiter de l'occasion actuelle pour indiquer l'erreur de Koehler, d'autant plus que cette erreur lui a servi de principal argument pour soutenir sa thèse, que l'on aurait désigné dans l'antiquité deux îles par le nom d'Achille». Beckerus tamen Bruunio diffisus promisit alio loco se monstraturum lapidem re vera primitus in Achillis templo in insula Berezan fuisse positum, sed quantum scio promisso non stetit. Hodie lapis Odessae servatur in museo societatis (e Blarambergianis; cf. praeter eos, quos supra laudavimus, Koeppenii Nordgest. p. 77). Exscripsi.

(*Textum vide p. 114*).

Var. lect. Rochetti, Koehleri, Blarambergii varias lectiones Boeckhius diligenter enotavit; nobis igitur satis erit indicare, quibus rebus apographum nostrum a Boeckhiano et Beckeriano differat. V. 1: ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ Boeckh ex Roch. et Bl. — V. 2 in. ΙΛΛΕΙ Boeckh, ΛΛΕΙ Becker, extr. T uterque. — V. 3 extr. ΖΙΜ Boeckh, ΞΙ Becker. — V. 6 extr. Π Boeckh, T Becker. — V. 7 in. Θ uterque, extr. ΡΙ Becker. — V. 8 in. ΧΙ Boeckh, extr. ΡΗ uterque. — V. 9 in. ΒΙ Boeckh. — V. 10 in. ΦΟ uterque. — V. 11 in. ΟΟΥ uterque, tum ΥΠΕΡ uterque, extr. Κ omittit Boeckh. — V. 12 extr. ΠΙΑΣΚΑΙ Boeckh, ΠΙΑΣΚ Becker. — V. 14 in. Ω.ΚΑΙ Boeckh. — V. 16: ΘΑΙΟΣΠΟΥΡΘΑΙ Boeckh, ΠΟΥΡ^Λ.ΟΣΠΟΥ

ΑΘΗΙΤΥΧΙ
ιΛΛΕΙΠΟΝΤ
ΠΕΡΙΑΝΑΞΙ/
ΝΗΝΣΩΚΡΑΤ
ΤΟ·Δ̄·ΑΡΧΟΝ
ΠΟΥΡΘΑΙΟΣΙ
ΘΑΙΟΥΔΗΜΗΤΡ
ΑΧΙΛΛΕΟΣΕΥΡ
ΙΟΣΑΔΟΟΥΑ
ΡΟΜΑΡΟΣΕΥΡΗΣ
ΟΥ ΥΠΓ.ΕΙΡΗΝΗΣΚ
ΠΟΛΥΚΑΡΠ.ΛΣΚΑ
ΔΡΑΓΑΘΙΑΣΤΗΣΠ
ΩΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤ
ΑΣ ΠΟΥΡΘ ΟΣ ΠΟ
ΟΥΑΡΧΟΝΤΕΥ ΩΝΕΝ
ΛΟΝΧΑΙΔΙΣΚΩ ΥΡΗΣ
ΑΔΟΟΥΑΡΧΟΝ.ΕΥΩΝΕ
avis ΔΡΟΜ..ΠΑΙΔΗΜ

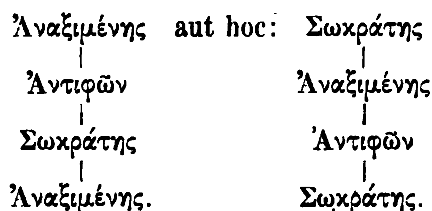
[Ἀγ]αθῆι τύχ[ηι.
Ἀχ]ιλλεῖ Ποντ[άρχηι
οἱ] περὶ Ἀναξι[μέ-
ν]ην Σωκράτ[ους]
τὸ δ' ἄρχον[τες·]
Πουρθαῖος [Πουρ]-
θαίου, Δημήτρ[ιος]
Ἀχιλλέος, Εὐρ[ησί-
β]ιος Ἀδόου, Ἀ[μω-
ρ]όμαρος Εὐρησ[ιβί]-
ου ὑπὲ[ρ] εἰρήνης κ[αὶ]
πολυκαρπ[ία]ς κα[ὶ ἀν]-
δραγαθίας τῆς π[όλε]-
ως καὶ τῆς ἑαυτ[ῶν ὑγεί]-
ας.
Πουρθ[αῖ]ος Πο[υρθαί]-
ου ἀρχοντ[ε]ύων ἐν[είκα
λ]όνχαι, δίσκ[ωι. Ε]ὐρησ[ίβιος
Ἀ]δόου ἀρχον[τ]εύων ἐ[νείκα]
δρόμ[ωι], π[α]ιδήμ[ατι].

Becker. — V. 17: ΕΥΩΝ Boeckh, Ε.ΩΝ Becker. — V. 18 in. ΛΟ Boeckh, tum ΚΑΙΔΙΣΚΟΝΕ idem ex Bl., ΔΙΣΚΩΙΕ Becker. — V. 19: ΑΔΟΟΥΑΡΧΟΝΤΕΥΩΝΕΝ Boeckh, idem Becker, omisso primo Α. — V. 20: ΔΡΟΜΩΠΑΙΔΗΝ Boeckh, ΔΡΟΜΩ ΠΑΙΔΗΜ Becker, qui pro paenultima littera Η nullo modo Ω et pro ultimo Μ nullo modo Ν legi posse disertis testatur verbis. Idem ad vv. 17 et 19 haec adnotavit: «V. 17 fehlt nichts nach dem zuletzt stehenden ΕΝ, mit welchem Worte auch die 19-te Zeile schliesst; in beiden Zeilen darf also nichts supplirt werden». Non recte: utrum enim post ΕΝ in fine utriusque versus fuerit aliquid scriptum necne, diiudicari non potest, quoniam totius lapidis superficies ad dextram laesa est. Ipse quidem Beckerus reliquorum versuum supplementa ad dextram posuit. Ideo utrobique ἐν[είκα] restitui conl. tit. 80.

V. 17 ΛΟΝΧΑΙ vitiose scriptum esse secundum pronuntiationem («nach dem Wortklange unorthographisch ... geschrieben») pro λόγχῃ et v. 20 ΠΑΙΔΗΜ pro ΠΗΔΗΜ(ΑΤΙ) recte Beckerus statuit; nemo sane λόνχαι illud dorismo explicabit, qui Olbiae ut in colonia Milesiaca nullus fuit (cf. λόνχῃ n° 80). Boeckhius cum apographa haberet vitiosa, vv. 17—18 restituit ἀρχοντεύων [ἐν ἀγῶνι δίαυ]λον καὶ δίσκον, et vv. 19—20 ἀρχοντεύων ἐν [ἀγῶνι — — καὶ] δρόμῳ παίδ[ω]ν, et rem explicare conatus est ita, ut Purthaeum et Heuresibium, cum archontes essent, gymnicis simul ludis praefuisse statueret, sed ipse non potuit quin fateretur dictionem esse eiusmodi, ut aegre pateretur interpretationem, nec videre se aliud nisi ut Purthaeus diceretur munere suo archontis functus esse *in ludis* (ἐν ἀγῶνι), *diauli* et

disci certamini speciatim praepositus, et similiter Heuresibius alii certamini et *cursui* puerorum. Contra Beckerus, cum accuratius hos versus exscripsisset, rectius quoque interpretatus est: «Wir sehen jetzt, inquit (ed. germ. p. 57, cf. ed. russ. p. 124), dass Purthaios ... und Heuresibios ... nicht Kampfrichter waren (Boeckh C. I. II, p. 88, 8...), sondern dass sie vielmehr selbst in den gymnischen Wettkämpfen den Sieg davon getragen hatten, und zwar Purthaios im Lanzenstechen und Diskoswerfen, Heuresibios im Wettlauf und Wettsprung. Der Wettlauf der Knaben (δρόμος παίδων), für dessen Existenz in Olbia nach dieser Inschrift (Koehler *Mém. sur les îles* etc. p. 636 sq.) schon gar kein Zweifel mehr zu herrschen schien, fällt also von selbst weg» etc.

De archontum principe haec Boeckhius: «Nomen Anaximenis Olbiae habuimus n. 2059 [nobis 22], ubi Antiphontis pater est; Antiphontis f. Socrates habetur n. 2077 [nobis 78]. Hoc vero loco Socrates est Anaximenis pater: vides hos omnes eiusdem esse familiae». Stemma igitur hoc fuerit:

Anaximenem archontum tum quartum principem fuisse addendumque fuisse in eponymo τὸ δ', ut annus a ceteris distingueretur annis, quibus is eponymus fuisset, item monuit Boeckhius contra Koehlerum, qui τὸ δ' illud rettulerat ad ἄρχοντες. — Vv. 9—10 Ἀ[μωρ]όμαρος restitui e tit. 64, ubi Heuresibius Amoromari f. memoratur, huius pater aut filius. Etiam Purthaeus et Demetrius, qui memorantur vv. 6—8, patres fuerint aut filii eorum virorum, quos in tit. 98 scriptos invenimus.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Ахиллу Понтарху архонты Анаксименъ Сократовъ въ 4-й разъ и товарищи: Пуреэй Пуреэевъ, Димитрій Ахилловъ, Еврисивій Адоевъ, Амороmаръ Еврисивіевъ [посвятили] за миръ, многоплодіе и мужество города и собственное здравіе. Пуреэй Пуреэевъ въ бытность архонтомъ одержалъ побѣду [въ состязаніяхъ] копьемъ и дискомъ. Еврисивій Адоевъ въ бытность архонтомъ одержалъ побѣду въ бѣгѣ и прыганьи.

---

78. «Lapis ab *Olbiopolitis* sub donario positus ... marmoris candidi, perfecte servatus, scripturâ diligenter incisâ, nunc in loco Tultschin, praefecturae Podoliensis, in horto. Ed. Io. Potocki Histoire ancienne du Gouvern. de Cherson p. 29. Hinc Clarkius Itin. T. I. p. 621 [ed. 4 v. II p. 362] communicatum cum ipso a Kelsalio; ex Clarkio Rochettus Antt. Bosp. tab. VII. n. 2. Rectius dedit Koehlerus, qui a. 1817. ex lapide transcripsit, Comm. de ins. et cursu Achill. in Act. Acad. Petrop. t. X. p. 113. quem sequor. In fine nihil deest; sed fuit eo loco antiquior olim inscriptio [«huit lignes indistinctes» Pot. Koehl.], quae deleta est, ut haec in eius locum succederet». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2077.

De loco, ubi lapis repertus sit, v. quae ad n° 77 adnotavimus. Periisse videtur, ut alii, qui in loco Tultschin servabantur. Repetitur exemplum Koehlerianum.

ΑΧΙΛΛΕΙΠΟΝΤΑΡΧΗΙ	Ἀχιλλεῖ Ποντάρχῃ
ΟΙΠΕΡΙΝΕΙΚΗΡΑΤΟΝ	οἱ περὶ Νεικήρατον
ΝΕΙΚΗΡΑΤΟΥ·ΝΕΩ	Νεικηράτου νεώ-
ΤΕΡΟΝΑΡΧΟΝΤΕΣ	τερον ἄρχοντες·
ΙΕΡΟΣΩΝΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ	Ἱεροσῶν Ἐπικράτους,
ΣΩΚΡΑΤΗΣΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ	Σωκράτης Ἀντιφῶντος,
ΕΥΡΗΣΙΒΙΟΣΣΤΡΑΤΩΝΟΣ	Εὐρησίβιος Στράτωνος,
ΠΕΛΔΙΟΣΥΠΑΝΕΟΣ	Πέλδιος Ὑπάνεος
ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ	χαριστήριον.
ΙΕΡΑΤΕΥΟΝΤΟΣ	Ἱερατεύοντος
ΜΟΥΚΟΥΝΑΚΥΡΟΥΤΟ Δ	Μουχουναχύρου τὸ δ'.

Var. lect. «Vs. 1. Pot. omittit ultimum I et vs. 3 punctum. Vs. 3 extr. lectio certa est... Vs. 5 vulgo deest, a Koehl. additus ex lapide. Vs. 7 Pot. ΕΥΡΗΞΗΒΙΟΣ». Boeckh. Versum 5 habet Pot., sed errore omisit Clarkius ideoque Rochettus, qui Clarkianum apographum repetiit.

«Sacerdos manifesto est Achillis Pontarchae; nomen eius Koehlero est Μοῦχος Ναχύρου; dicas etiam nomina esse Μουχούνας Κύρου. Sed ex analogia nominum horum barbarorum videor mihi docuisse in Introd. II, 6. 12. unum esse nomen Μουχουνάχυρος; neque in sacerdote Achillis necessario addi patris nomen docet insuper n. 2080 [nobis 81]. Sacerdotem hunc post restitutam quidem urbem non esse Olbiopolitarum eponymum dixi in Introd. Niceratus Nicerati f. qui n. 2093 [nobis 122] comparet, idem sit necne, decerni nequit». Boeckh. Fortasse Nicerati illius filius potius hic fuit ideoque νεώτερος dicebatur, ut a patre discerneretur; patris autem nomini Graeco fortasse eadem de causa barbarum nomen addebatur.

---

79. Tabula marmoris leucophaei integra quidem, sed non abscisa in quadratum, a. 0,44 m., l. 0,32, cr. 0,15. Titulus diligenter exaratus (litteris c. 0,015 altis) incolumis servatus est. Ed. N. Mursakevicz in diario Odessitano (Одесскій Вѣстникъ) a. 1834 n° 38 et in libro inscripto «Descriptio nummorum veterum graecorum atque romanorum qui inveniuntur in museo N. Mursakevicz» (Odessae a. 1835) p. 67. E diario Odess. sumpsit Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 999 n° 2077*b*, inde rursus Le Bas, Voyage arch. Inscr. p. III sect. VIII n° 1573.

Lapidem aestate a. 1833 iuxta oppidum Oczakov repertum (cum fragmento epistylii marmorei satis bene conservati et mutilo statuae trunco, fortasse Herculis) tradit editor russicus. Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΑΓΑΘΗ
ΤΥΧΗΑΧΙΛ
ΛΕΙΠΟΝΤΑΡΧΗΙ
ΟΙΠΕΡΙΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΝ
ΣΑΤΥΡΟΥΣΤΡΑΤΗΓΟΙ
ΜΗΝΟΔΩΡΟΣΠΟΝΤΙΚΟΥ
ΝΑΒΑΖΟΣΝΟΥΜΗΝΙΟΥ
ΑΧΙΛΛΕΥΣΣΥΝΠΡΟΦΟΥ
ΒΑΔΑΓΟΣΙΕΖΔΡΑΔΟΥ
ΔΑΔΑΓΟΣΚΟΥΖΑΙΟΥ
ΥΠΕΡΤΗΣΠΟΛΕΩΣΕΥΣΤΑ
ΘΙΑΣΚΑΙΤΗΣΕΑΥΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀγαθῇ | τύχῃ.
Ἀχιλ|λεῖ Ποντάρχῃ
οἱ περὶ Καλλισθένην
Σατύρου στρατηγοί·
Μηνόδωρος Ποντικοῦ,
Νάβαζος Νουμηνίου,
Ἀχιλλεὺς Συν(τ)ρόφου,
Βάδαγος Ἰεζδράδου,
Δάδαγος Κουζαίου
ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐστα-
θίας καὶ τῆς ἑαυτῶν
ὑγείας χαριστήριον.

Var. lect. Exemplum in diario Odess. editum (et cum eo Boeckhianum et Le Basianum) manifesto laborat vitio, typothetae sine dubio, non editoris: vv. 9—10 vocibus quae sunt ΙΕΖΔΡΑΔΟΥ et ΔΑΔΑΓΟΣ omissis reliquae (ΒΑΔΑΓΟΣΚΟΥΖΑΙΟΥ) in unum versum coniunctae sunt ita, ut quattuor evenerint praetores praeter principem. Quod vitium typothetae esse alterum Mursakeviczii exemplum probat. In hoc autem v. 8 med. ΣΙΝ scriptum est, item typothetae errore: (In lapide ΝΤ litterae ita exaratae sunt, ut quasi ΝΠ inter se ligatae prodierint). Litterarum formae minus recte expressae sunt a Boeckhio et Le Basio, quippe qui exemplo litteris vulgaribus edito essent usi.

---

80. Tabula marmoris candidi optime servata, a. 0,50 m., l. 0,37, cr. 0,07. Titulus litteris elegantissimis (a. 0,02) inscriptus est. Ed. N. Mursakevicz in diario russico Odessitano a. 1836 n⁰ 42 (inde repet. Journal d'Odessa 1836 n⁰ 43) Kyriakovii apographo usus, et act. societ. Odess. v. I (a. 1844) p. 278 n⁰ 1. (K. Muellenhoff Hermae v. III p. 440 n⁰ I e schedis Th. Struvii, qui Mursakeviczii exemplum editum videtur transcripsisse).

Mursakeviczius tradit lapidem vere a. 1836 repertum esse ab incolis vici Troitskoje dicti, cum lapides effoderent in littore maris plus MD passus a vico distanti; quem vicum 45 verstis ab Odessa in ripa lacus Tiliguliani (Тилигульскій лиманъ), haud procul ab ostio situm esse. Exscripsi Odessae in museo societatis.

(*Textum vide p. 118.*)

Ultimi duo versus reliquis neglegentius scripti sunt, sed eadem manu.

Var. lect. V. 4 extr. ΗΑΒΑ Muell. — V. 6 med. ΚΑΡΑΣΣΤΟΣ et v. 14 in. ΕΝ edd.

Caraxtus Arguanagi f. (v. 6) pater fortasse est sive filius Arguanagi illius, qui in tit. 52 est praetorum princeps. Vv. 7—8 Mursakevicz legit Πόπλιος Αἴλιος, Ἀχιλλεύς, quasi duorum virorum nomina, sed Ph. Bruun act. soc. Odess. v. III p. 65 et Th. Struve ibid. v. VI p. 28

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗΙ
ΑΧΙΛΛΕΙΠΟΝΤΑΡΧΗ
ΟΙΠΕΡΙΛΕΩΝΙΔΗΝΑΧΙΛ
ΛΕΟΣΣΤΡΑΤΗΓΟΙΝΑΒΑ
ΖΟΣΔΩΤΟΥ·ΕΡΩΣΕΥΡΗΣΙ
ΒΙΟΥΚΑΡΑΞΣΤΟΣΑΡΓΟΥΑ
ΝΑΓΟΥ ΠΟΠΑΙΟΣΑΙΛΙΟΣ
ΑΧΙΛΛΕΥΣΜΟΥΡΔΑΓΟΣ
ΚΑΦΑΝΑΓΟΥ ΥΠΕΡΕΥ
ΣΤΑΘΙΑΣΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙ
ΤΗΣΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ
ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΛΕΩΝΙΔΗΣΑΧΙΛΛΕΩΣ
ΝΕΙΚΑΛΟΝΧΗ

Ἀγαθῇ τύχηι.
Ἀχιλλεῖ Ποντάρχῃ οἱ περὶ Λεω-
νίδην-Ἀχιλλέος στρατηγοί·
Νάβαζος Δωτοῦ,
Ἔρως Εὐρησιβίου,
Κάραξτος Ἀργουανάγου,
Πόπλιος Αἴλιος Ἀχιλλεύς,
Μούρδαγος Καφανάγου
ὑπὲρ εὐσταθίας τῆς πόλεως καὶ τῆς
ἑαυτῶν ὑγείας χαριστήριον.
Λεωνίδης Ἀχιλλέος [ἐ]νείκα λόνχῃ.

monuerunt omnia nomina unius esse viri. Propter eadem titulus Hadriani temporibus non est antiquior.

---

81. «Lapis *Olbiopolitanus*, cuius scripturam ex schedis Io. Potocki Comitis, quarum apographa non satis certa sunt, ed. Koehlerus comm. de insulis et cursu Achill. Act. Acad. Petrop. t. X p. 117. Extabat olim in loco Tultschin; sed a. 1817. eum ibi iam non repperit Koehlerus»[1]). Boeckh, C. I. Gr. II n° 2080.

Repetitur exemplum Koehlerianum.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ
ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΩΝΤΩΝ
ΠΕΡΙΝΕΙΚΗΡΑΤΟΝ
ΔΑΔΑΤΟΥ . . ΩΓΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΝΙΕΡΑΤΕΥ
ΣΑΣΤΟΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΑΧΙΛΛΕΙΠΟΝΤΑΡΧΗΙ

Ἀγαθῆι τύχηι.
Ἐπὶ ἀρχόντων τῶν
περὶ Νεικήρατον
Δαδά[γ]ου [Ἀψ]ώγας
στέφανον ἱερατεύ-
σας τὸ δεύτερον
Ἀχιλλεῖ Ποντάρχηι.

«Ἀψώγας debetur Blarambergio in litteris ad me datis, qui hoc nomen in ansa vasis argillacei repperit». Boeckh. Cf. quae ipse Blarambergius scripsit Journal d'Odessa a. 1826 n° 76: «En defonçant le terrain dans un petit jardin qui tient à la maison de M. le comte

1) Cf. ipsius Koehleri verba: «La troisième inscription adressée à Achille étoit aussi à Tultchin, mais en 1817 elle ne s'y trouvoit plus, ainsi que d'autres marbres d'Olbie, dont j'avois reçu, par la complaisance du comte Jean Potocki, des copies dessinées avec la plus grande exactitude. Ces marbres avoient eu le sort de certains autres qui faisoient partie de la fameuse collection d'Arundel; déposés dans une cour, ils s'étoient perdus, et avoient été détruits par les ouvriers et les maçons».

de St. Priest [à Odessa]... on a trouvé plusieurs debris en terre cuite .:.. et beaucoup de debris grossiers d'amphores ... sur le col brisé d'une de ces amphores on lit les lettres grecques ΑΨΟΓΟ» etc. — Δαδά[γ]ου nomen, quod ex coniectura posuit Boeckhius, redit in tit. 79.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. При архонтахъ Никиратѣ с. Дадага съ товарищами Апсогъ, бывшій жрецомъ вторично, [посвятилъ] вѣнецъ Ахиллу Понтарху.

---

82. Tabula marmoris candidi integra, a. 0,53 m., l. 0,38, cr. 0,08. Titulus litteris grandioribus (a. 0.022) exaratus optime legitur. Ed. N. Mursakevicz act. soc. Odess. v. I p. 279 n° 2; inde repetiit E. Muralt, Bulletin hist.-philol. de l'Acad. de St. Pétersbourg v. III p. 352; ex hoc expressus est titulus in diario quod inscriptum est «Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft» a. 1847 n° 85 p. 680, unde rursus sumpsit Car. Keil, (Hall.) Allgem. Literatur-Zeitung a. 1848 n° 164 p. 156. Postea edidit K. Muellenhoff Hermae v. III p. 440 n° II ad fidem apographi Th. Struvii, qui titulum e Mursakeviczii exemplo edito, non e lapide videtur transcripsisse.

Lapidem a. 1839 ibidem, ubi tit. 80, repertum tradit Mursakevicz. Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ	Ἀγαθῇ τύχῃ.
ΑΧΙΛΛΕΙΠΟΝΤΑΡΧΗ	Ἀχιλλεῖ Ποντάρχῃ
ΚΑΙΘΕΤΙΔΙΣΚΑΡΤΑ	καὶ Θέτιδι Σκάρτα-
ΝΟΣΑΖΙΑΙΟΥΙΕΡΑ	νος Ἀζιαίου ἱερα-
ΤΕΥΣΑΣΥΠΕΡΤΗΣ	τεύσας ὑπὲρ τῆς
ΠΟΛΕΟΣΕΥΠΟΣΙΑ	πόλεος εὐποσία[ς]
ΚΑΙΕΙΡΗΝΗΣΚΑΙΤ	καὶ εἰρήνης καὶ τ[ῆς]
ΕΑΥΤΟΥΥΓΕΙΑΣ	ἑαυτοῦ ὑγείας
ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝΕΠΙΑΡ	χαριστήριον· ἐπὶ ἄρ-
ΧΟΝΤΟΣΣΑΤΥΡΟΥΑΡΤ	χοντος Σατύρου Ἀρτ[ε]-
ΜΙΔΩΡΟΥ	μιδώρου.

Mursakeviczius cum titulum litteris vulgaribus ederet, litterarum formas fideliter reddere non potuit; sed ne Muellenhoffius quidem eas recte reddidit ideoque Struvium exemplum Mursakeviczianum ei misisse puto. Ceterum varia lectio in eorum exemplis fere nulla est (v. 7 extr. ΤΗ.); apud alios transcribentium errores quidam comparent aut typothetarum, quos notare supersedeo. Litteratura ei, quae est in tit. 80, admodum est similis; id unum differt, quod huius litterae maiores sunt et paulo neglegentius exaratae.

Titulus eo maxime nomine memorabilis, quod Achillis matrem una cum filio cultam refert. Εὐποσίας (v. 6 et tit. 83 v. 8) vox ignota quid significet, alii aliter explicare conati sunt viri docti praeter Keilium (l. l. in lemmate; cf. quae idem dixit Philologi v. XVI p. 25), qui locum minime corruptum ita sanare studuit, ut εὐπο[ρ]ίας legendum proponeret; sed Σ

littera in utroque titulo certissima est. Mursakeviczio et Jurgeviczio (l. l. ad tit. 83) εὐποσία est «bona potatio» (благопитіе); eandem explicationem adeptus est Th. Struve (mus. Rhen. XXV p. 355 = act. soc. Odess. VI p. 27), quem tamen non fugit alium potius sensum requiri, ubi Εὐποσία feminae nomen esset (C. I. Gr. 3690, praeterea Le Bas, Béotie n° 387) aut deae (C. I. Gr. 3906 *b*; Εὐβοσία ibid. 3858), et in magistratus nomine quod est εὐποσιάρχης (ibid. 3385 et in titulo Thasio 2163, ubi idem nomen substituendum pro συμποσιάρχης verissime monuit I. H. Mordtmann Revue arch. v. 35 a. 1878 p. 113; Erythris eundem fuisse magistratum probat titulus Le Basianus 53 et Hamilt. 234; Odessi idem obvenit in titulo a Mordtmanno l. l. primum edito). P. Beckero (Mél. gr.-rom. v. II p. 56 = act. soc. Odess. IV p. 124) εὐποσία idem est atque εὐσταθία derivandumque est a πονέω = lat. *pono* (*positio*). Quae derivatio sine dubio falsa est: πονεῖν enim neque ponendi vim habet, nec eiusdem est radicis (cf. A. Vaniček Griech.-lat. etym. Wörterbuch pp. 978 et 1164). Beckerianae similem explicationem Mordtmannus l. l. proposuit: «Il faudrait voir, inquit, dans le mot εὐποσία un synonyme de εἰρήνη et ὑγίεια, et εὐποσιάρχης designerait un magistrat analogue à εἰρηνάρχης, espèce de directeur de la sûreté générale». Cumanudis denique putat (Συναγωγὴ λέξ. ἀθησαυρ. s. v.) εὐποσίαν idem esse, atque εὐβοσίαν (quae vox notissima), i. e. «καλὴν βοσκὴν ἢ εὐκαρπίαν ἢ εὐθηνίαν», nec differre nisi scripturae varietate. Haec viri doctissimi sententia ceteris multo mihi videtur veri similior.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Ахиллу Понтарху и Θетидѣ Скартанъ с. Азіэя, бывшій жрецомъ, [посвятилъ] благодарственное приношеніе за благосостояніе города и миръ и свое здравіе, при архонтѣ Сатирѣ сынѣ Артемидора.

---

83. Tabula integra lapidis arenarii a. 0,46 m., l. 0,27, cr. 0,19. Quadratarius in titulo exarando admodum inscite et neglegenter versatus est (litt. alt. 0,017—0,02). Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. V (a. 1863) p. 994.

Lapis a. 1863 repertus in ripa excelsa lacus Karabaschiani (Карабашскій лиманъ), quinque verstis a praedio cui nomen est Troitskoje sive Koblevka distantis (cf. ad n° 80), exstat Odessae in museo societatis. Exscripsi et charta expressi.

ΑΓΛΘΗ ΤΥΧΗ	Ἀγ(α)θῇ τύχῃ.
ΑΧΙΛΛΕΙΠΟΝ	Ἀχιλλ(ε)ῖ Πον-
ΤΛΡΧΗΦΛΡΝΙΓΟΣ	τ(ά)ρχῃ Φ(ά)ρν(α)γος
ΛΧΙΛΛΕΟΣΙΕΡΑ	(Ἀ)χιλλέος ἱερα-
ΤΕΥΩΝΑΝΕΘΗ	τεύων ἀνέθη-
ΚΕΝΧΑΡΙΣΤΗΡΙ	κεν χαριστήρι-
ΟΝΥΠ ▨▨▨ ΙΣΠΟ	ον ὑπ[ὲρ τῆ]ς πό-
ΛΕΩ ▨▨▨ ΟΣΙΑΣ	λεω[ς εὐπ]οσίας
ΚΑΙΤ ▨▨▨ ΤΟΥ	καὶ τ[ῆς ἑα]υτοῦ
ΥΓΕΙΑΣ	ὑγείας.

Var. lect. Quadratarius propter neglegentiam aliquot litterarum ductus ipse omisit, ex. causa vv. 1—4 pro A quinques Λ, pro E v. 2 C incidit. Jurgeviczius cum titulum litteris vulgaribus ederet, neque hanc scripturae varietatem, neque litterarum formas fideliter reddere potuit, praeterea v. 7 quartae a fine litterae, v. 8 quartae ab initio, v. 9 quintae a fine vestigia omisit.

Quod ad tituli aetatem attinet, Jurgieviczius eum ad I aut II p. Chr. saeculum dubitanter rettulit propter scripturae neglegentiam omissumque iota mutum et ω litterae formam. Equidem saec. II p. Chr. antiquiorem titulum non puto.

---

d. Donariorum publicorum fragmenta incerta.

84. «In loco Iljinskoje prope *Olbiam* ex lapide transcripsit Stemp[k]ovskius (Koeppen, Nordgest. p. 78); ed. Rochettus Antt. Bosp. tab. X n. 1». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2068.

Iam Koeppenius l. c. non nosse se dixit, quid lapidi evenisset. Repeto exemplum Rochettianum.

ΟΠΠΕΡΙΑΝΤΩ
ΝΙΟΝΚΛΑΥΔΙΟΝ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ
ΟΡΟΝΤΗΣΣΠΑ
ΔΑΚΟΥΝΟΥ
ΜΗΝΙΟΣΠΑ
ΣΑΡΟΥΠΑΠ
ΠΙΑΣΑΡΙΣΤΩ
ΝΟΥΠΑΣΙΑ
. ΗΣΑΠΟΛΛΩ

Οἱ περὶ Ἀντώνιον Κλαύδιον στρα-
τηγοί·
Ὀρόντης Σπαδάκου,
Νουμήνιος Πασάρου,
Παππίας Ἀρίστωνο[ς],
Πασιά[δ]ης Ἀπολλω[νίου κτλ.]

Boeckhius supra v. 1 verba [Ἀγαθῇ τύχῃ, Ἀπόλλωνι Προστάτῃ] posuit, sed conlato tit. 85 cogitare licet dei nomen post praetorum demum nomina fuisse positum, ut ante versum, qui nunc sit primus, nihil perierit. Superesse utrumque fragmentum e donariorum subscriptionibus maxime est veri simile, sed cum praetores praeter Apollinem Prostaten etiam Phoebo et Achilli Pontarchae solverint vota neque quidquam insit titulis, unde conligere liceat, cuius dei nomen in fine perierit, hoc loco eos ponere placuit.

Vv. 7—8 fortasse Παπίας legendum esse, ut in aliis titulis, monuit Boeckhius.

---

85. Tabula marmoris candidi inferne fracta, a. 0,26 m., l. 0,22, cr. 0,065. Supra ornata est fastigio cum sculpto clipeo; margines paululum eminent. Titulus litteris elegantibus (a. 0,015) incisus etiamnunc optime legitur. Ed. Th. Struve act. soc. Odess. v. VI

(1867) p. 24 et musei Rhenani v. XXV (1870) p. 353 n° 4, Jurgeviczii usus apographo. (K. **Muellenhoff** Hermae v. III p. 445 n° VII ad fidem exempli Struviani russice editi).

Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

vac.
ΟΙΠΕΡΙΜΑΙΦΑΡ
ΝΟΝ ΘΕΟΤΕΙ
ΜΟΥΣΤΡΑΤΗΓΟΙ
ΚΟΥΚΑΙΣ ΑΡΣΑ
ΛΙΩΝΟΣ ΣΑΤΥ
ΡΟΣΚΟ

Οἱ περὶ Μαΐφαρ|νον Θεοτεί-
μου στρατηγοί·
Κούκαϊς Ἀρσα|λίωνος,
Σάτυρος Κο...

Quod apud Muellenhoffium v. 4 legitur **ΚΟΥΝΑΙΣ**, sive typothetae est error, sive transcribentis. Cur hoc loco fragmentum posuissem, dixi ad n° 84.

---

86. Tabula marmoris albi superne fracta, a. 0,28 m., l. 0,215, cr. 0,065, marginibus paululum eminentibus. Titulus valde detritus est, maxime vv. 5—8 med., ubi nihil iam distingui potest. Litterae satis minutae. Ed. Th. **Struve** musei Rhenani v. XXV (1870) p. 358 n° 7.

Exscripsi in museo Universitatis Odessitanae, quo lapis e collectione Curisiana pervenit.

ΔΑ
ΑΔΑΚΟΥ
ΥΣΚΗΣΜΑΕΟΥΣ
ΙΕΡΕΥΣ·ΜΙΚ.ΩΝΕΥ
ΚΑΙΡΟΥ ΙΚΛΕΙ
ΝΟΝΑΝΕ Ν
ΥΠΕ ΟΛΕ
ΩΣΚ ΤΗΣ
ΕΑΥΤΩΝΥΓΕΙΑΣ
vac.

...Βα]δά-
[κης? Βα]δάκου,
[Θ]υσκῆς Μαέους,
ἱερεὺς Μικ[ί]ων Εὐ-
καίρου [τρ]ίκλει-
[ν]ον ἀνέ[θηκα]ν
ὑπὲ[ρ τῆς π]όλε-
ως κ[αὶ] τῆς
ἑαυτῶν ὑγείας.

Var. lect. V. 1: **ΔΑ** — v. 2 in. **ΑΔΑ** — v. 3 in. **ΘΥ** — v. 4 **ΜΙΚΙΩΝ** omisso interpunctionis signo — v. 5 post lacunam nil nisi **ΛΕΙ** — v. 6 in. **ΝΠΝ**, extr. **Ν** — v. 7 in. nihil nisi **Υ** — v. 8 in. **ΩΣ**, extr. **ΗΣ** — v. 9 med. **ΝΥ** Struvius. Idem v. 2 Σπ]αδάκου restituit e tit. 84 et ad vv. 5—6, quos in transcriptione non suppletos reliquit, haec adnotavit: «Mein College Jurgiewicz möchte Z. 5 Ἀχιλλεῖ ergänzen, mir ist es als könnte ich vor dem λει ein κ sehen, dann wäre es Ἡρακλεῖ. Das ν der Z. 6 muss doch wohl ἀνέθηκα]ν andeuten. Doch worin bestand das Geschenk, das die Männer dargebracht?» Quae ego proposui supplementa, nulli videntur dubitationi obnoxia (cf. tit. 62, ubi κλείνη λειτὴ memoratur). Dei nomen superiore lapidis parte fracta periit. Quod autem fuerit, haud facile est

dictu. Cogitabam de Apolline Prostata, quoniam subscriptiones donariorum huic deo oblatorum semper ipsum donarii nomen referunt, cum in dedicationibus Achilli Pontarchae factis plerumque pro donarii nomine simpliciter dicatur χαριστήριον (exceptis titt. 81, ubi corona memorata est, et 77, in quo ipsum illud χαριστήριον omissum); sed obstare videtur sacerdotis mentio adiecta, quae alibi in dedicationibus Apollini Prostatae factis non invenitur. Ideo hoc loco titulum ponere praetuli.

---

87. Fragmentum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus mutilum, a. 0,14 m., l. 0,12, cr. 0,05, litteris circa 0,02 altis inscriptum. Repertum est in Olbiae parietinis a. 1877, servatur Kischinevi in museo Surutschaniano. Exscripsi.

Α	[Ἀγ]α[θῆι τύχηι.
ΙΔΑΔΟ	Οἱ περὶ] Δάδο[ν τοῦ δεῖνος
ΕΣΕΠΙ	ἄρχοντ]ες· Ἐπι[κράτης τοῦ
ΑΔΟ	δεῖνος, Δ]άδο[ς κτλ.

Lineola inter vv. 1 et 2 in ipso lapide est. Titulo tam misere habito supplementa mea dubitationi sane obnoxia esse possunt. Si vera sunt, fuisse eum Achilli Pontarchae dedicatorium cum maxima veri specie conicias, cum archontes nulli alii deo vota solvisse videantur. Ἐπικράτους nomen Olbiae notum. V. 4 etiam Ἀδό[ης] aut Ἄδο[σθος] restitui potest.

---

88. Frustum tabulae marmoris albi a. 0,14 m., l. 0,15,5, cr. 0,04, litteris circa 0,02 altis inscriptum; a sinistra exstat margo.

Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

	. . . .
ΙΙΝ/	ἀνέθ]ηκ[αν ὑπὲρ τῆς]
ΙΙΟΛΕΩΣ	πόλεως [καὶ τῆς ἑαυ]-
ΤΩΝΥΓΕΙΑ	τῶν ὑγεία[ς].
vac.	

---

89. Frustum tabulae marmoris candidi a. 0,28 m., l. max. 0,15, cr. 0,13. A dextra exstat margo. E titulo non supersunt nisi duorum versuum fines, litteris 0,027 altis inscriptorum; infra 0,18 scriptura vacant.

Odessae exscripsi in museo societatis (inter Curisiana).

ΕΟΣ	. . . . ὑπὲρ τῆς πόλ]εος
ΙΑΣ	[καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγε]ίας.
vac.	

---

90. Frustum tabulae marmoris albi opisthographae a. 0,18 m., l. 0,17, cr. 0,025. Litterae grandes, sed leviter incisae satisque detritae.

Exscripsi in museo Universitatis Odessitanae.

ab una parte (*a*):	*ab altera* (*b*):
ʹCϹEΝEΙΚ	N O I
K Λ Ι Δ Ι C	ΙΛΝ X A
vac. K O Ν	ᑦΙ ϾN
vac.	*vac.*
[Ὁ δεῖνα....έ]ος ἐνεί[κα...	.....νο...
καὶ δίσ-	...ων χα[ρισ-
κο[ν].	τήρ]ιον.

Ea quae in parte *a* scripta sunt superesse e titulo dedicatorio nn° 77. 80 consimili facile conicias. Cum *b* cf. nn° 78—83.

Sectio II. Dedicationes hominum privatorum.

91. «Titulus incisus lapidi calcario, qui hodie ex sex fragmentis ferruminatis compositus est; altus est lapis 0ᵐ58, l. 0ᵐ77, litterae 0ᵐ03 fere altae». (Modestov russice). Edd. Koehler, Mémoire sur les îles et la course cons. à Achille p. 248 n. 767; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2084. B. Modestov annal. Univ. Kioviensis (Кіевскія Унив. извѣстія) a. 1875 n° 6 p. 502 cum tabula photographica lapide expressa.

Exstabat olim in loco Tultschin, inde casu quodam in museum Universitatis Kioviensis pervenit. Utor Modestovii tabula et ectypo chartaceo, quod insigni Iul. Kulakovskii humanitati debeo.

Α ι ΑΘΗ ΤΥΧΙ	Ἀ[γ]αθῆ[ι] τύχ[ηι].
ιΙΣΩΤΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙ ΟΝ	[Δ]ιὶ Σωτῆ[ρι] εὐχαριστ[ήρι]ον
ΓΥΑΙCΙΙΙιΙΡΙΛΣ	[ὑπὲρ εἰρήνη]ς (?) καὶ σ[ωτη]ρίας
Τ⌒.ϲΙΚΟC ΑΡΤΕ	[τῆς πόλεως Ἀρισ]τό[ν]εικος Ἀρτέ-
ΚΑΙΟΛΒΙΟΠΟ	[μωνος? — — — ὁ] καὶ Ὀλβιοπο-
ΝΕΚΤΩΝΙΔΙΩΝ	[λείτης ἀνέθηκε]ν ἐκ τῶν ἰδίων
ΕΠΙΑΡΧΟΝΤΩΝ	[ἀναλωμάτων,] ἐπὶ ἀρχόντων
ΖΟΝCΩΚΡΑΤΟΥ	[τῶν περὶ — —]ζον Σωκράτου,
ϽCΑΜΝΑΓΟΥ ΡΑ	[ἱερατεύοντ]ος Ἀμνάγου Ῥα-
vac.	[θαγώσου?].

Var. lect. V. 1: ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ — v. 2: ΙΣΩΤΙ — ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ — v. 3: ΣΚΑΙ-ΣΩΤΗΡΙΑΣ — v. 4 in. ΝΕΙΚΟΣ — v. 5 extr. ΠΟΛ — v. 9 in. ΟC Koehler. Inde patet eam lapidis partem, quae servata est, nondum fuisse in sex fragmenta diffractam, cum Koehlerus eam exscriberet; ceterum Koehlerus ipse de uno fragmento loquitur.

Tituli supplementa longe aliter institui, ac Boeckhius[1]). Primum enim versuum longitudo ab eo suppletorum admodum est impar, deinde offendit ὑπὲρ bis repetitum et ἑαυτοῦ ante Ὀλβιοπολειτῶν (pro quo expectandum erat τῶν πολειτῶν aut potius τῆς πόλεως) positum; cf. titulos donariorum Apollini Prostatae et Achilli Pontarchae oblatorum, ubi dicitur ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας, non ordine inverso. Equidem puto Aristonicum alius cuiusdam urbis civem etiam Olbiae civitate donatum fuisse; exempli gratia cf. tit. 97, ubi architectus similiter dicitur Νεικομηδεὺς ὁ καὶ Τομείτης. Denique archontes in hoc titulo non fuisse enumeratos inde patet, quod post v. 9 in lapide spatium restat vacuum. Restitui igitur v. 9 in. ἱερατεύοντος conl. tit. 78. Sacerdotis patris nomen e tit. 64 supplevi, ubi pater eius aut filius praetorum est princeps[2]). Titulus II p. Chr. saeculo non antiquior.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Зевсу Спасителю Аристоникъ с. Артемона (? гражданинъ такого-то города) и Ольвіополитъ посвятилъ изъ своихъ средствъ благодарственное приношеніе за миръ и спасеніе города, при архонтахъ съ — — — зомъ Сократовымъ во главѣ, при жрецѣ Амнагѣ с. Раѳагоса.

---

92. «... Un fragment d'inscription où quelques lignes seulement se sont conservées... La ligne inférieure est séparée du bout de l'inscription et écrite en caractères de moitié plus petits. L'inscription est gravée sur du marbre blanc; elle a été trouvée sur la place publique» [sc. d'Olbie]. Com. A. Ouvaroff, Rech. sur les ant. de la Russie mérid. p. 55 n. 3 et tab. XXIV n° 1.

Ubi nunc lapis sit, explorare non contigit. Transcripsi ex Uvarovii delineatione.

ΤΗΝ	.... την ....
ΔΙΙΣΩΤ	... Διὶ Σωτ[ῆρι...
ΝΑΤΗΝ	... νατην ...

Titulus certa via restitui nequit.

---

1) Eorum lectorum gratia, quibus C. I. Gr. praesto non est, titulum a Boeckhio suppletum hic repetere placet: Ἀγαθῇ τύχῃ. [Δι]ὶ σωτῆ[ρι] εὐχαριστήριον [ὑπὲρ νείκη]ς καὶ σωτηρίας. [Ἀριστό]νεικος Ἀρτε[μιδώρου ὑπὲρ ἑαυτοῦ] καὶ Ὀλβιοπολ[ειτῶν πάντω]ν ἐκ τῶν ἰδίων [ἀνέθηκεν,] ἐπὶ ἀρχόντων [τῶν περὶ — —]ζον Σωκράτου[ς, — —]ος Ἀμνάγου, Ῥα— etc.

2) Fortasse eiusdem sunt familiae Ἄβνωζος Ῥαθαγώσου in tit. 54 et Ἄβνωζος Ἀβνάχου in tit. 58.

93. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei a. 0,10 m., l. 0,19, cr. 0,095, litteris 0,02 altis inscriptum; supra exstat margo.

Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

.ΚΗΙΟΣΟ/	. . χήϊος Ὀ[λβιοπολίτης (?)
ΤΟΛΛΩΝΙΙ	Ἀπ]όλλωνι Ἰ[ητρῶι?]
vac.	

Litteratura est quarti a. Chr. saeculi. Apollinem Medicum Olbiae cultum ex hoc primum titulo cognovimus, si quidem recte eum restitui. In titulis Panticapaeensibus idem deus saepius occurrit.

---

94. «. . . Basis, welche aus einem etwas in das Bläuliche spielenden Marmor gefertigt ist. Sie ist oben und unten mit einem einfachen Gesims versehen, an der Rückseite aber unbearbeitet, da sie ohne Zweifel an eine Wand gelehnt war. Ihre Höhe beträgt 7 Werschok (0,31 Mètre), ihre Breite $12^1/_4$ Werschok (0,54 M.), ihre Dicke 10 Werschok (0,44 M.). Auf ihrer Oberfläche ist eine kreisrunde Vertiefung angebracht, welche uns belehrt, dass sie nicht eine Arbeit von Bronze, sondern von Marmor zu tragen bestimmt war. An ihrer Vorderseite liest man folgende Inschrift, deren Buchstaben-Formen unzweideutig auf römische Zeit, wohl auf das erste Jahrhundert n. Chr. hinweisen». L. Stephani, Compte-rendu de la comm. Imp. arch. p. l'année 1874, p. 102 sq.

Lapis, quem a. 1873 Io. G. f. Zabelin in Olbiae parietinis repperit, hodie Petropoli exstat in museo Ermitage dicto. Exscripsi.

ΔΙΤΗΙΕΥΠΛΟΙΑΙ	[Ἀφρο]δίτηι Εὐπλοίαι
ΙΔΕΟΣΠΟΣΙΔΕΙΟΥ	[Ποσ]ίδεος Ποσιδείου
ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ	χαριστήριον.

Var. lect. V. 1 in. ΙΤΗΙ, v. 2 in. ΊΔΕΟΣ dedit Stephanius, qui praeterea haec adnotavit: «die ersten Buchstaben der beiden ersten Zeilen sind absichtlich mit einem Spitzeisen weggemeiselt».

Veneris cognomen Εὔπλοια perraro apud scriptores et in titulis inveniri monuit Stephanius (cf. Preller, Gr. Myth. I^3 p. 278 et 281; Roscher, Lex. d. griech. und röm. Myth. 3 Lief. p. 402). Posideum Posidei f. eundem esse facile conicias, qui in Scythica Neapoli Iovi Atabyrio, Minervae Lindiae, Achilli Pontarchae donaria dedicarit (v. infra). Rhodium eum fuisse statuit Boeckhius C. I. Gr. II ad n° 2103 *b*.

Переводъ. Афродитѣ Евпліи Посидій Посидіевъ [посвятилъ] благодарственное приношеніе.

95. Fragmentum marmoris albi ab omnibus partibus praeter superiorem fractum, a. 0,13 m., l. 0,14, cr. 0,085. Litterae c. 0,02 altae admodum diligenter incisae sunt.

Odessae exscripsi in museo societatis (inter Curisiana).

vac.	
ᑐΤΗΣ *vac.*	[Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος ὑπὲ]ρ τῆς
ΞΟΙΣΠΑ<	[....... ἀνέθηκε θ]εοῖς πᾶ[σι].
vac.	

V. 2 in. γυναικὸς sive θυγατρὸς fuisse scriptum facilis est coniectura. Propter litteraturam titulum ad III a. Chr. saeculum referri posse puto.

---

96. Angulus dexter inferior tabulae marmoris leucophaei anaglypho olim ornatae, ex quo nihil superest nisi circuli particula. Infra exstant extremae partes trium versuum litteris circa 0,012 altis exaratorum.

Mosquae exstat in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi et charta madida expressi.

·ΤΥΧΗ	[Ἀ γ α θ ῇ] τ ύ χ ῃ.
\ΝΤΑΜΕΜΕΤΑΤΩΝΕΜΩΝ	[Τὸν δεῖνα .... σώσα]ντά με μετὰ τῶν ἐμῶν
\ΡΙΠΤΗCΛΓΑΛΕΘΗΚΑ *vac.*	[............ εὐχα]ρι(στ)ήσ(ας ἀν)έθηκα.

Quod verbum fuisset v. 3 ante ἀνέθηκα, non inveni; cogitabam de νικήσας participio, sed cum litterarum ductus in ectypo cum cura examinarem, mihi persuasi id ferri non posse. Εὐχαριστήσας acutissime ut solet coniecit vir illustrissimus A. Nauck; idque recipere non dubitavi, quoniam quadratarius, cum v. 3 reliquis neglegentius incideret, facile potuit pro ΣΤ litteris ΠΤ ponere; similiter paulo post quos dedi ductus pro ΑΣΑΝ exaravit. Tum vero v. 2 σώσαντα proposui probante Nauckio.

Sectio III. Aedificiorum dedicationes.

a. Dedicationes publice factae.

97. Tabula marmoris candidi a partibus dextra et inferiori fracta, a sinistra et superiori laesa, alta nunc quidem 0,54 m., l. 0,80. Super litteris ΕΟΙΣΠ v. 2 epistylii particula exstat. Litterae 0,028 altae diligenterque exaratae etiamnunc optime leguntur.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΑΓΑΘΗ ΙΥ
ϿΕΟΙΣΠΑΤΡΩΟΙΣΚΑΙΥΠΕΡΤΗΣΤΟΥ
ΟΣΛΟΥΚΙΟΥΣΕΠΤΙΜΙΟΥΣΕΥΗΡΟΥΠΕΙ
ΚΑΙΜΑΡΚΟΥΑΥΡΗΛΙΟΥΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥΚΑ
ΑΣΤΟΥΚΑΙΤΟΥΣΥΝΠΑΝΤΟΣΑΥΤΩΝΟΙΚ
ΜΟΝΗΣΗΟΛΒΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝΠΟΛΙΣΤΟΒΑ
ΣΕΝΣΥΝΚΑΙΤΗΣΚΟΥΤΛΩΣΕΙΕΚΤΩΝΔΗΜΟ
ΟΙΕΡΩΣΑΝΔΙΕΠΟΝΤΟΣΤΗΝΕΠΑΡΧΕΙΟΝΚΟ
ϽΥΠΑΤΡΟΣΔΕΠΟΛΕΩΣΚΑΛΛΙΣΘΕΝΟΥΚΑ
ΧΟΝΤΩΝΤΩΝΠΕΡΙΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΝΔΑΔΟΥΤ
ΣΘΕΝΟΥΜΑΡΚΙΑΝΟΥΔΟΜΝΙΩΝΟΣΡΟΥΦΕΙ
ΛΦΟΥΚΟΝΚΟΡΔΙΟΥΑΤΤΑΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΟΥΝ
ΝΕΙΚΟΜΙΑΓ ΤΟΥΚΑΙΤΟΜΕΙΤ
ΥΤΟΥ *vac.*

Titulus exceptis nominibus aliquot propriis et v. 6 extr., cuius supplementum dubium, ita videtur restituendus:

Ἀγαθῇ [τ]ύ[χῃ].
Θεοῖς πατρῴοις καὶ ὑπὲρ τῆς τοῦ [Αὐτοκράτο-
ρ]ος Λουκίου Σεπτιμίου Σευήρου Πε[ρτίνακος
κ]αὶ Μάρκου Αὐρηλίου Ἀντωνείνου Κα[ίσαρος Σε-
β]αστοῦ καὶ τοῦ σύνπαντος αὐτῶν οἴκ[ου ἀϊδίου δι-
α]μονῆς ἡ Ὀλβιοπολειτῶν πόλις τὸ βα[λανεῖον . . . .]-
σεν σὺν καὶ τῇ σκουτλώσει ἐκ τῶν δημο[σίων καὶ κα-
θ]ιέρωσαν, διέποντος τὴν ἐπάρχειον Κο . . . .
. ου, πατρὸς δὲ πόλεως Καλλισθένου Κα[λλισθένου, ἐπὶ
ἀρ]χόντων τῶν περὶ Καλλισθένην Δάδου· [τοῦ δεῖνος Καλ-
λισ]θένου, Μαρκιανοῦ Δομνίωνος, Ῥουφεί[νου Φιλαδέ-
λ]φου, Κονκορδίου Ἄττα, ἀρχιτεκτονοῦντ[ος τοῦ δεῖνος,
τοῦ δεῖνος (υἱοῦ)] Νεικομ[ηδέως], τοῦ καὶ Τομείτ[ου. . . . .
. . . . υτου.

Olbiam Septimio Severo imperante in Romanorum dicionem venisse iam dudum coniecerunt viri docti (cf. Uvarov Rech. p. 92 sq. Koehne Mus. pr. Kotschubei v. I p. 82) nummis maxime freti imperatorum Romanorum nominibus signatis, qui ab hoc demum tempore incipiunt (quos praeter Koehnii librum v. nunc in Buratschkovii catalogo numm. col. Gr. orae sept. Ponti Euxini p. 75 sq.) finiuntque sub Severo Alexandro (cf. quae ex Th. Mommseno attulimus supra p. 13), et praeterea Caracallae et Getae statuis Olbiae positis, quarum subscriptiones infra dabimus (n° 109). Quam coniecturam veram esse hic titulus

probat. Qui neque anno 196 antiquior nec 198 recentior videtur: illo enim anno Caracalla Antoninus Caesar dictus est, hoc Imperator (cf. Clinton. Fasti Rom. I s. a.).

V. 6 supplementum quod est βα[λανεῖον] certum habeo: balnea pro imperatorum Romanorum salute saepius dedicata esse non est quod moneam (cf. ex. c. C. I. Gr. III nn° 3956 *b*. 4300 *w* = Le Bas-Wadd. Asie Min. 1700. 1292 etc.). Post hanc vocem perficiendi vel exstruendi vel sim. verbum requiritur, sed admodum breve. Σχούτλωσις est *opus scutulatum*, de quo cf. quae adnotavit J. R. S. Sterrett Mittheil. d. D. Arch. Inst. in Athen v. VIII p. 329 in commentario tituli cuiusdam Tralliani, ubi occurrit part. aor. σκουτλώσαντα. De ἐπάρχειος forma dixi ad n° 33; decretum in honorem Callisthenis Callisthenis f. factum supra dedi n° 24; ibidem memoratur Callisthenes Dadi f., qui hic est archontum princeps.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Отеческимъ богамъ и за вѣчное пребываніе Императора Лукія Септимія Севера Пертинакса и Марка Аврелія Антонина Кесаря Августа и всего ихъ дома городъ Ольвіополитовъ построилъ (?) баню съ штучнымъ поломъ изъ общественныхъ *средствъ* и посвятилъ при правителѣ эпархіи Ко.........ѣ, при отцѣ города Каллисѳенѣ сынѣ Каллисѳена, при архонтахъ съ Каллисѳеномъ с. Дада во главѣ: *такомъ то* с. Каллисѳена, Маркіанѣ с. Домніона, Руфинѣ с. Филадельфа, Конкордіѣ с. Атты; архитекторомъ былъ *такой то* с. *такого то* Никомидіецъ, онъ же и Томитъ .....

---

98. «Die Grösse dieses jetzt in Stolnoje befindlichen Bruchstückes einer Marmortafel ist über 8 Zoll lang und beynahe eben so breit». (Koeppen). «Ed. Koeppen. Nordgest. p. 82. n. 5. cum supplementis Eichenfeldii; nos ipso Koeppenii apographo simul usi sumus et ex hoc litterarum formam dedimus. Koeppenii exemplum editum repetiit Osann. Syll. p. 357. titulum non recte Bosporanum dicens. Variam lectionem ex lapide petitam cum explicatione dedit Koehlerus adv. Koeppen. p. 43 sq. [= Ges. Schriften v. II p. 35]. Lapis praeter sinistram partem undique fractus». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2079. Cf. quae de titulo exposuerunt L. Stephani Mélanges gr.-rom. v. II p. 202 et Th. Struve act. soc. Odess. v. VI p. 12.

Lapis periisse videtur (cf. quae dixi ad n° 57). Repetii exemplum Boeckhianum.

. I	[Ἀγαθῆι τύχηι (?). Οἱ]
ΠΕΡΙΣ	περὶ Σ[άτυρον Ἀρτεμιδώ?]-
ΡΟΥΤΟΒΠΟΥΡΟΛΙ	ρου τὸ β΄, Πουρθαῖ[ος τοῦ δεῖνος],
ΑΧΙΛΛΕΥΣΔΗΜΗΤ	Ἀχιλλεὺς Δημητ[ρίου],
ΔΙΟΝΥΣΙΟΔΩΡΟΣΕΡ	Διονυσιόδωρος Ἔρ[ωτος],
ΖΩΒΕΙΣΖΩΒΕΙΑΡΧ	Ζώβεις Ζώβει ἄρχ[οντες]
ΤΗΝΠΡΟΣΕΥΧΗΝΕ	τὴν προσευχὴν ἐ[πε]-
ΣΚΕΥΑΣΑΝΤΗΕΑΥ	σκεύασαν τῇ ἑαυ[τῶν]
ΠΡΟΝΟΙΑΣΤΕΓΑΣΑ	προνοίᾳ στεγάσα[ντες]
ΑΠΟΤΟΥΘΕΟΥΜΕΧΡΙ	ἀπὸ τοῦ θεοῦ μέχρι — —

Var. lect. «Vs. 1. I singulare ex Koehl. (Koepp. ms. L, ed. nihil). Vs. 3. inde a septima littera Koepp. ed. ΠΟΡΙ, ms. ΠΟΡΙ.Λ, Koehl. ΗΟΥΡΟΜ.... in quo quum Ἡου initium

nominis esse vix possit, pro Η recepi Π ex Koepp. Idem pro Μ habet ΛΙ: patet legi ΛΙ, quod Koehl. pro Μ accepit; idque dedi. Sic satis liquet ΠΟΥΡΘΑΙ esse Πουρθαῖ[ος], ut n. 2076 [nobis 77]. Vs. 6. vacuum inter nomina spatium, quod est in ed. Koepp. nullum esse annotat Koehl. qui alterum Ζ in edito Koeppenii apographo comparens agnoscit: in ms. est lacuna. Vs. 9. Koepp. ΣΤΙ, Koehl. ΣΤΕ. Vs. 10. ex Koehl. est; ed. Koepp. nihil nisi Α··ΤΟΥ; ms. addit ΟΕ.ΑΑ.ΙΥΝΙ». Boeckh.

Supplementa, quae proposui vv. 1—2 et 6, probatum iri spero. In quibus ἄρχοντες illud post nominum laterculum insolentius positum ea re possit explicari, quod non est substantivum, sed participium temporalem habens notionem et ad ἐπεσκεύασαν pertinens (= ὅτε ἦρχον vel latine: cum archontes essent, restituerunt). V. 6 Ζωβειάρχ[ου], quod alii dederant editores, ideo ferri vix posse puto, quod in barbaris nominibus compositis neutra pars graeca esse solet. At dixerit quispiam nominis quod est Ζώβεις genetivum esse Ζώβειτος in tit. 67: sed habemus Κάρζεις Κάρζει (nn° 62. 64), Πίδεις Πίδει (nn° 61. 69); quidni igitur possit esse Ζώβει? Primi archontis nomen restitui (dubitanter sane) e tit. 82. De Achille Demetrii f. cf. quae dixi ad n° 50. V. 5 Ἔρ[ωτος] supplevi brevitati consulens; notum fuisse id nomen Olbiopolitanis testantur titt. 62 et 80.

Προσευχὴ Boeckhio est *sacellum adorando deo destinatum* (quem deum nescio quo indicio nisus comes Uvarov Rech. p. 46 Achillem dixit). Contra Stephanius l. l. cum negaret hanc vocem de ethnicorum templis usurpatam, probare studuit Iudaeorum esse hunc titulum, quos Panticapaei et in aliis regni Bosporani urbibus iam primo post Chr. saeculo sedes habuisse constat; cui sententiae cum repugnaret illud ἀπὸ τοῦ θεοῦ, quod v. 10 legerat Koehlerus, legendum proposuit ἀπὸ τοῦ θεμελίου s. θεμέθλου. Struvius l. l. in universum Stephanio adstipulatus rectissime tamen animadvertit supplementum a viro illo doctissimo propositum cum praecedenti στεγάσαντες coniungi non posse, ideoque etiam de veritate illius sententiae dubitare licere, quod προσευχὴ illa a magistratibus restituta esse in titulo diceretur. Ne plura, hodie nemo facile Stephanio adsentietur vel ideo, quod ipse ille titulus Anapae repertus, quem tum primum edidit vir clarissimus (repetiit Pomialovski Syll. inscr. Caucas. n° 53; a nobis quoque in proximo huius sylloges volumine suo loco edetur) quoque fretus sententiam suam protulit, non est Iudaeorum, sed ethnicorum: verba enim ΥΠΟΔΙΑ-ΓΗΝΗΛΙC, quae ibi leguntur v. 14 quaeque Stephanius transcripsit ὑποδιάγη..., legenda potius esse ὑπὸ Δία, Γῆν, Ἥλι[ον] probat nunc titulus Panticapaeensis nuper a C. T. Newtone editus Inscr. Gr. musei Brit. v. II n° CLXXX, in quo eadem verba exstant integra (cf. etiam alium manumissionis titulum, Thermi in Aetoliae urbe repertum et post Lollingium a Dittenbergero editum Syll. inscr. Gr. n° 441). Ab Iudaeis enim deos illos tamquam testes et custodes libertatis servis concessae adhibitos quis est qui credat?

Переводъ. (Съ добрымъ счастіемъ ?). С[атиръ сынъ Артемидо?]ра и товарищи: Пуреэй с. такого то, Ахиллъ с. Димитрія, Діонисіодоръ с. Ер[ота], Зовисъ с. Зовиса въ бытность архонтами отстроили молельню своимъ попеченіемъ, покрывъ *ее* отъ *статуи* бога до ....

b. Dedicationes hominum privatorum.

99. «Grabstein von weissem Marmor, welcher offenbar wesentlich derselben Zeit angehört, wie der oben besprochene Fries [nobis n° 55]. Die vollständig erhaltene Platte ist 2 Archin 3 Verschok (1,55 M.) hoch, 12 Versch. (0,53 M.) breit und $4\frac{1}{2}$ Versch. (0,2 M.) dick. Oberhalb ist sie, wie so viele Grabsteine jener Zeit, namentlich in Athen, mit einem reichen, im edelsten Stile ausgeführten Blätter-Ornament verziert... Unterhalb dieses Ornaments befand sich ursprünglich eine in grossen schönen Buchstaben abgefasste Grabschrift, welche den Namen des Todten enthielt; allein gegenwärtig sind nur noch die Spuren weniger Buchstaben ....ΙΔΗΜ... zu erkennen. Noch weiter unten folgte eine längere, in weit kleineren Buchstaben derselben Zeit abgefasste Inschrift, welche einige den Todten ehrende Verse oder einen demselben Zweck dienenden Volksbeschluss enthalten haben wird. Allein diese ist noch weniger zu lesen, als jene, da beide Inschriften absichtlich mit einem Spitzeisen unlesbar gemacht sind». L. Stephani, Compte-rendu de la comm. arch. p. l'année 1874, p. 101.

Lapis a. 1873 ab Io. G. Zabelino in Olbiae ruderibus repertus Petropoli servatur in museo quod vocatur Ermitage. In averso latere est titulus multo recentior, quem supra dedimus n° 67. Titulus antiquior cum consulto deletus esset, litterarum vestigia, quae etiamnunc comparent, difficillima sunt lectu. Quae tamen cum identidem in lapide et in ectypis chartaceis cum cura examinarem, totum fere titulum restituere licuit. Ceterum facere non possum quin gratissimo animo profitear V. Jernstedtium conlegam in ectypis legendis magno opere me iuvisse, et maxime quidem in vv. 5—7, de quibus restituendis antea omnino fere desperaveram.

. . .
Ι Η Κ Ε Τ
Η Ι Λ Ι . . . Ι
Λ Ι Τ Ω Ι Δ Η Μ . Ι

ΗΡΑΚΛΕΕ.ΣΟΙΙΟΝΔΕΚΛΕΟΜ
ΒΡΟΤΟΣΕΙΣΑΤ..ΥΡΙ.ΝΚΑΙΣΗ
ΜΩΙΠΟΤΑΜ...ΟΥΔΕΤΑΡΗΙ.ΙΙ/
ΘΑΥΜΑ.ΤΟΙ.ΜΕ.ΙΔΕΙΝΠΟΛΕΜΟΙΟ
ΤΕΠΑΣΙΝΑ.ΩΓΟ..ΣΤΟΙΣΙΝΠΡΟΓΟ
ΝΩΝΔΟΞΑΝΥ..Ο..ΕΝΟΣΟΥΝΕΚ/
ΚΑΙΤΙΜΑΙΣΙΙΛ....ΛΙΑΘΑΝΑΤΟΙΣΙ.
ΥΔΑΙΜΩΝΓΑΤΙ....ΑΝΤΑΚΛΕΟΥ.
ΕΝΕΗΝ

Versuum 1—4 litterae, ut jam Stephanius animadvertit, reliquis multo maioris sunt mensurae (altae c. 0,03, reliquorum c. 0,017). Titulus videtur sic legendus:

[Κλεόμβροτος Πανταχλέους
ἀνέθ]ηκε τ[ὸν πύρ-
γον] Ἡ[ρ]α[κλε]ῖ
[καὶ] τῶι δήμ[ω]ι.
Ἡράκ[λ]εε[ς], σοὶ [τ]όνδε Κλεόμ|βροτος εἴσ[α]τ[ο π]ύρ[γο]ν
καὶ δή|μωι, ποταμ[οῦ τ]οῦδε [πα]ρ' ἠϊ[όνα], |
θαυμα[σ]τὸ[ν] μὲ[ν] ἰδεῖν, πολέμοιό | τε πᾶσιν ἀ[ρ]ωγὸ[ν
ἀ]στοῖσιν, προγό|νων δόξαν ὑ[περ]θ[έμ]ενος·
οὕνεκ[α | κ]αὶ τιμαῖσι[ν ἀμείβετα]ι [ἀ]θανάτοισι[ν |
ε]ὐδαίμων [πα]τ[ρὶς Πα]νταχλέου[ς | γ]ενεήν.

De epigrammate restituendo praeter V. Jernstedtium, qui ad primum distichum legendum multum fecit, optime meriti sunt viri illustrissimi A. Nauck et P. Nikitin: illi enim debentur supplementa ingeniosissima quae sunt [πα]ρ' ἠϊ[όνα] et [ἀμείβετα]ι et [πα]τ[ρίς], hic proposuit ἀ[ρ]ωγό[ν]. Ceterum pro [πα]τ[ρίς] etiam [πά]τ[ρη] conici potest conl. tit. 58. Pro οὕνεκα potius τοὔνεκα fuisse expectandum monuit Nauckius.

Vides titulum neque sepulcralem esse, neque populi decretum continere, ut putabat Stephanius, sed epigramma dedicatorium. Olbiae turres hominum privatorum impensis saepius exstructas eorumque qui exstruxissent nominibus designatas vidimus ad tit. 16 p. 43 (ubi v. 4 pro «95. 96» repone «99. 101»); haec tamen turris a Cleombroto dicata fortasse sub Herculis nomine erat nota. De turrium Olbiae locis cf. quae disputavit comes Uvarov Rech. p. 34 sq.

Lapidem, cui titulus est incisus, non esse vernaculum, sed Atticum (marmor sibi Hymettium videri, sed vilissimum, ad lapidem Piraeensem, qui dicitur, proxime accedens) adfirmavit vir Graecae artis monumentorum peritissimus G. Kieseritzky; Athenis lapides similiter ornatos non esse adhibitos nisi ad monumenta sepulcralia; ornamenta ipsa priore saeculi quarti a. Chr. parte non esse recentiora. Apparet igitur monumentum Athenis elaboratum Olbiam advectum esse ut venum daretur, ibique Cleombrotum lapidis vera destinatione neglecta titulum suum dedicatorium ei incidendum curasse; quod vel aliquot decenniis post lapidem ornamentis instructum fieri potuisse nemo est quin dicat.

Restat ut de tituli aetate quaestionem instituamus, quae eo est gravior, quod alii tituli aliquot cum hoc arctissime cohaerent, inprimis titulus proxime insequens, quem ab eodem Cleombroto positum esse perquam est probabile. Et epigrammatis quidem litteratura ea est, ut ad quartum a. Chr. saeculum facile possit referri, tituli autem proxime insequentis ei, quae est in titulo Protogeniano (n° 16), adeo est similis, ut facile utrumque credas ab eodem exaratum fuisse quadratario, nisi quod tit. 100 litterae multo maiore sunt modulo expressae et M et Π notae antiquiores habent formas. Haec eiusdem viri titulorum litteraturae varietas

eo facillime potest explicari, quod Cleombrotus non uno eodemque anno utrumque exstruxerit aedificium (nam Herculis turrim aliud esse quam pylona non est quod moneam; σχοινιαία quid sit, v. ad nº 16), sed similiter atque Protogenes per longam annorum seriem bene de patria meritus sit, ita ut tit. 99 ad ultima saeculi IV decennia possit referri, tit. 100 ad prima decennia saeculi tertii. Protogeniano antiquiorem eum esse vel inde patet, quod in illo diserte dictum invenimus Protogenis aetate unam tantum σχοινιαίαν nondum fuisse exstructam (B. v. 57 sq.), quam Protogenes ipse curaverit exstruendam. Quae cum ita sint, multum favent tituli Cleombrotiani Schmidtii sententiae, a quo titulum Protogenianum ad III a. Chr. saeculum relatum esse vidimus[1]). Talis temporis ratio inter hos titulos intercedere videbatur, cum accessit tit. 114 nuperrime a Buratschkovio v. cl. mihi transmissus. Est civium Olbiopolitanorum catalogus nescio qua ratione compositus, in quo col. I v. 26 denuo Κλεόμβροτος Πανταχλέους occurrit (ac col. II v. 32 fortasse Πανταχλῆς Κ[λεομβρότου] restituendum) et col. I v. 49 Ἡροσῶν Πρωτογένους. Cleombrotum hunc non diversum esse ab eo, qui titt. 99 et 100 posuit, et Herosontem Protogenis illius patrem facilis est coniectura, cui id quoque favet, quod Cleombrotum ante Protogenem vixisse supra vidimus. Praeterea qui in catalogo col. II v. 27 inscriptus est Dionysius Agrotae f. fortasse non diversus est ab illo Apollinis Delphinii sacerdote, cuius statuae ab Agrota et Posideo filiis positae basis ad nos pervenit cum inscriptione nº 106; huius quoque litteratura ea est, quam tertio maxime a. Chr. saeculo adscribas. Denique col. II v. 31 probabiliter potest restitui Εὐρησίβιος Δη[μητρίου] e tit. 105, qui item saeculo III non recentior. Iam igitur dubium non esset, quin hi omnes viri aequales inter se fuissent, nisi obstare videretur catalogi litteratura: litterarum enim aliquot formae eis, quae in Protogeniano titulo comparent, multo videntur recentiores (maxime ΑЄΘΜΠω), totumque litteraturae habitum si cum eis comparaverimus, quae de scripturae mutationibus aliunde sunt nota, facile eo adducemur, ut catalogum saeculo II a. Chr. non antiquiorem putemus (recentiorem eum non esse vel inde patet, quod in tanto nominum propriorum numero nullum est quod dici possit barbarum). Quae cum ita sint, dixerit quispiam catalogum titulis quos indicavimus esse recentiorem, inscriptosque in eo esse potius Cleombroti filium et nepotem, Protogenis filium, Dionysii sacerdotis et Heuresibii nepotes. Sed primum minus probabile potest videri omnibus his viris nepotes cognomines fuisse; deinde non est neglegendum Olbiae titulos aetatis antiquioris tam paucos ad nos pervenisse, ut sola litteratura nixi certi aliquid de uniuscuiusque tituli aetate statuere vix possimus. Vix quidquam igitur impedire puto quominus putemus litterarum formas tales, quales in tit. 114 compareant, eodem tempore fuisse in usu, quo etiam aliae adhibebantur, quas omnino habemus antiquiores. Utcunque est, admodum optandum, ut certiora olim indicia inveniantur, quae huius titulorum plus uno nomine memorabilium seriei aetatem accuratius sinant definiri.

1) Haec in tituli Protogeniani commentario monere non potui, quoniam titulos 100 et 114 cognovi multo post quam Protogenianus typis erat exscriptus.

Переводъ. Клеомвротъ сынъ Пантакла посвятилъ башню Ираклу и народу. Ираклъ, тебѣ и народу посвятилъ Клеомвротъ эту башню у берега этой рѣки, удивительную на видъ и защитницу всѣхъ гражданъ *во время* войны, превзойдя славу предковъ; за это-то счастливое отечество вознаграждаетъ безсмертными почестями потомка Пантакла.

---

100. Tabula marmoris candidi fere integra, excepto quod anguli sinistri superioris et dextri inferioris particulae fractae sunt; pars antica a dextra et a sinistra de industria abscisa est eo, ut videtur, consilio, ut muro inmitteretur; alta est 0,22 m., cr. 0,098; latitudo partis anticae est 0,39, partis posticae 0,435. Litterae sunt elegantissimae, a. 0,02—0,025.

Odessae in museo societatis (inter Curisiana) exscripsi m. Augusto a. 1884.

╷ΕΟΜΒΡΟΤΟϹ	[Κλ]εόμβροτος
˥ΑΝΤΑΚΛΕΟΥϹ	[Π]αντακλέους
ΤΟΥΠΥΛΩΝΟϹ	τοῦ πυλῶνος
ΚΑΙΤΗϹϹΧΟΙΝΙ	καὶ τῆς σχοινι-
ΑΙΑϹΕΠΕΜΕΛ'	αίας ἐπεμελ[ή]-
ΘΗ *vac.*	θη.

Μ litterae forma accurate reddi non potuit: est admodum lata, lineolis sinistra et dextra paululum diductis.

De tituli aetate dixi ad tit. 99. Si quis severius titulos secundum argumenta in classes disponere velit, facile dicat hunc titulum ad hanc sectionem non pertinere, quoniam non sit dedicatorius; sed equidem ab altero Cleombrotiano eum segregare nolui (quod alia sectione instituta necesse fuisset). Quod dixi lapidem muro inmissum fuisse videri, communi Graecorum more comprobatur (cf. Diod. XVI, 83 et Koehler de ins. et cursu Achillis p. 124).

Переводъ. Клеомвротъ с. Пантакла позаботился *о постройкѣ* пилона и схиніэя.

---

101. Tabula integra marmoris candidi, supra epistylio ornata, a. 0,61 m., l. fere 0,32, cr. 0,06, litteris grandioribus inscripta, quae etiamnunc optime leguntur. Ed. Koehler, Mémoire sur les îles et la course cons. à Achille p. 123; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2081.

Servabatur olim Stolnae in aedibus comitis Kuschelevi-Besborodko, inde Petropolin pervenit in museum quod dicitur Ermitage. Exscripsi.

(*Textum vide p. 135*).

Var. lect. V. 9 med. ΠΥΡ. Hodie Υ littera superne laesa est.

Titulus II p. Chr. saeculo vix antiquior.

Переводъ. При архонтахъ съ Сосипатромъ с. Никирата во главѣ Анаксименъ с. Посидія съ братьями построилъ башню Зевсу-Поліарху [= Градоначальнику] и народу на счастіе.

ΕΠΙΑΡΧΟΝ	Ἐπὶ ἀρχόν-
ΤΩΝΤΩΝΠΕΡΙ	των τῶν περὶ
ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΝ	Σωσίπατρον
ΝΙΚΗΡΑΤΟΥ	Νικηράτου
ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ	Ἀναξιμένης
ΠΟΣΙΔΗΟΥΜΕ	Ποσιδήου με-
ΤΑΤΩΝΑΔΕΛ	τὰ τῶν ἀδελ-
ΦΩΝΕΠΟΙΗΣΕΝ	φῶν ἐποίησεν
ΤΟΝΠΙΡΓΟΝΔΙΙ	τὸν π[ύ]ργον Διὶ
ΠΟΛΙΑΡΧΗΚΑΙΤΩ	Πολιάρχῃ καὶ τῷ
ΔΗΜΩΕΠΕΥΤΥΧΙ	δήμῳ ἐπ' εὐτυχί-
Α	ᾳ.

---

102. «In oppido Oczakov prope *Olbiam* vidit et transcripsit Peyssonelius, in cuius schedis in bibliotheca Parisina legit Adalb. Zieglerus; postea Athenis habuit Fauvelius, apud quem factum apographum a Walpolio accepit Clarkius et edidit Itin. T. I. p. 619 [ed. 4 v. II p. 359]. Hinc Rochettus Antt. Bosp. tab. VII n. 3. Koehler Act. Acad. Monac.» [T. VI. p. 133 class. hist. et phil. = Ges. Schr. VI p. 298]. Boeckh, C. I. Gr. II n. 2087. Periisse videtur (cf. quae diximus ad n° 47). Repetimus exemplum Clarkianum.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑΙΣΑΡΙΘΕΩΙΘΕΟΥΥΙΩΙΣΕ
ΒΑΣΤΩΙΑΡΧΙΕΡΕΙΜΕΓΙΣΤΩΙΠΑΤΡΙΠΑΤΡΙΔΟΣ
ΚΑΙΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΣΕΒΑΣΤΩΙΘΕΟΥΥΙΩΙΤΙ
ΒΕΡΙΩΙΚΑΙΣΑΡΙΚΑΙΤΩΙΔΗΜΩΙΑΒΑΒΟΣ
ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΟΥΣΕΚΤΩΝΙΔΙΩΝΑΝΕΘΗ
ΚΕΤΗΝΣΤΟΑΝ

Αὐτοκράτορι Καίσαρι θεῶι θεοῦ υἱῶι Σε|βαστῶι, ἀρχιερεῖ μεγίστωι, πατρὶ πατρίδος, | καὶ Αὐτοκράτορι Σεβαστῶι θεοῦ υἱῶι Τι|βερίωι Καίσαρι καὶ τῶι δήμωι Ἄβαβος | Καλλισθένους ἐκ τῶν ἰδίων ἀνέθη|κε τὴν στοάν.

«Titulus Tiberio Imp. defuncto Augusto positus. Ababus hic est pater Orontae n. 2060. 2088 [nobis 47. 103], quod viderunt plures, in his Letronn. Rech. sur l'Égypte p. 422, et argumento docui ad n. 2060». Boeckh.

Переводъ. Императору Кесарю богу сыну бога Августу, величайшему первосвященнику, отцу отечества, и Императору Августу сыну бога Тиберію Кесарю и народу Абавъ Каллисѳеновъ изъ собственныхъ *средствъ* посвятилъ портикъ.

---

103. In oppido Oczakov lapidem vidisse Peyssonelium auctore Zieglero tradit Boeckhius. Ex schedis Rob. Woodii ed. Chandler Inscr. ant. append. IX p. 94; ex hoc Koehler act. acad. Monac. v. VI cl. hist. et philol. p. 133 (= Ges. Schriften v. VI p. 298), Boeckh C. I. Gr. II n° 2088, qui titulum cum n° 2060 (nobis 47) non esse coniungendum putat. Nobis utrumque titulum in eodem lapide scriptum videri diximus ad n° 47.

Repraesentatur exemplum Boeckhianum.

ΟΡΟΝΤΗΙΑΒΑΒΟΥΔΙΟΜΗΔΗΣΟΙΚΟΝΟΜΟΣΕΚΤΩΝΙΔΙΩΝ
ΤΗΝΕΞΕΔΡΑΝ

«Vs. 2 Peyss. ΤΑΝ, falso; ex eodem vs. 1 coniunxi vocabula, quum Chandl. divisisset quattuor priora». Boeckh.

Ὀρόντηι Ἀβάβου Διομήδης οἰκονόμος ἐκ τῶν ἰδίων | τὴν ἐξέδραν.

De homine cf. quae dicta sunt ad tit. 47. Οἰκονόμον Orontae esse privatum, non publicum ministrum sibi videri monuit Boeckhius.

Переводъ. Оронту с. Авава Діомидъ домоправитель изъ собственныхъ *средствъ воздвигъ* ексeдру.

---

104. Fragmentum tabulae marmoreae undique fractae (marginis sinistri particula servata est ad vv. 3 et 4), a. 0,16 m., l. 0,15, cr. 0,04; litterae altae sunt 0,01 praeter v. 1, ubi sunt maiores. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. V p. 591 n° 2, litteris vulgaribus.

Exscripsi in museo societatis Odessitanae.

ΙΑΡΧΟ	. . . ιαρχο . . . .
ΙΓΟΥΛΑΡΧΟΙ	. ουλαρχο[. . . . . . ὁ δεῖνα Καλλι]-
ϹΘΕΝΟΥϹΦΥϹΕΙ∠	σθένους, φύσει δ[ὲ τοῦ δεῖνος]
‖ΑΝΕϹΚΕΥΑϹΕΝ	ἀνεσκεύασεν [. . . . . . τοῦ θεάτ?]-
ΡΟΥΔΙϹΤϹΤΑΠΟ	ρου δίς τ(ε) τὰ πο[. . . . .
Ε Θ Η Κ Ε Ν	ἀν]έθηκεν.
vac.	

Var. lect. V. 2 ΙΟΥΛΑΡΧΟ, v. 3 extr. Σ.ΥΣΕΙΔ, v. 5 in. ΡΟΥΔΙΣΤΕ Jurg.

Titulum certa via restituisse non contigit. Vv. 1—2 cogitabam de formula sollemni [Ἐπ]ὶ ἀρχό[ντων τῶν περὶ τὸν δεῖνα | Β]ουλάρχ[ου κτλ., sed litterarum ductus in lapide servati talibus supplementis non favent. (Jurgevicz dedit [Ἐπ]ὶ ἄρχο[ντος . . . . . . |γ]ου Λάρχο[υ etc.). Titulus est aetatis Romanae posterioris.

Переводъ съ стр. 3-й: . . . такой то, [пріемный] сынъ Каллисоена, а по природѣ [сынъ] такого-то, отстроилъ . . . . . . театра (?) и дважды . . . . посвятилъ.

CLASSIS TERTIA.

Statuarum subscriptiones aliique tituli honorarii.

a. Tituli, in quibus homines honorati dis dicantur.

105. Titulus lateri dextro eiusdem lapidis incisus, in cuius superficie adversa est decretum in Carzoazi honorem factum, quod supra dedimus n. 21. Edd. Jurgevicz, Ussing, Surutschan ll. ibi laudatis. Exscripsi.

Textum vide p. 53.

[Ὁ δῆμος] Εὐρησίβιον Δημητρίου Διὶ Βασιλεῖ
[ἀρετῆς] ἕνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτόν.

Titulum hunc Getica Olbiae vastatione antiquiorem esse vidit Ussing; equidem ad tertium maxime a. Chr. saeculum eum rettulerim, quantum in quaestionibus de titulorum aetate solis litteraturae indiciis niti licet (cf. quae dixi ad tit. 99, ubi simul monui Heuresibium hunc fortasse etiam in catalogo n° 114 inscriptum esse). Apparet lapidem, qui primitus Heuresibii statuae pro basi serviebat, aliquot saeculis post, statua fortasse iam tum deleta, ad decretum Carzoazianum incidendum esse adhibitum. Aetate Romana Olbiopolitanos saepius marmora antiqua, quae Geticae superfuerant vastationi, in alios convertisse usus multis exemplis comprobatur (cf. nn° 50. 55. 61. 62. 64. 67. 107. 109 etc.). Utrum autem hic lapis eo tempore a sinistra abscisus sit, quoniam quadratario admodum visus sit magnus, an basis tota e duobus composita fuerit lapidibus, quorum alter iam antea perierit, hodie non liquet. Utcunque est, si basis magnitudinem consideramus, mihi quidem videtur probabile Heuresibii statuam fuisse equestrem [1]). Quas ante Geticam certe vastationem viris de patria optime meritis posuisse Olbiopolitas Nicerati titulus (n° 17) docet. Ex eodem quae ad sinistram perierant restitui (cf. etiam n° 12); quae supplementa omni dubitatione carere ne ipse quidem dixerim, probabilia tamen vel ideo puto, quod parem habent litterarum numerum.

Переводъ. [Народъ] *посвятилъ* Еврисивія Димитріева Зевсу Царю за его [доблесть] и благосклонность къ себѣ.

---

106. Basis integra marmoris albi, alta 0,32 m., l. 0,70, longa 0,95. Supra excavationes duae apparent formae ovatae, altera maior, altera minor. Titulus in fronte litteris 0,02 fere altis incisus etiamnunc bene legitur.

---

1) In superficie, quae Carzoazi decretum inspicienti est aversa, i. e. in basis plano superiori, una videtur superesse excavatio formae quadratae; quam tamen accuratius examinare non licuit, quoniam lapis maximae molis in Surutschani museo muro adpositus est nec facile loco moveri potest.

Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΑΓΡοΤΑΣΚΑΙΠοΣΙΔΕοΣοΙΑΔΕΛΦοΙ
ΤοΜΠΑΤΕΡΑΔΙοΝΥΣΙοΝ///ΠοΛΛΩΝΙ
ΔΕΛΦΙΝΙΩΙ *vac.* ΙΕΡΗΣΑΜΕΝοΝ

Ἀγρότας καὶ Ποσίδεος οἱ ἀδελφοὶ | τὸμ πατέρα Διονύσιον [Ἀπ]όλλωνι | Δελφινίωι ἱερησάμενον.

Tituli litteratura tempora saeculo III a. Chr. vix recentiora indicat. Apollinem Delphinium Olbiae cultum ex hoc titulo primum cognoscimus. Dionysius quidam Agrotae f. in tit. 114 (col. 2 v. 27) occurrit; quem non diversum esse ab hoc Agrotae et Posidei patre admodum est probabile.

Переводъ. Братья Агрота и Посидей *посвятили* своего отца Діонисія жречествовавшаго Аполлону Дельфинію.

---

107. Basis marmoris albi a. 0,36 m., l. 0,73, l. 0,675, ab angulo sinistro superiore mutilata. In plano superiore duae parvae excavationes rotundae, tertia maior quadrata apparent, infra statuae pedum vestigia supersunt; inde patet basim bis in usu fuisse. Titulus in fronte litteris 0,025—0,03 altis (praeter O quod reliquis aliquanto minor est) exaratus facillimus est lectu.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ωΝΤΟϹΤΟΥΔΙΟΝΥϹΙΟΥ
ΤΗΡϹΩΚΡΑΤΙΔΟΥΓΥΝΗ
ϹΩΚΡΑΤΙΔΗϹΦΙΛΙΝΟΥΤΗΝΕΑΥΤΟΥΓΥΝΑΙΚΑ
ΜΗΤΡΙΘΕΩΝΙΕΡΗϹΑΜΕΝΗΝ

[Ἡ δεῖνα . . . .]ωντος τοῦ Διονυσίου
[θυγά]τηρ, Σωκρατίδου γυνή.
[Σωκ]ρατίδης Φιλίνου τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
Μητρὶ θεῶν ἱερησαμένην.

Litteratura indicat imperatorum Romanorum aetatem. Deorum matrem Olbiae cultam aliunde, quantum scio, non est notum.

Переводъ. (Такая то), дочь ... онта сына Діонисіева, жена Сократида. Сократидъ Филиновъ *посвятилъ* свою жену жречествовавшую Матери боговъ.

---

108. Tabula lapidis rubri (valde dubito num lapis sit marmor, ut adfirmat Koehlerus) superne fracta, alta 0,50 m., l. 0,56, cr. 0,13. Tituli litterae 0,055 m. altae sunt. Ed. Koehler act. Acad. Monac. v. VI p. 154 (= Ges. Schriften v. VI p. 315), inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2086.

Exstat Odessae in museo societatis, quo delata est e tabulario geographico oppidi Nicolajev. Exscripsi et charta madida expressi.

∖ ▨ UNATEIΛIL	[Γάι]ον Ἀτείλι[ον]
BMOINONIOYΛIA	. Μοινον Ἰουλία
ΘΕΟΔΩΡΑΤΟΝ	Θεοδώρα τὸν
ΕΑΥΤΗCΑΝΔΡ, ▨	ἑαυτῆς ἄνδρ[α]
ΘΕΟΙC	θεοῖς.

Var. lect. V. 1: ONATEIAI — v. 2 in. ΛOI — v. 4 in. AY Koehler. Eidem litterae sibilantis forma est Σ.

V. 1 quod Boeckhius Koehlerum secutus restituit [Μάρκ]ον, spatii rationibus minus bene convenit; cognomen quod fuerit, ne ipse quidem indagare potui. Titulus Romanae est aetatis, ut iam ex ipsis viri et mulieris nominibus conligitur.

Переводъ. Юлія Θеодора своего мужа Гая Атилія Мина (?) *посвятила* богамъ.

---

b. Tituli deorum invocatione carentes.

109. Pila integra marmoris albi, alta 1,55 m., l. 0,46, cr. 0,20. Hanc primum ab Adoe quodam Olbiopolita in memoriam T. Flavii Achaemenis Bosporani positam fuisse patet ex duobus titulis, pilae partibus anticae et posticae inscriptis, quos v. infra n° 115. Centum fere annis post eadem adhibita est pro basi statuarum Caracallae et Getae ab Olbiopolitis publice positarum; id apparet e duabus inscriptionibus angusto pilae lateri incisis, quas hoc loco edimus. Harum litterae profunde, sed non admodum diligenter exaratae, altae sunt 0,03 m. Foramina, quae statuarum pedibus lapidi infigendis inserviebant, etiamnunc exstant; eo foramine, in quo Getae pes sinister positus erat, laesa est magna ex parte Adoae inscriptio huic lateri incisa; altera, ad terram conversa, integra mansit. Caracallae et Getae titulos «primus edidit Koehlerus act. Acad. Monac. t. VI cl. hist. et philol. p. 183 [= Ges. Schriften v. VI p. 339], tum Koeppenius Nordgest. p. 83 n. 9 et idem omnes tres in aere repraesentat tab. II fig. 16, quae apographa paulo acerbius reprehendit Koehlerus adv. Koepp. p. 45 [= Ges. Schr. v. II p. 36]. Koeppenius sua vera esse contendit Nachhall p. 15. Nos ex Koeppenio dedimus litterarum formam». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2091 *a. b* (inde rep. B. Koehne mus. princ. Koschubei v. I p. 82).

Lapis a. 1880 Stolna Petropolin asportatus in scala bibliothecae publicae repositus est. Exscripsi.

(*Textum vide p. 140.*)

Varias lectiones Koehlerianas et Koeppenianas, quippe quae a Boeckhio diligenter enotatae sint, adferre supersedemus. Ab exemplo Boeckhiano apographum nostrum hisce differt:

A	B
ΛЄ I	ΑΙΑ·· ΧΗΙ
ΤΟΡΑΣΕΒΑΣΤΟΝ·Μ·ΑΥΡΗ	ΣΕΠΤΙ Ο Ι Γ Ε Τ Α Ν
ΛΙ··ΑΝΤWΝΕΙΝΟΝΑΥΓΟΥΣΤΟΝ	ΚΑΙΣΑΡΑ·ΗΒΟΥΛΗ
ΗΒΟΥΛΗ·ΚΑΙΟΔΗΜΟΣ·Ο·ΟΛΒΙ	ΚΑΙΟΔΗΜΟΣ·Ο·ΟΛΒΙ
ΟΠΟΛΕΙΤWΝ	ΟΠΟΛΕΙΤ ΙΝ

A v. 1 Boeckhius nil nisi Α dedit ex Koeppenii exemplo edito (in eiusdem tabula est ΑΠΗ). — V. 2 in. Α — v. 3 in. ΛΙΟΝΑ — *B* v. 1: ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ — v. 2: «ΣΕΠ deest apud Koehl. qui deinceps ΓΕΤΑΝ habet; Koepp. post ΣΕΠ nihil habet nisi rasuram; vere. Nam Getae nomen erasum in omnibus monumentis esse constat; quare ΓΕΤΑΝ, quod Koehl. nihilominus agnoscere potuit, ego adrasis tantum punctis notavi». Boeckh. Re vera in lapide totus hic versus erat erasus, sed tam leviter, ut litterae, quas nos dedimus, satis bene etiamnunc distinguantur. — V. 5 extr. ΤWΝ; hodie W littera laesa est.

A	B
[Ἀγ]αθ[ῆι τύχη]ι.	Ἀ[γ]α[θῆι τ]ύχηι.
[Αὐτοκρ]άτορα Σεβαστὸν Μ. Αὐρή-	Σεπτί[μι]ο[ν] Γέταν
λι[ον] Ἀντωνεῖνον Αὔγουστον	Καίσαρα ἡ βουλὴ
ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ὀλβι-	καὶ ὁ δῆμος ὁ Ὀλβι-
οπολειτῶν.	οπολειτῶν.

Anno p. Chr. 198 Septimii Severi filium maiorem «Bassianum Antoninum, qui Caesar appellatus iam fuerat ... participem imperii dixerunt milites, Getam quoque minorem filium Caesarem dixerunt». (Spartian. Sev. 16). Undecim annis post (a. 209) Getam quoque Imperatorem Augustum dictum esse constat (cf. Clinton Fasti Rom. I p. 247). Statuae igitur, in quarum subscriptionibus Caracalla Imperator Augustus, Geta Caesar audit, intra hoc temporis spatium positae fuerunt, Severo etiamtum vivo.

Переводъ. *А.* Съ добрымъ счастіемъ. Досточтимаго Императора М. Аврелія Антонина Августа *поставилъ* совѣтъ и народъ Ольвіополитовъ.

В. Съ добрымъ счастіемъ. Септимія Гету Кесаря *поставилъ* совѣтъ и народъ Ольвіополитовъ.

---

110. Basis integra marmoris albi a. 0,40 m., l. 0,70, longa 0,67. Titulus litteris 0,02 fere altis diligenter incisus optimeque servatus est. Edd. Koehler act. Acad. Monac. v. VI (a. 1816) cl. hist. et philol. p. 157 (= Ges. Schriften v. VI p. 317), cui Blarambergii et aliorum apographa praesto erant. Raoul-Rochette, Ant. gr. Bosp. Cimm. tab. V n° 6 ex schedis Stempkovskii. Boeckh, C. I. Gr. II n° 2089.

Exstat Odessae in museo societatis (inter Blarambergiana, cf. Koeppen Nordgest. p. 77). Exscripsi.

ΑΓΑΘΗΙΤΥΧΗΙ	Ἀγαθῆι τύχηι.
ΔΑΔΟΣΣΩΣΙΒΙΟΥΤΗΝΕΑΥΤΟΥ	Δάδος Σωσιβίου τὴν ἑαυτοῦ
ΓΥΝΑΙΚΑΝΖΑΛΣΙΝΤΗΝΑΡΣΗΟΑ	γυναῖκαν Ζάλσιν τὴν Ἀρσηοά-
ΧΟΥΘΥΓΑΤΕΡΑΝΑΓΑΛΜΑΤΙΑΝΕΣ	χου θυγατέραν ἀγάλματι ἀνέσ-
ΤΗΣΕΝΤΕΙΜΗΣΧΑΡΙΝΚΑΙΕΥΣΕ	τησεν τειμῆς χάριν καὶ εὐσε-
ΒΕΙΑΣ	βείας.

Varia lectio nulla est; id unum adnoto, Boeckhium, cum non haberet nisi exempla vulgaribus litteris edita, litterarum aliquot formas (maxime ΑΒΗΝΣ) fideliter reddere non potuisse.

«Titulus Traiano non vetustior; nam n. 2090 [nobis 116] idem homo nominatur, qui titulus ob nomen M. Ulpii non potest antiquior haberi». Boeckh, qui praeterea monuit ἀγάλματι ἀνέστησεν non ex optima Graecitate esse dictum. Formae tales, quales sunt γυναῖκαν, θυγατέραν in titulis aetatis Romanae saepius inveniuntur, maxime in Asia Minore. In Olbiopolitanis habemus στηλίδα[ν] in tit. 118. (Cf. G. Meyer Griech. Gramm. § 327). Zalsin Arseoachi filiam fuerunt qui dicerent sororem fuisse M. Ulpii Pyrrhi illius Arseuachi f., qui in tit. 56 praetorum est princeps et in tit. 76 primus archon: quod tamen quanam re certo probari possit, non video.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Дадъ с. Сосивія поставилъ статую своей жены Залсіи, дочери Арсіоаха, ради чести и благочестія.

---

111. Basis marmoris caerulei a sinistra parte fracta, lata nunc quidem 0,38 m., alta 0,22, longa 0,77; in plano superiori comparet foramen satis magnum formae ovatae (alterum fortasse in ea parte fuit, quae periit). Tituli litterae 0,016 altae optime leguntur.

Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

vac.	
ΟΛΛΠΝΙΟΥ	[Ὁ aut ἡ δεῖνα Ἀπ]ολλωνίου.
vac.	

Propter litterarum formam titulum ad IV aut III a. Chr. saeculum rettulerim.

---

112. Lapidis descriptionem v. in lemmate n° 61. E titulo antiquiore, cuius ibi mentionem fecimus, non supersunt nisi trium ultimorum versuum initia. Vv. 1—2 litterae altae sunt 0,015, v. 3 aliquanto maiores.

ΑΡΧΗ
ΙΙΟΣΚΩ
Μ Υ Ρ Ο
vac.

Honorarium fuisse hunc titulum perquam probabile est. V. 1 fortasse fuit [γυμνασι]-αρχή[σαντα] vel simile aliquid. V. 3 litterae quae supersunt ad artificis nomen pertinere videntur. Titulus proxime praecedenti aetate subpar videtur.

---

113. Fragmentum basis marmoris candidi a partibus sinistra et aversa mutilum, a. 0,25 m., l. infra 0,44, long. max. 0,45. In fronte tituli particula superest et infra coronae duo myrtaceae integrae, tertiae pars dextra.

Odessae exscripsi in museo societatis.

	ιΙΕΝΟΝ	
pars coronae	*co-rona*	*co-rona*

[Τὸν δεῖνα — — — ἀμ]ενον.

Basis admodum lata videtur fuisse. Tituli litteratura indicat aetatem Romanam.

CLASSIS QUARTA.

Catalogi.

114. Tabula marmorea ab omnibus praeter sinistram partibus mutilata, a. ad sin. 0,88 m., l. 0,31, cr. 0,10, litteris c. 0,012 altis inscripta. In Olbiae ruderibus m. Iulio a. 1884 reperta in oppidum Cherson pervenit ad Pl. I. f. Buratschkovium, qui eiusdem anni m. Octobri, qua solet esse erga me humanitate, tabulae delineationem naturali factam magnitudine mihi transmisit.

(*Textum vide p. 143*).

Errores qui comparent col. I vv. 7. 29. 46. 48 et col. II vv. 5. 10. 14. 18. 25 utrum sint quadratario tribuendi, an delineanti, incertum.

Ἀλφί[νους? τοῦ δεῖνος]
Κάλλιππο[ς τοῦ δεῖνος]
Εὔδωρος Πρω[τογένους]
Λεοντομένης Ἱκε[σίου]
Εὔξενος Καλλιστρά[του]
Φίλτης Λεωνίδου
Ζώϊλος Πεδιέ⟨ω⟩ου
Σωκράτης Ποσειδωνίου
Γοργίας Εὐβιότου

Πολ[. . . . . τοῦ δεῖνος]
Ἀριστ[. . . . τοῦ δεῖνος]
Εὐβίο[το]ς [τοῦ δεῖνος]

ΑΛΦΙΙ
ΚΑΛΛΙΠΠΟ
ЄΥΔωΡΟCΠΡω
ΛЄΟΝΤΟΜЄΝΗCΙΚЄ
ЄΥΞЄΝΟCΚΑΛΛΙCΤΡΑ
ΦΙΛΤΗCΛЄωΝΙΔοΥ'
ΖωΙΛΟCΠЄΔΙЄωοΥ ΠΟ
CωΚΡΑΤΗCΠΟCЄΙΔωΝΙΟΥ ΑΡΙCΤ
ΓΟΡΓΙΑCЄΥΒΙΟΤΟΥ ЄΥΒΙΟΤΟC
ΘΡΑCΥΔΑΜΑCΑΡΙCΤωΝΟC ΚοΝωΝΒΙω
ΠΟCЄΙΔωΝΙΟCЄΠΙΚΡΑΤοΥ ΚΛЄοΜΒΡοΤοΟωΝΙΑ
ΙΚЄCΙΟCΑΡΙCΤωΝΟC ΧΑΙΡΗΜωΝΝΙΚΗΡΑΤοΥ
ΠΟΛΥΜΝΗCΤοCΜЄΝωΝοC ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗCΝΙΚΗΡΑΤοΥ ЄΥΡ
ΚΑΛΛΙΝΙΚΟCΦΙΛΟΞЄΝοΥ ΑΓΑΘΙΝοCΔΗΜοΚωΝΤοCЄΥΡ
ЄΥΡΗΜωΝΤΙΜΗCΙΘЄΟΥ ΑΡΙCΤωΝΝΙΚΗΡΑΤοΥ ЄΥ
ΑΓΑΘΙΝΟCΑΝΤΙΜΗCΤοΡοC ΜΥЄΒοCΠοΡΙΧοΥ ΑΓ
ΘЄΟΚΥΔΗCΠΑΓΚΡΑΤΟΥ ΜЄΝΑΝΔΡοCЄΚΑΤωΝΥΜοΥ ΠοC
ΔΙΙCΤЄΦΗCЄCΤΙΑΙΟΥ ΑΓΑΘΙΝοCΔΗΙΜΑΧοΥ ΑΠC
ΠΡωΤοΓЄΝΗCЄΥΔωΡοΥ ΙΚЄCΙοCΠοΛΥΞЄΝοΥ ΔΑΙΚ
ЄΥΦΡοΝΙΜοCΜΗΤΡΟΔωΡοΥ ΠΑΝΤΑΚΛΗCΛЄωΔΑΜΑΝΤοCΔΗΜ
ΠΛЄΙCΤωΝΑΞΝΙΚΗΡΑΤοΥ CΤΑΦΥΛοCΗΡοΔωΡοΥ ΙΚ
ΠΟCЄΙΔωΝΙΟCΑΡΙCΤοΚΡΙΤοΥ ΙΚЄCΙΟCΠΑΝΤΑΚΛЄοΥC ΦΙ
ЄΚΑΤЄωΝΠΑΝΤΑΚΛЄοΥC ΚΡΙΤΟCΝΙΚΗΡΑΤοΥ
ΙΚЄCΙΟCCωΚΡΑΤοΥC ΔΑΙΚΡΑΤΗCΑΡΚΤοΔΗΜοΥ
ΠΟΛΥΜЄΔωΝΛЄωΚΡΑΤΟΥC ЄΥΒΙοΤοCΜΗΤΡοΔωΡοΥ
ΚΛЄΟΜΒΡΟΤΟCΠΑΝΤΑΚΛЄοΥC ΔΙοΝΥCΙοCΒοΤΤΥΛοΥ Α
CΥΝΜΑΧοCΔΙΟΝΥCΙΟΥ CωCΙCΤΡΑΤοCΝΥΜΦοΔωΡοΥ ΒΑ
ΑΡΙCΤωΝΘЄΟΚΛЄΟΥC ΔΙΟΝΥCΙοCοΡοοΒοΥΛοΥ Є
ΜЄΝЄΡΑΤΗCΘЄΟΚΛЄΟΥC ΦΙΛΤΗCΛЄωΔΑΜΑΝΤΟC
ΒΑΤΑΚΟCΤΙΜΟΘЄΟΥ ΝΟΥΜΗΝΙΟCΙΚЄCΙοΥ
ЄΥΡΗCΙΒΙΟCΠΑΝΔΙΟΝΟC ΙΚЄCΙΟCΔЄωΔΑΜΑΝΤ
ΑΡΙCΤΟΚΡΑΤΗCΘЄΟΚΛЄΟΥC ЄΥΜЄΝΗCCΥΡΙCΚο
ΤΙΜΟΘЄΟCΠΑΡΜΙΟC ΔΙΟΝΥCΙΟCΑΓΡοΤ
ΑΘΗΝΑΙΟCΠΟΛΥΞЄΝΟΥ ΤΙΜЄΑCΘЄΟΓΙΤΟ
ΟΡΘοΒΟΥΛΟCЄΥΒΙΟΤΟΥ ΑΡΤЄΜΙΔωΡοCΤ
ΔΗΙΜΑΧΟCΟΡΘΟΒΟΥΛοΥ ΝΙΚΗΡΑΤΟCЄΥΡΗ
ΙΚЄCΙΟCΠΑΝΤΑΚΛЄΟΥC ЄΥΡΗCΙΒΙοCΔΗ
ΑΡΙCΤωΝΑΡΙCΤΟΚΡΑΤΟΥC ΠΑΝΤΑΚΛΗCΚ
ΝΙΚΟCΤΡΑΤΟCΝΙΚΟΚΛЄΟΥC ΔΗΜΟΚωΝ
ΦΙΛΟΜΗΛΟCΔΙΟΝΥCΙΟΥ ЄΥΝΙΚοCЄ
ΘЄΟΔЄΚΤΗCΗΡΟΔωΡοΥ ΝΙΚΗΡΑΤ
ΛΗΝΑΙΟCΗΡΟΔωΡΟΥ ΗΡΟΦΙΛΟ
ΑΘΗΝΟΔωΡΟCΜΟCΧοΥ ΛЄωΔΑ
ΑΜΥΝΤωΡΑΘΗΝοΔωΡοΥ ΔΑΜ
ΑΡΙCΤοΚΛΗCЄΥΡΗΜΟΝΟC ΛЄΙ
ΑΠΟΛΛΟΔωΡΔΙΟΔωΡΟΥ ΙΚЄ
ΑΝΤΙΜΗCΤωΡΑΓΑΘΙΝΟΥ Π
ΛЄωΚΡΑΤΗCΠΟΛΥΜЄΔοΝΤοC
ΗΡΟCωΝΠΡωΤοΓЄΝΟΥC
ΔΑΜΑCοCΑΡΙCΤοΚΡΑΤο
ΑΤЄωΝΑΡΙCΤ
ΙΟΝΧ

Θρασυδάμας Ἀρίστωνος
Ποσειδώνιος Ἐπικράτου
Ἱκέσιος Ἀρίστωνος
Πολύμνηστος Μένωνος
Καλλίνικος Φιλοξένου
Εὐρήμων Τιμησιθέου
Ἀγαθῖνος Ἀντιμήστορος
Θεοκύδης Παγκράτου
Διιστέφης Ἑστιαίου
Πρωτογένης Εὐδώρου
Εὐφρόνιμος Μητροδώρου
Πλειστῶναξ Νικηράτου
Ποσειδώνιος Ἀριστοκρίτου
Ἑκατέων Πανταχλέους
Ἱκέσιος Σωκράτους
Πολυμέδων Λεωκράτους
Κλεόμβροτος Πανταχλέους
Σύνμαχος Διονυσίου
Ἀρίστων Θεοκλέους
Μενε(κ)ράτης Θεοκλέους
Βάταχος Τιμοθέου
Εὐρησίβιος Πανδίονος
Ἀριστοκράτης Θεοκλέους
Τιμόθεος Πάρμιος
Ἀθήναιος Πολυξένου
Ὀρθόβουλος Εὐβιότου
Δηΐμαχος Ὀρθοβούλου
Ἱκέσιος Πανταχλέους
Ἀρίστων Ἀριστοκράτους
Νικόστρατος Νικοκλέους
Φιλόμηλος Διονυσίου
Θεοδέκτης Ἡροδώρου
Λήναιος Ἡροδώρου
Ἀθηνόδωρος Μόσχου
Ἀμύντωρ Ἀθηνοδώρου
Ἀριστοκλῆς Εὐρήμονος
Ἀπολλόδωρ(ος) Διοδώρου
Ἀντιμήστωρ Ἀγαθίνου
(Λ)εωκράτης Πολυμέδοντος

Κόνων Βίω[νος]
Κλεόμβροτ(ος) Ὀ(θ)ωνια[κοῦ?]
Χαιρήμων Νικηράτου
Καλλικράτης Νικηράτου
Ἀγαθῖνος Δημοκῶντός
Ἀρίστων Νικηράτου
Μῦ(ς) Βοσπορίχου
Μένανδρος Ἑκατωνύμου
Ἀγαθῖνος Δηιμάχου
Ἱκέσιος Πολυξένου
Πανταχ(λ)ῆς (Λ)εωδάμαντος
Στάφυλος Ἡροδώρου
Ἱκέσιος Πανταχλέους
Κρίτος Νικηράτου
Δαικράτης Ἀρ(ισ)τοδήμου
Εὐβίοτος Μητροδώρου
Διονύσιος Βοττύλου
Σωσίστρατος Νυμφοδώρου
Διονύσιος Ὀρθοβούλου
Φίλτης Λεωδάμαντος
Νουμήνιος Ἱκεσίου
Ἱκέσιος (Λ)εωδάμαντ[ος]
Εὐμένης Συρίσκου
Διονύσιος Ἀγρότ[ου]
Τιμέας Θεογίτο[νος]
Ἀρτεμίδωρος Τ[ιμέου?]
Νικήρατος Εὐρη[σιβίου?]
Εὐρησίβιος Δη[μητρίου?]
Πανταχλῆς Κ[λεομβρότου?]
Δημοκῶν [τοῦ δεῖνος]
Εὔνικος Ε . . . .
Νικήρατ[ος τοῦ δεῖνος]
Ἡρόφιλο[ς τοῦ δεῖνος]
Λεωδά[μας τοῦ δεῖνος]
Δαμ[. . . . . τοῦ δεῖνος]
Λε[. . . . . . τοῦ δεῖνος]
Ἱκέ[σιος τοῦ δεῖνος]
Π[. . . . . τοῦ δεῖνος]

Ευρ . . .
Ευρ . . .
Ευ . . .
Ἀγ . . .
Ποσ . . .
Ἀπο[λλ . . .
Δαικ[ράτης? . . .
Δημ . . .
Ἱκ[έσιος? . . .
Φι[λ . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
Α . . . . .
Βα . . . .
Ε . . . . .

Ἡροσῶν Πρωτογένους
Δάμασος Ἀριστοκράτο[υς]
[Ἑκ]ατέων Ἀριστο[κράτους]
. . . . ιονχ . . .

De aetate huius tituli dixi ad n° 99. Dolendum, quod nihil catalogo inest, unde eius naturam et originem accuratius liceat definire; coniecturas, quae facile cuivis nasci possunt, omitto. Catalogum admodum fuisse amplum vel ex eis, quae supersunt, intellegere licet: nam etiam si statuerimus columnam I exstare integram et col. III post v. 16, qui nunc est ultimus, nihil amplius fuisse scriptum (quamvis utrumque minime sit probabile), 132 virorum nomina habebimus, qui numerus erit omnium minimus. Eo magis memorabile, quod in tanto nominum numero nullum est quod non sit graecum[1]). Aliquotiens in titulo patres et filii occurrunt, ut col. I v. 3 Ἀγαθῖνος Ἀντιμήστορος et v. 47 Ἀντιμήστωρ Ἀγαθίνου; v. 25 Πολυμέδων Λεωκράτους et v. 48 Λεωκράτης Πολυμέδοντος; col. I v. 26 Κλεόμβροτος Πανταχλέους et col. II v. 32 Πανταχλῆς Κ[λεομβρότου?], fortasse etiam alii avis non cognomines; fratres aut propinquos inter se fuisse cum veri specie conicias eos, quorum nomina inter se similia sunt: ex. c. col. I v. 20 Εὐφρόνιμος Μητροδώρου et col. II v. 19 Εὐβίοτος Μητροδώρου fortasse fratres sunt germani, col. I v. 6 Φίλτης Λεωνίδου et col. II v. 23 Φίλτης Λεωδάμαντος fortasse fratres patrueles; mitto cetera quae adferri possint eius modi exempla. Ἱκέσιος Πανταχλέους bis inscriptus est (col. I v. 37 et c. II v. 16); utrum idem sit vir, an duo cognomines, diiudicari non potest. De viris alioquin notis, qui in catalogo occurrunt, egi ad n° 99.

CLASSIS QUINTA.

Tituli memoriales et sepulcrales.

Tituli Olbiopolitani μνήμης χάριν formula insignes a ceteris monumentis sepulcralibus valde differunt: primum enim pilis omni ornamento carentibus incisi sunt (excepto tit. 116, ad quem incidendum antiquius monumentum sepulcrale videtur esse adhibitum), cum sepulcralia monumenta plerumque anaglyphis sint instructa; deinde in omnibus qui adhuc exstant diserte additum est ab amicis virorum mortuorum (et maxime quidem peregrinorum, excepto tit. 118) eos fuisse positos. Haud dixerim equidem semper eos in sepulcris stetisse, tit. 21 maxime nisus, ex quo apparet etiam decreta, in honorem virorum mortuorum a civibus

1) Nomen quod est Βάταχος, quod solum barbarum possit videri, exstare in nummis Erythraeorum testatur Papii lex. nom. propriorum; in eodem haec nomina non inveni: Ἀγρότας, Ἀντιμήστωρ, Βοττύλος, Δαικράτης, Διιστέφης, Ἑκατέων, Εὐφρόνιμος, Πεδίεος (sed exstat Πεδιεύς; in titulo videtur quadratarius primitus Πεδιέως scribere voluisse, postea Πεδιέου). Col. II v. 5 Ὀ(θ)ωνια[χοῦ] dubitanter restitui; Ὀθονιαχός nomen notum.

facta, ab amicis eorum memoriae causa lapidi fuisse incisa; quae in sepulcris stetisse minime est credibile. Ideo titulos memoriae causa positos a ceteris funebribus separare placuit.

---

a. Tituli memoriales.

115. Lapidis descriptionem v. in lemmate n° 109. Titulum *b* repraesentavit Koeppen Nordgest. tab. II fig. 16; inde sumpsit Boeckh, C. I. Gr. II n° 2092. Tit. *a*, quantum scio, hic primum editur. Huius litterae fere 0,04 altae sunt, alterius aliquanto minores.

a	*b*
ΤΙΤΩΙΦΛΑΟΥΙΩΙ	!ΙΤΩΙΦΛ 'ΟΙΑΧΑΙ
ΑΧΑΙΜΕΝΕΙΑΧΑΙ	ΜΕΝΓ' *Vestigium* ϽΥΣ
ΜΕΝΟΥΣΒΟΣΠΟΡΕ	ΒϹ *Getae pedis sini-* ΔΟΗΣ
ΑΝΩΙΑΔΟΗΣΔΕΑΨΟ	ΔL *stri* Η.Ι_ΙΗΛΛΗΝ
ΤΗΝΣΤΗΛΛΗΝΑΝΕ	ΑΝΕ_ΙΗΣΕΝΜΝΗΜΗΣ
ΣΤΗΣΕΝΜΝΗΜΗΣ	ΧΑΡΙΝ
ΧΑΡΙΝ	*Vestigium Getae pedis dextri.*

Titulus *b* in Koeppenii tabula tam neglegenter transcriptus est, ut si lectiones variantes enotare vellemus, totum fere titulum repetere opus esset. Exempli gratia monere sufficiet versuum 1 et 2 initia omnino non esse transcripta itemque χάριν vocem v. 6 (id quod maxime est mirabile, quoniam haec vox optime legitur), litteras autem ΟΥΣ quae exstant v. 2 extr. bis esse repetitas.

In utroque latere eadem scripta esse nemo non videt; quae sic leguntur: Τίτωι Φλαουίωι Ἀχαιμένει Ἀχαιμένους Βοσποreανῶι Ἀδόης Δεάψο(υ) τὴν στήλλην ἀνέστησεν μνήμης χάριν.

Titulus initio II p. Chr. saeculi vix antiquior: nam Bosporanum illum hominem Vespasiano imperante natum e praenomine et nomine apparet, titulum autem post eius mortem demum positum esse patet. De nomine Ἀδόης cf. quae dixi ad n° 52. In patris Adoae nomine tit. *a* ultimum Υ propter spatii potius angustias a quadratario omissum esse puto, quam ex vetere scribendi ratione.

Переводъ. Титу Флавію Ахэмену сыну Ахэмена Воспоранцу поставилъ *эту* плиту Адой сынъ Деапса на память.

---

116. B. Modestov professor amplissimus l. c. infra lapidem sic fere descripsit: esse pilam marmoream, altam 1,53, l. 0,54; tituli litteras 0,02—0,04 esse altas. Super in-

scriptione esse anaglypha duo, quorum inferius repraesentaret virum equo insidentem et manu aliquid tenentem, fortasse hastam. Superius anaglyphum duas repraesentare figuras, alteram feminae sedentis, alteram viri lecto incumbentis; figuram sedentem aliquid incumbenti dare videri, fortasse medicamentum. Lecto monopodium esse adpositum, in quo pateram sive cantharum stare videri. Quae ratio intercederet inter superius anaglyphum et inferius, sibi non apparere. — Titulum edd. comes I. Potocki, Histoire ancienne du gouv. de Cherson p. 31; inde Clarkius, Trav. in var. countries v. I p. 621 (ed. 4 v. II p. 361), apographo accepto a Kelsalio; e Clarkio Rochettus, Antt. Bosp. tab. IX n° 4; Boeckh, C. I. Gr. II n° 2090. Denuo edidit B. Modestov act. Univ. Kioviensis (Кіевскія Унив. Извѣстія) a. 1875 n° 6 p. 510 sq., adiecta tabula photographica lapide expressa.

Lapis e loco Tultschin praefecturae Podoliensis, ubi olim servabatur, pervenit in museum Universitatis Kioviensis. Utor Modestovii tabula.

(n° 125)	Λ Α Μ Ψ Ω Ι Ι ΙΞ	[῾Ραδ]αμψῶ[ν υἱὲ
	ΧΑΙΡ	[τοῦ δεῖνος,] χαῖρ[ε].
(n° 116)	Α Ι Ι [Ο]ΙΛΠΙΩΠΑΡΘ	[Μ]ά[ρκῳ] Οὐλπίῳ Παρθ[ε-
	ΟΚΛΕΙΤΩ[Κ]ΑΙΛΛΑΣΤΟ	ν]οκλεῖ, τῷ καὶ Μαστο·-
	ΛΝΩΙΟ Σ ΠΟΡΑΝ Ω Δ	·νῳ, [Β]οσπορανῷ Δ[ά-
	ΟΣΣΩΣΙΒΙΟΥΟΚΑΙΛΔ	δ]ος Σωσιβίου ὁ καὶ [Ἄ]δ[όσ-
	ΟΣΤΗΝΣΤΗΛ ΛΗ[ΝΑ]	θ]ος (?) τὴν στήλ[λ]ην ἀ[νέ-
	[ΤΗΣΕ]Ν[ΜΝ]ΗΜΗΣΧΑΡΙ[Ν]	σ]τησεν μνήμης χάριν.
	vac.	

Lapidem adeo esse detritum dixit Modestov, ut primo aspectu ne unum quidem verbum integrum distinguatur; nec quidquam profecturum se fuisse, nisi tabulam accepisset photographicam. Item postea Kulakovskius, quem rogaveram, ut mihi ectypum accommodaret chartaceum, respondit lapidem tam oblitteratum esse, ut titulus charta exprimi nullo modo posset. Quae cum ita sint, nihil mirum quod Potockii apographum, si cum tabula photographica confers, minime accuratum apparet; hic illic tamen lectiones pleniores praebet. Vv. 1—2 omisit Pot. — v. 3 in. ΑΡΧΩΘΥ, extr. ΠΑΝΘ — v. 5: ΝΩΡΟΣΠΟΙΑΝΩΔΙ — v. 6 extr. ΡΙΩΟΚΑΙΔΙ — v. 7 extr. ΣΤΗΛΑΝΟΛΑΟΣ — v. 8 extr. ΜΗΝΚΑΙ. Lapidem a dextra et a sinistra esse detritum non notavit Potocki. Modestovius in textus transcriptione litteras aliquot dedit, quas equidem in tabula dispicere non potui: has uncis quadratis includendas curavi.

Apparet lapidi duos incisos esse titulos, quorum prior sepulcralis (vv. 1—2), quem separatim quoque posui n° 125, antiquior mihi videtur (recentior Modestovio); ad eundem anaglypha pertinere puto propter similitudinem quae eis est cum n° 123. Postea Dadus Sosibii f. idem monumentum Parthenocli hospiti in memoriam posuisse videtur, altero titulo inciso. Hunc iam Boeckhius sagacissime restituit, Potockii et Clarkii nugis reiectis. E Boeckhii supplementis non vera esse hodie apparet haec: Παν[τ]οκλεῖ vv. 3—4, Μαστόνῳ vv. 4—5

(nomen enim longius fuisse videtur; quod tamen fuerit, ne ipse quidem inveni), Δῖος vv. 6—7; hic quoque longius expectatur nomen et quidem barbarum. Quod autem Modestovius coniecerat Ἄδοος, non recte se habere apparuit, cum e tit. 115 *a* cognovimus rectum huius nominis casum fuisse Ἀδόης. Equidem Ἄδοσθος dubitanter proposui e tit. 117. Dadum Sosibii f. eundem esse, cuius est titulus 110, dudum consentitur. Bosporanus ille homo cum Traiani imperatoris praenomen et nomen habuerit, titulus ad priorem maxime saeculi II p. Chr. partem referri potest.

Переводъ n° 116: Марку Ульпію Пароенокиу, онъ же Масто . . нъ, Воспоранцу, Дадъ с. Сосивія, онъ же Адосеъ (?), поставилъ *эту* плиту на память.

---

117. Tabula lapidis calcarii, supra epistylio ornata, infra fracta, a. 0,65 m., l. 0,46, cr. 0,11. Inscriptionis litterae altae 0,04 aliquot locis laesae sunt. Ed. Th. Struve musei Rhen. v. XXV (a. 1870) p. 358 n° 8.

Exscripsi in museo Universitatis Odessitanae, quo lapis e collectione Curisiana pervenit.

Α Δ Ο Σ Θ Ω Υ Ι	Ἀδόσθῳ υἱ-
Ω Α Ρ Σ Α Κ Ο Υ Τ Ϛ	ῷ Ἀρσάκου τῷ
Ο Μ Ω Ν Υ Μ Ω	ὁμωνύμῳ
Ζ Η Ν Ω Ν Σ ¯▨	Ζήνων Σ[τ]-
Ρ Α Τ Ο Ν Σ Ι ι ▨	ρατον(ε)ί[κ-
ⁿ Υ Β Ο Σ Π Ο	ο]υ Βοσπο-
ᴺ' Ο Σ Μ	[ρεα]νὸς μ-
	[νήμης χάριν].

Var. lect. V. 5 extr. **ΝΣΙ▨** — v. 6 in. **ΟΥ** Struve. Videtur quadratarius v. 5 litteram **Σ** pro **Ε** errore exarasse. Vv. 7—8 Μ[αιτής] supplevit Struvius; quod verum esse nemo facile credet.

Ὁμώνυμος Struvio est «gewiss nicht bloss der Namensvetter, sondern vielleicht im Allgemeinen der Verwandte, Landsmann». Titulus ad Imperatorum aetatem pertinet.

Переводъ. Адосеу сыну Арсака земляку (?) Зинонъ с. Стратоника Воспоранецъ *поставилъ* на память.

---

118. Pila lapidis calcarii alta 1,61 m., l. 0,54, cr. 0,16. Inscriptionis litterae grandes sunt (a. 0,04 m.—0,06) profundeque exaratae; lectio tamen aliquot locis difficilis est, lapidis superficie admodum corrosa. Edd. Th. Struve musei Rhen. v. XXV p. 359 n° 9 Buratschkovii usus apographo; L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. VIII (a. 1872) p. 1 sq., cui apographum praestiterat N. Arcas.

Lapis a. 1870 in Olbiae ruderibus repertus exstat Kischinevi in museo Surutschaniano. Exscripsi.

ΑϹΦΩΡΟΥΓΟϹ	Ἀσφωρουγος
ΚΑΡΑϹΤΟΥΤΗΝ	Καράστου τὴν
ϹΤΗΛΙΔΑΙ▨ΑΝΕ	στηλίδα[ν ἀ]νέ-
ϹΤΗϹΕΝΑΧΙΛ	στησεν Ἀχιλ-
ΛΕΙΚΑΛΛΙΚΛΕ	λεῖ Καλλικλέ-
ΩϹΜΝΗΜΗϹ	ως μνήμης
ΧΑΡΙΝ	χάριν.

Var. lect. V. 1: ΑΕΦΩΡΟΥΤΟΥ Str., Ι pro Ρ Jurg. — V. 2: ΚΛΑϹΤϹΥ Jurg. — V. 3 extr. ΓΥΝΕ Str., ϹΛΝΕ Jurg. — V. 5 in. ΛΕΙ' Str., extr. ΚΑΕ Jurg. — V. 6 in. ΩΣ' Str., extr. ΙΙϹ Str., ΗϹ Jurg. «Die unter der Inschrift befindlichen eigenthümlichen Zeichen sind sicher orientalischen Ursprungs und also erst viel später beigefügt». Struve. Quae quid significent, videant peritiores.

Titulus aetatis est admodum recentis. De forma στηλίδα[ν] v. ad n° 110.

Переводъ. Асфоругъ с. Караста поставилъ плиту Ахиллу с. Калликла на память.

---

119. Fragmentum tabulae marmoris candidi ab omnibus partibus mutilum, a. 0,14 m., l. 0,21, cr. 0,05, litteris imparibus inscriptum (a. 0,012—0,02). Lectio ubique certa est. Exscripsi in museo societatis Odessitanae. Olbiopolitanum esse lapidem in indice musei inveni.

ιιΥΛΚ
ΝΙΑΙΑΙΠΡΟΣΡ
vac. ΚΟΗ
ʹΜΝΗΜΗΣΧΑΡ
vac.

Nihil certo restitui potest nisi v. 4 μνήμης χάρ[ιν].

---

b. Tituli sepulcrales.

120. Tabula lapidis calcarii integra, alta 1 m. gall., l. supra 0,38, infra 0,47, cr. circa 0,06, supra desinens in aetoma. Lapidis superficie laesa tituli litterae aliquot perierunt,

maxime quae sunt vv. 1 et 2 ad dextram spectanti. Litterarum altitudo variat inter 0,04 et 0,07.

Io. Surutschan v. cl., in cuius museo tabula hodie reposita est, scripsit eam m. Iulio a. 1880 a rustico quodam Parutinensi repertam esse, cum terram occidentem versus ab Olbiae parietinis araret. Idem apographum et ectypa duo humanissime misit, e quibus tituli imaginem in tab. 2 repraesentandam curavi, decimae parti verae magnitudinis respondentem.

Χάρ[μιος τ]-
õ Διφ[ίλο]
εἰμὶ μ-
νῆμα.

Propter litteraturam titulum saeculo V utique non recentiorem puto. Est igitur antiquissimus omnium non solum Olbiae, sed etiam Chersonesi et in regno Bosporano repertorum, excepto notissimo illo titulo inter Cubanum flumen et Maeotidem ab Alb. De la Motraye reperto, quem post alios ediderunt Boeckhius C. I. Gr. II n° 2133, Pomialovskius Syll. inscr. Cauc. n° 41, Roehlius I. G. Ant. n° 350. — Olbiae igitur alphabetum ionicum fuit, ut in colonia Milesiaca; o litterae formam Θ, qualis iam in tit. 8 nobis occurrit, re vera antiquitus ibi fuisse in usu hic titulus denuo probat.

Переводъ. Есмь памятникъ Харміа Дифилова.

---

121. Monumentum sepulcrale marmoreum ab omnibus praeter superiorem partibus mutilum, a. 0,51 m. totidemque latum, cr. 0,09. Inest anaglyphum repraesentans virum ad dextram spectanti, mulierem ad sinistram, in medio puerum; vir et mulier super pueruli capite dextras iungunt. Hodie viri non exstant nisi pedes et manus dextra, mulieris inferior pars inde a pectore. Sub anaglypho tituli tres exarati sunt ita, ut tit. *a* sub mulieris sit figura, *c* sub viro, *b* sub puero litteris minoribus scriptus.

Tituli imaginem naturali factam magnitudine nuperrime mihi misit vir clarissimus Pl. I. Buratschkov, qui scripsit eum a. 1884 in oppido Oczakov esse repertum.

a	*b*	*c*
ΜΗΤΡΟΒΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΕ	ΔΗΜΟΚΟΝ
ΠΟΣΙΔΕΟΥ	CΗΜΟΝΟΝΤΟC	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΧΑΙΡΕ	*vac.*	ΧΑΙΡΕ

Errores, qui in apographo comparent, delineanti potius quam lapicidae tribuendos puto. Tituli sic legendi:

a. Μητροβία Ποσιδέου, χαῖρε.
b. Δημήτριε [Δ]ημο[κῶ]ντος.
c. Δημοκ[ῶ]ν Δημητρίου, χαῖρε.

Monumentum marito, uxori, filio mortuis videtur fuisse impositum. Propter litteraturae indicia et nomina mere graeca titulos II sive I a. Chr. saeculo recentiores non dixerim.

---

122. Capuli operculi pars antica lapidis calcarii leucophaei, aetomate ornata, a. 0,32 m., l. 0,85. In medio aetomate clipeus sculptus est, infra in zophoro est inscriptio litteris ornatis (a. 0,025) diligenter incisa, cuius hodie initium et finis fracta sunt. Ed. Koehler, Mém. sur les îles et la course cons. à Achille p. 114; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2093.

Lapis ubi repertus sit, non plane constat: Koehlerus enim in Olbiae parietinis erutum eum tradit, Uvarovius vero (Rech. sur les ant. p. 41) una cum tit. 50 a. 1818 a Kasakio Graeco in castello Adschigolski-gorodok dicto repertum adfirmat. Hodie Odessae exstat in museo societatis, ubi exscripsi. Litterarum ornamenta typis fideliter reddi non potuerunt.

[ΝΕΙ]ΚΗΡΑΤΟΣ·ΝΕΙΚΗΡΑΤΟΥ·ΟΚΑΙΟΜΨΑΛΚ[ΟΣ]

Litterae uncis inclusae ex exemplo Koehleriano adsumptae sunt, quippe quae in lapide iam non exstent. Barbarum viri nomen Koehlero est ΟΜΨΑΛΜΟΣ. Equidem cum ductus, qui nunc in lapide sunt extremi, diligentius examinarem, mihi persuasi pro Μ littera eos accipi nullo modo posse: lineola enim quae est extrema plane recta est nec ad litteram proxime praecedentem pertinet, quae quin sit Α, non videtur dubium. Idem mecum per litteras communicavit vir de hac sylloge optime meritus Lad. N. f. Jurgevicz. Iam igitur dubium non est, quin Koehlerus in barbari nominis transcriptione erraverit, totusque titulus ita est legendus:

Νεικήρατος Νεικηράτου ὁ καὶ Ὀμψάλακος.

Ceterum eodem modo Koehleri lectionem iam Ussingius correxit l. l. ad n° 21. Titulus est aetatis Imperatorum.

---

123. Monumentum sepulcrale marmoris albi integrum, a. 2,10 m., l. 0,72, cr. 0,27. Supra est titulus litteris grandioribus (a. 0,035) aetatis Romanae diligenter incisus, sed admodum hodie detritus. Sub titulo est anaglyphum duplex: in superiori repraesentatus est eques imberbis equo sinistrorsum spectanti insidens; amictus est pallio, dextra hastam protendit; ante equum puerulus stat chitone amictus cum cane equo adsilienti; super equite rami duo laurei sunt sculpti. Anaglyphum inferius repraesentat virum barbatum lecto alto incumbentem, sinistra pateram tenentem; lecto monopodium adpositum est cum vasibus; iuxta viri pedes mulier copiose amicta sellae insidet pedibus impositis subsellio, capite veste operto, quam sinistrâ apud umerum retinet; dextrâ tenet infantem genubus eius insidentem manibusque fructum, ut videtur, arripientem, quem ei vir praebet dextra porrecta; mulieris sellae puella adstat vas tenens, ab altera parte inter monopodium et lecti pedem sedet puerulus. Simillima anaglypha, sed multo magis detrita in sepulcrali lapide habes n° 116; id unum differt, quod ibi eques in inferiore lapidis parte est. «Aeri incisum dederunt Pallas

Itin. Russ. merid. T. II. tab. 18. 5. Waxel. Rec. n. 2. Anaglyphum describit et inscriptionem praebet Clark. Itin. T. I. p. 620 [ed. 4 t. II p. 359]. Ex Wax. et Clark. habet Osann. Auct. Lex. Gr. p. 143. De anaglypho egerunt etiam Koeppen. Nordgest. p. 84. Koehler. adv. Koeppen. p. 46 sq. [= Ges. Schr. v. II p. 37]. Titulum nuperrime dedit Koehler. Act. Acad. Petrop. t. X [de ins. et cursu Achillis] p. 252 not. 812». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2094.

De loco ubi lapis repertus sit, haec tradit Pallas Itin. v. II p. 512: «In der Kirche zu Nikolaef ... eine grosse Platte mit dem ... Basrelief aufbewahrt wird, die etwas weiter abwärts an dem Orte Zară-Kamyschi gefunden worden, wo sie den vorbeigehenden Schiffen zum Ansetzen der Bootshacken diente und deswegen sehr beschădigt ist». Waxelius Rec. p. 5 lapidem in Hypani apud pagum Bohojavlensk repertum adfirmat. Ex ecclesia oppidi Nicolajev lapis in tabularium geographicum eiusdem oppidi, inde a. 1840 Odessam in museum societatis pervenit, ubi exscripsi. Anno 1792 eum in lucem prodiisse dictum est in indice musei (ed. 8 a. 1880) p. 19, nescio quam vere.

ΣΤΡΑΤΩΝ▾ΠΡΩΤΟΜΑΧU.	Στράτων Πρωτομάχο[υ]
ΧΡΗΣΤΕ ΧΑΙΡΕ	χρηστὲ χαῖρε.

Var. lect. Puncta formae triangularis post Στράτων et post χρηστέ dedit Wax. (et inde Boeckh), omiserunt alii; hodie alterum non apparet. V. 1 Stratonis patris nomen apud Pall. scriptum est ΠΡΟΤΟΜΑΧ Σ, ap. Wax. ΠΡΩΤΩΜΑΧΟΣ, ap. Clark. ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ, ap. Koehl. ΠΡΩΤΟΜΑΧου. Miror Boeckhium ΤΩ illud manifesto vitiosum recepisse ex Waxelio (fortasse tamen typothetae est error, non editoris, nam in transcriptione est το, scripturae varietate non enotata).

---

124. Tabula lapidis calcarii leucophaei supra in aetoma desinens circulo sculpto ornatum, infra fracta, a. 0,64 m., l. 0,50, cr. 0,12. Tituli litterae, quarum altitudo inter 0,03 et 0,04 variat, profunde incisae et bene adhuc servatae sunt.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΛΕWΝ	Λέων
ΧΡΗCΤΕ	χρηστὲ
ΧΑΙΡΕ	χαῖρε.
ΧΑΙΡΕΚΑΙCΥ	Χαῖρε καὶ σύ.
ΕΤWΝ▾ΙϚ	Ἐτῶν ιϛʹ.
ΑΙΛΙΟΣ ΚΥΙΝ	Αἴλιος Κυιν-
ϽΣΤWΙ	[τίλι?]ος τῶι
	[υἱῶι? κτλ.]

Litteratura aetatem admodum recentem indicat.

Переводъ. Доблестный Леонтъ, прощай. Прощай и ты. Лѣтъ 16-ти. Элій Квин[тилій сыну? и т. д.].

125. Lapidis descriptionem v. ad n° 116. Titulum antiquiorem inter monumenta proprie sepulcralia repetere placuit.

[῾Ραδ]αμψῶ[ν υἱὲ
τοῦ δεῖνος,] χαῖρ[ε].

---

126. Tabula marmoris leucophaei sine ullo ornamento, superne fracta, a. 0,34 m., l. 0,435, cr. 0,11. Inscriptio, cuius initium lapide fracto periit, inter lineas exarata est litteris 0,02 altis, quae adhuc optime leguntur.

Exscripsi Odessae in museo societatis. Olbiopolitanum esse lapidem scripsit Jurgevicz.

ΤΟΥΓΥΝΗΔΕΔΩΝΑ ΤΟΥ ΧΑΙΡΕ	[῾Η δεῖνα ....]- του, γυνὴ δὲ Δωνά- του, χαῖρε.

De tituli aetate certi aliquid proferre admodum est difficile; recentiorem tamen Christi natalibus eum haud dixerim.

Nota. Inter lapides inscriptos, qui Odessae in museo societatis hist. et arch. servantur, est monumentum sepulcrale Potamoni Alexandri f. a Dionysio fratre positum, quod Mursakeviczius primus act. soc. Odess. v. I (a. 1844) p. 284 edidit, in Olbiae parietinis a. 1828 sive 1829 repertum id esse adfirmans (cf. ibid. p. 637). Sed idem monumentum in C. I. Gr. v. IV n° 6978 inveni inter titulos locorum incertorum editum ad fidem delineationis a Blarambergio acceptae, qui lapidem Constantinopoli sibi missum esse scripserat (de lapidibus Constantinopoli Odessam advectis cf. etiam Journal d'Odessa a. 1826 n° 19). Cumque Blarambergium, ex cuius collectione lapis museo societatis inlatus est, multo melius scivisse putem, unde idem provenisset, in hanc syllogen Potamonis titulum non recipiendum duxi. Quod hic adnoto, ne quis eum a me propter neglegentiam omissum esse putet. Cyzicenum esse lapidem admodum probabiliter statuit Car. Keilius Philol. XVI p. 22 propter formam aliis Cyzicenorum titulis sepulcralibus simillimam.

CLASSIS SEXTA.

Varia.

In hanc classem omnes eos reieci titulos, qui in quinque priores recipi non potuerunt. Plerumque sane fragmenta sunt tam parva, ut de singulorum argumentis certi aliquid statuere non licuerit. Recipere tamen in syllogen vel minutissima frustula ideo placuit, quod postea etiam alia eorundem titulorum fragmenta possunt reperiri, quibuscum haec fortasse componere licebit. In disponendis fragmentis id egi, ut primum ea fragmenta ponerem, quae ad decreta pertinere viderentur, deinde varii argumenti inscriptiones, ultimum locum eis frustulis darem, quae paucissimas servant litteras, ex quibus nihil de argumento potest conligi.

---

127. Fragmentum tabulae marmoris candidi a. 0,13 m., l. 0,18, cr. 0,055. Marginis dextri pars inferior exstat quidem, sed in superficie detrita. Litterae satis minutae (a. 0,01) diligenterque incisae Romanae sunt aetatis. Ed. L. Ussing, Oversigt over det Kgl. D. Vidensk. Selsk. Forhandl. a. 1881 p. 128, usus ectypo chartaceo a Th. Langio commodato.

Lapis a. 1879 repertus exstat in museo Surutschaniano quod est Kischinevi. Exscripsi.

ΙΘΕ⋃ΙΖ
ʹΕΙΣΤΟΙΕΡΟΝΙ⋃
ϽΛΕΩΣ
vac. 0,04.
ΕΠΕΡΩΤΑΤΟΝΚΥΡΙϹ
ΤΙΑΝΠΟΙΗΣΑΝΤΕΣ
ΣΧΑΛΕΠΩΝ *vac.*
vac.

. . . . ϑεο[ῖς aut ϑεο[ύς . . .
. . . . εἰς τὸ ἱερὸν [τ]ο[ῦ. . .
. . τῆς π]όλεως.

. . . . . ἐπερωτᾶ τὸν κύρι[ον . .
. . . . . τί ἂν ποιήσαντες . . .
. . . . . ς χαλεπῶν.

(Das Bruchstück) «besteht . . . aus zwei Theilen; der Sinn des ersten bleibt unklar . . .; der zweite aber ist eine Orakelbefragung nach Art der dodonäischen». H. Roehl in Jahresbericht über d. Fortschritte d. class. Alterthumswissenschaft, herausg. von C. Bursian, v. XXXII (1882) p. 150. Equidem dixerim priorem tituli partem esse decreti clausulam, qua statuatur decretum in templo dei cuiusdam ponendum esse.

---

128. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei ab omnibus partibus fractum praeter sinistram admodumque oblitteratum; altum est 0,20 m. totidemque latum, cr. 0,04; litterae sunt 0,015 altae. Edidit Th. Struve musei Rhen. v. XXV p. 360 n° 10.

Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΝΙϽΝ ΙΛ
ΑΘΗΝ ΛΝ
ΩΠΑΙΔΟΣΛΥ
ΝΑΝΗΑΝΕΙ
ΛΝΑΤΩΙΚΑΙΤ
ΜΙΝ ΤΟΔΕΨ·
ΔΛΑΝΣ

Var. lect. V. 1 vestigia omisit Struvius; quae sane adeo sunt obscura, ut ne ipse quidem fideliter omnia excepisse persuasum habeam. V. 2 idem nil nisi ΑΘ dedit, v. 3 nil nisi ΠΑΙΔΟΣ; v. 4 extr. ΕΓ, v. 5 extr. ΙΓ, v. 6 extr. ΨΛ, v. 7 nil nisi ΑΝ.

Ex Struvii commentariolo haec videntur adferenda: «Dieses Fragment . . . erhielt ich im October 1865 von H. Stankewitsch hierselbst, dem früheren Verwalter von Parutino (Olbia) . . . Es gehört nach der Sauberkeit der Buchstaben, dem Doppelpunkte in Θ, Η, Ω, wie auch dem beigefügten Iota, einer guten Zeit an. Z. 5 wird wohl τόδε ψά[φισμα] zu ergänzen sein, also war die Inschrift dorischen Dialectes». De litterarum formis Struvium non recte iudicasse lapidem inspicienti statim apparet: litterae enim Η et Θ non bina puncta in medio habent, sed lineolam formae talis: Η; ω autem litterae forma ea est, quam in textu dedi; nec unquam vidi in «bonae aetatis» titulis harum litterarum formas tales, quales vir ille doctissimus excogitavit. Contra quae de tituli dia-

lecto idem observavit, certe sunt probabilia: quamvis enim v. 6 extr. nullum hodie A litterae vestigium exstet, tamen alia indicia inveniuntur in titulo, quae sententiam illam confirment: sic v. 3 ante παιδὸς Ω litterae vestigium comparet, quam ad articulum τῷ pertinuisse est veri simile, et v. 4 in. NAN litterae ad acc. sing. fem. videntur pertinere (...ναν ἢ ἀν...).

---

129. Fragmentum tabulae lapideae undique mutilum, a. 0,11 m., l. 0,21, cr. 0,08; litterae aetatis Romanae, a. 0,01, admodum sunt detritae. Exstat Odessae in museo societatis. Transcripsi ex imagine photographica, quam L. Jurgeviczii professoris amplissimi beneficio debeo, postea apographum meum cum ipso lapide contuli. Omnia fragmenta in museo societatis servata ex Olbiae parietinis provenire in indice musei dictum est.

...ΠΑΡΕΧΩΝ...
..ΘΑΛΑΣΣΑΝ
ΊΔΙΟΥΠΑΝΤΟΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΝΠ
...ΔΙ[illegible]Ν
....\

V. 1: ...παρέχων... v. 2: ...θάλασσαν.. v. 3: [τοῦ] ἰδίου παντὸς... v. 4: ...ἐπίσκ[ο]πον π...

---

130. Frustum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus fractum, altum 0,13 m. totidemque latum, cr. 0,05, litteris plus 0,015 altis inscriptum. Mosquae servatur in museo historico (inter Buratschkoviana). Exscripsi. Omnes titulos suos museo historico inlatos (praeter unum Panticapaeensem, quem in altero sylloges volumine edemus) Olbiopolitanos esse ipse Buratschkovius mihi scripsit.

ΙΖ
ΖΙΝΑΝ
ΥΣΕΣΙΝ
ΓΗΝΠΟΛΙ
ΥΝΤΑΣΤΙ
..ΙΓΜΦ\

V. 3: [διαλ]ύσεσιν?... V. 4: τὴν πόλι[ν... V. 5: [...ο]ῦντας τ...

---

131. Frustum tabulae marmoreae in museo universitatis Kioviensis repositum. Ectypum chartaceum praestitit Kulakovskius.

ΜΙΝΩΦ
ΑΤΗΝΤΟΥ
ΟΙΑΝΚΑΙΑΤ
.ΥΠΑΡΥ
ΠΟΛΙ
ΕΝ

---

132. Frustum tabulae lapidis calcarii a. 0,16 m., l. 0,10, litteris fere 0,018 altis; a sinistra exstat margo. Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΟΛΕ
ΕΓΕΙ
ΚΑΙΣ/
ΛΙΩΝ
ΚΑΙΚΟΙ
Υ-

---

133. Frustum tabulae marmoris albi. Edd. Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 1000 n° 2085, 11, Caroli de Rosenberg apographo usus. L. Stephani in mémoires de l'acad. Imp. des sc. de

St. Pétersb. série VII v. XVIII n° 4 (a. 1872) p. 48 n° 87.[1])

Servatur in museo regiae Magni Principis Constantini Nicolai f., quae est in oppido Pavlovsk. Repetimus Stephanii exemplum.

. . . . ΑΜΕΝ. . . . .
. . . .,ΧΘΥΣΙΚ. . .
. . . . ΝΕΑΥΤΟΝ . .
. . . . ΤΟΣΤΟΥ'' . .
. . . . ΙC. . . . .'.

Var. lect. V. 4: ΤΟΣΤΟΥΙ legit et v. 5 omisit Rosenberg.

---

134. Frustum tabulae marmoris albi. Edd. Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 1000 n° 2085, 10 ad apographum Rosenbergii. L. Stephani l. c. ad n° 133, p. 48 n° 88.

Servatur ibidem, ubi n° 133. Repraesentatur exemplum Stephanianum.

. . . FΙΤΕΝΟΜΕ . . .
. . . . .ΕΑΥΤΟΝ . . .
. . . . . =ΜΕΝ= . . . .;

Var. lect. V. 1 in. ΕΙ et v. 3 ΕΝΕΝΤ dedit Rosenberg. Apud eundem ο littera rotundam habet formam.

---

135. Fragmentum tabulae marmoris albi altitudine, ubi est maxima, 0,25 m., lat. max. 0,17, cr. 0,07. De titulo non restat nisi pars extrema. Odessae exscripsi in museo societatis.

Ν
ΟΜΕΝΙ
-ΠΑΤΡΙΔ
ΞΙΟΥΝΤΕΣ
vac. 0,16.

136. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,17 m., l. max. 0,11, cr. 0,07; a dextra margo exstat quadro eminenti ornatus; litterae altae sunt 0,01 praeter ⊙ et ο minore expressas modulo. Odessae exscripsi in museo societatis.

ιυΝ
οΔοοΗ
ΩΝΙοΥ
ΙΣΤο
ΙΔο
ΦΙΛο
ΣΥΓΑ
ΑΠοΛ
οΝΩΝ
ΟΨΗ

Videtur esse decreti fragmentum, quod propter litteraturae indicia ad III sive II a. Chr. saeculum rettulerim. V. 2: . . ἀπ]οδοθῆ-[ναι . . .], v. 3: [. . . Ἀπολλ]ωνίου etc.

---

137. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,23 m., l. 0,07, cr. 0,065; a sinistra margo exstat. Quae supersunt litterae apicibus sunt ornatae diligenterque incisae.

Odessae exscripsi in museo societatis.

υΕΝΟ
ΕΙΣΗ
ΕΠΙΚ
ΗΡΟΣ
ΝΕΣ
ΚΑΤΙ
ΠΡΟΣ
ΓΕΝΟ
ΤΟΣ
ΝΙΟ
Ν

---

1) Stephanii descriptio monumentorum antiquorum, quae in museo regiae oppidi Pavlovsk servantur, etiam russice separatim prodiit Petropoli a. 1872: Собраніе древнихъ памятниковъ искусства въ Павловскѣ, описанныхъ академикомъ Л. Стефани.

Hic ne una quidem vox in integrum restitui potest. At tamen si videris, quam diligenter haec fuerint exarata, facile tibi persuadebis superesse haec e decreto honorario, quae omnino ceteris titulis accuratius lapidibus inscribebantur. Titulus Romanae est aetatis.

---

138. Fragmenta duo tabulae marmoreae; *a* altum c. 0,10 totidemque latum, in museo universitatis Kioviensis repositum, exscripsi ex ectypo chartaceo, quod Iul. Kulakovskii humanitati debeo; a sinistra margo videtur exstare. *b* altum 0,13 m., l. 0,10, cr. 0,05 in museo societatis Odess. exscripsi et charta expressi. Utriusque fragmenti litteratura in ectypis comparata adeo visa est consimilis, ut ad eandem olim tabulam fragmenta pertinuisse mihi persuaserim. Litterae sunt c. 0,01 altae facilesque lectu.

a	*b*
ΟΙ	ΙΕΝΞΚΥ
ΑΣΙ	ΥΡΙΠΝΕΥΣΤ
ΠΟΝ	ΟΥΛΥΝΣΤΑ
ΚΑΙΔΗ	ΤΑΚΑΙΟΥΚΑ
ΟΥΡΟ	ΕΣ
-x-	

Propter litteraturam haec ad primum maxime p. Chr. saeculum rettulerim. Titulus videtur versibus fuisse compositus: certe πυρίπνευστος adiectivum et πουλύς forma poetici sunt sermonis.

---

139. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,62 m., l. 0,46, cr. 0,17; a dextra exstat margo. Titulus litteris grandioribus incisus (a. 0,03) admodum oblitteratus est, ut in inferiore lapidis parte nihil iam dispiciatur. Odessae exscripsi in museo societatis. Olbiopolitanum esse lapidem putat Jurgevicz.

ΣΑΒΟ. ΙΟΙΑ
ΤΑΙ *vac.*
ΥΚΛΥΤΟΝΑΣΤΥΤ
ΑΤΟΣΕΙΚΩΝ
ΗΝΩΝΣΤΟΡΓΗΣ
ΟΝ
oblitter. 0,34.

Hic quoque titulus videtur numeris fuisse inclusus. V. 3: ... υ κλυτὸν ἄστυ τ..., v. 4: ... ατος εἰκών, v. 5: ... ηνων στοργῆς etc.

---

140. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,20 m., l. 0,09, cr. 0,20, ab omnibus partibus praeter dextram fractum. Litterae profunde, sed satis neglegenter exaratae, a. 0,015—0,02; lectio nusquam est dubia.

Exscripsi in museo societatis Odessitanae.

ΙΠΕΡΙ
ΡΑΜΑ
ΜΕΝΗΝ
ΣΜΑΘΑ
ΞΔΟΝ
ΓΟΥ
ΝΟΥ

Superesse haec videntur e subscriptione donarii ab archontibus sive praetoribus deo alicui dedicati: nam vv. 1—4 hunc in modum restitui possunt: [Τῷ δεῖνι θεῷ ο]ἱ περὶ — — ραμα — — μένην [ἄρχοντες s. στρατηγοί]. Sequuntur nomina propria, e quibus primum idem est fortasse, quod in tit. 52 iam nobis occurrit: [Ἀδόη]ς Μαθά[νου]. Incertiora tamen visa sunt haec omnia, quam ut fragmentum in cl. II sect. 1 *d* conlocare audeam.

Romanae aetatis esse titulum e litteratura facile conligitur.

141. Fragmentum tabulae marmoris albi undique mutilum, a. 0,16 m., l. 0,15, cr. 0,06, litteris 0,02 altis inscriptum.

In Olbiae parietinis repertum a. 1877 Kischinevi exstat in museo Surutschani, qui benignissime lapidis descriptionem et ectypa misit, ex quibus exscripsi.

ΗΙϹ
ΟΙΠΕΡΙΔ
ΟΣΗΡΑ
ΔΣΩΣ
ΥΑ Ϲ

Superesse haec videntur e subscriptione donarii a magistratibus quibusdam dedicati.

142. Frustum tabulae marmoris albi ab omnibus praeter dextram partibus praefractum, a. 0,13 m., l. 0,09, cr. 0,035. Litteratura ei quae est in tit. 141 admodum est similis.

Repertum est a. 1877 in Olbiae ruderibus, exstat ibidem, ubi n° 140. Ectypa habeo ab eodem.

ΘΕ
ΟΣ
ΛΛΕΥΣ
ΔΑ
ΡΟΗΑ

Haec quoque e donarii subscriptione superesse dixerim. V. 3 idem fortasse [Πόπλιος Αἴλιος Ἀχιλ]λεύς inscriptus est, quem vidimus in tit. 80.

143. Tabula marmoris albi a dextra mutilata, a. 0,38 m., l. supra 0,28, infra 0,16, cr. 0,06. Videtur quadratarius titulum infectum reliquisse, nam post duos versus, qui exstant, scriptura vacant 0,30. Litterae c. 0,015 altae Romanae sunt aetatis.

Exstat Odessae in museo societatis. Exscripsi.

ΧΟΝ
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΟΥΣ
vac.

[Ἐπὶ ἀρ]χόν[των τῶν περὶ τὸν δεῖνα?]
Καλλικράτους . . .

144. Fragmentum tabulae rotundae marmoris albi a. 0,17 m., l. 0,15, cr. 0,05. Supersunt ornamenta quaedam et tituli particula litteris aetatis Romanae inscripti.

Odessae servatur in museo societatis. Ex apographo meo et ectypo chartaceo ligno incidit A. Daugel. Delineatio quintae parti verae magnitudinis respondet.

[Οἱ περ]ὶ Δάδον Σ(α)τύ[ρου ἄρχοντες s. στρατηγοὶ ἀνέθηκαν?].

145. Io. Surutschan vir amicissimus per litteras mecum communicavit se a. 1882 in Olbiae parietinis et quidem eo ipso loco, ubi ante aliquot annos decretum Carzoazianum (21) inventum esset, permulta fragmenta rep-

perisse eiusdem tabulae (potius basis, ut videtur) marmoris leucophaei venis nigris adspersi; quae tamen omnia fere in particulas minutissimas dilapsa esse ita, ut in tribus tantum fragmentis ad imam lapidis partem pertinentibus litterae aliquot superessent. Quae fragmenta composita lata sunt 0,35 m., a. 0,07. Ex his *a* et *b* Surutschanus ipse coniunxit; equidem cum trium fragmentorum ectypa accepissem, vidi etiam fr. *c* a dextra illis duobus adiungendum esse Surutschanumque interrogavi per litteras, an liceret ita lapides ipsos componere. Qui statim respondit vera esse quae proposuissem aliorumque quinque fragmentorum (*d*—*h*) ectypa addidit, quae tamen adeo pauca litterarum vestigia servant, ut cum tribus illis certo coniungi non possint; cumque sint undique mutila, ne id quidem definiri potest, utrum ad eundem versum pertineant, necne; *d* exempli causa ab initio eiusdem versus posui. Litterae quarti sunt a. Chr. saeculi, elegantissime exaratae, a. 0,02. Fragmentorum *a*. *b*. *c* margo inferior ex parte servatus est.

d *a* *b* *c*

Γ ΑΞ|ΙΤΕ|ΛΗΣΑ∪

e *f* *g* *h*

ΙΗ ΟΓ ΙΙ∪ -Ι\

Π[ρ]αξιτέλης Ἀθ[ηναῖος ἐποίησεν].

Quae proposui supplementa si vera sunt — at probabilitatis certe speciem magnam ea habere concessum iri spero — titulus quam maxime fit memorabilis, cum probet celeberrimi illius artificis opera etiam in Hypanis ripis exstitisse. Quod adhuc non solum ignotum, sed ne cogitatum quidem fuisse nihil est quod addam.

---

146. Frustulum basis, ut videtur, marmoris subcaerulei supra et infra politum, a partibus sinistra et dextra nec non postica fractum, a. 0,05 m., l. 0,12, cr. 0,11. Litterae elegantissime incisae (altae c. 0,015) et optime servatae sunt, ita ut coloris rubri, quo erant inductae, etiamnunc vestigia servent. Odessae exscripsi in museo societatis.

ΣΤΩΝΑ
ΑΡΙΣΤΟ

Propter litterarum formas haec ad III a. Chr. saeculum facile rettulerim. Ἀρίστωνα Ἀριστοκράτους inscriptum vidimus in catalogo 114 col. I. v. 38.

---

147. Fragmentum tabulae marmoris candidi ab omnibus partibus praeter superiorem mutilum, altum 0,45 m., l. 0,31, cr. 0,16. Supra dimidia aetomatis pars servata est; in epistylio ramus laureus eleganter sculptus est, subter quo est titulus *a*; sub epistylio pari elegantia tres coronae (laureae nisi fallor) repraesentatae sunt, e quibus tamen nulla superest integra: nam coronae *b* nihil nisi pars dextra exstat, reliquarum duarum (*c*. *d*) partes inferiores lapidis fractura sunt haustae. Ex eis, quae mediis coronis inscripta erant, non supersunt nisi singuli versus.

Odessae exscripsi in museo societatis.

a

ΟΔΗΜΟΣ ΟΟΛΒΙΟ-Ο

b *c* *d*

ΟΣ ΟΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΣ

a: Ὁ δῆμος ὁ Ὀλβιο[π]ο[λιτῶν].

b:	*c*:	*d*:
[Ὁ δῆμ]ος	Ὁ δῆμος	[Ὁ] δῆμος
[ὁ . . . . . .]	[ὁ . . . . .]	[ὁ . . . .]

Litteratura ea tempora indicat, quae aerae Christianae sunt proxima. Utrum sub coronis decretum honorarium incisum fuerit, an nomen solum eius, quem honoraverint civitates, adiecta brevi meritorum eius expositione, hodie diiudicari non potest.

---

148. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei undique mutilum, a. 0,13 m., l. 0,21, cr. 0,04. Litterae 0,04 fere altae admodum oblitteratae sunt.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

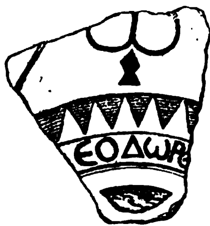
ΡΟΥ	[῾Ο δεῖνα......]ρου
ΦΑΡΑΔΟ	[῾Ο δεῖνα] Φαράδο[υ].

Nomen quod est Φαράδης mihi occurrit in titulo Boeotico edito in Bull. de corr. hell. III p. 443.

---

149. Frustum tabulae marmoris albi ab omnibus fractum partibus, a. 0,16 m., l. 0,17, cr. 0,03. Supersunt ornamenta cum parte inscriptionis.

Servatur Odessae in museo societatis. Ex apographo meo et ectypo ligno incidit Aug. Daugel; imago quintae magnitudinis parti respondet.

[Θ]εόδωρ[ος?].

---

150. Tabella marmoris albi a partibus sinistra et dextra fracta, a superiori et inferiori margines politos servans, $1^5/_8$ verschok (0,07 m.) alta, $2^1/_8$ v. (0,11) lata, $^3/_4$ fere v. (circa 0,03) crassa.

Reperta est in Olbiae parietinis a. 1877, exstat Kischinevi in museo Io. Surutschani, cuius beneficio ectypa chartacea et lapidis delineationem accuratissimam debeo.

Ͻ.ΓΙΟΛΙΑΝΟ	....᾿Ιουλιανό[ς....
ΕΤΟCΥΝΤΗ	....ε]το σὺν τῇ...
vac.	

---

151. «.... Une ardoise de quatre pouces huit lignes de longueur, mesure angloise, sur deux pouces trois lignes de largeur, qui est conservée au musée de l'école des pilotes à Nicolaev: on ignore si cette pierre a été trouvée à Olbie ou à l'île de Bérézan. Elle représente quatre enfans dans un berceau ombragé de feuillage. Deux qui exercent la fonction de juges sont assis .... Après les deux juges on distingue un troisième garçon tenant une palme; les deux juges l'ont chargé de la remettre à un quatrième enfant qui est debout, comme récompense de la victoire qu'il a remportée. Le nom du vainqueur est gravé dans l'exergue.... Entre les deux derniers enfans on remarque un objet qui ressemble à un vase, et qui est probablement celui qui servoit à faire tirer au sort les noms de ceux qui disputoient le prix, ou les numeros d'après lesquels ils devoient entrer en lice». Koehler, Mém. sur les îles et la course cons. à Achille, p. 111 (et tab. III); inde Boeckh, C. I. Gr. II, n° 2095.

Periisse videtur. Exscripsi e tabula Koehleriana.

ΛΘΔΕΓΟCΛΥΠΡΕΝΟΥ

Var. lect. ΑΘΔΗΓΟC apud Boeckhium, operarum fortasse errore.

«Koehlero iudice pertinet ad ludos puerorum... Eidem Ἄθδηγος et [leg. Ἄθδεγος est] Atteius, barbaro more scriptum; analogia tamen fortasse eadem est quae in Ἄβραγος, Κούναγος etc. ut forma omnino non Latina sit. Λυπρενὸν idem a λυπηρὸς derivat». Boeckh. «D'après la forme des lettres cette pierre paroît avoir été gravée dans le tems des premiers empereurs romains». Koehler. Sed C forma posteriorem aetatem indicare videtur.

---

152. Tabula marmorea 1 p. 6 poll. alta, 2 p. 10 poll. lata; inest anaglyphum sacrificium repraesentans, quod primus descripsit Koeppen Nordgest. p. 84. Inscriptionis fragmentum, quod exstat super anaglypho, ad sinistram spectanti, e Koeppenii libro sumpsit Boeckh, C. I. Gr. II n° 2096. Postea elegantissimam anaglyphi imaginem et descriptionem Koeppeniana copiosiorem dedit comes Uvarov Rech. p. 58 sq. et tab. XIII; cuius verba integra hic repetere placet: «La planche XIII reproduit un bas-relief en marbre qui représente un sacrifice offert à Asclépius. Il y a déjà longtemps que ce bas-relief a été trouvé et la reproduction s'en est conservée dans les dessins du voyage que Borozdine et Iermolaïeff firent dans l'intérieur de la Russie, voyage inédit jusqu'à présent et dont le manuscrit se trouve à la Bibliothèque Impériale [haec ex Koeppenio]. A gauche est représentée la statue d'Asclépius: il est assis sur un trône; sa main gauche est soulevée; il tient probablement un sceptre, mais on ne peut plus rien distinguer maintenant, par suite du mauvais état de cette pièce. De la main droite il tient un vase qu'il semble présenter à un serpent sortant de dessous le trône. Un bouclier et une armure sont suspendus à la muraille, à gauche d'Asclépius. Devant le dieu, se trouve un autel derrière lequel on voit des hommes debout offrant un sacrifice. Asclépius est plus grand de taille que les autres figures; cela sans doute afin que l'on puisse mieux distinguer la divinité d'avec les simples mortels. Devant l'autel même, une canephore (ἡ κανεφόρος), portant sur la tête une corbeille remplie de tous les objets destinés au sacrifice; derrière elle, un taureau entre deux hommes qui jouent du chalumeau. Plus loin s'avance un troisième personnage; sa main gauche est soulevée, et de la droite il retient le himation (ἱμάτιον). C'est probablement le grand-prêtre. On voit encore derrière lui quatre figures de jeunes gens, dont l'une est plus grande que les trois autres. Ces quatre figures représentent probablement les prêtres qui assistaient le grand-prêtre pendant le sacrifice. A gauche, sur le bas-relief, il ne s'est conservé que quelques lettres de l'inscription». Quae ad dextram repraesentata sunt, Koeppenius paulo aliter descripsit: «Auf diese [i. e. taurum et tibicines] folgt ein bärtiger Mann (Priester?), und endlich erscheinen noch zwey Männer, ein Frauenzimmer und ein Kind. Dieser Marmor ist jedoch so erhalten, dass leider kein einziges Gesicht mehr ganz daran geblieben ist...» Quantum ex Uvarovii tabula colligere licet, inter has quattuor figuras re vera una est femina; unde sequitur eas non sacerdotes repraesentare, ut putat Uvarovius, sed adorantes. In eadem tabula infra anaglyphum spina apparet basi infigenda.

Anaglyphum, quod Koeppenii temporibus Stolnae servabatur, hodie ubi sit, mihi non contigit explorare. Uvarovius neque de loco refert, ubi anaglyphum tunc temporis fuerit, neque unde delineationem ipse acceperit. Hic

repetitur utrumque inscriptionis exemplum; in Uvarovii tabula a dextra nihil titulo deesse videtur.

Koeppen:	Uvarovii tabula:
..ΟΞΑΤΟΜΗΙ..	ΞΑΤΟΜΗ

---

153. Lapis ruber qui primitus formam ovatam habuerat, hodie a dextra fractus est, ut non supersit nisi dimidia pars, quae 0,11 m. alta, 0,23 lata, 0,05 crassa est. Litterarum altitudo est fere 0,02.

Mosquae exscripsi in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΕΝΝΕΑ 'Εννέα....

Quid haec sibi velint, probabili coniectura expediri potest. Ante hos sedecim annos iuxta Mithridatis montem qui dicitur in oppido Kertsch lapis repertus est integer fere formae ovatae, in quo hae litterae leviter incisae leguntur: ΔΕΚΑΤΟΗΜΙΜΝ. Titulum edidit L. Stephani in rat. redd. comm. archaeol. a. 1869 p. 192, explicuit Th. Struve mus. Rhen. v. XXIX p. 71. Utrique viro doctissimo non videtur dubium, quin lapis pro pondere fuerit adhibitus pependeritque $9^1/_2$ minas. Propter similitudinem, quae lapidi nostro cum Panticapaeensi illo est, admodum probabile mihi videtur nostrum eidem inservisse usui; quod autem ponderis nomen alteri lapidis parti hodie deperditae fuerit inscriptum, equidem definire non possum, quia pendere eum non licuit; ceterum ne accurate quidem lapide perpenso ponderis nomen restitui posse puto, quia incertum est, quanta pars perierit.

---

154. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,29 m., l. 0,16, cr. 0,07. Supra aetomatis media pars exstat rosa ornati, infra sub epistylio sex versus inscripti erant litteris minutis hodie maxime detritis; sub titulo est margo eminens.

Exstat Odessae in museo societatis. Exscripsi et ectypon chartaceum confeci.

ΙΓΑΜΗΛΙΟΙΙ
ΛΠΑ С
Τ

Ο ΙΑΘΟС
ΗΛΝΔΛ

Nihil certo restitui potest. V. 1 restituerim Γ[α]μηλι[ῶνος], sed hunc mensem in fastis Olbiopolitanis fuisse non est probabile. Cf. quae monui ad n° 18.

---

155. Fragmentum tabulae marmoris albi a. 0,09 m., l. 0,15, cr. 0,05. E titulo nihil superest nisi extremi versus particula; infra 0,06 scriptura vacant.

Exscripsi Odessae in museo societatis.

ΞСΤΕΦΑΝΩ

vac.

... ἐστεφάνω[σεν sive -σαν].

---

156. Frustulum tabulae marmoris albi ab omnibus partibus fractum praeter sinistram, ubi quadri admodum lati (0,16) eleganterque sculpti particula exstat. Exscripsi Odessae in museo societatis.

СΙΑ
ΚΑΙΑ
СΕΝ
ΕΚΩ

---

157. Frustum marmoris caerulei undique mutilum, a. 0,06 m., l. 0,11, cr. 0,05; litterae 0,015 altae vehementer sunt detritae. Odessae exscripsi in museo societatis.

NAIΛL
ΩIENTɩ
ΙΙΜΑΓΙ

158. Fragmentum tabulae marmoreae in museo Universitatis Kioviensis servatum. Ectypum misit Kulakovskius.

ΚΑΔ
ΘΥΣL
ΒΙΟΝ

159. Fragmenta duo tabulae marmoris albi crassae 0,035 m., litteris 0,02 altis inscriptae; *a* altum 0,06, l. 0,07; *b* altum 0,092, l. 0,065, utrumque ab omnibus partibus mutilum. Odessae utrumque exscripsi in museo societatis.

a	*b*
ΝΙ	ΟCΔΕ
ΙΤ	ΤΕΡΤΙ
Γ	ΤΗΓ *vac.*

160. Fragmentum marmoris albi, a. max. 0,06 m., l. max. 0,06, cr. 0,07. Anno 1881 in Olbiae ruderibus repertum exstat Kischinevi in museo Surutschani, qui apographum et ectypa humanissime misit.

ΗΤ
ΦΕΡ
ΕΠΙΣ

161. Fragmentum lapidis calcarii undique mutilum, a. 0,16 m., l. 0,14, cr. 0,06; supra epistylii particulam servat. Litterae diligenter incisae altae sunt 0,026.

Odessae exscripsi in museo societatis (inter Curisiana).

ΤΗΡ Τ
ΥΒΑ Ζ

162. Frustulum marmoris leucophaei undique mutilatum. Exscripsi Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana).

ΓΑ
ΘΑΔΥ
ΡΟΝ

163. Frustulum marmoris albi undique mutilum, a. 0,05 m., l. 0,09, cr. 0,06; litterae circa 0,015 altae optime servatae sunt. Odessae in museo societ. exscripsi.

Ζ
ΥΡΟΥΞ
ΡΘΧΓΑΙ

164. Frustulum marmoris albi ab omnibus partibus fractum, Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana) servatum. Exscripsi.

Δ
ΝΕΥ
ΕΝΟΣ

165. Frustum tabulae marmoris albi supra epistylio ornatum, a reliquis partibus mutilum, a. 0,11 m., l. 0,09, cr. 0,04. Repertum in Olbiae parietinis a. 1877, exstat Kischinevi

apud Surutschanum, cuius beneficio apographum et ectypa accepta refero.

ϜΙΛΟΙ

Ultimo loco addo titulos quinque Olbiopolitanos, qui quamvis graecis litteris scripti sint optimeque legantur, ut de veritate lectionis non liceat dubitare, tamen e Graecorum lingua explicari non posse videntur; ex iis titt. 166 et 167 graecos non esse etiam inde conligi potest, quod praeter litteras graecas aliae quaedam notae in eis comparent Graecis alienae, ut Ƃ et Ψ. Quomodo res sit explicanda, videant peritiores. Equidem dixerim, si genuini sint tituli, aut χρυπτογραφίαν quandam in eis esse, aut barbaram aliquam gentem Olbiae proximam Graecorum alphabetum ad linguae suae sonos exprimendos adaptasse, fortasse Καλλιπίδας illos s. Ἕλληνας Σκύθας, quos iam Herodotus novit (IV, 17).

Omnes quinque lapides hodie Mosquae sunt in museo historico inter Buratschkoviana. Titulorum 166 et 167 imagines vera lapidum magnitudine in tab. 2 repraesentantur ad fidem apographorum et ectyporum, quae ipse Mosquae confeci; titulos 168 et 169 exscripsi vere a. 1883 Chersone in Buratschkovii domo; nuperrime vero, cum Mosquam lapides translati essent, roganti mihi ectypa misit vir amicissimus A. M. f. Podschivalov, ex quibus imagines diminutae in eadem tabula sunt expressae. Tituli 170 a. 1884 demum reperti delineationem naturali lapidis magnitudine factam Buratschkovius, ectypum Podschivalovius humanissime mecum communicarunt; quem typis hic exprimere satis habui, quoniam litterarum formae vulgares sunt.

166. Tabella marmoris candidi utrimque polita, ab omnibus partibus integra praeter dextram, alta 0,145 m., l. 0,09, cr. 0,017. Animadvertendum est vv. 2, 4, 6 graece legi posse: v. 2 θεᾶς (s. θέας) ηι..., v. 4 ...ρος ἔτι..., v. 6 ἐκλογ... Fortasse sunt graecae versiones eorum, quae vv. 1, 3, 5 barbare sunt scripta.

167. Similis tabella a. 0,085 m., l. 0,05, cr. 0,01; quae quamvis undique sit mutila, titulus tamen videtur esse integer: a sinistra enim ante vv. 1—2 spatium exstat vacuum, a reliquis partibus titulus lineolis obductus est.

168. Lapis calcarius quadratus, a. 0,21 m., long. 0,32, lat. 0,24. In plano superiori excavatio est formae circularis, centro eminente; prope marginem foramen est pertusum, a quo in latere adverso alveolus incipit ad imum decurrens quasi ad aquam deducendam; ab utraque alveoli parte est titulus integer lectuque facillimus, litteris imparibus scriptus.

169. Marmor candidum oblongum, quod aedificii cuiusdam angulum videtur effecisse: nam si desuper inspicitur, formam habet hanc: ▄▟; altum est 0,26 m., l. 0,51, cr. ad sin. 0,11, ad dextram 0,17. Titulus profunde incisus integer est.

170. Conus marmoreus superne paululum mutilus, a. 0,19 m., diam. 0,20. In parte inferiore titulus est integer, litteris c. 0,012 altis exaratus.

ΗΣΑΝΛΘΥΜΘ

IV. OLBIOPOLITARUM TITULI

in insula Leuce reperti.

171. Leucen insulam Istri ostiis obiectam Achillique antiquitus dicatam accuratissime descripsit Koehlerus in commentatione saepius iam a nobis laudata de insulis et cursu Achillis, quae a. 1826 in lucem prodiit. Anno 1839 Leuces solum exploratum erat a Solovjevio, a. 1841 a Mursakeviczio eiusque comitibus. De his explorationibus copiose rettulit Mursakeviczius act. soc. Odess. v. I (a. 1844) p. 579 sq. et v. II p. 2 (a. 1850) p. 413 sq.; qui in priore relatione p. 554 sq. scripsit Achillis templi fundamenta, quae aetatem tulissent, paulo ante adventum suum a B... quodam, qui pharum exstruendum in insula suscepisset, effossa esse et dispersa, ut pauca superessent; e lapidibus inscriptis, quorum meminisset Arrianus (Per. P. Eux. 21), unum superesse graece inscriptum, sed temporis iniuria adeo laesum, ut summa adhibita cura non nisi litteras aliquot legere ipse posset, e quibus de tituli argumento nihil certi statuere liceret. Alterum lapidem inscriptum a. 1841 a Solovjevio repertum v. infra n. 172 (tituli duo vasibus inscripti in tertio volumine repetentur). — Cum ego huius sylloges adornandae munus suscepissem, Io. Pomialovski professor amplissimus a secretis Societatis archaeologicae Petropolitanae mihi tradidit Sitnikovii relationes manuscriptas in eiusdem societatis tabulario servatas, in his apographum tituli «a. 1840 in insula Leuce reperti, cum pharus exstrueretur». Hunc non diversum esse ab eo, cuius meminit Mursakeviczius, admodum mihi videtur probabile. Incisum esse lapidi 1 arschin $1^1/_2$ verschok (= 0,775 m.) longo, 14 versch. (0,62) lato, $10^1/_2$ v. (0,465) alto Sitnikovius notavit in schedis. Cuius apographum utpote manu imperita factum e lapide admodum detrito perquam est vitiosum. Eo maior referenda est gratia viro illustrissimo Th. Mommseno, qui cum nuper eiusdem lapidis imaginem photographicam ab Arendtio accepisset ex oppido Galatz, statim eam per Pomialovskium mihi exscribendam misit (mox ectypa quoque chartacea misit vir ornatissimus, in quibus tamen propter miserabilem lapidis statum nihil fere dignoscitur). Ex imagine ante hos decem annos facta apparuit lapidem a partibus dextra et inferiore esse integrum, a reliquis mutilum; singulis versibus spatia parva interposita; superficiem margini dextro proximam adeo esse oblitteratam, ut iam distingui non possit, quot litterae in singulis versibus perierint (v. 8 spatium vacuum esse videtur). Lapidem etiamnunc in insula esse scripsit Arendtius, sed brevi Bukurestum in museum iri transportatum.

(*Textum vide p. 166.*)

Sitnikovii apographum cum admodum sit vitiosum, omnes lectiones variantes ex eo enotare supersedeo; adferendae videntur hae: v. 2: ΑΝΕΑΝΕΥ.ΤΕΚΑΤ, v. 4 in. ⋋Ι.ΕΙ..., v. 6 in. ΛΛΑ/⅃ΜΕΓΑΛΑ, v. 9 extr. ΑΙ, v. 16 in. ΛΣΝΛ...ΣΑ...Σ etc.

Ι.ΕΙ ΕΙΕΙ ..ΙΙ
ΝΙΑΙΤΟΙ.ΤΕΚΑΤΑΛΑΙΟ
ΙΙ.ΤΕΙΑΙΤΩΝΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΙ ΕΤΙ ΛΙΤΟΥΣΜΕΘΑΥΤΩΝΙ ΤΗΣΝ
ΒΑΛΕΝΚΑΙ ΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΣΕΙΣΤΗΝΠΟΛΙ
ΛΛΙΛΜΕΓ ΛΑΧΡΗΣΙΜΟΣΓΕΙΟΝΕΝΤΩΙΛ
ΛΒ.ΟΠΟΛΙΤ ΝΚΑΙΔΙΛΤΑΥΤΑΟΛΗΜΟΣ
ΝΚΑΙΞΩΝ ΤΑΕΤΙΜΗΣΕΝΔΩΡΕΛΙ *vac.*
ΕΛΕΥΤΗ ΣΑΝΤΑΕΘΛΨΕΝΔΗΜΟΣΙΛΙ
ΝΤΩ ΗΜΩΙΤΩΙΟ ΒΙΟΠΟΛΙΤΩΝ
ΛΥΤ ΕΙΚΟΝΛΟΠΩΣΑΝΑΙΤΕΠΡΛΞΕΙ
ΗΜΟΝΕΙΩΝΤΑΙΚΑΙΗΠΟΛΙΣΦΑΝΣ
ΣΕΛΛΙΣΙΝΟΤΙΚΑΙΤΗΣΝΗΣΟΥΠΟΛ
Λ ΕΙΤΛΙΚΛΤΛΤΑΠΑΤΡΙΑΚΑΙΤ Ξ
ΝΟΥΣΕΙΣΛΥΤΗΝΚΑΙΞΩΝΤΑΣΤΙ
ΛΣΚΛΙΤΙΣΛΞΙΛΣΑΠΟΔΙΔΩΣΙ

vac. 4 versuum spatium.

. . . .
. . . . νιαι τοῖ[ς] τε καταλα[β]οῦ[σι τὴν
νῆσον . . . . ληισ]τειαι τῶν Ἑλλήνων . . . .
. . . . ετι . . . [κα]ὶ τοὺς μεθ' αὐτῶν [ἐκ] τῆς ν[ήσου
ἐξέ]βαλεν καὶ [πα]ραγενόμενος εἰς τὴν πόλι[ν
πο]λλ[ὰ καὶ] μεγ[ά]λα χρ(ή)σιμος γέ[γ]ονεν τῶι [δήμωι
τῶι Ὀ]λβ[ι]οπολιτ[ῶ]ν καὶ δι[ὰ] ταῦτα ὁ [δ]ῆμος
[αὐτὸ]ν καὶ [ζ]ῶντα ἐτίμησεν δωρεᾶι
[καὶ τ]ελευτήσαντα ἔθ[α]ψεν δημοσί[α]ι· [ἔδο-
ξεν οὖ]ν τῶι [δ]ήμωι τῶι Ὀ[λ]βιοπολιτῶν [στα-
θῆναι α]ὐτ[οῦ] εἰκόν[α], ὅπως ἂν αἵ τε πρ[ά]ξει[ς
αὐτοῦ μν]ημονε[ύ]ωνται καὶ ἡ πόλις φα[νερὸν
ποιήσηι τοῖ]ς Ἕλλ[η]σιν, ὅτι καὶ τῆς νήσου πολ[λὴν
πρόνοιαν? ποι]εῖτ[α]ι [κα]τ[ὰ] τὰ πάτρια καὶ τ[οὺς
φιλοτιμουμέ]νους εἰς αὐτὴν καὶ [ζ]ῶντας τι[μᾶι
καὶ τελευτήσ]ασ[ι χάριτα?]ς [ἀ]ξί[α]ς ἀποδίδωσι.

Decretum hoc ab Olbiopolitis in honorem viri cuiusdam de ipsis optime meriti factum cum propter scripturae rationes, tum propter sermonis brevitatem et simplicitatem quarto

a. Chr. saeculo aut certe tertii saeculi parte priore non recentius esse puto. Alterum decretum huic simile (si quidem recte id restitui), in Olbiae ipsius parietinis repertum, supra dedi n° 13; titulum Olbiopolitae cuiusdam dedicatorium infra habes n° 172. Omnes tres probant Olbiopolitas Achillis templi, quod erat in insula Leuce, antiquitus curam habuisse. Constat autem e Dione Chrysostomo (or. Borysth. p. 439 M.) duo Achillis templa possedisse Olbiopolitas, alterum in urbe, alterum in Achillis insula; hanc esse Borysthenida (Berezan hodiernam) contendit Koehlerus de ins. et cursu Ach. p. 103 sq.; sed his titulis repertis non iam videtur dubium, quin de Leuce insula locutus sit Dio. Viri, in quorum honorem facta sunt decreta, in ipsa insula videntur habitasse ac de eis, qui insulam adibant Achillem adoraturi, bene esse meriti. At narrant veteres (Scyl. Peripl. 68. Arrian. Per. 32. Anon. Peripl. 66. Amm. Marc. XXII, 8, 35. Max. Tyr. diss. XX, 7) desertam fuisse insulam vetitosque adeo fuisse in ea pernoctare navigantes (Philostr. Heroic. 20, 35) aut certe periculosum hoc fuisse (Amm. Marc. l. l.); sed et sacrificare deo necesse erat et rerum sacrarum habere curam: ideo sacerdotes lege illa solutos in insula habitasse probabile est eosque viros, in quorum honorem facta decreta ad nos pervenerint, aut Achillis sacerdotes aut templi fuisse curatores.

Переводъ съ стр. 4-й: ... и бывшихъ съ ними изгналъ съ острова, и прибывъ въ городъ [Ольвію], оказалъ много важныхъ услугъ народу Ольвіополитовъ, и за это народъ его и при жизни почтилъ подаркомъ, и послѣ смерти похоронилъ на общественный счетъ. Итакъ постановилъ народъ Ольвіополитовъ поставить ему статую, чтобы и его дѣянія оставались въ памяти, и городъ сдѣлалъ очевиднымъ Еллинамъ, что онъ и объ островѣ имѣетъ большое попеченіе по заповѣдямъ отцовъ, и служащихъ ему и живыхъ почитаетъ и умершимъ воздаетъ достойную благодарность.

---

172. Basis lapidis calcarii albi a. 0,29 m., l. 0,81, longa 0,47, in superficie adversa a dextra fracta; in plano superiori statuae pedum vestigia supersunt. Tituli pars quae exstat optime servata est; litterarum altitudo v. 1 circa 0,025, v. 2 c. 0,03. Ed. N. Mursakevicz act. soc. Odess. v. II p. 413, addita lapidis imagine in tab. lithographica XIII.

Lapis a. 1841 a Solovjevio ex insula Leuce asportatus exstat in museo societatis Odessitanae. Exscripsi.

///// ΜΟΣΤΡΑΤΟΑΧΙΛΛΕΙ	[Ὁ δεῖνα Δη]μοστράτο(υ) Ἀχιλλεῖ
ΗΣΜΕΔΕΟΝΤΙΟΛΒΙΟΠΟΛΙΤΙ/// Σ	[Λευκ]ῆς μεδέοντι Ὀλβιοπολίτ[η]ς.

Var. lect. Mursakeviczius v. 1 in. ΝΕ legit (quod valde miror, quoniam ο littera optime dispicitur) restituitque (Με)νέστρατο(ς) etc. Quod supplementum ideo ferri non potest, quod Σ littera post ΤΟ nunquam exstitit in lapide. Est genetivus antique scriptus; ipsius viri, a quo statua fuit posita, nomen lapide fracto periit. V. 2 in. recte restituit Mursakevicz.

Monumentum cum propter litteraturam, tum propter antiquum hoc scribendi Ο pro ΟΥ genus ethnicumque in fine tituli positum IV a. Chr. saeculo non est recentius.

Переводъ. (Такой то, сынъ) Димострата Ольвіополитъ *посвятилъ* Ахиллу, владыкѣ Левки.

V. TITULI LOCORUM SARMATIAE INCERTORUM.

173. Monumentum sepulcrale lapidis arenarii gilvi, supra aetomate ornatum rudi manu secto; utrimque erant acroteria, sed hodie id, quod erat ad sinistram spectanti, fractum est; lapis altus est 0,48 m., l. 0,41, cr. 0,19. Titulus litteris grandibus (a. 0,05—0,03) exaratus incolumis est excepto fine v. 2; litterae colore rubro inductae sunt, sed dubito, num antiquitus. Edidit Th. Struve mus. Rhen. v. XXV p. 360 n° 11.

Lapis ubi repertus sit, non constat. Struvius quamquam eum inter Olbiopolitanos edidit, tamen non videtur certo scivisse, unde provenerit; nihil enim dixit nisi se iam in museo eum invenisse. Jurgeviczius v. cl. a me interrogatus respondit lapidem Varna advectum sibi videri, sed qua re haec sententia niteretur, non addidit. Equidem cum in scriptis, ubi de lapidibus Varna Odessam translatis referretur, nusquam eius mentionem invenissem, hoc loco ponendum duxi: nihil enim obstat, quominus ex Sarmatia eum provenire putemus, ex. c. ex Olbiae parietinis. Exscripsi Odessae in museo societatis; habui praeterea Jurgeviczii apographum per litteras benignissime mecum communicatum.

ΕΚΑΤΑΙΗΣ ΜΝΗΜΑΤΗ< ΑΠΟΛΛΟΔ ΩΡΟ	Ἑκαταίης | μνῆμα τῆς | Ἀπολλοδ|ώρο(υ).

Var. lect. V. 1 extr. Σ omisit Struve. — V. 2 extr. ΤΗΣ Str., ΤΗ Jurg. — V. 3 extr. ΔΩ, v. 4 ΡΟΥ Struve; sed Υ nunquam in lapide exstitisse pro certo habeo.

Titulus manifesto quarti est a. Chr. saeculi, prioris potius partis quam alterius.

Переводъ. Памятникъ Екатэи *дочери* Аполлодора.

Item Odessae in museo societatis exstant quinque monumenta sepulcralia, e quibus duo (174. 178) iam Boeckhius edidit, communicata cum ipso a Duboisio Neoburgensi, qui ea «ex Sarmatia» provenire scripserat, reliqua tria (175. 176. 177) videntur esse inedita. In indice musei (ed. 8 a. 1880 p. 38 et 44) scriptum inveni omnia Odessae esse reperta «auctore Blarambergio»; sed neque Blarambergius neque alii viri docti, cum de rebus antiquis referrent Odessae (ubi alii Istrianorum portum fuisse putant, alii Isiacorum) a. 1823 et 1826 repertis[1]),

1) Vide Messager de la Russie mérid. 1823 n° 63; Revue encyclopéd. v. XIX p. 723 (a. 1823); Blaramberg, Choix de medailles ant. d'Olbiopolis p. 5; Journal d'Odessa a. 1826 nn° 28. 30. 76. 78. 82, a. 1827 nn° 13. 14. 20. 25; Journal de St. Pétersbourg a. 1826 nn° 130; Стемпковскій, Изслѣдов. о мѣстоп. греч. поселеній на берегахъ Понта Евкс. p. 3 sq. et Извѣстіе о древностяхъ, найденныхъ въ Одессѣ въ теченіи 1826 года (Спб. 1827); Muralt in mém. de la soc. d'arch. et de numism. v. III p. 182 sq. Cf. etiam quae Jurgeviczius scripsit act. soc. Odess. v. XIII p. 199 sq.

horum titulorum ullam mentionem fecerunt; in musei indice falsa interdum de rebus antiquis tradi etiam aliunde compertum habeo. Praeterea si lapides Blarambergio etiamtum vivo essent reperti, communicaturum eum fuisse titulos cum Boeckhio, aut certe in ephemeridibus de eis relaturum puto. Ideo de loco, unde hi tituli quinque provenerint, nihil certi proferre possum; fortasse tamen etiam hi sunt Olbiopolitani: certe Leontomenis nomen, quod in tit. 175 habemus, antiquioribus temporibus Olbiae fuisse usitatum titt. 46 et 114 probant et Δημῆς forma ionica Olbiae ut Milesiorum coloniae convenit.

---

174. Tabula marmoris, ut videtur, leucophaei sine ornamentis, a. 0,65 m., l. 0,34, cr. 0,13. Titulus superiori lapidis parti inscriptus litteris grandioribus nusquam laesus est. Ed. Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 1000 n° 2096*g*.

ΔΗΜΗΣ	Δημῆς
ΘΑΡΣΥΝΟΝΤΟΣ	Θαρσύνοντος.

Var. lect. V. 2 med. ΝΩ Boeckh. Error inde ortus est, quod in lapide ab utraque O litterae parte excavationes parvulae sive potius puncta exstant, ita ut obiter inspicienti revera Ω littera oblique posita pro O videri possit.

Δημῆς Boeckhio idem est quod Δημέας s. Δημᾶς. Titulum propter litteraturae indicia ad IV a. Chr. saeculum referri posse puto; saeculo tertio certe non recentior.

---

175. Monumentum sepulcrale lapidis calcarii sine ullo ornamento, a. 0,38 m., l. 0,41, cr. 0,17. Titulus in media lapidis parte litteris 0,03 altis exaratus est.

ΛΕΟΝΤΟΜΕΝΗΣ	Λεοντομένης
ΚΛΕΙΣΟΕΝΟΥΣ	Κλεισ(θ)ένους.

Titulus proxime praecedenti videtur aetate subpar.

---

176. Tabula lapidis calcarii leucophaei superne fracta, a. 0,44 m., l. 0,29, cr. 0,08. Tituli versus primus lapidis fractura haustus est, alter ab initio oblitteratus, tertius exstat integer.

Ο ‿ ΠΟΤΑΜ	. . . . . .|ο[ς] Ποτάμ|ωνος.
ΩΝΟΣ	

Litteratura est IV a. Chr. saeculi.

---

177. Pila lapidis calcarii leucophaei sine ornamentis, a. 0,67 m., l. 0,35, cr. 0,22. Titulus superiori pilae parti incisus exstat incolumis; litterarum altitudo 0,035 excepto O, quod minoris est mensurae.

ΑΡΗΤΗ ΔΙοΝΥοΣ	Ἀρήτη Διονῦος.

Huius quoque tituli litteratura tempora saeculo IV a. Chr. vix recentiora indicat.

---

178. Monumentum sepulcrale integrum marmoris candidi a. 0,50 m., l. 0,37, cr. 0,085. Supra est fastigium rosa ornatum, sub fastigio in zophoro titulus integer aetatis Romanae nomina defunctorum mariti et uxoris continens. Infra anaglyphum satis eleganti scalptum opere repraesentat virum lecto incumbentem et mulierem sellae lecti pedibus adpositae insidentem, copiose amictam; vir dextra coronam tenet; lecto mensa tripes adposita; in utroque angulo stant infantes. Titulum ed. Boeckh, C. I. Gr. II add. n° 2096 *h*.

ΝΑΕΙΣ·ΔΙοΝΥΣΙοΥ ΚΑΙΗΓΥΝΗ ΑΥΤοΥΖοΥΛΕΜΗΣΔΙοΝΥΣΙοΥ	Νάεις Διονυσίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ζουλεμης Διονυσίου.

VI. TITULI IN CURSU ACHILLIS REPERTI.

In cursu Achillis, qui hodie Tendra sive Tendrovskaja-cossa vocatur, a. 1824 Kritski quidam praefectus classiarius ad astra observanda et pharum aedificandum illuc missus, cum tumulum quendam exiguum in septentrionali cursus parte effodisset, et nummos permultos et fragmenta aliquot marmorea sive anaglyphis ornata sive litteris inscripta repperit. De his primum rettulerunt Stempkovskius in Koeppenii opere periodico quod inscriptum est «Библіографическіе листы» a. 1825 n° 24 p. 336 sq. et in Journal de St. Pétersburg a. 1825 n° 118; Blarambergius in Bulgarini et Gretschii diario cuius titulus est «Сѣверный архивъ» a. 1825 n° 24 p. 355 sq. Contra Stempkovskium dixit quaedam Koehlerus de ins. et cursu Achillis p. 97 sq., qui dubitavit, num re vera in tumulo illo cum nummis anaglypha reperta essent. Sed postea Blarambergius in diario russico Odess. a. 1828 n° 5 (et in opere postumo act. soc. Odess. v. II a. 1848 inserto, p. 18) scripsit post Kritskium etiam magistratum quendam in Tendram Odessa a comite Vorontzovio missum alias res antiquas permultas ibidem repperisse Odessamque, ut iussus esset, deportasse; inter monumenta litteris inscripta, quae partim apud comitem Vorontzovium, partim apud se servarentur, esse duo fragmenta marmorea unumque argillaceum, quae ad tria diversa χαριστήρια pertinuissent. Idem fragmentorum inscriptiones cum Boeckhio communicavit, qui edidit

C. I. Gr. II n° 2096 *b*—*f*. Locus, ubi res antiquae repertae erant, accuratius descriptus est ab anonymo quodam in diario Odess. a. 1828 n° 21.[1])

E titulis a Boeckhio editis unum (n° 179) Odessae in museo societatis servatum ipse exscripsi; ceterorum repeto exempla Boeckhiana.

---

179. Est fragmentum lapidis, ut videtur, calcarii undique mutilum a. 0,11 m., l. 0,08, cr. 0,03, litteris aetatis satis recentis (a. 0,01) inscriptum. C. I. Gr. 2096 *c*.

ΔιΙΝ
ΙΔΗΜΑ
ΚΛΙΗΛΙ
ϹΛΟΙ
ΛΝΤΙϹ
ΔΙΟΚ
ΧΙΛΛЄ

Var. lect. V. 1 primi ductus sunt Ιυ apud B. — V. 2 primum Ι omissum. — V. 3: CAIHAH, v. 4: ΟΔΟΓ, v. 5 primum Λ omissum, v. 7 in. A additum, quod hodie non exstat in lapide.

Has lacinias quamquam qua potui diligentia excepi, non possum tamen quin repetam cum Boeckhio nihil dignoscere licere nisi v. 7 [Ἀ]χιλλε[ῖ].

---

180. [Fragmentum] «marmoris candidi». C. I. Gr. 2096 *b*.

ΥΠΑΝΟϹΙ———	Ὕπανος . . . .
ΘωΑΧΙΛΛ———	. . Ἀχιλλ[εῖ]
ΑΝЄϹΤΗϹΕΝ	ἀνέσ[τησεν.]

1) Cum hoc diarium hodie vel in Russia perraro inveniri possit, hanc anonymi descriptionem integram hic repetere placet. «Возвышеніе, въ коемъ въ 1824 году отысканы греческія и римскія монеты, камни съ изображеніями и надписями и другія древности, прежде разрытія имѣло, какъ говорятъ, фигуру опрокинутаго чайнаго блюдечка, не болѣе $1^1/_4$ арш. вышиною и около 25 саж. въ обмѣрѣ основанія. Оно лежитъ въ сѣверной части Тендры, саженяхъ въ 20 отъ восточнаго берега, и состоитъ частію изъ перегнившихъ веществъ и земли. Въ немъ было очень мало песку, и основаніе кургана не только не состояло изъ сего вещества, какъ нѣкоторые утверждаютъ, но даже очень мало онаго видно, да и то на томъ только мѣстѣ, гдѣ вѣроятно былъ очагъ. Угольевъ также много не найдено.

Полагать должно, что здѣсь было строеніе изъ земляного несженаго кирпича; ибо въ сей развалинѣ не найдено строеваго камня. Можно бы было подумать, что камни отсюда перенесены; но таковыхъ ни въ окрестностяхъ кургана, ни на одномъ рыбномъ заводѣ не видно. Только близь самаго кургана найдены два камня, которые были чисто и гладко обтесаные; да въ курганѣ, какъ выше сказано, были сокрыты обломки съ надписями и изображеніями. Битой черепицы очень мало замѣтно. По всѣмъ симъ признакамъ не возможно предполагать, чтобы тутъ было какое либо значительное зданіе. Въ окрестности вовсе нѣтъ слѣдовъ другихъ строеній».

V. 3 litteras adrasis punctis notatas e coniectura addidisse Blarambergium, non e lapide exscripsisse persuasum habeo: saepius enim animadverti illum eas litteras ita expressisse, quae in lapidibus non essent servatae.

---

181. «In fragmine marmoreo, sub anaglypho prorsus mutilo». C. I. Gr. 2096*e*.

ΑΜΕΡΙΜΝΟϹΙΟΥΛΙΑΝϹ———
ΚΑΙϹΩΡΙΑϹΕΥΧΑΡΙ———

Ἀμέριμνος Ἰουλιανο[ῦ (vel si plures fuerint, Ἀμέριμνος, Ἰουλιανὸ[ς) ὑπὲρ ὑγείας?] καὶ σωτηρίας εὐχαρ[ιστήριον?]. Boeckh.

---

182. «In fragmine marmoreo, revulso ab alio in quo caput galeatum, fortasse Achillis, cum parte pectoris eleganter vestita et clypei, quem ille bellator manu tenebat, particula supersunt». C. I. Gr. 2096*f*.

ΧΑΡΙϹΤΗΡΙΟΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΙΙ

Χαριστήριον [ἀνέθηκεν? ὁ δεῖνα] κυβερνήτη[ς]. Boeckh.

---

183. «In fragmine vasis cocti». C. I. Gr. 2096*d*.

ΕΠΙ———	Ἐπὶ [ἱερέως Ἰ]-
ΕΡΟϹΩ———	εροσῶ[ντος Ἀχιλλεῖ?
·ΥΧΑΡΙϹΤΗΡΙΟΝ——	ε]ὐχαριστήριον [ὁ δεῖνα τοῦ
——————ΑΠΟΒΟϹΠ——	δεῖνος] ἀπὸ Βοσπ[όρου——
——————ΥΤΗϹ————	——να]ύτης———

Supplementa sunt Boeckhii, qui adnotavit restituisse se quae potuisset; v. 2 ω pro ω scriptum videri. V. 1 fortasse nomen eponymi periit, ut [Ἱ]εροσῶ[ντος] patris eius fuerit nomen. Hoc fragmentum quamquam ad hoc volumen non pertinet, quippe quod vasi inscriptum sit, tamen a ceteris eodem loco repertis separare nolui.

VII. CHERSONESUS TAURICA

(prope Sebastopolin hodiernam, occidentem versus).

CLASSIS PRIMA.

Decreta.

184. Tabula marmoris albi a partibus sinistra et inferiori mutilata, superne aetomate ornata cum corona laurea, alta (cum aetomate) 0,28 m., l. 0,25, cr. 0,05. Tituli litterae elegantes, sed valde detritae (a. circa 0,008). Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII p. 221 n° III alieno usus apographo.

Exstat in monasterio S. Vladimiri, quod est in Chersonesi ruderibus. Exscripsi et ectypon feci.

ΕΙΔΑΣΠΑΡΜΕΝΟΝΤΟΣΕΙΠ	[Ἡρακλ?]είδας Παρμένοντος εἶπ-
ΗΣΥΡΙΞ.ΟΣΗΡΑΚΛΕΙΔΑΤΑ	[εν· ἐπειδ]ὴ Συρίσ[κ]ος Ἡρακλείδα Τα-
΄ΕΙΑΣΤΑΣΠΑΡΘΕΝΟΥΦΙΛ	[ναΐτας? . . .]ειας τᾶς Παρθένου φιλ-
ΓΡΑΨΑΣΑΝΕΓΝΩΚΑΙΓ▨	. . . . γράψας ἀνέγνω καὶ . .
ϽΥ▨Σ▨ΙοΡΟΥΒΑΣΙΛΕΙ▨	. . . . . . τ]οὺ[ς Βο]σ[π]όρου βασιλεῖ[ς
▨ΤοΤΛ▨ΠΑΡΞΑΝΤΑΦ▨	. . . . το τ[ὰ ὑ]πάρξαντα φ[ι-
▨Λ▨ΤΑΣΠοΛΕΙΣΙΙΣΤ	. . . .]τὰς πόλεις [ε]ἰς τ-
▨ΕΩΣΤΩΙΔΑΜΩ	. . . . εως τῶι δάμω[ι
▨ΣΛΞΙ▨ΔΕΔοΧΘΑ	. . . . . . χάριτα?]ς ἀξί[ας], δεδόχθα[ι
▨Ι⁻ΠΑΙΝΕΣΑ	τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμω]ι [ἐ]παινέσα[ι
▨ΛΝ	μὲν Συρίσκον Ἡρακλείδα Ταναΐτ?]αν
▨	κ. τ. λ.

Var. lect. V. 1: ΕΙΔΑΣ.ΑΡΜ.ΝΟ etc., extr. Γ — v. 2 in. ΙΣΥΡΚ . . ΟΣ etc. — V. 3 in. ΕΙΑΣ . . ΑΣ, extr. Α — v. 4: ΓΡΑΨΑ . ΑΙ . ΓΝΩΚΑΙΙ — v. 5: ΟΥ. . . Σ . ΝΥ. ΑΣΙΛΕΗ — v. 6 in. . . ΟΝ . . — V. 7 tres litterae priores omissae. — V. 8 primum Ε omissum. — V. 9 priores litterae quattuor omissae. — V. 10 nihil nisi ΑΙΝΕΣΑ — v. 11 prior littera omissa.

Fragmentum hoc decreti honorarii propter litteraturae indicia ad III sive II a. Chr. saeculum referri posse puto. Decretorum a Chersonesitis factorum cum non habeamus adhuc nisi fragmenta praeter titulum gravissimum, qui proxime insequitur, restituere ea perquam est difficile[1]).

---

1) Я счелъ излишнимъ прибавлять русскiе переводы мелкихъ обломковъ декретовъ, такъ какъ по только что высказанной въ текстѣ причинѣ предлагаемыя мною возстановленiя во многихъ случаяхъ не могутъ считаться несомнѣнными.

185. Basis marmoris candidi in duas diffracta partes, a. 0,31 m., l. 0,99, cr. 0,065 (0,40+0,25); in plano superiori excavationes supersunt, quibus statuae pedes fuerunt infixi. In fronte titulus est duabus columnis dispositus, quarum prior aliquanto latior est (c. 0,51, altera c. 0,45); utraque undetricenos continet versus, quorum primos omnino fere deletos alii editores non animadverterunt; praeterea prioris columnae omnium versuum initia, alterius 12 superiorum fines perierunt; etiam alibi in utraque columna litterae aliquot laesae sunt, sed in universum bene servatus est titulus satisque facilis lectu; litterae satis minutae (a. 0,007 praeter Θ et O litteras minore expressas modulo, ita tamen, ut illa maior est, haec minor) inter lineolas diligenter incisae sunt. Ad imaginem photographicam edidd. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII (1880) p. 1 sq. litteris vulgaribus cum versione russica et commentario copiosissimo. É. Egger, Journal des savants m. Novembri a. 1880 p. 706 sq. litteris minusculis cum versione gallica et notis aliquot. P. Foucart, Bulletin de corr. hell. v. V (1881) p. 70 sq. item minusculis litteris cum gallica versione et commentario bonae frugis pleno [1]). Ad Foucarti exemplum repetiit G. Dittenberger Syll. inscr. gr. n° 252. Praeterea de titulo breviter disputavit R. Weil in Zeitschrift für Numismatik red. von A. von Sallet v. VIII (1881) p. 329 sq., qui tituli vv. 32—44 repetiit ad exemplum Eggeri. De locorum situ, qui in titulo memorantur, copiose egit Buratschkov act. soc. Odess. v. XII p. 222 sq. (russice).

Lapis aestate a. 1878 in Chersonesi ruderibus repertus exstat ibidem in monasterio. Exscripsi ex duabus imaginibus photographicis, altera maiore, altera minore, postea apographum meum Chersonesi cum lapide contuli. Habui praeterea ectypum chartaceum, quod A. Stschukarev philol. stud. mea causa diligentissime confecit.

(*Textum vide pp. 176—177*).

Litterae sibilantis forma quasi media est inter Σ et eam, quam posuit typotheta, modo ad hanc modo ad illam propius accedens; pro Υ semel (v. 14) est Ⴤ; ubi Θ litterae punctum, Α litterae lineola media, Δ lineola inferior non compareant in lapide, in transcriptione uncis non semper enotavi.

Columna I.

1 . . . . σω . . . .

ὁ δεῖνα . . . .]ιθο[υ ε]ἶπαν· Ἐπ[ειδὴ Διόφαντος Ἀσκλαπι]οδώρου Σινωπεὺς φίλος [μὲν καὶ εὐεργέτας ἀμῶν ἐ]ών, πιστε[υ]όμενος δὲ [καὶ τιμώμενος οὐ]θενὸς ἧσσον ὑπὸ βασιλέος Μιθραδά[τα] Εὐπά-[τορος, δι]ὰ παντὸς ἀγαθοῦ παραίτιος γίνεται [ἑκάστωι ἀ]μῶν, ἐπ[ὶ τ]ὰ κάλλιστα καὶ ἐνδοξότατα τὸν

2) Hic non recte lapidem descripsit: «La pierre n'a pas été trouvée entière, mais brisée en deux morceaux qui ont été retrouvés à une petite distance l'un de l'autre, et *dont chacun contient 28 lignes*» etc. Totus titulus, ut dixi, in parte antica duabus columnis scriptus est; fracta est lapidis pars postica.

[βασ]ιλέα προτρεπόμενος· παρακληθεὶς δ'ὑπ'αὐτο[ῦ καὶ τ]ὸν ποτὶ Σ[κ]ύθας πόλεμον ἀναδεξάμενος
[καὶ π]αραγενόμενος εἰς τὰν πόλιν ἁμῶν, ἐπάνδρως παντὶ τῶι στρατοπέδῳ τὰν εἰς τὸ πέραν διάβα-
[σι]ν ἐποήσατο· Παλάκου δὲ τοῦ Σκυθᾶν βασιλεῖος αἰφνιδίως ἐπιβαλόντος μετὰ ὄχλου πολλοῦ, παρα-
[τα]ξάμενος ἐν χρ[ε]ίαι, τοὺς ἀνυποστάτους δοκοῦντας εἶμεν Σκύθας τρεψάμενος πρῶτον ἀπ'αὐ-
[τῶ]ν ἐπόησε βασιλέα Μιθραδάταν Εὐπάτορα τρόπαιον ἀναστᾶσαι· τοὺς δὲ παροικοῦντας Ταύρους ὑ-
[φ'ἑ]αυτὸν ποησάμενος καὶ πόλιν ἐπὶ τοῦ τόπου συνοικίξας, εἰς τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους ἐχω[ρ]ί-
[σθη] καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας ἐν ὀλίωι χρόνωι πράξεις ἐπιτελέσας πάλιν εἰς τοὺς καθ'ἁμὲ τόπους [ἐ]πέ-
[στ]ρεψε καὶ παραλαβὼν τοὺς ἐν ἀκμᾶι τῶν πολιτᾶν εἰς μέσαν τὰν Σκυθίαν προῆλθε· παραδόντων δε
[αὐτ]ῶι Σκυθᾶν τὰ βασίλεια Χαβαίους καὶ Νέαν πόλιν, σχεδὸν πάντας ὑπακόους συνέβα γεν[έ]σθαι
[βασ]ιλεῖ Μιθραδάται Εὐπάτορι· ἐφ'οἷς ὁ δᾶμος εὐχαριστῶν ἐτίμασε ταῖς καθηκούσαις αὐτὸν τιμαῖς,
[ὡς] ἀπολελυμένος ἤδη τᾶς τῶν βαρβάρων ἐπικρατείας. Τῶν δὲ Σκυθᾶν τὰν ἔμφυτον
[αὐ]τοῖς ἀθεσίαν ἐκφανῆ καταστασάντων καὶ τοῦ μὲν βασιλεῖος ἀποστάντων, τὰ δὲ πρά-
[γμ]ατα εἰς μεταβολὰν ἀγαγόντων, δι'ἃς αἰτίας βασιλεῖος Μιθραδάτα Εὐπάτορος Διόφαντον
[πά]λιν ἐκπέ[μ]ψαντος μετὰ στρατοπέδου, καίπερ τοῦ καιροῦ συγκλείοντος εἰς χειμῶνα, Διό-
[φα]ντος ἀναλαβὼν τοὺς ἰδίους καὶ τῶν πολιτᾶν τοὺς δυνατωτάτους ὥρμασε μὲν ἐπ'αὐτὰ
[τὰ β]ασίλεια τῶν Σκυθᾶν, κωλυθεὶς δὲ διὰ χειμῶνας, ἐπιστρέψας ἐπὶ τὰ παραθαλάσσια Κερκινῖτιν
[μὲν] ἐλάβετο καὶ τὰ Τείχη, τοὺς δὲ τὸν Καλὸν λιμένα κατοικοῦντας πολιορκεῖν ἐπεβάλετο· Παλά-
[κου] δὲ συν[ε]ργεῖν τὸν καιρὸν ἑαυτῶι νομίζοντος καὶ συναγαγόντος τοὺς ἰδίους πάντας, ἔτι δὲ
[καὶ τ]ὸ τῶν Ῥευξιναλῶν ἔθνος συνεπισπασαμένου, ἁ διὰ παντὸς Χερσονασιτᾶν προστατοῦσα
[Παρ]θένος, καὶ τότε συμπαροῦσα Διοφάντωι, προεσάμανε μὲν τὰν μέλλουσαν γίνεσθαι πρᾶξιν
[διὰ τ]ῶν ἐν τῶι ἱερῶι γενομένων σαμείων, θάρσος δὲ καὶ τόλμαν ἐνεποίησε παντὶ τῶι στ[ρα]τοπέ-
[δωι· Δ]ιοφάντου δὲ διαταξαμένου σωφρόνως, συνέβα τὸ νίκαμα γενέσθαι βασιλεῖ Μιθ[ρ]αδά-
[ται Εὐπ]άτορι καλὸν καὶ μνάμας ἄξιον εἰς πάντα τὸν χρόνον· τῶν μὲγ γὰρ πεζῶν ἤτοι τις [ἢ] οὐ-
[δεὶς ἐσώθ]η, τῶν δὲ ἱππέων οὐ πολλοὶ διέφυγον· οὐδένα δὲ χρόνον ἀργὸν παρείς, παραλαβὼν
[τὸ στρατόπεδον, ἄκ]ρου τοῦ ἔαρος ἐπὶ Χαβαίους κ[α]ὶ Νέ[αν π]όλιν ἐλθὼν παντὶ [τῶι βα]ρ[εῖ

Columna I.

Σ Ω
ΙΙΟΙΕΙΠΑΝΙΙ \..ΟΔΩΡΟΥΣΙΝΩΠΕΥΣΦΙΛΟΣ
ΩΝΠΙΣΤΕ.ΟΜΕΝΟΣΔΕΝ ΟΕΝΟΣΗΣΣΟΝΥΠΟΒΑΣΙΛΕΟΣΜΙΘΡΑΔΑΙΑΕΥΠΑ
ΙΑΠΑΝΤΟΣΑΓΑΘΟΥΠΑΡΑΙΤΙΟΣΓΙΝΕΤΑΙΕ \ΜΩΝΕΠ ΓΑΚΑΛΛΙΣΤΑΚΑΙΕΝΔΟΞΟΤΑΤΑΤΟΝ
ΙΛΕΑΠΡΟΤΡΕΠΟΜΕΝΟΣΠΑΡΑΚΛΗΟΕΙΣΔΥΠΑΥΤΟΙ ΙΟΝΠΟΤΙΣΚ/ΘΑΣΠΟΛΕΜΟΝΑΝΑΔΕΞΑΜΕΝΟΣ
ΤΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΣΕΙΣΤΑΝΠΟΛΙΝΑΜΩΝΕΠΑΝΔΡΩΣΠΑΝΤΙΤΩΙΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΤΑΝΕΙΣΤΟΠΕΡΑΝΔΙΑΒΑ
ΝΕΠΟΗΣΑΤΟΠΑΛΑΚΟΥΔΕΤΟΥΣΚΥΘΑΝΒΑΣΙΛΕΙΟΣΑΙΦΝΙΔΙΩΣΕΠΙΒΑΛΟΝΤΟΣΜΕΤΑΟΧΛΟΥΠΟΛΛΟΥΠΑΡΑ
ΞΑΜΕΝΟΣΕΝΧΡΙΙΑΙΤΟΥΣΑΝΥΠΟΣΤΑΤΟΥΣΔΟΚΟΥΝΤΑΣΕΙΜΕΝΣΚΥΘΑΣΤΡΕΨΑΜΕΝΟΣΠΡΩΤΟΝΑΠΑΥ
ΝΕΠΟΗΣΕΒΑΣΙΛΕΑΜΙΘΡΑΔΑΤΑΝΕΥΠΑΤΟΡΑΤΡΟΠΑΙΟΝΑΝΑΣΤΑΣΑΙΤΟΥΣΔΕΠΑΡΟΙΚΟΥΝΤΑΣΤΑΥΡΟΥΣΥ
ΑΥΤΟΝΠΟΗΣΑΜΕΝΟΣΚΑΙΠΟΛΙΝΕΠΙΤΟΥΤΟΠΟΥΣΥΝΟΙΚΙΞΑΣΕΙΣΤΟΥΣΚΑΤΑΒΟΣΠΟΡΟΝΤΟΠΟΥΣΕΧΩ.Ι
ΚΑΙΠΟΛΛΑΣΚΑΙΜΕΓΑΛΑΣΕΝΟΛΙΩΙΧΡΟΝΩΙΠΡΑΞΕΙΣΕΠΙΤΕΛΕΣΑΣΠΑΛΙΝΕΙΣΤΟΥΣΚΑΘΑΜΕΤΟΠΟΥΣ..ΠΕ
ΡΕΥΕΚΑΙΠΑΡΑΛΑΒΩΝΤΟΥΣΕΝΑΚΜΑΙΤΩΝΠΟΛΙΤΑΝΕΙΣΜΕΣΑΝΤΑΝΣΚΥΘΙΑΝΠΡΟΗΛΘΕΠΑΡΑΔΟΝΤΩΝΔΕ
ΩΙΣΚΥΘΑΝΤΑΒΑΣΙΛΕΙΑΧΑΒΑΙΟΥΣΚΑΙΝΕΑΝΠΟΛΙΝΣΧΕΔΟΝΠΑΝΤΑΣΥΠΑΚΟΟΥΣΣΥΝΕΒΑΓΕΝ.ΞΘΑΙ
-ΙΛΕΙΜΙΘΡΑΔΑΤΑΙΕΥΠΑΤΟΡΙΕΦΟΙΣΟΔΑΜΟΣΕΥΧΑΡΙΣΤΩΝΕΤΙΜΑΣΕΤΑΙΣΚΑΘΗΚΟΥΣΑΙΣΑΥΤΟΝΤΙΜΑΙΣ
ΣΑΠΟΛΕΛΥΜΕΝΟΣΗΔΗΤΑΣΤΩΝΒΑΡΒΑΡΩΝΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣΤΩΝΔΕΣΚΥΘΑΝΤΑΝΕΜΦΥΤΟΝ
'ΤΟΙΣΑΘΕΣΙΑΝΕΚΦΑΝΗΚΑΤΑΣΤΑΣΑΝΤΩΝΚΑΙΤΟΥΜΕΝΒΑΣΙΛΕΙΟΣΑΠΟΣΤΑΝΤΩΝΤΑΔΕΠΡΑ
ΑΤΑΕΙΣΜΕΤΑΒΟΛΑΝΑΓΑΓΟΝΤΩΝΔΙΑΣΑΙΤΙΑΣΒΑΣΙΛΕΙΟΣΜΙΘΡΑΔΑΤΑΕΥΠΑΤΟΡΟΣΔΙΟΦΑΝΤΟΝ
ΛΙΝΕΚΠΕΙΨΑΝΤΟΣΜΕΤΑΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥΚΑΙΠΕΡΤΟΥΚΑΙΡΟΥΣΥΓΚΛΕΙΟΝΤΟΣΕΙΣΧΕΙΜΩΝΑΔΙΟ
ΝΤΟΣΑΝΑΛΑΒΩΝΤΟΥΣΙΔΙΟΥΣΚΑΙΤΩΝΠΟΛΙΤΑΝΤΟΥΣΔΥΝΑΤΩΤΑΤΟΥΣΩΡΜΑΣΕΜΕΝΕΠΑΥΤΑ
ΑΣΙΛΕΙΑΤΩΝΣΚΥΘΑΝΚΩΛΥΟΕΙΣΔΕΔΙΑΧΕΙΜΩΝΑΣΕΠΙΣΤΡΕΨΑΣΕΠΙΤΑΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑΚΕΡΚΙΝΙΤΙΝ
ΕΛΑΒΕΤΟΚΑΙΤΑΤΕΙΧΗΤΟΥΣΔΕΤΟΝΚΑΛΟΝΛΙΜΕΝΑΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΑΣΠΟΛΙΟΡΚΕΙΝΕΠΕΒΑΛΕΤΟΠΑΛΑ
'ΔΕΣΥΝΕΡΓΕΙΝΤΟΝΚΑΙΡΟΝΕΑΥΤΩΙΝΟΜΙΖΟΝΤΟΣΚΑΙΣΥΝΑΓΑΓΟΝΤΟΣΤΟΥΣΙΔΙΟΥΣΠΑΝΤΑΣΕΤΙΔΕ
ΟΤΩΝΡΕΥΞΙΝΑΛΩΝΕΘΝΟΣΣΥΝΕΠΙΣΠΑΣΑΜΕΝΟΥΑΔΙΑΠΑΝΤΟΣΧΕΡΣΟΝΑΣΙΤΑΝΠΡΟΣΤΑΤΟΥΣΑ
ΡΟΕΝΟΣΚΑΙΤΟΤΕΣΥΜΠΑΡΟΥΣΑΔΙΟΦΑΝΤΩΙΠΡΟΕΣΑΜΑΝΕΜΕΝΤΑΝΜΕΛΛΟΥΣΑΝΓΙΝΕΣΘΑΙΠΡΑΞΙΝ
ΩΝΕΝΤΩΙΙΕΡΩΙΓΕΝΟΜΕΝΩΝΣΑΜΕΙΩΝΘΑΡΣΟΣΔΕΚΑΙΤΟΛΜΑΝΕΝΕΠΟΙΗΣΕΠΑΝΤΙΤΩΙΣΤΙΑΤΟΠΕ
ΙΟΦΑΝΤΟΥΔΕΔΙΑΤΑΞΑΜΕΝΟΥΣΩΦΡΟΝΩΣΣΥΝΕΒΑΤΟΝΙΚΑΜΑΓΕΝΕΣΘΑΙΒΑΣΙΛΕΙΜΙΘ.ΑΔΑ
ΤΑΤΟΡΙΚΑΛΟΝΚΑΙΜΝΑΜΑΣΑΞΙΟΝΕΙΣΠΑΝΤΑΤΟΝΧΡΟΝΟΝΤΩΝΜΕΓΓΑΡΠΕΖΩΝΗΤΟΙΤΙΣΙ,ΟΥ
ΩΤΩΝΔΕΙΠΠΕΩΝΟΥΠΟΛΛΟΙΔΙΕΦΥΓΟΝΟΥΔΕΝΑΔΕΥΡΟΝΟΝΑΡΓΟΝΠΑΡΕΙΣΠΑΡΑΛΑΒΩΝ
ΑΚΡΟΥΤΟΥΓΑΡΟΣΕΠΙΧΑΒΑΙΟΥΣΚΑΙΝΕ ΟΛΙΝΕΑΘΩΝΠΑΝΤΙΤΟΙΡΑΡΙ

Columna II.

ΙΣ.Ω..Ι
..L ΦΥΓΕΙΝΤΟΥΣΔΕΛΟΙΠΟΥΣΣΚΥΘΑΣΙΙΕΡΙΤΩΝΚΑΘΕΑΥΤΟΙ
ΤΩΙΒΟΥΛΕΥΣΑΣΘΑΙ ΕΙΣΤΕΤΟΥΣΚΑΤΑΒΟΣΠΟΡΟΝΤΟΠΟΥΣΧΩΡΙΣΟL.ΣΚΑΙ
ΣΑΜΕΝΟΣΚΑΙΤΑΕΝΘΙΝΑΚΑΛΩΣΚΑΙΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΣΒΑΣΙΛΕΙΜΙΟΡΑΔΑΤΑΙΕΥΠ/
ΤΩΝΠΕΡΙΣΑΥΜΑΚΟΝΣΚΥΟΑΝΝΕΩΤΕΡΙΞΑΝΤΩΝΚΑΙΤΟΝΜΕΝΕΚΟΡΕΥΑΝΤΑΑΥΤΟΝ
ΣΙΛΕΑΒΟΣΠΟΡΟΥΠΑΙΡΙΣΑΔΑΝΑΝΕΛΟΝΤΩΝΑΥΤΩΙΔΕΠΙΒΟΥΛΕΥΣΑΝΤΩΝΔΙΑΦ
ΚΙΝΔΥΝΟΝΕΠΕΒΑΜΕΝΕΠΙΤΟΑΠΟΣΤΑΛΕΝΕΠΑΥΤΟΝΥΠΟΤΩΝΠΟΛΙΤΑΝΠΛΟΙΟΝΠΑΡΑΙ
ΜΕΝΟΣL.ΚΑΙΠΑΡΑΚΑΛΕΣΑΣΤΟΥΣΠΟΛΙΤΑΣΣΥΝΕΡΓΟΝΠΡΟΘΥΜΟΝΕΧΩΝΤΟΝΕΞ
ΣΤΕΛΛΟΝΤΑΡΑΣΙΛΕΑΜ.ΟΡΑΔΑΤΑΝΕΥΠΑΤΟΡΑ ΠΑΡΗΝΕΧΩΝΑΚΡΟΥ ΤΟΥΕΑΡΟΣL
ΤΟΠΕΔΟΝΠΕ_ΙΙ.ΝΤΕΚΑΙΝΑΥΤΙΚΟΝΠΑΡΑΛΑΒΩΝΔΕΚΑΙΤΩΝΠΟΛΙΤΑΝΕΠΙΛΕ
ΚΤΟΥΣΕΜΠΛΙΙΡΩΜΑΣΙΤΡΙΣΙΟΡΜΑΘΣΙΣΕΚΤΑΣΠΟΛΕΟΣΑΜΩΝΠΑΡΕΛΑΒ
ΜΕΝΟΕΟΔΟΣΙΑΝΚΑΙΠΑΝΤΙΚΑΠΑΙΟΝΤΟΥΣΔΕΑΙΤΙΟΥΣΤΑΣΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΟ
ΤΙΜΩΡΗΣΑΜΕΝΟΣΚΑΙΣΑΥΜΑΚΟΝΤΟΝΑΥΤΟΧΕΙΡΑΓΕΓΟΝΟΤΑΒΑΣΙΛΕΟΣΠΑΙΡΙ
ΣΑΔΑΛΑΒΩΝΥΠΟΧΕΙΡΙΟΝΕΙΣΤΑΝΒΑΣΙΛΕΙΑΝΕΞΑΠΕΣΤΕΙΛΕΤΑΔΕΠΡΑΓΜΑΤΑ/
ΝΕΚΤ.ΣΑΤΟΒΑΣΙΛΕΙΜΙΟΡΑΔΑΤΑΙΕΥΠΑΤΟΡΙΤΑΙΣΤΕΠΡΕΣΒΕΙΑΙΣΤΑΙΣΑΠΟΣΤΕΛ
ΛΟΜΕΝΑΙΣΥΠΟΤΟΥΔΑΜΟΥΣΥΝΕΡΓΩΝΕΙΣΠΑΝΤΟΣΥΜΦΕ.ΟΝΧΕΡΣΟΝΑΣΙΤΑΙΣΕΥ
ΝΟΥΝΕΑΥΤΟΝΚΑΙΦΙΛΟΤΙΜΟΝΠΑΡΕΧΕΤΑΙΟΠΩΣΟΥΝΚΑΙΟΔΑΜΟΣΤΟΙΣΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ
ΕΑΥΤΟΥΤ/ΚΑΘΗΚΟΥΣΑΣΦΑΙΝΗΤΑΙΧΑΡΙΤΑΣΑΠΟΔΙΔΟΥΣ ΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΙΒΟΥ
ΛΑΙΚΑΙΤΩΙΔΑΜΩΙΣΤΕΦΑΝΩΣΑΙΔΙΟΦΑΝΤΟΝΑΣΚΛΑΠΙΟΔΩΡΟΥΧΡΥΣΕΩΙΣΤΕΦΑ
ΝΩΙΠΑΡΘΕΝΕΙΟΙΣΕΝΤΑΙΠΟΜΠΑΙΤΟΑΝΑΓΓΕΛΜΑΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝΤΩΝΣΥΜΜΝΑΜΟΝΩΝ
ΟΔΑΜΟΣΣΤΕΦΑΝΟΙΔΙΟΦΑΝΤΟΝΑΣΚΛΑΠΙΟΔΩΡΟΥΣΙΝΩΠΕΑΑΡΕΤΑΣΕΝΕΚΑΚΑΙΕΥΝΟ
ΑΣΤΑ.ΕΙΣΑΥΤΟΝΣΤΑΘΗΜΕΝΔΕΑΥΤΟΥΚΑΙΕΙΚΟΝΑΧΑΛΚΕΑΝΕΝΟΠΛΟΝΕΝΤΑΙΑΚΡΟΠΟ
ΛΕ.ΠΑΡΑΤΟΝΤΑΣΠΑΡΘΕΝΟΥΒΩΜΟΝΚΑΙΤΟΝΤΑΣΧΕΡΣΟΝΑΣΟΥΠΕΡΙΔΕΤΟΥΤΩΝΕΠΙΜΕ
ΛΓΕΝΕΣΘΑΙΤΟΙΣΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙΣΑΡΧΟΥΣΙΟΠΩΣΟΤΙΤΑΧΙΣΤΑΚΑΙΚΑΛΛΙΣΤΑ
ΓLΝΗΤΑΙΑΝΑΓΡΑΨΑΙΔΕΚΑΙΤΟΨΑΦΙΣΜΑΕΙΣΤΑΝΒΑΣΙΝΤΟΥΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣΤΟΔΕΕΙΣ
ΤΑΥΤΑΓΕΝΟΜΕΝΟΝΑΝΑΛΩΜΑΔΟΜΕΝΤΟΥΣΤΑΜΙΑΣΤΩΝΙΕΡΩΝΤΑΥΤΕΔΟΞΕΒΟΥΛ/
ΚΑΙLΑΜΩΙΜΗΝΟΣΔΙΟΝΥΣΙΟΥΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΙΤΑΙΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣΑΓΕΛΑΤΟΥΑ
ΝΟΡΙΝΟΥΠΡΟΑΙΣΥΜΝΩΝΤΟΣΜΗΝΙΟΣΤΟΥΗΡΑΚΛΕΙΟΥΓΡΑΜΜΑΤΕΥΟΝΤΟΣΔΑΜ
ΕΙΟΣΤΟΥΑΘΑΝΑΙΟΥ *vacat*

Columna II.

. . . . . .]σ . ω . . ι[. . . . . ὥστε τοὺς μὲν . . . .]φυγεῖν, [τ]οὺς δὲ λοιποὺς Σκύθας περὶ τῶν καθ' ἑαυτο . . . . τωι βουλεύσασθαι. Εἴς τε τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους χωρισ[θεὶ]ς καὶ [καταστα]σάμενος καὶ τὰ ἔν(θ)ινα καλῶς καὶ συμφερόντως βασιλεῖ Μιθραδάται Εὐπ[άτορι], τῶν περὶ Σαύμακον Σκυθᾶν νεωτεριξάντων καὶ τὸν μὲν ἐκθρέψαντα αὐτὸν [βα]σιλέα Βοσπόρου Παιρισάδαν ἀνελόντων, αὐτῶι δ' ἐπιβουλευσάντων, διαφ[υγὼν τὸν] κίνδυνον ἐπέβα μὲν ἐπὶ τὸ ἀποσταλὲν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τῶν πολιτᾶν πλοῖον, παρα[γενό]μενος [δὲ] καὶ παρακαλέσας τοὺς πολίτας, συνεργὸν πρόθυμον ἔχων τὸν ἐξ[απο]στέλλοντα [β]ασιλέα Μ[ι]θραδάταν Εὐπάτορα, παρῆν ἔχων ἄκρου τοῦ ἔαρος [στρα]τόπεδον πε[ζ]ι[κό]ν τε καὶ ναυτικόν, παραλαβὼν δὲ καὶ τῶν πολιτᾶν ἐπιλέκτους ἐμ πληρώμασι τρισί, ὁρμαθεὶς ἐκ τᾶς πόλεος ἁμῶν παρέλαβ[ε] μὲν Θεοδοσίαν καὶ Παντικάπαιον, τοὺς δὲ αἰτίους τᾶς ἐπαναστάσεο[ς] τιμωρησάμενος καὶ Σαύμακον τὸν αὐτόχειρα γεγονότα βασιλέος Παιρισάδα λαβὼν ὑποχείριον εἰς τὰν βασιλείαν ἐξαπέστειλε, τὰ δὲ πράγματα [ἀ]νεκτ[ά]σατο βασιλεῖ Μιθραδάται Εὐπάτορι. Ταῖς τε πρεσβείαις ταῖς ἀποστελλομέναις ὑπὸ τοῦ δάμου συνεργῶν εἰς πᾶν τὸ συμφέ[ρ]ον Χερσονασίταις εὔνουν ἑαυτὸν καὶ φιλότιμον παρέχεται. Ὅπως οὖν καὶ ὁ δᾶμος τοῖς εὐεργέταις ἑαυτοῦ τ[ὰς] καθηκούσας φαίνηται χάριτας ἀποδιδούς, δεδόχθαι τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι στεφανῶσαι Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου χρυσέωι στεφάνωι Παρθενείοις ἐν τᾶι πομπᾶι, τὸ ἀνάγγελμα ποιουμένων τῶν συμμναμόνων· «Ὁ δᾶμος στεφανοῖ Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου Σινωπέα ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνο[ί]ας τᾶ[ς] εἰς αὐτόν»· σταθῆμεν δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκέαν ἔνοπλον ἐν τᾶι ἀκροπόλε[ι] παρὰ τὸν τᾶς Παρθένου βωμὸν καὶ τὸν τᾶς Χερσονάσου, περὶ δὲ τούτων ἐπιμελ[ὲς] γενέσθαι τοῖς ἐπιγεγραμμένοις ἄρχουσι, ὅπως ὅτι τάχιστα καὶ κάλλιστα γ[έ]νηται· ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα εἰς τὰν βάσιν τοῦ ἀνδριάντος, τὸ δὲ εἰς ταῦτα γενόμενον ἀνάλωμα δόμεν τοὺς ταμίας τῶν ἱερῶν. Ταῦτ' ἔδοξε βουλ[ᾶι] καὶ [δ]άμωι μηνὸς Διονυσίου ἐννεακαιδεκάται, βασιλεύοντος Ἀγέλα τοῦ Ἀ[γε?]νορίνου, προαισυμνῶντος Μήνιος τοῦ Ἡρακλείου, γραμματεύοντος Δα[μασικλ]εῖος τοῦ Ἀθαναίου.

Cum nemo virorum doctorum, qui ante nos titulum ediderunt, ex ipso lapide eum exscripsisset, sed omnes praeter Dittenbergerum una eademque imagine photographica essent usi, lectiones eorum variantes hic enotare non e re esse duxi. Contra de singulorum supplementis pro tituli gravitate uberius videtur agendum. Ac primum quidem tenendum quod iam supra monui utriusque columnae primos versus (id est 1 et 30) prorsus fere esse deletos. V. 1 praescripta continebat, quorum extrema pars v. 2 in. exstat. Quod Jurg. hic restituit (ἀγα)θό(ν) ἅπαν, ferri non posse suo iure animadvertit F., qui tamen ipse nihil invenit quod satisfaceret. Εἶπαν satis certum est; ante hoc verbum aut magistratuum nomen fuit, qui

decretum tulerunt, aut potius nominis proprii casu genetivo positi terminatio. — V. 2 extr. et v. 3 in. litterae perierunt fere 20: ideo ad supplementa ab Jurg. E. F. proposita ἁμῶν addidi (φίλος [μὲν τᾶς | πόλιος] ὢν D.); ἐὼν dedi propter vestigia, quae in lapide exstant ante Ω. — V. 3: πιστευόμενος δὲ [πρόθυμος οὐ]θενὸς Jurg., προθύμως E., δ' ἐν [ἅπασιν οὐ]θενός F. D., quae omnia nimis brevia sunt — perierunt enim litterae fere 15 — et praeterea ductus, qui in lapide exstant post ΔΕ, neque ad Π neque ad N videntur pertinere. — V. 4 in. Εὐπά|[τορος] ἅπαντος edd.; at in lapide quin ΔΙ fuerit ante A, dubium non est, ideoque dedi διὰ παντός; simillimum verborum ordinem habes ex. c. in titulo Gythii reperto ap. Le Bas et Foucart, Még. et Pélop. n° 243: πρὸς τὸ διὰ παντὸς ἀγαθοῦ παραίτιοι γίνεσθαι τοῖς ἅπασιν. — V. 6 in. καὶ dubitanter addidi propter spatii rationes. — V. 8: παρα|[τα]ξάμενος [ἔνθα κα]ὶ Jurg. E. perperam; «je distingue EN . PYΙAI. Les deux premières lettres sont certaines, la troisième peut être Σ ou T; Y est douteux, le trait qui vient ensuite est probablement un trait de la pierre plutôt qu'une lettre. Je crois qu'il y a là l'indication du lieu où se livra la bataille». F. Equidem cum X in lapide agnoverim, non dubito quin ita fuerit scriptum, ut dedi. — V. 8—9: πρῶτον ἀπά[ν|τω]ν Jurg. E. F.; «quod etsi ferri potest si πρῶτον neutrum esse statuimus ad τρόπαιον relatum, tamen aptius videtur indicare primum omnium Mithridatem de Scythis victoriam reportare...; quare supplevi ἀπ' α[ὐ|τῶ]ν». D. Recte: litterae enim Y ductus superiores etiamnunc in imagine phot. et in ectypo dignoscuntur. — V. 10—11: ἐχώ[ρη|σε] καὶ Jurg. E., ἐχώ[ρη|σε]ν καὶ F. D.; sed I littera v. 10 extr. certa est, v. 11 in. num sit N, valde est dubium; cf. v. 32 χωρισ[θεί]ς. — V. 11: ὀλίος forma p. ὀλίγος etiam alibi occurrit, ex. c. in titulis Atticis C. I. A. II, 594 et Mitth. d. D. Inst. v. IX p. 289, et in Imbriis Bull. de corr. hell. VII pp. 162 et 166; cf. quae monuit A. Nauck in diario min. inst. publ. m. Januar. 1882 cl. phil. p. 33. — V. 21 in. [κατ]ελάβετο D. — V. 27 post πεζῶν lacunam notarunt Jurg. E. (qui addidit «le sens appellerait quelque chose comme ὀλίγου δεῖν οὐδείς»); ἤτοι τις οὐ [διεσώ]θη F.; quod in textu dedi, invenit Fr. Blass mus. Rhen. v. 36 p. 611, conferri iubens Herodoti locum III, 140; in lapide H litterae post τις positae pars inferior etiamnunc apparet. — V. 29 extr. supplevi dubitanter; cf. ex. c. Xen. Cyrop. V. 3, 37: κελεύω τοὺς θωρακοφόρους ἡγεῖσθαι, ὅτι τοῦτο βαρύτατόν ἐστι τοῦ στρατεύματος. — V. 31 extr. «M. Jourgievitch a restitué περὶ τῶν καθ' ἑαυτο[ὺς αἰσθόμενος ἐν τού]τωι βουλεύσασθαι... et il a joint ce membre de phrase à ce qui suit. Mais il manque un verbe à un mode personnel; j'ai proposé ἠνάγκασε, dont dépendraient les deux infinitifs φυγεῖν et βουλεύσασθαι» F.; formam ab eo propositam non esse doricae dialecti monuit H. Rumpf, Neue Jahrb. für cl. Philol. v. 123 (a. 1881) p. 834; equidem puto verbum finitum ante φυγεῖν potius fuisse positum, v. autem 31 aliud quiddam fuisse scriptum (ἠνάγκασε non videtur apte convenire; infinitivos illos ex ὥστε potius pendere dixerim), quod tamen certo restituisse non contigit; περὶ τῶν καθ' ἑαυτό[ν διαφερόντων ἑκάσ]τωι dubitanter coniecit Jernstedt, ubi καθ' ἑαυτὸν idem esset quod ἰδίᾳ. — V. 33 quae post καὶ τὰ sequitur vox, multum laboris praestitit editoribus. Jurg. καὶ τὰ ἐ[κε]ῖνα posuit contra sermonis usum statimque inseruit [ἐποίησε], quod neque in lapide unquam fuit, nec omnino est necessarium; quae sup-

plementa retinuit E., addens tamen maximae dubitationi ea esse obnoxia. Fouc. vidit haec: «Il y a très-distinctement sur l'épreuve photographique καὶ τὰ ΕΝ . ΙΝΑ. La lettre qui manque est un Υ gravé comme en surcharge sur un Ο aussi grand que les autres lettres, tandis que partout ailleurs il est beaucoup plus petit». Inde conclusit Rumpfius l. l. p. 836 sq. in lapide ἔνοινα = ἔνσπονδα «libamento sancita» fuisse scriptum; quin etiam digamma aeolicum agnovit in Υ illo, quod Fouc. auctore Ο litterae superscriptum est. Multo tamen simplicius multoque rectius locum explicuit Blassius l. c. p. 612: «Der Buchstabe, inquit, kann in der That nur ein Θ und das Wort nur ἔνθινα sein, ‚das Dortige'. Dasselbe ist in dieser Bedeutung neu». — V. 35 extr. multo probabilius supplevit F. quam Jurg., qui dederat διὰ φ[ανερόν] | κίνδυνον. — V. 56 et 57 regis eponymi et scribae nomina ipse supplevi.

Titulus ad Mithridatis VI Eupatoris bella Scythica, quae apud rerum scriptores breviter tantum memorantur, accuratius cognoscenda inprimis gravis. Chersonesitas a barbaris vexatos ultro accivisse Mithridatem novimus ex Strab. VII, 4, 3. Cuius dux Diophantus cum bellum Scythicum gerendum suscepisset, tres expeditiones in Tauris fecit, quarum prima in titulo enarratur vv. 5—15, altera vv. 15—32, tertia vv. 32—44. Quid in singulis expeditionibus profecerit, singillatim hic persequi non videtur necessarium, praesertim cum accuratissime hoc exposuerit Foucartus. Quo autem tempore haec bella gesserit Diophantus, accuratius definire nondum licet. Jurgeviczius primam Diophanti expeditionem multo ante primum bellum Romanum (quod incipit a. 88) fuisse putat, in partes vocans Iust. XXXVIII, 7, ubi Mithridates ipse se rudem ac tironem fuisse dicit, cum bella Pontica ingrederetur, et App. Mithr. 15, ubi a. 88 Pelopidas Mithridatis legatus inter populos Mithridatis imperio subiectos Scythas et Tauros nominat; alteram expeditionem ad a. 84 refert Jurg., tertiam ad a. 80. Contra Foucartus (cui adstipulatur Ditt.) multo veri similius alteram et tertiam expeditionem non multum a prima distare putat omnesque tres primo bello Romano fuisse antiquiores. Eadem est Ed. Meyeri sententia, Geschichte des Königreichs Pontos (Lips. 1879) p. 89 sq., qui ea bella intra annos 115—106 posuit. Quibus quisque argumentis sit nixus, enumerare longum est.

De singulis haec videntur addenda. Diophantum Μιθάρου filium fuisse tradi apud Memnonem (K. Mueller, Fr. hist. Gr. III p. 545) animadvertit Foucartus; contra Rumpfius l. l. p. 833 iure monuit Μιθάρου esse Scaligeri coniecturam, cum in libris manuscriptis legeretur Μιθάρῳ; quam scripturam compendiosam esse putat pro Μιθ(ραδάτου) στρ(ατηγ)ῷ. — V. 5 ad v. παρακληθείς haec Dittenbergerus: «Hinc iure collegit F. initio Diophantum nondum sub Mithridatis imperio fuisse, sed ab eo invitatum sua sponte imperium exercitus suscepisse». Sed quomodo homo Sinopa oriundus sub regis Pontici imperio non fuerit, equidem non intellego: probabilius videtur Diophantum ut omnium qui tum Mithridati fuerint ducum peritissimum a rege prae ceteris fuisse rogatum ut difficillimum bellum contra Scythas antea invictos gerendum in se susciperet. — V. 6 τὰν εἰς τὸ πέραν διάβασιν non recte putat Jurg. p. 20 de Diophanti adventu ex Asia Minore esse dictum: patet enim e titulo hunc tran-

situm fuisse postquam Chersonesum venisset Diophantus. Contra Buratschkovius cum oppidum a Diophanto conditum (v. 10), cui Eupatorio nomen fuisse auctor est Strabo (VII, 4, 7), e regione Eupatoriae hodiernae fuisse persuasum sibi habeat, Diophantum Chersoneso in eum locum transgressum esse putat. De locorum situ, qui in titulo memorantur, disputare non huius est loci, praesertim cum multum inter se dissentiant viri illius regionis gnari; non possum tamen quin moneam Buratschkovii opinionem cum τοῦ πέραν notione pugnare: Eupatoria enim non ita opposita est Chersoneso, ut ἐν τῷ πέραν esse dici possit, praesertim cum naves quae Eupatoriam Chersoneso iter faciant in altum non egrediantur, sed litus legant. Rectius igitur videtur rem explicuisse Foucartus (quem sequitur D.): «Il s'agit de la baie de Sébastopol. Chersonésos étant sur la côte méridionale, il passa sur la côte Nord. L'inscription appelle cette manoeuvre un acte de courage, ἐπάνδρως. De l'autre côté de la baie, en effet, Diophantos etait en pays ennemi et exposé à une attaque subite. C'est aussi ce qui eut lieu» etc. (p. 79). — V. 7 sq. Palacum Scytharum regem unum e quinquaginta sive octoginta Sciluri filiis fuisse tradit Strabo VII, 4, 3. Qui cum rex in titulo sit nominatus, Scilurum iam tum mortuum fuisse aut certe filium regno associasse suo iure statuerunt Jurg. et F. De victoria a Diophanto de Scythis reportata Iust. XXXVII, 3 conferri iubent editores. — V. 11 πολλὰς καὶ μεγάλας πράξεις ad regni Bosporani occupationem referendas puto conl. Strab. VII, 4, 3: ἅμα δὲ τούτους τε [sc. τοὺς Σκύθας] ἐχειρώσατο βίᾳ [Μιθραδάτης, sc. διὰ Διοφάντου] καὶ Βοσπόρου κατέστη κύριος παρ' ἑκόντος λαβὼν Παιρισάδου τοῦ κατέχοντος. Antea enim neque Mithridatem neque Diophantum in Tauride fuisse e tituli initio apparet, postea vero Diophantus in regnum Bosporanum venit Paerisade iam tum occiso (v. 32 sq.). Recte autem monuit F. res ibi gestas ideo brevissime in titulo memoratas, quod ad Chersonesum minus pertinuissent. — V. 13. Scytharum castella ubi fuerint sita, nondum certo constat; ceterum Neapolin prope Sympheropolin hodiernam fuisse admodum est probabile; qua de re infra dicemus ad titulos eis locis repertos. Alterum castellum propius Chersoneso situm Χάβον nominat Strabo (l. l.): incolarum nomen pro nomine castelli usurpatum esse in titulo vidit Jurgevicz. — V. 21. de Cercinitide aliisque castellis cf. quae docent Jurg. et Bur. — V. 24. de dea Virgine Strab. VII, 4, 2 (Steph. Byz. s. v. Παρθένου ἱερόν) conferri iubent edd. Huius aram in Chersonesi arce stetisse celebrataque fuisse Παρθένεια cum pompa (v. 49 et 52) primum ex hoc titulo cognovimus. — V. 26. de eadem Diophanti victoria haec tradit Strabo VII, 3, 17: Οἱ δὲ Ῥωξολανοὶ καὶ πρὸς τοὺς Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος στρατηγοὺς ἐπολέμουν ἔχοντες ἡγεμόνα Τάσιον· ἧκον δὲ Παλάκῳ συμμαχήσοντες τῷ Σκιλούρου, καὶ ἐδόκουν μὲν εἶναι μάχιμοι, πρὸς μέντοι συντεταγμένην φάλαγγα καὶ ὡπλισμένην καλῶς τὸ βάρβαρον φῦλον ἀσθενὲς πᾶν ἐστι καὶ τὸ γυμνητικόν. ἐκεῖνοι γοῦν περὶ πέντε μυριάδας πρὸς ἑξακισχιλίους τοὺς Διοφάντῳ, τῷ τοῦ Μιθριδάτου στρατηγῷ, συμπαραταξαμένους οὐκ ἀντέσχον, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι διεφθάρησαν. — V. 34. Σαύμακος Scytha alioquin ignotus; ex Sciluri progenie eum fuisse conicit Jurg. «Lors de la guerre de Mithridate contre Lucullus, Appien [Mithr. 79] parle d'un Scythe nommé Σοβάδακος, qui fut denoncé au roi comme voulant s'enfuir dans le camp des Romains. Il est possible que le nom de Σοβάδακος soit une alte-

ration des copistes pour Σαύμακος et qu'il s'agisse du même personnage». F. Eiusdem nomen in nummo quodam obvenit; cf. quae docuit l. l. Weilius. — V. 43 εἰς τὰν βασιλείαν: «in regnum non Saumaci (quod nullum erat) sed Mithridatis, i. e. in Pontum. Nam Foucarti opinio, qui τὴν βασιλείαν regiam Mithridatis intellegit, cum usu sermonis Graeci pugnat». Ditt. — V. 47 sq. De Chersonesitarum republica et magistratibus uberius me egisse in diario minist. inst. publ. m. Iunio a. 1884 cl. phil. p. 48 sq. semel hic adnoto. — V. 56. de Chersonesitarum fastis nihil novimus nisi Dionysii mensis nomen; hos e Megarensibus (non e Bithynicis ut putat Jurg.) fastis restituendos esse monui in libro de calend. aeol. et doricis p. 149 n. 42.

Переводъ. ... предложили: Такъ какъ Діофантъ сынъ Асклапіодора Синопеецъ, будучи нашимъ другомъ и благодѣтелемъ, а со стороны царя Миѳрадата Евпатора пользуясь довѣріемъ и почетомъ не менѣе всякаго другаго, постоянно является виновникомъ добра для каждаго изъ насъ, склоняя царя къ прекраснѣйшимъ и славнѣйшимъ дѣяніямъ; будучи же приглашенъ имъ и принявъ на себя *веденіе* войны со Скиѳами, онъ, прибывъ въ нашъ городъ, отважно совершилъ со всѣмъ войскомъ переправу на ту сторону; когда же Скиѳскій царь Палакъ внезапно напалъ *на него* съ большою толпою, онъ, по неволѣ принявъ битву, обратилъ въ бѣгство Скиѳовъ, считавшихся непобѣдимыми, и *такимъ образомъ* сдѣлалъ то, что царь Миѳрадатъ Евпаторъ первый поставилъ надъ ними трофей; подчинивъ себѣ окрестныхъ Тавровъ и основавъ городъ на *томъ* мѣстѣ, онъ отправился въ Воспорскія мѣстности и, совершивъ въ короткое время много важныхъ подвиговъ, снова воротился въ наши мѣста и, взявъ съ собою гражданъ цвѣтущаго возраста, проникъ въ средину Скиѳіи; когда же Скиѳы сдали ему царскія крѣпости Хавэи и Неаполь, вышло то, что почти всѣ сдѣлались подвластными царю Миѳрадату Евпатору; за что благодарный народъ почтилъ его приличными почестями, какъ освобожденный уже отъ владычества варваровъ. Когда же Скиѳы обнаружили врожденное имъ вѣроломство, отложились отъ царя и измѣнили положеніе дѣлъ, и когда царь Миѳрадатъ Евпаторъ по этой причинѣ снова выслалъ съ войскомъ Діофанта, хотя время склонялось къ зимѣ, Діофантъ съ своими воинами и сильнѣйшими изъ гражданъ двинулся противъ самыхъ крѣпостей Скиѳовъ, но будучи задержанъ непогодами и поворотивъ въ приморскія мѣстности, овладѣлъ Керкинитидою и Стѣнами и приступилъ къ осадѣ жителей Прекраснаго порта; когда же Палакъ, полагая, что время ему благопріятствуетъ, собралъ всѣхъ своихъ и кромѣ того привлекъ на свою сторону народъ Ревксиналовъ, постоянная покровительница Херсонаситовъ Дѣва, и тогда содѣйствуя Діофанту, посредствомъ случившихся въ храмѣ чудесъ предзнаменовала имѣющее совершиться дѣяніе и вдохнула смѣлость и отвагу всему войску; когда Діофантъ сдѣлалъ разумную диспозицію, воспослѣдовала для царя Миѳрадата Евпатора побѣда славная и достопамятная на всѣ времена: ибо изъ пѣхоты почти никто не спасся, а изъ всадниковъ ускользнули *лишь* немногіе. Не теряя *затѣмъ* ни минуты въ бездѣйствіи, *Діофантъ*, взявъ войско, пойдя въ началѣ весны на Хавэи и Неаполь со всѣмъ тяжелымъ — — — — — бѣжать, а остальныхъ Скиѳовъ совѣщаться о — — — —. Отправившись въ Воспорскія мѣстности, онъ устроилъ тамошнія дѣла прекрасно и полезно для царя Миѳрадата Евпатора; когда же Скиѳы съ Савмакомъ во главѣ подняли возстаніе и убили воспитавшаго его [т. е. Савмака] Воспорскаго царя Пэрисада, а противъ Діофанта составили заговоръ, онъ, избѣжавъ опасности, сѣлъ на отправленный за нимъ гражданами корабль и, прибывъ *къ намъ* и упросивъ гражданъ, *а также* имѣя ревностное содѣйствіе *со стороны* пославшаго его царя Миѳрадата Евпатора, въ началѣ весны явился съ сухопутнымъ и морскимъ войскомъ, а кромѣ того взялъ и отборныхъ изъ гражданъ на трехъ судахъ и, отправившись изъ нашего города, взялъ Ѳеодосію и Пантикапэй, виновниковъ возстанія наказалъ, а Савмака, убійцу царя Пэрисада, захвативъ въ свои руки, выслалъ въ царство [Миѳрадата] и *такимъ образомъ* возстановилъ власть царя Миѳрадата Евпатора. Кромѣ того онъ, содѣйствуя отправляемымъ народомъ посольствамъ во всемъ полезномъ Херсонаситамъ, является благосклоннымъ и ревностнымъ. Итакъ, чтобы и народъ оказался воздающимъ достойную благодарность своимъ благодѣтелямъ, да постановитъ совѣтъ и народъ увѣнчать Діофанта сына Асклапіодора золотымъ вѣнцомъ въ праздникъ Парѳеній во время процессіи, при чемъ симмнамоны сдѣлаютъ *слѣдующее* провозглашеніе: «Народъ увѣнчиваетъ Діофанта с. Асклапіодора Синопейца за его доблесть и благосклонность къ себѣ»; поставить также его мѣдную статую въ полномъ вооруженіи на акрополѣ подлѣ алтарей Дѣвы и Херсониса; объ этомъ озаботиться вышеозначеннымъ должностнымъ лицамъ, чтобы было сдѣлано какъ можно скорѣе и лучше; начертать же и постановленіе на пьедесталѣ статуи, а потребныя на это издержки выдать казначеямъ священ-

ныхъ *суммъ*. Такъ постановилъ совѣтъ и народъ мѣсяца Діонисія девятнадцатаго *дня*, при царѣ Агелѣ сынѣ А[ге]норина, при предсѣдателѣ эсимнатовъ Миніи сынѣ Ираклія, при секретарѣ Да[масиклѣ] сынѣ Аѳанэя.

---

186. Fragmenta duo tabulae marmoris albi. *a* ab omnibus partibus praeter superiorem mutilum, a. 0,19 m., l. 0,18; ed. ad imaginem photographicam L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII p. 220 n° I. *b* undique mutilum ad finem tituli pertinet. Fragmenta eiusdem esse tituli propter scripturae similitudinem spatiorumque dimensiones singulis versibus interiectorum et lapidis naturam persuasum mihi habeo (litt. alt. c. 0,013).

Exscripsi *a* et *b* Chersonesi in monasterio. Fragmenti *a* etiam imagine photographica sum usus.

a

ΟΙΧΕΡΣΟΝΑ	Οἱ Χερσονα[σειτᾶν πρόεδροι εἶ]-
ΠΑΝ ΕΠΕΙ . . ΛΜΙΝ	παν· Ἐπειδ[ὴ Ἀ]μι[νίας . . . . .
ΣΤΑΣΚΑΙΕΥΣΕΒΟΥΣ	στας κ[α]ὶ εὐσεβοῦς . . . .
ΝΑΜΕ.ΣΥΚ ΙΟΦΕΙΛΟΜ	. ναμε . συ κ[α]ὶ ὀφειλομ[εν . . . .
ΠΙΣΤΕΥΜ ΟΣΠΡΟ	πε]πιστευμ[έν]ος προ . . . .
ΝΕΠΙΔΑΜ . . ΡΑΣΙ	. . . ν ἐπιδαμ . . . .
ΡΟΣΠΑΝΤΩΝΑΓ	. . . ρος πάντων ἀγ[αθῶν . . . .
ΟΤΙΚΑΙΑ	. . . . . . ὅτι καὶ . . . .
Ι	

b

Ν Ι Ο	
ΙΣΤΑΜ	. . . . σταμ . . . .
ΣΑΚΡΟΠΟ	. . . . τᾶ]ς ἀκροπό[λιος. Ταῦτ' ἔδοξε βου-
ΡΑΣΙΛΕΥ	λᾶι δάμωι] βασιλεύ[οντος τοῦ δεῖνος
ΟΓΕΝ	τοῦ Δι?]ογέν[ους κτλ.

Jurgeviczius cum fr. *a* ad eandem imaginem photographicam edidisset, quae mihi praesto fuit, lectiones eius variantes hic adscribere inutile duxi. Titulum certo restituisse non contigit. V. 1 e tit. 188 dubitanter supplevi.

---

187. Fragmenta duo tabulae marmoris leucophaei crassae 0,07, litteris grandioribus inscriptae. *a* altum 0,44 totidemque latum marginem habet a dextra; margo superior laesus, sed ita ut inter eum et primum tituli versum spatium vacuum supersit. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII p. 46 ad imaginem photographicam litteris vulgaribus. *b* undique mutilum altum est 0,25 m., l. 0,155. Ed. idem vir doctus ibid. v. XI p. 6 n° II.

Exscripsi utrumque Chersonesi in monasterio; fr. *a* etiam imaginem habui photographicam. Eiusdem esse lapidis primo aspectu apparuit. Fragm. *a* mense Maio a. 1880, fr. *b* anno 187⁷/₈ repertum esse auctor est Jurgeviczius.

vac.

a

ΙΚΑ.ΕΠ.ΙΔ
ΟΥΝΑ.ΚΑΑΠΙ
ΓΑΝΠΟΛΙΝΑ
ΣΟΙΣΔΙΑΦΕΡΟΥΣ
ΑΝΥΠΟΥΡΓΗΣΕΝΧΜΟ
ΚΑΙΤΕΙΜΑΤΟΝΑΝΕΙΝΧΕΑ
ΜΙΟΝ ΣΙΑΟΙΑΝΟΝ ΜΕΤΑΠΑΙΣ
ΓΟΣ ΩΛΑΜΕΣΔΙΕΚΟΝΙΣΕΝΠΡΟΣ
ΑΤΑ'ΥΠΕΡΤΑΣ ΕΣΑΥΤΟΝΔΕΤΑΝ
ΞΑΩΦ.ΜΙΛ.ΕΜΜΕΝΔΙΑΤΕΤΑΝΕΣ
ΟΤΕΙΙΙΑΝΔΙΑΤΕΤΑΝΑΥ
ΑΙΟΕΥΕΟΙΑΝΤΑΙΠΡΕΠΟ
ΟΔΔΙΑΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΙΒΟΥ
Α ΝΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣ ΔΙΟΦΑΝΤ
ΜΕΝ ΕΑΥΤΩΙΠΡΟΞΕΝ'

b

ΛΙ
ΟΝΑΙ
ΚΑΙΤΩ
ΑΚΟΥΝΑΥΚ
ΙΑΝΕΣΠΑΟΥ
ΣΠΟΝΔΕΙΑΥ
ΙΤΩΝ ΤΩΝ
ΙΓΜΑΤΟΥ
ΕΠΙΣΑΜ
ΙΩΙΡΑΣ
Σ

Var. lect. Jurgeviczii varias lectiones fr. *a* non adnoto, quoniam non e lapide titulum exscripsit, sed ex imagine phot., quae mihi quoque praesto fuit. Fr. *b* v. 12 vestigia omisit Jurg., v. 13 dedit ΟΝΑ, v. 14 primum ductum om., v. 15 dedit .ΤΑΚΟΥΝΑΥ, v. 16 in. ΠΑΝ, v. 19 in. ΦΙ, vv. 21 et 22 prorsus omisit.

Fragmentum *a* quamquam totum bene legitur, ad restituendum tamen est difficillimum, quoniam exaratum est manu admodum imperita multisque erroribus foedatum; inter singulas litteras persaepe circuli admodum minuti incisi sunt, qui pro O littera, quae et ipsa reliquis minor est, facile accipi possunt; quos tamen in exemplo edito ubique omisi, ubi non fuit dubium, quin ad textum non pertinerent (addidit Jurgevicz). Probabile igitur mihi quoque videtur quod statuit Jurgeviczius titulum utpote vitiis scatentem quadratario redditum fuisse, ut pro eo praestaret accuratiorem, posteaque, cum apud eundem mansisset ut inutilis, discipulis inservisse ad exercendum. Contra quod coniecit vir ornatissimus hunc titulum esse antiquius decretum a Chersonesitis in honorem eiusdem Diophanti factum, cuius est tit. 185,

me non habet adsentientem. Primum enim propter litteraturam titulus ad II a. Chr. saeculum referri nullo potest pacto: est aetatis Romanae et quidem posterioris; deinde si recte fragm. *b* adiunxi et restitui, apparet Diophantum, in cuius honorem hoc decretum factum est, neque Asclapiodori filium fuisse neque Sinopa oriundum: nam quae fr. *b* v. 4 leguntur, ad patris nomen et ἐθνικὸν sunt referenda; denique fr. *a* v. 7, nisi omnia me fallunt, Romanus quidam homo memoratur, qui Mithridatis VI temporibus in Chersonesitarum decreto vix potuit nominari.

Certo aut probabiliter restitui possunt haec: V. 2: ...ον Ἀ[σ]κλαπι[ο... v. 3: ...τὰ]ν πόλιν ἁ[μῶν... v. 4: ...σοις διαφερουσ... v. 5: ...αν ὑπούργησεν... v. 6: ...καὶ τειμ[α]τὸν ἂν εἰν... v. 7: ...Γ]άιον Σιλο[υ]ανὸν μετὰ παισ... v. 8: ...ος ὡ[ς] ἁμὲς δι(η)κόνισεν πρὸς... v. 9: ...αται ὑπὲρ τᾶς ἐς αὐτὸν δὲ ταν... v. 10: ...ἔμμεν διά τε τὰν ἐς... v. 11: ...τει[μ]ὰν διά τε τὰν αὐ[τοῦ... v. 12: ...εὔ(ν)οιαν τᾶι πρεπο[ύσαι τιμᾶι?...]. Sequuntur haec:

. . . . δι'ἁ δεδόχθαι τᾶι βου-
[λᾶι . . . . . .] καὶ τῶ[ι δάμωι ἐπαινέσαι μὲ]ν ἐπὶ τούτοις Διόφαντ-
[ον . . . . .]άκου Ναυκ[ρατίταν?? . . . . δό]μεν [δ]ὲ αὐτῶι προ(ξ)ενί[αν,
πολιτε]ίαν, ἔσπλου[ν καὶ ἔκπλουν ἐν εἰράναι καὶ ἐν πολέμωι ἀσυλεὶ
καὶ ἀ]σπονδεὶ αὐ[τῶι καὶ ἐκγόνοις . . . .
. . . . ν]των τῶν [ἐν . . . .
τὸ δὲ ψάφ]ισμα τοῦ[το ἀναγραφῆμεν στάλαι λευκολίθωι καὶ θέ-
μεν ἐν τῶι] ἐπισαμ[οτάτωι τᾶς πόλιος τόπωι. Ταῦτ' ἔδοξε βου-
λᾶι καὶ δάμ]ωι, βασ[ιλεύοντος τοῦ δεῖνος κτλ.

V. 18 latet formula quaedam sollemnis, quae redit in tit. 192 v. 2; quomodo tamen restituenda sit, nondum patet.

---

188. Fragmentum tabulae marmoris albi undique mutilum praeter partem superiorem, ubi epistylii pars superest, a. 0,12 m., l. 0,115, cr. 0,075. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 314 n° 2 ad apographum Ivanovii.

Exscripsi Chersonesi in monasterio.

▨ΟΕΔΡΟΙΧΓ▨	[Οἱ πρ]όεδροι Χ[ερσονασιτᾶν εἶπαν·
ꞋΔΗΓΑΙΟСΟꞋ	Ἐπει]δὴ Γάιος Ο[. . . . . . . ἀγαθός
ΛΝΗΡΚΑΙΙ	ἐστιν ἀ]νὴρ καὶ [πρόθυμος? . . . . .
ЧΠΑΡΑ	. . . . . . ν παρα . . . .

Var. lect. V. 1 ultimum ductum omisit Jurg., v. 2 dedit ΛΗΓΑΙΟ.ΟΗ, v. 4 nihil nisi ΠΛΝ. Supersunt haec e decreto honorario aetatis imperatorum.

---

189. Fragmentum tabulae marmoris candidi a sinistra sectum, a reliquis partibus fractum, a. 0,22 m., l. 0,14, cr. 0,07, litteris c. 0,013 altis inscriptum. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 3 n° I.

Lapis a. 1877 repertus exstat Chersonesi in monasterio, ubi exscripsi et ectypon sumpsi.

ΝΙΙ	. . . .
ΜΙΩΣΙΙΛ	χοσ?]μίως πα . . . .
ΓΑΛΙΤΑΙΣΠΡΕΠΟΥΣ	. . . γαν ταῖς πρεπούσ[αις τιμαῖς . . . .
ΔΕΔΟΧΘΑΙΤΑΙΒΟΥ	. . . δεδόχθαι τᾶι βου[λᾶι καὶ τῶι δάμωι ἐπαινῆσθαι
ΕΠΙΤΟΥΤΟΙΣΗΔ	μὲν] ἐπὶ τούτοις Ἡδ[ύκωνα (?) τοῦ δεῖνος. . . . . ,
ΝΔΕΑΥΤΩΙΠΡΟΞ	δόμε]ν δὲ αὐτῶι προξ[ενίαν καὶ ἔσπλουν ἐν εἰράναι καὶ
ΛΕΜΩΙΑΣΥΛΕ	ἐν πο]λέμωι ἀσυλε[ὶ καὶ ἀσπονδεὶ αὐτῶι καὶ τοῖς ἐκγό-
ΑΥΤΟΥΚΑΙΧΡΗΜ	νοις] αὐτοῦ καὶ χρήμ[ασι καὶ τἆλλα τίμια ὅσα καὶ τοῖς ἄλ-
ΕΡΣΟΝΑΣΕΙΤΑΙΣ	λοις Χ]ερσονασείταις [δίδοται πάντα. Τὸ δὲ ψάφισμα τοῦ-
ΝΑΓΡΑΦΗΜΕΝΛΕΥ	το ἀ]ναγραφῆμεν λευ[κολίθωι στάλαι καὶ θέμεν ἐν τῶι ἱε-
ΤΟΥΑΣΚΛΑΠΙΟ	ρῶι] τοῦ Ἀσκλαπιο[ῦ. Ταῦτ' ἔδοξε βουλᾶι καὶ δάμωι . . .
ΛΣΙΛΕΥΟΥΣ	. . . . β]ασιλευούσ[ας . . . . .

Var. lect. Ductus qui exstant supra v. 1 omisit Jurg., v. 1 dedit ΜΙΟΣΠ, v. 2 extr. Σ omisit, v. 4 extr. ΗΝ (rest. (ἄ)ν(δρα), v. 10 extr. ΟΥ dedit, v. 11 primam litteram omisit. Supplementa ab eodem proposita compluribus locis mutavi.

Est fragmentum decreti honorarii aetatis Romanae. Quae proposui supplementa, non ubique pariter certa sunt. V. 11 quomodo sit restituendus, videant peritiores; Ῥώμας βασιλευούσας mentionem inesse putabat Jurgeviczius conl. C. I. Gr. 2594, 2595, 2801, cum coniceret decretum in honorem Romani cuiusdam hominis fuisse factum. Sed cum v. 4 extr. nihil nisi nominis proprii initium stetisse putarem, quod Romanum esse non posset, hac Jurgeviczii explicatione reiecta versum ita intellegendum proposui l. l. ad n° 190 p. 57 sq., ut aetate Romana regis sacrificuli munere mulieres Chersonesi fungi potuisse statueremus, similiter atque in aliis civitatibus eadem aetate ἀρχούσας et γυμνασιαρχούσας et ἱππαρχούσας mulieres saepius in titulis invenimus. Sed hodie ne in hac quidem explicatione acquiescendum puto, cum cognoverim etiam in nummis Chersonesitarum ΒΑCΙΛΕΥΟΥCΗC interdum legi et quidem nullo nomine proprio addito (v. Buratschkovii catal. numm. v. I p. 111); quod participium dubito an cum ipsius urbis nomine subaudito sit coniungendum restituendumque sit in titulo: [Ταῦτ' ἔδοξε βουλᾶι καὶ δάμωι Χερσονάσου βα]σιλευούσ[ας etc.

---

190. Fragmentum tabulae marmoris albi undique mutilum, a. 0,17 m., l. 0,11, cr. 0,06. Litterae apicibus ornatae sunt, a. 0,01—0,015. Exscripsi in museo soc. Odess. et edidi in diario minist. inst. publ. (Журналъ Мин. Нар. Просв.) m. Iunio a. 1884, cl. philol. p. 56.

	. . . . καὶ ἄλλων
ΜΕΤ	τιμίων?] μετ[έχειν, ὅσα δίδοται τοῖς ἄλλοις
. ΞΕΙΤΑ	Χερσονασ]είτα[ις(?)· τὸ δὲ ψάφισμα τοῦτο
. ΜΕΝ	ἀναγραφῆ]μεν [λευκολίθωι στάλαι καὶ θέμεν ἐν
ΑΜΟΤΑ	τῶι ἐπισ]αμοτ[άτωι τᾶς πόλιος τόπωι. Ταῦτ'
ΙΛΑΙΔΑ	ἔδοξε βου]λᾶι δά[μωι, βασιλεύοντος τοῦ δεῖνος
Δ·ΙΕΡΕΩΣ	τοῦ . . .], ἱερέως [τοῦ δεῖνος . . . . μηνός
ΟΥ·ΚΔ·ΓΡ	. . . . .]ου κδ', γρ[αμματεύοντος . . . .
ΤΟΛΙΟΣΥΙ	τᾶς π]όλιος . . . .

Haec si recte restituta sunt, habes fragmentum decreti honorarii aetate imperatorum accuratissime lapidi incisum, ex quo primum discimus Chersonesi praeter regem sacrfiiculum et scribam etiam sacerdotem dei nescio cuius anni eponymiam habuisse.

---

191. Anno 1872 Mosquae publica auctoritate expositio fuit instituta, quae vulgo dicitur polytechnica. Ad hanc e museo Chersonensi monumenta quaedam antiqua missa erant, quorum notitiam primus dedit Mansvetov prof. cl. in libello qui inscriptus est «Историческое описаніе древняго Херсониса и открытыхъ въ немъ памятниковъ» (Mosquae 1872) p. 50 sq. Inter ea monumenta lapides inscripti fuerunt complures cum Byzantinae aetatis tum antiquioris; quos post expositionem Mosquae retentos esse eo consilio, ut museo inferrentur historico, quod tum exstrueretur, ab ipso cognovi Mansvetovio; sed a. 1883 ex omnibus quos memorat Mansvetovius titulis solum n° 196 in museo inveni; de reliquis cum nihil certi potuerim explorare, Mosquae eos periisse aut locis quibusdam ignotis etiamnunc latere puto. Horum apographa hic dare non licuisset (in Mansvetovii enim libello desunt), nisi N. P. f. Kondakov professor Odessitanus me rogante in schedis suis catalogum omnium antiquitatis monumentorum Mosquam a. 1872 missorum a se ipso accuratissime factum repperisset mihique in usus meos liberalissime concessisset. Ex hoc catalogo (russice conscripto) omnes eos me sumpsisse titulos scito, qui Kondakovii nomine sunt signati. Decreti fragmentum unum in eis repperi hoc:

. . . ΘΟΥ . . .
. . . ΝΚΑΙΟΣ . . .
. . ΣΕΥΕΓΓΕΤΕ . .
. . ΑΥΣΕΙΝΕΠΗ . .
. . ΔΟΧΘΑΙΤ . .
. . ΙΤΕΑΥΤ . .
. . ΚΑΕ . . .
. . ΟΥΝF . .
. . ΣΚ . . .
. . Τ . .

Titulus a Kondakovio στοιχηδόν scriptus, nescio quam vere. Certo restitui nihil potest nisi v. 3 ...ς εὐε[ρ]γετε[ῖν... et vv. 5—6 ...δε]δόχθαι τ[ᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι ἐπαινέσα]ι τε αὐτ[ὸν κτλ. V. 4 fortasse fuit ἐπὶ πλείω συν]αύ[ξ]ειν ἐπη[γγείλατο κτλ.

---

192. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei ab omnibus partibus fractum, a. et l. 0,11, cr. 0,045. Litterae grandes optimeque servatae. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII p. 221 n° IV.

Exscripsi Chersonesi in monasterio.

ΑΙΕΚ	. . . αι εκ . . . .
ΩΝΤΩΝΕΝ	. . ων τῶν ἐν . . . .
ΟΔΕΨΑΦΙΣΙ	τ]ὸ δὲ ψάφισ[μα τοῦτο ἀναγραφῆμεν στάλαι λιθίναι
ΙΘΕΜΕΝΕ	κα]ὶ θέμεν ἐ[ν τῶι ἐπισαμοτάτωι τᾶς πόλιος τόπωι (?).
ΤΕΛΟΞΕ	Ταῦ]τ' ἔδοξε [βουλᾶι καὶ δάμωι κτλ.

Var. lect. V. 2 extr. EM Jurg.

De v. 2 cf. quae monui ad tit. 187. Propter litteraturae indicia hoc quoque fragmentum ad imperatorum aetatem est referendum.

---

193. Fragmentum lapidis leucophaei undique mutilum, a. 0,16 m., l. 0,10, cr. 0,135. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 314 n° 1 ad apographum Ivanovii.

Exscripsi Chersonesi in monasterio.

ΙΠΑΙ	. . . . . πα . . .
ΒΟΥΛΑΙ	δεδόχθαι τᾶι] βουλᾶι [καὶ τῶι δάμωι ἐπαινέσαι μὲν ἐπὶ τούτοις τὸν
ΟΥΕΙΛΙΟΝ	δεῖνα . . . .]ου Εἰλιον[έα? ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας, ἂς ἔχων
ΙΔΟΜΕΝ	διατελε]ῖ, δόμεν [δὲ αὐτῶι κτλ.
ΓΕΝΙΓΑ	. . . εν.γ . . . .

Var. lect. V. 1: LIIAI, v. 3: YEMION, v. 4: ΔΟΜΕΝ, v. 5: ΕΚ.ΓΑ Jurg.

---

194. Basis quadrata marmoris leucophaei superne epistylio ornata, a. 1,05 m., l. et cr. 0,62. Pars antica, in qua est inscriptio, a partibus sinistra et inferiori fracta est et admodum laesa, consulto, ut videtur. Ed. Boeckh, C. I. Gr. II add. p. 1001 n° 2098*b* Duboisii apographo usus.

Theodosiae servatur in museo. De loco, unde proveniat, haec adnotat Boeckhius: «Lapis fertur ex oppido Taman allatus esse; sed video quae in schedis Duboisii annotantur

de locis, ubi repertae inscriptiones sint, haud omnia vera esse, nec dubito hoc fragmentum *Chersoneso* Heracleotarum coloniae tribuere». Utor ectypo chartaceo[1]).

. . . \I TYXAI
P. . . . . . \IΤΩ.ΔΑΜΩΙΤΑΣΜ.ΤΡ.
I. . . .IO. . . . . .TO. .T. . . . . . .
. . \Π. . . .PoT. . ΣI. . . . .
. . . . .ΣI
. . . . .ΣL.ΛιETI. . . . .
. . IΓA. . .Λ. .Ξ. . . . . .
.K.NEYTI. .T. . . . . . .
. . .¯oI./. . . . .
. . .Ͱ. . .¯. . . . .
. . . .ιEKMII. . . . .
. .Y. .EIΣ'. . .ΣX. .
. . . .¯Ti.
. . . . .H.
.Λ. . . . . . . .ΓEo.
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . . .

CLASSIS SECUNDA.

Tituli honorarii.

195. Basis fere integra marmoris candidi venis subcaeruleis variegati, undique polita, oblonga, a. 0,30 m., l. 0,68, longa 1,07. In breviore latere (*A*) sub versu maioribus litteris (a. c. 0,022) scripto, cuius finis lapidis angulo fracto periit, sunt tituli 1—3 coronis circumdati, e quibus prima est laurea, reliquae hederaceae; in longiore latere (*B*), quod a breviori ad sinistram est spectanti, tituli 4—8 coronis laureis sunt inscripti, e quibus prima et extrema hodie prorsus evanuerunt, e mediis non supersunt nisi partes inferiores[2]). Lateris *A* tituli satis bene etiamnunc leguntur, lateris vero *B* pessime sunt habiti; tenendum est lit-

1) Maxime doleo, quod e lapide titulum exscribere non licuit propterea quod is in remotissimo musei angulo positus est et ita quidem, ut inscriptio inversa sit.

2) Aliter statuit Beckerus l. l. infra: «Die drei mittleren Stücke dieser Inschrift, inquit, sind in der untern Hälfte in einem Halbkreise von Lorbeerblättern umgeben, während die erste und letzte Inschrift gar nicht verziert ist».

teras quae exstant profunde esse incisas optimeque dispici, cum reliquarum ne vestigia quidem supersint; dicas totius lateris *B* titulos consulto fuisse deletos, postea autem litteras aliquot renovatas. Primum de titulo rettulerunt P. Sumarokov Itiner. Crim. et Bessar. (Путешествіе по всему Крыму и Бессарабіи въ 1799 году. Москва 1800) p. 121, et Clarkius, Travels in var. countr. (ed. 4) v. II p. 214[1]). Edidit L. Waxel, Rec. de quelques ant. n° 4 «in aere valde opaco, vix ut litteras distinguas» (verba sunt Boeckhii). Postea Blarambergius in Journal d'Odessa a. 1829 n° 88 titulos dedit integros quasi ita e lapide exscriptos, similiterque in schedis misit ad Boeckhium, qui repetiit C. I. Gr. II n° 2097. Inde repetiit B. Koehne Comment. de historia et antiquitatibus Chersonesi (Petrop. 1848), ed. germ. p. 75, ed. russ. p. 84; etiam Duboisii exemplum in Voyage autour du Caucase, atlas sér. IV pl. XXVI *b* n° 6 editum ex eodem fonte puto fluxisse, quoniam nullam lectionis varietatem praebet. Nova apographa dederunt N. Mursakevicz in epicrisi libri Koehniani inserta act. soc. Odess. v. II p. 708 (posthac iterum dedit Koehne mus. pr. Kotschubei v. I p. 139 ad exemplum Boeckhianum, e Mursakeviczii apographo non assumpto nisi errore) et P. Becker, Die Herakleotische Halbinsel (Lips. 1856) p. 60.

Lapis a. 1794 in Chersonesi ruderibus repertus auctoribus Sumarokovio et Clarkio hodie Odessae asservatur in museo societatis. Exscripsi et ectypa sumpsi.

A

ΟΔΑΜΟΣΑΓΑΣΙΚΛΗΚΤΗ

1	2	3
ΕΙΣΑΓΗΣΑ	ΟΟΡΙΞΑΝΤΙ	
ΜΕΝΩΙΤΑΝ	ΤΑΝΕΓΙΤΟΥ	ΤΕΙΧΟΓΟ
ΦΡΟΥ..Ν	ΓΕΔΙΟΥ	ΗΣΑΝΤΙ
ΚΑΙΚΑΤΑΣΚΕΥ	ΑΜΓΕΛΕΙΑΝ	
ΑΞΑΝΤΙ		

B

4	5	6	7	8
	Η	ΞΥ	ΓΥ/ ΝΑΣΙ	ΛΙΟΡΑΝΟ
ΤΑΝΑΓΟΡ	ΧΑΝΤΙ	ΣΑΝΤΙ	/ΡΧΗΣΑΝΤΙ	ΜΝ ΝΤΙ

1) Clarkii verba integra hic repeto: «In the year 1794 was also found, about three feet below the surface of the soil, a large slab of white marble, containing an inscription so imperfectly preserved, that is was not possible to copy it in a legible manner. It is in the *Doric* dialect, and seems to commemorate the gratitude of a people to a citizen or magistrate, for the introduction of vineyards. The original stone is still in the possession of Admiral Wilson, at *Aktiar*».

Var. lect. Si quis exemplum meum cum Boeckhiano vel potius Blarambergiano contulerit, coniciet fortasse aut lapidem magnum tulisse damnum postquam eum exscripserit Blarambergius, aut me in exscribendo eo neglegentius esse versatum. Sed equidem Blarambergio potuis crimini do, quod titulis, qui in lapide iam non exstabant integri, tacite restitutis et Boeckhium ipsum et omnes Corporis inscr. Gr. lectores decepit. Quod plus uno argumento potest probari. Primum enim Bl. ipse in diario Odess. l. l. ita dixit: «Nous croyons faire plaisir au lecteur ... en *restituant en entier* cette inscription interessante»; deinde iam Clarkius, qui multis annis ante lapidem viderat, titulum «imperfectly preserved» dixit; denique in Bl. exemplo formae quaedam comparent non doricae dialecti, quas in lapide fuisse minime est veri simile, ut in cor. 1 κατασκευάσαντι, in cor. 2 ὁρείσαντι, in cor. 5 στρατηγήσαντι. Ideo Blarambergii lectiones hic enotare omitto; e Waxelianis non adfero nisi eas, quae ad textum restituendum aliquid momenti habeant. *A* v. 1 extr. ΚΤΙ Wax., ΚΛΗΤΗ Murs. fortasse operarum errore. — Cor. 1 v. 3: ΦΡΥΓΛΝ W., Φ. .Υ. .Ν Murs., ΦΡΟΥΡΑΝ Becker. — Cor. 2 v. 1: ΟΡΒΙΣΑΝΤΙ Wax.; ΟΟΡΙΣΑΝΤΙ Murs.[1]) — *B* cor. 5 v. 1 Wax. ΙΡΑ ductus dedit admodum obscuros, v. 2 ΣΑΝΤΙ. — Cor. 6 v. 1: Ι. ΓΑΙΕΥ Wax., nihil nisi Υ extr. Murs., ΤΕΥ Beck. — Cor. 7 v. 1: ΓΥΜΝΑΣΙ Wax. Murs. B.; v. 2 extr. Ι omisit Murs. — Cor. 8 v. 1 in. ΛΓΟ Wax. B., ΑΓΟ Murs., v. 2 ΜΗΣΑΝΤΙ Wax., ΜΗ. .ΝΤΙ Murs. Apparet igitur e Waxelii maxime lectionibus titulos olim aliquanto melius legi potuisse, quam hodie.

Ὁ δᾶμος Ἀγασικλῆ Κτη[σία].

1. Εἰσαγησα|μένωι τὰν | φρου[ρὰ]ν | καὶ κατ[α]σκευ|άξαντι.
2. (Ὁ)ρί[ξ]αντι | τὰν ἐπὶ τοῦ | πεδ[ί]ου | ἀμπελείαν.
3. Τειχοποήσαντι.
4. [Ποήσαντι?] | τὰν ἀγορ[άν].
5. [Στραταγ]ή|[σ]αντι.
6. [Ἱερατ]εύ|σαντι.
7. Γυ[μ]ν[α]σι|[α]ρχήσαντι.
8. [Ἀγ]ορανο|μή[σα]ντι.

Viri nomen rectissime restitutum esse a Boeckhio persuasum mihi habeo; certe quod nostrates iactitabant Ἀγασικλήκτης omni caret analogia.

«Vs. 1. accusativus est, sc. ἀνέστησεν: nam in lapide patet statuam positam fuisse: neque offendit posthac coronis inscriptos esse dativos». Boeckh. Dativi illi e subaudiendo enuntiato ὁ δᾶμος ἔδωκε στέφανον pendere videntur. «Εἰσαγησαμένῳ τὰν φρουρὰν καὶ κατασκευάξαντι

1) Addo quae recte de huius vocis scriptura observavit Beckerus: «Im Worte ΟΟΡΙΣΑΝΤΙ stehen die beiden ersten Buchstaben nicht in einer Linie und etwas niedriger, als die folgenden; der erste ist gegen den zweiten um eben so viel niedriger, als der zweite gegen den dritten; der Form nach sind die beiden ersten Buchstaben einander ganz gleich und so vollständig erhalten, dass der zweite nicht, wie eine Variante bei Böckh ... zeigt, für ein unvollständiges Ρ gehalten werden kann».

est: *decretum ferenti de statione* aliqua ad custodiendam dicionem instruenda *eamque exstruenti*, nempe τὸ φρούριον ei stationi inserviens. Cf. de simili re Strab. VII. p. 812». Boeckh.

Quae Stephanius v. cl. de hoc titulo observavit Mél. gr.-rom. v. I p. 44 (in epicrisi libri Koehniani quem supra laudavi), minus probabilia mihi videri dixi l. l. ad n° 190 p. 59. In eadem commentatione de magistratibus Chersonesitarum, quos e titulis novimus, in universum disputavi. Titulum tertio a. Chr. saeculo non recentiorem esse puto cum Beckero.

Переводъ. Народъ *поставилъ статую* [или: *почтилъ статуею*] Агасикла с. Ктисія. — 1. Предложившему *декретъ* о гарнизонѣ и устроившему *его*. — 2. Размежевавшему виноградники на равнинѣ. — 3. Бывшему стѣностроителемъ. — 4. Устроившему (?) рынокъ. — 5. Бывшему стратигомъ. — 6. Жречествовавшему. — 7. Бывшему гимнасіархомъ. — 8. Бывшему агораномомъ.

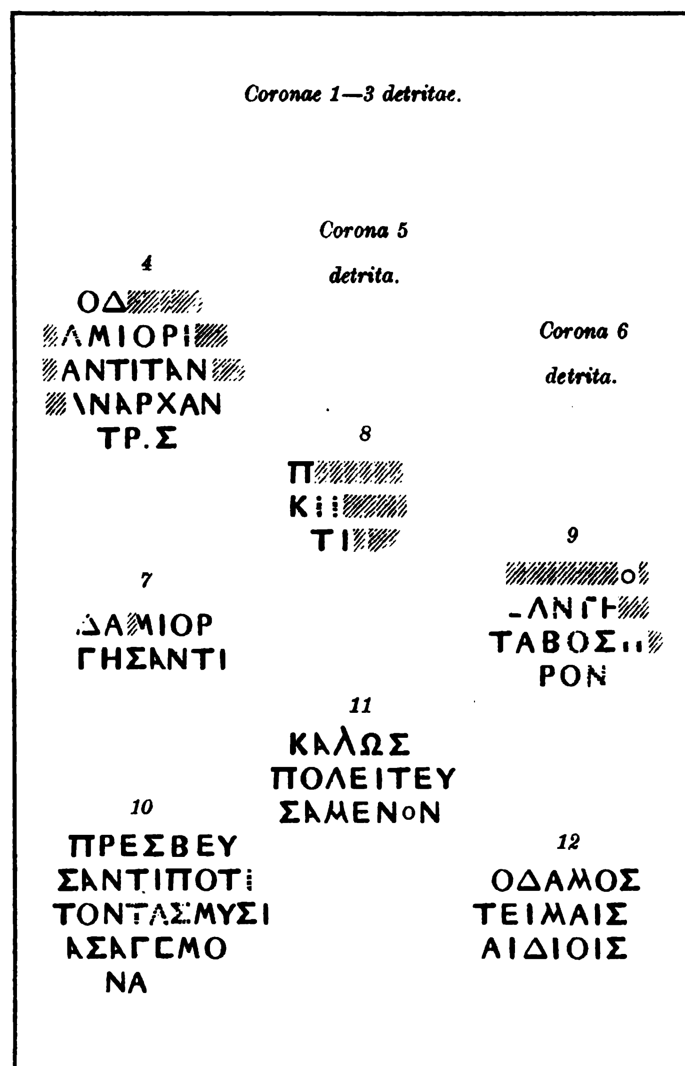
---

196. Tabula integra marmoris candidi venis variegati subcaeruleis, a. 0,77 m., l. 0,44, cr. 0,065. Ornata est coronis duodecim in tres ordines dispositis, quibus inerant tituli. Hodie superior tabulae pars adeo detrita est, ut quinque coronae vix dispiciantur, e titulis, qui eis incisi erant, prorsus nihil exstet. Trium sequentium titulorum litterae aliquot distinguuntur, reliqui quattuor etiamnunc bene leguntur. Tabula ubi et quando reperta sit, non constat; a. 1872 cum aliis quibusdam monumentis Mosquam asportata (cf. ad n° 191) exstat hodie in museo historico. Exscripsi a. 1883 et edidi l. l. ad n° 190 p. 43 cum tabula lithographica.

(*Textum vide p. 193*).

4. Ὁ δ[ᾶμος | δα]μιορ[γή|σ]αντι τὰν [πρώ|τα?]ν ἀρχὰν | τρ[ί]ς.
7. Δαμιοργήσαντι.
8. Π[ροδι]|κ[ήσαν]|τι.
9. . . . ο .|[σα]|ντι [κα]|τὰ Βόσ[πο]|ρον.
10. Πρεσβεύ|σαντι ποτὶ | τὸν τᾶς Μυσί|ας ἀγεμό|να.
11. Καλῶς | πολειτευ|σάμενον.
12. Ὁ δᾶμος | τειμαῖς | ἀϊδίοις.

Tituli aetati accuratius definiendae praeter scripturam mentio legationis viri, in cuius honorem tabula erat posita, ad Moesiae provinciae praefectum (cor. 10) inservire potest. Constat enim hanc provinciam Augusti aetate imperio Romano adiunctam centum fere annis post sub Domitiano in duas partes fuisse divisam, quarum utraque suum habuerit praefectum (cf. Marquardt Röm. Staatsverw. v. I p. 146 sq.); admodum igitur videtur veri simile titulum ad hoc centum fere annorum spatium pertinere: nam si divisa iam Moesia esset positus, additum sane fuisset ad utrius Moesiae praefectum anonymus esset missus. Quae autem fuerit legationis causa, certo sane in tanta Chersonesi rerum obscuritate definiri non potest. Coniectura tamen, quam in priore emiseram tituli editione, etiamnunc placet. Novimus ex elogio notissimo (Orelli 750. Wilmanns 1145) Ti. Plautium Silvanum Aelianum, qui intra annos 55—69 p. Chr. Moesiae legatus pro pr. fuit, Chersonesum Scytharum cuiusdam regis obsidione liberasse: cumque dubium non sit quin Chersonesitae ipsi a Silvano auxilium

petierint, facile fieri potest hic anonymum nostrum fuisse legatum. Haec si ita sunt, ad annos fere 60—70 p. Chr. referendus erit titulus, quoniam legatio ad Moesiae praefectum supremum videtur fuisse anonymi munus.

De titulo cor. 4 restituendo pluribus egi l. l. p. 62 sq., ubi demonstrare studui supplementum quod est τὰν [πρώτα]ν ἀρχάν plus habere probabilitatis quam τὰν [αὐτὰ]ν ἀρχάν, quamvis ne illud quidem omni careret dubitatione.

Переводъ. 4. Народъ исполнявшему трижды первую должность. — 7. Бывшему даміургомъ. — 8. Бывшему продикомъ. — 10. Бывшему посломъ къ правителю Мезіи. — 11. Бывшаго прекраснымъ гражданиномъ. — 12. Народъ *почтилъ* вѣчными почестями.

---

197. Basis quadrata marmoris albi a. 0,27, l. 0,63, cr. 0,58. In plano superiori et inferiori statuarum vestigia supersunt, quae probant lapidem antiquitus bis fuisse in usu.

Inscriptionis fronti diligenter incisae versus 1 laesus est, reliqui bene leguntur; litter. alt. c. 0,035. Ed. L. Stephani, Bull. hist.-philol. de l'Acad. de St. Pétersbourg v. II p. 253 = Mélanges gr.-rom. v. II p. 236 n° 9.

Lapis a. 1853 repertus a comite Uvarovio, cum Chersonesi solum exploraret (cf. ad n° 203), Petropoli servatur in museo quod vocatur Ermitage. Exscripsi.

- ᒪ ⊥	[Σ]έξ[τον Οὐεττουληνὸν]
ΚΕΡΙΑΛΙΝΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣΟΥ //////	Κεριᾶλιν, Αὐτοκράτορος Οὐ[εσ]-
ΠΑΣΙΑΝΟΥΚΑΙΣΑΡΟΣΣΕΒΑΣΤΟΥ	πασιανοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ
ΠΡΕ⌐ΡΕΥΤΗΝΚΑΙΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΝ	πρε[σβε]υτὴν καὶ ἀντιστράτηγον,
ΟΔΑΜΟΣ *vac.*	ὁ δᾶμος.

Duos Ceriales vixisse Vespasiani tempore demonstrarunt I. Pomialovski in diario min. inst. publ. a. 1880 m. Maio p. 85 et Th. Mommsen ephem. epigr. v. IV p. 499. Alter est *Sex. Vettulenus Cerialis*, quem bello Iudaico a. 69—70 legioni V Macedonicae praefuisse narrat Iosephus Flavius (locos v. ap. Mommsenum; cf. quae de eo exposuerunt L. Renier mem. acad. inscr. v. XXVI p. 1 pag. 302 sq. et Waddington, Fastes des prov. Asiat. p. 160 n° 104), alterum *C. Vettulenum Civicam Cerialem* a. 82 in Moesia praefuisse exercitui docuit diploma militare in Bulgaria nuper repertum, quod primus edidit Pomialovski l. l. p. 61 sq., repetiit Mommsen l. l. Uterque vir doctissimus putat in huius honorem titulum nostrum fuisse positum; sed obstant litterarum vestigia quae exstant v. 1 quaeque exacte **ΣΕΞΤΟΝ** pronomini respondere monuit Waddington; idque restitui, quamvis alioquin Sextum Moesiae legatum fuisse nondum constet. Iam igitur Caium Sexto in Moesia successisse putemus necesse est.

Переводъ. [Секста Веттулена] Керіалиса, легата и пропретора Императора Веспасіана Кесаря Августа, *поставилъ* народъ.

---

198. Basis marmoris albi a parte postica fracta, a. 0,25 m., l. 0,57, cr. 0,20. In plano superiori excavationem habet quadratam satis magnam, in fronte inscriptionem marginibus eminentibus circumductam valdeque oblitteratam. Ed. Koehler, Mém. sur les îles et la course cons. à Achille p. 254 n. 812; inde Boeckh, C. I. Gr. II n° 2098. Litteris minusculis dedi l. l. ad n° 190 p. 48 n. 1.

Odessae exscripsi in museo societatis.

ΟΔΑΜΟΣ	Ὁ δᾶμος
ΔΑϹ.ΥΙΗΝΘΥΓΑΤΕΡΑΗΡΟ	[Φλ]αουί[α]ν(?) θυγατέρα Ἡρο-
ΞΕ.ΟΥ..ΝΑΙΙΑΔΕΤ.ΤΟΥ	ξέ[νο]υ, [γυ]ν[α]ῖ[κα] δὲ Τ[ί]του
ΦΛΛΟΙ..Π.ΡΘΕΝΟΚ..ΥΙΣ	Φλ[α]ο[υίου] Π[α]ρθενοκ[λέου]ς,
ΥΙΟΥΦΛΑΟΥΙΟΥΠΑΡΘΕΝΟΚΛΕΟΥΣ	υἱοῦ Φλαουίου Παρθενοκλέους.

Var. lect. Koehlerus nihil legit nisi versum primum et v. 5 litteras reliquis melius servatas inde a nona.

In titulo quamvis pessime habito omnia certo restituere contigit praeter mulierculae nomen, cuius omnes litterae praeter extremas perquam sunt detritae. Mulieris maritus et socer cum nomina a Vespasiano petita habuerint, titulus initio II p. Chr. saeculi non est antiquior.

Переводъ. Народъ Флавію (?), дочь Ироксена, а жену Тита Флавія Парѳенокла, сына Флавія Парѳенокла.

---

199. Basis quadrata integra, a. 0,33 m., l. 0,69, longa 0,77. In plano superiori excavationes supersunt, quibus statuae pedes fuerunt infixi. In fronte versus maioribus litteris scriptus viri nomen continet; sequuntur coronae decem oleagineae cum titulis minoribus litteris incisis; infra statuarii nomen item minutis litteris exaratum; lapidis pars inferior in quinque fragmenta erat diffracta auctore Jurgeviczio; quae tamen scite adglutinata sunt gypso. Tituli coronis inscripti nec non artificis nomen lapide attrito hic illic minus bene leguntur. Edidd. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XIII (a. 1883) p. 2 sq. et Revue archéol. 3-ème sér. v. II p. 79 sq. (hic quidem minusculis tantum litteris) ad imaginem photographicam, et ego l. l. ad n° 190 p. 37 sq. cum tabula lithographica.

Lapidem m. Maio a. 1881 prope aquaeductum antiquum in principali Chersonesi platea repertum tradit Jurgevicz. Exscripsi ibidem in monasterio a. 1883 et ectypa confeci, quae tamen non multum profuerunt utpote lapide satis detrito.

ΑΡΙΣΤΩΝΑ-ΑΤΤΙΝΑ-ΤΟΝΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝ

1	2	3	4	5
ΠΡΕΣ ΒΕΥΟΝΤΑ ΥΠΕΡΤΑΣΕ ΛΕΥΘΕΡΙΑΣΠΟ ΤΙΤΟΝΟΞΟΝΣΕ ΗΑΣΤΟΝΕΞΑ ΕΤΙΑΝΚ/[illegible]ΙΑ ΠΟΧΑΜΟΝ ΤΑ	ΠΡΟΛΙΚΗ ΣΑΝΤΑ	ΝΟΜΟΦΥ ΛΑΚΗΣΑΝ ΤΑ	ΔΑΜΙΟΡ ΓΗΣΑΝΤΑ ΚΑΛΩΣ	ΠΡΕΣ ΒΕΥΣΑΝΤΑ ΠΟΤΙΒΑΣΙ ΛΕΑΡΟΙΜΗΤΑ. ΚΑΝΠΕΡΙΣΥΛ ΜΑΧΙΑΣΚΑ. ΕΠΙΤΕΤΕ ΧΟΤΑ

6	7	8	9	10
ΙΕΡΑ ΤΕΥΣΑΝ ΤΑΚΑΛΩΣ ΚΑΙΙΚΟΝΙ ΧΑΛΚΕΑ Ι	ΔΙΟΙ.ΗΣΑΝ ΤΑΚΑΙΦΩΤΙ ΣΑΝΤΑΧΡΗ ΜΑΤΑ-ΑΙ ΠΟΛΕΙ	ΠΡΕΣ ΒΕΥΣΑΝΤΑ ΠΟΤΙΒΑΞΙΛΕ ΛΡΟΙΜΗΤΑΛ ΚΑΝΤΟΔΕΥΤΕ ΙΟΝΚΑ..ΠΙ ΤΕΤΕΥΧΟ ΤΑ	ΔΑΜΙΟΡ ΓΗΣΑΝΤΑ ΚΑΙΕΙΚΟΝΙ ΤΕΑΓ[illegible]'[illegible]	ΠΟΛ[illegible]ΙΤΕΥ .ΜΕΝΟΝΚΑ .ΩΣ

ΚΗΦΙΣΟΔΟΤΟΣ[illegible]Π[illegible]ΗΣΕ

Var. lect. Jurgeviczius aut is qui eius apographum ligno incidit (in ed. russ.) titulos coronis inscriptos per versus plerumque non recte disposuit. V. 1 in. dedit **ΑΡΙΣ**, mox **ΑΡΤΙΝΑ** non recte. Cor. 1 vv. 5 sq. **ΤΟΝΟΔΟ.ΣΕΒΑΣΤΟ.Ε.|ΑΕΤΙ..Κ..Α.ΟΔΑ-ΜΩΝ|ΤΑ** (transcr. (π)οτὶ τὸν ὀδό(ν) Σεβαστο(ῦ) ἐξαετί(αν) κ(ατ)α(π)οδαμῶντα). — Cor. 2: lapidis rimulam quae est sub v. 2 pro **Α** littera accepit Jurg. eaque fretus in transcr. addidit (κ)α(λῶς); quod nunquam fuisse in lapide certo scito. — Cor. 3 v. 2 med. **ΚΗ** litterae desunt ap. Jurg. — Cor. 4 in. **ΔΑΜ.Ο** etc. — Cor. 5 v. 6 extr. **Κ/** desunt, v. 7—8: **ΤΕΤ|..ΧΟ.Α** — Cor. 6 titulus in duos versus divisus ita legitur: **ΡΑΤΕΥΣΑ.ΤΑΚΑ-Λ¦Ω.ΚΑΙ..ΚΟΝΙ.ΧΑ..ΣΑ**; infra punctis aliquot additis totum titulum v. cl. ita restituit: (Ἱε)ρατεύσα(ν)τα καλῶ(ς) καὶ (εἰ)κόνι(α) χα(ρι)σά(μενον). — Cor. 7 v. 2—3: **ΦΩΤΙ.Α...** etc. — Cor. 8 v. 6 sq. **ΚΑΙΕΠΙΤΕ|ΤΕΥ..ΤΑ** — Cor. 9 v. 3 sq. **ΕΙΚΟΝΙ.ΤΕΛ......** (transcr. εἰκόνι(α) τελ(έσαντα). — Cor. 10: **ΠΟΛΙΤΕΥ..Ε.ΟΝΚ|ΑΛΩΣ**. In artificis nomine **ΦΙΣ** litterae omissae.

Ἀρίστωνα Ἀττινᾶ τὸν φιλόπατριν.

1. Πρεσ|βεύοντα | ὑπὲρ τᾶς ἐ|λευθερίας πο'τὶ τὸν θεὸν Σε'βαστὸ[ν] ἐξα¦ετίαν κ[αὶ] ἀ¦ποκαμόν|τα.
2. Προ[δ]ική|σαντα.
3. Νομοφυ|λακήσαν|τα.
4. Δαμιορ|γήσαντα | καλῶς.
5. Πρεσ¦βεύσαντα | ποτὶ βασι|λέα Ῥοιμητά[λ]¦καν περὶ συ[μ]¦μαχίας κα[ὶ] | ἐπιτετε[υ]|χότα.
6. Ἱερα|τεύσα[ν]|τα καλῶς ¦ καὶ ἰκόνι ¦ χαλκέα¦ι.
7. Διοι[κ]ήσαν|τα καὶ φωτί|σαντα χρή|ματα [τ]ᾶι ¦ πολει.
8. Πρεσ|βεύσαντα | ποτὶ βα[σ]ιλέ|α Ῥοιμητάλ|καν τὸ δεύτε|[ρ]ον κα[ὶ ἐ]πι¦τετευχό|τα.
9. Δαμιορ¦γήσαντα | καὶ εἰκόνι | τελ[έαι].
10. Πολ[ε]ιτευ|[ό]μενον κα|[λ]ῶς.

Κηφισόδοτος [ἐ]π[οί]ησε.

Cum de hoc titulo pluribus egerim l. l., hic in eo explicando diutius versari non videtur necessarium. Id unum adnoto, Rhoemetalcae regis Bosporani mentione bis repetita tituli aetatem satis accurate definiri. Regnasse eum ab a. 131 usque ad a. 154 p. Chr., Hadriani et Antonini Pii temporibus, nummi docent (v. Buratschkovii catal. p. 262). Sub finem potius huius temporis spatii quam ad eiusdem partem priorem referendus esse titulus ideo mihi videtur, quod inter duas ad Rhoemetalcen legationes etiamque post alteram publicis muneribus in patria functus est Ariston (si quidem honores a populo dati ordine temporis in lapide sunt inscripti, quod certe admodum est probabile), statua autem post mortem demum eius videtur fuisse posita.

Переводъ. Аристона с. Аттина, любящаго отечество. — 1. Бывшаго посломъ *для ходатайства* о свободѣ къ божественному Августу шесть лѣтъ и утомившагося. — 2. Исполнявшаго должность продика. — 3. Исполнявшаго должность номофилака. — 4. Исполнявшаго должность даміурга прекрасно. — 5. Бывшаго посломъ къ царю Римиталку о союзѣ и успѣвшаго. — 6. Исполнявшаго прекрасно должность жреца [*народъ наградилъ вѣнцомъ*] и мѣднымъ изображеніемъ. — 7. Управлявшаго *государственною* казною и выяснившаго денежныя средства городу. — 8. Бывшаго посломъ къ царю Римиталку вторично и успѣвшаго. — 9. Испол-

нявшаго должность даміурга прекрасно [*народъ наградилъ вѣнцомъ*] и цѣлою статуею. — 10. Бывшаго прекраснымъ гражданиномъ. — Исполнилъ Кифисодотъ.

---

200. Basis quadrata marmoris leucophaei superne fracta, alta fere 1 m., l. 0,63, cr. 0,54. Titulus litteris 0,035 fere altis sed arcte dispositis incisus valde detritus est praeter ultimos versus, qui etiamnunc faciles sunt lectu. «In ruderibus urbis Chersonesi... repperit Koehlerus et primus edidit act. acad. Monac. t. VI class. hist. et phil. p. 134 [= Ges. Schriften t. VI p. 299], deinde ex schedis Stemp[k]ovskii mutilum apographum dedit Rochettus Antt. Bosp. tab. VI n. 1 et explicuit p. 58 sqq. sed falso habuit pro Panticapaeensi titulo, cuius erroris particeps est Koeppen Nordgest. p. 77. Titulus nunc est Theodosiae in museo. Iterum ed. Koehlerus adv. Rochett. p. 43 [= Ges. Schr. v. I p. 119] et rectius quam prius». Boeckh, C. I. Gr. II n° 2099 (additis p. 1001 Duboisii variis lectionibus).

Lapis etiamnunc Theodosiae in museo servatur, ubi exscripsi. Cum 5 priores versus lapidis fractura perierint, reliqui aliquot locis plenius antea legi potuerint, quam hodie, apographo meo Koehlerianum alterum adicio. Aliorum varias lectiones v. infra.

Koehler:	*Latyschev:*
ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ	
ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΝΑΡΙCΤΟ	
ΓЄΝΟΥCΠΡΟЄΔΡΟΝ	
CΑΜЄΝΟΝЄΝΔΟΞѠC	
ΟΡΗCΑΝΤΑΔΙCΔΑ	
ΤΗΝΑΡΧΗΝΚΑΙ	¯ΛΤΗΝΛ
ΠΡЄCΒЄΥCΑΝΤΑΠ	ΠΡЄCΒCΙ.ΑΝ
ΤΟΥC	ΓΟΥCΠΡΟΙΚΑΥΠЄΡΙ
ΤΗCΠΑΤΡΙΔΟCΚΑΙΤЄΙΜ	ѠΝ.ΗCΠΑΤΡΙΔΟCΚΑΙΤЄ
ΥΠΟΤΗCΠΟΛЄѠCΑΙΔΙѠΙ	ΝΤΑΥΠΟΤΗCΙΟΛЄѠCΑΙΔΙ
ΡЄΥCЄΙΘΙΑCΑΡΧΗCΑΠ	ΟΡЄΥCЄΙΘΙΑCΑΡΧΗCΑΝ
CΑΝΛЄΙΤΟΥΡΓΙΑΝΤЄΛЄCΑΝΤΑ	ΝΑΕΙ¯ΟΥΡΓΙΑΝΤЄΛЄCΑΝ
ΛЄΙΤЄΥCΑΜЄΝΟΝЄΝΠΑCΙΝ	ЄΙΤЄΥCΑΜЄΝΟΝЄΝΠΑCΙΝ
ΝѠCΤΟΝΚΤΙCΤΗΝΚΑΙΑCΥΝΚΡ	ΑΓΝѠCΤΟΝΚΤΙCΤΗΝ ΚΑΙΑCΥΝΚ
ΤΟΝΚΑΙΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝΗΚΡΑΤΙCΤΗ	ΤΟΝΚΙΦΙΛΟΠΑΤΡΙΝ ΗΚΡΑΤΙCΤΗ
ΒΟΥΛΗΚΑΙΟΙЄΡΟΤΑΤΟCΔΗΜΟC	ΒΟΥΛΗ ΚΑΙΟΙЄΡѠΤΑΤΟCΔΗΜΟC
ЄΥΝΟΙΑC ΧΑΡΙΝ	ЄΥΝΟΙΑC ΧΑΡΙΝ

Var. lect. Vv. 1—5 desunt ap. Roch. Cumque Stempkovskius titulum iam Theodosiae exscripsisset, Koehlerus multo antea «au milieu des décombres de l'ancienne Cherson», admodum fit probabile lapidem cum Theodosiam transveheretur esse mutilatum. V. 6 nihil nisi Π......ΤΗΝ...... et v. 7 nihil nisi ЄC......Α..... St. ap. Roch.; ЄΤΙΡЄΠΡЄCΒЄΥ Dub.,

mire. — V. 8: ΟΥϹΠΡΟΙΚΑΥΠΕΡΙϹ.... St., quae esse in lapide falso negavit Koehl. — V. 9 extr. ΚΑΙΤΕ.... St. — V. 10 in. ΠΟ, extr. ΚΑΙΔΗ.. St. — ΑΙΔΙΩΙ deest in Koehl. ed. priore. — V. 11 in. ΘΡΕ, extr. ϹΑΝΤ St.; ΟΡΕΥϹЄΙ Dub.; extr. ΑΠ deest ap. Koehl. in ed. pr. — V. 12: ϹΑΥ...ΟΥΠΑΝΤΕΛΕΙΑΝ St. — V. 13 primum Λ omisit St., ΠΟΛΕΙ Dub. — V. 14 in. ΠΝΩϹ, extr. ΑϹΙΚΡ.. St., in. ΑΙΝΩϹ Dub. — V. 16 med. Ρω Koehl. ed. pr., ΡΩ Stempk. Boeckhius alterum Koehleri exemplum, ut par erat, pro fundamento editionis suae posuit, hic illic Stempkovskii lectionibus, ubi essent pleniores, adsumptis.

Ἀγαθῆι τύχηι.
Δημοκράτην Ἀριστο-
γένους πρόεδρον [μὲν εἰσηγη]-
σάμενον ἐνδόξως [καὶ δημη-
γ]ορήσαντα, δὶς δ'ἄ[ρξαντα τὴν
λαμπροτά]την [ἀρχὴν καὶ πλεο-
νάκις?] πρεσβ[εύσ]αν[τα παρὰ τοὺς
Σεβασ]τοὺς προῖκα ὑπὲρ [τῶν συμφε-
ρόντ]ων τῆς πατρίδος καὶ τε[ιμη-
θέ]ντα ὑπὸ τῆς πόλεως ἀϊδίω[ι
ἀναγ]ορεύσει, θιασαρχήσαν[τα καὶ
πᾶσα]ν λειτουργίαν τελέσαν[τα,
πολ]ειτευσάμενον ἐν πᾶσιν
ἁγνῶς, τὸν κτίστην καὶ ἀσύνκ[ρι]-
τον καὶ φιλόπατριν ἡ κρατίστη
βουλὴ καὶ ὁ ἱερώτατος δῆμος
εὐνοίας χάριν.

Boeckhii supplementa retinui non quod ubique vera esse habeam persuasum, sed quia meliora invenire non contigit; ceterum inde a v. 7 certa sunt. Ter tamen a viro illustrissimo erat recedendum: nempe v. 4 post καὶ omisi ἄριστα, ne versus ceteris multo fieret longior (ἐνδόξως adv. ad utrumque refer verbum); v. 6 pro μεγίστην posui λαμπροτάτην propter vestigia ΤΑ litterarum, quae e lapide exceperam; v. 9 eadem de causa pluralem dedi numerum pro sing. τοῦ συμφέροντος. Praeterea per versus supplementa aliter erant disponenda, cum apparuisset versuum initia exceptis quattuor extremis esse oblitterata. De singulis supplementis cf. Boeckhii adnotationes, de magistratibus meam commentationem saepius iam indicatam.

De tituli aetate haec Boeckhius: «[Koehl.] notat litteras cursivis maioribus valde esse similes, ideoque titulum non posse ea aetate, cui Roch. tribuerat, ab Antoninis non multum remota exaratum esse, sed esse aetatis Imperatorum Byzantinorum. At certe prima aetate Byzantina scriptus videtur, titulusque ethnicorum est, non Christianus; quod docet θιασαρχία». Mihi litterarum formae cursivis similes non sunt visae; praeterea inde a fine saeculi III

Christianorum religionem Chersonesi propagatam constat (cf. Koehnii comm. de hist. et ant. Chers. p. 121 sq.). Ideo titulum hac aetate vix esse recentiorem puto; idem medio saeculo II ideo antiquior esse non potest, quia usque ad eam aetatem Dorica dialecto usos esse Chersonesitas probat titulus proxime praecedens.

Переводъ. Съ добрымъ счастіемъ. Димократа сына Аристогенова, въ бытность проедромъ докладывавшаго и говорившаго славно, дважды исполнявшаго славнѣйшую должность и много разъ даромъ отправлявшагося посломъ къ Августамъ *для ходатайствъ* о благѣ отечества, почтённаго отъ города вѣчнымъ провозглашеніемъ, бывшаго главою өіаса и исполнявшаго всякую общественную службу, отличавшагося во всемъ чистотою гражданской дѣятельности, основателя, несравненнаго и любящаго отечество превосходительнѣйшій совѣтъ и святѣйшій народъ *почтилъ* ради *его* благосклонности.

---

201. Fragmentum lapidis calcarii leucophaei ab omnibus fractum partibus, altitudine, ubi est maxima, 0,14 m., lat. max. 0,10. Supersunt coronarum duarum reliquiae et litterae aliquot inter coronas dispersae.

Repertum esse dicitur a. 1881; Chersonesi in monasterio exscripsi et charta madida expressi.

\ΟΣ (
pars coronae Τ⁄
ΑΝΤΙΦΙΛΟ

Α *pars* ΤΟΙ/
ΟΝ *coro-* ΤC
Η *nae* Λ
Τ

Nibil restitui potest nisi [Ὁ δᾶμος] Ἀντίφιλο[ν τοῦ δεῖνος] sive [τὸν δεῖνα] Ἀντιφίλο[υ], quamquam ne hoc quidem certum esse dixerim.

CLASSIS TERTIA.

Tituli aedificiorum.

202. «Fragmentum tituli dedicatorii in honorem civis cuiusdam positi, qui muri partem exstruxerat etc. Pars postica recentioribus temporibus palmulis et triangulis ornata est, ut pro epistylio serviret, tumque superior tituli pars videtur esse abscisa». **Kondakov** (cf. **Mansvetov** l. l. ad n° 191 p. 72).

. . . .	[Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος]
ΤΟΤΕΙΧΟΣΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΝΕΚ	τὸ τεῖχος (ὠ)ικοδόμησεν ἐκ
ΤΩΝΙΔΙΩΝ ΔΙΙΣΩΤΗΡΙ ΥΠΕΡΕΑΥΤ. .	τῶν ἰδίων Διὶ Σωτῆρι ὑπὲρ ἑαυτ[οῦ]
(Κ)ΑΙ ΤΗC ΠΟΛΕΩΣ ΕΥΣΤΑΘΕ. .	καὶ τῆς πόλεως εὐσταθε[ίας
ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΝΑΜΟΥΧΟ. .	δι'] ἐπιμελητοῦ Ναμούχο[υ?
ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΠΟΛΕΩC	πρεσβυτέρου πόλεως.

V. 1 med. Kondakovium potius puto calami lapsu O pro Ω posuisse in schedis, quam quadratarium ipsum omisisse augmentum. Litterarum formae si recte ubique sunt exceptae, imperatorum sunt aetatis; propter dialectum communem quae dicitur titulum adeo medio saeculo II p. Chr. recentiorem dixerim conl. n° 199. Non publice eum in honorem viri, qui murum exstruxerat, sed ab eo ipso fuisse positum sponte patet.

Переводъ. (Такой-то с. такого-то) построилъ стѣну на собственныя средства Зевсу Спасителю за себя и за благосостоянie города, чрезъ попечителя Намуха (?), старѣйшину города.

203—210. «Im Jahre 1854 [leg. 1853] machte Graf Uwaroff in der Nähe von Sebastopol, westlich von der Quarantaine-Bucht, an der Stelle, wo einst die Stadt Chersonesos stand, Ausgrabungen, welche unmittelbar an dem Meeres-Ufer zu der Entdeckung einer alten Kirche führten, deren Baustücke zum grossen Theil antiken Gebäuden entnommen waren. Am bemerkenswerthesten davon ist ein Architrav, der, wie die darauf befindliche Inschrift lehrt, ehemals einem Aphrodite-Tempel angehört hatte, wahrscheinlich demselben, an dessen Stelle später die christliche Kirche erbaut worden war, und eine Anzahl mehr oder weniger vollständig erhaltener Säulen-Schafte, denen die Namen derer eingegraben sind, welche das dazu nöthige Geld gegeben haben. Graf Uwaroff veröffentlichte unmittelbar darauf einen kurzen Bericht über diese wichtige Entdeckung, in welchem er jedoch nur die auf dem Architrav befindliche Inschrift in nicht ganz genauer Abschrift mittheilte, und dieser Bericht ist später von Becker benutzt worden [die Herakleotische Halbinsel S. 71—74]. Vor Kurzem sind diese interessanten Reste des Alterthums den Sammlungen der Kaiserlichen Ermitage einverleibt worden, und ich beeile mich hier dem gelehrten Publicum genaue Abschriften der Inschriften mitzutheilen». L. Stephani, Bulletin hist.-phil. de l'Acad. des sciences de St. Pétersbourg v. II p. 250 sq. = Mélanges greco-romains v. II p. 232 sq. (a. 1860). Uvarovius ipse de explorationibus suis rettulit in Leontjevii opere periodico «Propylaea» inscripto v. IV p. 527 sqq. (a. 1854) et in libello cuius titulus est «Извлеченie изъ всеподданнѣйшаго отчета объ археологич. розысканiяхъ въ 1853 году» (Petrop. 1855) pp. 158 sq., ubi praeter epistylii titulum addidit eum, qui nobis est 205. Ex eis, quae ibi exposuit, addendum columnas illas undecim numero, e quibus octo inscriptiones servarint, in situ repertas esse, in duobus ordinibus, qui totam ecclesiam per longitudinem in tres dividerent partes, epistylium autem muro fuisse inmissum prope unam ex ecclesiae portis et ita quidem, ut inscriptio cerni non potuerit.

Omnes octo titulos exscripsi in museo Ermitage dicto.

---

203. Epistylium hodie in sex partes diffractum est (qua quidem de re nihil adnotavit Uvarovius); praeterea ea parte, quae ad sinistram spectanti est, superne fracta versus 1 litterarum aliquot partes superiores perierunt; longum est 2,09 m., altum 0,32, litteris circa 0,055 altis. Edidd. Uvarov Propyl. v. IV p. 536 et «Извлеч. изъ отчета» p. 170 del. n° 72 (inde Becker, Die Herakl. Halbinsel p. 73); Stephani (Mél.) l. l. p. 233 n° 1.

ΙΙ·ΕΙΜΟΚΙΛΙΠLΜ/ΡΩΝΟΣΦΥΣΕΙΔΕΤΕΙΜΟΘΕΟΥΕΦΙΛΩΤΕΙΜ
ΣΑΜΗΝΤΑΕΚΤΗΣΕΞΟΔΟΥΤΗΣΑΓΟΡΑΝΟΜΙΑΣΔΗΝΑΡΙΑΤΡΙΣΧΕΙΛΙΑ
ΕΙΣΤΟΝΝΑΟΝΤΗΣΑΦΡΟΔΕΙΤΗΣ

Var. lect. V. 1 in. ΜΟΚΙΑΡΗΣ Uv. Prop. (B.), \ΙΜ·L etc. St., mox ΠLΜΥ St.; extr. ΛΟΤΕΙΜΗ Uv. ibid., ΛΟΤΕΙΜΗ Steph. Reliqua minoris sunt momenti. Ea, quae in delineatione in «Извлеч. изъ отч.» expressa minus exacte sunt reddita, hic enotare non videtur necessarium.

[Αὐρ.] Ἑρμοκράτης Μύρωνος, φύσει δὲ Τειμοθέου, ἐφιλοτειμησάμην τὰ ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς ἀγορανομίας δηνάρια τρισχείλια εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδείτης.

Viri praenomen Αὐρ(ήλιος) potius fuisse puto, quam Αἰμ(ύλιος), quod restituerat Stephanius.

Переводъ. Авр(елій) Ермократъ сынъ Мирона, а по природѣ с. Тимоѳея, пожертвовалъ *оставшіеся* изъ расходныхъ суммъ агораномія 3000 динаріевъ на храмъ Афродиты.

---

204. Columna marmoris albi venis subcaeruleis adspersi; litt. alt. c. 0,03. Stephani l. c. p. 234 n° 2.

ΔΙΟΣΣΚοΥΡΙΔΗΣ	Διόσσκουρίδης
ΔΙΟΣΣΚοΥΡΙΔοΥ	Διοσσκουρίδου
ΦΙΛο‾ _ιΜιΣ/	φιλοτειμησά-
ΜΕΝοΣΕΙΣΤοΥΣ	μενος εἰς τοὺς
ΚΕΙοΝΑΣΔΙΝ	κείονας δ[η]ν-
ΑΡΙΑ·Φ·	άρια φ'.

Var. lect. V. 3: ΦΙΛΟΤΕΙΜΗΣΑ Stephani. Hodie hic versus in lapide laesus est. V. 5 extr. ΗΝ Stephani.

Переводъ. Діоскуридъ с. Діоскурида, пожертвовавшій на колонны 500 динаріевъ.

---

205. Columna praecedenti similis; litt. alt. 0,04—0,045. «Извлеч. изъ отч.» p. 163 del. n° 67. Stephani l. c. n° 3.

ΧΡΥϹΟΥϹΦΑΡ	Χρυσοῦς Φαρ-
ΝΑΚΟΥΦΙΛΟΤΕΙ	νάκου φιλοτει-
ΜΗϹΑΜΕΝΟϹ	μησάμενος
ΕΙϹΤΟΥϹΚΕΙΟ	εἰς τοὺς κείο-
ΝΑϹ·ΔΗΝΑΡΙΑ·Φ·	νας δηνάρια φ'.

---

206. Idem; litt. alt. 0,03—0,035. Stephani l. c. n° 4.

ΑΥΡ·ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Αὐρ. Διονύσιος
ΠΡΕΙΣΚΟΥΕΦΙΛο	Πρείσκου ἐφιλο-
ΤΕΙΜΗΣΑΤΟΕΙΣ	τειμήσατο εἰς
ΤοΝΚΕΙοΝΑ	τὸν κείονα
⟩-Χ-⟨Τ	δηνάρια τ'.

Переводъ. Авр(елій) Діонисій с. Приска пожертвовалъ на колонну 300 динаріевъ.

---

207. Fragmentum columnae marmoris albi; litt. alt. c. 0,03. Stephani p. 235 n° 5.

ΑΡΙ⊏ι	....Ἀριστ.....
ΤΕΙΜ	φιλο]τειμ[ησάμε-
ΕΙ⊏Τ	νος] εἰς τ[..κείονα.
Χ·ΔΙ	(δηνάρια) δι...

---

208. Columna marmoris albi *a*, cuius particula *b* fracta est; litt. alt. 0,035—0,04. Stephani p. 235 n° 6.

a ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ	Ἀγαθῇ τύχῃ.
ΑΡΚΙΑΝΟ⊏ ΓΑ	Μαρκιανὸς Γα-
[Ι.ΝΗΡΑΚΛΕѠΤΗ⊏]	ἵ[ο]υ Ἡρακλεώτης
b ΦΙΛΟΤ	φιλοτ[ειμησάμενος]
ΕΙ⊏ΤC	εἰς το[..κείονα....

Var. lect. V. 2 in. ΜΑΡ — v. 5 extr. ΤΟ Stephani. Versus 3 litteras, quae hodie calce obductae in lapide non comparent (exceptis litterarum 1, 3, 4 partibus inferioribus, quae sunt in fragm. *b*), ex exemplo Stephaniano mutuatus sum.

Notabile est **Τ** litteram huius tituli et proxime insequentis vv. 1 crucis habere formam; ductum illum superiorem non primitus exstitisse, sed a Christianis esse additum facile conicias.

---

209. Tria fragmenta columnae marmoris albi a Stephanio composita p. 236 n° 7. Litt. alt. 0,045—0,05.

ΙΤΥΧΗ	[Ἀγαθῇ] τύχῃ.
ΡΙΑΝΟ⊏	[Οὐαλε]ριανὸς
ΛΟΤΕΙ	[....φιλ]οτει-
ΝΟ⊏ΕΙ⊏	[μησάμε]νος εἰς
ΟΝΑ⊏	[τοὺς κεί]ονας
ΡΙΑΦ	[δηνά]ρια φ'.

---

210. Simile fragmentum. Stephani p. 236 n° 8.

Α	Haec ita supplevit Stephanius:	Ἀ[γαθῇ τύχῃ]
Ρ		P........

Ex Stephanii commentario haec adponenda videntur rectissime observata (p. 238): «Die Uebereinstimmung, welche sich in der Abfassungsform der Inschriften № 2—8 und der Inschrift № 1 zeigt, lässt kaum einen Zweifel daran übrig, dass die damit versehenen Säulen von demselben Aphrodite-Tempel stammen, welchem der Architrav № 1 angehörte. Orthographie und Buchstabenformen weisen ungefähr auf das zweite, höchstens auf das erste christliche Jahrhundert hin. Doch unterscheiden sich die Inschriften № 6—8 merklich von den übrigen theils durch die vorgesetzte Form Ἀγαθῇ τύχῃ, theils durch den roheren Schnitt der Buchstaben, so dass die Säulen, auf welchen sich dieselben befinden, leicht zu einer etwas späteren Erweiterung jenes Tempels gehören könnten». Equidem titulos saeculi II p. Chr. parte posteriore non esse antiquiores puto propter dialectum communem: dorica enim dialecto etiam priore eius saeculi parte usos esse Chersonesitas probat tit. 199.

---

211. «Fragmentum inscriptionis». Ex apographo Kondakovii (cf. ad n° 191).

CO·ЄTЄIYI	..ἐν τῷ] σο' ἔτει υι....
KATЄCKЄ	.......κατεσκε[ύασε...
ΓON.THT	τὸν πύρ]γον τῇ [πόλει?

V. 3 in. Kondakovius ipse restituit. V. 1 si recte CO litteras anni numerum indicare statui, pertinet titulus ad a. 234 p. Chr.: epocham enim Chersonesitarum anno 36 a. Chr. incepisse satis probabiliter statuit Boeckhius (C. I. Gr. II p. 90).

CLASSIS QUARTA.

Tituli sepulcrales.

212. Fragmentum tabulae marmoris leucophaei, a partibus superiori et sinistra marginem servans quadro sculpto ornatum, a. 0,27 m., l. 0,20, cr. 0,08. Tituli litterae satis diligenter exaratae hic illic iam laesae sunt aut detritae. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XII p. 220 n° 2, usus imagine photographica.

Exscripsi Chersonesi in monasterio. Photographicam imaginem mihi quoque inspicere licuit.

(*Textum vide p. 204*).

Jurgeviczius cum ipse lapidem non viderit, varias eius lectiones non adfero.

Supplementa quaedam exempli causa proposui. Certius restitui titulus plus dimidia parte privatus vix poterit. V. 1 supplevit iam Jurgeviczius usque ad v. [φα]νερόν (pro qua

KΑΤΛΤ.ΛΟΞΑΝΤ
ΝЄΡΟΝΠΟΙΟιυιΝ
ΛΟΥΚΙΟΥΚΑΙΑΡΡΙΑΝ
ΔΗCCΑΝΚΑΤΙΩΝΟCΙ
ΑΚΑΤΙΩΝΤΩΜΗΔЄΝ
ΡΟΥΡΙΞΙΝΜΗΤCCΤ
ΒΑΛΛЄΙΙΙЄΝΤΩΜΝ
ΛΑЄΞΑΓΙΝΤΟΥΜ
'ΟΙΟΙΗΑΚ..ΙΠ..

Κατ[ὰ] τ[ὰ δ]όξαντ[α τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ φα]-
νερὸν ποιο[ῦ]σιν [οἱ . . . .]
Λουκίου καὶ Ἀρριαν[οῦ . . . .]
δησσαν Κατίωνος . . . .
α Κατίων τῷ μηδεν[. . . . . φ]-
ρουρίζιν μήτ[ε ἕ]τ[ερόν τινα. . . . .]
βάλλει[ν] ἐν τῷ μν[ημείῳ μήτε τὸ . . . . . . σῶ-
μ]α ἐξάγιν τοῦ μ[νημείου. Εἰ δέ τις παρὰ ταῦτά
τι π]οιοίη? αχ. ιπ. . .

v. 2 legit Νέρ[ω]ν ποιοῖ). Titulum Romanae aetatis esse satis recentis nemo est quin videat. Φρουρίζειν verbum (v. 6, si quidem recte id restitui; aliud sane vix quidquam esse potest) videtur esse novum.

---

213. Monumentum sepulcrale integrum marmoris candidi a. 0,69 m., l. 0,34, cr. 0,15. Supra ornatum epistylio, sub quo unus versus incisus erat, hodie prorsus detritus: defunctae nomen fuisse inscriptum maxime est veri simile; sequitur anaglyphum, quod ita descripsit Koehlerus qui titulum edidit comm. de ins. et cursu Achillis p. 253 n. 812: «...pierre sépulcrale qui porte un sujet souvent répété; c'est une femme debout vue de face, voilée et enveloppée dans une ample draperie, qu'elle retient avec le bras gauche. A sa droite se trouve la figure d'une jeune fille qui tient un objet indistinct, mais qui paroît être un vêtement plié. Le tout est entouré d'un bord relevé. De cinq lignes de l'inscription il ne reste que le fragment suivant». Exemplum Koehlerianum repetiit Boeckh, C. I. Gr. II n° 2101.

Odessae exscripsi in museo societatis. Titulus admodum est detritus difficilisque lectu.

ΤΗΝΠΑCΑΙCΙΓΥ
ΝΑΙΞΙΠΟΘΗCΙ
.ΜΟΝΑΜΦ . . . ΠΑ
.ΙΝΗCΥΧΟΝΙΗ
ΧΑΙΙΖ . . . ΜΥ . .
ΑCΙΙ . . . . . Ι .
ΓΛ . . . . ΟΥ . Μυ .
. . . .

Var. lect. V. 1: ΠΑCΑ — v. 2: ΝΑΙΞΙΠΟΛΥΤΕΙ — v. 3 nihil nisi ΜΟΝ Koehl., qui in versibus qui sequuntur ne unam quidem litteram legit falsoque dixit titulum quinque solum versus habuisse.

Τὴν πάσαισι γυ|ναιξὶ πο[θ]ήσι|μον, [ἄ]μφ[ί τε] π[ᾶ|σ]ιν
ἥσυχον . . .

Epigramma fuisse aut heroicum aut elegiacum vidit Boeckhius. Ποθήσιμος adiectivum (pro quo legebatur πολύτειμος secunda non bene producta) videtur esse novum. Litteratura est imperatorum aetatis.

---

214. «Tabula sepulcralis pyramidis abscisae speciem habens. [Inest anaglyphum, quo repraesentantur] vir chitone et himatio amictus, dextra vestem apud pectus retinens, sinistra aliquid tenens; a. $6^1/_2$ verschok [0,287 m.], l. supra $4^1/_2$ v. [0,20], infra $7^1/_2$ v. [0,33]. Titulus ab utraque anaglyphi parte incisus est». Kondakov. (cf. Mansvetov p. 51 n° 13).

ΑΛ(Μ)Ι	ΣΗ	
(Θ?)ΟC	CAC	[Π.] Α(ἴλ)ιος Ἡρακλιανός,
ΗΡΑΚΛ	ЄΤΗΛЄ	[ζ]ήσας ἔτη λε΄.
ΙΑΝΟ		
C		

Defuncti nomen certo restituisse mihi videor. Nam v. 1 post Λ litterâ Μ uncis inclusâ nihil aliud significare voluisse videtur Kondakovius, nisi incertum esse, utrum Λ fuerit in lapide an Μ: hanc autem litteram facillime cum ΙΛ posse confundi quis nesciat? Similiter v. 2 in. Θ litteram non fuisse in lapide, sed eadem de causa additam pro certo habeo. Viri praenomen et nomen ab Hadriano fluxisse non est quod moneam.

Переводъ. П(ублій) Элій Иракліанъ, жившій 35 лѣтъ.

---

215. Monumentum sepulcrale integrum marmoris candidi, a. 1,05 m., l. 0,52, cr. 0,21. Ornatum est fastigio et anaglypho repraesentanti virum barbatum et ad huius sinistram mulierem, stantes in aedicula facie ad spectantem conversa; utriusque manus dextrae pectoribus impositae, sinistra vir volumen videtur tenere; vir chitone et himatio amictus, mulier stola admodum ampla, caput operiente. Sub anaglypho est titulus integer, cuius litterae vv. 1 et 2 altae sunt 0,025 m., v. 3 aliquanto minores, maxime in ultima voce; omnino v. 3 reliquis profundius, sed multo neglegentius exaratus est. Primus[1]) lapidem breviter descripsit et russicam tituli versionem dedit P. Sumarokov Itin. Crim. et Bessar. p. 121. Edidd. L. Waxel, Recueil de quelques ant. n° 3 in aere. Clarke, Trav. in var. countries v. I p. 495 (ed. 4 v. II p. 208). Koehler comm. de ins. et cursu Achillis p. 253 n° 812. Boeckh, C. I. Gr. II n° 2100 ad fidem delineationis Waxelianae, reliquorum variis lectionibus diligenter enotatis. Dubois de Montpéreux, Voyage autour du Caucase, atl. série IV, pl. XXVI *b*, fig. 9. Mursakevicz in diario minist. inst. publ. m. Martio 1837 p. 645. Graefe, Bulletin de la classe hist.-phil. de l'Acad. de St. Pétersbourg v. V (a. 1848) p. 373. Koehne comm.

---

1) Monumentum quoddam sepulcrale Graece inscriptum in urbe Achtiar servatum memorat Pallas Itin. Russ. merid. v. II p. 74, cuius verba sunt haec: «ein schlechtes Basrelief, eine männliche Figur im Gewande mit einer Rolle in der Hand vorstellend, mit einer Grabschrift, bey der Kirche verwardt wird». Sed haec de Theagenis monumento esse dicta equidem pro certo haud adfirmaverim.

de hist. et antiquit. Chersonesi ed. germ. p. 108, ed. russ. p. 117, lapide repraesentato in tab. VIII. L. Stephani (in epicrisi libri Koehniani, Bull. hist.-phil. v. VII p. 79 = Mélanges gr.-rom. v. I p. 12 et) Antiquités grecques du Bosphore Cimmérien v. II n° XXXIII[1]).

Lapidem iam Sumarokovius in urbe Achtiar (quae hodie est Sebastopolis) in ecclesia Graeca servatum vidit; inde circa a. 1846 (auctore Graefio) Petropolin asportatus exstat in museo quod dicitur Ermitage. Exscripsi et ectypon sumpsi.

ΘΕΛΓΕΝΗΣΧΡΗΣΤΙΩΝΟΣΚΛΙ	Θεαγένης Χρηστίωνος καὶ
ΗΓΥΝΗΛΥΤΟΥ·ΟΥΛΠΙΑΜΛ	ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐλπία Μα-
ΚΑΡΙΑΕΤΩΝΖΕΚΝΒ ΧΑΙΡΕ	χαρία ἐτῶν (ξ)ε' κ(αὶ) νβ'. Χαῖρε.

Varia lectio fere nulla est, nisi quod litterarum formas alii alias dederunt editores (vulgares praebent Clark. Koehl. Murs. Gr. Steph. in priore ed.) et interpunctionis sigla modo addiderunt, modo omiserunt; quae singillatim persequi taedet (Murs. v. 2 extr. et v. 3 reliquis neglegentius descripsit ita: ΝΑ|ΚΑΡΙΑΕΤΟΝΖΕ ΧΕΡΕΤΕ). Haec sola videntur adnotanda: v. 1 extr. punctum, quod inter Σ et Κ dederunt Wax. Cl. (Boeckh) Dub. St., etsi revera apparet in lapide, tamen casu potius videtur exstitisse, lapidis superficie paululum laesa, quam a quadratario de industria esse additum: admodum enim leviter incisum est multoque propius Κ litterae quam par erat adpositum. Alterum punctum, quod est v. 2 post ΑΥΤΟΥ, certum est. V 3 med. ΖΕ (pro ΞΕ, quod praebent Cl. Koehl.) optime dispicitur, ita ut nulla exstet dubitatio, quin mediam lineolam ipse omiserit lapicida.

E Boeckhii commentario haec repeto: «Clarkio referente Porsonus hunc titulum ducentis minimum annis ante Christum exaratum dixit: sed potius duobus minimum saeculis post scriptus est. Scriptura est novicia, et Ulpiae nomen a Traiano fluxit. Haec vidit iam Koehl[erus]. Idem annotat Ulpiam Theageni superstitem posuisse hunc titulum cum utriusque et imagine et nomine et vacuum reliquisse spatium annis Ulpiae ipsius annotandis: post Ulpiae igitur mortem additum esse $\bar{\nu\beta}$: hinc esse χαῖρε, non χαίρετε. Non male; etsi sic quoque χαῖρε non optimum erat. Sed omnino quare sic statuamus, nulla causa est; nam binis quoque adscribitur χαῖρε, ut n. 2113»[2]). Hunc singularem numerum binis adscriptum ita explicuit Stephanius, ut non ad defunctos χαῖρε illud sit conversum, sed a defunctis ad viatorem. Idem totum titulum uno eodemque tempore scriptum putat, maxime, ut videtur, contra Graefium, cui totus v. tertius post Ulpiae demum mortem ab heredibus neglegentius additus videbatur.

Переводъ. Θеагенъ Христіоновъ и жена его Ульпія Макарія, лѣтъ 65 и 52. Прощай!

---

1) De anaglypho alii aliter iudicarunt. Clarkius nescio qua re nixus philosophi monumentum esse dixit mirisque laudibus extulit anaglyphi elegantiam. Contra monuit Koehlerus non esse illud tantis laudibus dignum. Graefius denique operis ruditatem severis verbis castigavit: «Unter dem Fastigio, inquit, stehen ein bärtiger älterer Mann und eine Frau in schwach erhabener Arbeit, plump und roh ausgeführt und ohne Kunstwerth».

2) In hac sylloge cf. n° 217.

216. «Fragmentum monumenti sepulcralis ab angulo sinistro. Apparet locus fracti capitis et colli figurae sedentis, ad spectantem conversae. Figuram coronat manus muliebris, ut videtur, sive puerilis (genii?). Titulus exaratus est in lato epistylio, super quo anaglyphum est, repraesentans aetoma acroteriis instructum». Kondakov. (cf. Mansvetov p. 50 n° 11).

ΚΑΛΛΕΑΣ·ΓΑΙΟΥ·ΚΑΙΗ	Καλλέας Γαίου καὶ ἡ [γυνὴ αὐτοῦ]
ΗΔΥΤΙΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΥΓ...	Ηδυτιεα (?) Δημητρίου θυγ[άτηρ].

Mulieris nomen manifesto corruptum. Cogitabam de Ὑγίεια nomine (quod mulieribus saepius inditum constat; cf. Papii lex. nom. propr.), sed nescio, quomodo tum ΗΔ litterae sint explicandae; pro ΤΟΥ sive ΟΥ (vocis αὐτοῦ) litteris eas esse scriptas vix est credibile. Titulus Romanae est aetatis.

Переводъ. Каллея сынъ Гая и [жена его] Идитiея (?) дочь Димитрiя.

---

217. «Monumentum sepulcrale. Ad sinistram mulieris defunctae figura repraesentata est, capite velato throno insidens, sub quo est calathus; figurae pedes alto subsellio sunt impositi; manu tenet puerum stantem loco excelso ad lectum, facie ad spectantem conversa; mulieris throno parva figura feminae adstat, fortasse ex familia. Lecto incumbit vir sinistra pateram tenens. Lecti cervicali adstat facie ad spectantem versa parva viri figura, ministrum repraesentans manibus vas tenentem oenochoae simile. Alt. $13^1/_2$ verschok [0,595 m.], l. 11 versch. [0,485]. Infra est inscriptio». Sic fere Kondakov. (cf. Mansvetov p. 50 n° 12).

ΚΙΛΙΑ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ	ΚΥΡΑΘΩΝ ΑΠΕΛΛ
ΓΥΝΗ ΔΕ ΑΠΕΛΛΑ	ΑΠΕΛΛΑ ΚΥΡΑΘΩ
	ΧΑΙΡΕ

Κιλία Ἀπολλωνίου,	Κυράθων Ἀπελλ[ᾶ].
γυνὴ δὲ Ἀπελλᾶ.	Ἀπελλᾶ Κυράθ[ωνος]
	χαῖρε.

Sepulti videntur fuisse pater, filius, filii uxor. Titulum Romanae esse aetatis indicat litteratura.

---

218. Fragmentum tabulae marmoris candidi a. 0,31 m., l. 0,25, cr. 0,09. Inest pars anaglyphi gladiatorum certamen repraesentantis: alter devictus iacet, alter iacenti pedem imponit. Sub anaglypho exstat tituli pars, a dextra mutilati; litterae diligenter exaratae (a. 0,025) bene etiamnunc leguntur.

Odessae exscripsi in museo societatis. E Chersonesi ruderibus lapidem provenire in indice musei inveni.

ΞΑΝΘΟΣ *vac.* | Ξάνθος.

---

219. Tabula marmoris leucophaei a. 0,96 m., l. in parte antica 0,42, in p. postica 0,58, cr. 0,28. Primitus videtur zophori aedificii cuiusdam pars fuisse, postea ad monumentum sepulcrale adhibita anaglypho instructa est, quod repraesentat in aedicula gladiatorem ad dextram euntem; capiti galea est imposita, sinistra scutum tenet, dextra sicam curvatam. Infra est alterum anaglyphum bovem sive urum ad dextram currentem repraesentans. Titulus est super aedicula scriptus.

Odessae exscripsi in museo societatis.

ΣΕΙΔΟΝΙΟΣ | [Πο]σειδ(ώ)νιος.

---

220. «Monumentum sepulcrale lapidis calcarii a. $9^1/_2$ v. [0,42 m.], l. 6 v. [0,265], modico scalptum opere, repraesentat figuram virilem pectore tenus». Kondakov. (cf. Mansvetov p. 51 n° 14).

(Γ)ΕΡΟΥ.... (Μ)ΝΗΜΗ(Σ)
ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥΣ

Dubito, num recte haec sint exscripta.

---

221. «Fragmentum tituli sepulcralis». Kondakov.

ΜΝΗΜΗΣ Χ .... μνήμης χ[άριν].

---

222. Monumentum sepulcrale marmoreum ab angulo dextro superiore fractum, a. 0,58 m., l. 0,31. Inest anaglyphum operis admodum rudis, repraesentans militem tubam tenentem; sub effigie est titulus litteris c. 0,022 altis satis neglegenter scriptus. Edidd. P. Koeppen in opere suo periodico cuius titulus est «Библіографическіе листы» a. 1825 n° 9 p. 122 (explicuit Stempkovskius ibid. n° 24 p. 334 sq.). Férussac Bulletin des sc. histor. Juillet 1825 p. 23 (inde Orelli Inscript. lat. sel. ampl. collectio v. II n° 3521) et iterum p. 406. Ex Koeppenio repetiit B. Koehne comm. de hist. et ant. Cherson. ed. germ. p. 92, ed. russ. p. 101. Ad Koeppenii et Férussacii exempla Th. Mommsen C. I. Lat. III, 1, n° 782 (cf. III, 2 p. 1010, ubi titulum correxit ad fidem exempli a G. Willmansio accepti).

Rep. in Chersonesi ruderibus a. 1824 a Berchio centurione exstabat in museo scholae nauticae oppidi Nicolajev, ubi postea videtur periisse; certe inter monumenta, quae hodie in museo societatis Odessitanae exstant a. 1840 inde translata, non invenitur. Exscripsi ex ectypo gypsaceo, quod exstat Petropoli in academia artium.

D *pedes* M	*D(iis) M(anibus).*
AVR·SALVIANVS	*Aur(elius) Salvianus*
TVB·LEG·XI·CL	*tub(icen) leg(ionis) XI Cl(audiae)*
QVI MILITAVIT ❦	*qui militavit*
ANNOS XIIII·VI	*annos XIIII, vi-*
XITANNOSXXXVI	*xit annos XXXVI.*

Var. lect. V. 2 vocis LEG· mediam litteram omiserunt Fér. p. 406 et Koepp. (quod valde miror, quoniam in ectypo optime dispicitur); ibid. C pro CL Fér. p. 406. V. 3 extr. foliolum omiserunt edd., praeterea ubique dederunt A; at certe in ectypo huius litterae media lineola nusquam comparet nec unquam videtur exstitisse.

Titulum propter Aurelii nomen praenomenque omissum secundi tertiive saeculi esse indicavit Mommsenus. Idem de legione XI Claudia nuper egit Ephem. epigr. v. IV p. 524 sq.; e vexillatione legionis ibi primum edita apparuit eam iam a. p. Chr. 155 imperante Pio in Moesia inferiore habuisse stativa, cum Traiano imperante praesedisset Germaniae superiori. De muneribus militaribus centurionatu inferioribus copiose egit P. Cauer ibid. p. 355 sq. (de tubicinibus p. 377, ubi nostrum quoque titulum inter alios repetiit).

---

223. Sine lapidis descriptione ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 11 n° VIII, a. 187$^7/_8$ in Chersonesi ruderibus eum esse repertum tradens. Anno 1883 in monasterio Cherson. iam non exstabat.

SAK . . M · ET · . .
POSVIT · DO . . . . .
TIANOPA . . . . .
MAXIMIA . . . . .
MAXIMOCT

Monumentum in honorem Diocletiani et Maximiani positum fuisse putabat Jurgeviczius; multo tamen probabilius Th. Mommsenus v. cl. in litteris ad Pomialovskium datis titulum ethnicorum sepulcralem esse coniecit, certo tamen eum restitui posse negans: vv. 2—3 fortasse esse *posuit Do[mitio Domi]tiano pa[tri* etc.

CLASSIS QUINTA.

Varia.

224. «Fragmentum inscriptionis ab omnibus partibus mutilum». Kondakov.

ΙΟΥ ΑΤΕΛΗC ΝΙ	. . . . ιου ἀτελὴς νι . . .
ΠΟΛΩΤΑΙ ΤΑ ΠΟΛΕ	. . . ἀ]πο[δ]ῶται τὰ πολε . .
ΚΛΕΚΤΑC ΠΟΝΟC	. . . ἐ]κλεκτας πόνος . . .
ΤΩ ΤΑΝ ΕΜΠΟΡΙΑΝ	. . . τω τὰν ἐμπορίαν . . .
ΛΟΝ ΜΗΔΕ ΕΝΤΕ	. . . λον μηδὲ ἐν τε . .
ΕΝΙΑΥΤΟΝ ΔΩΔΕ	. . . ἐνιαυτὸν δωδε-
ΚΑΜΗΝΟΥ ΟΜ⊢	καμήνου ομη . . .

Tituli argumentum certo definiri non potest. Vocabula a transcribenti, non a quadratario divisa esse consentaneum.

225. Fragmentum tabulae marmoreae a sinistra, ut videtur, integrum, in Chersonesi ruderibus a. 1871 repertum a D. M. Strukovio pictore. Ubi nunc sit, ignoratur. Strukovius delineationem suam accuratissimam mihi exscribendam dedit.

Ι∪Ι	. . . .
ΜΕΝΑΝ	μεναν . . . .
ΤΑΝΔΙΑ	τὰν δια . . . .
ΙΑLΤΝW	[τ]ᾶς [γ]νώμ[ας? . . .
ΙΙ	. . . .

Fortasse est decreti fragmentum, recentioris sane aetatis.

226. Fragmentum tabulae marmoris candidi opisthographae ab omnibus partibus mutilum, a. 0,11 m., l. 0,15, cr. 0,065. Litterae satis minutae perquam sunt detritae, fortasse undis marinis, lectuque difficillimae.

Exscripsi Odessae in museo societatis. Imaginem photographicam antea humanissime suppeditaverat Jurgeviczius, lapidem a. 1879 Chersonesi in litore esse repertum tradens.

ab una parte (*a*):	*a*
ΙΕΟΣΙΝΙΚΟΣ)ΧΙ	. . . . . Σωσ?]ίνικος Χ . . . . . .
ΟΥ)ΧΙ ΓΤΑ+ΑΙΣΤΟ	ὁ δεῖνα . . .]ου Χ[. . ἀ]π' Ἀφαιστο . . .
ΤΟΔΩΡΟΣΧ-ΛΙ:Λ^ΛΙ	. . . Ἀφαισ?]τόδωρος Χ [ἀπ' Ἀφαιστο .
ΙΣΤΟΔΠΡΟΣΧΔΚ	. . . Ἀφα]ιστόδωρος ΧΔ . . .
Η.ΙΣΤΡΑΤΟΣΥΔΓ	. . Ἀγ]η[σ]ίστρατος ΥΔΠ . . .
ΚΛΕΙΔΛΣΑΤ	. . . Ἡρα]κλείδας ἀπ . . . . .
ΟΓΟΟΟΣΤΟΙ	. . . . . Πόθος τοι . . . .
ΟΤΑΣΧΓ	. . . . . ότας ΧΠ . . . .
ΝΥΣ	. . . . Διο]νύσ[ιος . . . . . .

ab altera (b):	*b*
ΓοΛΛ\	. . . . . . Πολλ. . . . . .
ΥΔΓΓΡοΙ	. . . . ΥΔΠ. Προι . . .
ο≶ΦΧΓΔΓ	. . . ος Χ[Ρ?]ΔΠ . . .
ΔΑΡΧΓΙ	. . . δα [Ρ]ΧΠ . . . .
οοϒ	. . . . . ου . . . .

Videntur inscripti fuisse catalogi virorum, qui stipes nescio quas contulerant. Siglum Ↄ· interpunctioni inservire puto. Titulus saeculo a. Chr. tertio vix recentior.

---

227. Fragmentum tabulae marmoris candidi altum 0,13 m. totidemque latum, cr. 0,09, undique praeter sinistram mutilum. Edid. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 7 n° III. Chersonesi in monasterio exscripsi.

⌐ΑΡΙ	Ἀρι . . . . . .
Β· ЄΥΡΙ	*B.* Ευρ . . . . . .
ΑΡΧωΝ	Ἄρχων . . . .
⊤ ΜΑΡΚΟCC	Μάρχος Σ . .
Γ ΖΗΘΟC.	*Γ.* Ζῆθος . . . .

Var. lect. V. 1 AN dedit et v. 4 extr. C omisit Jurg., qui praeterea B et Γ litteras a sinistra adpositas reliquis maiores esse non monuit.

Jurgeviczius titulum pro honorario habitum ita restituit: Ἀνέστησεν τῷ δεῖνι δὶς Εὐρη-(σιβίου) ἄρχων Μάρχος τρὶς Ζήθο(υ). Mihi potius catalogi cuiusdam videtur esse fragmentum, imperatorum sane aetatis. V. 3 utrum proprium sit nomen, an appellativum (ἄρχων), in medio relinquo.

---

228. «Aliquot abhinc annis in explorationibus, quas Greighius navarchus fieri iusserat, repertum est marmoris frustum cum reliquiis tituli, qui quamvis admodum laesus dignus est qui archaeologiae amantibus fiat notus. Haec fragmenta nomina referunt virorum, qui in ludis aut certaminibus gymnicis reportarunt victoriam, nempe in luctatione (ΠΑΛΗ), cursu (ΔΡΟ-ΜΟΣ), ludo iaculorum (ΑΚΟΝΤΙΟΝ), in iaciendis pilis quibus lorum adstringebatur ΑΓΚΥΛΗ dictum. E nominibus integra non supersunt nisi *Heraclides* et *Marcianus*; praeterea *Alexandri* nomen legi potest, patris unius e certantibus, qui in luctatione victoriam reportavit, sed eius nominis terminatio periit». Sic fere lapis descriptus est russice ab anonymo quodam (textu integro non addito) in diario Odess. a. 1830 n° 29, ex quo brevius eadem exposuit Boeckhius C. I. Gr. II n° 2099 *b*. Mihi neque ubi hodie lapis sit explorare contigit, neque aliam eius descriptionem reperire.

---

229. Fragmentum marmoris leucophaei a. 0,17 m., l. 0,10, cr. 0,06. A partibus superiori et sinistra de industria abscisum est posterioribus temporibus, a reliquis fractum. Litterae grandes profundeque incisae facile leguntur.

Rep. a. 1882 exstat Chersonesi in monasterio. Exscripsi.

1 ΦΛΑΒΙΟΥ
ΤΑΝΤΙΝ
ΛΥΤΩ
ΗΜΟΡΙΝ
5 ΗΘΛ

. . . . Φλαβίου . . . .
Κωνσ]ταντίν[ου . . . .
. . . . αὐτῳ . . . . . .
. . . μ]ημόρι(ο)ν? . . .
. . . .

Nomina admonent Imperatoris Constantini; sed num monumentum in eius honorem fuerit positum, equidem non ausim adfirmare.

---

230. Fragmentum marmoris leucophaei a partibus superiori et dextra integrum, a. 0,14 m., l. 0,19, cr. 0,09.

Exscripsi Chersonesi in monasterio.

ΗΝΤΟΥΣ
ΔΡΑΣ ΜΕΤΑ
ΜΗΣΑΓ

---

231. Frustulum epistylii marmorei a parte superiori integrum. Ed. L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 314 n° 3 ad apographum Ivanovii.

Exscripsi Chersonesi in monasterio.

ΑΥΓΟΥΣΤ

---

232. Fragmentum lapidis calcarii ab omnibus partibus mutilum, a. 0,21 m., l. 0,38, cr. 0,15. Supersunt inscriptionis reliquiae litteris 0,05 altis incisae. Ed. L. Stephani, Mélanges gr.-rom. v. II p. 237 n° 10.

Rep. a. 1853 a comite Uvarovio exstat Petropoli in museo quod vocatur Ermitag Exscripsi et charta expressi.

ΟΥΕΤΟΥ . . . ου, ἔτου[ς . . .
ΤΟΥ *vac.* . . . του.

---

233. «Fragmentum tituli litteris aetatis recentioris inscripti». Kondakov.

1 ΜΜ
ΜΥΨΑΣΑΠΡΟΣΙΝ
ΚΑΤΕΠΤΟΣΕΝΒΑ
ΕΔΙΜΗΟΥΡΓΗΣΑ
5 ΝΕΡΓΟΝ
ΤΥ ΤΩΙ

V. 4: . . ἐδιμηούργη(σ)α . . . V. 5: . . . ν ἔργον . . . V. 6: . . . τό[τ]ῳ? ι . . .

Titulum quamvis reliquis multo recentiorem atque ad Byzantinam sine dubio aetatem pertinentem recipere in syllogen placuit, ne prorsus deperiret.

---

234. «Fragmentum inscriptionis». Kondakov.

ΑΩΨΙΖ
ΘΗΜΕΝΔΙ
ΕΤ
ΛΕ

---

235. Frustulum tabulae marmoris leucophaei a sinistra et inferiore parte mutilatum. Exscripsi in monasterio Chersonesitano.

OXPS
ΟΙΚ

236. Frustulum tabulae marmoris albi in monasterio Chersonesitano servatum. E titulo inciso litteris minutis bonae aetatis non supersunt nisi haec:

vac.
ʻEIPI

237. Fragmentum tabulae marmoris albi opisthographae, crassae 0,02 m. Exscripsi in monasterio Chersonesitano.

ab una parte (*a*):	*ab altera* (*b*):
⊥	NL6
ƆHZ	-EQ ΓII
ΝΡ⌒	

Titulus *a* graecus fuit, *b* latinus.

238. «Fragmentum partis inferioris tituli sepulcralis stelae inscripti; l. $7^1/_2$ verschok» [0,33 m.]. Kondakov.

ΩΛΙΝ
ΕΚΤΟΥΤΕΛΟΥΣ

Quam ob rem titulum sepulcralem dixerit vir doctissimus, equidem non perspicio.

239. Pars tabulae marmoris leucophaei a partibus dextra et inferiori mutila, a. 0,46 m., l. 0,35, cr. 0,23. Titulus litteris grandibus (a. circa 0,04) inscriptus temporis iniuria admodum laesus est. Edidit L. Jurgevicz act. soc. Odess. v. XI p. 11 n° VII. Chersonesi exscripsi in monasterio.

vac.
1 SILVESTRIS
CRISTIQVETE
GIVNTIVS ... Є
QVIAVΓ ...
5 INPET ... S ...
CAP+Λ ...
IVIV ...

Var. lect. V. 3: GIVNI..., v. 4: OV..., v. 5: INP..., v. 6: CAP..., v. 7 prorsus omisit Jurg. Quid haec sibi velint, ne Mommsenus quidem certo definivit.

240. «Noch einige andere unbedeutende Inschriften habe ich in Achtiar erhalten.... Aus einer Lateinischen unvollkommenen Steinschrift, wovon nur eine Hälfte gefunden worden, scheint zu erhellen, dass auch die Genueser diesen Ort vormals behauptet haben». Pallas Itin. Russ. merid. v. II p. 74 cum tituli delineatione ligno incisa, quam descripsi; a dextra margo videtur exstare, infra est spatium vacuum.

1 ΑΑ .VVGG
N·BB·ÇC·
ΛΑ· Ꮚ
ΞRAMILITARE
5 VI·PROTECTO
vac.

Titulus manifesto imperatorum Romanorum est aetatis, non medii aevi; certo tamen restituisse eum non contigit.

VIII. NEAPOLIS SCYTHICA (?)
(prope Sympheropolin hodiernam).

Mense Maio a. 1827 in colle antiquitus munito, MD ferre passus a Sympheropoli hodierna distanti meridiem versus, ad ripam sinistram fluvii Salgyr (locum Kermentschik i. e. castellum vocant Tatari accolae) tres lapides graece inscripti unusque anaglypho instructus casu reperti sunt. Qua de re Blarambergius a sultano Hatti-Guéréi-Crim-Guéréi, qui lapides acquisivit[1]), certior factus illico Sympheropolin se contulit, ut solum accuratius fodiendo exploraret. Opere incohato mox ipse eodem loco alterum anaglyphum repperit laterisque fragmentum Apollae (s. Apollonii) astynomi nomine signatum (v. nunc C. I. Gr. 2103 *d*); alio loco ducentis passibus distanti vasculum argillaceum repertum est nummis impletum imperatorum Romanorum a Nerone usque ad Macrinum. Ex anaglyphis alterum protomas duas repraesentat, senis et iuvenis, Scythico vestitu, alterum equitem braccis et chlamyde indutum naturali prope magnitudine. Exstant hodie Odessae in museo societatis. Cum unus e lapidibus inscriptis Sciluri nomine esset insignis, quem Scytharum Chersonesum Tauricam incolentium regem fuisse Mithridati VI temporibus constat e Strab. VII, 4, 3, unum e tribus Sciluri castellis a Strabone memoratis prope Sympheropolin fuisse situm statim coniecit Blarambergius, ac Neapolin potius quam Chabon aut Palacium; quin etiam Sciluri ipsius uniusque ex eius filiis imagines agnovit in altero anaglypho conlatis nummis Olbiopolitarum Sciluri simulacro insignibus; castellum hoc a Graecis fuisse conditum aut certe habitatum titulis probari graece scriptis; cumque alii duo tituli donariis essent inscripti, quae diis Rhodi praecipue cultis a Posideo quodam Posidei f. fuissent oblata, Rhodios id condidisse. Rettulit de his omnibus Blarambergius primum in Journal d'Odessa a. 1827 nn° 47. 69. 73 (russ. nn° 70. 71), mox in commentatione peculiari, cuius titulus est «De la position des trois forteresses Tauro-Scythes, dont parle Strabon» (Odessae 1831). Hac in lucem nondum edita titulorum apographa manuscripta cum Boeckhio communicavit, qui edidit C. I. Gr. ll. ll. infra. Hic Bosporanos fortasse vel potius Chersonesitas Heracleotas iis tum subiectos post devictos eius loci Scythas vel Tauros coloniam deduxisse Neapolin coniecit, incertam tamen rem esse concedens. Anno 1834 Dubois ibidem in sepulcro quodam multas res antiquas repperit, de quibus rettulit in litteris ad Koeppenium datis (v. Журналъ Мин. Вн. дѣлъ a. 1835 p. XVI pag. 285 sq. St. Petersb. Zeitung 1835 n° 103. Koeppen, Крымскій сборникъ p. 330 sq.) et in Voyage autour du Caucase v. VI p. 382 sq. Anno 1853

1) Koeppen Collect. Crim. (Крымскій Сборникъ, a. 1837) p. 328 n. 484 refert Crim-Guéréium illum lapides a Tataro quodam acquisivisse, qui eos aedificio inmittere voluerit.

ibidem comes Uvarov effossiones instituit, de quibus rettulit in Leontjevii «Propylaeis» v. IV p. 527 sq. et in Извлеч. изъ всеподд. отчета объ археолог. розысканіяхъ въ 1853 г. p. 132 sq.; docuit Blarambergii opinionem comprobatam esse quam maxime repertis ante quattuor annos diotarum ansis duabus, in quibus legeretur ΝΕΑΠΟΛΙΣ (sic in Извлеч. изъ отчета; ΝΕΟΠΟΛΙΟΣ Propyl.); se ipsum in effossionibus aedificiorum reliquias et inscriptionis Graecae fragmentum repperisse (v. infra n° 244). Iam igitur dixerit quispiam dubitari non posse, quin Neapolis illo stetisset loco. Sed dubitavit quam maxime P. Becker, qui copiose de hac quaestione disseruit in libello cuius titulus est «Die Herakleotische Halbinsel» p. 41 sq. Huius sententiae summa est haec: non unum e tribus Sciluri castellis prope Sympheropolin stetisse, sed eiusdem regni caput a Graecis quoque habitatum, quos tamen Olbia potius illuc demigrasse, quam Chersoneso; nam Sciluri regnum usque ad Olbiam fuisse prolatum nummis eius in Olbiae ruderibus repertis probari; Olbiopolitarum amicum eum fuisse, Chersonesitis inimicissimum; quod Posideus Rhodius fuerit, inde nullo modo concludi posse quod statuerit Blarambergius Rhodios illuc deduxisse coloniam; nam Olbiopolitis cum Rhodiis commercia fuisse vasibus argillaceis et vasorum ansis innumeris probari originis Rhodiae, quae quotidie fere in Olbiae ruderibus reperiantur; facile igitur fieri potuisse Posideum e patria Olbiam, Olbia in Sciluri urbem demigrasse; plurimum valuisse eum apud cives inde apparere, quod ad bellum contra Satarchaeos piratas gerendum dux fuerit electus (v. n° 244); ansis denique, de quibus rettulerit Uvarovius, urbis nomen inscriptum fuisse minime esse probabile, quoniam in ansis et lateribus urbium nomina non obveniant. Neapolin e regione Inkermani hodierni fuisse idem studuit probare (assentiente P. Bruunio, Черноморье v. I p. 70). Haec ut sunt non sine magno ingenii acumine disputata, habent tamen quaedam, quae dubitationem moveant. Sane Posideum illum Olbiae quoque habitasse probat nunc titulus Olbiae repertus, quem supra edidi n° 94; sed Neapolin *in media Scythia* fuisse sitam, non in ora maritima apparuit e Diophanti titulo n° 185; deinde cur Uvarovio diffidamus de ansarum inscriptionibus referenti, nullam video causam. Quod autem Buratschkovius nuper act. soc. Odess. v. XII p. 229 sq. lapides prope Sympheropolin repertos Olbia illuc transportatos contendit, mihi quidem omnino videtur improbandum: nam etiamsi quis concesserit Blarambergianorum lapidum originem minus esse certam, si Koeppenio fides est (cf. p. 214 in nota), de veritate tamen Duboisii et Koeppenii ipsius et Uvarovii indiciorum, quae probent revera Graecos illic habitasse cum Scythis, dubitare qui possimus non invenio. His breviter expositis iam ad ipsos titulos accedamus.

---

241. Basis lapidis calcarii a. 0,16 m., longa 1,07, l. 0,95. Titulus litteris c. 0,025 altis inter lineolas exaratus hodie propter lapidis mollitiem perquam est laesus, maxime quidem a parte dextra. Edidd. Blaramberg, De la posit. des 3 forter. tab. lith. n° 3 (inde P. Koeppen, Крымскій Сборникъ p. 327). Boeckh, C. I. Gr. II n° 2103 ad Koehleri et Blarambergii apographa manuscripta.

Odessae exscripsi in museo societatis et ectypon sumpsi.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΚ'ΛΟΥΡΟΣΒΑ... C ... ΔΣ
I/ ... ΛΕΑΥ ... ΙΒΑΣΙΛΙΣ. Α ... Ν ... Ρ ...

Var. lect. V. 1: ΣΚΙΛΟΥΡΟΣΒΑΣΙΛΕΥΣΜΕΓΑΛΟΣ Blar., quem litteras punctis notatas de suo addidisse sponte patet. «Vs. 1 extr. primae schedae a Koehlero missae praebebant ΒΑΣΙΛΕΥΤΑΤΟΣ, quum in Ephem. Odess. nihil nisi ΒΑΣΙΛΕΥΣΣΚΙΛΟΥΡΟΣ [typis sane vulgaribus] editum esset: sed recte vir peritissimus in litteris nuperrime ad me datis de veritate vocis βασιλεύτατος dubitavit». Boeckh, qui ideo post ΒΑΣ notavit lacunam. V. 2 post lacunam ΤΟΛΕΑΥΤΟΥΒΑΣΙΛΕΙΑΣ/ Blar. exemplum editum, ΤΟΛ'ΕΑΥΤΟΥ-ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ — — — Boeckh, post Λ interpunctionem habere Blarambergium (scil. in schedis) diserte monens.

Titulus in integrum restitui vix potest. Quod Boeckhius legendum proposuit Βασιλεὺς Σκίλουρος βασ[ιλέων μέγας], τὸ λ' ἑαυτοῦ βασιλείας [ἔτος] — —, neque apographo meo probatur nec omnino graecum est: nam et articulus requiritur v. 2 ante ἑαυτοῦ et pro accusativo potius genet. aut dat. cum ἐν coniunctus fuit expectandus. Equidem v. 1 extr. nihil nisi patris Sciluri nomen periisse puto: Βασιλεὺς Σκίλουρος βασ[ιλέως......ο]ς; v. 2 med. videtur βασίλισ[σ]α fuisse scriptum; de βασιλείας voce certe non est cogitandum.

---

242. Basis marmoris leucophaei fere integra, a. 0,39 m., l. 0,61, lata 0,49. In plano superiori foramina comparent donario infigendo destinata. Titulus in fronte litteris 0,015—0,018 altis inscriptus optime legitur. Ed. Blaramberg l. l. ad n° 241 p. 16 et tab. 4 (inde Koeppen l. l. p. 329 n. 488) et ex eiusdem schedis manuscriptis Boeckh, C. I. Gr. 2103 *b*.

Odessae exscripsi in museo societatis.

ΔΙΙΑΤΑΒΥΡΙΩΙΠΟΣΙΔΕΟΣΠΟΣΙΔΕΟΥ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ	Διὶ Ἀταβυρίωι Ποσίδεος Ποσιδέου χαριστήριον.

Varia lectio nulla est, nisi quod Α formam dederunt editores non recte.

De Posideo v. supra in lemmate. Eundem Olbiae Veneri donarium nescio quod dedicasse admodum est probabile: certe litteratura omnium Posidei titulorum unius est aetatis, de qua Stephanius recte videtur iudicasse (v. lemma n° 94).

Переводъ. Зевсу Атаврію Посидей Посидеевъ *посвятилъ* благодарственное приношеніе.

243. Basis marmoris candidi fracta a parte postica, laesa in fronte, a. 0,17 m., l. 0,25, lata 0,22; in plano superiori excavationes comparent duae formae ovatae. Tituli pars quae exstat facilis est lectu (litt. a. 0,015—0,02). Edid. Blaramberg l. l. ad n° 242 et ex eiusdem manuscripto Boeckh, C. I. Gr. 2103 *c*.

Odessae in museo societatis descripsi et ectypon sumpsi.

......INAIΛINΔIAI	[Ἀθη]νᾶι Λινδίαι
......ΞΟΣΠΟΣΙΔΕΟ..	[Ποσίδ]εος Ποσιδέο[υ
......ΡΙΣΤΗΡΙΟΝ	χα]ριστήριον.

Var. lect. Blarambergius, ut solebat, adrasis litteris in tabula ea exprimenda curavit, quae in lapide iam non exstabant: v. 1 in. ΑΘ, v. 2 in. ΠΟΣΙΔ, extr. Υ, v. 3 in. ΧΑ. Inde apparet quod ipse edidit exemplum rectius esse comparatum, quam id, quod Boeckhio miserat: in hoc enim v. 1 legitur — — ΗΝΛΙΑΙΝΔΙΑΙ — —, v. 2 in. — — ΔΕ, extr. ΟΥ. Ceterum ex eis, quae in diario Odess. l. l. referuntur, apparet Blarambergium primitus titulum non recte intellexisse: narratur enim de Napaea quadam nympha.

---

244. «Fragmentum marmoreum cum inscriptione Graeca», ab Uvarovio repertum. Exstat in «Извлеч. изъ отч. объ археол. розыск. въ 1853 году» p. 134 ligno incisum; e delineatione patet lapidem ab omnibus partibus praeter dextram esse integrum.

Ubi nunc sit, ignoratur. Descripsi exemplum editum.

ΑΧΙΛΛΕΙΝΗΣΟΥ	Ἀχιλλεῖ νήσου [μεδέοντι]
ΠΟΣΙΔΕΟΣΠΟΣΙ	Ποσίδεος Ποσι[δέου τοὺς]
ΣΑΤΑΡΧΑΙΟΥΣ	Σαταρχαίους [νικήσας]
ΠΕΙΡΑΤΕΥΣΑΝΤ	πειρατ[ε]ύσαντ[ας ἀνέθηκεν?].
vac.	

Satarchas gentem Chersonesi Tauricae memorant Mela de chorogr. II, 1, 4 («*subit tum ripam mare, et donec quinque milium passuum spatio absit a Maeotide, refugientia usque subsequens litora, quod Satarchae et Taurici tenent paene insulam reddit*»), Val. Flaccus Argon. VI, 144, Satarcheos Plinius N. h. VI, 7. 7, Σατορχαίους Steph. Byz. s. v. Τάφραι. Verum gentis nomen ex hoc demum titulo innotuit. Νῆσος sine dubio est Leuce.

Переводъ. Ахиллу [владыкѣ] острова [посвятилъ] Посидей Посидеевъ, [побѣдивъ] пиратствовавшихъ Сатархэевъ.

IX. CHERSONESI TAURICAE ORA MERIDIONALIS.

Titulus qui Nikitae repertus esse traditur.

245. Basis marmoris leucophaei a sinistra mutilata, a. 0,20 m., longa 0,65, lata 0,30. Titulus litteris bonae aetatis inscriptus in media parte laesus est. Edd. Raoul-Rochette, Ant. gr. du Bosph. Cimm. tab. IX n° 7 ex schedis Stempkovskii. Boeckh, C. I. Gr. II n° 2102 ex Rochetto et add. p. 1001 ad Duboisii apographum accuratius. Dubois, Voyage autour du Caucase, atl. sér. IV pl. XXVI *d* n° 17. Koeppen, Крымскій Сборникъ p. 21. Mursakevicz in diario min. inst. publ. a. 1837 m. Martio p. 671.

Lapis Theodosiae in museo dudum servatur. Nikitae eum in horto imperatorio repertum docuit Koeppen Nordgest. p. 78, Gursuphum inter et Nikitam idem Coll. Crim. l. l. et Murs. l. l.; sed de veritate huius indicii e catalogo musei Theodosiani desumpti ipse dubitat Koeppenius propterea quod titulus omnibus aliis in Chersonesi Tauricae ora meridionali repertis multo sit antiquior. Equidem ob eandem causam lapidem Panticapaeo potius tribuerim cum Duboisio: inde facile Theodosiam transvehi potuit cum aliis duobus tribusve, quorum origo Panticapaeensis non est dubia. Exscripsi.

ΛΕΟΣ\ .... ΟΣΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ
ΕΡΤΟΥ.Ƨ .... ϽΥΡΙΔΑΤΟΥΗΡΑΚΛΕΙ

Var. lect. V. 1 in. ΛΕΟΥ Roch., ΚΛΕΟΣ\ Dub., ΔΕΟΣ ΟΣ Ε Koepp.; extr. ante nomen propr. Σ solum addunt Roch. K., post nomen lacunam notat Roch. — V. 2 in. ΡΤΟΥ Roch. K., ΡΙΤΟΥ Dub., post lacunam ο omittunt Roch. Dub. — Murs. omisit omnia, quae sunt ante lacunam, et post lac. v. 1 dedit ΗΡΑΚΛΕΤΟΣ, v. 2 ΤΥ etc. — In lacuna v. 1 perierunt litterae fere 12.

Titulum certa via restituisse nondum contigit.

['Ηρακ?]λέος υ . . . . ος Ἡράκλειτος
[ὑπ]ὲρ τοῦ [ἀ]δ[ελφοῦ αὐτοῦ? Κ]ουριδάτου Ἡρακλεῖ.

Quod Boeckhius proposuit v. 2 Τυριδάτης pro Τιριδάτης, propter ο litteram quae fuit ante Υ ferri non potest. Herculis cultum a Chersonesitis Heracleotis idem derivat; sed eundem Panticapaei quoque fuisse cultum probat inscriptio donarii a Stephanio in rat. redd. comm. archaeol. a. 1865 p. 208 n° 4 edita. Titulus saeculo III a. Chr. non est recentior. Viri nomen v. 2 dubitanter supplevi conl. Κουρίδαχος nomine Scythico ap. Priscum Panitam (Müller Fr. H. Gr. IV p. 82).

FINIS VOLUMINIS PRIMI.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

1. Sero animadverti fr. *f* a typotheta minus recte esse redditum. Corrigendum est ita:

VAL
ECVMC
·IB·VI
…

Fragmenta Kartali reperta Novioduno provenire cum Mommseno putat Ph. Bruun, Черноморье v. I p. 41.

Ad n° **3** p. 12: C. (non L.) Ovinium Tertullum Moesiae inferioris legatum pro pr. fuisse a. 200 et 201 nuperrime comprobarunt tituli duorum lapidum miliariorum Hirschovae repertorum, quos edidit Točilescu in Archäol.-epigr. Mittheilungen aus Oesterreich v. VIII (1884) p. 29 nn° 5 et 6. Horum alterum integrum hic adscribere iuvat: *Imp. Caes. L.Se|ptimius Severus | Pius Pertinax | Aug. Arab. Adiab. | Part. Max. cos. II, | trib. pot. VIII, | imp. XI., p. p., et | Imp. Caes. M. | Anto[ni]nus Aug. trib. | pot. II et | L. Septimius Ge|ta Caes. Aug. re|stituerunt per C. | Ovinium Tertul|lum leg. pr. pr. | M. P. X.*

6. Lapidem in museo societatis Odessitanae m. Augusto a. 1884 repperi et exscripsi. Est angulus dexter superior tabulae marmoris candidi; v. 1 litterae sunt 0,01 altae, reliquorum minores, sic fere dispositae:

vac. 0,025
ΟΣΕΙΔ
ΔΟΝΤΟ
ΩΝΤΟΣ
ΥΟΥ

Propter litterarum speciem fragmentum ad III maxime a. Chr. saeculum rettulerim.

Ad n° **11.** Dum haec Addenda typis excuduntur, emissus est in lucem Hermae vol. XX fasc. 2, in quo p. 314 additamenta aliquot ad hunc titulum proposuit Mordtmannus. Nempe

v. 11 in. στεΡΗΣΕΙΤΑΙ sese dispexisse in lapide dixit et v. 12 in. ΟΔΙ, ita ut legendum esset fortasse [στε]ρησεῖται ὁ μὲν ἀποδόμενος το[ῦ ἡ|μι]ολίου ἀργυρίου etc. In eo ectypo, quo ego sum usus, hae litterae nequaquam distinguuntur, et supplementum quod est [ἡμι]ολίου ipso argumento vix posse probari puto. Vv. 12—13 τῆ[ς | τιμῆ]ς ὅσου mecum nunc legit M. — «Am Ende von Z. 24 ist nach ΚΥΞΙΚΗΝΟΝ noch ein Ε, allerdings nicht mit der wünschenswerthen Klarheit, hervorgetreten; somit wäre ἑ[νδεκά]το(υ) ἡμιστατήρο(υ) zu ergänzen». Ε illud ego quoque in ectypo agnovisse mihi visus sum, sed adeo evanidum, ut in textum recipere non sim ausus. V. 30 ... ΟΝΤΑΜ ... nunc dedit Mordtmannus.

P. 28 v. 1 delenda sunt verba «quamvis pessime habitus et exscriptus sit», quae scripsi antequam a Th. Mommseno v. cl. tituli, de quo agitur, imaginem photographicam acciperem:

15. Fragmentum *b* a. 1884 exeunte Mosquam translatum est in museum historicum.

Ad n° **16** p. 40. Formam Ϲ litterae sibilantis in titulis Atticis et maxime quidem in terminalibus iam inde a saeculo quarto esse usurpatam exemplis haud dubiis comprobavit U. Koehler Mittheil. des D. Inst. v. II p. 281 et C. I. Att. v. II ad n° 1152.

Ad n° **18** p. 50. De Cyzicenorum fastis cf. nunc E. **Bischoff**, De fastis Graecorum antiquioribus (Stud. Lips. v. VII) p. 396.

25. Versus 3—7 nunc hoc potius modo videntur restituendi:

ἐν πᾶσι(?) τὰ συ]μφέροντα τῇ πατρίδι
[διαπράξας, σ]τρατηγήσας τε καὶ ἄρξας
[τὰς λαμπρο]τάτας ἀρχὰς καὶ τὰς ἄλλας
[λειτουργίας π]άσας ἐπιφανῶς καὶ δικαί-
[ως ἐκτελέσα]ς, ὡς κτλ.

Ad nn° **31** et **38.** Cum utriusque fragmenti ectypa chartacea inter se compararem, vidi litteras pari esse magnitudine (praeter n° 31 v. 1) adeoque inter se similes, ut eiusdem esse lapidis ambo fragmenta sint visa; quod tamen n° 31 nondum oculis inspecto pro certo adfirmare non ausim. Propter litteraturae similitudinem ad eandem tabulam pertinuisse puto fragmentum hoc ab omnibus partibus mutilum praeter sinistram:

31 *b* | ΑΣ⁻
| Α

Exstat in museo Universitatis Kioviensis. Ectypum habeo a Kulakovskio.

Tit. **32** in variis ponendus fuit: eadem enim praescripta in dedicatoriis quoque titulis obveniunt (cf. n° 75).

Ad n° **35.** Propter litteraturae indicia ad eandem tabulam refero frustulum hoc, cuius ectypum humanissime misit Io. Surutschan amicus:

35 *b* ΙΠΕΙ.
ΙΤΡΟ

Est undique mutilum, a. 0,05 m., l. supra 0,07.

Ad n° **39.** Eiusdem videtur tabulae esse fragmentum hoc undique mutilum, Kioviae in museo Universitatis asservatum, cuius ectypon Kulakovskii debeo benignitati.

39 b ΠΩΣΑ . . . ὅ]πως ἄ[ν αἵ τε πράξεις αὐτοῦ καὶ εὐεργεσίαι
ΙΟΝΕΥ μνημ]ονεύ[ωνται? κτλ.
ΜΕΝ
vac.

42. Huius litteratura ei, quae est in tit. 24, adeo est similis, ut ab eodem quadratario utrumque esse lapidi incisum facile conicias.

Ad n° **44.** Haud scio an eiusdem sit tabulae fragmentum hoc undique mutilatum, quod Mosquae in museo historico (inter Buratschkoviana) exscripsi:

44 c
ΟΙΙ
ΜΤΙΝΙ
ΣΚΑΛΛ
ΣΤΕΡΤ

Ad n° **46.** Oblitus sum monere τοὺς ἑπτά etiam nummis Olbiopolitarum inscriptos inveniri; v. Buratschkovii cat. numm. p. 57 n° 120 et p. 58 n° 123. De tituli litteratura cf. quae dixi ad n° 99 et in his addendis ad n° 16.

50. Vv. 4—6 haud scio an Ἀμω[ρό]μα[ρ]ον Ἀμ[ωρ]θάστου restituendum sit conl. nn° 64 et 77 et nomine Ἀμάρθαστος, quod saepius obvenit in Bosporanis (v. vol. 2 indices).

Ad n° **52.** Ponticus Niciae f. Olbiopolita redit etiam in titulo Tomitano, quem nuper edidit G. Točilescu in Arch.-epigr. Mittheil. aus Oesterreich v. VIII p. 18 n° 50.

Tit. **62** ultimis a. 1884 diebus Mosquam a Buratschkovio missus est in museum historicum, unde ectypum chartaceum accepi a Podschivalovio; ex hoc apparuit litteras grandes esse et ornatissimas. Ceterum varia lectio nulla est, quoniam totus titulus optime est servatus.

Ad nn° **66** et **86.** Dum hi tituli typis excuduntur, animadverti utriusque lapidis latitudinem et crassitudinem eandem esse, utrumque marginibus eminentibus instructum. Cumque in mentem venisset eiusdem lapidis esse utrumque, rogavi viros clarissimos Kondakovium et Orlovskium, ut ectypa mitterent. Quibus acceptis vidi re vera hoc quam maxime esse veri simile. Inter utrumque fragmentum unus versus videtur prorsus excidisse (ita ut primus versus tit. 86 sit ab initio tituli nonus), qui tertii praetoris nomen continebat.

68[1]. Accessit novum praetorum donarii fragmentum, nuperrime a Buratschkovio Mosquam in museum historicum missum. Est illud marmoris albi, a. 0,28 m., l. 0,31, cr. 0,16, a partibus sinistra et inferiori mutilum, litteris c. 0,03 altis inscriptum. Lapidis descriptionem et ectypon Podschivalovii beneficio debeo.

vac.
ΡΟΣΤΑΤΗΟΙΠΕ | [Ἀπόλλωνι Π]ροστάτῃ οἱ πε-
ΙΦΩΝΤΟΣΣΤΡΑ | [ρὶ τὸν δεῖνα Ἀντ]ιφῶντος στρα-
ΜΗΤΑΚΟΥΗΛ | [τηγοί· ὁ δεῖνα] Μητάκου, Ηλ. .
Τ | . . . .

Ad n° **82** p. 120. De εὐποσίας notione egit etiam G. **Perrot**, Mémoires d'archéologie etc. (Paris. 1875) p. 197.

Ad n° **85.** ΚΟΥΚΑΙΣ pro ΚΟΥΝΑΙΣ legendum esse ipse monuit Muellenhoffius Hermae v. IV p. 144.

87[1]. Novum donarii publici fragmentum nuperrime Mosquam in museum historicum misit Buratschkovius. Marmoreum est, undique mutilum, a. 0,13 m., l. 0,10, cr. 0,04, litteris 0,015 altis diligenter inscriptum. Descripsi ectypon chartaceum a Podschivalovio humanissime suppeditatum.

ΟΥΙ	. . . . . ου . . . .
ΝΑΥΤΕΙ	. . ., Ναύτει[μος τοῦ δεῖ-
ΑΝΕΘΗ	νος] ἀνέθη[καν Νείκην?
ΥΡΕΑΝΥ	ἀργ]υρέαν ὑ[πὲρ τῆς πό-
ΑΙΤΗ	λεως κ]αὶ τῆ[ς ἑαυτῶν ὑ-
	γείας].

97[1]. Fragmentum tabulae marmoreae, supra et a dextra ornamentis instructum, a reliquis partibus mutilum, a. plus 0,45 m., l. 0,31, cr. c. 0,13; litt. alt. c. 0,02.

Rep. nuperrime in Olbiae parietinis. Apographum naturali lapidis magnitudine factum humanissime misit Buratschkov.

ΑΓΑΘΗ
ΤΟΚΡΑΤΟΡΟϹ
ΑΡΟΥΤΥΧΗϹ
ΤΑΤΥΜΑΤΩΝ
ΗϹ ΠΟΛΕΩϹ
ΤΙ ΚΑΙΕΙϹΙ
ΙΠΟϹΕΙΔΩΝΙ
ΡΟΥΤΟΥϹ
ΤΟΑ
ΚΑΙ

Primi versus hunc in modum videntur restituendi:

[Τύχῃ] ἀγαθῇ
[Θεοῖς πατρῴοις καὶ ὑπὲρ τῆς Αὐ]τοκράτορος
[Καίσαρος Σεουήρου Ἀλεξάν]δρου τύχης
[καὶ ἀϊδίου διαμονῆς καὶ τῶν σ]τρατευμάτων
αὐτοῦ . . .

In reliquis non discernuntur nisi haec: v. 5: [. . . τ]ῆς πόλεως, v. 7: Ποσειδ[ω]νί[ου], v. 8: . . . ρου τοὺς . . ., v. 9: [τὴν] στοά[ν].

Titulus quamvis pessime habitus eo nomine gravis est, quod Imperatoris Severi Alexandri nomen refert adhuc in Olbiopolitarum monumentis publicis nondum repertum, confirmatque

quodammodo eorum opinionem, qui nummis freti Olbiam a Septimii Severi temporibus usque ad Severum Alexandrum Romanorum imperio subditam fuisse statuerunt (cf. ad n° 3 p. 13 et ad n° 97 p. 128). E v. 9 probabile fit Olbiopolitas pro Imperatoris exercitusque eius salute porticum quandam dedicasse.

Ad n° **107.** Cum dicerem de Deorum matre Olbiae culta nihil nos nosse, neglexi Herodoti locum IV, 53, ubi tamen variat lectio inter Δήμητρος et Μητρός. Ad hanc lectionem comprobandam titulus noster adhiberi vix potest, quoniam Cererem Olbiae cultam etiam nummi demonstrant (cf. Boeckh C. I. Gr. II p. 86).

114. Lapis exeunte a. 1884 a Buratschkovio Mosquam in museum historicum est transmissus, unde ectypon chartaceum luculentissimum accepi a Podschivalovio. Ex hoc apparuit delineationem a Buratschkovio mecum communicatam, quamvis in universum esset accuratissime comparata, habere tamen quaedam minus recte excepta. Quae omnia hic ita adscribo, ut in lapide sese habent:

Col. I v. 5: ΡΑΊ	Col. II v. 2: ΑΡΙϹΤϹ	Col. III v. 1: ЄΥΡΙ
v. 7: ΠЄΔΙЄѠ▒Ϲ	v. 3: ЄΥΒΙΟΊUϹL	v. 6: ΑΠΟ
v. 29: ΜЄΝЄΚΡΑΤΗϹ	v. 4: ΚΟΝѠΝΒΛΙ	v. 8: ΔΗΜ
v. 46: Α▒ΠΟΛΛΟΔѠΡΟΔΙΟΔѠΡΟΥ	v. 5: ΚΛЄΟΜΒΡΟΤΟϹΙ ΙΛΝΊΛΙ /	v. 10: ΦΙ/▒
v. 48 in. ΛЄ etc.	v. 10 in. ΜΥϹ	v. 11: Λ
v. 50 extr. ΤΟΥ	v. 14: ΠΑΝΤΑΚΛΗϹΛЄetc.	v. 14: ΑΙ
v. 51: ⁻ΥΑΤЄѠΝΑΡΙϹΤϹ▒▒Λ⁻	v. 18 med. ΑΡΙϹΤΟ etc.	
v. 52: ΛΙΟΝΝ	v. 25 med. ΛЄ etc.	
	v. 31 extr. ΔΗΛ	
	v. 32 extr. ΚΛ	
	v. 41: Π/ Ϲ	

Apparet igitur col. I v. 7 Πεδιέως esse scriptum, quod conieci p. 145 in nota; v. 46 et quadratarium errasse et delineantem; v. 51 ductibus extremis supplementum meum comprobari; v. 52 legendum esse [Ὁ δεῖνα Δι]ονυ[σίου]; col. II v. 4 supplementum quod dedi Βίω[νος] ferri non posse; v. 5 eundem iterum inscriptum esse Cleombrotum Pantaclis f., qui primum col. I v. 26 comparet; vv. 31 et 32 ductus extremos supplementis a me propositis multum favere. Addo col. I admodum diligenter esse exaratam, col. II profundius quidem, sed neglegentius.

123. Anno 1799 lapidem in ecclesia oppidi Nicolajev vidit P. Sumarokov, qui anaglyphum brevibus descripsit Itin. Crim. et Bessar. p. 16; de loco ubi lapis repertus sit, hic eadem tradit quae Pallasius, ut iam non videatur dubium, quin falsum sit Waxelii indicium, quod secutus est Boeckhius.

Ad n° **128.** Nuperrime Buratschkovius v. cl. Mosquam in museum historicum inter alia monumenta fragmentum misit marmoreum, quod eiusdem esse tabulae puto, quantum

quidem e solis litteraturae indiciis conligere licet. Est id 0,15 m. altum, l. 0.10, cr. 0,05, optime servatum; supra vacant scriptura 0,045. Ectypon chartaceum benignae Podschivalovii intercessioni debeo.

128 b

———	
-ΤΩΞΝ	. . . . τω εν . . .
ΕΠΕΙΠΟΛ	. . . . ἐπεὶ Πολ . . .
ΑΝΠΟΛΙΝ	. . . τ]ὰν πόλιν . . .
ΝΓΕΝ	. . . ν γεν . . .
Υ-	

Coniecturis, quas Struvius de fragmento a sese edito emisit, hoc novum fragmentum aliquatenus favet: nam e v. 2 conligi potest revera haec ad decretum quoddam pertinere, v. autem 3 novum dorismi vestigium praebet. Lineola supra v. 1 in ipso lapide est.

129 [1]. Fragmentum tituli Olbiopolitani, cuius apographum et ectypum nuperrime Jurgeviczius v. cl. benigne mecum communicavit. A sinistra margo videtur exstare.

	. . . .
ΣΘΑΙΥΠΟ	σθαι ὑπὸ . . . .
ΕΝΤΕΠΟΛΕ	ἔν τε πολέ[μοις? . . .
ΚΑΙΤΟΥΣΩΜ	καὶ τοῦ σώμ[ατος? . .
ΜΗΔΕΤΗΝ	μηδὲ τὴν . . . .
ΤΟΝΠΑΙΓ	τὸν παι . . . .

178 [1]. Insigni Th. Mommseni beneficio debetur titulus qui sequitur Latinus, cuius apographum et ectypon per Pomialovskium vir clarissimus mecum communicavit: «Tabulae pars marmoris ut videtur Pentelici. Ex ora septentrionali Ponti Euxini inter alia attulit Becker; iam cum supellectile eius reliqua exstat Berolini in museo.

in honore M D *omus divinae?*
M P C A *esari*
vac.

In fine aut integra aut certe interstitio maiore subscriptio a parte superiore separabatur».

Ad p. 182 v. 5 et ad n° **190**. Commentatio quam de Chersonesitarum re publica scripsi Francogallice versa prodiit in *Bulletin de corr. hellén.* v. IX p. 265 sq. (m. Aprili 1885).

INDICES.

CONSPECTUS.

I. GEOGRAPHICA ET TOPOGRAPHICA.

1. Nomina regionum, civitatium, locorum cum ethnicis.

2. Urbium partes et aedificia.

II. RES PUBLICAE.

1. Romanorum.

2. Olbiopolitarum.

honores et privilegia:

3. Chersonesitarum.

honores et privilegia:

4. Tyranorum.

III. RES SACRAE.

1. Dii deaeque, heroes, feriae.

2. Menses.

3. Certamina.

4. Donaria diis oblata ab Olb. magistratibus.

IV. NOMINA.

1. Imperatores Romani.

2. Reges.

3. Nomina virorum et mulierum.

Compendia: 'Ο. = 'Ολβιοπολίτης. — T. = Τυρανός. — X. = Χερσονησίτης. Nomina nude posita plerumque ea sunt, quae in titulis patres significant.

V. GRAMMATICA ET ORTHOGRAPHICA.

1. Vocales.

2. Consonae.

3. Nominum declinatio.

4. Verborum declinatio.

VI. NOTABILIA VARIA.

VII. INDEX LOCORUM, UBI LAPIDES SERVANTUR.

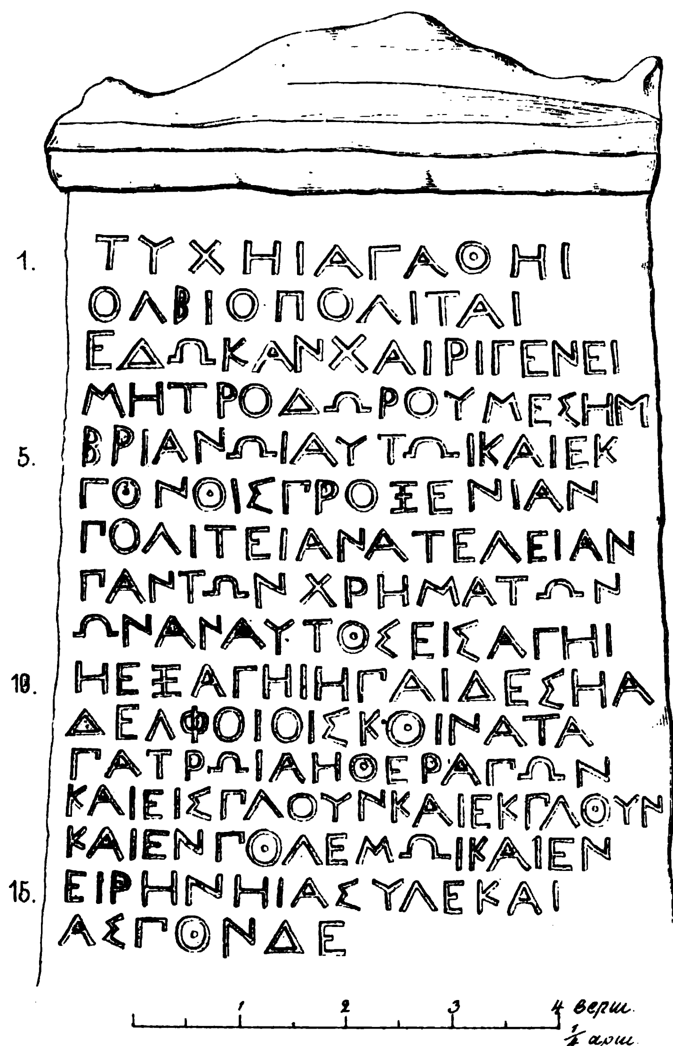
ERRATA.

Pag. 4 in tit. 2 v. 18 med. reponas ΕΝΨΡΑ.
» 6 v. 1 legas Μάρκος pro Μάρκιος.
» 7 sqq. » *Bruun* » *Brunn.*
» 8 v. 29 » *lorsqu'en* » *lorsq'en.*
» 27 in tit. 13 pro Ω forma reponas Ω et Κ pro Κ.
» 27 v. inf. legas *n° 171* pro *151.*
» 28 in tit. 14 pro Κ forma ubique reponas Κ.
» 43 v. 4 legas *nn° 95. 96* pro *99. 101.*
» 45 v. 16—17 legas *char|tacea* pro *char|acea.*
» 48 v. 29 legas *indicium* pro *indicim.*
» 48 v. 30 » *quod* (sive *cuius mentionem*) pro *quam.*
» 55 v. 13 » *archontum* pro *praetorum.*
» 60 v. 27 » *eum* » *id.*
» 118 v. 6 » Κάραξστος » Κάραξτος.
» 131 in tit. 99 v. 12 spatium oblitteratum nimis latum indicavit typotheta.
» 139 in tit. 108 v. 1 in. litterae arctius erant disponendae, latius ad finem.
» 155 col. 1 v. 8 legas η αν pro ἢ ἄν.
» 158 col. 1 v. 23 » *141* » *140.*
» 177 in tit. 185 v. 40 reponas ΟΡΜΑΘΕΙΣ.
» 187 v. 11 legas *sacrificulum* pro *sacrfiiculum.*
» 212 col. 2 v. 7 legas *Ermitage* pro *Ermitag.*

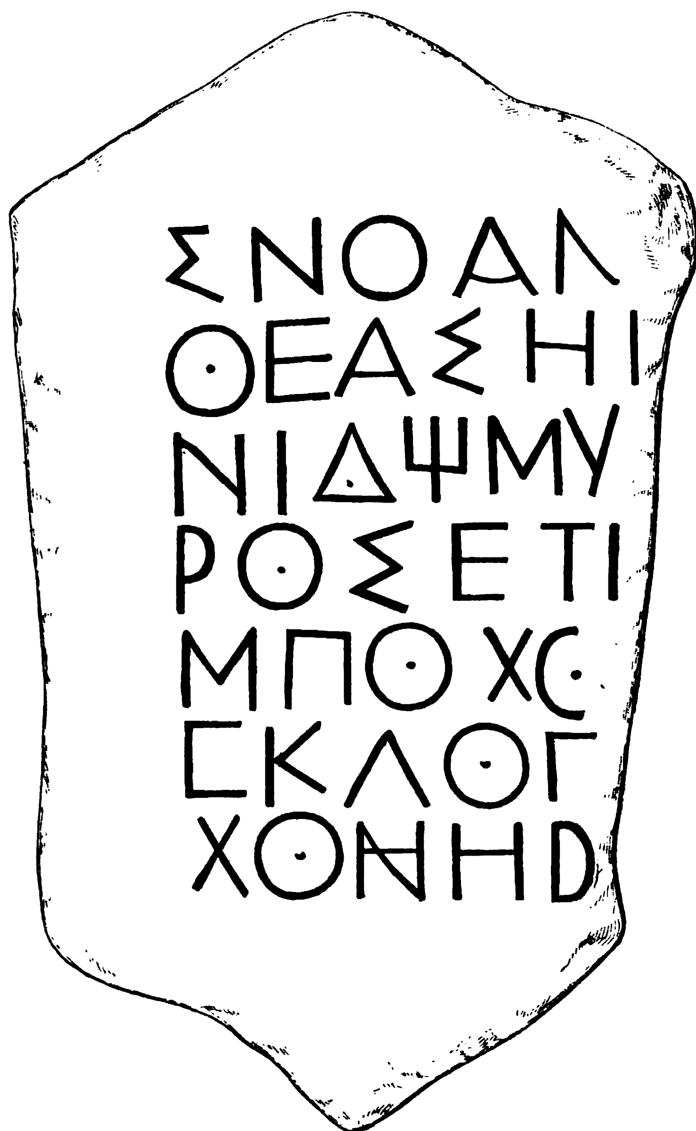
· N° 3.

GIIAVCI
NITATISINSPECIAQVODVSVE
QVARATIONEVIDEBATVRCVMIVSTA
ONESERVAVIMVSVTNEQVEIPSICONS
NEDIVTVRNAPELLERENTVRETINPOSTE
DECRETACIVIVMADSVMENDORVMCONSIT
PRAESIDISPROVINCIAE · C · V · PERPENDERENTV
EXEMPLVM EPISTVLAE AD HERACLITVM
QVAMQVAM TYRANORVMCIVITASORIGINEM
DATIBENEFICIINONOSTENDATNECFACILEQVAE
PERERROREMAVTLICENTIAMVSVRPATASVNTPRAE
SCRIPTIONETEMPORISCONFIRMENTVRTAMEN
QVONIAMDIVIANTONINIPARENTISNOSTRILITTE
RASSEDETFRATRVMIMPERATORVMCOGITAMVSITEM
ANTONIIHIBERIGRAVISSIMIPRAESIDISQVODATTINET
ADIPSOSTYRANOSQVIQVEABIISSECVNDVMLEGES
EORVMINNVMERVMCIVIVMADSVMPTISVNTEXPRI
STINOMORENIHILMVTARIVOLVMVSRETINEANT
IGITVRQVAQVARATIONEQVAESITAMSIVEPOSSESSAM
PRIVILEGIICAVSAMINPROMERCALIBVSQVOQVERE
BVSQVASTAMENPRISTINOMOREPROFESSIONIBVS
ADDISCERNENDAMVNIFICAMERCIMONIORVMEDEN
DASESSEMEMINERINTSEDCVMILLYRICIFRVCTVM
PERAMBITIONEMDEMINVINONOPORTEATSCIANT
EOSQVIPOSTHACFVERINTADSVMPTIFRVCTVM
IMMVNITATISITADEMVMHABITVROSSIEOSLEGATVS
ETAMICVSNOSTER · V · C · IVRECIVITATISDIGNOSESSEDE
CRETOPRONVNTIAVERITQVOSCREDIMVSSATISA
BVNDEQVAESIBICONSVLTVMSIGRATIFVERINTEXI
STIMATVROSQVODORIGINEBENEFICIINONQVAESI
TADIGNOSHONORECIVESFIERIPRAECEPERIMVS ❦
ΟΟΥΙΝΙΟΣΤΕΡΤΥΛΛΟΣ ΑΡΧΟΥΣΙ · ΒΟΥΛΗΔΗ
ΜΩΤΥΡΑΝΩΝ ΧΑΙΡΕΙΝ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝΤΩΝΘΕΙΩΝΓΡΑΜΜΑΤΩΝΠΕΜ
ΦΘΕΝΤΩΝΜΟΙΥΠΟΤΩΝΚΥΡΙΩΝΗΜΩΝΑΝΕΙ
ΚΗΤΩΝΚΑΙΕΥΤΥΧΕΣΤΑΤΩΝΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ

N° 8

N° 166.

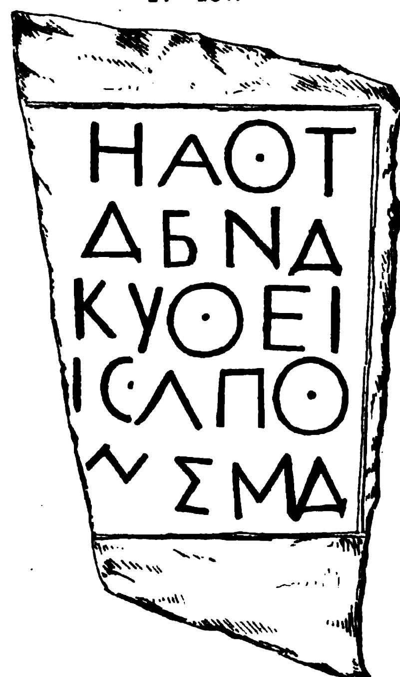
ad N° 16.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

Ν Ξ Ο Π Ρ Ϲ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

ΠΡΩ ΤΟΓΕΝΗϹ

N° 167.

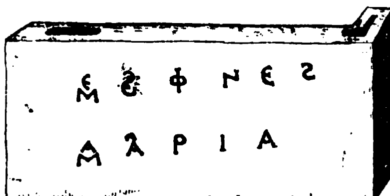
N° 168.

N° 120.

N° 169.

a

